

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Otto III Bischof von Constanz (1411-1434; gest. 1451) und
anderer Schriften - Cod. Aug. perg. 34**

Otto <von Hachberg>

[S.l.], [15. Jahrh.]

[urn:nbn:de:bsz:31-65297](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-65297)

1

M

Altes Ziffblatt
 Zahl: 100 flacht
 i die fol
 Dreyzig: sechs ge
 Rinder: sechs
 Rinderstall: ge
 Felling: sechs
 Rinder: sechs
 geb
 Löffel: sechs
 fassen
 Löffel: sechs
 fassen
 Rinder
 fassen
 sechs
 sechs
 Füllzeit: sechs

Altar Zünftorn.

Dachkal: fast stark oben herum zertrümmert
u. die Seiten abgebrochen.

Überzug: Leder zerfällt, besonders an den Rändern.

Rücken: Lederriemen fällt.

Rückenpfeil: zertrümmert, Teile fallen.

Leinwand: Leinwand zertrümmert, zerfallen.

Rückenleiste: Leinwand mit Leder umflochten,
zertrümmert.

Leinwand: Rücken vollständig zertrümmert,
zerfallen.

Leinwand: Lederstreifen zerfallen, Reste zer-
fallen zerfallen, Reste zertrümmert
Rückenleiste zertrümmert. Die Leinwand-
streifen sind von hinten durch
abgebrochen, die Leinwand von
zertrümmert.

Faltenpfeil: auf dem hinteren Dachkal oben.

J. G. Otto Schick
Kunstgewerbler
Karlsruhe

Reisemaschine Handgepösch XXXIV.

Nahe Arbeit.

Das Zeug groß miteinander zusammen. Den
Lederüberzug von dem Stuhl abzulösen. Nahe Holz-
nieten von der Stuhl ringelst. Nahe gefastet, wie
im alten Zustande auf feste Lederbänder. Leder
auf dem Rücken starkklatt. Den festeren Stuhl
ganz bis über den Rücken in. ganz einseit
auf den vorderen Stuhl übergenommen mit
neuen Leder überzogen. Den vorderen Stuhl
unter dem beschriebenen Stuhl des alten Über-
zugs mit Leder starkklatt. Den alten Überzug
wieder aufgezogen. Nahe Kindlederfestig-
sungen mit neuen Messingfüßen. Nahe
Rückenschild. Die Nahe-Arbeit in. Das vordere
des Materials aufweist genau dem alten
Zustand.

September 1917.

Handpfeife XXXIV.

genommen. den
begehrt. Thun
Thun gefasst, sein
der brennt. Leder
in festeren Stücken
a. gese am nördl
gründend mit
in stöckern Stücken
in der selben Höhe.
den selben Höhe
Lindlarthpfeife
gese. Thun
in der selben
in dem selben

Faint, illegible handwritten text visible on the adjacent page to the right.

In isto volumine continentur
que hic infra notata sunt ~

Primo psalterium cum aliquibus
verbis additis siue mixtis in
honore virginis matris factum
et compositum incipit folio primo

Item oratio composita ex psalterio
in honore virginis matris
et incipit folio xliij.

Item alia oratio multum deuota
ad beatam virginem incipit folio l.

Item alia oratio composita ex psal-
terio ad deum folio li. in fine

Item oratio composita ex libro Job
incipit folio lv.

Item alia oratio tracta ex libro
proverbiorum incipit folio lvj.

Item oratio ex libro sapientie eodem folio

Item oratio ex libro emathie folio lvij.

Item de laude et utilitate orationis
et laude psalmorum folio lvij.

Item de laude sacre scripture
incipit folio lxx.

Item tractatus de conceptione
virginis gloriose in mariæ
incipit folio cli.

et incipit Summe
arma

Item questio quedam disputata
per eximium sacre scripture profes-
sores ordinis heremitarum sancti
augustini generalis in qua aperte
apparet virginem in partu
originali non fuisse conceptam
incipit folio clxxvij.

Item tractatus contra concilio
luz basilicense folio clxxxij.

Item quedam missiva notarij Re-
uerendi patris et domini domini Basili-
ensis episcopi folio clxxvj.

Item epistola quedam ad illustre prin-
cipem et dominum dominum wilhelmum
marchionem de hochberg.

Item alia epistola multum pulchra
ad Reuerendissimum patrem illustre

et principem et dominum dominum Otto-
nem marchionem de hochberg
olim episcopi Constantiensi folio clxxvij.

Aue maria mater misericordi-
e gratia plena dominus tecum
benedicta in mulieribus o de-
mens o pia o dulcissima ma-
ter virgo maria vita dulce
do et spes nostra tu sis metum
et benedictus fructus ven-
tris tui dominus deus meus ihesus
christus filius tuus Amen.

o tota pulc-
re et mala
no est in te

Esto salutaris pro omni plebe beata.

Ad te tibi virgo purgetur comedam maia

Item quedam questio disputata per
venerabiles patres reuerendosque
magistrum henricum de ordine fra-
trum minorum et puicalem colomen
de conceptione virginis matris
gloriose folio clxxij.

Item sanctus thomas de aquino
dicit virginem gloriosam a partu
originali immunem folio clxxxix.
Et folio clxxxij sine partu ori-
ginali conceptam.

Quod doctores sancti sepe sibi inuice
contradiciant folio clxxxvj.

Item sanctus thomas de aquino sibi
ipsum contradicit folio clxxij.

Item quedam collecta scripta magistro
henrico hemerli puicem ad
tractatum de conceptione vir-
ginis matris folio proximo
post. cl.

Item Ave alma alacris re. Requere
istam deuotam orationem folio l.

Fragment of the adjacent page showing text and a large decorated initial 'A'.

Batus vir qui
 no abijt i con
 silio ipioz et
 in via p̄oz
 no stetit et
 in cathedra
 pestilencie
 non sedit

Sed in lege dñi voluntas ei
 et i lege eius meditabitur die
 ac nocte

Et erit tanq̄ lignū qd̄ planta
 tu; est secus decursus aquarū
 qd̄ fructū suū dabit i t̄p̄e suo

Et foliū eius nō defluet et
 om̄ia quecūq; faciēt p̄sp̄abunt

Non sic impij nō sic s̄ tanq̄ pul
 vis que p̄orat ventus a facie
 terre

Ideo nō resurgūt ip̄i i iudicio
 neq; p̄ozes in consilio iustoz

Qui novit dñs viam iustoz
 et iter impioz peribit

Quare fremuerūt gētes
 et populi meditati sūt
 manā

Asp̄erūt reges terre et prin
 cipes conuenerūt i vnū adū
 sus dñm et adūsus xp̄m eius

Disrupam? v̄m̄cula eoz et pi
 am? a nobis iugū ip̄oz

Qui habitat in celis iridebit
 eos et dñs subsannabit eos

Cūc loquetur ad eos in ira
 sua et in furore suo conturba
 bit eos

Ego autē constitutus sū rex
 ab eos sup syon montē sanctū
 eius p̄dicans p̄ceptū eius

Dñs dixit ad me filius me
 es tu et filius marie ego ho
 die genui te

Postula a me et dabo tibi gē
 tes hereditatez tuā et possessio

Notm q̄ p̄ totū psalteriū v̄biaiq;
 linee rubee sūt ibi verba aliq;
 ilaudē et honozēz virḡis ma
 rie ad exultandū deuoconē ad
 eandē addita sūt q̄re nō imer
 to istud psalteriū nūcipari p̄
 psalteriū beate virḡis

nem tuā terminos terre
 Reges eos i v̄rga ferrea et
 tanq̄ vas figuli confingēs eos

Et nūc reges intelligite eru
 dñm qui iudicatis terrā

Seruite dño in timore et v̄
 ḡni marie matris eius et ex
 ultate ei cū tremore

Apprehendite disciplinā me
 quādo nascat̄ dñs et percutis
 de via iusti

Quia exarsit in breui ira ei
 beati om̄s qui confidūt in eo
 et i v̄rgine maria m̄re eius

Domine quid multipli
 cati sūt qui tribulāt
 me multi insurgūt ad
 uersūz me

Quia dixit aīe mee nō est sa
 lus ip̄i in dec̄ eius

Cy autēz dñe susceptor me
 es gloria mea et v̄rgo maria
 mater tua et exaltās caput
 meum

Vocē mea ad dñm clamaui
 et ad v̄rginez maria m̄re ei
 et exaudiuit me de monte sa
 cto suo

Ego dormui et soporatus sū
 et exsurrexi quia dñs susce
 pit me

Non timebo milia ip̄i arādi
 tis me exurge dñe saluū me
 fac deus meus et tu dñā vir
 go maria

Qui tu passisti om̄s aduersā
 tes michi sine causa dentes per
 cutoz contriuisi

Domini est salus et v̄rginis
 marie m̄ris eius et sup ip̄m
 tuū benedictio tua et v̄rginis
 marie matris tue

Quoniam in voce exaudiuit
 me deus iusticie mee

Em.

Em.

tribulatione dilatasti michi :
Quere mei et exaudi orationes
meas et tu virgo maria :

Fili hominum usquequo graui corde
ut quid diligitis vanitates et quod
vobis mendacium :

Et scitote quoniam misericors factus est dominus
sancti sui et virginem mariam
matrem eius dominus exaudiet me
cum clamauero ad eum :

Infamiam et nolite peccare que
diastis in cordibus vestris et in cu
bilibus vestris compugnimini :

Sacrificate sacrificium iusticie
et sperate in domino et in virgine
maria matre eius multi dicunt
quis ostendit nobis bona :

Signatus est super nos lumen
vultus tui domine et virginis ma
rie matris tue dedisti letitiam
in corde meo :

Afructu frumenti vini et olei
sui multiplicati sunt :

In pace in idipsum dormiam et
requiescam :

Quoniam tu domine singulariter in spe
constituisti me :

CV.

Verba mea auribus p
ape domine et domina virgo
maria intellige clamo
rem meum :

Intende vocem orationis mee rex
meus et deus meus et regina
mea virgo maria :

Quoniam ad te orabo domine et ad vir
ginem mariam dominam meam mane
exaudies vocem meam :

Quoniam ancillam tuam et ancillam
deum quoniam non deus volens iniqui
tatem tu es :

Neque habitabit iuxta te mali
gnus neque permanebunt in iusti
ante oculos tuos :

Odisti omnes qui operantur iniquita

tem pedes omnes qui loquuntur me
dignum :

Quoniam sanguinum et dolosum ab
hominibus dominus ego autem in mi
seratione misericordie tue et vir
ginis marie matris tue :

Introibo in domum tuam que fuit
ipsum virgo maria adorabo ad te
plurimum sanctum tuum quod fuit ipsum
timore tuo :

Domine deduc me in iustitiam tuam propter
inimicos meos dirige in conspe
ctu tuo viam meam :

Quoniam non est in ore eorum veritas
cor eorum vanum est :

Sepulcrum est patens guttur
eorum lingua sua dolose agebat
iudica illos deus :

Decendant a cogitationibus suis
secundum multitudinem impietatum
eorum expelle eos quoniam irritauerunt
te domine :

Et letentur omnes qui sperant
in te et in virgine maria matre
tua in eternum exultabunt et
habitabis in eis :

Et gloriabuntur in te et eam omnes
qui diligunt nomen tuum et eam
quoniam tu benedices iusto :

Domine ut scilicet bone voluntatis
tue coronasti nos psalmus :

Domine ne in furore tuo
arguas me neque in ira
tua corripas me :

Quere mei domine et domina quoniam
infirmus sum sana me domine et
domina quoniam conturbata sunt ossa
mea :

Et anima mea turbata est valde
sed tu domine usquequo :

Conuertere domine et eripe animam
meam saluum me fac propter mi
serationem tuam et virginis ma
rie matris tue :

CVI.

Quoniam non est in morte qui me cor
 sit tui in inferno autem quis con
 fitebitur tibi
Laboravi in gemitu meo / laua
 bo per singulas noctes lectus me
 um lacrimis meis stratus meum
 rigabo
Turbatus est a furore oculus
 meus / mueteravi inter omnes
 inimicos meos
Discedite a me omnes qui opa
 mini iniquitates / quoniam exaudiuit
 dominus vocem fletus mei
Exaudiuit dominus deprecationem
 meam / dominus orationem meam suscepit
Erubescant et conturbentur
 vehementer omnes inimici mei / con
 vertantur / et erubescant valde
 velociter / *psalmus*
Domine deus meus in te
 speravi / et in virgine
 maria / matre tua / saluam
 me fac / ex omnibus persecutio
 nibus meis / et libera me
Ne quando rapiat ut leo animam
 meam / dum non est qui redimat
 neque qui saluum faciat
Domine deus meus si fecerit istud / si
 est iniquitas in manibus meis
Si reddidi retribuentibus michi
 mala / decedam merito ab inimicis
 meis inanis
Persequatur inimicus animam
 meam / et comprehendat / et conu
 llet in terram vitam meam / et glo
 riam meam in pulvere deducat
Exurge domine in ira tua / et exal
 tare in fimbriis inimicorum meorum
Exurge domine deus meus in pre
 cepto quod mandasti / et synago
 ga populi irascetur tibi
Et propter hanc irascentiam / regredere
 dominus iudicet populos
Iudica me domine secundum iustitiam

mea / et secundum innocentiam meam
 super me
Consumetur nequitia peccatorum
 et diriges iustum / et scrutans
 corda et renes deus
Iustus adiutorium meum a domino
 et a virgine maria matre eius
 qui saluos facit rectos corde
Deus iudex iustus fortis et pa
 acens / nunquid irascetur per singu
 los dies
Nisi conuersi fueritis / gladius
 suum fibrauit / arcum suum tetendit
 et parat illum
Et in eo parauit vasa mortis
 sagittas suas ardentes effecit
Et ore parturit in iustitiam / et con
 cepit dolorem / et peperit iniquitatem
Lacum aperuit et effudit eum / et
 madit in foueam quam fecit
Conuertetur dolor eius in caput
 eius / et in uertice ipsius iniquitas
 eius descendet
Confitebor domino secundum iustitiam
 eius / et uirginem mariam matrem eius
 et psallam nomini domini altissi
 mi / et nomen matris eius
Domine dominus noster quod admi
 rabile est nomen tuum / et
 uirginis marie matris
 tue in uniuersa terra
Quoniam eleuata est magnificentia
 tua / et eius super celos
Ex ore infantium et lactentium
 profecisti laudes / propter inimicos tuos
 ut destrues inimicos et ultores
Quoniam uidebo celos tuos / opera di
 gitum tuorum / lunam et stellas que
 tu fundasti
Quid est homo quod memor es eius
 aut filius hominis / quoniam uisitans eum
Dimisti eum paulominus / ab an
 gelis gloria et honore coronasti
 eum / et constituisti eum super

l. viij.

opera manuum tuarum
Omnia subiecisti sub pedibus
eius oues et boues uniuersas
in super et pecora campi

Toluas celi et pisces maris
qui per ambulant semitas maris

Domine dominus noster quam admirabile est nomen tuum in uniuersa terra

Psalmus.

Confitebor tibi domine in toto corde meo et uirginem marie matris tue nar

rauo omnia mirabilia tua
Letabor et exultabo in te et ex psallam nomini tuo et eius altissime

In conuertendo inimici mei retrosum infirmabuntur et peribunt a facie tua

Omnia fecisti iudicium meum et causam meam sedisti super thronum qui iudicatis iustitiam

Inarepisti gentes et perierit impius nomen eorum delesti in eternum et in seculum seculi

Inimici defecerunt frumetum in finem et ciuitates destruxisti

Perierit memoria eorum cum somitu et dominus in eternum permanet **et uirgo maria mater eius cum eo**

Parauit in iudicio thronum suum et ipse et ipse iudicabit orbem terre in equitate iudicabit populos in iustitia

Et factus est dominus refugium pauperum et uirgo maria mater eius adiutor et ipsa adiutrix in tribulatione

Et sperent in te qui nouerunt nomen tuum et eius qui non dereliquisti querentes te domine **et eius**

Psallete domino qui habitat in syon et uirginem marie matris eius annunciate inter gentes studia eius

Omni requirens sanguinem eorum recordatus est non est oblitus clamorem pauperum

Miserere mei domine et domina uirgo maria uide humilitatem meam de inimicis meis

Quia exaltas me de portis mortis ut annunciem omnes laudationes tuas et uirginem marie matris tue in portis syon

Exultabo in salutari tuo et salutari uirginis marie matris tue in fixe sunt gentes in interitu quem fecerunt

In laqueo isto quem absconderunt comprehensus est pes eorum

Cognoscetur dominus iudicia faciens in operibus manuum suarum comprehensus est peccator

Conuertantur patres inferni omnes gentes que obliuiscunt deum et uirginem maria matris eius

Quia non in fine obliuio erit pauperis patientia pauperum non peribit in fine

Exurge domine non confortetur homo iudicentur gentes in conspectu tuo

Constituatur domine legislator super eos faciant gentes qui homines sunt

Ut quid domine recessisti longe de spiciis in oportunitatibus tribulatione

Dominum superbit impius incenditur pauper comprehenditur in consiliis quibus cogitant

Omni laudatur peccator in desideriis anime sue et iniquus benedicitur

Exacerbantur dominum peccator secundum multitudinem ire sue non quiescit

Non est deus in conspectu eius iniquitate sunt uice illius in omni tempore

Auferuntur iudicia tua a facie eius omni inimicorum suorum dominum

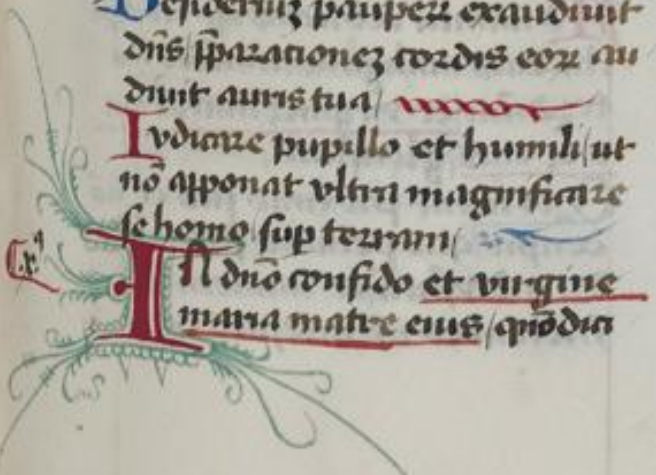
Dixit enim in corde suo non mor

uebor a generatione i generatione
 nem sine malo
 Quis maledictione os ple
 nuus est et amaritudine a dolo
 sub lingua eius labor et dolor
 Sedet in insidiis cum diuitibus in
 occultis ut interficiat innocentem
 Oculi eius in pauperem respiciunt
 insidiatur in abscondito quasi leo
 in spelunca sua
 Insidiatur ut impietate pauperem
 inpe pauperem dum attrahet eum
 In laqueo suo humiliabit eum
 inidmabit se et cadet cum dicitur
 fuerit pauper
 Dixit enim in corde suo oblitus
 est deus auertit faciem suam ne vi
 dent in finem
 Exurge domine deus exaltetur
 manus tua ne obliuiscaris pau
 perum
 Propter quod iritauit spiritus
 dei dixit enim in corde suo non re
 quiescit
 Videt quoniam tu labore et dolore
 consideras ut tradas eos in ma
 nus tuas
 Tibi derelictus est pauper et
 uirginis marie matris tue or
 phano tu eris adiutor et ipse
 Contere brachium patris et
 maligni queretur patrem illum
 et non inuenietur
 Dominus regnabit metum et iose
 phum scilicet et marie mater eius
 cum eo pibitis gētes de fra illius
 Desiderium pauperum exaudiunt
 dominus in paratione cordis eorum au
 diunt auris tua
 Indicare pupillo et humili ut
 non apponat vltim magnificare
 se homo super terram
 In domino confido et uirgine
 marie matris eius quod dicitur

tis anime mee transuigra in
 montem sicut passer
 Quoniam ecce patres intenderunt
 arcum parauerunt sagittas suas
 in pharetra ut sagittent in ob
 scuro rectos corde
 Quoniam que profecti destruxerunt
 iustus autem quid fecit
 Dominus in templo suo dominus in celo
 sedes eius et uirginis marie
 matris eius
 Oculi eius in pauperem respici
 unt palpebre eius interrogant
 filios hominum
 Dominus interrogat iustum et impiu
 qui autem diligit iniquitatem
 odit animam suam
 Pluit super patres laqueos ignis
 et sulphur et spiritus prellax
 ps talias eorum
 Quoniam iustus dominus et iustitias di
 lexit equitate vidit vultus ei
 Saluum me fac domine et
 domina uirgo maria quoniam
 defecit sanctus quoniam di
 minuite sunt veritates a fili
 is hominum
 Vana locuti sunt unusquisque
 ad proximum suum labia dolosa in
 corde et corde locuti sunt
 Disperdit dominus uniuersa labi
 a dolosa lingua magniloquam
 Qui dixerunt lingua nostra ma
 gnificabim labia nostra a nob
 sunt quis noster dominus est
 Propter miseriam ropum et
 gemitum pauperum nunc exurgat
 dicit dominus
 Quoniam in salutari fiducia hiter
 agam in eo
 Eloquia domini eloquia casti ar
 gentum igne examinatum pur
 gatum terre purgatum septuplu
 Tu domine seruabis nos et custo

Ex

Qui facit hec non commovebit
 in eternum
Quoniam serva me domine quoniam
 in aeternum speravi in te et
 in virginem maria matrem
 tuam domine deo deus meus
 es tu et ipsa domina mea quoniam bonorum
 meorum non eges
Sanctis qui sunt in terra eius
 misericorditer omnes voluntates
 meas in eis
Quoniam multiplicatae sunt infirmitates
 eorum postea acceleraverunt
Non congregabo conventum
 labiorum de sanguinibus nec me
 mor ero nominum eorum pro labi
 a mea
Dominus pars hereditatis mee
 et virgo maria mater eius
 tu es qui restituas hereditatem
 meam michi
Aves ceciderunt michi in pre
 dario et erant hereditas mea
 predara est michi
Benedicam dominum et virginem
 maria matrem eius qui tribuit
 michi intellectum in super et usque
 ad noctem in aeternum reuerunt me
 renes mei
Providebam dominum et virginem
 maria matrem eius in conspectu
 meo semper quoniam a dextris est mi
 ne commovear
Propter hoc letatus est cor
 meum et exultavit lingua mea
 a in super et caro mea requies
 cet in spe
Quoniam non derelinques animam
 meam in inferno nec dabis scin
 tum tuum videre corruptionem
Notas michi fecisti vias vi
 te adimplebis me letitia cum
 vultu tuo delectationes in
 dextera tua usque in finem et

in virgine maria matre tua
Exaudi domine et domina virgo
 maria iustitiam meam
 in inter de deprecationem
 meam
Auribus papae domine et domina
 orationem meam non in labiis dolos
De vultu tuo iudicium meum
 prodeat oculi tui videant equi
 tatem
Probasti cor meum et visitasti
 nocte igne me examinasti et
 non est inuenta in me iniquitas
Ut non loquatur os meum opa
 hominum propter verba labiorum tuorum
 ego custodivi vias duras
Perfice gressus meos in semi
 tis tuis ut non moveantur vesti
 gia mea
Ego clamavi quoniam exaudisti me
 deus inclina aurem tuam michi
 et tu virgo maria et exaudi
 verba mea
Mirifica misericordias tuas et
 virginis marie matris tue qui
 qui saluos facis sperantes in
 te et eam
Resistentibus dextere tue et
 virginis marie matris tue cu
 stodi me ut pupillam oculi
Sub umbra alarum tuarum et ipsius
 virginis marie protege me a
 facie ipsorum qui me afflixerunt
 ego autem in iustitia apparebo
 in conspectu tuo factus ero
Inimiam mei animam meam arauit
 derunt ad ipem suum concluderunt
 os eorum locutus est superbia
Proviaentes me nunc arauit de
 runt me oculos suos statuerunt
 declinare in terram
Susciperunt me sicut leo patrum
 ad predam et sicut antilus leonis
 habitans in abditiis

111

impie gessi a deo meo /
Omnia iudicia eius in con-
spectu meo / et iustitias eius non
repuli a me /

Et ero immaculatus cum eo / et ob-
servabo me / ab iniquitate mea /

Et retribuet michi dominus secundum
iustitias meas / et secundum puritatem
manuum mearum / in conspectu oculi
lorum eius /

Quoniam sancto sanctus eris / et
cum viro innocente innocens eris /

Et cum electo electus eris / et cum
pueris puereris /

Quoniam tu populum humilem saluum
facies / et oculos superborum humili-
abis /

Quoniam tu illuminas lucernam meam
domine deus meus / illumina
tenebras meas / et tu virgo ma-
ria mater eius /

Quoniam in te eripiar a temptatione /
et in deo meo transgrediar murmurum /
et in virgine maria matris eius /

Deus meus in polorum via eius /
eloquia domini igne examinata / pro-
fector est omnium sperantium in seculo /
virginis marie matris eius /

Quoniam quis deus praeter dominum /
et quem dominam praeter virginem ma-
riam matrem eius / aut quis deus
praeter deum verum /

Deus qui praeparavit se virtute /
et posuit in maculata via mearum /

Qui profert pedes in eos tanquam
caeuorum / et super excelsa statuens
me /

Qui docet manus meas ad pre-
lium / et posuisti ut archangeli bra-
chia mea /

Et dedisti michi protectionem
salutis tue / et virginis marie
matris tue / et dextera tua su-
scipit me / et eius /

Et disciplina tua corripuit me
in finem / et disciplina tua in peccata mea
docuit me /

Dilatasti gressus meos subter me /
et non sunt infirmata vestigia
mea /

Persequar inimicos meos / et
comprehendam illos / et non con-
uertar / donec deficiant /

Confringam illos nec pote-
runt stare / cadent subter pedes
meos /

Et praeparasti me virtute ad
bellum / supplantasti insurgentes
in me / subter me /

Et inimicos meos dedisti mihi
derisum / et odietes me dispudisti /

Clamauerunt nec erat qui
saluos faceret ad dominum / nec ex-
audiuit eos /

Et comminatus eos ut puluerem
ante faciem venti / ut lutum pla-
tearum delebo eos /

Eripies me de contraditioni-
bus populi / constitues me in caput
gentium /

Populus quem non cognoui ser-
uauit michi / in auditu auris o-
bediuit michi /

Filii alieni mentiti sunt michi /
filii alieni inueterati sunt / et
claudicauerunt a semitis suis /

Quoniam dominus et benedictus deus
meus / et virgo maria mater
eius / et exaltetur deus salutis
mee / et ipsa virgo maria /

Deus qui das vindictas michi /
et subdis populos sub me / libe-
rator meus / et ipsa liberatrix
mea / de inimicis meis uacandis /

Et ab insurgentibus in me exal-
tabis me / et ipsa a viro iniquo
eripies me per ipsam /

Propterea confitebor tibi in

eius non fraudasti eum /
Om̄ preuenisti eum in bene
dictionibus dulcedinis / et ip̄m
virginē mariā matrē eius / po
sisti in capite eius / coronam
de lapide preioso /

in seculū

Quā penit a te / tribuisti ei lō
gitudinē dierū / et in seculū sedi
Magnā est gloriā eius / et v̄
ginitas marie matris eius / ī sa
lutari tuo / gloriā et magnū
decorē / ipones sup eū / et ip̄m
Om̄ dabis eum / et matrē ei
in benedictionem / ī seculū seculi
lensificabis eum / et eam / in gnu
dio cū vultu tuo /

Om̄ rex sperat in dño / et in
misericordia altissimi non com
mouebitur /

Inuenatur manus tua oībus
inimias tuis / dextera tua iue
niat om̄s qui te oderūt /

Pones eos ut cibariū ignis / ī
tempore vultus tui / dñs in ira
sua conturbabit eos / et deuora
bit eos ignis /

Fructum eoz de terra perdes /
et semen eoz a filiis hominū /

Om̄ declinauerūt in te mala /
cogitauerūt consilia / que non
potuerūt stabilire /

Om̄ ponēs eos dorsum in re
liquis tuis / ipazabis vultū eoz /

Exaltare dñe in virtute tua /
et virgo maria mater tua / can
tabim⁹ et psallemus virtutes
tuas / et eius /

xxv

Deus deus meus respi
ce ī me / quare me dere
liquisti / longe a salute
mea verba delictoz meoz /

Deus meus clamabo p diem /
et non exaudies / et nocte et nō
ad insipientiam michi /

Tu autem in sancto habitas /
laus israhel /

In te sperauerūt patres nr̄i / spe
rauerūt et liberaisti eos /

Ad te clamauerūt et salui fa
cti sunt / in te sperauerunt / et nō
sunt confusi /

Ego autē sum vermis et nō
homo / obprobriūz hominū / et ab
iectio plebis /

Omnes videntes me deriserūt
me / locuti sunt labijs / et moue
runt caput /

Sperauit in dño / eripiat eum /
saluū faciat eū / qm̄ vult eum /

Om̄ tu es qui extraxisti me de
ventre / spes mea ab uberibus
matris mee / in te proiectus sum
ex utero /

De ventre matris mee deus
meus es / tūne discesseris a me /

et virgo mat. dñā mea

Om̄ tribulatio proxima est / et
non est qui adiuuet /

Quā dederūt me vituli multi /
trūm pingues obsederūt me /

Aperuerunt sup me os suoz /
sicut leo rapiens et rugiens /

Sicut aqua effusus sum / et dis
persa sunt om̄ia ossa mea /

Factum est cor meū sicut cera
liquefscens / ī medio ventris mei /

Aruit tanq̄ testa virtus mea /
et lingua mea adhesit fauab⁹
meis / et ipuluerem mortis de
duxisti me /

Om̄ circūdederunt me canes
multi / conalūz malignantiūz
obsedit me /

Extenderūt manus meas et pe
des meos / diuinauerūt oīa
ossa mea /

Ipsi vero considerauerūt et in
spererūt me / diuiserūt sibi ve
stimēta mea / et sup vestē meā

miserunt sortem.

Qu autē dñe ne elongaueris a me
 auxiliū tuū ad defensionē meā
 conspice.

Dirue a franea deus animam
 meā a de manu omnis uicā meā.

Salua me ex ore leonis et a
 cornibus unicornū uilitatē meā.

Narrabo nomē tuū et uirginis
 matris tue fratribus meis a me
 dio emē laudabo te et eam.

Qui timetis dñm laudate eum
 et uirginem mariam m̄rē eius
 uniuersū semen iacob glorificate
 eum et ipam mariā m̄rē eius.

Timeat eum omne semen israhel
 qui non spreuit neq; despexit de
 precatōne pauperis.

Nec auertit faciē suā a me et
 cū clamarem ad eum exaudiuit
 me.

Aput te laus mea in ecclesia
 magna uota mea reddam in con
 spectu timentū eum a uirgine m̄rē ei.

Dent paupes et saturabunt
 et laudabūt dñm et mariā ma
 trē eius qui requirūt eū et eam
 uiuent corda eorū ī seculū seculi.

Reminiscuntur et conuertent
 ad dñm et ad uirginē matrē ei.

Uniuersi fines terre
 et adorabunt in conspectu ei
 uniuerse familie gentium.

Qm dñm est regnū et ipē dñabi
 tur gentium.

Qandiuauerūt et adorauerūt
 omnes pingues terre ī conspectu
 eius cadent omnes qui descēdūt
 in terram.

Et anima mea illi uiuet et uir
 ginis marie matris eius et semen
 meū seruiet ipi.

Annūciabitur dño generatio
 uentura et annūciabunt celi iusti

nam eius populo qui nascetur
 que fecit dñs psalmus.

Dominus regit me et in
 nihil michi deerit ī loco
 pasce ibi me collocauit
 super aquā refectiois educa
 uit me animā meā conuertit
 deduxit me sup semitas iusticie
 propter nomē suū.

Nam et si ambulauero ī medio
 umbrę mortis nō timebo mala
 qm tu mecum es et uirgo maria
 mater tua.

Arga tua et baculus tuus ipā
 me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mēsas
 aduersus eos qui tribulant me
 impinguasti ī oleo caput meū
 et calix meus inebrians q̄ p̄dare ē
 et misericordia subsequet me
 et uirginis marie matris tue oī
 bus diebus uite mee.

Et ut inhabitem in domo dñi
 in longitudine dierū psalmus.

Dominus est terra et pleni
 tudō eius orbis terrarū
 et uniuersi q̄ habitāt ī eo.

Ouia ipē sup maria fundauit
 eum et sup flumina sparauit eū
 innocens in ambus et mūdo
 corde qui nō accepit ī uano aīaz
 suā nec iurauit ī dolo p̄rio suo.

Hic accipiet benedictōnez a dño
 et misericordiaz a deo salutari suo
 et a uirgine maria matre eius.

Hec est generatio querentū
 eum querētūz faciē dei iacob
 et tollite portas principes uīaz
 et eleuamini porte eternales et
 introibit rex glorie.

Quis ascendet ī montē dñi aut
 quis stabit in loco sancto eius.

Quis est iste rex glorie dñs for
 tis et potens dñs potens ī prelio

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including the text of the adjacent page (Psalm 132) and other commentary.

Attollite portus pinnaces vras /
et elevamini porte eternaes / et in
trobit rex glorie / *uuu*

Quis est iste rex glorie / dñs vir-
tutu ipse est rex glorie / et virgo ma-
ria regina glorie / *psalmus.*

xxv.

Ad te dñe et dñs / leuavi
aniam meam / deus meus in
te confido / et eam / non e-
rubescam / *uuu*

Neq; irideant me inimici mei /
et enim vniuersi qui sustinet te / et
eam / non confundentur / *uuu*

Confunduntur omnes iniqua a-
gentes / superuacue / *uuu*

Vias tuas / demonstra michi / et
semitas tuas doce me / *uuu*

Dirige me in veritate tua / et doce
me quia tu es deus saluator meus /
et maria virgo saluatrix mea /
et te sustinui tota die / *uuu*

Remissere miserationum tuarum
dñe / et misericordiarum tuarum / que
a seculo sunt / *uuu*

Delicta iuuentutis mee / et igno-
rantias meas ne memineris /

Secundum misericordiam tuam / et ve-
rginis marie matris tue / memin-
to mei tu / propter bonitatem tuam
dñe / et eius / *uuu*

Dulcis et rectus dñs / et dulcis
virgo maria mater eius / propter
hoc dabit legem delinquentibus in via /

Diriget mansuetos in iudicio /
docebit mites vias suas / *uuu*

Vniuersa vie dñi / et virginis
marie matris eius / misericordia
et veritas / requirētib; testa-
mentum eius / et testimonia eius /

Propter nomen tuum dñe / et no-
men virginis marie matris tue /
propinquabis patris meo / multum est enim /

Quis est homo qui timet dñm /
lege statuit ei in via quoniam elegit /

Anima eius in bonis demora-
bitur / et semen eius heredita-
bit terram / *uuu*

Firmamentum est dñs timētib;
eum / et virginez marie mrem
eius / et testamentum ipsius / ut ma-
nifestetur illis / *uuu*

Oculi mei semper ad dñm / et ad
dñam / quoniam ipse / et ipsa / euellet
de laqueo pedes meos / *uuu*

Respice in me et miserere mei /
quia vnicuique et pauper sum ego /

Tribulationes cordis mei mul-
tiplicate sunt / de necessitatibus
meis erue me / *uuu*

Vide humilitatem meam / et labo-
rem meum / et dimitte vniuersa de-
lecta mea / *uuu*

Respice inimicos meos / quoniam mul-
tiplicati sunt / et odio iniquo ode-
runt me / *uuu*

Custodi animam meam / et erue me /
non erubescam / quoniam speravi in te /
et virginez marie mrem tuam /

Innocentes et recti adhaeserunt
michi / quia sustinui te /

Libera deus israel / ex omnibus
tribulationibus suis /

Iudica me dñe / quoniam ego in in-
nocentia mea ingressus sum /
et in dño sperans / et virgine
marie matris eius / non infirmabor /

Proba me dñe / et tempta me /
vires renes meos / et cor meum /

Quoniam misericordia tua / et virginis
marie matris tue / ante oculos me-
os est / et complacui in veritate tua /

Non sedi cum consilio vanitatis /
et cum iniqua gerentibus / non intro-
ibo / *uuu*

Odium etiam malignantium / et
cum impiis non sedebo / *uuu*

Lauabo inter innocentes ma-
nus meas / et circumdabo altare

Exv?

tuum domine!

Ut audiam vocē laudis, et enarrem vniuersa mirabilia tua.

Domine dilexi decore domus tue que fuit ipā virgo mater et locū habitacōnis glorie tue que fuit ipā virgo maria.

Ne perdis cū impijs anima meam et cū vris sanguinuz vitam meam.

In quoz manibus iniquitates sunt dextera eoz repleta est inuizibus.

Ego autē innocēna mea ingressus sum redime et miserere mei.

Pes meus stetit in directo ierusalem benedicā te dñe et ipā virginem matrem tuam. psalm.

XXVI

Domine illumina me et virgo maria mater eius illuminatrix mea et salus mea et ipā que timebo.

Dñs protector vite mee et dñā virgo mater protectrix mea a quo trepidabo.

Qum adpianit sup me nocētes ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei ipsi infirmati sunt et ceciderunt.

Si consistant aduersū me castra non timebit cor meū.

Si exurgat aduersū me plūm in hoc ego sperabo.

Quam peti a dño hanc requirunt ut inhabitem in domo dñi oibus diebus vite mee.

Ut videam voluntatez dñi et virginis marie matris eius et visitem templuz eius quod tu vgo maria fusti.

Qum abscondit me in tabnaculo suo die maloz protegit me in abscondito tabernaculi sui quod fuit virgo maria.

In petra exaltauit me et nūc exaltauit caput meū sup inimicos meos.

Quoniam et imolauit in tabernaculo eius hostiam vociferacōnis cantabo et psalmū dicam dño et virginem marie matrem eius.

Exaudi dñe et dñā virgo maria vocē meā qua clamaui ad te miserere mei et exaudi me!

Ubi dixit cor meū exquisiuit te facies mea faciem tuā dñe et virginis matris tue requiram. Ne auertas faciem tuā a me ne declines in ira a seruo tuo.

Adutor meus esto et tu dñā vgo mater adiutrix ne dereliquis me neq; despicias me deus saluator meus.

Qum pater meus et mater mea dereliquerunt me dñs autē assumpsit me.

Legem pone michi dñe in via tua et dirige me in semita recta propter inimicos meos.

Ne tradideris me in manus tribulantuz me quoniam insurrexerunt in me testes iniqui et mentita ē iniquitas sibi.

Credo videre bona dñi et virginis marie matris eius in terra viuentuz.

Expecta dñm et virginē mariam matrem eius viriliter age et confortetur cor tuū et sustine dñm. psalmus.

Ad te dñe et mariā matrem tuā clamabo deus meus ne filens a me ne quōd a me taceas et assimilabor descende.

XXVI

tibus in lacum /
Exaudi dñe vocē dep̄nacionis mee / dum oro ad te / dñi extollo manus meas / ad templū sanctū tuū / qđ fuit ip̄a maria /
Ne simul tradas me cū p̄atorib⁹ / et cū op̄antibus iniquitatez / ne p̄dis me /
Qui loquitur pacem cū proximo suo / mala autē in cordibus eoz /
Da illis scđm opa eoz / et scđm nequiaz adiuuacionū ip̄oz /
Secundūz opera manūū eoz / tribue illis / redde retribucionē eoz ip̄is /
Qui non intellexit opa dñi / et i opera manūū eoz destrues illos / et nō edificabis eos /
Benedictus dñs / et benedicta virgo mater eius / qm̄ exaudiuit vocē dep̄nacionis mee /
Dñs adiutor meus / et ip̄a adiutrix mea / p̄tector meus / et ip̄a p̄tector mea / et in ip̄is sp̄auit cor meū / et adiutus sum /
Et reflozuit caro mea / et ex voluntate mea / confitebor ei / et ip̄i marie matri eius /
Dñs fortitudo plebis sue / et p̄tector saluacionū xpi sui est /
Saluū fac populū tuū dñe / et benedic hereditati tue / et rege eos / et extolle illos vsqz i eternūz /
Afferre dño filij dei / afferre te dño filios arietum /
Afferre dño gloriā et honorem / et virginē marie matri eius / afferre dño gloriā nōm̄m̄ eius / adorare dñm̄ / et eā / in alio sancto eius /
Vox dñi sup̄ aquas / deus marie stans in tonitru / dñs sup̄ aq̄s multas /
Vox dñi in virtute / vox dñi in magnificentia /

Vox dñi confringentis cedros / et confringet dñs cedros libani /
Et cōminuet eos tanq̄ vitulū libani / et dilectus quē admodūz filios vnicōrniūz /
Vox dñi interadentis flāmaz ignis / vox dñi conuacientis desertūz / et cōmouebit dñs desertūm cades /
Vox dñi p̄uarantis ceruos / et reuelabit condensa / et in tēplo eius / om̄s dicent gloriā /
Dñs diluuiūz in habitare faciat / et sedebit dñs rex in eternūm /
Dñs virtutez ip̄lo suo dabit / dñs benedicet ip̄lo suo i pace /
Exaltabo te dñe / et dñā qm̄ suscepisti me / nec delectasti inimicos meos super me /
Dñe deus meus clamaui ad te / et virginez mariā matrē tuam / et sanasti me /
Domine eduxisti ab inferno aiām meā / saluasti me / a descendentibus in lacum /
Psallite dño sancti eius / et virginē marie matri eius / et confitemini memorie sanctitatis eius /
Qui ira i indignatione eius / et vita i voluntate eius /
Ad vesp̄erum demorabit̄ fletus / et ad matutinū leticia /
Ego autē dixi i habundātia meā / nō mouebor in eternūz /
Domine i voluntate tua / p̄sististi decori meo virtutem /
Avertisti faciē tuā a me / et factus sum conturbatus /
Ad te dñe clamabo / et ad virginē mariāz m̄rē tuā / et ad deū meū deprecabor /
Oye utilitas in sanguine meo / dum descendo in corruptionem /

CXXIX?

Quoniam confitebitur tibi pulvis
aut annuntiabit veritatem tuam.

Audiuit dominus et miseratus est
mei dominus factus adiutor meus
et virgo maria adiutrix mea.

Conuertisti plandum meum in
gaudium michi concidisti sacrum
meum et circumdediti me leticia.

Ut cunctis tibi gloria mea et
virginis marie matris tue et non
compungar dominus deus meus me
terminum confitebor tibi et ei ps.

Cxxx. **I**n te domine speravi et virginem
maria matrem tuam non con-
fundam iterum in iustitia
tua libera me.

Inclina ad me aurem tuam acci-
le me ut eruas me.

Esto michi in deum protectorem
et virgo maria mater tua in do-
minam protectricem et in domum re-
fugii ut saluum me facias.

Omni fortitudo mea et refugium
meum es tu et ipsa propter nomen tu-
um et eius deduces me et emi-
tires me.

Duces me de laqueo hoc quem
absconderunt michi quoniam tu es pro-
tectio mea et ipsa protectrix
mea.

In manus tuas et eius comen-
do spiritum meum redemisti me domine
deus veritatis pro eam.

Odisti obsequantes vanitates
superuacue.

Ego autem in domino et matre eius
speravi exultabo et letabor in
misericordia tua et misericordia virginis
matris tue.

Omni respexisti humilitatem meam
saluasti de necessitatibus meis
animam meam.

Et condidisti me manibus
mimicis statuisti in loco spatiose

pedes meos.

Miserere mei domine et tu virgo
mater quoniam tribulor conturba-
tus est in ira oculus meus anima
mea et venter meus.

Omni defecit in dolore vita mea
et animi mei in gemitibus.

Infirmata est in paupertate
virtus mea et ossa mea contur-
bata sunt.

Super inimicos meos factus
sum obprobrium vicinis meis val-
de et timor notis meis.

Qui videbant me foras fugie-
runt a me oblivioni datus sum
tanquam mortuus a corde.

Factus sum tanquam vas perditum
quoniam audiui vituperationes multorum
conturbantur in circuitu.

In eo dum conueniret simul
aduersum me accipe animam
meam consilium sunt.

Ego autem in te speravi domine
et in virginem maria matrem
tua dixi deus meus es tu et
ipsa domina mea in manibus tuis et
eius sortes mee.

Arripe me de manu inimicorum
meorum et a persecutoribus meis.

Illustra faciem tuam super seruum
tuum saluum me fac in misericordia
tua et virginis marie matris
tue non confundam quoniam inuoca-
ui te et eam.

Arubescant impij et deducan-
tur in infernum muta fiant labia
dolosae.

Quae loquuntur aduersum iustum
iniquitatem in superbia et in ab-
ysione.

Omni magna multitudo dulce
dominus tue domine et virginis ma-
rie matris tue quam abscondisti
timoribus tuis et eam.

Perfeast eis qui sperant in te
 et omni conspectu filiorum hominum
Abscondes eos in abscondito
 facie tue a turbatione hominum
Proteges eos in tabernaculo
 tuo a contradictione linguarum
Benedictus dominus et virgo ma-
 ria mater eius qui misericorditer
 misericordias suas michi in civitate
 munita
Ego autem dixi in excessu mentis
 mee proiectus sum a facie oculi-
 lozum tuorum
Ideo exaudisti vocem orationis me-
 e dum clamare ad te
Diligite dominum omnes sancti eius
 et virginem mariam matrem eius qui
 veritatem requirit dominus et retribu-
 buerit habundanter facientibus
 superbiam
An timer agite et confortetur
 cor vestrum omnes qui speratis in domino
 et virgine maria matre eius
Beatissimi quorum remissa sunt in-
 quitates et quorum tecta
 sunt peccata
Beatus vir cui non imputabit
 dominus peccatum nec est in spiritu
 eius dolus
Qui in manu mueterauerunt ossa
 mea dum clamare totum die
Qui die ac nocte gemituata est
 super me manus tua conuersus
 sum in ierusalem dum configit spina
Delictum meum cognovit tibi se-
 n et in iustitiam meam non abscondi
Dixi confitebor aduersum me
 in iustitiam meam domino et domine marie
 matri eius et tu remisisti impietatem
 peccati mei
Pro hac orabit ad te et ipsa vir-
 gine matrem tuam omnis sanctus
 tempore opportuno
Veritamen in diluuiis aquarum

multarum ad eum non appropinquabit
Tu es refugium meum et ipsa
 maria mater tua a tribulatione
 que circumdedit me exultatio me-
 a et ipsa mater tua erue me a
 circumstantibus meis
Intellectum tibi dabo et instruam
 te in via hac qua gradieris firmabo
 super te oculos meos
Nolite fieri sicut equus et mulus
 quibus non est intellectus
Inchamo et freno maxillas
 eorum constringe qui non appro-
 quant ad te
Quia flagella peccatoris sperantem
 autem in domino et virgine maria
 matre eius misericordia eius cir-
 cumdabit
Letamini in domino et virgine ma-
 ria matre eius et exultate iusti
 et gloriamini omnes recti corde
Exultate iusti in domino et
 virgine maria matre
 eius rectos decet collau-
 datao
Confitemini domino et ipsi domine mari-
 e virgini marie in cythara in psalterio
 decem cordarum psallite illis
Cantate ei cantum novum bonum
 psallite ei in invocatione et vir-
 gini marie matris eius
Quia rectus est verbum domini et
 omnia opera eius in fide
Diligat misericordiam et iudicium
 misericordia domini plena est terra
 et misericordia virginis marie misericordie eius
Verbo domini celi firmati sunt et
 spiritu oris eius omnis virtus eorum
Congregans sicut in ventre aquarum maris
 ponens in thesauris abyssos
Timeat dominum omnis terra et vir-
 ginem mariam matrem eius ab eo
 autem et ab ea commoveantur omnes
 inhabitantes orbem

xxxij.

leombus eoz/ liberauit eos/
Iuxta est dñs/ et dñā virgo ma
 ria hys qui tribulato sūt corde/
 et huiles spū saluabit/
Quite tribulacōnes iustoz/ et
 de ombus hys/ liberauit eos dñs/
 et dñā virgo maria mater eius/
Custodit dñs omia ossa eoz/ v
 ni ex hys nō conteretur/
Quos peccatoz pessima/ et qui
 derūt iustuz delinquent/
Redimet dñs aīas seruoꝝ suo
 ru/ et nō delinquet/ omīs qui spe
 runt i eo/ et virgine maria ma
 tre eius psalmus.

Iudicia dñe nocentes me/ ex
 pugna impugnatēs me/
 apprehende arma et scutu/
 et exurge i adiutoriu m/ huius tui/
 Effunde frameam et cōclude
 aduersus eos/ qui psequūtur me/
 dic aīe mee salus tua ego sum/
 Confundantur et reuerentur/
 querētes aīam meā/
 Auertant retro suz et cōfu
 dantur/ cogitātes michi mala/
 Sicut tanq puluis ante fra
 cem venti/ et angelus dñi cor
 tans eos/
 Fiat via illoꝝ tenebre et lubri
 cam/ et angelus dñi psequēs eos/
 Omī gratis absconderūt michi i
 nteritū laquei sui/ sup uacue exp
 brauerūt aīā meā/
 Veniat illi laqueus que igno
 rat/ et capio quā abscondit/ ap
 prehendat eū/ et in laqueū cadat
 in ipō/
 Anima autē mea exultabit in
 dño/ et delectabit sup salutā suo/
 Omnia ossa mea dicent domine/
 quis similis tibi/ et virgini ma
 tre matri tue/
 Arpiens mopem/ de manu for

ciōꝝ eius/ egenuz et paupere/
 a diripientibus eum/
 Surgentes testes iniqui/ q igno
 rabam/ interrogabant me/
 Retribuebant michi mala p
 bonis/ sterilitatez aīe mee/
 Ego autē cū michi molesti es
 sent/ induebar alio/
 Humiliabam i ieiunio aīāz me
 am/ et oratio mea i sinū meum
 conuertetur/
 Quasi proximu qī fratre m/ m/
 sic cōplacēbam/ qī lugens con
 tristatus/ sic humiliabar/
 Et aduersum me letati sunt/
 et cōuenerūt/ congregata sūt
 sup me flagella et ignorau/
 Dissipati sunt nec cōpuncti/ tē
 ptauerūt me/ subsānauerunt
 me subsānacione/ frēduerunt
 sup me dentibus suis/
 Domine quēdo respiciēs/ resti
 tue aīāz meā/ a malignitate eoz/
 a leombus unitam meā/
 Confitebor tibi i cōmā magna/
 i p̄lo graui laudabo te/
 Non sup gaudeant michi qui
 aduersantur inique/ qui oderūt
 me gratis/ et anuunt oculis/
 Omī michi quidez pacifice loq
 bantur/ et i inuandia terre loque
 tes/ dolos cogitabant/
 Et dilatauerūt sup me os suū/
 dixerūt euge euge/ uiderūt oū
 li nostri/
 Adish dñe ne fileas/ ne discedas
 a me/
 Exurge et intende iudicio meo/
 deus meus et dñs meus/ in cau
 sam meam/
 Iudica me secūduz iusticiā tuā/
 dñe deus meus/ et nō sup gau
 deant michi/
 Non dicant in cordibus suis/

xxxiii.
 et virgine
 maria
 mē
 ou

Gladius euaginauerunt peccatores /
 intenderunt arai sui / **XXXV**
Et decipiant pauperem et iopez /
 ut inuadent rectos corde / **XXXVI**
 Gladius eorum intret in corda ipoz /
 et arais eoz confringatur / **XXXVII**
Quius est modici iusto / super
 diuitias patroz multas /
Qui brachia patroz conterentur /
 confirmat autem iustos dñs / **XXXVIII**
Quoniam dñs dies iniquitatoruz /
 et hereditas eoz in eternuz erit /
Non confundentur in tēpore
 malo / et in diebus famis satura
 buntur / quia peccatores pibūt /
Immia uero dñi et uirginis ma
 re matris eius / mox honori fia
 ti fuerint et exaltati / defiaen
 tes / quē admoduz fum⁹ defiaēt /
Quoniam uentus peccator et non
 soluet / iustus autē miseret⁹ et
 tribuet / **XXXIX**
Quia benedicentes ei / et uirgin
 marie matris eius / hereditabūt
 terrā / maledicentes autē ei dis
 peribunt / **XL**
Apuđ dñm gressus hominis
 dirigentur / et uiam eius uolet /
Quoniam ceciderit nō collidetur / qz
 dñs et dñā supponit manū suā /
Iunior fui etem femini / et nō
 uidi iustuz derelictū / nec semē
 eius quere panem / **XXI**
Quoniam die miseretur et cōmo
 dat / et semen illius in bñdich
 one erit / **XXII**
Decima a malo et fac bonū /
 et in habita in seculū seculi / **XXIII**
Quia dñs et dñā mater ei /
 amat iudiciuz / et nō dereliquet
 sanctos suos / et tñm cōsuabūt /
In iustis punientur / et semē i
 pnoz peribit / **XXIV**
Iusti autē hereditabūt terrā /

et in habitabūt in seculū sedi
 super eam / **XXV**
Os iusti meditabit⁹ sapiētiā /
 et lingua eius loquet⁹ iudiciuz /
Lex dei eius i corde ipius / et
 nō supplantabūt⁹ gressus eius /
Considerat peccator iustuz /
 et querit mortificare euz / **XXVI**
Dñs autē nō derelinq̄t eum
 in manus eius / nec dñabit eū /
 cū iudicabit⁹ illi / **XXVII**
Expecta dñm / et uirginē mari
 am m̄re eius / et custodi uiam
 eius / et exaltabit te / ut heredi
 tate capias terrā / cū p̄ezint pec
 catores uidebis / **XXVIII**
Audi impiuz sup exaltatur / et
 eleuatur sicut cedros libani /
Et transiit / et ecce nō erit /
 et quesitū eum / et nō est iuen
 tus locus eius / **XXIX**
Custodi innocētiā et uide eq̄
 tatez / qm̄ sunt reliquie hominū
 pacifici / **XXX**
In iusti autē disperibūt / sicut et
 reliquie ipoz interibunt / **XXXI**
Salus autē iustoz a dñō / et uir
 gine maria matris eius / et pro
 tector eoz / et ip̄a p̄terit⁹ in tē
 p̄ore tribulacōnis / **XXXII**
Et adiuuabit eos dñs / et ip̄a
 uirgo mater eius / et libabit eos /
 et eruet eos a p̄ccatoribus / et sal
 uabit eos / quia sperauerūt i eo /
 et uirgine maria m̄re eius / **XXXIII**
Domine ne in furore tuo
 arguas me / neqz in ira
 tua corripas me /
Quoniam sagitte tue infixę sūt in
 et cōfirmasti sup me manū tuā /
Non est sanitas i carne mea
 a facie ire tue / non est pax ossi
 bus meis / a facie patroz meoz /
Quoniam iniquitates mee sup gresse

XXXVII

Et nunc que est expectatio mea /
nonne dominus et virgo maria mater
eius et substantia mea apud te
et pariter est.

Ab omnibus iniquitatibus meis
erue me / obprobrium insipienti de
disti me.

Obmutui et non aperui os meum /
quoniam tu fecisti / amoue a me plagas
tuas.

A fortitudine manus tue ego
defeci / in reparationibus propter in
quitate corripuisti hominem.

Et tabescere fecisti sicut arenam
aer eius / veritatem vane con
turbat omnis homo.

Exaudi orationem meam domine / et
domina virgo maria et deprecationem
meam / auribus prope lacrimas meas.

Ne sileas quoniam aduenia ego super
apud te / et peregrinus sicut omnes
patres mei.

Remitte michi ut refrigerer /
proiusque abeam / et amplius non ero.

Expectans expectavi do
minum / et intendit mihi.

Et exaudivit preces
meas / et eduxit me de laqueo mi
serere / et de luto fecit.

Et statuit supra petram pedes
meos / et direxit gressus meos.

Et imisit iocum meum cantum non
uicium / armen deo nostro.

Uidebunt multi et timebunt /
et sperabunt in domino / et virgine
maria matre eius.

Beatus vir cuius est nomen
domini spes eius / et virginis ma
rie matris eius / et non respexit
in vanitates / et in famas falsas.

Quanta fecisti tu domine deus meus
mirabilia tua / et cogitationibus
tuis / non est quis similis tibi.

Anunciavi et locutus sum / mil

plurati sunt super numerum /
Sacrificium et oblationem nolu
isti / aures autem profecisti michi.

Holocaustum et non pro peccato non
postulasti / tunc dixi ecce venio.

In capite libri scriptum est de me /
ut facerem voluntatem tuam / deus me
us volui / et legem tuam in medio cor
dis mei.

Anunciavi iustitiam tuam / et vir
ginis matris tue in eterna magna /
ecce labia mea non prohibebo / domine
tu fecisti.

Iustitiam tuam / et eius / non abscon
di in corde meo / veritatem tuam et salu
tatem tuam dixi / et eius.

Non abscondi misericordiam tuam
et veritatem tuam / a consilio multo.

Quoniam autem domine / ne longe facias
misericordias tuas a me / et tu virgo
benedicta / misericordia tua et ve
ritas tua / semper susceperunt me.

Omnia arripuerunt me mala / quorum
non est numerus / comprehenderunt
me iniquitates mee / et non po
tui ut viderem.

Multiplicatae sunt super capillos
capitis mei / et cor meum dereli
quit me.

Complaceat tibi domine / et virgo
maria / ut eruas me / domine ad ad
iuuandum me respice / et tu virgo
benedicta.

Non confundantur et reuerentur / qui
rentes aerem meam.

Avertantur retrorsum et reue
reant / qui voluerunt michi mala.

Herant confestim confusionem
suam / qui dicunt mihi euge euge.

Exultent et letentur / omnes que
reteres te / et virginem mariam ma
trem tuam / et dicant semper magni
ficetur dominus / et virgo maria mater
tua / qui diligunt salutare tuum / et eius.

.xxvii.

Ego autē mendicis suis et pau-
peris dominus solatus est me.

Adiutor meus et protector
meus et virgo mater adiutrix
et protector es tu deus meus
ne tardaveris et tu virgo benedi-
cta mater eius.

xl.

Beatus qui intelligit
super egenum et pauperem
in die mala liberabit
eum dominus et virgo mater eius.

Dominus conservet eum et vin-
ficet eum et ipsa maria mater eius
et beatus faciat eum in terra
non tradat eum in manus inimicorum eius.

Dominus operam ferat illi et virgo
mater benedicta super lectum do-
loris eius universis stratus eius
versasti infirmitate eius.

Ego dixi domine et domina miserere
mei sana animam meam quia pecca-
vi tibi et ei.

Inimiam mei dixerunt mala mihi
quando morietur et probit nomen
eius.

Et si ingrediebatur videret
vana loquebatur cor eius cogre-
gabit iniquitates sibi.

Egrediebatur foras et loquebatur
in idipsum.

Adversum me susurrabant
omnes inimici mei adversus me
cogitabant mala mihi.

Verbum iniquum constituerunt
adversus me nunquid qui dormit
non adiacet ut resurgat.

Atem homo pacis mee in quo
speraui qui edebat panes meos
magnificavit super me supplan-
tatione.

Quare autem domine misere mei et
refusata me et retribuam eis.

In hoc cognovi quoniam voluisti me
quoniam non gaudebit inimicus meus super
me.

De autem propter innocentiam sus-
cepisti et confirmasti me in
conspectu tuo in eternum.

Benedictus dominus deus israel
et benedicta virgo mater eius
a seculo et in seculum fiat fiat.

celi.

Quemadmodum desiderat
terrens ad fontes aquarum
ita desiderat anima mea
ad te deus et ad virginem mari-
am matrem tuam.

Situit anima mea ad deum fontem
vivum et ad virginem mariam ma-
trem eius quando veniam et appa-
rebo ante faciem dei et faciem vir-
ginis matris eius.

Fuerunt michi lacrimae mee pa-
nes dies ac nocte dum dicit in tota
terre ubi est deus tuus.

Hec recordatus sum et effudi in me
animam meam quoniam transibo in locum
tabernaculi admirabilis usque ad
domum dei.

In voce exultationis et confes-
sionis sonus epulantis.

Quare tristis es anima mea et que
conturbas me.

Spera in deo et virgine maria
matre eius quoniam adhuc confite-
bor illi salutare vultus mei et
deus meus et ipsa virgo maria.

Ad me ipsum anima mea conturbata
est propterea memor ero tui de
terra iordanis et hermonim
a monte modico.

Abyssus abyssum invocat in
voce cathartarum tuarum.

Omnia excelsa tua et fluctus
tui super me transierunt.

In die mandavit dominus misericordiam
sua et nocte cantarum eius.

Apus me oro deo vite mee di-
cam deo mee susceptor meus
es et susceptrix mea virgo benedicta.

Quare autem propter innocentiam suscepisti et confirmasti me in conspectu tuo in eternum. Benedictus dominus deus israel et benedicta virgo mater eius a seculo et in seculum fiat fiat. Quemadmodum desiderat terrenus ad fontes aquarum ita desiderat anima mea ad te deus et ad virginem mariam matrem tuam. Situit anima mea ad deum fontem vivum et ad virginem mariam matrem eius quando veniam et apparebo ante faciem dei et faciem virginis matris eius. Fuerunt michi lacrimae mee panes dies ac nocte dum dicit in tota terra ubi est deus tuus. Hec recordatus sum et effudi in me animam meam quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum dei. In voce exultationis et confessionis sonus epulantis. Quare tristis es anima mea et que conturbas me. Spera in deo et virgine maria matre eius quoniam adhuc confitebor illi salutare vultus mei et deus meus et ipsa virgo maria. Ad me ipsum anima mea conturbata est propterea memor ero tui de terra iordanis et hermonim a monte modico. Abyssus abyssum invocat in voce cathartarum tuarum. Omnia excelsa tua et fluctus tui super me transierunt. In die mandavit dominus misericordiam sua et nocte cantarum eius. Apud me oro deo vite mee dicam deo mee susceptor meus es et susceptrix mea virgo benedicta.

Quare oblitus es mei / quare con-
tristatus in celo / duz affligit me
mimicus /

Dum confinguntur ossa mea /
exprobrauerunt michi / qui tribu-
lant me /

Dum dicunt michi p singlos
dies / ubi est deus tuus / quare
tristis es anima mea / et quare
conturbas me /

Spera in deo / et virgine ma-
ria matre eius / qui adhuc co-
fitebor illi / salutare vultus
mei / et deus meus / et ipsa vgo
maria /

Ludam me deus et discri-
ne causam meam / de gente
no sancta / ab homine in-
iquo et doloso / erue me /

Quia tu es deus meus / et v-
go maria mater tua / fortitu-
do mea / quare me repulisti /
quare tristis in celo / duz affli-
git me mimicus /

Amitte lucem tuam / et verita-
tem tuam / ipsa me deduxerunt / et
adduxerunt / in montem sanctum
tuum / et in tabernacula tua /

Et introibo ad altare dei / ad
deum qui letificat iuuentutem
meam /

Confitebor tibi / et virgini ma-
rie matri tue / in cythara / deus
meus es tu / et tu virgo ma-
ria / dnm mea es / que tristis es
anima mea / et quare conturbas me /

Spera in deo / et virgine maria /
salutare vultus mei / deus meus /
et virgo mater tua /

Deus auribus meis audi
dum / patres mei annu-
ciauerunt nobis /

Opus quod operatus es in diebus
eorum / et in diebus antiquis /

Manus tua gentes disperdidit /
et plantasti eos / afflixisti populos /
et expulisti eos /

Nec enim in gladio suo posside-
runt / et brachium eorum non salua-
uit eos /

Sed dextera tua et brachium tuum /
et illuminatio vultus tui / qui con-
placuisti in eis /

Tu es ipse rex meus / et deus
meus / et virgo maria mater
tua / regina mea / et dnm mea / qui
mandas salutes iacob /

In te mimicos nostros ventilabi-
mus / et in nomine tuo / spernemus
insurgentes nobis /

Non enim in arcu meo sperabo /
et gladius meus non saluabit
me /

Saluasti enim nos de affligen-
tibus nos / et odientes nos con-
fudisti /

In deo laudabimur tota die /
et virgine maria matre eius /
et in nomine tuo / et eius / confite-
bimur in seculum /

Nunc autem repulisti et confu-
disti nos / et non egredieris in
deus in virtutibus nostris /

Auertisti nos retro / et post-
mimicos nostros / et qui oderunt
nos diripiabant sibi /

Dedisti nos tanquam oves escam /
et in gentibus dispersisti nos /

Uendidisti populum tuum sine precio /
et non fuit multitudo in conuul-
sionibus eorum /

Posuisti nos obprobrium vicinis
nostris / subsannationem et derisionem /
his qui in circuitu nostro sunt /

Posuisti nos in similitudinem gen-
tibus / commotionem capitis in populo /

Tota die verecundia verecundia
mea contra me est / et confusio

Quinta

faciei mee coopuit me
A voce exprobrantis et oblo
quentis / a facie inimici et per
sequentis / **vvv** ::

Hec omnia venerunt sup nos
nec oblitus sum te / et inique no
egimus i testamento tuo / ::

Et no recessit retro cor nrm
et declinasti semitas nras a vi
a tua / **vvv** ::

Qui humiliasti nos i loco afflic
tionis / et coopuit nos umbra
mortis / ::

Si oblitus sum nomen dei nri /
si expandim manus nras ad
deum alienum / **vvv** ::

Nonne deus requirit ista / ipe
em novit abscondita cordis /

Qui ppter te mortificamur
tota die / estimati sum sicut o
ves occisionis / ::

Exurge quare obdormis dne
exurge et ne repellas i fine /

Quare faciem tuam auertis / ob
liuiscens i opie nre / et tribu
lationis nre / **vvv** ::

Qui humiliata est i puluere
aia nra / conglutnatus est i tin
venter nri / ::

Exurge dne adiuua nos / et tu
dua virgo mri eius / et redime
nos ppter nomen tuum / **vv** ::

Exlm? **E**ruduit cor meum vbu
bonum / dico ego operum
mea regi / ::

Lingua mea calamus / scribe
velociter scribens / **vv** ::

Speciosus forma p filiis ho
minum / diffusa est gratia i labi
is tuis / ppter ea benedixit te
deus i eternum / ::

Atingere gladio tuo super
femur tuum / potentissime /

Sperare tua et pulcritudine tua /

intende prospere procede et
regna / **vvv** ::

Propter veritatem et mansue
tudinem et iustitiam / et deducet
te mirabiliter dextera tua /

Sagitte tue acute populi sub
te cadent / i corda inimicorum regis /

Sedes tua deus i seculo seculi
virga directiois / virga regni tui /

Dilexisti iustitiam et odisti ini
quitates / ppter ea unxit te deus
deus tuus / oleo leticie / p confor
tibus tuis / **vvv** ::

Qurra et gutta et cassia a ve
stimetis tuis / a domibus ebur
neis / ex quibus delectauerunt
te filie regum i honore tuo /

Astut regna a dextris tuis /
i vestitu deaurato / auramida
varietate / ::

Audi filia et vide et inclina
aurem tuam / et obliuiscere pplm
tuum / et domum patris tui /

Et concupiscet rex decorem
tuum / qm ipe est dns deus tuus /
et adorabunt eum / **vv** ::

Et filie tyri i muneribus vul
tum tuum deprecabuntur / omnes di
uites plebis / ::

Omnis gloria eius filie regis
abintus / i fimbriis aureis / ar
amida varietatibus /

Adducentur regi virgines
post eam / pncie eius afferentur /

Afferentur i leticia et exulta
tione / adducentur i templum regis /

Pro patribus tuis nati sunt
tibi filii / constitues eos pncipes
sup omnes terris / ::

Demor ero nominis tuis / omni
generatione et generatione /

Propterea populi confitebun
tur tibi i eternum / et i seculum
seculi / **vvv** ::

Deus noster refugium et virtus et virgo maria mater tua adiutor in tribulationibus et ipsa adiutrix que iuenerunt nos nimis. Propterea non timebimus dum turbabitur terra et transietur montes in cor maris. Sonuerunt et turbate sunt aque eorum conturbati sunt montes in fortitudine eius. Flumis impetus letificavit civitates dei sanctificavit tabernaculum suum altissimum virgo maria mater eius. Deus in medio eius non commovebit adiuvabit eam deus mane diluculo. Conturbate sunt gentes et inclinata sunt regna dedit vocem suam mota est terra. Dominus virtutum nobiscum et virgo maria mater eius susceptor noster deus iacob et ipsa susceptrix nostra. Venite et videte opera domini que posuit prodigia super terram auferens bella usque ad finem terre. Arctus conteret et confringet arma et facta roboret ignem. Venite et videte quoniam ego sum deus exultabor in gentibus et exultabor in terra. Dominus virtutum nobiscum susceptor noster deus iacob psalmus. Omnes gentes plaudite in manibus iubilante deo in voce exultationis et virgini marie matri eius. Quoniam dominus excelsus et terribilis rex magnus super omnes terras et ipsa mater eius regina. Subiecit populus nobis et gentes sub pedibus nostris. Elegit nobis hereditatem suam

speciem iacob quam dilexit. Ascendit deus in iubilo et dominus in voce tube. Psallite deo nostro et matri eius psallite psallite regi nostro et regine virgini marie psallite. Omnis rex omnis terre deus et ipsa regina virgo maria psallite sapienter. Regnabit deus super gentes deus sedet super sedem sanctam suam. Principes populorum congregati sunt cum deo abraham quoniam quoniam domini fortes terre uehementer eleuati sunt. Magnus dominus et laudabilis nimis et virgo maria mater eius in ciuitate dei nostri in monte sancto eius. Fundatur exultatione uniuersae terre montis syon lateze aquilonis ciuitas regis magni. Deus in domibus eius cognoscitur cum suscipiet eam. Quoniam erant reges terre congregati sunt conuenerunt in unum. Ipsi videntes sic admirati sunt conturbati sunt commoti sunt tremor apprehendit eos. Ibi dolores ut parturientis in spiritu uehementi conteres naues tharsis. Sicut audiuimus sic vidimus in ciuitate domini virtutum in ciuitate dei nostri deus fundauit eam metum. Suscepimus deus misericordiam tuam in medio templi tui quod fuit maria mater tua. Secundum nomen tuum deus sic et laus tua et virgini marie matris tue in fines terre iustitia plena est dextera tua. Letetur mons syon et exultet filia iude propter iudicia tua domine.

XLIII?

Exlvij?

Quarūdate syon et cōplectimini
eam/narrate ī turribus eius/

Ponite corda v̄ra in virtutib⁹
eius/et distribute domus eius/
ut enarretis in p̄gēme altera/

Qm̄ hic est deus deus nr̄/met
nuz et in seculū seculi ip̄e reget
nos in secula. **psalmus**

Maudite her om̄s gentes/
auribus p̄cipite om̄s/
qui habitatis terram/

Quiq; terrigene et filij hōr̄ siml'
in v̄nuz diues et pauper/

O s meū loquetur sapiēnam/
et meditatio cordis mei pru
dentia/

Inclinabo ī pabolam aurez
meā/ap̄iam ī psalterio p̄positi
onem meam/

Quis timebo in die mala/in
quitas calcanei mei circūdabit
me/

Qui confidunt in virtute sua/
et ī multitudine diuitiaz suaz
glozantur/

Arater nō redimit redimet
homo/nō dabit deo placationē
suam/

Et pauc̄ redemptōnis aīe sue/
et laborant meternuz/et vi
uet adhuc in finem/

Non videbit interituz/cū vide
rit sapientes morientes/

Simul insipiens et stultus
p̄bunt/et relinquent alienis
diuitias suas/

Et sepultra eoz dom⁹ illoz
meternuz/tabernacula eoz ī
p̄gēme et progēme vocauerūt
noīa sua interis suis/

Et homo cui ī honore esset
nō intellexit/cōpatus est iu
mentis insipientib⁹/et similis
factus est illis/

Hec via illoz scandalū ip̄is/
et postea in ore suo cōplacēt/

Sicut oues ī inferno positi
sunt/mors depascet eos/

Et dn̄abunt eoz iusti ī ma
tutino/et auxiluz eoz vetera
scet ī inferno a gloria eoz/

Veruntamē deus redimet
aiām meā/et virgo maria ma
ter eius/de manu inferi cū ac
cepit me/

Ne timeas cū diues factus
fuerit homo/et cū multiplicata
fuerit gloria domus eius/

Qm̄ am̄ interierit nō sumet
om̄ia/neq; descendet cū eo glo
ria eius/

Quia aiā in vita ip̄ius bene
dicetur/confitebitur tibi cū
bene feceris ei/

Intrabit vsq; in progēmes
patz suoz/ vsq; ieternuz nō vi
debit lumen/

Homo cū in honore esset nō
intellexit/cōpatus est iumentis
insipētibus/et similis factus ē
illis. **psalmus**

Deus deoz dn̄s locutus **Exlvij?**
est/et vocauit terraz/
A solis ortu vsq; ad
occasuz/ex syon species deoz
eius/

Deus manifeste veniet/deus
noster et nō silebit/

Ignis in conspectu eius exar
descet/et marantū eius tēpe
stas valida/

Aduocant celū desursuz/et
terraz discernere pplm̄ suū/

Congregate illi sanctos eius/
qui ordmant testamētuz ei⁹
sup sacrificia/

Et annūciabūt celū iustiaaz
eius/qm̄ deus iudex est/

Audi populus meus a loqr
 israhel et testificabor tibi de
 deus tuus ego sum / **Non** in sacrificijs argua te ho
 locusta autez tua in cōspectu
 meo sunt semper / **Non**
 accipia de domo tua vitu
 los neq; de gregibus tuis p̄os /
Qui mee sunt om̄s fere silua
 ruzumenta i montib; et boues /
Quoniam omnia volatilia re
 li et pulcritudo agri meai est /
Si esuriero nō dicit tibi hinc est
 eni orbis terre et plenitudo eius /
Nunquid manducabo carnes
 tuas aut sanguine hircorum
 potabo / **Immola** deo et virginem marie
matri eius sacrificium laudis
 et redde altissimo vota tua et
virginem marie miri altissime
Et muota me i die tribulatio
 nis et erua te et honorificabis
 me / **Peccatori** aute dicit deus q̄re
 tu enarras iustitias meas et
 assumis testamētum meū p̄ os
 tuū / **Tu** vero odisti disciplinā et p̄re
 nisti sermones meos retrozsu /
Si videbas furem aurrebas au
 eo et ai adulteris porcionē tuā
 ponebas / **O**s tuū abundauit malicia /
 et lingua tua cōdamabat dolos /
Sedens aduersus fratrem tuū
 loquebaris et aduersus filium
 matris tue ponebas scandali /
 hec fecisti et tacui / **Q**uasi
 nati inique q̄ ero tui si
 milis argua te et statuā contra
 facie tuā / **I**ntelligite hec qui obliuiscimini
 deū nequid rapiat et nō sit qui
 Terriat

Sacrificium laudis honorificabit
 me et illic iter qd ostendam illi
 salutare dei / **M**iserere mei deus secundum
 magnā misericordiam tuā et tu pia
 maria mater eius / **E**t secundum multitudinem misere
 rationum tuarum dele iniquitates
 meas / **A**mplius laua me ab iniquita
 te mea et a peccato meo munda me /
Quia iniquitates meas ego cogno
 sco et peccatum meum contra me est semper /
Tibi soli peccaui et virginem ma
rie matri tue et malū corā te a
 p̄fecti ut iustificeris i sermōib;
 tuis et vincas tū iudicatus / **A**ue
 eni in iniquitatibus con
 ceptus sum et in peccatis cōcepit
 me mater mea / **A**ue eni veritates dilexisti in
 certis et occulta sapientie tue ma
 nifestasti michi / **A**sperges
 me dñe yfopo et munda
 bor lauabis me et sup niuem de
 albabor / **A**uditui meo dabis gaudium
 et letitiam et exultabunt ossa
 humiliata / **A**uerte faciem tuā a peccatis
 meis et om̄s iniquitates meas
 dele / **O**ro mundum crea i me deus et
 spm rectum in noua i iusticiis
 meis / **N**e proicias me a facie tua et
 spm sanctum tuum ne auferas a
 me / propter virginem mariā ma
trēm tuam / **R**edde michi letitiam salutariū
 tuū et spū p̄ncipali cōfirma me /
Docebo iniquos vias tuas et
 impij ad te conuertentur / **L**ibera
 me de sanguinibus de

2

deus salutis mee/et exultabit
lingua mea iustitiam tuam/et
virginis marie matris tue/

Domine labia mea apies/et
et os meum annuntiabit laudem
tuam/et virginis marie matris tue/

Quoniam si voluisses sacrificium dedis-
sem/utique holocaustis non delecta-
beris/

Sacrificium deo spiritus contribu-
latus/cor contritum et humiliatum/
deus non despicies/

Benigne fac domine in bona vo-
luntate tua syon/ut edificentur
muri tui iherusalem/

Tunc acceptabis sacrificium
iustitiae/oblationes et holocau-
sta tunc imponentur super altare tu-
um vitulos/

Quoniam videtur gloriari
in malitia quod
potens es in
iniquitate/

Tota die in
iustitiam cogi-
tauit lingua
tua/sicut novacula acuta fecisti
dolum/

Dilexisti malitiam super benigni-
tatem/iniquitatem magis quam lo-
qui equitatem/

Dilexisti omnia verba pro-
pitiacionis/lingua dolosa/

Propterea deus destruet te
in finem/euellet te et emigra-
bit te de tabernaculo/et radi-
cem tuam de terra viventium/

Videbunt iusti et timebunt/
et super eum ridebunt/et dicent ecce
homo qui non posuit deum/et virginem
mariam adiutorem suum/

Sed speravit in multitudine di-
uitiarum suarum/et prevaluit in va-
nitate sua/

Ego autem sicut oliua fructife-
ra in domo dei/esperavi in misericordia dei/
et virginis marie matris eius/
in eternum/et in seculum seculi/

Confitebor tibi in seculum/et ma-
tri tue/quia fecisti/et expectabo
nomen tuum/quoniam bonum in conspe-
ctu sanctorum tuorum/et nomen vir-
ginis matris tue/

Non est qui faciat bonum/

Deus de celo prospexit super
filios hominum/ut videat si est
intelligens/aut requirens deum/

Omnnes declinaverunt simul
inutiles facti sunt/non est qui
faciat bonum/non est usque ad unum/

Nonne scient omnes qui operan-
tur iniquitatem/qui devorant
plebem meam/ut ab ipso pangs/

Deum non invocaverunt illi/et tre-
pidaverunt timore/ubi non sunt
timor/

Quoniam deus dissipavit ossa eorum/
qui hominibus placent/corrupti sunt
quoniam deus spernit eos/

Quis dabit ex syon salutare
israhel/aut auerterit dominus captivi-
tatem plebis sue/exultabit ia-
cob et letabit israhel/

Deus in nomine tuo/et nomine
virginis marie matris
tue/salvum me fac et
in virtute tua/et virginis ma-
rie iudica me/

Deus exaudi orationem meam/
auribus prope verba oris mei/

Quoniam alieni insurrexerunt adversum

Clj

Clj

me/et fortes quesierunt animam meam/et non proposuerunt deum ante conspectum suum/

Quare enim deus adiuuat me/ et dominus susceptor est anime mee/ et ipsa virgo maria mater eius/

Averte mala inimicas meis/ et in veritate tua disperde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi/ et ipsi matrem matris tue/ et confitebor nomini tuo/ quoniam bonum est/ et nomen virginis matris tue.

Quoniam ex omni tribulatione eripisti me/ et super inimicos meos/ disperxit oculus meus/ **ps.**

Aaudi deus orationem meam/ et ne desperes deprecationem meam/ in te de michi/ et exaudi me/ et tu virgo mater benedicta/

Contristatus sum in exercitatione mea/ et conturbatus sum a voce inimici/ et a tribulatione peccatorum/

Quoniam declinauerunt in me iniquitates/ et in ira molesti erant mihi/

Cor meum conturbatum est in me/ et formido mortis cecidit super me/ timor et tremor venerunt super me/ et contexerunt me tenebre/

Et dixi quis dabit mihi penas/ sicut colube/ et volabo et requiescam/

Quare elongavi fugiens a matris in solitudine/

Expectabam eum qui saluum me fecit/ a pusillanimitate spiritus et tempestate/

Precipite domine diuide linguas eorum/ quoniam vidi iniquitates/ et contradictionem in civitate/

Die et nocte ardeabit eam super muros eius iniquitas/ et labor in medio eius in iustitia

Et non defent de plateis eius/ eius usura et dolus/

Et si inimicus meus maledixisset michi/ sustinuissem usque/

Et si is qui oderat me super me magna locutus fuisset/ abscondissem me forsitam ab eo/

Tu vero ^{homo} unanimes dux meus/ et notus meus/

Qui simul mecum dulces capiebas cibos/ in domo dei ambulavimus/ cum consensu/

Veniat mors super illos/ et descendant in infernum viventes/

Quoniam nequie inhabitaculis eorum/ in medio eorum/

Ego autem ad deum clamavi/ et dominus salvabit me/ et virgo maria mater eius/

Vespere et mane et meridie/ narrabo et annuntiabo/ et exaudiet vocem meam/

Redimet in pace animam meam/ ab hiis qui appropinquaverunt michi/ quoniam inter multos erat meorum/

Exaudiet deus et humiliabit illos/ qui est ante secula/

Non enim est illis commutatio/ et non timuerunt deum/ extendit manum suam in retribuendo/

Contaminaverunt testamentum eius/ divisi sunt ab ira vultus eius/ et appropinquavit cor illius/

Dolliti sunt sermones eius super oleum/ et ipsi sunt iacula/

Lacta super dominum curam tuam/ et virginem mariam matrem eius/ et ipse te enutriet/ et non dabit in eternum fluctuationem iusto/

Tu vero deus deduces eos in puteum interitus/

Qui sanguinum et dolosi/ non dominum diabunt dies suos/ ego autem sperabo in te domine/ et virginem matrem tuam/

Clv?

Miserere mei deus et tu pra
maria mater eius qm
conculcauit me homo to

ta die ipugnans tribulauit me
Conculcauerunt me inimici mei
tota die qm multi bellantes ad
uersum me

Ab altitudine diei timebo ego
vero in te sperabo et ipaz virgi
nem matre tuam

In deo et ea laudabo sermonez
meos in deo speraui et ipa non ti
mebo quid faciat michi caro

Tota die verba mea excrebāt
aduersum me omis cogitationes
eoz imalum

Inhabitabunt et abscondent
ipi calcaneū meū obsequabūt

Sicut sustinuerūt aīaz meaz
pro nichilo saluos facies illos
in ira populos confringes

Deus vitam meā annūciaui
tibi et virginē marie nrī tue
posuisti lacrimas meas in con
spectu tuo

Sicut et ipromissione tua tūc
conuertent inimici mei retrorsū

In quacūq; die inuocauero te
erte cognoui qm deus meus es

In deo laudabo verbuz in dno
laudabo sermonez in deo spera
ui et ipa virgine matre eius no
timebo quid faciat michi homo

In me sunt deus vota tua q
reddam laudationes tibi et vir
ginē marie matre tue

Clvj?

Miserere mei deus misere
mei et tu virgo bndicta
qm in te cofidit aīa mea
et in ipa virgine nrē tua

Et in vmbra alaz et eius spe
rabo donec tūseat iniquitas

Clamabo ad deū altissimū et
ad benedictam nrēz virginez

eius quia benefecit michi

Quisit de celo et liberauit me
dedit in obprobriuz conculcates me

Quisit deus misericordīa suam
et veritatez sua et eripuit aīaz
meam de medio catuloz leonū
dormiū conturbatus

Filij hominū dentes eoz arma
et sagitte et lingua eoz gladius
acutus

Exaltare sup celos deus et su
per omēz terrā gloria tua et glo
ria vrginis matris tue

Laqueuz paueerūt pedibus
meis et manruauerūt aīaz meā

Roderūt ante faciē meā fo
ueam et maderunt ieam

Paratus cor meū deus paratū
cor meuz cantabo et psallam
in gloria mea

Exurge gloria mea exurge
psalteriuz et cythara exurgam
diluauo

Confitebor tibi in populis dno
psalmū dicā tibi in gentibus et
virginē marie matre tue bndicta

Omī magnificata est vsq; ad
celos misericordia tua et mris
tue benedicta et vsq; ad nubes
veritas tua

Exaltare sup celos deus et sup
omne terrā gloria tua et glo
ria vrginis matris tue

Si vere utiq; loquimur iusti
nam recte iudicate filij
hominuz

Strem in corde iniquitates opa
mimi in teza iusticias manus
vrē concamant

Alienati sunt patres a vulua
errauerūt ab vtero locuti sūt
falsa

Fror illis scdm silitudinem
serpentis sicut aspidis surde et

Clvj?

obturantis aures suas/
Que no exaudiet voce mea
 tantum/et venefia incantantis
 sapienter/

Deus conteret dentes eoz
 i ore ipoz/molas leonu cofim
 get dñs/

Nihilum deuenient tan
 q' aqua de aureis/intendit
 arai suu/ donec in firmetur/
 Sicut cera que fluit auferet
 tur/sup cecidit ignis et no vi
 derit solem/

Pruisq' intelligeret spme vze
 ramnu/sicut viuentes sic in
 ira absorbet eos/

Letabitur iustus ai vide
 rit vmdicta/manus suas la
 uabit i sanguine p'ozus/
 Et dicit homo si vtiq' e fru
 ctus iusto/vtiq' est deus iudi
 cas eos in terra/ **psalmus.**

Arripe me de inimicis me
 is deus meus/et tu
 virgo mater eius/et
 ab insurgetibus i me liba me/
 Arripe me de opantibus inq'
 tatez/et de vris sanguinu sal
 ua me/

Quia ente reperit aiāz mea/
 iruerit i me fortes/

Neqz iniquitas mea neqz pec
 catuz meu/dñe sine iniquitate
 auariz et duxi/

Exurge i ocausum meu et
 vide/et tu dñe deus vututuz
 deus israhel/

Intende ad visitandas omis
 gentes/no miserearis omib'
 qui opantur iniquitatez/

Conuertent' ad vespem a
 fame paretur ut canes/et ar
 aubur ciuitatem/

Ete loquetur in ore suo/et

gladius in labijs eoz/qm quis
 auduit/

Et tu dñe deridebis eos/ad
 nichiluz deduces omis gentes/
Fortitudinez mea ad te custo
 diam/quia deus susceptor me'
 est/et virgo maria susceptrix
 mea/deus meus misericordia ei'
 et virginis marie mris eius
 preueniet me/

Deus ostendit michi inter i
 micos meos/ne occidas eos/ne
 qñdo obliuiscant' populi mei/
Disperge illos in virtute tua/
 et depone eos p'tector me' dñe/

Delictum oris eoz sermonez
 labioz ipoz/et cõprehendunt
 in supbia sua/

Et de execraone et mēda
 tio annūciabūtur/i consumaco
 ne in ira consumacois/ et no erūt/
Et scient quia deus dnabit
 iacob/finium terre/

Conuertent' ad vespem et fa
 me pacent' ut canes/et arau
 bunt ciuitatem/

Ipsi dispergent' ad manduca
 duz/si uero no fuerint saturati
 et murmurabūt/

Ego autē cantabo fortitudi
 nez tua/et exultabo mane mi
 sericordia tua/et miaz virginis
 marie matris tue/

Quia factus es susceptor me'
 et virgo maria susceptrix mea
 et refugiu meu et ipam die
 tribulacois mee/

Adiutor meus tibi psallam/
 et virgini marie mri tue/deus
 meus/mia mea et ipa virgo
 mater tua/ **psalmus.**

Deus repulisti nos et de
 struxisti nos/iratus es
 et misertus es nobis/

lix?

maria matre eius /
Sperate in eo et ea / omnis congregatio
populi / effundite coram illo
et ipsa / corda vestra / deus adiutor
meus in eternum / et ipsa virgo mea
adiutrix /

Veruntamen / non filii hominum / me
daces filii hominum in stateris / ut
deperant ipsi de vanitate in idipsum /
Nolite sperare iniquitate / et
divicias nolite concupiscere / di
viciae si affluant / nolite cor ap
ponere /

Semel locutus est deus duo
heri / audivi / quia potestas dei est / et
tibi domine / maria et virginem marie
matris tue / quia tu reddes vni
versis iuxta opera sua /

Deus deus meus / ad te de
luce vigilo / et ad virginem
meam / maria matrem tuam /

Sicut in te anima mea / et in ea /
quod multipliciter tibi caro mea /
In teum deserta in munia et in
aquosa / sic in sancto apparui tibi /
ut videre virtutes tuas et gloriam
tuam / et gloriam matris meae tue /

Omni melior est misericordia tua
super vitis / labia mea laudabunt
te / et ipsa virginem matrem tuam /

Sic benedicam te et eam in vita
et in nomine tuo / et eius / levabo ma
nus meas /

Sicut adipe et pinguedine
repleat anima mea / et labia exul
tationis laudabit os meum /

Si memor fui tui et matris
tue / super stratum meum / in matutinis
meditabor in te et ea / quia
fui adiutor meus / et ipsa ad
iutrix mea /

Et in velamento alarum tuarum et
eius / exultabo / adhesit anima mea
post te / et eam / me suscepit dextera
tua /

Ipsi vero in vanum quiesierunt
animas meas / introibunt in inferna
terre / tradentur in manus gla
dii / partes vulpium erunt /

Rex vero letabitur in deo / lauda
buntur omnes qui iurant in eo /
quia obstructus est os loquentium
iniqua / **psalmus** /

Exaudi deus orationem meam
am tu deprecator / et tu virgo
maria / a timore inimici
a eripe animas meas /

Proteristi me a conventu ma
lignarum / a multitudine operan
tium iniquitates /

Quia exaceraverunt ut gladius
linguas suas / intenderunt ar
cum rem amaram / ut sagittent
in occultis inmaculatum /

Subito sagittabunt eum / et non
timebunt / firmaverunt sibi ser
monem nequam /

Narrauerunt ut absconderet
laqueos / dixerunt quod videbit eos
Scrutati sunt iniquitates / de
fecerunt scrutantes scrutatio /

Accedet homo ad cor altum /
et exaltabitur / et ipsa virgo mea erit /

Sagitte paruulorum facte sunt
plage eorum / et infirmate sunt
contra eos lingue eorum /

Conturbati sunt omnes qui vi
debant eos / et timuit omnis homo /
Et annuntiaverunt opera dei et
facta eius intellexerunt /

Letabitur iustus in domino / et spe
rabit in eo / et benedicta vir
gine maria matrem eius / et lau
dabuntur omnes recti corde /

Te decet himm / deus
in syon / et virginem ma
riam matrem tuam / tibi red
det votum in iherusalem / et virginem ma
rie matris tue /

LXXVII?

LXXVII?

Exaudi orationem meam et tu virgo
benedicta ad te omnis caro veniet.

Verba in quorum prevaluerunt
super nos et impietatibus nostris tu
propitiaberis.

Beatus quem elegisti et assistens
in habitabit in atriis tuis.

Replebimur in bonis domus
tue sanctum est templum tuum virgo
maria mater tua mirabile
in equitate.

Exaudi nos deus salutaris noster
per virginem mariam matrem tuam spes
omni finium terre et in mari longe.

Preparans montes in virtute
tua acinctus potentia qui com-
turbas profundum maris sonum
fluctuum eius.

Quiescunt gentes et time-
bunt qui inhabitant terminos
a signis tuis exitus matutinus
vespere delectabis.

Visitasti terram et increpavisti eam
multiplicasti locupletare eam.

Flumen dei repletus est aquis
parasti cibum illorum quoniam ita est im-
pavatio eius.

Riuos eius increpavisti multiplicasti
geminna eius in stilladibus eius
letabitur germinans.

Benedices corone anni beni-
gnitatis tue et campi tui reple-
bunt ubertate.

Diquescent spenosa deserti et
exultatione colles attingent.

Induti sunt arietes ovium et
valles abundabunt frumento
clamabunt etenim hinc dicit.

Chv?

Iubilate deo et virgini ma-
rie matri eius omnis terra
psalmum dicit nomini eius da
te gloriam laudi eius.

Dicate deo quod terribilia sunt opera
tua domine in multitudine virtutis

tue mentientur tibi inimici tui
omnis terra adoret te et psal-
lat tibi psalmum dicat nomini tuo
nomini virginis marie matris tue

Venite et videte opera deiter-
ribilis in consiliis super filios hominum.

Qui convertit mare in aridam
in flumine pertransibunt pedes ibi
ibi letabimur in domino.

Qui dominatur in virtute sua in
eternum oculi eius super gentes
respiciunt qui exaspant non ex-
altentur in semetipsis.

Benedicite gentes deo nostro et
virgini marie matri eius et
audiamus frater voce laudis eius.

Qui posuit aquas meas ad vitam
et non dedit in commotionem pedes
meos.

Qui probasti nos deus igne
nos examinasti sicut examinat
argentum.

Induxisti nos in laqueum posu-
isti tribulationes in dorso nostro
inposuisti homines super capita nostra.

Transivimus per ignem et aquam
et eduxisti nos in refrigerium.

Introibo in domum tuam in holo-
caustis reddam tibi vota mea
que distinxerunt labia mea.

Et locutus est os meum in tribu-
latione mea.

Holocauisti medullam cum in-
censu arietum offeram tibi et
boues cum hircis.

Venite audite et narrabo omnes
qui timetis deum quanta fecit anime
mee.

Adipsum ore meo clamaui et
exultaui sub lingua mea.

Iniquitates si aspexi in corde
meo non exaudiet dominus.

Propterea exaudivit deus
et adtendit vocem deprecationis mee.

[Marginal notes on the right page, partially visible and illegible.]

Benedictus deus et benedic-
ta virgo mater eius qui no a-
mouit oronez mea et misicor-
dia sua a me / *psalmus*

Deus miserator nri et bu-
dicat nobis p vginem
mariaz mrez suaz / illum-
net vultuz suu sup nos / et mise-
reat nri p eam /

Ut cognoscam in terra via tua /
in omnibus gentibus salutare tuu /
Confiteant tibi populi deus / co-
fiteant tibi ppli omis / et virgini
mare matris tue /

Letent et exultent gentes / qui
iudicant iplos in equitate / et ge-
tes in terra diriges /

Confiteant tibi ppli deus / con-
fiteant tibi ppli omis / terra ded-
it fructuz suu / ipa nri vgo ihu xpm /

Benedicat nos deus deus nri /
et ipa virgo nri / benedicat nos
deus / et metuant eum omis fi-
nes terre / et ipa / *psalmus*

Exurgat deus et dissipet-
ur moma eius / et fug-
ant qui oderunt euz / et
virginez maria matre eius / a fa-
cie eius /

Sicut defiat fum / defiant sic-
tem fluit a facie ignis / sic peant
pupes a facie dei /

Et iusti epulentur et exultet
in conspectu dei / et virgins ma-
rie matris eius / et delectentur
in leticia /

Quante deo / et matri eius / psal-
muz dicit nom eius / iter faci-
te ei qui ascendit sup omnia /
dus nome illi /

Exultate in conspectu eius /
et virgins marie matris eius /
habuntur a facie eius / pris-
orphanoz / iudias viduaz /

Deus in loco sancto suo / q fuit
uterus virginis / deus qui in ha-
bitare facit / vnus moris i domo /

Qui educat vinctos in fortitudi-
ne / similiter eos qui exasperat /
qui habitant in sepulchris /

Deus cum egredieris i conspe-
ctu ppli tui / cu ptransieris in de-
serto /

Terra mota est / etenim celi distul-
lauerunt a facie dei synai / a facie
dei israhel /

Pluuiam voluntariaz segrega-
bis deus hereditati tue / et i fir-
mata est / tu vero pferisti eam /

Animalia tua habitabunt i ea /
parasti in dulcedine tua paup-
deus /

Dns dabit verbuz euangeliza-
tibus / i virtute multa /

Rex virtutuz dilecti dilecti / et
speciei domus diuere spolia /
Si dormiatis inter medios cle-
ros / penne columbe deargente /
et posteroza dorzi eius in pallo-
re auri /

Dum disceunt celestis regis su-
per eam / niue dealbabuntur / mos
selnon mons dei / mos pinguis /

Mons coagulatus mons pinguis /
ut quid suspicami motes coagulatos /

Mons in quo beneplacituz est deo
habitare i eo / etenim dus habita-
bit in finem /

Quirrus dei decem milibus milia
plex / milia letantuz / dus i eis i syna in sancto /

Ascendisti i altum / cepisti capti-
uitatez / accepisti dona i homibus /

Etenim no credentes / in habitare
dum deum /
Benedictus dus / et virgo ma-
ria mater eius / die cotidie / pro-
spez iter faciet nobis / deus sa-
lutariuz nroz /

Deus noster deus saluos facendi
et domini domini exitus mortis.

Veruntamen deus confinget
capita inimicorum suorum verticem
capilli pambulantium in delictis
suis.

Orat dominus ex basan conuertam
conuertam in prouincias maris.

Et in lingua turpes tuus in
sanguine lingua annu tuorum ex
mimias ab ipso.

Viderunt ingressus tuos deus
ingressus dei mei regis mei qui
est in sancto.

Peruenierunt principes conuicti
psallentibus in medio iuuecularum
timpamistrarum.

In ceteris benedicite deo et virginem
mare matri eius domino de fontibus
israhel.

Ibi beniamin adolescentulus in
mentis excessu.

Principes iuda duces eorum principes
apud Zabulon principes neptali.

Quanda deus virtute tua confirmata
hoc deus quod operatus
es in nobis.

At templo tuo in iherosolymis offerent
reges munera.

In arepa feras harum dimis congregatio
thaurorum in vasis iherosolymorum
ut excludant eos qui probati sunt
argento.

Dissipa gentes que bella volunt
venient legati ex egipto ethiopia
pueniet manus eius deo.

Regna terre cantate deo psallite
te domino et virginem mare matri eius.

Psallite deo et ipsi matri sue qui
ascendit super celum celum ad orientem.

Ecce dabit vocem suam ut tuis
date gloriam deo et virginem mare
matri eius super israhel magnifi
centia eius a virtus eius in nubibus.

Quarabilis deus in sanctis suis deus
israhel ipse dabit virtutes et fortitu
dinem plebis sue benedictus deus
et virgo maria mater eius.

Saluum me fac
deus per virginem
mariam matrem
tuam quoniam intra
uerunt aque
usque ad animam
meam.

Infixus sum in limo profundi
et non est substantia.

Veni in altitudine maris et
tempestas demersit me.

Laboravi clamans raure fa
cte sunt fauces mee defecerunt
oculi mei dum spero in deum meum.

Multiplicati sunt super capillos ca
pituli mei qui oderunt me gratis.

Confortati sunt qui persecuti sunt
me inimici mei in iuste que non
rapui tunc exsoluebam.

Deus tu facis insipientiam meam
et delicta mea a te non sunt ab
scondita.

Non erubescant in me qui ex
pectant te domine domine virtutum
et virgo maria mater tua domina
virtutum.

Non confundantur super me qui
querunt te deus israhel.

Quoniam propter te sustinui obpro
brium operuit confusio faciem meam.

Extraneus factus sum fratri
bus meis et peregrinus filius ma
tris mee.

Quoniam zelus domus tue comedit
me et obprobria exprobrantur
tibi ceciderunt super me.

Et operui in ieiunio animam meam
et factum est in obprobrium michi.

Et posui vestimentum meum ci
liatum factus sum illis in pabolam.

Et xvij

et virginem
mariam
matrem eius

Deus noster deus saluos facendi
et domini domini exitus mortis
Veruntamen deus confinget
capita inimicorum suorum
verticem capilli pambulantium
in delictis suis
Orat dominus ex basan
conuertam conuertam
in prouincias maris
Et in lingua turpes tuus
in sanguine lingua annu
tuorum ex mimias ab ipso
Viderunt ingressus tuos
deus ingressus dei mei
regis mei qui est in sancto
Peruenierunt principes
conuicti psallentibus
in medio iuuecularum
timpamistrarum
In ceteris benedicite
deo et virginem mare
matri eius domino de
fontibus israhel
Ibi beniamin adolescentulus
in mentis excessu
Principes iuda duces
eorum principes apud
Zabulon principes neptali
Quanda deus virtute
tua confirmata hoc deus
quod operatus es in
nobis
At templo tuo in
iherosolymis offerent
reges munera
In arepa feras harum
dimis congregatio
thaurorum in vasis
iherosolymorum ut
excludant eos qui
probati sunt argento
Dissipa gentes que
bella volunt venient
legati ex egipto
ethiopia pueniet
manus eius deo
Regna terre cantate
deo psallite te
domino et virginem
mare matri eius
Psallite deo et ipsi
matri sue qui
ascendit super celum
celum ad orientem
Ecce dabit vocem
suam ut tuis date
gloriam deo et
virginem mare
matri eius super
israhel magnifi
centia eius a
virtus eius in
nubibus

Aduersum me loquebantur q
 sedebant i porta ket i me psal
 lebant / qui bibebant vinuz /
 In multitudine misericordie
 tue et virginis marie matris
 tue exaudi me i veritate salu
 tis tue /
 Erripe me de luto ut no mfi
 gni / libera me ab his qui ode
 runt me / et de pfundis aquaz /
 Non me demergat tempestas
 aque / neqz absorbeat me pro
 funduz / neqz virgeat sup me pu
 tens os suuz /
 Exaudi me dne qm benigna
 est mia tua / et mia virginis ma
 rie matris tue / scdm multitu
 dinez misericordiaz tuaz / rspi
 re i me /
 Et ne auertas facie tua a pu
 ero tuo / qm tribulor / velociter
 exaudi me /
 Intende aie mee et libera
 eam / inter virginem matre tu
am / ppter inimicos meos eri
 pe me /
 Quis as imperuz meu et con
 fusionez mea / et reuerentiam
 meam /
 In conspectu tuo sunt omis q
 tribulant me / imperuz / expec
 tavit cor meu / et miseraz /
 Et sustinui qui simul contri
 staretur et no fuit / qui consola
 retur et no inueni /
 Et dederunt i escam mea fel /
 et in siti mea potauerunt me
 aceto /
 Fiat mesa eoz cora ipis in
 laqueu / et in retributiones a
 m scandaluz /
 Obscurentur oculi eoz ne vi
 deant / et dorsu eoz sp i curua /
 Effunde sup eos iram tuam /

et furor ire tue comprehendat
 eos /
 Fiat habitatio eoz deserta /
 et in habitaculis eoz non sit
 qui in habitet /
 Om que passisti pferati sut /
 eum / et sup dolorem vulneru
 meoz addiderunt /
 Appone iniquitatez sup iniq
 tatez eoz / et no intrent i iusti
 cia tua /
 Deleantur de libro viu euz /
 et ai iustis no scribantur /
 Ego sum paup et dolens / salus
 tua deus suscepit me /
 Laudabo nome dei cu cantico /
 et magnificabo eu in laude / et
 virginem mariaz / mre ei /
 Et placebit deo sup vitulu no
 uelluz / cornua producentez et
 ungulas /
 Videant paupes et letentur /
 querite deuz et virginem maria
mre eius / mare et omia rep
talia in eis / et viuet aia vna /
 Om exaudiuit paupes dñs /
 et victos suos despexit /
 Laudent illu / et virginem ma
ria mre eius / celi et terra / ma
re et omia reptilia i eis /
 Om deus saluam faciet syon /
 edificabitur ciuitates iude /
 Et in habitabunt ibi / ut heredi
 tate acquirant eam /
 Et semen seruoꝝ eius posside
 bit eam / et qui diligunt nomen
 eius / et marie matris eius / ha
 bitabunt i ea / psalmus
Deus i adiutoriu meuz
 mtende / et tu virgo be
 nedicta mater eius / dne
 ad adiuuanduz me festina /
 Confundantur et reuerent /
 qui querunt aiam meam /

Clxxx?

Avertantur retrorsu et erube
sant qui volunt michi mala.
Avertantur statim erubescen
tes qui dicunt michi euge euge
Exultent et letentur ite om̄s
qui querūt te et virginez ma
riā matrē tuā et dicant semper
magnificetur dñs et dnā m̄r
eius qui diligūt salutare tuū
et eius.

Ego vero egenus et pauper
sum deus adiuua me et tu v̄
go mater tua.

Adiutor meus et tu adiutrix
mea et tu liberator meus es tu
et tu liberatrix mea domine ne
mores.

127

In te dn̄e speravi et virginē
mariā matrē tuā nō confun
dar meternuz i iustia tua
libera me et eripe me.

Inclina ad me aurē tuā et
salua me.

Ego michi in deū protectore
et tu virgo mater i protectrice
et i loaz munituz ut saluū me
faas.

Om̄ firmamētuz meū et refu
giuz meū es tu et v̄go maria
mater tua i pter nomē tuuz
et eius deduces me et enutri
es me.

Deus meus eripe me de ma
nu patris et de manu conf le
gem agentis et iniqui p vir
ginez mariā matrē tuam.

Om̄ tu es paciētia mea dn̄e
et virgo maria mater tua spes
mea a iuuentute mea.

In te confirmatus sum ex v
tero de ventre matris mee tu
es protector meus et ipā m̄r
tua protectrix mea.

In te et m̄rē tuā tantano mea

semp tanq̄ prodigiuz factus su
multis et tu adiutor fortis et
ipā adiutrix mea.

Repleatur os meū laude ut
cante gloriā tuā et virginis
matris tue tota die magnitudi
nem tuā.

Ne proicias me in tpe senectu
tis ai defiaet virtus mea ne de
relinquas me p ipā virginez
matres tuam.

Quia dixerūt inimici mei in
et qui custodierunt aīāz mea
consiliuz fecerūt in vniuz.

Dicentes deus dereliquit euz
psequim̄ et cōprehendite eum
quia nō est qui eripiat.

Deus meus ne elongeris a me
deus meus i auxiliuz meuz re
spice et tu virgo mater pia

Confundant et deficiant de
trahentes aīē mee opiant con
fusione et pudore qui querunt
mala michi.

Ego autē semp sperabo in te
et virgine m̄rē tuā et adiciam
sup omēz laudem tuā et eius.

Os meū annuntiabit iustiaaz
tuā tota die salutare tuū et eius.

Om̄ nō cognoui literaturam
intribo in potētiāz dn̄i dn̄e me
morabor iustiae tue solus.

Deus docuisti me a iuuentute
mea et vsq̄ nūc pnuābo mi
rabilia que fecisti p virginem
m̄rē tuā.

Et vsq̄ in senectam et in seni
um deus ne derelinquas me
propter eam.

Donec annuāem brachium
tuū genāom̄ que v̄tura est.

Potētiāz tuā et iustiaaz tuā
deus vsq̄ i altissima que fecisti
magnalia deus quis similis tibi

et ipi v̄ginis

et ipsi virgini matri tue /
Quoniam ostendisti michi tribulationes multas et malas /
 et conuersus uiuificasti me / et
 de abyssis terre iterum reduxisti
 me /
Multiplicasti magnificentiam
 tuam / et conuersus consolatus es me /
Nam et ego confitebor tibi in
 uasis psalmi / ueritate tua deus
 psallam tibi in cythara sicut israhel /
 et sibi uirginem matrem tuam sanctus
 israhel / **iiii**
Exultabunt labia mea cum conseruauero
 tibi / et ei et anima mea quam
 redemisti /
Sed et lingua mea tota die
 meditabitur iustitiam tuam / cum conseruauerint
 et reuerenti fuerint / qui conseruauerunt
 mala michi / **iii**
Deus iudicium tuum regem
 da / et iustitiam tuam fili
 ho regis /
Iudicare populum tuum in iustitia
 et pauperes in iudicio /
Suscipiant montes pacem
 populo / et colles iustitiam /
Iudicabit pauperes populi / et sal
 uos faciet filios pauperum / et
 humiliabit calumnatorem /
Et permanebit ante solem et ante
 lunam in generatione et generatione /
Descendet sicut pluuia in uellum /
 et sicut stillantia stillantia super
 terram / **iiii**
Orietur in diebus eius iustitia
 et abundantia pacis / donec
 auferat luna /
Et dominabitur a mari usque ad
 mare / et a flumine usque ad ter
 minos orbis terrarum /
Coram illo procedent ethnopes /
 et nimia eius terram lingent /
Reges tharsis et insule mu

neza offerent / reges arabum
 et saba dona adducent /
Et adorabunt eum / et uirginem
 matrem eius / omnes reges /
 omnes gentes seruient ei /
Quia liberabit pauperem a pote
 te / et pauperem cui non erat ad
 iutor / **iiii**
Parceat pauperi et miseri / et ani
 mas pauperum saluas faciet /
Ex usuris et iniquitate redi
 met animas eorum / et honorabile
 nomen eorum coram illo /
Et uiuet et dabitur ei de auro
 arabie / et adorabunt de ipso /
 tota die benedicent ei / et uir
 ginem matrem eius /
Erit firmamentum in terra in
 summis montium / super extolletur
 super libanum fructus eius / et flo
 rebunt de ciuitate sicut feru
 teze /
Sit nomen eius benedictum in
 secula / et uirginis matrem ma
 tris eius / ante solem permanet no
 men eius / **iiii**
Et benedicetur in ipso / et uirginem
 matrem eius / omnes tribus
 terre / omnes gentes magnificabit
 eum / et ipsam /
Benedictus dominus deus israhel /
 et ipsa maria mater eius / qui fa
 cit mirabilia solus /
Et benedictum nomen maiesta
 tis eius in eternum / et uirginis
 matrem eius / et replebitur
 maiestate eius omnis terra / fi
 at fiat / **psalmus.**
Quam bonus israhel deus /
 et bona maria mater
 eius / huius qui recto sunt
 corde / **iiii**
Qui autem pene moti sunt pe
 des / pene effusi sunt gressus mei /

lxxi.

lxxi.

Quia zelam sup iniquos/pate
penatorz videns/

Quia nō est respectus morti
eorz/et firmamētuz iplaga eoz/

In labore hominū nō sunt/et
cū homibus nō flagellabūtuz/

Ideo tenuit eos supbia/opati
sunt iniquitate et impietate sua/

Prodiit quasi ex adipe iniqui
tas eoz/transierūt in effectum
cordis/

Cogitauerūt et locuti sūt ne
quiaz/iniquitatez in excelsis locu
ti sunt/

Posuerūt in celis os suū/et lingua
eorum transiuit in terra/

Ideo conuertetur populus me
us hic/et dies pleni inuenient
in eis/

Et dixerūt quomō sit deus/
et si est scientia in excelsis/

Ecce ipi peccatores et abūdan
tes in seculo/obtinuerūt diui
tias/

Et dixi ergo sine causa iustifi
cavi cor meū/et laui inter ino
centes manus meas/

Et fui flagellatus tota die/
et castigatio mea in matutinis/

Si dicebam narrabo sic/et
nationez filioz tuoz repbam/

Et existimabā ut cognoscerē/
hoc labor est ante me/

Doncc intrem isanctuaruz/
dei/et intelligā inouissimis eoz/

Teruntamē ppter dolos po
suisi eis/deicasti eos dū alle
uarentur/

Quomō facti sunt i desolatio
nez/subito defecerūt/perierūt
ppter iniquitatez suaz/

Eclut somnuz insurgēuz/
dne/in ciuitate tua ymaginē
ipoz/ad nichilū rediges/

Quia inflāmati est cor meū/
et renes mei cōmutati sunt/
et ego ad nichilū redactus sū
et nesciui/

Ut iunētuz factus sū apud
te/et ego semp tecum/

Venuisti manū dexterā meā/
et i voluntate tua deduxisti me/
et cū gloria suscepisti me/

Quid em̄ michi est in celo/et
ad te quid volui sup terram/

Defecit caro mea et cor meū/
deus cordis mei et pars mea/
deus ieternū/et virgo maria ma
ter eius/

Quia ecce qui elongant se a
te/et ea peribūt/pdidisti omēz
qui fornicat^r abste/

Quicū autē adherere deo/et
virginī marie matri eius/bo
nū est/ponere i dno deo/et ea
spem meam/

Ut amūnem omīs pdicātes
tuas in portis filie syon/

Ut quid deus repulisti
i finem/iratus ē furor
tuus sup onēs pascu
e tue/

Memor esto congregatiōis
tue/quā possedisti ab inicio/
Redemisti virgā hereditatis
tue/mons syon in quo habi
tasti in eo/

Leuā manus tuas in supbi
as eoz in fine/quāta malignat^r
est inimicus in sancto/

Et gloriati sunt qui oderūt
te i medio solēnitatis tue/
Posuerunt signa sua signa/
et nō cognouerūt i exitu sup
sūmum/

Quasi in silua lignoz/securi
bus exaderūt ianuas eius i
idipm/in securi et ascia deie
cerūt eaz/

Lxxij

Incederunt igni sanctuarium
 tuum in terra / polluerunt taber-
 naculum nominis tui /

Dixerunt in corde suo cognatio
 eorum simul quiescere faciam / omnes
 dies festos dei a terra /

Signa tua non vidimus / non
 est prophetia / et nos non cognoscet
 amplius /

Usquequo irascetur deus in
 immanitate / aduersarius nomen
 tuum in finem /

Quid auertis manum tuam et
 dexteram tuam / de medio sinu tuo in
 finem /

Deus autem rex noster ante secula /
 operatus est salutem in medio terre /
virginem maria matrem eius /

Tu confirmasti in virtute mare /
 conturbasti capita draconum in
 aquis /

Tu confregisti capita draconum /
 dedisti eum escam populis ethiopi /

Tu dirupisti fontes et torrens /
 tu siccasti fluuios ethiam /

Tuus est dies et tua est nox /
 tu fabricatus es auroram et solem /

Tu fecisti omnes terminos terre /
 eslate et ver tu plasmasi ea /

Memor esto huius inimicus in-
 ipeiauit domino / et ipse insipiens
 matrauit nomen tuum /

Ne tradas bestiis animas confite-
 tes tibi / et animas pauperum tuorum ne
 obliuiscaris in finem /

Respice in testamentum tuum / quia
 repleti sunt qui obscurati sunt /
 terre domibus iniquitatum /

Ne auertatur humilis factus con-
 fusus / pauper et in opibus / laudabit
 nomen tuum / et nomen virginis ma-
 tris tue /

Exurge deus iudica causam tuam /
 memor esto irproperorum tuorum / eorum

que ab insipiente sunt tota die /
 Ne obliuiscaris voces inimicorum
 tuorum / supbia eorum qui te oderunt / a-
 scendunt semper / psalmus

Confitebimur tibi deus /
et virginem matrem tue /
 inuocabimus nomen tuum /
 et eius /

Narrabimus mirabilia tua / cum
 accipero tempus / ego iustitias tuas
 dicabo /

Liquefacta est terra et omnes qui
 habitant in ea / ego confirmavi co-
 lumnas eius /

Dixi iniquis nolite inique agere /
 et delinquentibus nolite exalta-
 re cornu /

Nolite extollere in altum cornu
 vestrum / nolite loqui aduersus de-
 um iniquitate /

Quia neque ab oriente neque ab
 occidente / neque a desertis montibus /
 quoniam deus iudex est /

Hunc humiliat et hunc exal-
 tat / quia calix in manu domini / vinum
 meri plenus mixto /

Et inuidiauit ex hoc in hoc /
 veritamen fex eius non est ex-
 manita / bibent omnes peccatores
 terre /

Ego autem annuntiabo in seculo /
cantabo deo iacob / et virgini
matrem eius /

Et omnia cornua peccatorum confri-
 gam / et exaltabunt cornua iusti /

Notus in iudea deus / in
 magni nomen eius /

Et factus est in pace
 locus eius / et habitatio eius in
 syon /

Ibi confregit potentias domini /
 aram factum gladium et bellum /

Illuminans tu mirabiliter a
 montis eternis / turbati sunt

Cxxxij

Cxxxv

um ea et patres nri narra-
uerunt nobis / **XXXX**
Non sunt occultata a filijs eoz /
in generatione altera / **XX**
Narrantes laudes dñi et vir-
tutes eius / et virginis marie
matris eius et mirabilia eius
que fecit / **XXXX**
Et suscitauit testimoniu in
iacob / et legem posuit in isrl /
Quinta mandauit patribus
nris nota facere ea filijs suis /
ut cognoscat generatio altera /
Filij qui nascentur et exurgent /
et narabunt filijs suis / **XX**
Et ponant in deo spem suam /
et virgine maria matre eius /
et no obliuiscantur opez dei / et
mandata eius exquirant / **XX**
Ne fiant sicut patres eoz / ge-
neratio praua et exasperans /
Generatio que no dixit cor
sui / et no est creditus ei deo
spus eius / **XX**
Filij effrem intendentes et
mittentes arcu / conuersi sunt
in die belli / **XX**
Non custodierunt testamētum
dei / et in lege eius noluerunt
ambulare / **XXXX**
Et obliu sunt benefactorum ei /
et mirabilium eius q ostendit eis /
Oram patribus eoz fecit mi-
rabilia in terra egypti / in campo
taneos / **XX**
Interrupit mare et pduxit
eos / et statuit aquas q in vtre /
Et deduxit eos in nube die / et
tota nocte illuminatione ignis /
Interrupit petram in heremo /
et adiuuauit eos velut in abisso
multa / **XXXX**
Et eduxit aqua de petra / et
deduxit tanq flumina aquas

Et apposuerunt adhuc petrare
ei / in n exaltauerunt ex celsis in
maquoso / **XXXX**
Et temptauerunt deum in cordib /
suis / ut peterent escas in abibus
suis / **XXXX**
Et male locuti sunt de deo / di-
xerunt / ni quid poterit deus /
parare mensam in deserto /
Qui passit petra et fluxerunt
aque / et torretes in vna uerunt /
Nuquid et pane poterit dare /
aut parare mesam populo suo / **XX**
Ideo audiuit dñs et distulit /
et ignis accensus est in iacob /
et ira ascendit in isrl / **XX**
Quia no crediderunt in deo / nec
spauerunt in salutari eius /
Et mandauit nubibus desup /
et ianuas celi aperuit / **XX**
Et pluit illis manna ad man-
ducandum / et pane celi dedit eis /
Pane angelorum manducauit
homo / abazua misit eis in abu-
dantia / **XX**
Transiit austrum de celo / et
induxit in virtute sua affricam /
Et pluit sup eos sicut puluere
carnes / et sicut arena maris / **XX**
Et tenderunt in medio castrorum
eorum / in tabernacula eorum / **XX**
Et manducauerunt et satura-
ti sunt nimis / et desiderium eorum
attulit eis / no sunt fraudati a de-
siderio suo / **XXXX**
Adhuc este eorum erant in ore
iporum / et ira dei ascendit sup eos /
Et occidit pingues eorum / et ele-
ctos israhel impediuit / **XX**
In omnibus his peccauerunt ad-
huc / et no crediderunt in mira-
bilibus suis / **XX**
Et defecerunt in uanitate dies

et virgines eorum non sunt lame-
tate.

Sacerdotes eorum in gladio
caderunt et vidue eorum non
plorabatur.

Et exultatus est tanquam dor-
miens dominus tanquam potens non
pulsatus a vino.

Et percussit inimicos suos in
posterora obprobrium sempiternum
dedit illis.

Et repulit tabernaculum io-
seph et tribum effrem non elegit.

Sed elegit tribum iuda mon-
tem syon quem dilexit.

Et edificavit sicut vincorum
sanctuarium suum in terra quam
fundavit in secula.

Et elegit david servum suum
et sustulit eum de gregibus ovi-
um de postfetes accepit eum.

Pascere iacob servum suum israel
hereditatem suam.

Et pavit eos in nocentia
cordis sui et in intellectibus
manuum suarum deduxit eos.

LXXIII. Deus venerunt gentes
in hereditatem tuam pol-
luerunt templum sanctum
tuum posuerunt iherusalem in
pomorum custodiam.

Posuerunt mortuaria servorum
tuorum escas volatilibus celi
carnes sanctorum tuorum bestis terre.

Effuderunt sanguinem propter tan-
quam aquam in arantibus iherusalem
et non erat qui sepeliret.

Facti sumus obprobrium vi-
tium nostrum subsannatio et illu-
sio hijs qui in arantibus nostris sunt.

Atque quo dominus natus in fine
accendet velut ignis zelus tuus.

Affunde iram tuam in gentes que
te non noverunt et in regna que

nomen tuum non invocaverunt.
Quia comederunt iacob et lo-
cum eius desolaverunt.

Ne memineris iniquitatum
matris antiquarum cito antipet-
nos misericordie tue et virgi-
nis marie matris tue quia pau-
peres facti sumus nimis.

Adiuva nos deus salutaris
noster et tu virgo maria mater eius
et propter gloriam nominis tui domine
et gloriam virginis matris tue li-
bera nos et propitius esto peccatis
matris propter nomen tuum et eius.

Ne forte dicant in gentibus
ubi est deus eorum et innotescat
in nationibus coram oculis nostris.

Ulcus sanguinis servorum tuorum
qui effusus est in terra in con-
spectu tuo gemitus compeditorum.

Secundum magnitudinem bra-
chij tui posside filios mortifica-
torum.

Et redde vicinis nostris septu-
plum in sinu eorum propter iniquitatem
quod exprobrauerunt tibi domine.

Nos autem populus tuus et oves
pascue tue confitebimur tibi et vir-
ginem marie matris tue in seculum.

In generatione et generatione
annuntiabimus laudem tuam et eius.

LXXIV. Qui regis israel intende
qui deducas tanquam oves
ioseph.

Qui sedes super cherubim manife-
stare coram effraim et beniamin
et manasse.

Exalta potentiam tuam et veni
ut salvos facias nos per virginem
mariam matrem tuam.

Deus converte nos et ostende
faciem tuam et salvi erimus.

Domine deus virtutum quousque
natus es super orationem servum tuum.

LXXIV.

Quibabis nos pane lacrimaz
et potu dabis nobis i lacrimis
i mensura

Posisti nos in contidionez
vicinis nris et iunia nri sub
sanauerunt nos

Deus virtutuz conuerzte nos
ostende faciem tua z salu erim?

Vinea de egypto trahulisti
erigisti gentes et plantasti eam.

Dux itineris fusti i conspectu
eius et plantasti radices eius
et impleuit terram

Operuit montes vmbra ei
et arbusta eius cedros dei

Extendit palmites suos vsqz
ad mare et vsqz ad flumina
propagines eius

Et quid destruxisti maceriaz
eius et vindemiant eam omis
qui ptergrediuntur via

Exterminauit eam aper de
silua et singularis fetus de
pascuis est eam

Deus virtutuz conuertere re
spice de celo et vide et visita
vineam istam

Et pffice eam qua plantauit
dextera tua et sup filios que
confirmasti tibi

Incensa igni et suffossa ab in
aepacione vultus tui pibuit

Fiat manus sup viru dextere
tue et sup filios hominis que co
firmasti tibi

Et no discedim a te viuifica
bis nos et nome tuu et virgi
nis marie nris tue nuocabim?

Dne deus virtutuz conuerzte
nos p virginez maria nrez
tua et ostende faciem tua ei
et salu erimus. psalmus.

Sultate deo **Clxxx.**
adiutori nro
et virgini
marie nri
eius iubila
te deo iacob

Sumite psal
mu et date tympanuz psalte
nu iocunduz cu cythara

Sucinate i neomenia tuba
i insigni die solenitatis nre

Quia pceptuz isrl est et iudi
cuz deo iacob

Testimoniu i ioseph posuit
illud cu exiret de terra egyp
ti lingua qua no nouerat au
diuit

Duerzit ab oneribus dorsu
eius manus eius in cophino
seruierunt

In tribulacione iuocasti me
et liberau te exaudiu te in
abscondito tempestatis pro
bau te apud aqm contiditoz

Audi populus meus et co
tristabor te israhel si audie
ris me no erit in te deus re
rens neqz adorabis deu alienu

Ego em sum dñs deus tuus
qui eduxi te de terra egyp di
lata os tuu et implebo illud

Et no audiant ipsius meus
voco mea et isrl no mtedit mi

Et dimisi eos scdm desideria
cordis eoz ibunt in adiuuen
ciombus suis

Si populus meus audiss isrl
si i vns meis ambulasset

Pro nichilo forsitan mimoz
eoz huiliassem et sup tribula
tes eos misissem manu meaz

Inimiam dñi mentiti sut ei et
erit tepus eoz in secula

Et abant illos exadipe fru

menti et de petra melle satum
uit eos **psalmus**

Lxxxv. **D**eus stetit in synagoga
deoz in medio aute de
diudicant

Usquequo iudicatis iniquitatez
et facies peccatoz sumitis

Iudicate egeno et pupillo hu
mili et pauperem iustificante

Erripite pauperem et egenum de
manu peccatoz liberate

Nescierunt neqz intellexerunt
in tenebus ambulant moue
bunt omnia fundamenta terre

Ego dixi di esis et filij exel
si omnes

Vos aute sicut homines mou
emini et sicut vnus de pncipi
bus cadetis

Surge deus iudica terram
qm tu hereditabis in omnibus
gentibus

Lxxxvi. **D**eus quis similis erit
tibi et virginem marie

matris tue ne taceas
neqz respicias deus

Qui erit inimici tui sonauerit
et qui oderunt te extulerunt
caput

Super populum tuum malignaue
runt consilium et cogitauerunt
aduersus sanctos tuos

Venite et dispdamus eos de
gente et no morietur nomen
israhel ultra

Qui cogitauerunt vnanimiter
simul aduersus te testametu
z disposuerunt tabernacula ydu
meoz et ysmahelite

Moab et agnemi gebal a amon
et amalech alienigene cu habi
tantibus tyrum

Et enim assur uenit cu illis fa
cti sunt adiutoriu filijs loth

Et illis sicut madian et sifare
sicut iabm itozrente ason

Disprezunt in endor facti sunt
ut sterzous terre

Pone pncipes eoz sicut oreb
et zeb et zebec et salmana

Omnes pncipes eoz qui dix
erunt hereditate possideam san
ctuaruz dei

Deus meus pone illos ut ro
tam et sicut stipulam ante fac
iem venti

Sicut ignis qui roburit silua et
sicut flama roburens montes

Ita psequeris illos in tempestate
tua et in ira tua turbabis eos

Imple facies eoz ignominia
et querent nomen tuu dne

Erubescant et conturbent in
seculu seculi et confundantur
et pereant

Et cognoscant quia nomen
tibi dns tu solus altissim in omni
terra et altissima vgo mris tua

Quam dilecta tabernacula
tua dne virtutuz concupi
sat et desiat aia mea in
citra dni

Cor meu et aru mea exultau
erunt in deum viuuz et virginem ma
ria matrem eius

Et enim passer inuenit sibi domu
et turtur niduz sibi vbi ponat
pulos suos

Altaria tua dne virtutuz rex
meus et deus me

Beati qui habitant in domo
tua dne in secula seculoz lau
dabunt te et virginez mariam
mris tuam

Beatus vir cui est auxiliu ab
ste ascensiones in corde suo dispo
suit in valle lacrimaz in loco que
posuit

Lxxxvii?

mater tua (et faciens mirabi-
lia) tu es deus solus (et ipa sola
dñs)

Deduc me dñe i via tua (et in-
grediar in veritate tua) letetur
cor meū ut timeat nomē tuū
et nomē v̄ginis m̄ris tue

Confitebor tibi dñe deus me-
us (et v̄ginis marie m̄ris tue) in
toto corde meo (et glorificabo no-
men tuū in eternū) et eius

Quia misericordia tua (et v̄-
ginis marie m̄ris tue) magna ē
sup me (et erusti aīā meā ex i-
ferno inferoz)

Deus iniqui insurrexerūt i me
et synagoga potentūz queſie-
runt aīā meam (et nō p̄posu-
erūt deū ante conspectū suū)

Et tu dñe deus miserator et
misericors (et v̄go maria mater
tua) piācis et multe misericor-
die et verax

Respice i me et miserere mei
in impetrūz p̄uero tuo (et saluū
fac filūz ancille tue) v̄ginis
marie matris tue

Ecce meū signūz in bono (et
tu v̄go mater) ut videāt qui
oderūt me (et confundant) qm̄
tu dñe adiuvisti me (et consola-
tus es me) psalmus

Lxxxvi. **F**undamēta eius i mō-
tibus sanctis (diligit
dñs portas syon super
oīa tabnacula iacob)

Gloriosa dicta sunt de te civitas
dei (tu v̄go dei genitrix)

Quem or ero raab et babilong
facientibus me

Et e alienigene et tyrus et po-
pulus ethiopiūz fuerūt illi

Quinquid syon dicet homo (et
homo natus est in ea) ipa v̄gine

maria (et ipē fundavit eā altiss?)
Dñs narrabit in scripturis po-
puloz (et p̄ncipūz hoz qui fue-
rūt in ea)

Sicut letantūz om̄i habitatio
est in te (sancta maria virgo dei
genitrix)

Domine deus salutis mee
in die clamaui (et nocte
coram te)

Intra et in conspectu tuo (et v̄-
ginis marie m̄ris tue) orō mea
et inclina aurē tuā ad p̄cāz meā

Quia repleta est malis aīa me-
a (et vita mea in inferno appropi-
quavit)

Stimatus sum cū descende h̄b
in lacū (factus sum sicut homo
sine adiutorio) inter mortuos
liber

Sicut vulnērati dormientes
in sepulcris (quoz nō est memor-
amplius) et ipi de manu tua re-
puli sunt

Posuerunt me in lacu inferoz
in tenebrosis et i v̄mbra mortis

Super me confirmatus est fu-
ror tuus (et om̄i fluctus tuos i-
duxisti sup me)

Longe fecisti notos meos a me
posuerunt me abhominatōez sibi

Traditus sum et nō egrediebar
oculi mei languerūt p̄ mopia

Clamaui ad te dñe tota die (ex-
pandi manus meas ad te) et ad v̄ginē ma-
trē tuam

Quinquid mortuus faciens mi-
rabilia (aut media suscitabunt
et confitebunt) tibi

Quinquid narrabit aliquis i
sepulcro misericordiaz tuā (et ve-
ritatez tuā in p̄dōnez)

Quinquid cognoscentur i teneb̄s
mirabilia tua (et iustia tua in
terra obliuionis)

Lxxxvi.

et in fluminibus dexteram eius /
Ipe inuocabit me. pater meus
 es tu / deus meus susceptor salu
 tis mee /
Et ego pmo gentium ponam illi
 excelsus / p regibus terre /
In eternum seruabo illi misericordiam
 et testamentum meum fidele ipse /
Et ponam in seculo seculi seminem eius
 et in eternum sicut dies celi /
Si autem dereliquerint filii eius le
 gem meam / et iudicium meum non
 ambulauerint /
Suissas meas phanauerunt /
 et mandata mea non custodierunt /
Usitabo in virga iniquitates
 eorum / et verberibus peccati eorum /
Misericordiam autem meam non
 dispergam ab eo / neque nocebo
 in veritate mea /
Neque phanabo testamentum
 meum / et que procedunt de labi
 is meis / non faciam irrita /
Semel iuravi in sancto meo si
 dauid mentiar: semen eius in
 eternum manebit /
Et thronus eius sicut sol in co
 spectu meo / et sicut luna perfecta
 in eternum / et testis in celo fidelis /
Tu uero repulisti et despe
 xisti / distulisti christum tuum /
Auertisti testamentum seruum tuum /
 phanasti sanctuarium eius /
Destruxisti omnes sepes eius /
 posuisti firmamentum eius formi
 dinem /
Diripuerunt omnes eum transientes
 viam / factus est obprobrium vi
 cims suis /
Exaltasti dexteram depmearum
 eum / letificasti omnes inimicos eius /
Auertisti adiutorum gladij
 eius / et non es auxiliatus ei in bello /
Destruxisti eum ab emundatione /

et sedem eius in terra colliasti /
Quorasti dies temporis eius /
 perfudisti eum confusione /
Usque quo dominus auertis in fine /
 exardescet sicut ignis ira tua /
Quomolare que mea substantia /
 nunquid enim vane / constituristi
 omnes filios hominum /
Ovis est homo qui vivit et
 non videbit mortem / eruet animam
 suam de manu inferi /
Ubi sunt misericordie tue anti
 que dominus / sicut iurasti dauid in
 veritate tua /
Quomolare esto dominus obprobrium seruo
 rum tuorum / quod continui in sinu
 meo multarum gentium /
Quod exprobrauerunt inimici
 tui dominus / quod exprobrauerunt conu
 tationes christi tui /
Benedictus dominus in eternum / et
 virgo maria mater eius / fiat fiat /
Domine refugium tu factus
 es nobis / et virgo ma
 ria mater tua / a genera
 tione in generationem /
Prius quam montes fierent aut
 formaretur terra et orbis / a secu
 lo et usque in seculum tu es deus /
Ne auertas hominem in humilita
 te / et dixisti conuertimini filii ho
 minum /
Quoniam mille anni ante oculos
 tuos / tanquam dies heretia que
 preterit /
Et custodia in nocte quam per nichilo
 habentur / eorum anni erunt /
Quoniam sicut herba triseat / ma
 ne floreat et transeat / vespe
 decadat / maduret et areseat /
Ouia defecim in ira tua / et
 in furore tuo turbati sumus /
Posuisti iniquitates nostras in
 conspectu tuo / seculum nostrum in illu

.LXXXIX?

minatione vultus tui / ::
Omnis dies nri defecerit /
et in ira tua defecim / ::

Ann nri sicut aranea meditabitur /
dies annoy nroy in ipis septuaginta anni / ::

Si autem in potestatibus octoginta anni /
(et amplius eoy labor et dolor) / ::

Omni superuenit mansuetudo /
corruemur / ::

Quis nouit potestatem ire tue /
et p timore tuo / nra tuaqz diminuerare / **xxxv**

Dexteram tua sic notam fac /
et eruditos corde i sapientia /

Qonuertere dne vsqzquo /
et deprecabilis esto sup seruos tuos /

Repleti sum mane mia tua /
et exultauim et delectati sum /
i omnibus diebus nris / ::

Leta sum pro diebus quibus /
nos humiliasti /
amis quibus vidim mala / ::

Respice dne in seruos tuos /
in opa tua et dirige filios eoy /

Et sit splendor dni dei nri sup nos /
et opa manuu nraz dirige sup nos /
et opus manuu nraz dirige / **psalmus**

xxxvi

Qui habitat i adiutorio altissimi /
(et uirginis marie matris eius) /
i protectione dei teli comorabitur /
a ipi uirginis matris / ::

Dicit dne susceptor meus es tu /
et refugium meum /
deus meus et sperabo i eum /
et i uirginez maria matris eius / ::

Omni ipe liberauit me de laqueo venatorum /
et a verbo asperzo / ::

Scapulis suis obumbrabit tibi /
et sub pennis eius sperabis /

Scuto aruabit te veritas

eius /
no timebis a timore nocturno /
Asagitta volante in die /
a nequao pambulante in tenebris /
ab insursu et demomio meridiano / ::

Quod cadent a latere tuo mille /
a dextris tuis /
decem milia /
ad te autem no appropinquabit /

Ueruntamen oculus tuus considerabis /
et retributionez peccatoz videbis / ::

Omni tu es dne spes mea /
et uirgo maria mater tua /
altissimam posuisti refugium tuum /
ipaz uirginez matris tuaqz / ::

Non accedat ad te malum /
et flagellum /
no appropinquabit tabernaculo tuo / ::

Omni angelis suis mandauit de te /
ut custodiant te i omnibus uis tuis / ::

In manibus portabunt te /
ne forte offendas ad lapidem pedem tuum / ::

Sup aspidem et basiliscum ambulabis /
et conculcabis leonem et draconem / **xxxvii**

Omni i me sperabit liberabo eum /
protegam eum /
qm cognouit nomen meum / ::

Quia uocauit ad me et exaudia eum /
cu ipso sum in tribulatione /
eripia eum et glorificabo eum /

Longitudine dierum replebo eum /
et ostenda illi salutarem meum /

Bonum est confiteri dno /
et uirginis marie matris eius /
et psallere nomini tuo altissime / ::

Ad annuanduz mane misericordiaz tua /
et uirginis marie matris tue /
et ueritate tua p noctem / ::

In decachordo psalterio /
cu can

xxxvi

ticō in cythara /
Quia delectasti me dñe ī fa-
 ctura tua / et ī opibus manuu
 tuarū exultabo /

Quā magnificata sunt opa
 tua dñe nimis / profunde facte
 sunt cogitationes tue /

Ut insipiens nō cognoscat
 et stultus nō intelliget herē /

Qui exorti fuerunt patres
 sicut fenū / et apparuerunt omīs
 qui opantur iniquitate /

Ut intereant in seculū seculi
 tu autē altissimū / refugium dñe /

Qui erit nimia tui dñe / qm
 erit nimia tui pibunt / et dis-
 pgentur omīs / qui opantur in-
 quitate /

Et exultabit sicut viticoris
 cornu meū / et senectus mea in
 misericordia vberū /

Et desperit oculus meus in
 muros meos / et insurgentibus
 in me malignātibz / audiet au-
 ris mea /

Iustus ut palma florebit / ut
 cedrus libani multiplicabit /

Plantati in domo dñi / iustis
 domus dei nrī florebit /

Ad huc multiplicabunt in
 senecta vberū / et bene pacētes
 erunt / ut annuntient /

Qui rectus dñs nrī / et recta
 virgo mater eius / et non est
 iniquitas in eo / **psalmus.**

Dominus regnauit deco-
 re / indutus est indutus
 est dñs fortitudinem /
 et precepit se /

Et firmavit orbē terre / qui
 nō commouebit /

Parata sedes tua / ex tunc a
 seculo tu es /

Eleuauerunt flumina dñe / ele-

uauerunt flumina fluctus suos /
 a uocabus aquarū multarū /

Mirabiles elaciones maris / mi-
 rabilis in altis dñs /

Testimonia tua a credibilia facta
 sunt nimis / domū tuā decet san-
 ctitudo dñe / et virginez manū
manū tuarū / longitudine dierū /

Deus uisionū dñs / deus
 uisionū libere egit /
Exaltate qui iudicatis
 terram / redde retribucōez supbi /

Usque quo peccatores dñe / usque quo
 patres gloriabuntur /

Uffabunt et loquentur iniquitate /
 loquent omīs qui opantur in
 iniquitate /

Populū tuū dñe humiliauerunt /
 et hereditatez tuā vexauerunt /

Uidua et aduenam inter-
 fecerunt / et pupillos occiderunt /

Et dixerunt nō videbit dñs
 nec intelliget deus iacob /

Intelligite insipientes in iplo /
 et stulti aliquādo sapite /

Qui plantant aure nō audiet /
 aut qui finxit oculū nō cōfidat /

Qui corripit gentes nō argu-
 et / qui docet homīez sciētiā /

Dñs fac cogitationes homī /
 qm vane sunt /

Beatus homo quē tu erudie-
 ris dñe / et de lege tua docueris
 euz /

Ut mitiges ei a diebus malis /
 donec fodiatur peccōz fouea /

Quia nō repellet dñs plebē
 suā / et hereditatez suā nō de-
 relinquet /

Quoadusqz iustitia conuertat
 iudicaziet qui iuxta illā / omīs
 qui recto sunt corde /

Quis consurget michi aduer-
 sus malignantes / aut quis stabit

LXXVII.

Et tunc corripit corripit orbem
qui non commouebitur iudicabit
populos iequitate

Letentur celi et exultet terra
commoueat mare et plenitudo
eius gaudebit campi et omnia
que in eis sunt

Tunc exultabit omnia ligna siluaz
a facie domini quia venit quoniam
venit iudicare terram

Iudicabit orbem terre iequitate
et populos i veritate sua

Dominus regnauit exultet
terra letentur insule multe

Nubes et caligo in circuitu
eius iustitia et iudicium correctio
sedis eius

Illuxerunt fulgura eius orbi
terre vidit et commota est terra

Montes sicut cera fluxerunt
a facie domini a facie domini omnis terra

Annuntiauerunt celi iustitiam eius
et viderunt omnes populi gloriam eius

Confundantur omnes qui adomant
sculptilia quoniam gloriabantur
in simulacris suis

Adorate eum omnes angeli eius
et virginem mariam matrem eius
audierunt et letata est syon

Et exultauerunt filie iudee propter
iudicia tua domine

Quoniam tu domine altissimus super omnes
terras et altissima virgo virtus
tua nimis exaltatus es super
omnes deos

Qui diligatis dominum et virginem
matrem eius odite malum iusto
dit dominus animas sanctorum suorum de
manu patris liberabit eos

Lux orta est iusto et rectis
corde letitia

Letamini iusti in domino et virgine
maria matrem eius et confitemini

memorie sanctificationis eius
ante domino et matri eius

Quia mirabilia fecit
saluauit dextera eius
et brachium sancti eius

Notum fecit dominus salutare suum
in conspectu gentium reuelauit
iustitiam suam

Recordatus est misericordie
sue et veritatis sue domini israel

Viderunt omnes termini terre
salutare dei nostri per virginem mariam
matrem eius

Tubilate domino et matri eius
in omni terra cantate et exultate a psal
lite

Psallite domino et matri eius in
cithara i cithara et voce psalmi
in tubis ductilibus et voce tube
cornue

Tubilate in conspectu regis domini
moueat mare et plenitudo
eius orbis terrarum et qui habi
tant in eo

Flumina plaudent manu simul
montes exultabunt a conspectu
regis domini quoniam venit iu
dicare terram

Iudicabit orbem terrarum i iustitia
et populos i veritate sua

Dominus regnauit uirginitas
populi qui sedes super
cherubim moueat terra

Domine in syon magnus excel
sus super omnes populos

Confiteantur nomini tuo magno
et nomini virginis marie ma
tris tue quoniam terribile et sanctum
est et honor regis iudicium
diligat

CCCXV?

CCCXV?

aruit cor meū quia oblitus
 sum comedere panē meū /
A voce gemitus mei / adhesit
 os meū carni mee /
Similis factus pellicano so-
 litudinis / factus sum sicut noc-
 tiorax i domilio /
Tigilau et factus sum sicut
 passer solitarius in tecto /
Cota die exprobrabant mi-
 nimia mei / et qui laudabant
 me / aduersus me iurabant /
Quia auerem tanquā panem
 manducabam / et poculū meū
 cū fletu miscebam /
Afacie ire et indignationis tue /
 qua eleuans allisisti me /
Dies mei sicut umbra declina-
 uerūt / et ego sicut fenū arui /
Tu autē dñe in eternū pma-
 nes / et memoriale tuū i gna-
 tione et gnatione /
Tu exurgens misereberis sy-
 on quia tempus miserendi ei /
 quia uenit tēpus /
Qui placuerit seruis tuis la-
 pides eius / et terre eius mise-
 rebūtur /
Et timebūt gentes nomen
 tuū dñe / et nomē uirginis ma-
tris tue / et omēs reges terre
 gloriā tuā /
Quia edificauit dñs syon / et vi-
 debit in gloria sua /
Respexit in orōnes huīlū /
 nō spreuit preterem eorū /
Sarabunt her in gnatione al-
 tera / et ipse qui creabit lau-
 dabit dñm /
Quia prospexit de excelso sctō
 suo / dñs de celo in terrā aspexit /
uirginē mariā uirē eius /
Ut audiret gemitū cōpedi-
 toz / ut solueret filios in contemptoz /

Ut annūcent in syon nomē
 dñi / et laudez eius i ierlm /
In conuocando populos i unū /
 et reges ut seruiant dño /
Respondit ei in via uirtutis sue /
 pauca tatez diez meoz nuncia m /
De tuores me i dimidio diez
 meoz i generationē et gnationē
 anni tui /
In iano tu dñe terrā fundasti /
 opa manū sunt celi /
Ipsi peribūt tu autē pmanes /
 et omēs sicut ueshmentūz ue-
 terascent /
Et sicut operozūz mutabis
 eos / et mutabūtur / tu autē idē
 ipē es / et anni tui nō deficiēt /
Filij seruoꝝ tuoz habitabūt /
 et semē eoz i seculū dirigetū /
Benedic aīa mea dño /
et dñe uirginū mri-
enū / et omia que int-
 me sunt / nōi sctō eius /
Benedic aīa mea dño / et nōli
 obliuisci / omēs retribucōes ei /
Qui ppiat omibus iniquita-
 tibus tuis / qui sanat omēs infir-
 mitates tuas /
Qui redimit de interitu uitāz
 tuā / qui coronat te i misericor-
 dia et misericōnibus /
Qui replet in bonis desiderū
 tuū / et renouabit ut aquile
 iuuentus tuā /
Hacens misericordias dñs /
 et iudiciūz omibus i iuriam
 patientibus /
Notas fuit uias suas moysi /
 filijs isrl / uolūtates suas /
Misericors et miserator dñs / lō-
 ganimis et multuz misuoz /
Non i ppetuū nascetur / neqz
 in eternū cōminabit /
Non secunduz pccā nrā fecit

tuaz

Cij.

et miseri
 cors uir-
 ginū ma-
 tri-
 enū

nobis neque secundum iniquitates nostras retribuit nobis.
Qui secundum altitudinem celi a terram corroboravit misericordiam suam super timentes se et virginem mariam matrem eius.
Quanti distat ortus ab oriente longe fecit iniquitates nostras. ::

Quomodo miseretur pro filiorum miseratus est dominus timetibus se et virginem mariam matrem suam.
quoniam ipse cognovit signum suum.

Recordatus est quoniam pulvis suminus homo sicut fenugrecum dies et tanquam flos agri sic efflorescit.

Qui pertransibit spiritus in illo non subsistet amplius loci sui.

Misericordia autem domini ab eterno et usque eternum super timetentes eum et virginem mariam matrem eius.

Et iustitia illius in filios filiorum eius qui servaverunt testamentum eius.

Et memores sunt mandatorum ipsius ad faciendum ea.

Dominus in celo paravit sedem suam et regnum ipsius omnibus dominabitur.

Benedicite domino angeli eius et virginem mariam matrem eius.
potentes virtute facientes verbum illius ad audiendam vocem sermonum eius.

Benedicite domino et matri eius omnes virtutes eius ministri eius qui faciatis voluntatem eius.

Benedicite domino opera eius in omni loco dominaciones eius benedicite animam meam domino et virginem mariam eius. psalmus ::

¶ Cuius

Benedicite animam meam domino et virginem mariam suam.
dominus meus magnifi-

catus es vehementer.
Confessionem et decorem induisti amictus lumine sicut vestimento. ::

Ex tendens celum sicut pellis qui tegis aquis superiora eius.

Qui ponis nubem ascensum tuum qui ambulat super pennas ventorum.

Qui facis angelos tuos spiritus et ministros tuos ignem vivente.

Qui fundasti terram super stabilitatem suam non inclinetur in seculum seculi.

Abysseus sicut vestimentum amictus eius super montes stabit aque.

Ab irrepacione tua fugiet a voce tonitruum tui formidabit.

Ascendunt montes et descendunt campi in locum quem fundasti eis.

Terminum posuisti quem non transgredient neque converterentur opere terram.

Qui emittis fontes in convallibus inter medius montium pertransibunt aque.

Potabunt omnes bestie agrorum et expectabunt onagri in siti sua.

Super ea volucre celi habitabunt de medio petrarum dabit vocem.

Rigans montes de superioribus suis de fructu operum tuorum faciat terram.

Producens fenugrecum numquam et herbam servituti hominum.

Ut educas panem de terra et vinum letificet cor hominis.

Ut exultaret faciem in oleo et panis cor hominis confirmet.

Saturabitur ligna campi et

cedu liban ::

redi libam quas plantant /
 illic passeret indifciant /
Herodij domus dux est eoz /
 montes excelsi ceruis / petra
 refugiu erinacis /
Feat luna in tempoza / sol co
 gnouit omnia suu /
Posuit tenebras et facta e
 nox / in ipa aute ptransibunt /
 omis bestie silue /
Catuli leonuz rugientes / ut
 rapiant et querat a deo escas /
Ortus est sol et congregati sut /
 et in cubilibus suis collocabunt /
Exibit homo ad opus suuz /
 et ad opationez sua vsqz ad ve
 speram /
Qua magnificata sut opa tua
 dne / omia insapientia fecisti / imple
 ta est terra possessione tua /
Hoc mare magnuz a spaciouo
 manibus / illic reptilia quoz
 no est numerus /
Animalia pusilla cu magnis /
 illic naues ptransibunt /
Orao iste que formasti ad
 illudendu ei / omia a te expe
 ctant / ut des illis escas i tpe /
Dante te illis colligent / aperi
 ente te manu tuaz / omia imple
 buntur bonitate /
Auertete aute te facie turba
 buntur / auferes spm eoz et de
 ficient / et in puluere suu reu
 tentur /
Emitte spm tuu et creabunt /
 et renouabis faciem terre /
Sit gloria dni in seculu / leta
 bitur dns in opibus suis /
Qui respiciat terraz a faciat ei
 tremere / qui tangit montes
 et fumigant /
Quanto duo et virgin ma
 ri matris eius i vita mea / psal

lam deo meo / et ipi matris eius
 q diu sum /
Loanduz sit ei eloquiu meu /
 ego vero delectabor in dno / et
 uirgine maria matris eius /
Deficiant patres a terra et
 iniquita ut no sint / benedic
 aia mea dno / et uirgini mari
 e matris eius / **psalmus**
Confitemi dno et iuo
 ante nome eius / et no
 me uirginis marie
 matris eius / annunciate inter
 gentes opera eius /
Quante ei et uirgini matris
 eius / et psallite ei / narrate oia
 mirabilia eius /
Laudami in noie sco eius /
 letetur cor querentuz dnu / et
 uirginem maria matris eius /
Querite dnm / et ipaz uirginem
 matris eius / et confirmamini /
 querite faciem eius semp /
Mementote mirabilium ei
 que fecit / prodigia / et iudicia
 eius /
Semen abraham serui eius /
 filij iacob electi eius /
Ipse dns deus n / in uersa
 terra iudicia eius /
Memor fuit in seculu testi
 menti sui / uerbi / qd manda
 uit i mille generationes /
Quod disposuit ad abraham /
 et iuramenti sui ad ysaac /
Et statuit illud iacob i pre
 ceptuz / et isrl in testamentuz
 eternuz /
Dicens tibi dabo terraz cha
 nan / sicut heditatis ure /
Qum essent numero breui /
 pauassimi et incole eius /
Et ptransierunt de gente in
 gentez / et de regno ad pplm
 saltet /

C. Cij.

Non reliquit homines nocere
eis/et corripuit pro eis reges/

Nolite tangere xpos meos/
et in prophetis meis nolite ma
lignari/

Et voravit fame sup emes
terraz/et omne firmamentum pa
nis contrivit/

Quisit ante eos virum in seruu
venundatus est ioseph/

Huilauerunt in copedibus pedes
eius/feru ptansit aia eius/
donec veniret verbu eius/

Loquuntur dnm inflamauit eu/
misit rex et soluit eu pnceps
pplor et dimisit eum/

Constituit eu dnm domus
sue/et pncipem omnis possessi
onis sue/

Et erudiret pncipes eius
sicut semetipm/et senes eius
prudentiaz doceret/

Et intravit israhel in egiptu/
et iacob ancilla fuit in tra cham/

Et auxit populuz suu vehe
menter/et firmavit eu sup i
micos eius/

Conuertit cor eoz ut odiret
iplm eius/et dolu faceret in ser
uos eius/

Quisit moysen seruu suu/aaron
que elegit ipm/

Posuit in eis verba signoz suo
ru/et pdignoz in terra cham/

Quisit tenebras et obscuravit/
et non exacerbauit sermones
eius/

Conuertit aquas eoz in sangui
nem/et occidit pisces eoz/

Edidit terra eoz ranas/ipe
netrabilibus regu ipoz/

Dixit et venit locusta et bru
cus/cui no erat numerus/

Dixit et venit synomia et cy

nifes/in omnibus fimbis eoz/

Posuit pluuas eoz grandie/
ignez coburetem in terra ipoz/

Et percussit vineas eoz et fi
culneas eoz/et percussit lignuz
simuz eoz/

Dixit et venit locusta et bru
cus/cui no erat numerus/

Et comedit omne fenuz in terra
eoz/et comedit omne fructuz
terre eoz/

Et percussit omne primogenitu
m in terra eoz/primicias omnis
laboris eoz/

Et eduxit eos cum argento et
auro/et no erat in tribubus
eoz infirmus/

Letata est egiptus in pfectio
ne eoz/quia maubuit timor eoz
sup eos/

Expandit nube in ptectione
eoz/et ignem ut luceret eis p
noctem/

Pecauerunt et venit columna/
et pane cel saturavit eos/

Disrupit petra et fluxerunt
aque/abierunt in sicco flumina/

Qui memor fuit verbi facti
sui/quod habuit ad abrahā pu
erz suu/

Et eduxit populu suu exul
tatione/et electos suos in leticia/

Et dedit illis regiones gen
tium/et labores pplor possederit/

Et custodiant iustificaciones
eius/et lege eius requirant/

Confitemini dno et vir
gini marie mris eius/

Qui bonus/et ipa bona
qm in seculuz mra eius/

Quis loquet potencias dmi/au
ditas faciet omis laudes eius/

Et virgins marie mris eius/

Beati qui custodiunt iudicia/

Cy.

et faciunt iustitiam in omni tempore /
Memento nostri in beneplacito
 populi tui visita nos in saluta
 ri tuo / **III**
Ad videndum in bonitate ele
 ctorum tuorum ad letandum in leti
 cia gentis tue ut lauderis cum
 hereditate tua / ::
Decimum autem patribus nostris
 iniuste egimus iniquitate fecimus /
Patres nostri in egipto non intel
 lexerunt mirabilia tua non fue
 runt memores multitudinis mi
 sericordie tue / ::
Et irritaverunt ascendentes
 in mari mare rubrum / ::
Et salvavit eos propter nomen
 suum nota faceret potentiam suam /
Et mare pavit mare rubrum
 et exsiccatus est et deduxit eos
 in abissis sicut in deserto / ::
Et salvavit eos de manu odi
 entium et redemit eos de ma
 nu inimici / **III**
Et operuit aqua tribulantes
 eos unus ex eis non remansit /
Et crediderunt in verbis eius
 et laudaverunt laudem eius / ::
Quot fecerunt obliti sunt operum
 eius non sustinuerunt consilium eius /
Et contempserunt contumaciter
 in deserto et temptaverunt deum in magis /
Et dedit eis petitiones ipsorum
 et misit saturitatem in auras eorum /
Et irritaverunt moysen in ca
 stris aaron sanctum domini ::
Aperta est terra et deglutivit
 dathan et operuit super congrega
 tionem abiron / ::
Et exarsit ignis in synagoga
 eorum flamma combussit patres /
Et fecerunt vitulum in orebus et
 adoraverunt sculptile / ::
Et mutaverunt gloriam suam in

similitudinem vituli comedentis
 fenum / ::
Obliti sunt deum qui salvavit
 eos qui fecit magna in egipto
 mirabilia in terra cham terribi
 lia in mari rubro / **III**
Et dixit ut disperderet eos si non
 moyses electus eius stetit
 in conspectu eius /
Et averteret iram eius ne dispe
 deret eos et pro merito habuerunt
 terram desiderabilem / ::
Non crediderunt in verbo eius
 et murmuraverunt in tabernaculis
 suis non exaudierunt vocem domini /
Et eleavit manum suam super
 eos ut prosterneret eos in deserto /
Et ut diceret semen eorum in
 nationibus et disperderet eos in
 regionibus / ::
Et iurati sunt beelphegor
 et comederunt sacrificia mortuorum /
Et irritaverunt eum in admue
 rationibus suis et multiplicata
 est in eis ruina / ::
Et stetit finces et placavit
 et cessavit quassatio / ::
Et reputatus est ei in iustitiam
 et in ignitione a generatione usque in sempiternum /
Et irritaverunt eum ad aquam con
 tradictionis et vexatus est mo
 yses propter eos quia exacerba
 runt spiritum eius / ::
Et distinxit in labijs suis non
 disperderunt gentes quas dixit
 dominus illis / **III**
Et commixti sunt inter gentes
 et didicerunt opera eorum et sermone
 sculptilibus eorum et factus est
 illis in scandalum / ::
Et immolaverunt filios suos et
 filias suas demonibus / ::
Et effuderunt sanguinem inocen
 tem sanguinem filiorum suorum et filiarum

suaz quas sacrificauerunt sculpti-
libus chanaan / ::

Et interfecta est terra in san-
guinibus / et cōtaminata est i
opibus eoz / et fornicati sunt
i admuenaombus suis / ::

Et iratus est furorē dñs i p̄lo
suo / et abhominatus est here-
ditatez suam / **xxxv**

Et tradidit eos i manus gē-
tū / et dñati sunt eoz / qui ode-
rūt eos / ::

Et tribulauerunt eos inimici eoz
et humiliati sunt sub manib⁹ eoz
sepe liberauit eos / ::

Ipsi autē exacerbaueunt eoz
i consilio suo / et humiliati sunt
i iniquitatibus suis / ::

Et vidit cū tribularetur / et au-
diuit orōnez eoz / ::

Et memor fuit testamēti sui
et penituit eoz / scdm multitudi-
nez misericordie sue / ::

Et dedit eos i misericordias / i
conspectu om̄i qui cepant eos /

Saluos fac nos domine deus
nr̄ / et congrega nos de natiōib⁹ /

Ut confiteam⁹ noi scō tuo / et glo-
riemur i laude tua / et vginis
mare matris tue / ::

Benedictus dñs deus isrl̄ / et be-
nedicta virgo mater eius / a se-
culo et usq; i seculū / et dicet ois
p̄plus fiat fiat / **psalmus**

Ev. **C**onfitemi dño qm̄ bon⁹
et bona virgo nr̄ ei⁹ /
qm̄ i seculū m̄ia eius /

Dicant nūc qui redempti sūt
a dño / quos redemit de manu
inimici / et de regionibus cōgre-
gauit eos / ::

As solis ortu et occasu / ab aquilone
et mari / ::

Arrauerunt in solitudine i m-

aquoso / viā ciuitatis habitaculi
nō inueniunt / ::

Esiuerentes et sitiētes / aiā eoz
i ip̄is defecit / **xxxvi**

Et clamauerunt ad dñm cū tri-
bularetur / et de necessitatib⁹
eoz eripuit eos / ::

Et deduxit eos i viā rectā /
ut irent ciuitate habitacōis /

Confiteant⁹ dño m̄ie eius /
mirabilia eius filijs hoīm /

Quia sanauit aiāz manez et
aiāz esurientes / sanauit bonis /

Sedentes in tenebris et um-
bra mortis / vinctos i mendicā-
te et ferro / ::

Quia exacerbaueunt eloquia
dei / et consiliū altissimi irita-
uerunt / ::

Et humiliati sunt i laboribus
cor eoz / infirmati sunt / nec fu-
it qui adiuuaret / ::

Et clamauerunt ad dñm cū
tribularetur / et de necessitatib⁹
eoz liberauit eos / ::

Et eduxit eos de tenebris et
umbra mortis / et vincula eoz
dirupit / ::

Confiteant⁹ dño m̄ie eius / et
mirabilia eius filijs hoīm /

Quia contriuit portas ereas /
et vectes ferreos confregit /

Suscepit eos de via iniqui-
tatis eoz / ppter iniquitas em̄
suas humiliati sunt / ::

Omne escam abhominata est
aiā eoz / et appropinquauerunt vsq;
ad portas mortis / ::

Et clamauerunt ad dñm cū
tribularetur / et de necessitati-
bus eoz liberauit eos / ::

Quisit verbū suū et sanauit
eos / et eripuit eos de interia-
ombus eoz / ::

Confiteant dno m̄ie eius
et mirabilia eius
Et clamauerunt ad dñm
cū tribularetur
Et liberauit eos
Et dedit eos i misericordias
i conspectu om̄i qui cepant eos
Saluos fac nos domine deus
nr̄ et congrega nos de natiōib⁹
Ut confiteam⁹ noi scō tuo
et gloriaemur i laude tua
Benedictus dñs deus isrl̄
et benedicta virgo mater eius
a seculo et usq; i seculū
Dicant nūc qui redempti sūt
a dño quos redemit de manu
inimici et de regionibus
congregauit eos
As solis ortu et occasu
ab aquilone et mari
Arrauerunt in solitudine i m-

Confiteantur dno misericordie eius/et mirabilia eius filijs hominum/

Et sacrificent sacrificium laudis/et annuntient opera eius in exultatione/

Qui descendunt mare in navibus/facientes operationem in aquis multis/

Ipsi viderunt opera dmi/et mirabilia eius in profundo/

Dixit et stetit spiritus procelle/et exultati sunt fluctus eius/

Ascendunt usque ad celos/et descendunt usque ad abyssos/animas eorum in malis tabescebat/

Turbati sunt et moti sunt sicut ebrius/et omnis sapientia eorum devorata est/

Et clamaverunt ad dominum in tribulatione/et de necessitatibus eorum eduxit eos/

Et statuit procellam eius in auram/et siluerunt fluctus eius/

Et letati sunt quia siluerunt/et deduxit eos in portum voluntatis eorum/

Confiteantur dno misericordie eius/et mirabilia eius filijs hominum/

Et exultent eum in cetera plebis/et in cathedra seniorum laudent eum/

Posuit flumina in deserto/et exitus aquarum in situm/

Terram fructiferam in asinusugis/ a malicia habitantium in ea/

Posuit desertum in stagna aquarum/et terram sine aqua in exitus aquarum/

Et collocavit illic esurientes/et constituit civitates habitacionis/

Et seminauerunt agros et plantaverunt vineas/et fecerunt fructibus eorum/

In nativitate

Et benedixit eis et multiplicati sunt nimis/et iumenta eorum non minoraunt/

Et pavani facti sunt et vexati sunt/ a tribulatione malorum et dolore/

Effusa est contempcio super principes/et exire fecit eos in munitio et non in via/

Et adiuvaunt pauperes de inopia/et posuit sicut oves frangas/

Videbunt recti et letabuntur/et omnis iniquitas operabit os suum/

Quis sapiens et custodiat haec/et intelliget misericordias domini/

Paratus cor meum deus paratus cor meum/ cantabo et psallam gloria mea/

Exurge psalterium et cythara/ exurgam diluculo/

Confitebor tibi in populis domine/et psallam tibi in nationibus/

Quia magna sunt super celos misericordia tua/et usque ad nubes veritas tua/

Exaltare super celos deus/et super omnes terram gloria tua/ ut liberentur dilecti tui/

Salvum fac dextera tua et exaudi me/ deus locutus est in sancto suo/

Exultabo et dividam sicut in cetera/et conualle tabernaculorum dimitte/

Deus est galad et meus est manasses/et effraym susceptio capitis mei/

Iuda rex meus/ moab lebes spei mee/

In iudum eam extendam calceamentum meum/ michi alienigena anna facti sunt/

Quis deducet me in civitates munitam/ quis deducet me usque

Cvij.

in ydumeam | :
Non ne tu deus qui repulisti nos
et nō exabis deus i virtutib' nris |

Da nobis auxiliuz de tribula
none p virginez maria m're
tua quia vana salus hoīs | :

In deo faciem' virtutez et v
gine m're eius et ipē ad nichilū
deducet inimicos nros | ps |

Cum? **D**eus laudem meaz ne
mruens quia os pecc
toris et dolosi sup me
aperthum est | :

Locuti sunt aduersuz me lin
gua dolosa et sermombus odij
circūdederūt me et expugnaue
rūt me gratis | :

Pro eo ut me diligerent det'
hebant michi ego autē orabā |

Et posuerūt adūsū' mala p
bons et odij p dilectione mea |

Constitue sup euz patōrez et
dyabolus stet a dextris eius |

Quoniam iudicat' exeat condēna
tus et orō eius fiat in pām | :

Fiant dies eius pauca et epi
scopatuz eius accipiat alter |

Fiant filij eius orphani et ve
or eius vidua | :

Quantes trisserant' filij ei
et menducant' eiant' de ha
bitaciombus suis | :

Scutetur fenerator omīez
substanz eius et diripiāt
ahem labores eius | :

Non sit illi adiutor nec sit
qui misereat' pupillis eius |

Fiant nati eius i interitū in
generacione vna deleatur no
men eius | :

In memoria redeat mīqtas
patz eius i conspectu dñi et pec
catuz matris eius nō deleat'

Fiant cont' dñm semp et dis

Fiat ei sicut vestimētuz quo opi
etur et sicut zona q' semp pangit'

percat de terra memoria eoz
p eo q' nō est recordatus facere
misericordiam | :

Et p'sentus est homīez i opem
et mendicaz et cōpunctū corde
mortificare | :

Et dilexit maledictōnez et
veniet ei et noluit benedictōez
et elongabitur ab eo | :

Et induit maledictōnez sicut
vestimētuz et nūtiat sicut aq' i
mīozia ei' sicut oleū in ossib' eius |

Hoc opus eoz qui detrahūt
michi apud dñm et qui loquūt'
mala aduersus aīaz meā | :

Et tu dñe dñe fac meā i p't
nomē tuū quia suavis est mīa
tua et virginis marie mris tue |

Libera me quia egenus et pau
per ego sum et cor meū turba
tum est intra me | :

Sicut umbra cū declinat abla
tus sum et excussus sum sicut
locuste | :

Oenua mea infirmata sunt
a ieiunio et caro mea imutata
est propter oleuz | :

Et ego factus sum obprobriū
illis viderūt me et mouerūt
capita sua | :

Adiuuā me dñe deus meus
saluūz me fac scdm mīaz tuaz
et virginis marie mris tue | :

Et sciāt quia manus tua
hec et tu dñe feast' eam | :

Maledicent illi et tu benedi
ces et virgo maria mater tua
qui cōsurgunt i me cōfundāt'
seruus autē tuus et virginis
matris tue letabitur | :

Induant' qui detrahūt michi
pudore et opiant' sicut diplor
de cōfusione sua | :

Confitebor dño nimis i ore |

meo et in medio multorum laudabo eum

Qui assistit a dextris pauperum ut saluam faceret a persecutoribus animam meam

Cix?

Dixit dominus de immo meo sede a dextris meis

Donet ponam inimicos meos sub pedibus tuorum

Virgam virtutis tue emittet dominus ex syon ducere in medio inimicorum tuorum

Quasi principium in die virtutis tue in splendoribus sanctorum ex utero ante luciferum genui te

Turnavit dominus et non penitebit eum tu es sacerdos in eternum secundum ordinem melchisedech

Dominus ad dextris tuis confregit in die ire sue reges

Iudicabit in aequationibus implebit iustitiam iniquos confundet in terra multorum

Detorrente in via bibet propter hoc exultabit in capite psalmus

Cix?

Confitebor tibi domine et virginem in mare matris tue in toto corde meo in consilio iustorum et congregacione magna opera domini exquisita in omni voluntates eius

Confessio et magnificencia operum eius et iustitia eius manet in seculum seculi

Memoriaz fecit mirabilem suorum misericors et miserator dominus escam dedit timencibus se

Memor erit in seculo testamenti sui in iustitiam suorum amittabit populo suo

Ut det illis hereditatem gentium opera manuum eius veritas et iudicium

Fidelia omnia mandata eius confirmata in seculo seculi facta in veritate et equitate

Redemptionem misit populo suo mandavit metrum testamentum suum sanctum et terribile nomen eius

et sanctum nomen matris eius in unum sapientie timor domini et virginis marie matris eius

Intellectus bonus omnibus facientibus eum laudatio eius manet in seculum seculi ps

Cix?

Beatus vir qui timet dominum et virginem mariam matrem eius in mandatis eius volet nimis

Potens in terram erit semen eius generatio rectorum benedicet gloria et diuina in domo eius

et iustitia eius manet in seculum seculi

Exortus est in tenebris lumens rectis misericors et miserator et iustus

Loquens homo qui miseret et comodit disponit sermones suos in iudicio quia ieternum non commouebitur

In memoria eterna erit iustus ab audicione mala non timebit

Paratus cor eius sperare in domino et virginem maria matrem eius confirmatus est cor eius non commouebit donec despiciat inimicos suos

Dispersit dedit pauperibus in iustitia eius manet in seculo seculi cornu eius exaltabit in gloria

Peccator videbit et irascetur dentibus suis fremet et tabescet desiderium patrum peribit

Exij.

Laudate pueri dñm et uirgines maria m're eius / laudate nomē dñi et nomen matris eius ::

Sit nomē dñi benedictus et nomē uirginis matris eius ex hoc nūc et vsq; in seculis ::

Asolis ortu ad omni laudabile nomē dñi et nomē uirginis matris eius ::

Excelsus sup om̄s gētes dñs et sup celos glia ei et glia uirginis mris ei ::

Quis sicut dñs deus nr̄ qui in altis habitat et humilia respicit in celo et in terra ::

Suscipiens a terra inopem et de stercore erigens pauperem ::

Ut collocet eum in principibus eorum principibus populi sui ::

Qui habitare facit sterilem in domo m're filiorum letantem ::

in exitu isrl' de egipto dom' iacob de populo barbaro ::

Facta est iudea sanctificatio eius isrl' potestas eius ::

Mare uidit et fugit iordans conuersus est retrorsus ::

Montes exultauerunt ut arietes et colles sicut agni ouium ::

Quid est tibi mare qd' fugisti et tu iordans quia conuersus est retrorsus ::

Montes exultastis sicut arietes et colles sicut agni ouium ::

Qui conuertit petram in stagna aquarum et rupem in fontes aquarum ::

Non nobis dñe non nobis sed noi tuo da gliaz et noi uirginis mris tue ::

Sup maria tua et ueritate tua nequido dicunt gentes ubi est deus eorum ::

Deus aute nr̄ in celo omnia que cuiq; uoluit fecit ::

Exiij.

Dilexi qm̄ exaudiet dñs uocē orōnis mee

Quia inclinauit aurem suā michi et in diebus meis inuocabo ::

Quia uiderunt me dolores mortis et uicula inferni inueniunt me ::

Tribulationes et dolore inueniunt et nomē dñi inuocavi et nomē uirginis mris ::

Quia libera auiam meam misericors dñs et iustus et de nr̄ miseret ::

Simulacra gentium argentum et aurum opa manuum hominum ::

Oculos habent et non loquentur oculos habent et non uidebunt ::

Aures habent et non audient nares habent et non odorabunt ::

Manus habent et non palpabunt pedes habent et non ambulabunt ::

non clamabunt in gutture suo ::

Similes illis fiant qui faciunt ea et omnes qui confidunt in eis ::

Domus isrl' sperant in dño adiutor eorum et p'tector eorum est ::

Domus aaron sperant in dño adiutor eorum et p'tector eorum est ::

Dñs memor fuit mri et benedixit nobis ::

Benedixit domui isrl' benedixit domui aaron ::

Benedixit omnibus qui timēt dñm et uirgines maria m're eius pusillis cum maioribus ::

Adiaat dñs sup uos sup uos et sup filios uirginis ::

Benedicti uos dño qui fecit celi et terram ::

Oculi celi dñi terrarum autē dedit filiis hominum ::

Non mortui laudabunt te dñe neq; omnes qui descendunt in infernum ::

Sed nos qui uiuim' bñdici dño et uirginis marie mris ei ::

ex hoc nūc et vsq; in seculis ::

Dilexi qm̄ exaudiet dñs uocē orōnis mee ::

Quia inclinauit aurem suā michi et in diebus meis inuocabo ::

Quia uiderunt me dolores mortis et uicula inferni inueniunt me ::

Tribulationes et dolore inueniunt et nomē dñi inuocavi et nomē uirginis mris ::

Quia libera auiam meam misericors dñs et iustus et de nr̄ miseret ::

Exiij.

Exiij.

Exiij.

Exiij.

Exiij.

Exiij.

Exiij.

Exiij.

Exiij.

Exiij.

Exiij.

Exiij.

Exiij.

Exiij.

Austodiens paruulos dñs hu
miliatus sum et libauit me/

Conuertere anima mea i re
quem tua quia dñs bn̄ fecit t/

Quia eripuit aiaz meā de mor
te oculos meos a lacrimis/pe
des meos a lapsu/

Placebo dño i regione uiuoz/

Cxxv. **Q**redi uirginez maria
matre dei ppter qd̄ locu
tus sum ego autez hu
liatus sum nimis/

Quid retribuā dño/et uirgini
marie mri eius/pro omibus q̄
retribuit michi/

Qahcez salutaz accipiaz/et no
me dñi iuocabo/et nome uirginis
mris eius/

Vota mea dño reddaz/et uir
gin matri eius/corā omi iplo ei/

Odne quia ego seruus tuus/
ego seruus tuus/et seruus uir
ginis matris tue/et filius an
alle tue/

Disrupisti vmacula mea/tibi fa
rificabo hostiaz laudis/et no
men dñi/et uirginis mris ei/

Vota mea dño reddaz in con
spectu omis populi eius/in atri
is dñi/ dñi i medio tui ulm/

Cxxvi. **L**audate dñm/et dñam
uirginez mrez eius/om̄s
gentes/laudate eū et
eam om̄s populi/

Om̄i confirmata est sup nos
mia eius/et uirginis marie ma
tris eius/et veritas dñi manet
i eternu/et uirginis mris eius/

Cxxvii. **C**onfitemi dño et uirgini
marie matri eius/qm̄
bonus/et ipa bona/qm̄

in seculuz misericordia eius/

Dicant nūc isrl̄ qm̄ bonus/qm̄ i
seculuz mia eius/

Dicant nūc domus aaron/qm̄ i
seculū mia eius/

Dicant nūc qui timent dñm/et uirginez mariaz mrez ei/

De tribulatione inuocauit dñz/
et uirginez maria mrez eius/
et exaudiuit me i latitudine dñs/

Dñs michi adiutor/et uirgo ma
ter eius nō timebo quid faciat
michi homo/

Bonū est confidere in dño/et
in uirgine maria mrez eius/q̄
confidere in homine/

Bonū est sperare in dño/et uirgine
mrez ei/ q̄ sperare in pncipibus/

Omnes gentes circueuerūt me/
et i noie dñi/ quia ultus sū i eos/

Circauidantes circueuerūt me/
et i noie dñi/ quia ultus sū in eos/

Circauederūt me sicut apes/
et exarsērūt sicut ignis in spi
ris/et i noie dñi/ quia ultus sū
in eos/

Impulsus euerfus sū ut ca
derem/et dñs suscepit me/

Fortitudo mea et laus mea
dñs/et uirgo maria mater ei/

Uox exultationis et salutis/
in tabernaculis iustoz/

Dextera dñi fecit uirtutez/
dextera dñi exaltauit me/dex
tera dñi fecit uirtutem/

Non mouar s; uiuaz/et nar
rabo opa dñi/

Castigans castigauit me dñs/
et mortu nō tradidit me/

Aperite michi portas iusticie/
ingressus i eas confitebor dño/

Confitebor tibi qm̄ exaudisti

Uirgo maria m^r tua
me et factus es michi i salute et
Lapidem que reprobauerunt
edificantes hic factus est in ca
put angeli

Ad no facti est istud et est mi
rabile i oculis nris

Hec est dies qua fecit d^{ns} ex
ultem et letem in ea

O d^{ne} salui me fac o d^{ne} bⁿ
prospice benedictus qui ven
turus est i noie dⁿⁱ

Benedixim⁹ vobis de domo
dⁿⁱ deus d^{ns} et illuxit nobis

Constituente diem solenez in
condensis vsqz ad cornu altaris

Deus meus es tu et cofitebor
tibi deus meus es tu et exal
tabo te et uirginez maria ma
trem tuam

Confitebor tibi et ipi uirgini
matri tue qui exaudisti me et
factus es michi i salute

Confitemi et uirgini marie
matri eius qui bonus et ipa
bona qui in seculu mia eius

Cxxvij.
Beatu i matu
lati in via
quiambu
lant i lege
dⁿⁱ

Beati q
sirutant
testimoia
eius in toto corde exquirut
euz et uirgine maria m^rzei

Non em qui opant iniquita
tez i v^{ys} eius ambulauerut

Cu mandasti madata tua
custodire nimis

Utina dirigant⁹ vie mee ad
custodiendas iustificacoes tuas

Uic no confundar ai per
spexero i omib⁹ madatis tuis

Confitebor tibi et uirgini

matri tue in directione cordis
i eo quod didici iudicia iusti
cie tue

Iustificacoes tuas custodi
am no me derelinqs vsqz

In quo corrigit adolefcentor
uia sua in custodiendo sermo
nes tuos

In toto corde meo exquisiui
te et uirginez maria matre
tuagne repellas me a machi
tis tuis

In corde meo abscondi eloq^a
tua ut no peccet tibi

Benedictus es d^{ne} et uirgo
maria m^r tua doce me iusti
ficacoes tuas

In labijs meis pronuntiaui
omnia iudicia oris tui

In via testimonioz tuoz dele
ctatus sum sicut in omibus di
uitijs

In mandatis tuis exercebor
et considerabo vias tuas

In iustificacoibus tuis me
ditabor no obliuiscar sermo
nes tuos

Retribue seruo tuo iusti
cia me et custodia sermo
nes tuos

Reuela oculos meos et confide
rabo mirabilia de lege tua

Incola ego sum in terra non
abscondas a me mandata tua

Concupiuit aia mea deside
rare iustificacoes tuas in omi
tempore

In aepasti supbos maledicti
qui declinant a madatis tuis

Aufer a me obprobriuz et
contemptuz quia testimoia tua
exquisiui

Atentz sederut principes et
aduersum me loquebat⁹ serui

et virginis matris tue
autē tuus exercebat in iustifi-
cationibus tuis.

Nam et testimonia tua medi-
tatio mea est et consiliū me-
um iustificationes tue.

Adhesit paucimēto aīa
mea vivifica me se-
cūduz verbi tui.

Quas meas emicavi et exau-
disti me dote me iustificationes
tuas.

Quam iustificationū tuarū i-
strue me et exercebor ī mira-
bilibus tuis.

Dormitavit aīa mea p̄tedio/
confirma me in verbis tuis.

Quam iniquitatis amove a
me et lege tua miserece mei.

Quam veritatis elegi iudicia
tua nō sum oblitus.

Adhesi testimonijs tuis dñe noli
me confundere.

Quam mandatorū tuorū avar-
itiā dilatasti cor meū.

Legem pone mī dñe in
aīa iustificationū tua-
rum et exquisar eam
semp.

Da michi intellectū et scuta-
bor legem tuā et custodia illā
in toto corde meo.

Oderit me in semita mādato-
rū tuorū quia ipam volui.

Inclina cor meū in testimonia
tua et nō in avaritiam.

Averte oculos meos ne vide-
ant vanitatezī via tua vivifi-
ca me.

Statue seruo tuo eloquiū tu-
um in timore tuo.

Amputa obprobriū qđ suspi-
catus sum quia iudicia tua i-
ocanda.

Et concupiui mandata

tua i equitate tua vivifica me.

Et veniat sup me mīa
tua dñe et virginis
marie matris tue salu-
tare tui secūduz eloquiū tuū.

Et respondebo exprobrantibus
michi verbis quia speravi in ser-
vombus tuis.

Et ne auferas de ore meo v-
erbis veritatis vsq; quaq; quia
i iudicijs tuis sup speravi.

Et custodiam legem tua semp
in seculū et in seculū seculi.

Et ambulabam in latitudine
quia mādātū tua exquisiui.

Et loquebar in testimonijs tu-
is in conspectu regum et nō cō-
fundebar.

Et meditabar ī mandatis tu-
is que dilexi.

Et leuavi manus meas ad
mandata tua que dilexi et ex-
ercebor ī iustificationibus tuis.

Memor esto verbi tui ser-
uo tuo i quo michi spes
dedisti.

Hec me consolata est i hūili-
tate mea quia eloquiū tuū
vivificavit me.

Supbi inique agebant vsq; qđ
a lege autē tua nō declinavi.

Memor fui iudiciorū tuorū a
seculo dñe et consolatus sum.

Defectio tenuit me p̄ peccatorū
derelinquentibus legē tuā.

Quantabiles michi erant iustifi-
cationes tue i loco pegrinacō-
nis mee.

Memor fui ī nocte noīs tui dñe
et virginis marie matris tue
et custodiui legē tuā.

Hec facta est michi quia iustifi-
cationes tuas exquisiui.

Prorao mea dñe dñe custodi
re legē tuā.

Deprecatus sum faciem tuam
in toto corde meo/miserere mei
scdm eloquiu tuu

Cogitavi vias meas/et conu-
tisti pedes meos a testimonia tua

Paratus sum et no sum tur-
batus ut custodia mandata tua

Quoniam pccoz arripserunt
me/et legem tua no su oblitus

Media nocte surgeba ad con-
fitendu tibi/et uirgini marie

mi tue/sup iudicia iustificaco-
nis tue

Particeps ego sum oim time-
auz te/et custodientuz man-
data tua

Quia misericordia dni plena e tra-
iustificacones tuas doce me

Bonitate fecisti cu seruo
tuo dne seniduz verbu
tuu

Bonitate et disciplina a sciaz
doce me quia mandatis tuis cre-
didi

Prius q huilizer ego deliq
propterea eloquiu tuu custodui

Bonus es tu/et bona uirgo
mater tua/et in bonitate tua
doce me iustificacones tuas

Multiplicata est sup me iniq-
tas supboz/ego aute in toto
corde scruabor mandata tua

Coagulatur est sicut lac cor eoz
ego vero lege tua meditatus su

Bonu michi quia huilias me
ut discam iustificacones tuas

Bonuz michi lex oris tui/sup
miba auri et argenti

Manus tue dne fecerunt
me/et plasmauerunt
me/da michi itellechi
ut discam mandata tua

Qui timent te videbit me et
letabitur/quia i verba tua sup
esperaui

et seruo uirginis
matris tue

Cognoui dne/qua equitas
iudicia tua/et in veritate tua
humilias me

Fiat misericordia tua/et uir-
ginis marie matris tue/ut
consoletur me/scdm eloquiu
tuu seruo tuo

Veniant michi misericordies
tue et viua/qua lex tua me
ditatio mea est

Confundant supbi/quia in-
iuste iniquitatez fecerunt ime/
ego aute exercebor i manda-
tis tuis

Conuertant michi timetes
te/et qui nouerunt testimonia tua

Fiat cor meu immaculatu in
iustificaconibus tuis/ut non
confundar

Defecit in salutari tuo
anima mea/et in verbuz
tuu sup speraui

Defecerunt oculi mei i eloquiu
tuu/dicetes quido consolaberis
me

Quia factus sum sicut vter
in puina/iustificacones tuas
no sum oblitus

Quot sunt dies seruo tuo/
quido facies/de psequetibus
me iudicauz

Diruerunt michi iniqui fa-
bulacones/si no ut lex tua

Omnia mandata tua veritas/
iniqui psecuti sut me adiuua
me

Paulominus consumauerunt
me in terra/ego aute no de-
reliqui mandata tua

Secunduz miaz tuaz/et uirginis
marie matris tue/viuifica me
et custodiaz testimonia oris tui

In eternuz dne/verbu tuuz
pmanet in celo

In generatione et gen-
non decessi tui fundat
et pccati
Oracione tua pccata
qui me fecerunt tu
Quia lex tua meditatio
etiam pccati pccati
tate tua
Intra no oblitus
facies tuas quia in
oblitus
Quia ego et in
marie matris tue salu-
qu iustificacones tuas
Deprecatus sum pccata
ut placet me testimonia
tue
Oracione tua
laudatur tuu
Quia dilecti lege
dne tota die maba
mei est
Ego nimis meos pccata
te na scru mandata tu
qua regere michi est
Ego omnes dicitas
tellet quia testimonia tu
meditatio mei est
Ego scies intellexi
mandata tua quia
Ego tu mala pccata
de nos ut ostendat
Ego tuas no dicitas
Ego pccata michi
Quia dilecti facias m
dona tua sup mel et m
Ego tuas intellexi
Ego tuas no dicitas
Ego tuas no dicitas
Ego tuas no dicitas
Ego tuas no dicitas
Ego tuas no dicitas

In generationem et generatio-
nem veritas tua fundasti terram
et permanet.

Ordinatione tua perseverat dies
quia omnia serviant tibi.

Nisi quia lex tua meditatio mea
est tunc forte perissem in humili-
tate mea.

In eternum non obliviscar iusti-
ficationes tuas quia in ipsis vi-
vificasti me.

Quis sum ego et virginitas
marie matris tue salvi me fac
quia iustificationes tuas exquisivi.

De expectaverunt peccatores
ut perderent me testimonia tua
intellexi.

Omni consummationis vidi fine
latum mandatum tuum nimis.

Quomodo dilexi legem tuam
domine tota die meditatio
mea est.

Super inimicos meos pruden-
tem me fecisti mandato tuo
quia in eternum michi est.

Super omnes docentes me in-
tellexi quia testimonia tua
meditatio mea est.

Super senes intellexi quia
mandata tua quesivi.

Ab omni via mala prohibui pe-
des meos ut custodiam verba tua
a iudiciis tuis non declinavi quia
tu legem posuisti michi.

Quam dulcia favibus meis
eloquia tua super mel os meo
a mandatis tuis intellexi pro-
pterea odium omni via iniquitatis.

In eterna pedibus meis
verbum tuum et lumen
semitis meis.

Iuravi et statui custodire iu-
dicia iusticie tue.

Humiliatus sum usquequaque

domine vivifica me secundum verbum tuum
Voluntaria oris mei benepla-
citi fac domine et iudicia tua doce me.

Anima mea in manibus meis
semper et legem tuam non sum oblitus.

Posuerunt patres laqueum mihi
et de mandatis tuis non erravi.

Hereditate acquisivi testimo-
nia tua in eternum quia exulta-
tio cordis mei sunt.

Inclinaui cor meum ad facien-
das iustificationes tuas in eter-
num propter retributionem.

In quos odio habui et legem
tuam dilexi.

Adiutor et susceptor
meus es tu et virgo maria ma-
ter tua adiutrix in verbum tuum
super speravi.

Declinate a me maligni et savi-
tabor mandata dei mei.

Suscipe me secundum eloquium tuum
et vivam et non confundas me
ab expectatione mea.

Adiuva me per virginem matrem
tuam et salvus ero et meditabor
in iustificationibus tuis semper.

Superasti omnes discedentes a iu-
sticiis tuis quia iniusta cogitatio
eorum.

Prevaricantes reputavi omnes
patres terre ideo dilexi testimo-
nia tua.

Confige timore tuo carnes
meas a iudiciis enim tuis timui
et iudicium et iustitiam
non tradis me calumpni-
antibus me.

Suscipe servum tuum et virginis
marie matris tue in bonum non
calumpnentur me superbi.

Oculi mei defecerunt in saluta-
re tuum et in eloquium iusticie tue.

Hac cum servo tuo et servo vir-

et susceptrix mea

secundum iudicium tuum vivifica me /

Quanti qui persecutus me et tribulant me a testimonio tuo non declinavi /

Audi precantes et tabescebam quia eloquia tua non studierunt /

Quod quoniam mandata tua dilexi domine misericordia tua et virginis matris tue vivifica me /

Primarius verborum tuorum veritas meternum omnia iudicia iusticie tue / **psalmus** /

Primaries persecuti sunt me gratis et a verbis tuis formidavit cor meum /

Uctabor ego super eloquia tua sicut qui invenit spolia multa /

Iniquitate odio habui et abhominatus sum legem autem tuam dilexi /

Septies in die laudem dixi tibi super iudicia iusticie tue /

Pax multa diligentibus legem tuam et non est illis scandalum /

Expectabam salutare tuum domine et mandata tua dilexi /

Custodivit anima mea testimonium tuum et dilexit ea vehementer /

Servavi mandata tua et testimonium tuum quia omnis via mea in conspectu tuo /

Apropinquet deprecatio mea in conspectu tuo domine et virginis matris matris tue iuxta eloquia tua /

Intret postulatio mea in conspectu tuo secundum eloquium tuum eripe me /

Ructabunt labia mea immum cum docueris me iustificationes tuas /

Pronuntiabit lingua mea elo-

quia tua quia omnia mandata tua equitas /

Fiat manus tua ut salvet me quoniam mandata tua elegi /

Non cupiui salutare tuum domine et lex tua meditatio mea est /

Quiet anima mea et laudabit te et iudicia tua admirabunt me /

Erravi sicut ovis que perierat quere servum tuum quia mandata tua non sum oblitus /

Ad dominum cum tribulaver clamavi et ad virginem maria matrem eius et exaudivit me /

Domine libera animam meam a labiis iniquis et a lingua dolosa /

Quid datur tibi aut quid apponatur tibi ad linguam dolosam /

Sagitte potentis acute sicut turbo inibus desolatorum /

Heu michi quia incolatus meus prolongatus est habitavi in habitantibus cedar multum incolatus fuit anima mea /

Quoniam hiis qui oderunt pacem era pacificus cum loquebar illis impugnabant me gratis /

Leuavi oculos meos in montes unde veniet auxilium michi /

Auxilium meum a domino et virgine maria matre eius qui fecit celum et terram /

Non det in commotione pedem tuum neque dormiet qui custodit te /

Nec non dormitabit neque dormiet qui custodit israel /

Dominus custodit te dominus protectio tua super manum dexteram tuam /

Per diem sol non uret te neque luna per noctem /

Dominus custodit te ab omni malo custodiat animam tuam dominus et virgo mi-

et virginis matris tue

et virginis matris tue

Cxxxviii.

Cxxxviii.

Cxxxviii.

nobiscū facti sum⁹ letantes.
Qonuertere dñe captiuitate
 urāz sicut torrens in austro
Qui seminant i lacrimis in
 exultatione metent
Quintes ibant et flebant
 mittentes semina sua
Venientes autē venient cū
 exultatione portantes mani
 pulos suos

Cxxvi. **N**isi dñs edificauerit do
 mū in uanū laborauerit
 rūt qui edificauerit eā
Nisi dñs custodierit ciuitatē
 frustra uigilat qui custodit eā
Tanū est nobis ante lucem
 surgere surgate postq̄ sederitis
 qui māducatis panē doloris
Quā dederit dilectis suis som
 niū ere hereditas dñi filij m̄
 res fructus ventris
Sicut sagitte i manu pote
 tis ita filij excussorū
Beatus vir qui implebit desi
 deriū suū ex ipis nō confide
 tū loquet̄ inimicis suis i porta

Cxxvii. **B**eati omis qui timent
 dñm et uirginē mariā
 matre eius qui ambu
 lant i uis eius
Labores manū tuaz quia
 māducabis beatus es et bene
 tibi erit
Uxor tua sicut uitis habū
 dans in lateribus dom⁹ tue
Filij tu sicut nouelle oliuaz
 in arantu mense tue
Ate sic benedicet homo qui
 timet dñm
Benedicat tibi dñs ex syon
 et videas bona iherusale omi
 bus diebus uite tue
Et videas filios filioz tuoz
 pacem sup isrl

Sepe expugnauerunt
 me a iuuentute mea
 etenū nō potuerūt michi
 supra dorsū meū fabricaue
 rūt patres prolongauerūt i
 iquitatez suam

Dñs iustus conuertet reuertes
 patroz confundant et conuertat
 retro suz omis qui oderūt syon
Quant sicut femū tectorū qd' pūz
 q' euellatur exaruit
De quo nō implebit manū suā
 qui metet et sinuz suū qui ma
 nipulos colliget
Et nō dixerūt qui pteribāt
 benedictio dñi sup vos bñdixi
 m̄ in nōie dñi

De profundis clamaui
 ad te dñe et ad uirgi
 nez mariā m̄re tuā
Dñe exaudi uocē meā p ipaz
Quant aures tue mtendentes
 i uocē deprecationis mee
Si iniquitates obseruaueris dñe
 dñe quis sustinebit
Quia apud te p̄nitentia est et
 ppter legem tuā sustinui te dñe
Sustinuit aīa mea in uerbo
 eius sp̄auit aīa mea in dño
 uirginē mariā m̄re eius
Custodia matutina usqz ad
 noctem speret isrl in dño et ipā
 uirginē matre eius
Quia apud dñm m̄ia et copio
 sa apud euz redemptio et ipāz
 uirginē m̄re eius
Et ipse redimet isrl ex oībus
 iniquitatib⁹ eius

Domine nō est exaltati
 cor meū neqz elati sūt
 oculi mei
Neqz ambulau i magnis
 neqz i mirabilibus sup me
Si non humiliter sentiebam

Cxxviii. **S**epe expu
 gnauerūt me a iuue
 tute mea

Cxxix.

Cxxx.

Et exaltaui aiaz mea |
Sicut ablatus est sup nre
sua | ita retribuo i aia mea |
Speret isrl' in dno | et dna
virgine matre eius | exhor nre
et vsq; in seculum |

Cxxxj

Memento domine
dauid | et omis ma
suetudinis eius |
Sicut iurauit
dno | uoti uouit
deo iacob |

Si introiero in tabernaculu
dom' mee | si ascēdero i lectu
meu |

Si dederō somnuz oculis me
is | et palpebris meis dormi
tationem |

Et requiem temporibus me
is | donec inueniaz loaz dno |
tabernaculu deo iacob |

Et audivim' eam i effra
ta | inuenim' eam in cāpis silue |

Introibim' in tabernaculu ei'
adorabim' in loco ubi steterūt
pedes eius |

Surge dñe in requiez tua
tu et archa sanctificacois tue |

Sacerdotes tui induant' iu
sticia | et sancti tui exultent |

Propter dauid seruu tuu | no
querias faciem xpi tui |

Iurauit dñs dauid veritate
et no frustrabit' euz | de fructu
ventris tui | sponam sup sedez
tua |

Si custodierint filij tui testa
mentuz meu | et testimonia hec
que docebo eos |

Et filij eoz vsq; vsq; i seculu
sedebūt sup sedez tuam |

Om' elegit dñs syon | elegit ea
in habitaconem sibi |

Hec requies mea in seculu se
culi | hic habitabo qm' elegi ea |

Aduam eius benedicens be
nedicti paupes eius saturabo
pambus |

Sacerdotes eius indua salu
tari | et sancti eius exultatione
exultabunt |

Illuc pduam cornu dauid | pa
raui lucerna xpo meo |

Inimicos eius indua confusio
ne | sup ipm' autez autez efflore
bit sanctificatio mea |

Ete q' bonu et q' iocun
dum | habitare fratres
in vniuz |

Sicut vngentuz in capite | qd'
descendit in barbā barba aaron |

Quod descendit i ozam vesti
menti eius | sicut ros hermon |
qui descendit i monte syon |

Om' illic mandauit dñs bene
dictionez | et vita vsq; i seculuz |

Ete nuc benedicite dno
et virgini marie mri
eius | omis serui dñi |

Qui statis in domo dñi | in atrijs
domus dei nostri |

In noctibus extollite manus
vras in sancta | et bndicite dno |

Benedicat te dñs ex syon | q'
fecit celu et terram |

Laudate nomen dñi | et v
rginis marie marie ma
tris eius | laudate serui
dñi | et ipaz vrginez mrez maria |

Qui statis in domo dñi | in atrijs
domus dei nostri |

Laudate dñm | qui bonus dñs |
et bona virgo mater eius | psal
lite noi eius | et noi marie mris
eius | qm' suauē |

Om' iacob elegit sibi dñs | isrl'
in possessionez sibi |

Quia ego cognoui q' magnus
est dñs | et magna virgo mri

Cxxxj

Cxxxj

Cxxxj

eius/et deus nr pre omnibus dñs/
Omnia quecuq; voluit dñs
 fecit (in celo et in terra) in mari/
 et in omnibus abissis/
Eduxit nubes ab extremo t'
 refulgĩa in pluuiam fecit/
Qui pducit ventos de thesau
 ris suis/qui percussit p̄mogenita
 egypti/ab homine vsq; ad pecus/
Misit signa et prodigia i me
 dio tu egypte/in pharaone; et i
 omis seruos eius/
Qui percussit gentes multas/
 et occidit reges fortes/
Seon regem amoz-eoz/et
 og regem basan/et oia regna
 chanaan/
Et dedit terrā hereditatem/
 eoz hereditate; isrl' iplo suo-
Dñe nome tuū in eternū/dñe
 memoriale tuū in gnationem
 et gnationem/
Quia iudicabit dñs pplm su
 um/et in seruis suis dep̄nabit/
Simulana gentū argētū;
 et aurū/opa manūū homi/
Os habent et nō loquetur/
 oculos habent et nō videbūt/
Aures habent et nō audiet/
 neq; em̄ est spūs in ore ip̄oz/
Similes illis fiant qui fia
 unt ea/et omis qui confidūt
 in eis/
Domus israhel benedicate
 dño/domus aaron benedicate
 domino/
Domus leui benedicate dño/
 qui timetis dñm/et virginez
 maria matre eius/benedicate
 domino/
Benedictus dñs ex syon/et
 benedicta virgo mater eius/q̄
 habitat in iherusalem/
Confitemi dño qm̄ bonus

et ip̄a m̄ eius bona/qm̄ met
 nuz m̄a eius/
Confitemi deo deoz/qui ret
 nuz m̄a eius/
Confitemi dño dñoz/et vir
 gin̄ marie matri eius/qm̄ me
 ternuz misericordia eius/
Qui facit mirabilia magna/
 solus/
Qui fecit celos i intellectu/qm̄
Qui firmavit terram sup aq̄s/
 qm̄ metnuz m̄a eius/
Qui fecit luminaria magna/qm̄
Solem i potestate diei/qm̄
Lunam et stellas in potesta
 tem noctis/
Qui percussit egyptū/cū p̄mo
 gentis eoz/
Qui eduxit isrl' de medio eoz/
 qm̄ meternuz m̄a eius/
In manu potenti et brachio
 extelso/
Qui diuisit mare rubz i diuisi
 ones/
Qui eduxit israhel/p̄ mediu;
 eius/
Qui excussit pharaone et vir
 tute; eius/i mari rubro/
Qui traduxit pplm suū p̄ de
 sertum/
Qui percussit reges magnos/qm̄
Et occidit reges fortes/qm̄
Seon regē amoz-eoz/qm̄
Et og regē basan/qm̄
Et dedit terrā eoz heredita
 tem/qm̄ metnuz m̄a eius
Quia in humilitate nr̄a memor
 fuit nr̄i/qm̄
Et redemit nos ab inimicis
 nr̄is/qm̄
Qui dat escam omi carni/qm̄
Confitemini deo celi/qm̄
Confitemi dño dñoz/et v̄gi
 in mare m̄a eius/qm̄ ieterm̄
 (m̄a eius)

Hereditate isrl' suo suo/qm̄.

Cxxxv.

Cxxxvi.

Super flumina babilonis
illic sedimus et fleui
in du recordarem syon

In salibus in medio eius suspi
cavi organa mea

Quia illic interrogauerunt nos
qui captiuos duxerunt nos
vbi cantabimus

Et abduxerunt nos ymnu
cantare nobis de cantibus syon

Quomodo cantabimus cantibus
domini in terra aliena

Si oblitus fueris tui iherusa
lem obliuioni detur dextera
mea

Adhereat lingua mea faucibus
meis si non meminero tui

Si non proposueris tui iherusa
lem in principio letitiae mee

Memor esto domine filiorum edom
in die iherusalem

Qui dicit exmanite exmanite
te usque ad fundamentum iherusa
lem

Filia babilonis misera beatus
qui retribuet tibi retribucio
nez tua quia retribuisti nobis

Beatus qui tenebit et alihdet
paruos suos ad petram

Cxxxvii.

Confitebor tibi domine
et virginem marie ma
tri tue in toto corde
meo qui audisti vba
oris mei

In conspectu angelorum psalla
tibi et virginem marie matris tue
adorabo ad templum sanctum tuum quod
fuit ipsa virgo maria et con
fitebor nomini tuo et eius

Super misericordia tua et verita
te tua qui magnificasti super om
ne nomen sanctum tuum et virginem
matris tue

In quacumque die invocauero te
et virginem matrem tuam exaudi

me multiplicabis in anima mea
virtute

Confiteantur tibi domine et vir
ginem matris tue omnes reges terre
quia audierunt omnia verba o
ris tui

Et cantent in visceribus domini
quia magna est gloria domini et vir
ginem matris eius

Qui excelsus dominus et humilia re
spicit et alta a longe cognoscit

Si ambulauero in medio tribu
lationis viuificabis me et super
manum tuam et saluum me fecit
dextera tua

Domine retribuet propter me domine
omnia tua in seculum opera manu
um tuarum ne despicias

Domine probasti me et
cognouisti me tu cognouisti
sessionem meam et
resurrectionem meam

Intellexisti cogitationes me
as de longe et semitas meas
et fundamentum meum inuestigasti

Et omnes vias meas prouidisti
quia non est secretum in lingua mea

Ecce domine tu cognouisti omnia
nouissima et antiqua tu for
masti me et posuisti super me
manum tuam

Quoniam facta est scientia tua
ex me confortata est et non
potero ad eam

Quo ibo a spiritu tuo et quo a
facie tua fugiam

Si ascendero in celum tu illic
es et virgo mater tua si descen
dero ad infernum ades

Si superasero pennas meas dilu
culo et habitauero in extremis
maris

Et tamen illuc manus tua de

ducet me

ducat me et tenebit me dexte
 ra tua. **iiii**
Et dixi forsitan tenebre con
 sulabunt me (et nox illumina
 tio in delictis meis /
Quia tenebre non obscurabu
 tur a te nox sicut dies illumina
 bunt sicut tenebre eius ita
 et lumen eius. **iiii**
Quia tu possidisti renes me
 os suscepisti me de utero ma
 tris mee /
Confitebor tibi quia terribi
 liter magnificatus es (et ma
 gnificata virgo mater tua mi
 rabilia opa tua (et anima mea co
 gnoscet nimis. **iiii**
Non est occultatum os meum
 a te quod fecisti in occulto (et sub
 stantia mea in inferioribus terre /
Impfectum meum viderunt o
 cula tua (et in libro tuo omnes scri
 bentur dies formabuntur et ne
 mo in eis /
Quidam autem nimis honorati
 sunt amici tui deus nimis co
 fortatus est principatus eorum /
Numerabo eos et super are
 nam multiplicabuntur exur
 rent et adhuc sum tenax /
Si occideris deus peccatores in
 sanguinibus declinate a me /
Quia diabolus in cogitatione ac
 cipiant in vanitate civitates suas /
Nome qui oderunt te domine o
 deram illos (et super inimicos tu
 os tabescebam. **iiii**
Perfecto odio oderam illos in
 imia facti sunt michi /
Proba me deus et scito cor
 meum (interroga me et cogno
 sce sententias meas /
Et vide si via iniquitatis in me
 est (et deduc me in via eterna /

Et domina virgo maria
 eripe me domine ab homine malo /
 a viro iniquo eripe me /
Qui cogitauerunt iniquitates
 in corde (tota die constituebant
 pericula. **iiii**
Auerunt linguam suam sicut ser
 pentes (venenorum aspidum sub la
 bis eorum /
Custodi me domine de manu pec
 catosorum (et ab hominibus iniquis
 eripe me. **iiii**
Qui cogitauerunt supplantare
 gressus meos (abscorderunt su
 perbi laqueum michi /
Et fides extenderunt in laqueum /
 iuxta iter scandalorum posuerunt
 michi. **iiii**
Dixi domino deus meus es tu (et
 audi domine et domina virgo maria
 voce orationis mee /
Domine domine virtus salutis mee /
 obumbrasti super me in die belli /
Non tradas domine desiderium
 meum peccatorum (cogitauerunt contra
 me (ne derelinquas me (ne forte
 exultent. **iiii**
Caput circumstantis eorum labor la
 borum ipsorum operiet eos /
Quod adent super eos carbones in
 ignem deities eos (in miseris
 non subsistent. **iiii**
Tur linguosus non diriget in
 terram (virum in iustis mala capi
 ent in interitum /
Cognouit quia facit dominus iudi
 cium inopis (et vindictam pauperum /
Terunt autem iusti confitebuntur
 nomini tuo (et non virginis matris
 tue (et habitabunt recti cum vultu
 tuo. **psalmus.**
Domine clamavi ad te /
 exaudi me per virginem
maria matrem tuam (intercede
 pro me dum clamauero ad te /

.Cxxxix?

.Cxl?

Dirigitur orō mea sicut iēu
sum i conspectu tuo / eleuatio
manuu meaz / sacrificiu ves
pertinuz / *vvvv*

Pone dñe custodiā orū meoz /
ostiu arūstancie labijs meis /
Non declines cor meū i vba
malicie / ad excusandas excusati
ones i pñis / *vv*

Quoniam homibus opantibus i
iquitatez / et nō cōmunitabo tū
electis eoz / *vvvv*

Corripiet me iustus i mīa /
mā repabit me / oleū autē pec
catoris nō impinguet i mīa
meum / *vv*

Quoniam adhuc et orō mea
i beneplacitis eoz / absorpti sūt
iuncti petre iudices eoz / *vv*

Audient verba mea qm̄ po
tuerūt / sicut aassitudo terre /
erupta est sup terram / *vv*

Dissipata sūt ossa nr̄a / senis
ifernū / quia ad te dñe oculi mei /
et ad virginē mariā mīrē tuā /
i te speram / et eam / nō aufis
aiām meam / *vvvv*

Custodi me a laqueo quē sta
tuerūt / et a scandalis opanti
um iiquitatez / *vv*

Adent i renaculo eius pec
catores / singulariter sum ego /
donec transeam / *vv*

Cxly?

Voce mea ad dñm da
maui / et ad virginē
mariā mīrē eius / vo
ce mea ad dñm deprecatus sum /
et ad eam / *vv*

Affundo i conspectu eius /
virginis marie matris eius /
deprecationē meā / tribulationē
meā ante ipm̄ pñino / *vv*

In deficiendo ex me spm̄ me
um / et tu cognouisti semitas meas /

In via hac qua ambulabam /
absconderūt / laqueū michi / *7 supbi*

Considerabam ad dexterā et
videbam / et nō erat qui cogno
sceret me / *vv*

Perit fuga a me / et non est
qui requirat aiām meā / *vv*

Clamau ad te dñe / et ad vir
ginē mariā mīrē tuā / dixi tu
es spes mea / portio mea i tra
biuentiu / *vvvv*

Intende ad deprecationē meā /
quia humiliatus sum nimis / *vv*

Libera me a psequētibus me /
quia cōfortati sūt sup me /

Educ de custodia aiām meā / ad
confitendū nōi tuo / et virginis
marie matris tue / me expedat
iusti / dñe retribuas michi /

Domine et dñā exaudi orō
nēz meā / auribus pape **Cxly?**
obsecrationē meā / i
veritate tua exaudi me / i tua
iusticia / *vv*

Et nō mīres i iudiciū tū / suo
tuo / quia non iustificabit i m̄
spectu tuo om̄s viuens / *vv*

Quia psecutus est inimicus
aiām meā / humiliat i te in
vitam meā / *vvvv*

Collorauit me i obscuris sic
mortuos seculi / et anxiatu est su
p me spūs meus / i me tur
batus est cor meū / *vv*

Memor sū diez antiquoz / me
ditatus sū i om̄ibus opibus
tuis / i factis manuu tuaz me
ditabar / *vvvv*

Expandi manus meas ad te /
aiā mea sicut tra sine aqua tibi /

Veloater exaudi me dñe / et
dñā defiat spūs meus / *vv*

Non auertis faciē tuā a me /
filiis ero descendentibus i lacuz /

Auditam fac michi mane misericordiam tuam quia in te speravi et ipsam
virginem matrem tuam

Notam fac michi viam in qua ambulem quia ad te et ad virginem matrem tuam leuavi animam meam

Exipe me de inimicis meis dominice ad te confugi et ad virginem matrem tuam docere me fac voluntate tua et eius quia deus meus es tu et ipsa domina mea

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam propter nomen tuum domine vivificabis me in equitate tua

Educet me de tribulatione animam meam et in misericordia tua disperdes inimicos meos

Et pedes omnes qui tribulant animam meam quoniam ego servus tuus sum et virginis matris tue

Exlm. **B**enedictus dominus deus meus et benedicta virgo mater eius qui docet manus meas ad prelium et digitos meos ad bellum

Misericordia mea et refugium meum susceptor meus et ipsa scriptrix mea liberator meus et ipsa liberatrix mea

Protector meus et in ipso speravi et ipsa protectrix mea et in ea speravi qui subdis populum meum sub me

Domine quid est homo quia intulisti ei aut filius hominis quia reputas eum

Homo vanitatis similis factus est dies eius sicut umbra pretereunt

Domine inclina celos tuos et descende tange montes et fumigabunt fulgurum conflagrationes et dis-

si-pabis eos/emitte sagittas tuas/et conturbabis eos

Emitte manum tuam de alto/eripe me et libera me de aquis multarum/et de manu filiorum alienorum

Quorum os locutus est vanitates/et dextera eorum dextera iniquitatis

Deus canticum novum cantabo tibi/et virgini marie matris tue in psalterio de cithorda psallam tibi/et ei

Qui das salutem regibus qui redemisti david servum tuum/de gladio maligno eripe me

Et erue me de manu filiorum alienorum/quorum os locutus est vanitates/et dextera eorum dextera iniquitatis

Quorum filii sicut novelle plantationis/a iuventute sua

Filie eorum compositae/et circumornate/ut similitudo templi

Promptuaria eorum plena/seruitutina ex hoc in illud

Oves eorum fetose/abundantes in egressibus suis/boves eorum crasse

Non est ruina materie/neque transitus/neque clamer in plateis eorum

Beatum dixerunt populum tuum herunt/beatus populus tuus domine deus eius

Exaltabo te deus meus rex/et virginem mariam matrem tuam/et benedictam nomen tuum et eius in seculum et in seculum seculi

Per singulos dies benedicam tibi/et virgini marie matri tue/et laudabo nomen tuum eius in seculo/et in seculo seculi

Exlm.

tuis syon i generationez et
generacionez / **psalmus**

Laudate dnm et virgi
ne maria matre eius
qui bonus psalmus

deo nro et ipi sit iocandi / de
coraq; laudatio /

Edificans iherusalem dñs /
dispersiones isrl congregabit /

Qui sanat contritos corde /
alligat contritiones eoz /

Qui numerat multitudinez
stellaz / et omnibus eis nomina
vocans /

Magnus dñs in et magna v
tus eius / et magna virgo ma
ter ei / et sapie ei no est numerus /

Suscipiens mansuetos dñs /
humilians autez patres vsq;
ad terram /

Precante dño in confessione /
psallite deo nro in archa / et
virgin marie matris eius /

Qui operit celoz nubibus / et
parat terre pluuias /

Qui producit in montibus fenu /
et herbam seruituti homi /

Qui dat iumentis escam ipoz /
et pullis coruoz in uocantib; ei /

Non in fortitudine equi volu
tate; habebit / neq; in tibijs vi
rib; plaatur; erit ei /

Beneplacit; est dño sup ti
mentes euz / et virginez maria
matre eius / et in eis / qui spant
sup misericordia eius / **ps**

Lauda vlm dnm / et v
ginez maria matre ei /

Lauda deu tuu syon /

Omni confortauit seras portau
tuaz / benedixit filijs tuis i te /

Qui posuit fines tuos pacem /
et adipe frumeti saaiat te /

Qui emittit eloquiuz suu i te /

velociter currit sermo eius /
Qui dat niuem sicut lanam /
nebulam sicut cinere spargit /

Quit arstalluz sua sicut buc
cellas / ante faciem frigoris ei /
qui sustinebit /

Emittet verbu; suu et lique
faciet ea / flauit spūs ei; et fluēt
aque /

Qui annuntiat vbuz suu iacob
iustitias / et iudicia sua isrl /

Non fecit taliter omi nationi /
et iudicia sua / no manifestauit eis /

Laudate dnm de celis /
et virginez maria ma
tre eius / laudate euz
et eam i excelsis /

Laudate eu et eam omis an
geli eius / laudate eu omis vir
tutes eius /

Laudate eu sol et luna / lauda
te eu omis stelle et lumen /

Laudate eu cel; celoz / et aq
que sup celos sunt / laudet no
men dñi / et nome; virginis ma
tris eius /

Quia ipse dixit et facta sunt /
mandauit et creata sunt /

Statuit ea in seculis / et in secu
liz / sed i preceptis posuit / et no p
teribit /

Laudate dnm de terra / diu
riones / et omis abissi /

Ignis quando mix glacies / spūs
procellaz / que faciūt vbuz eius /

Montes et omis colles / ligna
fructifera / et omis redi /

Bestie et vniuersa pecora / ser
pentes et volucres pennate /

Reges terre et omis ppli / prin
cipes et omis iudices terre /

Iuuenes et virgines / senes
et iuniorib; / laudet nome; dñi /
et nomen virginis marie ei; / quia

Exlvij.

Maria plena gratia
 et dominus secum **ps**
 ii. Seruite ei
 in timore et ex
 ultate ei non tre
 more ne peatis
 de via iusta beati enim omnes
 qui confidunt in ea **ps** v. Ver
 ba mea auribus pape domina
 intellige clamore meum. Inten
 de vota orationis mee regina
 mea et domina mea. Domina virgo
 maria deduc me in iusticia
 tua et dirige in conspectu tuo
 viam meam et letentur omnes
 qui sperant in te. Domina in eter
 num exultabunt et gloriantur
 in te omnes qui diligunt
 nomen tuum **ps** vi. Misere
 mei domina quoniam infirmus sum
 saluum me fac propter miseri
 cordiam tuam **ps** vii. Domina
 mea in te speravi saluum me
 fac et psallam nomini tuo altis
 sima **ps** ix. Confitebor tibi
 domina in toto corde meo leti
 bor et exultabo in te. Psal
 lam nomini tuo altissima tu
 facta es domina refugium pau
 perum adiutrix in oportunita
 tibus et in tribulatione. Spe
 rent in te qui nouerunt no
 men tuum quoniam non dereliquisti
 querentes te. Domina **ps** xii. Ex
 ultauit cor meum in salutari
 tuo cantabo tibi domina et psal
 lam nomini tuo altissima **ps**
 xv. Conserua me domina quoniam
 speravi in te. Dixi tibi domina
 mea es tu benedicam tibi virgo
 mater ut a dextris michi sis
 ne commouear et non derelin
 quas aiaz meam in inferno. A
 impleas me leticia cum vultu tuo

delectationes enim in dextera
 tua et filii tui usque in fine **ps**
 xvi. Exaudi domina deprecationem
 meam et profice gressus meos in
 semitis tuis ut non moueantur
 domina vestigia mea et exaudi
 virgo mater verba mea tu enim
 saluas sperantes in te sub um
 bra alarum tuarum protege me do
 mina **ps** xvii. Da domina virgo
 mater ut diligam te. Fortitu
 do mea et sis firmamentum me
 um refugium meum et liberatrix
 mea. Domina mea sis adiutrix me
 a quia spero in te sis protectrix
 mea et cornu salutis mee et
 susceptrix mea. Domina mea virgo
 maria laudans inuoco te in
 tribulatione mea recordare
 domina quia inclinauit dominus ce
 los et descendit in te ut car
 nem sumeret in te et ex te a dete
 quod tu fuisti tabernaculum eius
 quod nobis profundum et ob
 scurum est misterium talis incar
 nationis sue mater virgo be
 nedicta illumina lucernam me
 am. Domina mea illumina tene
 bras meas ut in te eripiar
 a temptatione et in te transgre
 diar murum virgo mater bene
 dicta que inter me et reliqua
 mala mea quorum non est nume
 rus extruxerunt tu enim es p
 tectrix omnium sperantium in te
 et que domina propter te domina mea
 da michi protectionem salutis
 tue et dextera tua suscipiat
 me vivit domina et benedicam
 domina mea et exaltetur. Domina
 salutis mee propterea confite
 bor tibi domina et nomini tuo psal
 mum dicam **ps** xviii. Celi domina
 mea enarrant gloriam tuam

et non sunt loquere neque ser-
mones (qui non loquatur lau-
dem et misericordiarum tuarum). In
omni terra exiit misericordia tua
et laus tua in fines terre.
In te sole posuit dominus taber-
naculum suum et ipse tanquam spousus
de te procedens (virginali
vtero tuo) factus homo (equi-
lis patri) domina adiutrix mea
et redemptrix mea. **ps. xxi.** Do-
mina domina respice in me (et ne
derelinquas me a salute tua
propter verba et facta delicto-
rum meorum) domina mea clamabo.
tu exaudias (tu enim in sancto
habitas laus israel). In te domina
spauerunt patres nostri (et libera-
sti eos) pro fructibus benedictus
ventris tui (qui in te spauerunt
non sunt confusi) de ventre ma-
tris mee) domina mea es tu) virgo
mater benedicta) ne discesse-
ris a me) quoniam non est qui adiu-
uet) domina mea ne elongaueris
a me auxilius tuus) ad defen-
sionem meam) virgo mihi) respice
et ex ore leonis salua me) qui
timent dominum laudent te) uniu-
uersum seminem iacob glorificet
te) tu enim non spreuisti) neque de-
spexisti) deprecationem pauperum
nec auertisti faciem tuam) dum
clamaret ad te) et laus tua
in eterna magna) et laudabunt
te) domina) qui requirunt te) ut
viuant corda eorum in seculum
seculi. **ps. xxii.** tu) domina) rege
me) et nichil michi) de erit
et misericordia tua subsequatur me) do-
mina) omnibus diebus vite
mee) ut inhabitem in domo domini
in longitudine dierum. **ps. xxiii.**
Da) domina) virgo mihi) ut innotescam

^{sim}
manibus et mundo corde) et
non in vano accipiar) animam
meam) et sic accipiar a te) et
domino filio tuo) benedictionem
et misericordiam. **ps. xxiiii.** Ad te) domina
leuavi animam meam) domina mea) virgo
mihi) in te confido) non erubescam)
uniuersi enim qui te sustinent)
non confundent) vias tuas
domina) demonstra michi) et se-
mitas tuas) edoce me) quia
tu es) domina) saluatrice mea) re-
miserere) misericordiarum tua-
rum) domina) et misericordiarum tu-
arum) que) concreate tibi) et date
sunt) a creatore filio tuo) ihesu
christo) et delicta iuuentutis me-
e) et ignorantias meas) ne
memineris) secundum misericordiam tuam
memoro mei) tu) propter boni-
tatem tuam) domina) dulcis et recta
domina) dirige me) in iudicio) et
doce me) vias tuas) propter
nomen tuum) domina) propitius eris
patris meo) multum est enim) fir-
mamentum) sis) domina) michi) ti-
menti te) oculi enim mei) semp-
ad te) ut euellas de laqueo
pedes meos) respice in me
domina) et miserere mei) quia
unicuique et pauper sum) ego)
tribulationes cordis mei
multiplicate sunt) de neces-
sitatibus meis) erue me) et di-
mitte) uniuersa delicta mea)
custodi) animam meam) et erue me)
quoniam speravi in te) et ad te) domina
leuavi animam meam) domina) mea
in te confido) non erubescam).
ps. xxv. Quoniam) misericordia tua) ante
oculos meos est) semp) domina)
dilexi) decorem sanctitatis
tue) ne) perdas tu) impiis) domina)
animam meam) redime me) et

miserere mei/et in ceteris benediciam te dñā ps. xxvi. Tu dñā illuminatio mea/et salus mea/te timebo/tu dñā protectrix vite mee/a qua trepidabo/psalmū dñā tibi dñā/ exaudi dñā vocē meā/miserere mei et exaudi me/tibi dicit cor meū/exquisiuit te facies mea/faciē tuā dñā requiram/ne auertas faciem tuā a me/et ne declines ira a seruo tuo/adiutrix mea esto/ne derelinquas me dñā salutaris mei/legem pone in dñā i via tua/et dirige me i semita recta/pt̄er inimicos meos/credo enim videre bona tua/in terra uiuentium/ ps. xxvii. Ad te dñā clamabo/ne similes descendentes in lacum/exaudi dñā vocem deprecationis mee/duz oro a extollo manus meas ad te/benedicta dñā tu sis adiutrix mea/et protectrix mea/quia in te sperauit cor meū/et fortitudo plebis tu es ps. xxviii. Da gō virtutē pp̄lo tuo/et benedixas ei in pace/ ps. xxix. Exaltabo te dñā mea/clamauit ad te sana me/educ ab inferno aīaz meā/salua me a descendentibus in lacum/ad te enim clamabo/et dñāz meam deprecabor/ut nō compungar/et in eternūz confitear tibi/ ps. xxx. In te dñā mea speraui/nō confundar i eternūz/libera me/et inclina aurē tuā ad me/acclera ut eruas me/esto michi in dñāz protectrix/et in locū refugij/sut saluūz me facias

qm̄ firmamentūz meū/et refugium meū es tu/pt̄er nomē tuum deduces me/et enutries me/qm̄ tu es protectrix mea/et i manus tuas dñā mea/cōmēdo sp̄m̄ meū/qm̄ in te dñā speraui/exultabo et letabor i mīa tua/salua de necessitatib⁹ aīaz meaz/et misere mei dñā/ ego enim in te speraui dñā/ a dīco dñā mea es tu/et i manib⁹ tuis sortes mee/eripe me de manibus inimicōz meoz/et illustra faciem tuā sup me seruuūz tuū/et saluūz me fac dñā i mīa tua/nō confundar. qm̄ iuocauit te/qm̄ magna multitudo dulcedinis tue/cis. qui sperant in te. benedicta dñā ps. xxxi. Tu es refugium meū/et exultatio mea/erue me a auxiliantibus me/sperantes autē in te dñā mea/mīa auxiliabit ps. xxxii. Misericordia tua plena est terra/et oculi tui sup metuentes te/et in eis. qui sperant sup mīa tua/et tu adiutrix et protectrix nostra es/et i noīe sancto tuo speram⁹ fiat mīa tua dñā super nos/quēadmodūz speraui⁹ in te/ ps. xxxiii. Benedicam te dñā in omni t̄p̄e/semper laus tua i ore meo/et in te dñā laudabit⁹ aīa mea/qm̄ suavis es dñā/beatus vir. qui sperat i te/nec est inopia timētibus te/et iniquitēs te/nō minuet⁹ omni bono/tu iuxta es/his q̄ tribulato sunt corde/et non delinquet. qui sperant in te/ ps. xxxiiii. Iudica dñā notētes/expugna impugnantes me/et exurge i adiutoriuūz michi/et dic aīe mee/salus

tua ego sum (et anima mea exul-
tabit in te (et delectabitur super
salutari tuo) **Domina** mea quis
similis tibi **Domina** mea ne disce-
das a me (et lingua mea me-
ditabitur iustitiam tuam (tota die
laudem tuam) **ps. xxxv.** filii
hominum in tegmine alarum tuarum
spabunt (quoniam apud te est fons
vite) **Christe** deus noster (propterea **Domina**
mea misericordiam tuam facientibus te)
ps. xxxvi. Salus enim iustorum
a te (et protectrix eorum es tu) in
tempore tribulationis (et adiuuabis
eos et erues eos) (quia sperauerunt
in te **Domina** mea) **ps. xxxvii.** **Domina**
ante te omne desiderium meum
et gemitus meus) a te non est
absconditus (et in te **Domina** spe-
raui) (tu exaudi me) **Domina** mea
maria et ne derelinquas me
Domina mea pia (ne discesseris a
me (et intende in adiutorium
meum) **Domina** **Domina** salutis mee)
ps. xxxviii. Tu es expectatio
mea **Domina** (et substantia mea
apud te est) (ab omnibus iniqui-
tatis meis **Domina** erue me) (ex-
audi pia **Domina** orationes meas)
et deprecationes meas (et prope-
lacrimas meas **Domina**) **ps. xxxix.**
Et beatus vir (cuius est no-
men tuum spes eius) (tu **Domina**
mea) (ne longe facias misera-
tiones tuas a me) **Domina** tua
et veritas tua **Domina** (semper su-
scipiant me) (quoniam comprehen-
derunt me iniquitates mee) (et
non possunt videre) (complaceat
tibi **Domina** ut eruas me) (**Domina** ad
adiuuandum me respice) (ad-
iutrix mea et protectrix me-
a tu es **Domina** mea) (ne tarda-
ueris) **ps. xl.** Ego dico **Domina**

mea miserere mei) (sana animam
meam quia peccavi tibi) (benedi-
cta tu **Domina** mea) (a seculo et in
seculum) **ps. xli.** Desiderat enim
anima mea ad te **Domina** (et spero in
te) (salutare vultus mei **Domina**
mea) **ps. xlii.** Et tu es **Domina** for-
titudo mea) **ps. xliii.** Tu es ipsa
regina mea (et in te laudabi-
mur tota die) (et in nomine tuo
Domina (confitebimur in seculo) (ex-
urge **Domina** adiuua me) (et libera
me propter nomen tuum) **ps. xliii.**
Spectiosa forma tu **Domina** mea
pro filiaibus hominum) (diffusa est gra-
tia in labiis tuis) (propterea bene-
dixit te deus in eternum) (specie
et pulchritudine misericordie tue) (inter-
cede michi **Domina**) (et prospere me
procedere concede) (propter ven-
tatem mansuetudinis) (et iusti-
tiam tuam) (deducat me **Domina** mea
dextera tua) (Tu dilexisti iusti-
tiam et odisti iniquitates) (propterea
vixit te deus) (huic oleo leticie
paucis confortibus tuis) (Tu
regina **Domina** mea) (audi **Domina**)
inclina aurem tuam ad me) (ob-
liuisci me fac prope meum) (et do-
mum patris mei) (et ut concupiscam
decorem tuum) (quoniam tu es **Domina** mea)
et adoro te) **ps. xlv.** Tu **Domina** nostra
refugium et virtus) (et adiutrix
in tribulationibus) (te sanctifi-
cauit tabernaculum suum) (altis-
simum) (Tu **Domina** virtutum nobiscum)
et tu es susceptrix nostra **Domina**)
ps. xlv. Omnis ergo gentes plau-
dent manibus) (et inbilet tibi
Domina in voce exultationis) (ipsa
enim extensa et magna es) (super
omnes) (psallite ergo **Domine** misericordie) (psal-
lite regine nostre) **ps. xlvii.** **Ma-**
gna enim es **Domina**) (et laudabilis)

nimis/et deus fundavit ^{te}
 in eternum/suscipim^{us} dñā mīaz
 tuā/et scdm̄ nomē tuū dñā sic
 et laus tua in fines terre/mīa
 plena est dextera tua/et tu
 es dñā dñā mīa/metermū et
 in seculis seculi/tu regas nos
 ī secula ps. l. **A**disere me
 dñā/secundū magnā mīaz tu
 am/et scdm̄ multitudinē mi
 serationū tuaz/dele iniquita
 tem meā/Lava me ab iniqui
 tate meā/et a peccō meo mūda
 me/qm̄ iniquitatez meā dñā
 ego cognosco/et peccō meū/co
 tra me est semp/et scdm̄ quia
 peccavi/et malūz feci/avezte
 dñā faciem tuā a peccōis meis/
 et om̄s iniquitates meas dele/
 cor mūdūz da i me dñā/et ne
 prociās me a facie tua/da ut
 exultet lingua mea mīaz tuā/
 et os meū annūciat laudez
 tuaz ps. li. **E**go spero ī miseri
 cordia tua dñā ps. liij. **D**ñā
 ī nomē tuo saluūz me fac/et
 in virtute tua libera me/dñā
 exaudi orōnez meā/et pape
 verba oris mei/et confitebor
 noi tuo dñā/qm̄ bonū est ps.
liij. **E**xaudi dñā orōnez meā/
 et ne despexeris deprecationēz
 meā/Intende michi dñā a ex
 audi me/sup te mater virgo/
 iacto aurā meā/nō des meter
 nū fluctuationēz michi/ego
 em̄ in te spero in dñā ps. lv.
 et vitāz ^{meaz} annūciaui tibi/ponē
 lacrimas meas in conspectu
 tuo/Ego em̄ cognoui/qm̄ dñā
 mea es tu ps. lvj. **A**disere
 mei dñā miserere mei/qm̄ ī
 te confidit aīa meā/et ī vī
 bra alaz tuaz sperabo/bn̄

fac michi/paratur fac cor meū
 dñā/ut cante et psalmū tibi di
 cam/magnificata est enī vsqz
 ad celos/mīa tua dñā/et vsqz
 ad nubes veritas tua ps. lvij.
Exipe me de inimicis meis do
 mina/et ab insurgētib^{us} i me li
 beza me/tu susceptrix mea sis/
 et mīa tua pueniat me/et sis
 refugiuū meū in die tribulacō
 nis mee/et adiutrix mea/et
 sis susceptrix mea/ex mīa tua/
ps. lix. **D**a nobis auxiliūz vgo
 mater de tribulatione/quia
 vana salus homīs extra te/
Inha te faciem^{us} v̄tutez/ā tu
 dñā/ad nichilūz dedimus tribu
 lantes nos ps. lx. **E**xaudi do
 mina deprecationē meā/intēde
 pia mater orōm̄ mee/dū an
 xiat^{ur} cor meū/sis spes mea/
 turris fortitudinis/a facie in
 imici/et sic protegar ī vela
 mēto alaz tuaz/quis em̄ vgo
 mater/mīaz tuā et veritatez
 requirer ps. lxj. **I**deo subiecta
 erit aīa meā/tibi virgo mater/
 a te em̄ salutare meū/sis pia
 mī/dñā mea salutaus/et su
 sceptrix mea/et nō mouebor
 amplius/sis saluatrice mea pia
 virgo/et adiutrix/et nō emi
 grabo/bn̄ te em̄ salutare meū/
 et gloria mea/dñā auxiliū mei/
 et spes mea in te est/sperate
 g^o ī ea/om̄s cōgregatio ppli/
 effundite corā illa corā vīa/
 ipā em̄ adiutrix nīa metermūz/
ps. lxij. **D**ñā dñā mea ad te
 de luce vigilo/et sicut in te aīa
 mea/itezm̄ hac deserta/mūia
 et i aquosa/mehor em̄ est
 mīa tua dñā mea/sup vitas/
 labia mea laudabūt te dñā/

Et benedicam te in vita mea / et in tuo
noie / leuabo manus meas / et
labijs exultationis / laudabit
te os meum / et memor ero tui.
sup stratum meum / et in matutinis
dnā meditabor in te / ut sis ad
iutrix mea / et in velamento
alaz tuaz exultabo / ut he
reat aīa mea post te / et susci
piat me dextera tua / et spi
cacio tua / **ps. lxxij.** Exaudi
dnā mea oronez meā cū dep
cor / a timore nimia eripe ani
maz meā / protege me a cōue
tu malignatuz / a multitudine
opantuz iniquitatez / **ps. lxxij.**
Te decet hīnus dnā / in pietatib
meis p̄ciseris / exaudi nos /
dnā salutaris nrā / spes emz
om̄ tu es / **ps. lxxv.** Jubilet tibi
om̄is terra / et psalmū dicat
noī tuo dnā / et det gloriaz / lau
di tue / Om̄is terra adoret te
dnā mea / et psallat tibi / et psal
mū dicat nomī tuo / benedica
te gentes dnē nrē / et audita
frate vocē laudis eius / ad te
dnā mea ore meo clamabo /
et exultabo sub lingua mea /
benedicā te dnā mea / nō amō
ue mīaz tuā a me / **ps. lxxvj.**
Dnā mea tu misereris mei /
benedicās michi / et illumina
vultuz tuū sup me / ut cogno
scam in terra viā tuā / et salu
tare tuū / confiteant^r tibi ppli
dnā / confiteant^r tibi ppli om̄ /
tu em̄ benedicta terra / dedi
sti fructuz nobis / ih̄m xp̄m dn̄m
nr̄m / **ps. lxxvij.** Benedicta dnā
mea die cotidie / prosperet iter
fagas nobis / dnā salutarū
m̄oz / regna q̄ terre cū tate
dnē / et psallite ei / ut det for

titudinez plebi sue / benedicta
dnā / **ps. lxxvij.** Saluū me fac
dnā mea / qm̄ mirauerūt aque
vsq; ad aīaz meā / et infixus
sum in limo profundi / dnā
tu fas insipientiaz meā / et deli
cta mea / a te nō sunt abscon
dita / in multitudine mīe tue / mi
dnā exaudi me / et eripe me
de luto / ut nō in figur / et liba
me ab hīs qui oderūt me / nō
me dnā demergat tēpestas a
que / neq; absorbeat me pro
funduz / neq; vrgeat sup me.
puteus / os suuz / exaudi me
dnā mea virgo maria / qm̄
benigna est mīa tua / scdm̄ ml
titudinez miserationuz tuaz /
respice in me / ne auertas fac
em tuā a me / et intende aīe
mee / et libera eā / p̄pter mimi
cos meos / Erripe me dnā / ego
ego sum paup / dnā mea in oī
bono / salus tua dnā mea su
scipiat me / concede mi dnā
michi / ut laudez nomē tuū
cū cuncto / et magnificez te in
laude / et queraz te / et viuat
aīa mea / qm̄ tu exaudis pau
peres dnā / et vinctos in p̄nc̄
nūq; desperisti / laudent te
celi et terra / mare et om̄ia
que in eis sunt / et qui dili
gunt nomē tuū / **ps. lxxix.**
Dnā in adiutoruz meū mte
de / dnā ad adiuvādū me festi
na / exultent et letentur ite
virgo mater / om̄s qui q̄rūt
te / et dicant semp magnificē
dnā / qui diligūt salutare tu
um / ego egenus vere sum
et paup / om̄i virtute / dnā
mea adiuua me / adiutrix me
a / et liberatrix mea esto / dnā

mea ne moreris ps lxx. In
te em̄ dn̄a mea spes auis nō
confundar ieternuz i m̄ia
tua libera et eripe me michi
na ad me p̄rozez aure tua
accelera dn̄a ut eruas me
et esto michi in dn̄az prote
ctricez et i locuz munitū ut
saluuz me facias dn̄a qm̄ fir
mamētuz meū et refugiu
meū es tu dn̄a tu es patē
na mea dn̄a spes mea a iu
uentute mea Da dn̄a michi
ut in te cantatio mea sit sp̄
et os meū repleat laude
ut cantē gliaz tuā tota die
magnitudinez tuā dn̄a dn̄a
mea ne proinas me in t̄p̄e
senectutis et cū defiaet v̄tus
mea virgo mater ne dereli
quas me dn̄a mea ne elon
geris a me dn̄a in auxiliuz
meū respice ego em̄ in te sp̄
sperabo et da michi ut adia
am semp sup laudez tuā et
tota die os meū annunciet
salutare tuū dn̄a virgo m̄
quis similis tibi ps lxxviij.
Confitebor tibi dn̄a confite
bor tibi et i uocabo nomen
tuū ps lxxviiij. Ne memine
ris iniquitatu meaz antiq̄
tuz dn̄a ato antiapent me
misericordie tue quia paup
factus sum nimis Adiuua
me dn̄a salutaris m̄a et p̄
ter gliaz nomis tu libera me
dn̄a et p̄p̄na sis p̄cis meis
p̄pter nomē tuū dn̄a da ut
annunciem laudez tuā ps
lxxix. Ciba me dn̄a pane la
cimarum et potū da michi in
lacrimis pro p̄cis meis ps
lxxx. sola tu altissima i oi

teua ps lxxxviij. Da pia m̄
ut cor meū et caro mea exul
tent in te quia tu regina mea
et dn̄a mea beatus vir au
est auxiliū abste in hac val
le lacimarum dn̄a virtutū ex
audi orōnem meā exile et
vilem protectrix n̄ra aspice
dn̄a et respice nos p̄pter fa
ciem xpi filij tui quia vitatē
et m̄iaz tu diligis gr̄az glo
riaz da michi dn̄a mater vir
tutuz beatus vir qui sperat
in te ps lxxxviij. Remitte in
iquitatez plebi tue et operi p̄
cata eoz Conuerte nos dn̄a sa
lutaris m̄a et auerte ir̄a tuaz
a nobis ut plebs tua letetur
in te p̄pe timētes em̄ te saluta
re tuū ps lxxxvi. Indina dn̄a
mea aure tuā et exaudi me
qm̄ miops et paup om̄ virtu
tuz sum ego Custodi aīaz meaz
pia mater et saluū et saluuz
me fac dn̄a mea sp̄antez in te
et misere mei dn̄a qm̄ ad te
aīaz meā leuau qm̄ tu suauis
et multe misericordie om̄ibz
i uocantibus te nō est filis tuū v̄go mater
om̄s gentes glorificat nomē
tuū de duc me dn̄a in via tua
ut ingrediar in veritate et
letetur cor meū ut timeat no
mē tuū confitebor tibi dn̄a
meā toto corde meo et glori
ficabo nomē tuū metūz tu
dn̄a misericors et mlte mise
ricordie respice i me et mise
re mei mater virgo ps lxxx
vij. Intret in conspectu tuo mi
pia orō pia orō mea quia i ple
ta est malis aīa mea et vita
mea i inferno appropinquabit
quis i nubibus equabit tibi

dnā virtutū potens es/et ve-
ritas tua i caritati tuo/quia mi-
sericordia et veritas p̄cedunt
faciem tuā **ps̄ lxxxix.** Dnā v-
go mater/refugium tu facta es
nobis **ps̄. xi.** Tu refugium me-
um virgo mater/dnā mea spe-
rabo/et semp spero in te/tu es
spes mea dnā/altissimū refu-
gium posuit te deus/et ange-
lis suis mandauit de te dnā
mea/ut custodiant te i oibus
vijs tuis/mecum sis vgo mi-
nī tribulatione/eripias me/
et da ut glorificē te/et oīde
michi dnā salutare tuū **ps̄
xcj.** Bonū est confiteri tibi do-
mina/et psallere nomī tuo
mater altissima/tu recta dnā
mater nrā/ner fuit iniquitas
in te **ps̄. xcij.** Sis michi dnā
virgo mater in refugium/et
i adiutorium spei mee **ps̄. xcvi.**
Tu dnā altissima sup omne
terram/et custodis aīas sāctorū
tuorū/letentur ḡ iusti in te/et
confiteantur memorie sancti-
ficationis tue/benedicta vgo
mater **ps̄. xcviij.** Iubilet tibi
dnā omnis terra/cantet/exul-
tet/et psallat **ps̄. xcix.** Lau-
det nomē tuū qm̄ suauis es
dnā/et mīa tua **ps̄. Ci.** Dnā
mea exaudi orōnez meā/et
clamor meus ad te veniat/
nō auertas faciem tuā a me v-
go mater/in quacūq; die tri-
bulor/inclina dnā mea aure
tuā/et velociter exaudi me/
quia defecerūt sicut fum⁹ dies
mei/et sicut vmbra declinaue-
rūt/si memoriale tuū/in ge-
neratione et gnatione/ex-
urge dnā misereberis/quia

repus est michi miserēdi/ti-
meant gentes nomē tuū
dnā/et omīs reges terre glo-
riā tuā/respice dnā i orōnez
huilūz/et nō spernas p̄rem
eorū dnā **ps̄. cij.** Benedicat
aīa mea tibi dnā/et oīa que
intra me sunt/nomī scō tuo/
Da virgo mater pia/ut non
obliuiscar omīs retribucōes
filij tu/et tuas/mīa tua dnā
sup timētes euz/et te **ps̄. ciiij.**
Benedicat aīa mea tibi dnā/
magnificata es vehemēter/
de fructu opoz tuorū facta
est terra/dedisti em̄ nobis/fru-
ctū benedictū/virgo mater
benedicta/qui cū iumētis te
cū fuit in stabulo/et eduxi-
sti panē celi de terra/benedi-
cti corporis tu/ut letificaret vi-
nū sanguinis eius/cor hoīs
et panis corpus eius/cor ho-
minis confirmet/et ortus
est sol iusticie de te/xp̄ deus
nr̄/magnificata sunt opa dei
p̄ te/virgo mater pia/et im-
pleta est terra possessione
tuā/hoc mari magno a spa-
noso/hui⁹ vite turbulente/
omīs a te expectant dnā/ut
des nobis escam mīe tue/in
hoc t̄p̄e/et dante te illis col-
ligent/aperiente te manū mīe
tue/omīa implebūtur boīta-
te/auertete autē te facie mi-
sericordie tue/inhabūnt/et
deficient/et i puluere p̄torū
reuertentur/sic gloria tua i se-
culū/virgo mater pia/respi-
cias virgo mater terrā cordis
mei durā/et fac eā tremere/
tange eam ut fumiget/ut p̄-
res filio tuo/et tibi grates red-

no

dam/et ante tibi dñā in vita
 mea/et psallam deo meo et
 tibi q̄ diu sum/et iocūdu fiat
 ei. et tibi/eloquūz meū/et dele
 dari possim i te et co/sut non
 deficiam ut p̄d̄r/et iniqui/
 a terra uiuentūz **ps̄. cv.** q̄s
 loquet̄ potēnas tuas dñā/
 et auditas fiaet om̄s laudes
 tuas/visita ḡ nos uirgo bene
 dicta salutarū tuo/ut cōfitea
 mur noi sancto tuo/et gloze
 m̄ in laude tua/benedicta tu
 dñā uirgo mater/a seculo vs
 q̄ in seculūz/et dicam̄ om̄s fi
 at fiat **ps̄. cvij.** paratū cor me
 um dñā. paratūz fac/ut ante
 et psallam tibi in gloria/ qm̄
 magnificata est vsq̄ ad celos
 misericordia tua/et da nobis
 auxiliūz de tribulacōne/ quia
 et in te fiaem̄ virtutez dñā/
 adnichilūz deducis inimicos
 nr̄os **ps̄. cxvii.** Tu dñā dñā p̄t
 nomē tuū/et quia suauis est
 m̄ia tua/ libera me/ quia pau
 per sū virtutibus/et adiuua
 me/ p̄ter m̄iaz tuā/ ut possim
 letari ut seruus tuus **ps̄. cxviii.**
 Laudent pueri nomē tuū. v̄
 go mater/et sit benedictūz
 ex hoc nūc/et vsq̄ in seculūm/
 In solis ortu vsq̄ ad occasū/ lau
 dabile nomē tuūz/ **Excelsa** es
 dñā. sup om̄s gentes/et super
 celos gloria tua/et quis sicut
 tu dñā m̄n/ que in altis habi
 tas/et tuos respicias in terrā/
 dñā memor sis nr̄i/et bene
 dicis nobis/puillis cū maio
 ribus **ps̄. cxix.** Exaudi dñā
 vocē orōnis mee/et i diebus
 meis te inuocabo/ quia p̄ci
 la mferm inuenerūt me/ o dñā

mea. libera auāz meāz/ tu miseri
 cors et iusta **ps̄. cxv.** Credo do
 mina/ p̄ter q̄ her locutus suz
 de te/et quid retribuā dñā nō
 habeo/et tamē nomē tuū in
 uocabo/ **ut inaz dñā seruus tu
 us seruus essem/ ut sacrificare
 tibi hostiam laudis/et nomen
 tuū inuocare **ps̄. cxvi.** Laudat
 te dñāz. om̄s gentes/et om̄s po
 puli/ qm̄ confirmata est m̄ia tua
 sup nos/et veritas tua maēt
 in eternūz **ps̄. cxvii.** Confite
 mini ḡ dñē matri/ qm̄ bona/
 et in seculūz m̄ia eius/ et bonū
 est confidere in ea/ q̄ confide
 in homie/ **fortitudo** mea et laus
 mea dñā/ tu sis michi i salute/
 dñā em̄ mea es tu/ cōfitebor
 tibi et exaltabo te **ps̄. cxviii.**
 O beata que credidisti/ te digne
 beatūz dicent om̄s ḡnationes/
 quia vere fecit tibi magna. q̄
 potens est/ et sanctūz nomē ei?
 et tuū/ **Da michi p̄ te ip̄az dñā/
 ut et beatus inuocabatur/ i hac
 via ambulem/ i lege dñi filij tui/
 et uiuus de illis beatis sim/ q̄
 scrutant̄ testimonā eius/ et to
 to corde exquirūt euz/ et non
 operer̄ pia uirgo mater. miq̄
 tatez/ et in v̄is eius ambule/
 Da michi dñā/ et ut inaz dur
 gant̄ p̄ te vie mee/ ad custodi
 endas iustificacōnes eius/ et
 cōfitear tibi et ei/ i directōe
 cordis/ et distam iudicia iusti
 cie eius/ et iustificacōnes eius
 custodiaz/ nō me derelinq̄s v̄
 go mater. vsq̄ quaq̄/ da ut
 in toto corde exquiraz te/ et
 ip̄e nō repellat me/ a māda
 tis eius/ et sic in corde meo
 abscondam eloquia ei/ ut****

no

nō peccem tibi, nec ei benedicta
es dñā, doce me iustificaciones
eius, ut i labijs meis pñūrem,
omīa iudicia oris eius, da pia vgo
mater, ut i via testimonioꝝ eius
delecter, sicut in omnibus diui
cijs, et exercear in mandatis
eius, et considerare vias eius,
et i iustificacionibus eius me
diter, et nō obliuiscar sermōes
eius, virgo mater viuifica
me, ut custodias sermōes ei,
et reuela oculos meos, ut cō
siderē mirabilia de lege sua, et
nō abscondas a me mandata ei,
aufer a me dñā mea, obprobri
uz et contēptum, et da ut testi
monia eius exquiram, et exer
cear i iustificacionibus eius, viā
iustificacionum eius instrue me,
ut exercear i mirabilibus su
is, confirma me i verbis eius
virgo maria, et viā iniquitatis
amoue a me, ut viam māda
toꝝ eius arā, et ipē p te dila
tet cor meū, Legem pone mī
dñā, viā iustificacionum suarū,
exquirā eam semp, et da michi
intellectuz, ut scruiter legem
eius, et custodias illā, in toto
corde meo, et deduc me i semi
ta mandatorū eius, et inclina
tor meū in testimonia sua, et
nō in auaricia, auerte dñā o
culos meos, ne videāt vāritatē
mī via sua viuifica me, quia iu
dicia sua iocunda, et veniat
sup me mīa tua dñā, et salu
tare tuū, et ne auferas de ore
meo verbū veritatis, quia in
iudicijs eius sup speraui, da
ut custodiam legem filij tui
semp, et mediter i mādatijs
eius, et ea diligam, et exercear.

i iustificacionibus eius, et a le
ge eius nō declinem, et memor
sim dñā, iudicioꝝ suoz a seculo,
et cantabiles fiant michi iu
stificaciones sue, in loco pēgri
nacionis mee, et hac misera vi
ta, et pñi erūna, et memor
sim nocte et die nomis tui,
et custodiam legem suam,
et portio mea dñā sit, custodi
re legem suā, de pñor facie tua,
dñā, in toto corde meo, misere
mei scdm mīaz tuā, fides em
patoꝝ circumplexi sunt me, da
dñā, ut particeps sim et fiam,
omī timentuz et diligētuz,
et custodientuz mandata filij
tui, mīa emī tua et eius, plena
est terra, iustificaciones eius
doce me, fac bonitatez, cū seruo
tuo dñā, et bonitatez, et disci
plina, et scāz doce me, et ut
mandatis filij tui credaz, bona
emī mater virgo, es tu, et i bo
nitate tua, doce me i iustificaco
nes eius, et ut in toto corde,
scruter mandata eius, i legem
eius mediter, da michi dñā,
mea intellectuz, ut discā mā
data sua, dñā, emī sue fere
rūt me, et plasmauerūt me,
fiat mīa tua dñā, ut cōsolatur
me, et veniant michi misera
cionez tue virgo nri pia, ut
fiat cor meū immaculatu, ut
nō confundar, omīa mādata
filij tui dñā, veritas, adiuua
me, vt nō derelinquā ea, et
secunduz mīaz tuā viuifica me,
digne emī omīa seruiunt tibi,
da dñā, ut meternuz nō obli
uiscar, iustificaciones filij tui,
et ipē me i ipis viuificet, Tuus
sum ego seruus, saluū me fac

virgo mīr/da dñā. ut diligā legē
 filij tui/et tota die meditaō me
 a sit. fac me pia mater/ab omī
 via mala/prohibere pedes me
 os/et a iudicijs eius nō declina
 re/et fiant eloquia sua dulci
 a faucibus meis/sup mel ou
 meo/et sic odia omīez viā mi
 quitatis/et fiat p te. lucerna pe
 dibus meis verbu suū/et lu
 men semitis meis/et sic custo
 diam iudicia iusticie sue/volu
 taria oris mei beneplacita fac
 dñā/et iudicia sua doce me/
 ut exultatio cordis mei sunt/
 et sic legē eius diligam/ad iu
 trix et susceptrix. sis tu virgo
 mater pia/quia in te sup spe
 ravi/et suscipe me scdm mīaz
 tuā/et vivā/ad iuvā me dñā/
 et saluus ero/et confige timo
 re carnes meas/a iudicijs em
 filij tui timeo/suscipe pia mīr
 seruz tuū in bonuz/et fac me
 ai mīaz tuaz/et iustificatōnes
 filij tui doce me/et da michi
 intellectuz/ut sciam testimo
 nia sua/et ad omīa mādata
 sua dirigat/et omīez viā mi
 quā odio habea/et mādata
 sua desiderē/aspice i me dñā/
 et miserere mei/scdm iudici
 um diligētuz nomē tuū/et
 filij tui/et gressus meos diri
 ge/ut nō dñetur mei omīs
 i iusticia/et facē tuā dñā il
 lumina sup seruu tuū/et doce
 me iustificatōnes filij tui/et
 da exituz aquaz oculis meis/
 quia nō custodim legē eius/
 clamo in toto corde meo. ex
 audi me dñā/et saluā me fac/
 ut custodia mandata filij tui/
 voce meā audi scdm mīaz tuā

dñā/et prope sis michi/qz omīs
 vie tue veritas/unde hūilitate
 meā et eripe me/et redime
 me/longe emz a patrīb? sa
 lus/mie tue multe dñā/scdm
 iudiciuz tuū vivifica me dñā/
 ut iniquitate odio habeam/
 et abhominer/legē autē filij
 tui diligā/pax em multa dilige
 tibus eam/et nō est illis scan
 daluz/da michi ut serue mā
 data/et testimonia eius/quia
 omīs vie mee inique i conspū
 tuo. et eius/appropinquet pia
 virgo mīr/depnatio mea i con
 spectu tuo/et eius/et da michi
 intellectuz/ut erudent labia
 mea tibi hūmūz/et pronūiet
 lingua mea. eloquiuz filij tui/
 quia omīa mandata eius eq
 tas/fiat manus tua dñā ut sal
 uet me/et mandata filij tui e
 ligam/et corrupiscam salutare
 suū/et tuū dñā/et lex sua me
 ditatio mea sit/et sic vmet
 aiā mea/et laudet te hnc/et
 in futuro/et iudicia sua adiu
 uent me/erravi em sicut ouis
 que perierat/requirere dñā mea
 seruz tuū/quia mater patrū
 tu es/et sic nō obliuiscar/mā
 data dñi dei mei filij tui **ps**
xxxij. Ad te dñā leuavi oculos
 meos/que habitas in celis/et
 sicut oculi seruz et ancille in
 dñoz et dñaz sunt maibus/
 ita oculi nri/ad te dñāz nraz/tu
 virgo mater pia miserere nri/
ps. xxxij. Benedicta tu dñā/
 quia adiutoruz nrm i nome
 tuo/ps. xxxvj. Nisi tu dñā edi
 ficaueris domu/iuanū labora
 uerūt/qui edificant eam/et
 nisi custodieris cordis a corpis

auitatez frustra vigilat qui cu-
stodit eam ps cxxvii Et bñ
om̄s qui timent te dn̄a (et i
vjs filij tui ambulat/et ip̄e
beneduct⁹ qui timet dñm) et
te virguez m̄r̄ez sua ps cxxx.
Deprofundis clamaui ad te
dn̄a dn̄a mea exaudi vocem
meā Et fiant aures tue intē-
dentes i vocē dep̄cāōnis mee/
quia apud te pp̄cāō est dn̄a/
et sperat aīa mea in te ps cxxxj.
Quia tu es archa sanctificāō-
nis (et sup te efflozuit sanctifi-
cāō filij tui) ps cxxxiii Laude
m̄ gō virgo mater/nomē tuū/
et laudent serui dn̄az/laudate
eam/quia bona dn̄a (et psallite
nomē eius qm̄ suaue) et ego
cognoui q magna es dn̄a me-
a (et dn̄a nr̄a p̄ om̄ibus alijs/
dn̄a nomē tuū metūz) dn̄a
memoziale tuū in gr̄aōne et
gr̄aōne/benedicta dn̄a (que
habitas in l̄m̄ celest) ps cxxxv.
Confitemi gō dn̄e qm̄ bona (et
semp m̄a eius) et ip̄a dn̄a dn̄o
ruy et regina angeloz (et ih̄u-
litate nr̄a semp erit memor-
nr̄a) et redemit nos ab inimicis
nr̄is ps cxxxvii Confitebor
tibi dn̄a in toto corde meo (au-
di virgo mater. verba oris mei)
In conspectu angeloz da ut psal-
lam tibi et adorem tēpluz san-
ctuz tuū (qd tu fusti filij tui) et
sanctificatus est sup om̄e nomē
sanctuz tuū In quacūqz die v̄go
mater. inuocauero te/exaudi me/
m̄ltiplica dn̄a in aīa mea vir-
tutez (magna est virgo mater
gloria tua) opus filij tui ne de-
spicias ps cxli. dn̄a mea ex-
audi orōnez meā (nō auertis

faciē tuā a me) et notā fac in
viam i qua ambule quia ad te
leuaui aīaz meaz/dn̄a mea ad
te confugi/doce me facere vo-
lūtatez tuā (quia dn̄a mea es
tu) p̄pter nomē tuū virgo m̄.
viuifica me (et i m̄a tua disper-
das inimicos meos) fac ut ser-
uus tuus sim ps cxliij Bene-
dicta dn̄a mea m̄a mea refu-
giuz meū susceptrix mea. et li-
beratrix mea (et i te speraui/
quia dies mei sicut umbra p̄-
tereūt) ps cxliij Exaltabo te
dn̄a mea (et regna mea) da m̄
virgo pia (ut benedim̄ noi tuo
in seculuz) et in seculuz seculi p̄
singulos dies benedim̄ tibi dn̄a
mea (et laudabo te donāte/no-
mē tuū in seculuz et i seculi se-
culi) Magna dn̄a et laudabilis
nimis (et magnitudinis tue nō
est finis) Misericors et miseri-
cors dn̄a (et multuz misericors/
suauis es tu dn̄a vniuersis) et
misericors tue (et filij tui sup
om̄ia opa sua) sancti tui virgo
mater/benedicunt tibi (et glo-
riā regni tui dicunt) et potē-
tiā tuā loquātur dn̄aō tua
i om̄i generatione (quia fidelis
dn̄a in om̄ibus verbis suis/
oculi om̄ in te sperant) quia
tu p̄pe es om̄ibus iuocātib⁹
te/custodi gō virgo m̄/om̄s
diligētes te (et benedicant om̄s
curo noi sancto tuo) Concede
michi dn̄a virgo mater pia (ut
laudationez tuā loquat⁹ os me-
um) lauda aīa mea dn̄az (vtnā
laudem i vita mea) et psallā
dn̄e mee q̄ diu fuerō ps cxliij.
Laudate dn̄az qm̄ bonus est
psalmus/dn̄e nr̄e sit iocunda/

decozaq; laudatio beneplacitū
 est ei sup timentes eam/et in
 eis. qui sperant sup mīa eius /
 ps̄ cxlvij. Laudate dñā de ce
 lis/laudate eam i extelsis/laudat
 em eam. omīs angeli dei/et omīs
 virtutes eius/laudate eam re
 ges terre/et omīs ppli/priapes
 et omīs iudices terre. Iuuenes
 et virgines. senes cū iuniorib⁹/
 laudent nomē dñe/ quia exal
 tatus est post filuz nomē ei⁹
 solus. ps̄ cxlix. Cantate dñe
 antm nouū/laus eius i cōmū
 sanctorū. ps̄ vltimo oīs spūs
 laudet dñm/et ipaz virgine
 mariaz. matre eius. Amen.

Explicit orō multi deuota/ex
 psalterio. in honore virgins
 benedite. matrisq; marie/tra
 da et cōpilata/p illustrē p̄ncipe
 nec nō reuerēdissimū patre
 et dñm dñm Ottonem q̄ndaz
 ep̄m Constanz de quo sit benedi
 ctus ih̄s xp̄s/eiusde; virgins
 matris filius/in seculoz secula/
 Amen.

Sequit̄ alia orō deuota edita p

Ave alma alitrix dei ve
 ri hoīs/abstulisti mortē/
 actrix virtutū/ aduo
 cāta miserorū/ ad eū
 repatriā/ afflata sc̄o spū/ agnosce
 ei⁹ filios/ aut ei⁹ te mīre; sc̄am
 suā/ amabilis em es nobis/ aōs
 mōs ad te dirigim⁹/ apta virgo
 pia mī. mōs ad te gressus/ aq̄z
 riuos oculis porrige/ arma vtu
 tū nobis exhibe/ assiste nobis ⁊
 nos dirige/ atq; semp protege/
 aula xp̄i/ et mī tu fuisti/ obtrīsiā

mī virgo maria/ qualē te fecit
 qui te mīre; elegit/ i cōphensibili
 i enarrabili q; secreto maiestatis
 sue/ quis vnq; angeloz aut hoīz
 cogitare potuit/ nec in omī corda
 vnq; ascendit/ virgo benedicta.
 nō sūt loquēde neq; simones/ suf
 ficiētes de te/ que. quā. qualis.
 et quid sis/ et q̄ laus. gloria. ho
 nor. virtus. sublimitas. magfi
 cētia. et excellētia tua. q̄s enar
 rabit. et si etiā/ nulla linguaz. an
 geloz et hoīm/ volūz et bestiaz/
 nō sileat/ nec vnq; de te loq̄ndo/
 cantādo/ scribendo/ narrādo/ enū
 ciādo/ p̄nūciādo/ torpescat. et
 quiescat. et quia nlla sc̄a her
 attingere p̄fīessibilis est em
 laus tua/ nec ad eū potit homo
 viuens/ etiā si loqui det. ange
 loz linguis. et hoīm/ ul' si plene
 celeste nouerit ydioma/ maior
 em es omī laude/ q̄ et cogitā
 creature/ si solū illi/ qui tibi dedit.
 et tu es i au⁹ laude vgo maria/
 oīs lingua balbuat/ rogo te. et
 exoro/ cōglutinato i terrā vētre/
 et pron⁹ capite/ p̄ her oīa/ et illa/
 q̄ abscondita sūt ab oculis. sensib⁹.
 et capacitātib⁹ mīs/ ut in vili
 simo vermiculo/ et filij tui crea
 ture iniquissime/ et vilipēdissie/
 cōcedere digneris/ hic in p̄nti mi
 seria/ sic viuē/ ut te iētūz possiz
 vidē/ cōgaudeo em/ q̄ntūz michi
 concedis/ et cōgratulor/ salutē ⁊
 glorie tue/ et maxie/ p̄pter ista
 duo maria/ et ineffabilia bñficia
 et incogitabilia/ q̄ ad laudē ⁊ gliaz
 tuā sunt/ et p̄pter gaudiū indici
 bile et iexplicabile/ qd i hū hūisti/
 ⁊ p̄cepisti i conceptōe sc̄z filij tui/
 et i impugnatione sua/ qm ipā car
 ne tua sc̄issima/ totū solē iuste

Ex quo psalterium duab' orationibus sibi annexis in honore virginis matris factis et compilatis finitur est et expletur sequitur nunc alie orationes ad dnm deum tractate et compilate ex psalterio libro job et libris sapientialibus premissis tamē paruo quodam prohemio qd sic incipit. **O**mnia quecuq; scripta sunt ad nrā doctrinā scripta sunt ad **Rōs** xv. et addit' ibi ul' sb dicitur ut spem habeam' et nō incongrue dicit possit ul' iū g' videre meo/ut etia; dei tō rem pariter et amorē viaoz a pōz detestatione; et correptione; uel correctione; et corde; viaoz ac pōz/virtutū ac benefactorū agnitione; uel cognatione; coronatione; ac remuneratione; diuine maiestatis. diuinitatis ac potestatis. magnificentiā et excellentiā. misericordie ac iudiciorū eius. bonitatis. largitate; et pietate; inueniam' et noscām. Et quia hec omnia plus frequētius diligētius lucidius deuotius et pulchrius in libris subsequētib' videri meo/defarbitur et notatur qm in alijs ~~facit~~ facit scripturē locis scz psalterij. job. puerbioz. ecclastes. sapie. et ecclasiā. Ideo illos de verbo ad vbi; dñi gratia qm stultissim' sim vnoz et sapiā hominū nō sit meā/provbioz. xxx. qm meli' et attentius potui parari et plēgi et hec sic signavi/predictis ex libris que ad eius laudez et honorez. maiestatez et po

tēaz bonitatez et pietatez. largitatez et misericordiaz p̄tinēt et illa concevūt/ut hys. et talibus sic lectis et qm dñs cōcesserit/et legenti donauerit. intellectis anim' assurgat i lau dez dei honore. et deuotionem pro cū affectu et p̄is singultibus. a suspirijs et iocundis lacrimis. puris et deuotis quaz vna ut aug' ait. sic emissa/pl' fiat et valet/q' decē annoz tēpus i purgatorio/et sic crescat. incalēscat. et iardescat. ipe animus i amorē et sanctū timorē. creatoris/orando et dicēdo/p̄ ut occurrerit/dñe deus me' creator. plasinator. et redēptor me' tu es talis. et talis. tu es sic et sic ac regāor tibi grās ago tibi grās dico tibi grās refero tibi grās offero tibi/nō quales et qntas debeo/si qualesz qntas valeo/pro beneficijs tuis/tp̄alibus et spūalibus/michi misericorditer a te concessis. et collatis/pro ope condiaonis. et restauracionis/et omibus bonis tuis/et maxie pro istis/que anumerat deuotus tuus **Bn.** loquēs de tua misericordia/sup ps lxxxvii. assignans septe; mias tuas/dicens. p̄ma tua mia est/ q' a multis p̄is adhuc i seculo positū. custodisti/michi occasio nez peccandi subtrahendo/et virtutē resistendi p̄is. dando/ sicut em' in multa cecidisti/et i alia plura poterā cecidisse peccata/misi tua pietas me cōseruasset. **S**cdā tua miseria fuit/expectacio sustinētis/qua tardabas/michi inferre vltionez/ ego peccabam. et tu dissimulabas

nō septem misericordias dñi quas ponit bñs Bñ.

no

sed quid prodesset expectatio in
sequitur penitudo. Tercia p^m
de miseria fuit q^d ad penite
tia^m conuertisti mutans cor me
um ut amara michi fierent
que male dulcia prius fuerat
Quarta mia est q^d ex toto in
dulxisti peccata mea ut in eoz n^o
inueniret de quibus ps aut be
ati quoz remisse sunt iniqui
tates r. Quinta misericor
dia p^r qua michi continendi
dimitteps et emendatus uiue
di p^rstitisti vⁿ tutez ne readi
uuz paterer ut esset nouissim⁹
meus error peior p^riore. Sex
ta misericordia est gratia pro
merendi bona eterna que g^r
aa in tribus consistit scz in odio
p^rteritoru maloz in contemptu pⁿ
tis seculi et in desiderio bono
ru futuoz. Septima mia tua
est spes obtinendi gaudia pro
promissa her bn. Et q^d tu me
miserz p^rorez in magnis sepe ia
centez ul' stantez ul' stante per
catis sup arena maris multi
plicatis p^r in esam tua clemen
tia et miaz dapnari no p^m
fisti scz penitendi et ad te me co
uertendi spaciuz michi de tua
bonitate et gratia semp indul
xisti et concessisti et sic dicit
et incipiat more et modo boi
rethous et oratous cu inten
tione et attentione et bona
sancta et humili deuotione
verba que sic notau de sac^s
sup dictis libus petendo roga
do et meditando que sibi co
cessa fuerint dicendo Deus p
picius esto michi p^rorez ul' mi
serere mei deus ul' alia pia
et deuota uerba que sibi oc

currerent sic incipiendo. Omipo
tens sempiternus deus p^r fili et
sancte sp^s tu es deus qui
dixisti famulo tuo morfi (ego
sum qui sum Exo. m. et ibi glo
Yunm. loquit^r de nomib⁹ dei
et quis omnipotens deus de
creaturis tuis in celis et in ter
ris hoc sum potest cogitare
meditari dicere ul' enarrare
Et dicit aug⁹ ps ix. in dei na.
no erit aliquid qⁱ no duz sit
aut fuit qⁱ iam no sit scz est
tantuz id q^d est et ipa est et
nituz Et glo etia tangit de
hoc et est in versu Et sperent
in te qui nouerunt nome
tuum r. Queso g^r ego vilissia
idignissima inutilis et abier
tissima creatura tua p^r te ipm
et tui esse q^d tantuz esse no
uit fuisse autez et futuz ee
no nouit et p^r illa que te lar
gente et p^mittente in sacris
tuis sup dictis scripturis psal
moy puerbioz etia stes sapi
encie et etia stes et sancti job
libus de te leguntur et dicit^r
et tue essence ascribuntur et
appropriant ut misereri mei
velis et michi sic uiuere dare
et concedere digneris ut in
sanctoz tuoz conforao inuei
ar et te in p^rpetuu vide merear

Ouia tu dne deus nr
deus es qui nosti
nostri via iustoz
no deus volens in
iquitatez tu es Nec habita
bit iuxta te malignus neqz
p^manebut in iusti ante ocu
los tuos Odis emi omis qui

Oratio ex psalmo ad deum

opantur iniquitatez/et pdes omnes qui loquuntur mendaciaz/
Viru sanguinum et dolosum tu ab hominibus/et benedixisti iusto/ et dirigis iustum/ tu deus es/ scru-
 tans corda et renes/ et saluos facis recto corde/ quia tu iudex iustus/ fortis et patiens/ **O** dñe deus n'r/ q' admirabile est no-
 men tuu/ in vniuersa terra/ et eleuata est magnificentia tua sup celos/ **E**t ex ore infantu et lactentiu/ tu p'f'ast laude/ et celi sut opa digitoru tuoru/ lu-
 na et stellas tu fundasti/ a me-
 mor es hominu/ qm' visitas eu/ **E**t paulomin' ab angelis mi-
 nuisti eu/ gloria et honore co-
 ronasti eu/ et sup opa manu-
 um tuaru/ eu constituisti/ omnia sub pedibus eius subiecisti/ onces et boues vniuersas/ i su-
 per et pecora campi/ **V**olucres celi/ et pisces maris/ qui pambu-
 lant semitas maris/ **T**u p'ast i iudicio thronu tuu/ et iudicas orbem terre i equitate/ et populos i iustitia/ et factus es refugiu pauperu/ et adiutor i oportunitatibus et tribulatione/ nec dereliquisti queretes te dñe/ nec oblitus es clamore pauperu/ tu es dñs/ iudicia faciens/ et tibi derelictus est paup/ et orphano tu es adiutor/ tu dñe de-
 n'r/ regnas meternu/ et i seculu seculi/ et desideriu pauperu exaudisti/ p'pationez cordis eoru/ audiunt auris tua/ tu es in templo sancto tuo/ et i celo sedes tua/ **O**culi tui i paupem respiciunt/ et palpebre tue interrogant filios hominu/ tu interrogas iustum/ et impiu/ qui aute

diligit iniquitatez/ odit aiaz sua/ **I**ustus es/ et iusticias dilexisti/ et equitatez vidit vultus tuus/ **E**loquia tua dñe eloquia casta/ scdm altitudinez tua/ multipli-
 casti filios hominu/ **T**u de celo p'speristi/ sup filios hominu/ ut vi-
 deas/ si sit intelligens te/ aut re-
 quirens/ et saluos facis speran-
 tes in te/ tu inclinaisti celos/ et descendisti/ caligo sub pedibus tuis/ et ascendisti sup cherubim/ et volasti sup pennas ventoru/ et posuisti tenebras latibulu tuu/ et intonuisti de celo dñe/ **E**t dedisti voce tua/ et misisti sagittas tuas/ et dissipasti eos/ fulgura multiplicasti et conturbasti eos/ **T**u pplm huilez saluu facis/ et oculos supboz humilias/ et i poluta via tua/ et eloquia tua igne examinata/ tu es protector dñe/ omi sperantiu i te/ et i sole posuisti tabernacu tuu/ tanq' sponsus procedens de thalamo suo/ **E**xultasti ut gigas ad currendaz via/ a summo celo egressio tua/ et occursum tuu/ vsq' ad summu eius/ nec est/ q' se abscondat a calore tuo/ lex tua immaculata/ conuertens aiaz/ testimoniu tuu fidele/ sapienz prestans paruulis/ **I**usticie tue recte/ letificantes corda/ p'ceptu tuu laudiu/ illuminans oculos/ timor tuus sanctus/ p'manet i seculu seculi/ iudicia tua vera iustificata i semetipsa/ et desiderabilia sup aurz/ et lapidez p'ciosuz/ et dulcora sup mel et fauu/ et in sancto habitas/ laus isrl' **T**u no spernis neq' despicias/ deprecationez pauperu/ et tuu est regnu/ et tu dñaz

/ in vteru virginis matris tue

consilij sup filios hominu tu
 conuertris mare i arda et
 duaris i virtute tua ierituz
 et oculi tui sup gentes respi
 ciunt Tu es in loco sco tuo et
 habitare facis vnus moys.
 in domo et das verbu euang
 gelizantibus. virtute multa
 et confringes capita mimico
 ru tuoz et verticez capilli p
 ambulanz i delictis suis
 et magnificetia tua et vtus
 tua i nubibus ^{mirabilis} et deus i factis
 tuis tu es deus virtutuz et
 benigna est mia tua tu exau
 disti paupes et vinctos tuos
 no desperisti Tu fecisti mag
 lia dne deus quis filis tibi
 tu iudicas paupes populi
 saluos facis filios pauper
 et huilias calumpnatoze et p
 manes cu sole et ante luna
 i generatione et gnationez
 et dnaris a mari vsq ad
 mare et a flumie vsq ad t
 minos orbis terraz tu pas
 paupi et mopi et aias pau
 per saluos facies et an sole
 pmanet nome tuu quia tu
 facis mirabilia solus. O q
 bonus es deus hys qui re
 do sunt corde tu rex in an
 secula opatus es salute i me
 dio terre et confirmasti in
 virtute tua mare tuus est dies
 et tua est nox et fabricatus
 es auroza et solem tu fecisti
 omis terminos terre estatez
 et ver tu plasmasti ea Tu iu
 dex es et huc huilias et
 huc exaltas quia calix in
 manu tua vni meri plen
 mixto tu terribilis es a qs
 resistet tibi tu auferes spm

pnapiuz et terribilis es apud
 reges terre Deus in sancto
 via tua quis deus magnus
 sicut deus in tu es deus qui
 facis mirabilia In mari via
 tua et semite tue i aquis ml
 tis et vestigia tua no agno
 scentur deduxisti sicut oues po
 puluz tuum in manu moysi et
 aaron cora patribus fecisti mi
 rabilia i terra egypti i campo
 chaneos interrupisti mare et
 pduxisti eos statuisti aqs quasi
 i vtre et deduxisti eos in nube
 diei tota nocte i illuminatione
 ignis et interrupisti petra in he
 remo et adaquasti eos velut
 in abisso multa eduxisti aqm
 de petra et deduxisti tanq flu
 mina aquas pluisti illis mana
 ad manducanduz et pane ce
 li dedisti eis et abaza misisti
 eis i abundantia et pluisti sup
 eos sicut puluere arnes et si
 cut harena maris volatilia
 penata tribasti illos ex adipe
 frumeti et de petra melle sa
 turasti eos nome tibi dnus et
 solus altissim i omi terra no
 priuabis bonis eos qui ambu
 lant i innocetia tu dnus virtu
 tuz beatus ho qui sperat i te
 qm magnus es tu et faciens
 mirabilia tu es deus solus a
 es deus miserator et misericors
 paciens et multe mie a verax
 confitebuntur tibi celi mirabi
 lia tua qm quis i nubibus eq
 bit tibi et filis erit tibi i filijs
 dei tu glorificatus in consilio
 scoz magnus et terribilis es
 sup omis qui i arantu tuo sut
 Dne deus vtutuz quis filis tibi
 potens em es dne et veritas

Oratio ex psalmo ad deum

dicent tu emittis fontes in conuallibus / rigans montes de superioribus suis / de fructu operum tuorum / faciat terra / produces fenum / numeris / et herbam seruituti hominum / fecisti lunam in tempora / sol cognouit occasum suum / Tu posuisti tenebras et facta est nox / Quia magnificata sunt opera tua / dominice / omnia in sapientia fecisti / impleta est terra possessione tua / et apiente te manu tua / omnia implebunt bonitate / auertente autem te / facie turbabuntur / auferes spiritum eorum et deficiant / et in puluere suum reuertentur / tu respicias terram / et facias eam tremere / tangis montes et fumigant / tu es dominus deus in / in uniuersa terra / iudicia tua / posuisti flumina in desertis / et exiit aquarum in sitim / et terram fructifera in salugine / posuisti desertum in stagna aquarum / et terram sine aqua / in exitus aquarum / magna est super celos misericordia tua / et usque ad nubes veritas tua / et suauis est misericordia tua / magna opera tua / exquisita in omni voluntates tuas / memoria fecisti mirabilium tuorum / misericors et miserator dominus / escam dedisti in mentibus te / fidelia omnia mandata tua / confirmata in seculum seculi / facta in veritate et equitate / redemptionem misisti populo tuo / mandasti eternum testamentum tuum / sanctum et terribile nomen tuum / laudatio tua manet in seculum seculi / Tu es excelsus super omnes gentes / et super celos gloria tua / tu in altis habitas / et humilia respicias / in celo et in terra / suscitans a terra iopem /

et de stercore erigens pauperem / et habitare facis sterilem / in domo matris filiorum letantem / Tu conuerstis petram in stagna aquarum / et rupem in fontes aquarum / tu es in celo / et omnia quecumque uoluisti fecisti / tu fecisti celum et terram / misericors dominus et iustus / et custodis paruulos / et confirmata est super nos misericordia tua / et ueritas tua manet eternum / et in seculum est misericordia tua / et dextera tua fecit uirtutes / tu mandasti mandata tua / custodiri nimis / et iraspeisti superbos / et iudicia tua iocunda / et misericordia tua plena est terra / et bonus es tu / et omnia mandata tua ueritas / tu fundasti terram / et permanet / et ordinatione tua perseuerat dies / quoniam omnia seruiunt tibi / Durabilia testimonia tua / et declaratio sermonum tuorum illuminat / et intellectus datur paruulis / Et ignitus eloquium tuum uehementer / iustitia tua iustitia eternum / et lex tua ueritas / et testimonia tua fundasti eternum / et misericordie tue multe sunt / principum uerborum tuorum ueritas / eternum omnia iudicia iusticie tue / et omnia mandata tua equitas / et tu fecisti celum / et terram / et habitas in celis / et non reliquisti uirgam peccatorum / super fortes iustorum / et declinantes in obliuione / adduces cum operantibus iniquitate / et tu dominus iustus / concedes reuices peccatorum / sed apud te propitiatio est / et apud te misericordia / et copiosa apud te redemptio / tu bonus es dominus / et nomen tuum suauis / et magnus es dominus / et deus per omnes dies / Omnia quecumque uoluisti fecisti / in celo et in

no

terra in mari et in omnibus abyssis
educens nubes ab extremis ter-
re fulgura in pluuiaz facis Tu
producis ventos de thesauris
tuis et percussisti primogenita e-
gypti ab homine usque ad pecus
dne nome tuu meteum et me-
morale tuu in generatione et ge-
neratione tu facis mirabilia
magna solus et fecisti celos
in intellectu et firmasti terram
sup aquas et fecisti lumina
magna solem in potestate diei
lunam et stellas in potestate
noctis tu percussisti egyptum cum
primogenitis eorum et eduxisti is-
rahel de medio eorum in manu po-
tenti et ex brachio extenso et
diuisisti mare rubrum in diuisio-
nes et eduxisti israhel per mediu
eius et excaussisti pharaone
et virtute eius in mari rubro
et traduxisti populum tuum per deser-
tum tu percussisti reges magnos
et occidisti reges fortes Tu
das escam omni carni et es
deus celi et dñs duorum et te-
ternum manna tua tu magnifi-
cisti sup omne nome misericor-
diaz et veritate tua et ma-
gna est gloria tua quoniam excel-
sus es dñs et humilia respi-
cis et alta a longe cognoscis
et manna tua in seculum et cog-
nouisti oia nouissima et an-
tiqua tu terribiliter magni-
ficatus es mirabilia opa tua
tu facis iudicium in opibus et vi-
dictam pauperum magnus enim
es dñs et laudabilis nimis
et magnitudinis tue non est
finitus tu es miserator et mi-
sericors dñs paciens et mis-
ericors et suavis dñs

universis et misericordies tue
sup omnia opa tua Regnum tu-
um regnum omnium seculorum et
dominatio tua in omni generatione
et generatione fidelis es in omnibus
verbis tuis et sanctus in omnibus
opibus tuis alleuas omnes qui
corruunt et erigis omnes cecios
Oculi omnium in te sperant dñe
et tu das illis escam oportuno
Tu aperis manum tuam et impleas omne animal
benedictione Iustus dñs es
in omnibus viis tuis et sanctus
in omnibus opibus tuis tu
prope es dñe omnibus inuocan-
tibus te in veritate et volun-
tate timetur te facis et de-
precatione eorum exaudies et
saluos facies eos et custo-
dis omnes diligentes te et
omnes peccatores disperdes Tu
fecisti celum et terram mare et
omnia que in eis sunt Tu custo-
dis veritate in seculum et facis
iudicium iniuriarum patientibus
et das escam esurientibus Tu
solus copeditos et illumina-
nas cecos Erigis cecios a di-
rigis iustos tu custodis ad-
uenas pupillos et viduas
et viam peccatorum disperdes Tu
sanas contritos corde et al-
ligas contriciones eorum **V**ul-
nerum stellarum tu numeras
et omnibus eis nomina vocas
Magnus dñs noster et magna
virtus tua et sapientie tue non
est numerus tu suscipis mis-
erios et humilias peccatores
ad terram tu operis celum nubibus
et paras terram pluuiaz et
producis in montibus fenum et
herbam seruituti hominum das

umentis escam ipoz/et pul
 lis coruoz. iuocantibus te
 biplatur est tibi sup timen
 tes te/et i eis. qui spant sup
 mia tua/emittis eloquiū tuū
 terre/veloater currit sermo
 tuus. Tu das muem sicut la
 nā/nebulā sicut cinere spgq/
 Mutis cristalluz tuā sicut buc
 cellas/et amūcias verbi tui
 iacob/justicias et iudicia tua
 isrl'/tu dixisti et facta sūt/tu
 mandasti et creata sunt/et
 exaltabis māfuetos i salute/
 Et ideo te dñm talez/laudat
 omīs spūs/et in maria matre
 tua. Amen. /

Hic sunt orō trinda et cōpo
 sita i laudez dñi dei de i ex
 toto libro psalmoz/et est de
 uota et pulan)

Sequit orō deuota trinda ex
 libro Job/et semp notam capla/
 i quibus hec vba ponūt quod
 nō fea in psalms/

Cap. iij. Te flante dñe deus/q
 opantur iniquitatez/
 et seminant dolores/
 et metunt eos. pereunt/et in
 spū ire tue cōsumūtur. v. c. qz
 tu faas magna et i scutabilia/
 et mirabilia absqz numero/
 et tu das pluuiā sup finē t
 re/et irrigas aquis vniuersa/
 Tu ponis humiles in sublimi/
 et merentes erigis sospitate/
 tu dissipas cogitāones mali
 guoz/ne possint manus eoz
 implere/quod cepant/tu app
 hendis sapiētes i astucia eoz/
 et consilia prauoz dissipas/et

saluū faas egenuz/a gladio
 oris eoz/et de manu violeti
 paupem/et spes tu es egeno/
 tu vulneras et mederis/pau
 tis/et manus tue saluabunt/
 viij. c. Tu nō supplantas iudi
 cūz/nec omnipotens subūtis/
 quod iustus est/tu nō proias
 simplices/nec porrigis manu
 malignis. lxx. c. Et quis resistet
 tibi et pacē habebit/quia tu trā
 fers montes/et cōmoues tinz
 de loco suo/et colūpne eius cō
 ciūntur. Tu papis soli et nō
 orit/et stellas claudis/qi sub
 signa aulo/et tu solus extēdis
 celos/et gradieris sup fluctus
 maris/tu faas archuz et orō
 nas et hyadis/et interiora au
 stri/et faas magna et i scutabi
 lia/et mirabilia. quoz nō est
 numerus/et quis tibi dicere
 potest/cur ita faas. Tu es deus/
 cur ire resistere nemo potest/
 sub te curuant qui portant
 orbem. lxx. c. Et oculi tui carnei
 tibi nō sunt/neqz sicut videt hō
 tu vides/nec dies tui sicut dies
 homis/neqz am tui sicut huāna
 sunt tpra/et manus tue
 fecerūt me/et plasmauerūt
 me/et sicut lutuz me feasti/
 et in puluerez reduces me/pelle
 et caribus vestisti me/ossibz
 et nezuis cōpegisti me/et vni
 uersoz memineris. lxxi. c. Et qz
 vestigia tua cōprehendet/et te
 omnipotētez/vsqz ad pfectuz re
 plet/excelsior emz es celo/et
 profundior inferno/et longior
 terra/est mensura tua/et latior
 mari/et si subuerteris oīa/sul
 i vniuz cōstitueris/quis contē
 dicet tibi/aut quis tibi dicere

potest / cur ita facis / tu enim nosti
hominum vanitates / et videns in-
quitates / consideras xxii. c. et
omnia manus tua fecit / et in ma-
nu tua / omnis anima viventis / et
spiritus uniuersae carnis / apud te est /
sapientia et fortitudo / tu habes con-
silium et intelligentiam / si destruxe-
ris / nemo est qui edificet / et si
incluseris hominem / non est qui aperiat /
si contineas aquas / omnia siccabi-
luntur / et si emiseris eas / subuer-
tentur terrae / tu nosti decipientem /
et eum qui decipit / tu adducas con-
siliarios in stultum / sine / et iudices
in stuporem / balteum regum dissolu-
is / et pangis sine renes eorum / sa-
cerdotes duas in gladios / et op-
timates subplantas / effundis
despectionem super principes / et eos
qui oppressi sunt releuas / tu re-
uelas profunda de tenebris / et
producas in lucem / umbram mor-
tis / tu multiplicas gentes / et pe-
ris eas / et subuersas integram
restituis / tu immutas cor puma-
rum terrae / et decipis eos / ut fru-
stra mcedant per munus / et errant
eos facis / quasi ebrios / xxiii. c. Te ce-
lari nichil potest / xxiiii. c.
Tu solus potes facere mun-
dum / de immundo conceptum se-
mine / xxv. c. Tu excelsos iudi-
cas / xxvi. c. Tu enim domine solus
es / et nemo auertere potest /
cogitationes tuas / et anima tua /
quodcumque uoluit fecit / xxvii. c.
Et a te omnipotente / non sunt ab-
scoudita terra / xxviii. c. potestas
apud te est / et terror / et tu fa-
cis concordiam in sublimibus / et nu-
merum militum tuorum non est / et
super quem non consurget lumen
tuum / et non apparet coram te / i-

mundus natus de muliere / et
luna non splendet / nec stelle mu-
di sunt in conspectu tuo / et plus
homo putredod / et filii hominum uer-
mis coram te / xxvi. c. Domine dominus
meus / tu extendis aquilone / et
appendis terram super nichil / tu
lignas aquas in nubibus tuis / ut
non erupant pariter deorsum / tu
tenes vultum solis tui / et expan-
dis illud super nebulam tuam / ter-
minum tuum / tu arandidisti aquas / usque
dum firmantur lux et tenebrae / co-
lupne celi in te emiserunt / et pauet
ad nutum tuum / in fortitudine tua /
repente maria congregata sunt /
et tua prudentia patuit superibus /
spiritus tuus ornauit celos / et
obstericante manu tua / edu-
ctus est coluber tortuosus / et
cum uix paruaz stillam simonem
tui audierim / quis poterit
tonitruum tue magnitudinis
intueri / xxviii. c. Tu posuisti
tempus tenebrarum / et uniuersorum
fines / tu consideras / lapide quoque
caliginis / et umbram tu diuidis /
subuersis a radiabus motes /
in petra riuos scadis / et omne
paosum uidit oculus tuus /
funda quoque fluminum scruitati
es / et abscondita produxisti in
lucem / tu enim fines mundi intu-
eris / et omnia que sub celo sunt
respicias / et fecisti uentis pon-
dus / et aquas appendis men-
suras / et legem posuisti pluui-
is / et uiam procellis sonantibus /
xxix. c. Absit a te omnipotente /
impietas et iniquitas / et opus
hominis reddis ei / et iuxta uiam
singulorum restituis / uere tu non
condempnabis frustra / nec tu
omnipotens subuersis iudicium /

et opus manuu tuaz sunt v
 muerfa. Oculi tui sup vias ho
 minuz/et om̄s gressus eoz cō
 sideras/te cōcedente patre/quis
 est qui condepnet. Tu regna
 re facis yponitaz/ ppter p̄m
 hom̄. xxxv. c. Et tu singuloz
 causas intueus. xxxvi. c. Tu
 potētes nō abis/ n̄ tu sis po
 tens/et nō saluas ipios/et nud
 auz paupibus tribuis/nō au
 fers a iusto oculos tuos/et re
 ges collocas i p̄petuuz/ tu eripis
 paupem de angustia sua/et re
 uelas in tribulatione aure ei/
 tu deus excelsus i fortitudine
 tua/et nullus tibi filis/et quis
 poterit sanari vias tuas/aut
 quis poterit tibi dicere/opat̄
 es iniquitatez. Tu es deus ma
 gnus/vincens sciētiāz m̄az/nu
 merus ānoz tuoz iestimabil/
 tu auferis stillas pluue/et ef
 fundis vmbres/ad instar gur
 githz/qui de nubibus fluant/
 si volueris extendere nubes.
 q̄i tentozuuz tuuz/et fulgurare
 lumine tuo desup/ardmes q̄qz
 maris roopies/p̄ her em̄ tu iu
 dicis iplos/et das escas militibz
 mortalibz. In mambus abscon
 dis lucē/et p̄p̄is ei/ut rursus
 veniat. xxxvii. c. Sup om̄es
 celos tu consideras/et lumē tu
 um sup terminos terre/et facis
 magna et insarutabilia/ tu p̄
 pis n̄m̄. ut descendat sup terrā/
 et hiemis. pluuiis. et ymbubz.
 fortitudini sit/et te flante cō
 crescat gelu/et rursuz latissie
 funditur aque/magnus tu
 es fortitudme/et iudicio/et iu
 sticia/et enarrari nō potes.
Capitulum vlt. Tu dñe deus nr̄/ oia

potes/et nulla te latet cogitatio/ nō
 Dic est finis orōnis de lib̄ s̄a Job/
 Sequit̄ orō de p̄brioz libro/
 s̄dm̄ ordinez implōz collecta.
Tu dñe das sapiētiāz/et
 ex ore tuo/s̄a et pru
 dētia/ tu custodis rectorz
 salutes/et protegis gradientes
 simplicit̄/et seruas semitas
 iusticie/et vias sanctorz custo
 dis. iii. c. Tu dñe sapiētia funda
 sti terraz/et stabilisti celos pru
 dētia/et abhominatio tibi est
 om̄is illusor/et cū simpliabus
 sermocinatio tua/et egestas
 a te in domo impij/illusores
 tu illudis/et mansuetis das
 gr̄az. iiii. c. Tu nosti vias que
 a dextris sunt. v. c. Tu respicias
 vias hom̄is/et om̄s gressus il
 lius consideras. vi. c. Arrogā
 tia/et supbiaz/et viā prauā/et
 os biligue/ tu detestaris/et tu
 ū est consiliuz/et equitas tua
 est prudētia/et tua est fortitu
 do/p̄ te reges regnant/a legi
 conditores. iusta decernūt/et p̄
 te p̄ncipes impant/ tu dilige
 tes te. diligis/et qui mane vigi
 lauerunt ad te/ inueient te/ tēti
 sunt diuicie et gloria/ opes su
 perne/et iusticia/et ditas dilige
 tes te/et thesauros eoz replet/
 beatus homo qui audit te/et vi
 gilat ad fores tuas cotidie/qui
 te iuenerit inueniet vitā/qui
 autē in te peccauerint/ ledent
 aiaz suā/et qui te oderūt. diligūt
 mortē. x. c. Tu nō affligis fame
 aiaz iusti/et insidias impioz sub
 uertes/et benedictio tua diuities

P̄brioz. c. ii.

Oratio ex libro sapientie

patru meoz et dne multe mie/
 qui pfeast omia verbo tuo /
 et sapia tua constituisti hoiez /
 ut dnaretur creature tue que
 a te facta est / ut disponat or-
 bem terraz sequitate / et iu-
 stia / et directione cordis / iu-
 dicaz iudicet / quis emi hoim /
 poterit scire consiliuz tuu / aut
 quis poterit cogitare quid tu
 velis / da michi seduz tuaz as-
 sistitez sapiaz / et noli me re-
 probare a pueis tuis / qm ego
 seruus tuus sum / et filius an-
 alle tue. **xx. c.** Tu aperuisti os
 mutor / et linguas infancuz
 feast discretis. **xxi. c.** Tu dedisti
 filijs isrl / aqua de petra altissi-
 ma / requies siti / de lapide duro /
 et humanuz sanguinez dedisti
 iustis / ostendens que admo-
 duz tuos exaltazes / et aduer-
 sarios eoz necazes / et manus
 tua est omnipotens / creauit
 orbz terraz / ex materia i vi-
 sa / et omia i mensura / numero /
 et pondere disposuisti / et vtu-
 brachij tui quis resistet / qm ta-
 qm mometu stateret / sic ante te
 est orbis terraz / et tanq gut-
 ta ros ante lucanu / que descen-
 dit in terraz / si miseris omi /
 qm omia potes / et dissimlas
 pccm hoim / ppter penitentiam /
 diligis emz oia que sunt / et
 nichil odisti eoz que feast / nec
 em odens / aliquid constituisti
 aut feast / quomo aute posset
 aliquid pmanere / nisi tu volu-
 isses / aut a te vocituz no esset /
 conseruaret pccibus aut oibus /
 qm omia tua sut dne / qui amat
 aiās. **xxii. c.** O q bonus et sua-
 vis est dne / spūs tuus i omib /

quis emi dicet tibi / quid feast /
 aut quis stabit cont iudiciu
 tuu / aut quis in conspectu tuu
 veniat / vindex iniquoz hoiz /
 aut quis tibi iputabit / si na-
 ones pierit / quas tu feast / n-
 emz est alius deus q tu / tu cu
 in est de omibus / ut ostendas
 qm no iniuste iudicasti iudici-
 uz / neq rex / neq tyrannus a
 conspectu tuo inquirant / de his
 quos pdidisti / Cu sis g iustus
 o pater / iuste oia disponis / spm
 quoq o pr qm no debet puni-
 ri condepnas / extez extimas
 a tua veritate / virtus em tua
 iustiae est mcauz / Et ob hoc q
 om dnus es / omibus te pccere
 facis / vtutez em tu ostendis
 his / qui crederis esse in vtute
 consumatus / et hoz qui te nesci-
 unt / audiaz traduz / Cu aute
 dnator virtutis / auz triquilli-
 tate iudicis / et cu magna re-
 uerētia disponis nos / sub est
 em tibi cu volueris / posse / et tu
 iudicans / das loaz penitēcie
 in pccis. **xxiii. c.** Tu aute ab mi-
 cro / prouidētia aucta gubnaz /
 et dedisti i mari via / et inter-
 fluctus semitaz firmissima /
 et tibi odio sunt / impius et i-
 pietas eius. **xxv. c.** Tu aute de-
 ur / suavis et verus es / patēs
 et i mia disponens omia. **xxvi. c.**
 Tuus dne sermo sanat oia /
 et tu es deus / qui vite et mor-
 tis habes pccatez / et deduz
 ad portas mortis / et reduz
 quia om saluator es / et libe-
 ras ab omi malo / Tu angelo-
 ruz esca nutriuisti pplm tuu /
 et paratu pane de celo pre-
 stitisti illis / sine labore / omne

Pro intellectu hoz vboz que
 impliconez sonare videt
 scz qui no debet puniri con-
 depnas / et no gloz ordinar
 am / que sic dicit. possit hec
 ad passionē xpi referri que
 pr p nobis i morte tradidit
 et eu qui no nouerat pccm /
 p nobis pccm fent / qui nisi i
 debita morte suscipet / non
 nos a debita morte libaret /
 pater g iustus / iustus punies /
 iuste omia disponit.

Ordo ex libro eccliaſtica

montes et colles simul et ſu-
 damēta terre/cū tu illa cōſpe-
 xeris/tremore concuſcentur/
 et omē cor intelligit a te/et
 vias tuas quis intelligit/quia
 plurima opera tua ſunt tab-
 ſconſis/et opera iuſtiae tue q̄s
 enarrabit/tu em̄ in terrā reſpe-
 xiſti/et impleuiſti illā boīs tu-
 is.**xvii. c.** Tu creāſti hoīez de
 terra/et ſc̄dm ymaginēz tuā
 feaſti illuz/et dedeſti illi p̄tatez
 eoz/que ſunt ſup terrāz/poſu-
 iſti timorez illi ſup omēz carnez
 et dñatus eſt beſtiaz ⁊ volati-
 luz/et creāſti ex ip̄o adiutori-
 uz ſile ſibi/cor ſuū/et cōſiluz.
 linguaz/oculos/et aures/de-
 diſti illis/ex cogitandi ⁊ diſci-
 plina intellectus repleſti illos/
 creāſti illis ſciētiaz/et ſpūs
 ſenſu repleſti cor illoz/et ma-
 la et bona oſtendiſti illis/po-
 ſuiſti oculos eoz ſup corda
 ip̄oz/oſtendere illis magna
 lia op̄ez tuoz/addidiſti illis
 diſciplinaz/et legē vite/te-
 ſtamentuz eternuz cōſtituiſti
 cū illis/et iuſtiaz ⁊ iudicia
 tua/oſtendiſti illis/et mag-
 lia honous tui/vidit oculuz
 eoz/et honore vocis audierit
 aures illoz. **Dñe deus** q̄ ma-
 xima m̄ia tua et p̄p̄iatio
 tua/convertētibus ad te/et
 virtutez altitudinis celi tu
 conſpicias.**xviii. c.** Tu viuis
 i eternuz/et quis ſufficiet e-
 narrare opa/et quis iueſti-
 gabit magnalia tua/vtute
 autēz magnitudinis tue q̄s
 enūciavit/et quis adiacet e-
 narrare miſericordiaz tuā/nō
 em̄ eſt inuenire magnalia

tua/miſericordia autē tuā ſup
 omēz carnez.**xxiiij. c.** Dñe p̄-
 et dñator vite mee/ne dere-
 linquas me i cogitatu mali-
 gno/i cōſilio impioz/nec ſi-
 nas me cadere i illa exprobra-
 tione/ne madaz i cōſpectu ad-
 uerſarioz/ne gaudeat de me
 inimicus meus. **Dñe p̄ et deus**
 vite mee/ne detelm̄s me i
 cogitatu maligno/extollētiāz
 oculoz meoz/ne dederis m̄ i
 omē deſideriuz prauū auerte a me/et aufer
 a me/ventris cōcupiſcentias/
 et cōcubitus cōcupiſcentia/ne
 apprehendat me/et nō irre-
 uerenti et iſfrumito/ne t̄dāz
 me/qm̄ om̄ia vident oculi tui
 et ip̄i multo lucidiores ſuper
 ſolem/cirūſpiciētes om̄s vi-
 as hom̄/et corda intuentes
 abſconditas p̄tes/tibi em̄ dñe
 deus/anteq̄ crearetur/om̄ia
 ſunt cognita/et ſic poſt p̄fectū
 reſpicias om̄ia.**xxv. c.** Odi-
 tui i timētes te/tu ſolus eſ
 ſuſtinetibus te i via vitatiz
 et iuſtiae/et dona iniquoz/
 tu nō probas/nec reſpicias i
 oblationib⁹ iniquoz/nec i
 multitudine ſacrificioz eoz/
 p̄p̄iaberis p̄tis.**xxv. c.** Et
 beneplacituz eſt tibi recedere
 ab iniquitate/et iuſticia/et
 ſacrificiuz iuſti acceptuz eſt
 tibi/et memoria eius nō ob-
 liuiſceris/et nō eſt deus p̄ter
 te dñe/et tu iudex eſ/et non
 eſt apud te gloria p̄ſone/et
 dep̄tationez leſi exaudis et
 pupilli/et qui adorat te. i ob-
 lectatione ſuſcipiet/et dep̄-
 tatio ei⁹ vſqz ad nubes appro-
 pm̄abit/et orōnez huiliantiz

et accepta amabilis. et delectabilis. necessaria sit. et utilis nobis in hac lacrimosa et crūnosa vita. et vite via. vas electionis consideravit. qui exhortatus est thessalonicenses p̄ma epla. c. v. dicens. sine intermissione orate. Et dicit ibi glō. sine intermissione certarum horarum. et sup̄ v̄bo orate. i. sp̄ iuste vivite. et et̄na desiderate. iustus em̄ nūq̄ desinit orare. nisi desinat iustus esse. sp̄ orat. qui semp̄ bene agit. i. p̄m em̄ desiderat bonū. orō est. et si continuū est desiderat. continua est oratio.

Et haimo sup̄ eodem v̄bo dicit. Quis hom̄ mortalium p̄t sp̄ orōm̄ insistere. aut ḡo totū tempus. pro parte posuit apostolus. ut dicit illū semp̄ orare. qui canonicas horas observat. s̄m̄ more et cōsuetudine scōrū pat̄. aut et̄na illū. qui sp̄ de deo cogitat. et deo placere desiderat. quādo em̄ quis bene cogitat. et bonū desiderat. semp̄ orat. nā quicquid bonū iustus agit. ad orōnem est referendū. et nūq̄ desinet orare. nisi desierit iustus esse.

Et bene aptat̄ ad hoc canon de consec̄. di. v. nūq̄ pulcher canon est. Et x̄p̄s. c. xxv. et̄na dicit vigilate et orate.

Et dicit psalmista. B̄ndicam d̄m̄ in om̄i t̄p̄e. semp̄ laus ei⁹ i ore meo. Oratio est. quā vota deo pandim⁹. ps. xxxviii. glō.

Et dicit beatus Ioh̄n̄s. psalterium est. quā magna dom⁹. que habet plura cubilia. seu cellas.

et una queq̄ cella habet suā claviculā. et porta hui⁹ magne dom⁹ est psalm⁹. p̄m̄. cui⁹ clavis est sp̄s s̄c̄s. reliqui vero psalmi. quī singule celle sunt. habētēs p̄uas claves suas. videlicet titulos. p̄ quos ap̄t̄ sensus eorū. et intelligit̄. in cui⁹ p̄sona cantat̄. quilibet psalm⁹. aut i p̄sona x̄p̄i. aut i p̄sona ecclesie. aut i p̄sona p̄phete. her ille.

Et dicit aug⁹. et est p̄fatio sua sup̄ psalterium. psalmoz liber. quecūq̄ vtilia sunt. p̄ om̄ia cōtinēt. futura em̄ predicat. veterū gesta cōmemorat. legem viventibus tribuit. gerēdorū statuit modū. et ut breviter dicā. dicit. Cōmūnis quidā. bone doctrine thesaurus est. apta singulis. et necessaria subministrans. veteribus nāq̄ animarū vulneribus. novit mederi. et recētib⁹. velocissimū solet adhibere remediū. atq̄ i actis p̄severantiaz. s̄c̄t saluti adhibere. s̄ et vniuersis pariter passionibus subuēre. que dñāa omnibus variis humanas mentes angunt. hoc fit modulatione quadā. delectabili canore. humanū aīm ad pudiciā. p̄uocātē. quā quidē sp̄s s̄c̄s videns. obliuiscētes. ac resistentē ad virtutis viā. humanam ḡns aīm. et ad delectationes hui⁹ vite. magis inclinari. q̄ ad virtutis rectū iter erigi. delectabilibus modulis. cantilene visue doctrine p̄m̄iscuit. ut dū suauitate carnis. mulcetur auditus. diuinū sermōis p̄ter

item p̄ l̄. ibi dicit glō. si ergo ius in eternū psallere. reddere nota in isto die donec puenias ad illū diem. hic ergo nota ibi laudes hilares reddam. Vñ post om̄ia in officijs eccl̄iasticis de. b̄ndicam d̄m̄ q̄ de oibus bonis q̄ in p̄enti facim⁹. d̄m̄ in futuro p̄miter laudabim⁹. Apueris autē d̄ quā tunc anglice puritatis erim⁹ consortes. nullus n̄ in regnū caloz nisi paruulus intrabit.

De laude orōnis et psalmoz

tepleris iniqui illu pfecte itel
 lizeze valebis ul' potezis in
 quo nullus versus est i quo
 no sit ul' via dei ul' lex ul' ma
 datuz seu pceptuz ul' vba aut
 iustificaciones uel iudicia a
 sermōnes dei descripti Et iō
 no est opus ut p dūeros li
 bros diffundaris In psalmo
 solo habes materia legendi
 i quo uel qua iuenies pphas
 euāgelia aplos et omīs diu
 nos libros spūaliter ex pte
 trados et descriptos et omēz
 virtutez diuinoz dictoz iue
 mes i psalmis si intima mēte
 psalteris et ad medulla inti
 maz intellectus p grāz dei pue
 neris. her ille.

O sancte augustine quis p
 ita puenire ad medulla tūc
 tu intellectus quo tu dei grā
 puenisti consideret quilibet
 quale organuz fuerit sancti
 spūs iste vir supbus adulter
 et homicida p que scīs ipē
 spūs dignatus est dicere
 et pūāare scōs suos psalmos
 vere digne est sanctissim ipē
 dauid glouficandus honorā
 dus exaltandus et exoran
 dus ut ipetare ipē nobis di
 guetur intellectuz aliqualez
 in hys que sic ipē dictauit a
 nobis protulit et q nobis de
 tur ut dicit aug i tractatu
 ps. lxj. delectatio diuinoz elo
 quioz et dulcedo intelligedi
 verbur dei

Et dicit aug? Romm? hilar?
 et Remigius ut i quadaz pul
 ara glosella reppiq dauid
 metricē scripsit psalmos et
 dūerhis loquedi generib op?

ornant et ante archam voce
 et instrumētis et maxime in
 psalterio ipē tūz multas et co
 rā multis cantant et habet
 singuli psalmi singulare ma
 teriaz et moduz et finē et ti
 tuluz de quibus suo loco dicit
 Itē dicit aug q liber ille tri
 bus modis intitulat videlz
 liber vniūoz liber soliloqoz
 et liber psalmoz ppter dūsas
 causas

Et dicit aug et Cassi et glō
 idē ps vltō sup vbo Omīs spūs
 laudet dnm omīs psalmos a
 dauid cōpositos et continet
 liber psalmoz totaz sacra scri
 pturaz p moduz laudis diui
 ne ppter qd dicit liber psal
 moz i lauduz diuinaz quā
 quid em in hoc libro continet
 hoc p moduz diuine laudis p
 ponit laus vero diuina est
 orō seu spēs orōnis

Itē dicit hugo q in hoc libro
 psalmoz omē genus homi
 pasat et docet atq de pntis
 seculi miseris ad eterne fe
 licitatis amenitate reuocā

Itē dicit Remigius. Hōnduz
 vero hanc scripturā plus ce
 teris i emāstas frequētari
 offiois quod ideo fit dicit qz
 in hoc libro est cōsumatio to
 tuz theologice pagine hic
 em describunt pma bonoz
 supplicia maloz erudimenta
 inapientuz pgressus proficiē
 tiuz pfectio puenientuz vita
 actiuoz speculatio cōtēplati
 uoz. Sic etiā docet quid p
 catuz auferat quid pma re
 statuat quid penitens pōi
 conscus dicat quid p pma

no hoc
 hor
 idē dicit
 hugo dicit
 scilicet libro qd
 to implo octauo

no

consequat^r ul' assequat^r her ille.
Itē dicit aug⁹ i principio psalmi
cxlv. Deliciae spūs mī diuina
canticā vbi et fletus sine gau-
dio nō est. rapiat cor vīm v-
ba dei. her ille. **¶**
Itē dicit quidā p cōmendatō-
ne libi psalmoz in fine glose
cōtinuate. O imensa diuine
largitatis bonitas/ aut puidē-
tia sanctā et imaculatā/ plu-
rimāz dote grāz/ suā ditauit
emāz/ inter quas illa celestis
refulget apotheca/ diuīforūz
medicāmibus morboz referta/
liber videt psalmoz/ qui noui
ac veteris testamēti sacmēta
paurens/ a bñtudine inchoat/
laudibus sanctis/ ac sacra ubi-
lacione concludit/ ut merito
se tali munere consolet^r sacra
mater emā/ hic plane liber/ cot-
tidiano. ob sui excellētāz et
vtilitatez/ dei frequētāz officio.
Itē dicit Cass. ibidēz. Virūsq;
dñi aduentus. reuelans miste-
ria/ statū consulens vniūsoz/
vtilē suffragūz/ pichitantiūz cō-
solatio/ gaudiūz lugentiūz/ spes
beata iustoz/ fons in deficiēs/
vnde semp qd' expedit. tollit/
cūctis misterioz ipius claustrū/
pie pulsantib^r remediū de suis
i cūctanter languoribus spūa-
liter refundens/ quid em in
hoc libro nō inuenies/ vnde
se humanū genus/ debeat sua-
uiter consolari/ vere chorūz
liber/ sermo laudabilis/ cura
suaati cordis/ fauus interuo-
ris homīs/ pmiū spūalūz p-
sonāz/ occultāz ligua vītutūz/
que mclmat supbos/ huilibuz/
reges paupibus subdit/ affa-

bilitate puulos nutrit. Can-
ta em illic est pulcritudo sen-
suū/ et stillantiūz medicina v-
boz/ ut merito hic/ illud salo-
monis aptet/ qd' dixit i can-
to canticoz. Ortus conclusus/
fons signatus/ paradisus ple-
nus/ om̄ pomoz/ a rodo emz
quidāz psalmoz/ salutari in-
situatione formati/ turbidos
et tepestuosos aīos declināt/
i limpidaz et tñquillissimāz
vitāz/ a rodo pmittētes deūz/
ppter salutēz a redentiūz/ vsua-
liter humanāz/ et ad iudi-
candūz orbem esse ventūz.
A rodo cōmonet/ lacrimis patē
deflere/ elemosinis delicta
curare/ A rodo sacris ozōmb⁹/
reuerētēz attōnti/ A rodo de
passione et resurrectione dñi/
salutaria p̄dicantes/ A rodo la-
mētantiūz deplozatione pūf-
simi/ A rodo versūū repetitōne/
quedāz nobis sacmēta pandē-
tes/ A rodo canticoz gradiū asce-
sione mirabiles. Postremo su-
pms laudibus feliciter inhe-
rentes/ btoz copia iēxphabile
desideriūz/ stupendā p̄funditāz/
nō p̄t anim⁹ fidelis expleri/
qui cepit inde sanari. Psalmi
sunt demqz/ qui nobis grātas
faciūt esse vigilias/ quādo silēti
nocte. psallentibus chorūz hu-
mana vox erūpit i musiaz/
verbisq; arte modulatis/ ad
illud redire faciat/ a quo p̄ sa-
lute huām generis/ diuinūz
venit eloquiūz/ Cantus qui au-
res oblectat/ et aīas instruit/
fit vox vna psallentiūz/ et cū
angelis dei/ quos audire nō
possum⁹ laudūz verba miscem⁹ 110

per illūz.

pillū sēz qui venit ex semine
 dauid dnm xpm sicut ipē in a
 pocalypsi dicit Ego sum radix
 et origo dauid/a quo et religi
 ones salutare suscepim⁹ et sē
 cte trinitatis misteria reue
 lata cognoscim⁹ quisq̄s homo
 hui⁹ muneus iocūditate non
 fruitur/ quoz virtutes/ ut bre
 uiter diuin⁹ sermo cōcluderet
 i septuagesimo psalmo dixit
 Ego autēz confitebor tibi/ in
 vasis psalmoz/ v̄tutes tuāre
 ueza vasa veritatis/ que tot v̄
 tutes capiūt/ tot diuinis odo
 ribus farciūtur/ tot thesauris
 celestibus accumulatur/ ydne q̄
 vniuz celeste recipietes/ puri
 tatez eius semp i nouitate ni
 stodiūt/ dulcedo mirabilis/ que
 senili corrupcōibus nō are
 sat/ s; in sua pmanens digni
 tate/ gracia semp purissime
 suauitatis augetur/ apothem
 valde copiosa/ de qua nō bibāt
 tm magni teuzaz ppli/ vber
 tas eius nescit expendi/ q̄m
 mirabilis autēz ex ipis profluit
 suauitas/ ad canenduz dulcifo
 nuuz organuz/ humanis vocib⁹
 emulant/ turbaz somtus gran
 diloquis clamoribus reddūt
 vocalem cythara/ viuentū cor
 diaz pmixnone cōponūt/ q̄t
 quid ante/ instrumentis musi
 cis videbat⁹ agi/ nūc probatur
 p rōnales substācias explicū/
 Itez dicit aug⁹/ et est glō sup
 ps lxx. et versu/ Nam et ego
 z psalm pulcre dicitur vasa
 veritatis/ q̄ spūalia dōha/ vniū
 dnm seruanca/ psalmi em vasa
 sunt veritatis/
 Itez Cassi dicit. Licet em in oī

bus psalmis/ intelligēte stu
 diuz adhibere debeam⁹/ qm in
 de vite nrē/ maxima subsidia
 cōquerūtur/ tamē psalmos pe
 nitēnales/ estimo magnopere
 ptractandos/ quibus huāno
 generi/ velut cōpetens medi
 ana prestat⁹. Inde em/ māz sa
 luberrima lauacra suscipim⁹/
 Inde lugentes/ ad eterna gau
 dia puenim⁹. Est em quoddā
 iudiciale genus/ in quo reus/
 conspectibus iudicis pntatus
 assistit/ p̄m̄ suū lacrimis dilu
 ens/ et confitendo dissoluens/
 sūmū genus defensionis affe
 rens/ videlz q̄ se ipm̄ condēnat/
 hic nō est accusator ex̄neus/
 s; ipē p̄cōr ipugnator est sui/
 s; meretur veniaz/ quia se nō
 excusat a culpa/ nec p̄t aliter
 agi/ sub tali iudice/ cui peccata
 nullus p̄ualet abnegare/
 Itez gregori⁹ dicit de orōne. Ora
 re est/ amarus cōpunctiois ge
 mitus/ nō composita verba re
 sonare/
 Ite aug⁹ in libro de spū et aīa
 dicit/ Oratio est conuersio mē
 tis in deuz/ p̄ pium et huilem
 affectuz/
 Itez orō est/ pius mentis affe
 ctus/ in deū directus/ in voce
 prorūpens/
 Itez orō est/ ostensio volūtatis
 nrē/ et a quo ipetare sp̄am⁹/
 id quod desideram⁹/
 Itez dicit Criso⁹. Solaz em orō
 nez/ q̄ sp̄caale tributuz/ aīm⁹
 offert deo/ de suis visceribus/
 et honorabile opus est/ fiat
 em nos loqui cū deo/
 Itez dicit Cassi. Habent autēz
 moduz sancte orōnis suādūz/

De laude orōnis et psalmoz

et calamo expriman qd deo g
 aas ~~actiones~~ nec quid audiri
 letus nec intelligi grandius
 nec agi fructuosius p̄ her ille
 Ite dicit aug⁹ Si placet ne
 atura uel factura ex ipis deu
 lauda et in artificz ipoz re
 torque amore
 Et dicit glō sup ps. cii. In h
 psalmo deuz benedicere monet
 sicut i p̄cedenti agit em̄ de
 laudibus dei materia lau
 dis assumens ab opeubus
 eius saluz a celo. et a terra.
 et ornatu eoz de quibus hic
 psalm agit totus figuris re
 ruz misteris contextus Et si
 em̄ fere omia hic ad h̄m̄ re
 ligose possunt accipi sūt tam
 plena misteris iux̄ h̄m̄ ex
 visibilibus opibus q̄ dicitur
 invisibilia dei debent itelligi
 sicut ex fabrice mūdialis i
 magnitudine. et pulcritu
 dine fabricatoris iestimabi
 lis magnitudo et pulcritudo
 p̄t p̄endi et amari ut sic tā
 deuz possit videri tamē in oi
 bus spūalis sensus est que
 rendus a p̄scurandus
 Ite dicit gregor⁹ Cū vox psal
 modie p̄ intentionez agit oīpo
 tenti deo via ad cor p̄parat
 Ite dicit glō ps xxxij. super
 verbo Exultate iusti in dno
 et etaz i aduersis nō in vobis
 nō in seculo qd perit sicut i
 iusti faciūt quoz exultatio
 finitur cū seculo Et sup vlv
 In dno In quo nichil displicet
 eis placet autē deo an plac
 deus quo p̄manete p̄mane
 bit iustoz exultatio et i illo
 exultare nō possum nisi lau

dando. Et subdit laudat qui
 rectus est. i. subditus deo ali
 ter est distortus. curu laudat
 deū qūdo sibi bene est blasphem
 mat. qū male rectus vero sp̄
 i prosperis et in aduersis. ut
 Job. fecit
 Ite dicit aug⁹ sup verbo Fros
 decet collaudatio Feci sunt
 qui dirigūt cor suū sū volū
 tatez dei qūis autē corde mor
 tali p̄uatur aliquid uelint qd
 sue interitū cause uel nego
 cio ul' p̄nū nēritati conueniat
 vbi intellexit a cognouerūt
 aliud deū velle p̄ponit volun
 tatez dei volūnti sue et hos de
 cet collaudatio
 Et quia ps. cxliij. breuiter con
 tinet ut ibi dicit glō. que in
 in diuinis scripturis ad laude
 dei p̄tinent et ibi late diffundū
 tur Deo eundez psalmū cū sex
 sequētibz ponā qui septem
 sunt psalmi laudis sicut sūt
 septē psalmi p̄nū ut in glō
 sup dicto psalmo
 Et dicit glō eiusdeuz psalmi q
 hys septē psalmis in die lau
 dandus est deus et i hys se
 ptem psalmis sufficienter de
 docant quomō velit ip̄e lau
 dari ne quis i eius laude er
 rare possit ad hoc em̄ spū scō
 implet deus sanctos ut lau
 dent eum et ne erret in lau
 dando iter laudis i scriptura
 constituit ut verbuz laudaret
 ab homie se ip̄m laudant ut
 inueniat homo p̄ualiter lau
 det euz nō em̄ hoc p̄ dicit deo
 quod dicitur est homi nō te lau
 det os tuuz si em̄ se laudat ho
 arrogancia est si deus se lau

dat/misericordia est/qua lau-
dando se/amabilez fiat/et nos
amando meliores sum/no ipe
Ideoq; spūs eius in seuis suis
laudat euz/et ita se ipm lau-
dat/qua laudari facit/heribi/

^{no} Et sup verbo i seculuz seculi.
Qui em hic nō incipit/in fu-
turo mutus erit. Ad hoc fac
glō. ps. cxxxv. vbi dicit. Ideo
om̄s. et semp laudare debem/
mō laudem/ut cū angel' lau-
dare meream/et ipā laus/est
mā refectio/ut nulla videat
similis delectatio/ipā est re-
muneratio/

^{no} Itē dicit aug' Si mō pure i-
cipis laudare/in eternuz lau-
daturus es/qui laudare non
vult i transitu hui' seculi/ob-
mutescet/et puenerit in se-
culuz seculi/Exalta g' et bene-
dic deū tuū p singulos dies/ut
cū finiti fuerint singuli isti di-
es/et venerit vnus dies/ex
laudibus eas. in laudez/

Et dicit glō. ps. cclm. et est
aug' Qui em p singulos dies
deū laudat i eterno die me-
rebit' laudare/cōtinua exul-
tatione/de qua laude dicit/in
secula seculoz laudabunt te/
quia semp amabunt/que semp
videbūt/qua visione nichil est
delectabilius/benedic g' nūc
p singulos dies/ut cū vene-
rit vnus sine fine dies/eas
ex laude i laudem/

Sup isto versu dicit sanctus
prosper' Dubiuz nō est/ad pñ-
tez quoq; vitaz p̄tinere dei n
laudez/quādo quāde p singlos
dies/benedictio dei celebrādo
dispom't/nō obistente verū

mutabiluz varietate/qua si
ue letus de secundis. siue tri-
stis de aduersis/ducat' dies h
nūq' a dei laudibus cessandū
est. Et in sequēti vsu dicit/nllo
fine laudatio eius concludit'
cū' magnitudinis/ullus ter-
minus inuentur/et in cū'
p̄dicatione/quiqd laudator
poterit cogitare/nō sufficit/
Qui g' omi laude semp est
maior/sine fine laudet/ex
hoc ipō modo/spem sue eter-
nitatis accipiat/qua nūq'
nō erit/qui deū laudare nō
desinit/

Et i vsu quādo x' Laudat'
g' in hoc seculo deus/et multo
magis laudabit' in futuro/nā
si hoc nūc faciūt cōpediti/q'
mō nō amplius faciūt coro-
nati/

Et sup eadez vsu dicit glō.
q' nouē sūt materie laudis/^{no}
scz opera. potētia. magnificē-
tia. sanctitas. mirabilia. v̄tuz
terribiluz. magnitudo. meo-
ria et iusticia.

Et subdit glō sup vbo/Laudi-
bit opa tua/que licet itueri
ut tu lauderis/qui talia opa
ris/si g' i magnitudine dese-
am' cū' nō est finis/saltez
de opibus laudem' opantez/
de conditis conditorez/de cre-
aturis creatorez/Non emm
opera laudant/in si v̄tutem
opantis annunciant/si quidā
eloquētes/laudant creaturā/
obliti creatoris/sancti vō lau-
datores/si opa amant/laudat'
magis opatores/et hec p̄p̄
illuz amant/et laudant/qd'
v̄tūq; faciendū est/si em m

De laude orōnis

rebus factis / sentit aliq spes /
ul aliqua utilitas / uel virtus /
laudat magis in illo / qui fecit /
quid em pulchrius eo est / qui
oia fecit / quid utilius / quid
potentius / lauda go facta / ppe
facietez

Itē sup versu Et virtute ter
ribiluz tuoz dicent dic aug
Laus em dei in via te consti
tuens / ostendere tibi debet /
quid diligas / et quid timeas /
quid appetas / et quid fugias /
quid eligas / et quid reicias / tē
pus electōnis nūc est / tēpus
acceptōnis postea erit

Et dicit hic sanctus prosper /
i ope suo qd fecit sup psalte
riuz. Verū laudatores / nichil
opez eius / iudicioruz qz nō lau
dant / et sic oia facta mirant
ut mirabilior sit ipē q fecit /
quia quicquid i creatura lau
dabile reperitur / ad illius reaur
rit gloriā / qui opatur omnia
in omnibus / vnde et terribilia
eius / laudis honore sūt pleā /
et magnitudo eius nō habet
finē / et finis eius nequit iue
ni / ineffabiluz em / nullus
eloquentuz est narrator / quia
i explicabilia sunt / q loquit

Itē dicit glō sup versu / Dife
rator zc. Quis em opa ul po
tentiā eius / plene explicaret
Et in vsu Confiteant zc dic
glō. Laudet te omē qd confite
pse / ul irōnales creaturas /
sicut ea que nō habent sen
suz laudandi sunt tamē ma
teria laudis

Itē dicit hic prosper / Queni
qz sunt i vniuersitate rez / a
sumis vsqz ad infima / opeza

vtiqz sunt dei / Et quis rōna
les tantuz / intellectuales qz
creature / diuine laudis affe
chone moueant / nō frustra
ti / ad confitenduz deo / oia opa
ipius incitant / quia nichil est
tam exiguu / tanqz a sensu re
motuz / i quo nō mirabilis sit
creator / que cū angeli / z hoies
confitent / et laudant / ipē etā
infinite mūdi ptes. et species.
atqz nature / suū semp loquū
tur auctorez / et vtilitate ac
pulchritudine sua / imēsar dāt
matiaz laudatoribus / et vidē
tur laudantia / que sunt lau
dabilia / duz qd nō possunt lo
qui / faciūt nō taceri

Itē sup versu / Gloriā regni
tui dicit dicit glō. Qz glorio
sus et mirabilis est deus / qui
fecit celuz et terraz / et diuis
bonis impleuit / qz potens est /
qui fecit hec / et continet

Et dicit hic prosper / Omnis
spēs. et virtus. et pulchritudo
creature / regnuz est dei / quia
diuersoz ipē est auctor / et
dñs / sz ab his que videntur /
distinguitur / et ea / que nō dū
i notuerūt / et intelligit / ex de
core visibiluz / qntuz excellāt /
et in qnta gloria emineant /
que regnuz dei specialius no
minatuz

Et dicit prosper / i pmo vsu
hui ps. Qui gō laudatio
iā in pnti tpe continuanda ē /
que i eternitate mansura est /
a quo officio / qui i hoc seculo
alienus est / future laudacō
nis dei gaudia / nō intrabit
Et dicit Cass hic sup vltimo
vsu / vnuz nōbile. Audiuim

no

no

no

no

De laude orōnis

in diuina cantica vbi. 7. fle-
tus sine gaudio nō est / fide-
li homi. et pegrino i seculo / nlla
est iocundior recordatio / q̄a
uitatis vnde pegrinat / si pe-
grinatio ciuitatis i pegrina-
tione nō est sine dolore atq̄
suspirio / spes tamē reditus
nri / certū enā pegrinatio t̄stet
consolatur / et exhortat̄ ad
laudem dei /

Et dicit hic Cass. Ne tremis
desiderijs / voluntas ociosa va-
get / et in fatuus ut assolet /
curis mentis occuparet / aphe-
te intentio dat sibi salubre cō-
silij dicens / Lauda aīa mea
dīm / sic ut expulsis cogitatio-
nibus supuacans / in ipō tntū
laudis negotio occuperis .

Itē dicit aug. dicit̄ aliam i
homī in aliqua afflictione cō-
stituto / est quidaz hō magni
p quē possis liberari / arripet
gaudet / erigit̄ / si dicit̄ / eili
beret te deus / q̄i ad fabulam
desperas / ve talibus cogitatio-
nibus / longe sunt a deo / vere
miseria et magna mors est
eis / Appropinqua / igit̄ mape desi-
derare / mape querere / i agnosce
euz / a quo factus es / nō enī de-
sereret opus suū / si ab ope suo
nō deserat / conuertere te ad il-
lū / au dicit̄ / lauda aīa mea dō-
minuz /

Et dicit hic Cass. Illis enī ad-
iutor est / qui ipō donat / vir-
tutuz gradus ascendere / boni
nitentiombus emittunt / et sic
p̄ saluare / quia eius ptas
attingit vbiq̄ /

Sequit̄ de psalmo. cxliij. in
p̄mo versu dicit glō. Deo lau-

date qm̄ bonuz est laudare .
Ipā enī laus dei / est nra b̄tū-
do / et ipē psalm̄ est laus dei /
et semp laudat / qui semp b̄nī
facit ul' opatur / Qm̄ vō male
agit / blasphematur / et hec laus
p̄ficiatur i eterna patria / siue
gloria / ad quā puentur / modo
excreant̄ in hac laude bonoz
opez / quia bona est laus dei /
et in laude dei ipē actus ē mer-
ces / que in futuro erit / et ideo
bonus est psalm̄ /

Itē dicit aug. Bonū est lau-
dare dīm / lingua tua adhorā
laudet / vita tua semp laudet /
et nō soluz vox tua sonet lau-
des dei / si opeza tua cōcordent
euz voce tua / itaq̄ ad aurium
exhortationez / tanta voce / corde
nō sileas / vita ne taceas / nō co-
gites in negotio fraudes / psal-
lus deo / cū manducas et bibis /
psalle nō intermiscendo sonoz
suauitates / ad aures apertis /
si modeste et frugaliter / i tē-
pauiter manducando et bibendo /
et omnia in gloria dei fac / ut di-
cat aplūs / siue manducatis si-
ue bibitis / siue quid aliud fa-
citis / omnia in gloria dei facite /

Si q̄d manducas / ad refe-
ctionez corpis sumis / gratias
agens ei / qui tibi mortali et
fragili / prebuit alimētōz ul'
supplēntōz solacia / abus tu-
us . et potus tuus / laudat de-
uz / Si vero moduz nature de-
bituz / imoderatione voracita-
tis excedas / et vinolētia te i-
gurgites / q̄ntaslibet laudes
dei / lingua tua sonet / vita blas-
phematur / laudas cū agis nego-
tiuz / laudas cū abuz rapis . et

40

tificem ut pro modulo suo
iam faciat qd sine fine fru-
tus est. ::

Item i versu Montes et omnes
colles dicit idem prosper. Ideo
hec pstringitur ut vniuersitas
creator i omnibus pdicetur. ::

Et i versu sequenti dicit. In mul-
titudine hominum diuersitas e quin-
dum differētia sexuum et dissi-
militudo meritorum s; in dei lau-
dibus omni ordini atq; etate vna
materua est laudis. Et septi-
versu dicit. Super omnia enim
et omni conditoris et auctoris
laus est quicquid i vniuersitate
laudabile est q ipa rez pul-
tudo multiformi confitetur
ornatu ab ipso q est honor fa-
ctorum eius et ipos exaltat
qm qui magna contulit per-
naturam ipse dat maiora p g-
nar. hec ille. ::

¶ Cum laudez dei nō q laudat
deū in via penitentes cor suū
in contritione effundendo tre-
noy. n. Consiurge lauda ino-
de in primario vigiliay effu-
de sicut aqua cor tuū. ::

Item orando ps Septies idie
laudez dixi tibi. Item carne mor-
tificando ps Laudate dnm i
tympano et choro. Tympanū
significat carnis mortificati-
onē quia est de pellibus mor-
tuorum animalium. Chorus affecti-
onum vnitatis cordis ut dicit
aug p̄ceptorum decalogi imple-
tionem organū spūale leticiae
Item laudant psidentes vsa-
ly. vox speculatoz tuoz leua-
uerūt vocē et laudabunt
eū conuerterit dñs syon et
hic virtutez eius referendo

sapiēcie. x. virtutez tuā lauda-
uerūt piter. ::

Item de bonis a deo collatis g-
cias agendo luc. ii. reuerſi sūt
pastores glorificantes et lau-
dantes. Et emāsha xv. dicit.
Non speriosa laus in ore per-
mitoris. Item sacrificando ps sa-
crificium laudis ho-me. x.

Et emāsha xv. finge sacerdo-
tio et habere laudez. ::

Item laudant pdicantes emāsh
cxliij. Dedit michi dñs lingua
mercedez meaz et in ipa lauda-
bo eū et hoc fit triphater.

Item pdicando emāsha xv. Non
est speriosa laus in ore patris
q nō est a deo missa.

Item fidez xpi vsq; ad mortē co-
fitendo emāsha cxliij. Laudab
vsq; ad mortē confitendo. x.

Thobie. xiii. Confitemi dño fi-
lii isrl in conspectu gentium lau-
date eum. ::

Item martirum subeundo ps ex
ore infamium a lactentium x.
qd exponit de sanctis marti-
ribus in orationibus p quoz san-
guinez laus est pfecta qz sua-
uis quia utilis laudantibus
bonus. ::

¶ Et nō laudandus est deus
quia bonus est spantes in se
nullatenus deserēdo Judith
xiii. Laudantes dnm nr̄m qui
nō deserit spantes in se.

Item gemitus exaudiendo ps.
populus qui creabit laudabit
dnm quia prosperit de extello
ut audiret gemitus compe-
ditoz. ::

Item eos de manu dyaboli libe-
rando Jemie. xx. Qui libant
aiaz paupis de manu maloz

Ite laudandus est dñs quia
 suavis ps Laudate dñm qm
 suavis r Et hoc fit cōsola
 tiones imittendo vfa. h. gau
 dete et laudate simul def
 ta urhm quia consolatus est
 dñs syon. **I**te refrigerium grē cont' ar
 dore tribulationis infunde
 do dan. m. h. tres ex vno
 ore laudabant dñm 7 agit
 ibi qualiter dñs fecit medi
 um fornacis qñ ventu rous
 fluitet. **I**te mira suauitate cordis
 spergendo ps Qm melior ē
 misericordia tua sup vitas
 labia mea laudabūt te. **I**te
 misericordia idē est qd' mira cor
 dis suauitas. **I**te laudandus est dñs q'a
 utilis est sapiētia h'c 7 for
 titudine conferendo dan. n.
 Tibi deus patz mōz confi
 teor te quia laudo quia sa
 piētia et fortitudinē dedi
 sti michi. **I**te corda i patria viuere fac
 endo ps Edent paupes et
 saturabūtur 7 laudabunt
 dñm r. hec ille. **E**t dicit Cassiodor. **Q**uam
 bilis et decorus ordo psalmoz
 numero quidez mistro tmi
 natus s; sacris virtutibus i
 finitus qui qñs a nobis ex
 toto cōprehendi nō possit hñ
 vtiliter qñt quia psalutaty
 semp copiosior iuenit quita
 em adhuc hic noua dicēda
 sunt qñtoz fideluz ingenia
 vsq; ad finez seculi auriosa se
 dulitate laborabūt s; hñ tñc
 ista veritas plenissime dmo

scenda est qñ ipē dñs cōtē
 placionez suaz p'stare digna
 bit p'spexim dñs largiēte
 q' centu quinquaginta diebus
 supducto diluuiio criminibus
 suis terra diluta est sic et
 psalmoz centuz quinquagita
 spiritalis abyssus corda mor
 taluz pñs inquinata vbiq;
 adiudicij tēpus p'petua emū
 dacione purificant et sic no
 bis ex ipa abyssu salutare
 diluuiuz qd' nrm sensuz de
 lictis sordiduz reddit ablutu
 Cuid em in isto celesti arma
 no scripturaz diuinaz iueni
 re nō possis genesim qñas
 hic que admoduz fuerit mi
 dus fabricatus exponit p
 pphetaz dñs quis de i car
 natione tāta locutus ē euā
 geluz cupias passionez et
 resurrectionez innumez lo
 as euidenter ondit et ne
 longius differā quicqd' i ce
 lo et in terra et i mari ul' a
 pud inferos agit si cautissime
 legas oia suis locis cōpetē
 ter agnoscas Testis est atha
 nasy epī sermo magnificus
 qui virtutes psalmoz i digna
 bili virtute discutiens oia
 illic esse probat que cuq; scē
 sancte scripture ambitu con
 tinētur nouū et vetus testa
 mētuz tanta p'rietate cōple
 dit ut reuera spiritale bibli
 othecaz i hoc libro intelligat
 esse constructaz nā si paradī
 desiderabilis habet q' cum
 qtuor flumina irrigare no
 scitur qñto beator est aia
 que cētuz quinquaginta psal
 moz fontibus irrigat her

[Marginal notes on the right edge of the page, partially obscured and difficult to read.]

Cass' i glo cōtinuata s' p's
 Ite dicit hugo de s'co victore
 i glo cōtinuata sup psalterio
 et i libro de v'itate orandi et
 videt' michi cōmendabile
 Quosdam vero mouere so
 let quid i orōibus n'ris ai
 deū siue p n'ra siue p aliorū
 salute petere volum' illos
 etiam nō nūq' psalmos qui
 uel petitiōnis verba nō ha
 bent (ul' ad petitiōnez n'ram
 nō p'tinent) deantare solem'
 et de alijs scripturis etiā q's
 i orōibus frequētam' s'ilez ab
 surditatez producit' ai eius
 modi sūt (ut ul' formā orādi
 nō habeant) ul' illi quā nos a
 gim' cause (nō cōcordant) Ad
 em aiunt prodest illa i orōne
 dicere v'ba quibus iuenim'
 ul' nichil ael aliud q' necesse
 est a deo postulare (nō orat' s'
 subsanat potius) et ad unā
 diūz prouocat deū (qui ai am
 conspectu eius q' postulatu
 rus venit subito se ad alia q'
 nichil ad re p'tinere vident'
 replicāda conuertezit) Ete eiz
 inquit pro i'dulgētia p'iorū
 mōz deū dep'ari volum' q'd
 nobis prodest ad hoc si aliq're
 fremuerūt gentes ul' attēdi
 te popule meus (ul' alii hui'
 modi psalmū decantam' nō
 ne ridiculū est) ut talia can
 tantes ul' orantes (orare nos
 credam) et talia dicūt et exi
 stimāt (nichil vtilitatis esse) q'
 aens talia i orōibus n'ris
 admiscem' unde adūtendū
 q' hoc interest (quādo oram'
 hoiez) et quādo oram' deū (nā
 homo n'raz n'itatez scire nō

pt' nisi ab alio doctus fuerit)
 deus autē scit anteq' petat'
 quid nobis necesse igit' sit. hō
 qui rogat' p narratiōez n'ram
 edocet' ut sciat quid velim' et
 p supplicatiōez n'raz pulsatur
 ut anuat quod petim' s' m
 illa que ad deū fit orōne (nar
 ratio necessaria nō est) nisi hō
 forte ad hoc narret' ut ipse su
 am petitiōnez melius itelligat
 et ut p narratiōez suā admo
 nitus. quid petat consideret
 et p consideratiōez petitiōis
 sue exortatus deuotius oret
 sane. q'ntuz ad deū p'tinet) so
 la supplicatio suffiat) quia ut
 dixim' deus nō habet n're
 edoceri (ut sciat) s' supplicāduz
 est ut anuat) s' nullo alio mō
 citius deus ad anuendū fle
 ditur) q' si p'cautis aiim' toto
 deuotiōnis affectu ad ipm con
 uertat' quēcuq' q' sunt v'ba
 orantis) absurda nō sunt) si tū
 tūmō ad hoc cōpetenter pro
 fezi possunt) ut ul' orantis af
 fectuz) ad amorē dei exitent'
 ul' q'd est amplius) si iā amore
 eius flagrant) exortatus demō
 strēt) demonstrāt autē) nō ut
 deū occulta n'ra) q' nescietem
 doceant) s' ut nos) dū interim
 n'ram desideruz foris loquimur
 ex ipis n'ris verbis) amplius
 ad amorē inflāmemur) sola
 igit' cordis deuotio) q'ntuz ad de
 uz sufficere nō poterat) nisi ad
 hoc etiā) i voce formaretur
 orō) ut mētez orantis) ad ma
 iorez deuotiōnez accendat) nā
 sicut dixim' si petitiōni iūcta
 narratio est) nō deus docet'
 s' orans amonet' quid petat

militate iuste a deo ipetere
 nō valeam. Nul' debeam? v
 nusquisq; g' ai in orōne ul'
 psalmos uel alias q'scuq; sc'
 ptinas cantat. Diligenter cō
 sideret/ cui affectu suuant/
 et ad illū affectu/ toto insu/
 cor suū extiter/ ad quē id qd'
 loquit/ magis ptinere videt/
 quia si verborū que loquitur/
 affectu habet/ p' ipm affectu/
 melius verborū virtutez cog'
 scet/ et p' intelligētiā/ maiore
 deuotione affectuq; accēdet/
 et si forte cogitare cepi/ quāta
 sit felicitas cū deo esse/ quāta
 vero misera sit viuere in hoc
 seculo/ quāta demū calamitas/ si
 semp auarari inferno/ et ex
 hac meditatione mea/ subito
 amore celestis patrie attra
 ctus/ ipō affectu ducēte/ in hec
 verba deaurō. **B**eatissimus vir q'
 nō abijt in consilio ipiorū/ cui'
 psalmi/ totā serēssi secundū
 m' timū cōpunctōnis sensum
 inquirim' / quid aliud. nisi hor
 muenim' / q' felices. qui a dō
 nūq' recesserūt/ et infelices
 ac miseri/ qui se ab illo elōga
 uerūt. **I**tem cogitavi mentū quā
 ta est/ potētia dei/ ac demer
 mirari cepi/ vesaniā hominū/
 qui mortales sunt/ et tū vo
 lūtati eius obuiare nō ptine
 sant/ **E**x hac itaq; admira
 tione/ cōpulsus sum exclama
 re et dicere/ **Q**uare fremue
 rūt gentes/ et ppli meditati
 sunt iania/ et est admiratio/
 qua. vesaniā admiram' / pre
 sup'āom indignamur. **I**tem
 i angustis constitutus/ quātu
 i dei misericordia semp confi

deba. cogitare incipio/ quia. cū
 quodam mō. me ab eo derelic
 tus video/ ex affectu doloris. i
 hec verba prorūpo/ **D**ne. quid
 multiplicati sunt/ qui tribulāt
 me. **I**tem ex eo affectu dilectōis.
 canit' psalm' **D**iligā te dñe.
Item ex affectu timoris/ **D**ne ne
 in futuro tuo arguas me. **H**oc
 autē ^{qualit'} p' singulos psalmos co
 gnoscā possit/ explanare. prolix
 ioris opis expetit tractatū/
 hec hugo i glō cōtinuata.
Item dicit **D**amascius/ de orōne
 i libello suo/ ^{distinctione} que cōposuit/ s'm
 ordinez alphabeti. **O**ratio est
 quedā iugis bonitas mentis/
 et bene cōposita animi/ et ad pa
 trez deuz/ in filiis dei bonitas
 q' quedā silitudo/ ut dicit **B**n.
Item **D**amascius. **O**ro est attē
 tus intellectus i deuz/ oratio est
 petiō decentiā a deo.
Item aug' i libro de spū et aiā.
Oratio est/ conuersio mentis
 i deuz/ p' pūz et huilez affectu/
Item gregor' i moralib'. **O**rare
 est/ amarus cōpunctōnis ge
 mitus/ nō cōposita verba reso
 nare. ::
Item magister. **O**ratio est/ pius
 mentis affectus/ in deū directus/
 i voce prorūpens. ::
Item oro est/ ostensio volūtatis
 n're/ eia quo ipetere sp'am' id
 quod desideram'. ::
Item nō arā cōmendatōez orōis/
 quia p'mo valet amonitio scri
 pturē/ **e**ccl'astica. xviii. **N**ō ipe
 diaris orare sp'. **E**t i mach'ii.
 iii. et nūc clamem' i celū rē
Edo. amonitio antiquoz pa
 truz et exempla **n**. xxv. et
 ane luc. ii. 7 omi aploz act. p'mo

O Cassiodore/ q' necesse
 delectabile q' esset/ nos
 tales habere tractatū/

nō

nō

nō

Circa ad ipetrandaz patet
 emē. i. ad thimo. ii. **O**bscuro
 om̄ fieri obseruaciones. et
 orōnes. pro om̄ibus. ut que
 taz et tranquillaz vitā agā.
 Quinto. ad vite plougnationē
 vsa. xxxvii. **D**e ezechia. au fa
 ctā orōne. additi sunt vite
 anni. xv. **S**exto. ad multiplicatōnez
 fructus terre. Iaco. ii. helv
 as rursuz orauit. et celū de
 dit pluuiaz. et terrā dedit
 fructuz suuz. **S**eptimo. ad ipetratōnez bñdi
 ctions. et vite contēplatiue.
 gen. xxxiii. Iacob post orōne
 et luctam ipetuit bñdictōez
 et vocatuz est nomē ei. isrl.
Octauo. ad cōfortatōnez i tri
 bulatione luc. xxii. **A**ppuit
 illi scz oranti angelus dñi cō
 fortans eū. **N**ono. ad curie celestis red
 lentes. Delectatōnez apoc.
 xv. habebūt phialas aure
 as plenas odoramētōz.
 Circa iparationez ad orādū.
 nō. q. duplex est iparatio. p
 p̄m̄qua scz et remota.
 p̄mo ptinet. ut hō bñ uiuat.
 Aug. i libro de ope monacho
 rī. Cū exaudiet vna obe
 diētis orō. q. dēre milia con
 tēptōz. **V**sidorus. **N**ō p̄ h̄re certaz
 fiduaz. qui adhuc i p̄cere
 ptis dei pigritat. et quē pec
 candi recordatio delectat. q.
 autez a p̄ceptis dei auertit.
 qd i orōne postulat. nō me
 retur. nec ipetrat. ab illo qd
 poscat. qui ei. legi nō obedit.
Ite ieiuniaz et eleosina. sūt

q̄i ale. ut dicit vsidorus et tho.
 xii. **B**ona est orō. **I**te confessio Iaco. vltio. **C**onfi
 temi alterutuz pat̄ vzi. **I**te. est ip̄m̄qua iparatio. ad qm̄
 ptinet reuocatio cordis. ab ex
 terioribus. **V**s. vi. **T**u autē cū
 oraueris int̄ cubiculū. **I**te. **C**onfideratio sui. **B**ñ. s̄mo
 ne ad fr̄es de monte dei. **D**ebe
 m̄ nos metipos corā deo con
 stituere. a facie ad facie. et i
 lumie p̄spicere. tribulatōnez
 de nobis metipis uementez.
Vsidorus. **D**eō cū assistim. **G**eme
 re et flere debem̄. remiscen
 tes. q. grauiā sūt q. cōmissim̄.
 q. q. dura sunt inferni suppli
 ca que timem̄. **I**te. ad iparationez ip̄m̄quaz
 ptinet. ut attendat̄ ad euz.
 cū sacrificiuz orōnis refert̄.
 p̄ vacante et videte. qm̄ sua
 uis est dñs. **B**ñ. loquēs loquēs de p̄fici
 ente. **A**mmōnēdus est. iquit.
 qm̄ta potest puritate cordis
 itendere. i euz. cū sacrificiuz
 orōnis offertur. seipm̄ iten
 dere qui offert. intellige quid
 offert. qm̄tuz enī videt uel
 intelligit illū. cū offert. tātū
 ei i affectu est. **I**te. nō. q. **B**ñ. distiguit tres
 horas diei. multū oportunas
 esse orōm. scz vesp̄tina. matu
 tina. et medie noctis silenciu.
Et nō. q. semp est orandū luc.
 xviii. **O**portet semp orare.
Ite vbiq. i. ad th. ii. **V**olo v̄roz
 orare i om̄i loco searenoz.
Vsidorus de sumo bono. **O**ro
 p̄uatis loas. oportunus fū
 ditur.

Et nō q̄ hō debet reuocare
cor suū ad orandū. **1. P. vii.**
Inuenit dauid seruis tuis/
cor suū ut oret te. **2.**

Itē diuturno affectu est orā
dū. et toto corde. **deut. iii.**
Cum quiescis dñm deū tuū
i venes. si tamē toto corde q̄si
eris. **3.**

Aug⁹ deū orare cū vacatur
nō est improbu. nec inutile.
neq; em̄ est orō i multiloq̄o.
si diutius oret. Alius est em̄
sermo multus. alius diut⁹
affectus. **4.**

Itē toto desiderio. **aug⁹.** Cur
petere. q̄re pulsare nos cōpel
lit. qui nouit quid nobis est
necessariū. p̄p̄s q̄ petam. **5.**
q̄ exteri uoluit n̄m deside
riū. i omnibus orōibus. quo
possim. cape qd̄ p̄parat dare.

Itē idē dicit. Si autē aliq̄n
dñs tardius dat. cōmendat
dona. nō negat. diu desiderata.
dulcius obtinetur. t̄nus da
ta uilescit. seruat tibi de⁹ qd̄
nō uult cito dare. ut disais
magna desiderare. **6.**

Itē orandū est cū gemitu
lacrimis. **1. P. i.** Cū est
amaro animo. **7.**

Itē humiliter em̄astha. **xxv.**
Oratio humiliantis se. **8.**

Itē nō q̄ tria sunt petenda
nobis s̄m glōz. sup illd̄. **1. P. xvii.**
Oratio tercio. Tribus
inquit uiaibus orauit. ut
nos a p̄ntibus malis tute
lam. et peccatis p̄teritis ve
niat. et a futuris. cautelam
orem. **de p̄mo. 1. P. xxiii. vi.**
vigilate et orate. ne intretis i
teptationez. **de sc̄do. em̄astha.**

xxxvii. Ora dñm. et ip̄e cu
rabit te. **De terzo. luc. xxi. vi.**
vigilate om̄i t̄p̄e. ut digni habe
amini fugere q̄ uentura sūt.

Itē nō q̄ quedaz orō est fru
ctiuosa. et quedaz nō fructuo
sa. Fructiuosa est multiplex.
quia quedaz humili affectu.
ut oratio publicam. **luc. xxiij.**
Quedaz uerecūdo affectu. **Sn.**
Quēdaz displicet deo ipudētia
p̄dōris. tantū placet ei eru
lescētia. **9.**

Itē quedaz puro corde. sicut
orō susane. **dan. xiiij.** **10.**

Itē quedaz dulci corde. ut orō
moysi. **exo. xxxij.** Dimitte ei
hanc noxam. **11.**

Itē quedaz grato. **Coloc. iij.** O
rationi instantes. uigilantes
i ea gr̄az actione. **12.**

Itē est orō infructuosa. et h̄
multas species. quia quedaz
est simulatoria labioz. nō cor
dis. **Aug⁹.** Quid prodest stre
pitus labioz. ubi cor ē mutū.
et idē. sicut uox sine modu
latione. q̄i uox porcorū est. sic
oratio sine deuotione. q̄i mug
tus boum. **13.**

Secūda spēs est. orō p̄pera. q̄lis
fuit orō helue. **1. P. xix.**

Terca est. saluti cōtraria. ut
orō pauli. **1. P. xxi.** **14.**

Quarta est. p̄suptuosa. ut orō
fihoz zebedi. **1. P. xx.** **15.**

Itē nō q̄ orō potest diuidi i
postulationez. obsecrationez.
et orōnez. gr̄az. actōez. laude.
Ad postulationez. p̄tinet. petē
tiuitatez. p̄ans. tempiem
acris. sanitatez. corpis. **16.**

Obsecratio est. i exercitijs sp̄i
alibus. anxia apud deū istāna.

Oratio nō debet ad deum
officium. et similitudo q̄
et p̄a officio. **17.**
Cuius uia est i intell
et respone. gr̄az. **18.**
uolens i deficiens
fieri uolens. **19.**
Et nō q̄ quorū creatio
gr̄az. actōez. **20.**
Ad deū scripturaz. **21.**
dicit n̄m i referendū
nō esse. et dicit. aut ser
dicit. singula dicta q̄
agere. diligenter. cōfide
que in ap̄onū. tu. ut n̄
de dñi. dicit. gr̄az. ad
fructu. **22.**
Itē. sicut. ad. dñm. oratio
actōez. **23.** Oratio. quā
de. dñi. dicit. sunt. s̄m. u
gr̄az. actōez. h̄. orōez. **24.**
uolens. oratione. i. s̄m.
q̄. uolens. dñi. gr̄az. ad
uolens. **25.**
Terca. q̄. s̄m. oratio. in. p̄
sunt. h̄. orōez. gr̄az. actōez.
orōez. gr̄az. actōez. p̄
1. P. dicit. s̄m. oratio. q̄.
Oratio. est. q̄. h̄. orōez. actōez.
i. p̄. dñi. h̄. gr̄az. actōez. **26.**
Oratio. laude. q̄. ad. orōez. n̄m.
n̄m. orōez. p̄. s̄m. oratio.
sunt. laude. **27.**
p̄. orōez. actōez. miri. et
q̄. h̄. dñi. nō. s̄m. laude.
qui. uolens. creatura. ad
n̄m. laude. s̄m. oratio.
p̄. orōez. actōez. ex. p̄.
de. laude. i. orōez. actōez.
orōez. actōez. **28.**
p̄. orōez. actōez. **29.**
p̄. orōez. actōez. **30.**
p̄. orōez. actōez. **31.**
p̄. orōez. actōez. **32.**
p̄. orōez. actōez. **33.**
p̄. orōez. actōez. **34.**
p̄. orōez. actōez. **35.**
p̄. orōez. actōez. **36.**
p̄. orōez. actōez. **37.**
p̄. orōez. actōez. **38.**
p̄. orōez. actōez. **39.**
p̄. orōez. actōez. **40.**

tuz valet dep̄tatio iusti assidu
a **Ro. xij. Orōni instantes.**

Iter sunt condiaones extiores
et hoc dupliater i sermone
i opere. In sermone triplex est
condiao. Laus diuina. **ca. xx.**

Q bonuz est arguere et confide
te i orōne nō prohibere.

Iter ppua accusatio. n. palup.
vltio. peccati sup numerz ha
re maris Et post. Idcirco flecto
genua mea. **ca. xx.**

Iter in utroq; p̄seuerātia. **1. thes.**
v. Sine intermissione orate.

Iter ex pte opis triplex est cō
diao. declinatio a malo. quo ad
se. **emāstia. xxxv. Dep̄tatio p**
p̄tis est recedere ab iniustia.

Iter custodia legis diuine. quo
ad deū. **emāstia. xxxv. Qui cō**
seruat legeꝝ multiplicat orōneꝝ.

Iter impletio iusticie. quo ad p
ximuz. **p̄. xv. Longe est dñs**
ab impiis. et orōnes iustoz
exaudiet. hec dauidius i di
stinctionibus suis.

Q Et in summa virtutu. tractatu de
iustia. pulcherrime tractat et dif
fise de orōne et laude de ip̄

mo ponit orōnis distictionez
descriptioez. cōmendationez
multa alia cōsequēter. et bñ
nōbilia sūt et delectabilia. Et

ideo hic. ut ibi ponūtur. cōseq̄
ter posui. ad maiore deuorōez
habendaz. ad orōneꝝ. et laudeꝝ
dei p̄ficiendaz. Et p̄mo ponit

distictionez orōnis sic dicens.
Cura p̄muꝝ nōnduz. q̄ orō. q̄
q̄ dicit esse opus bonū. vnde

sup illud. **1. thes. v. Sine in**
missione orate. dicit glō. Dep̄
orat. qui semp bene agit.

Quq; vero dicit iusticia. seu bo

nitatis homis. que apparet deo
in filijs suis. q̄i quedaz ymago
dei. habet q̄i vi orōnis apud deū.

sicut et apparitio filij dei coraz
p̄re suo. est q̄i orō pro nobis. **he**
bros. ix. Ihus introuit in celū

ut appareat nūc vultui dei pro
nobis. sic sumit̄ orare. i glō. sup
illud. **1. thes. v. Sine inmissi**

one x̄. Iustus nūq; desinit ora
re. nisi desinat iustus esse.

Et bñ. ad fr̄es de monte dei.
sp̄aliter dicit de caritate. a qua
maxie est bonitas. i. a. q̄ ip̄a

est orō nūq; deficiens. Caritas
inquit. q̄ nūq; deficiat. ip̄a est
sine inmissione orō. Et s̄dit.

Est enī quedaz iugis bonitas
mētis. et bene cōpositi animi. a
ad patrē deū. i. filijs dei. bonita
tis quedaz similitudo.

Quq; orō dicit̄ peticio boni. si
ue dirigat̄ ad deū. siue ad ange
los. siue ad sanctos. sic letania
orō est ul orōnes.

Quq; strictus sumit̄. ut dicit̄
orō. peticio boni. que ad deū diri
git̄. et sic maxie a m̄gris descri
bit̄. ut i seruis patebit.

Quq; vero amplius restiguit̄.
etiā sc̄. ad petitionez. que est pro
adipiscendis bonis. vnde glō.
sup illud ps̄. **Exaudiuit dñs**

dep̄tationez meaz. dñs orōneꝝ
meaz suscepit. Dep̄tatio est p̄
amouendis malis. orō pro adi
piscendis bonis.

Cura fm nōnduz. q̄ orō sic desc̄
bit̄ a ioh̄e damasceno. Orō est
ascensus intellectus ad deū. i. in
tellectuz vero hic accipias. p̄nt
cōprehendit duas vires. que
sunt ppue aie rōnalis. quarz
vna est apphensua. alia motū.

Apprehensiva dicit intellectus
speculativus motiva intellectus
practicus. Intellectus specula-
tivus ad deum ascendit cum a con-
sideratione humanorum defectu-
rum ad considerationem boni suf-
ficientissimi et potentissimi sup-
plere defectus illos transit et
inquit in hoc modum quo de-
bet procedere qui vult orare.
Primo enim debet considerare defe-
ctus suos demum ascendere ad ei-
libertatem qui hoc potest supplere
unde. **1. P. viij.** dixit salomō
tēplo edificato. **S**i quis cognov-
erit plagam cordis sui et ex-
tenderit manus suas in domo
hac tu exaudies in celo etc. In-
tellectus practicus ad deum ascen-
dit desiderio et spe a libertate
eius sperando impleri deside-
rium suum.

Item oratio sic describitur ab eodem.
Oratio est petitio deorum a deo
non deest dei filios omnia indif-
ferenter petere nec deum de-
cet omnia indifferenter dare
non sunt petenda a deo nisi ho-
nesta.

Seneca in epistolis. Quia inquit
demerita hominum est cum turpissi-
ma vota deo insistent ut aut
si quis aurem admoneat contum-
escant et quod scire homines nolunt.
deum narrat sic vive cum hominibus
tanquam deus videat sic loquere
cum deo tanquam homines audiant.

Non deest filios dei petere vi-
lia et sensibilia ista que sunt
transitoria et corruptibilia.

Seneca in epistolis maior sum
et ad maiora natus quam ut
mancipium sim sensuum meorum.

Item non deest viros virtutis

petere puerilia. **1. cor. xij.**

Quando factus sum vniuersa
niam que erant parvuli.

Item oratio sic describitur. Oratio est
purus affectus mentis in deum
directus. **I**ste affectus deside-
rius est unde super illud. **1. thes.**

v. Sine intermissione orate.

Dicit glossa. **I**psi desiderium bo-

norum oratio est et si continuu est

desiderium continua est oratio

Pietas a qua pius est affe-

ctus qui est oratio est theose-

bia siue cultus dominus deo

debitus qui comprehendit fi-

dem. spem. et caritatem unde

augustinus de orando deo ad probam

spiritu fide spe et caritate con-

tinuato desiderio semper oramus

Item in eodem. Ora in spe ora fide-

liter et amanter. Affectus

qui est oratio in deum dicitur diri-

gi ad modum nunciij. Est enim

velut nuncius ab homine ad

deum missus unde super illud ps.

Intra oratio mea in conspectu

tuo dicit glossa. virtus magna

pure orationis hic notatur que

quasi persona quedam ad deum

intrat et mandat quo

caro puerum nequit pagit

In libro de spiritu et anima sic de-

scribitur oratio. Oratio est mentis

conversio in deum per purum et hu-

militer affectum.

Gregorius in sexta moralium parte

dicit quod veraciter orare est

amaros compunctionis gemitus

et non composita verba re-

sonare.

Item oratio in generaliter sic descri-
bitur. Oratio est ostensio volun-
tatis nostre ei a quo impetrare
speramus ad quod desideramus.

Sequitur de

Sequitur de cōmendatione orōnis. Nōndūz g^o q^o ad cōmendationez orōnis p^omo ualere p^t frequens admonitio quā scriptura facit ad orādū. emāstia. xvij. nō impediari^s orare semp^e. xxxij. clama ad me et exaudia^r te. i. macha. v. Et nūc clamen^t i celuz luce. xi. petite et dabi^t uobis quante et i uenietis pl^u sate et apietur uobis. Aug^o Nō tantū hortaret^r ut peterem nisi dare uellet/ eru besant humana pigritia pl^u vult ille dare q^o nos accipe plus uult ille misereri q^o nos a misera liberari. Itē luc. xxij. et xxvj. Vigilate et orate ne intretis in tēptacōnem. Itē Ro. xij. Orōm instantes. Itē coll. iij. i. thess. v. sine in tēmissione orate. Jaco. p^omo. si quis v^om indiget sapiā postulet a deo. Et eiusde^m v. Tristat aliquis v^om orat. i. pe. iij. Vigilate i orōnibus. **S**cdō exempla interea uero est efficacissimuz exēplū xpi qui licet orōne nō indigeret cū p se omia posset tamen ut daret nobis exemplū orandi tonens orabat. De eius orōne habes. i. xij. Dimissa turba ascendit i montez solus orare. Et eiusde^m xxvj. Sedete hic donec uadaz illic et orem et progressus pusilluz prociat i fna em suā orans et dicens. Ab ip^s si fieri p^t rē. Et paulo post iteruz scdō abiit et orauit dices. pater mi rē. Et orauit tertio eūde^m sermonez. Non g^o pige at te repetere eandē orōnez

sicut pater n^r ul^l aliaz orōnem que amplius te delectat. Itē. i. p^omo. Diluculo valde surgens abiit i desertū locū ibiq^z orabat. Et luc. iij. Ihu baptizato et orante. aptuz est celuz. Et eiusde^m vij. factū est i dieb⁹ illis exiit i montez orare et eat pnoctans i orōne dei. Eiusde^m ix. factuz est duz oraret spēs eius altera. Itē. xij. factuz est cū esset i loco quodaz orās ut cessauit dixit vnus ex discipulis eius ad eū. Dne doce nos orare. Itē eiusde^m xxij. Et factus i agonia prolixius orabit. Et xxij. p^omo dimittite illis quia nesciūt quid faciūt. Et iohis xij. pater saluifica me ex hac hora. Itē eiusde^m xvij. plura hntur de orōne xpi. **A**d cōmendationez etiā orōis ualere possunt exempla alia et causa breuitatis pauca de illis tangam. Legit^r luc. ij. de āna q^o nō discedebat de tēplo ieiunans et orōnibus uacans die et nocte. Et act. p^omo Erāt omis p^seuerātes i orōne vna nimitter cū mlicibus et maria m^re ihu et fribus eius. Et eiusde^m x. Ascendit petrus i supiora dom⁹ ut oraret. Et de beato martino legit^r q^o etiā moriens i uictuz ab orōne spm nō relaxabat. Et de bto paulo p^omo heremita legit^r q^o mortuus. q^o orabat vnde habuit signuz orantis ore et maib⁹ i celuz erectis cū inueniret factuz cadauer eius appodiatū arborū a beato anthonio qui de eo ait patet. q^o assidue quūq^z oraret deū uiuus qui nō desinit

orare mortuus. Et iacobus al
phet. ex utero matris sanctificatus
ex assiduitate contraxit
i gemibus suis duricie carne
lor. et bartholomeus. cenes
i die et cenes i nocte ante
deu genua flectebat.

Tercio. q. filius dei. ta diligē
ter nos voluit instruere ad
orandum. vix em̄ est. aliquod
opus. ad quod ita diligēter i
struxerit. Ip̄e em̄ docuit quid
orandum. et ubi. et quādo. et q̄
mō. et quo fine. et qua neces
sitate. ut in sequentibus patē
poterit. Noluit nos negligē
ter addiscere. qd̄ tā diligēter
voluit docere. Verēcūduz est
discipulis xpi. ignorare q. ma
gister eoz. a deo diligētissie
docuit. vnde verēcūduz est
eis. raro facere hoc. qd̄ maḡ
eoz tantū frequētavit.

Quarto dignitas angeloz
orōnes n̄ns deo offerētuz.
tho. xij. dixit angelus thobi
e. quādo orabas cū lacrimis. a
sepeliebas mortuos. ego ob
tulit orōnez tuā dno. nō debz
homī esse onerosuz. illud mit
tere deo. qd̄ angelus non de
dignat̄ offerre. imo qd̄ plus
est. ip̄e xpc̄ inquituz. homo ē
suū sacerdos illud offert deo
patri. qd̄ figurat̄ in hoc. q. dy
acon. thuribuluz trudit sac̄
doti. et sacerdos thurificat deo.

Sic xpc̄ orōnes em̄ patri
p̄ntat. que p̄ntatio multuz
facit eas valere. Quomō
em̄ a deo cōtēpneret̄. qd̄ a
tanto mediatore ei p̄ntat̄.
Quinto. p̄minētia quā h̄t
orō respectu alioz opoz. orō

p̄minet respectu lectionis.
Vsidor. **O**rōibus mūdā
lectōibus instrum̄. vtrūq;
bonuz est. si liceat. si nō liceat.
melius est orare. q. legere.
Itez p̄minētia videt̄ habē
fili. ieiunij et elemosine.
Primo i hoc. q. orō est resp̄
eius qd̄ est sup̄ nos. scz. respe
ctu dei. Elemosina vero et
ieiunij. respectu eius quod
est iuxta nos. uel infra nos.
vnde. ai orō ad digniorem
ordinet̄. in hoc videt̄ esse
dignior. p̄terea ieiunij et
elemosina vident̄ suū o
m̄niam. Sūt em̄ velut du
e ale. de quibus dicit vsido
rus. Qui vult orōnez suā
volare ad dnm̄. faciat illi du
as alas. ieiunij et elemo
sinaz. **tho. xij.** Bona ē orō
cū ieiunio et elemosina.

Orō colūba est. auis scz sp̄s
sancti. que ramū oliue appor
tat. duz pacē hominibus ipe
trat. inde dicit̄ eam auē sp̄s
sancti. quia deuota orō a sp̄
sando est. **Ro. viij.** Sp̄s s̄ns
postulat p̄ nobis. gemitib;
i enarrabilibus.

Bihardus. **T**epida est orō
orō. nisi eam p̄cedat inspira
tio.

Sexto. facultas huius opoz.
si dicit̄ hoī. ut det elemosinā.
p̄t excusare se. ai nō semp̄ ha
beat homo argentuz. i bursa.
si dicit̄ ei ut ieiunet. p̄t ex
cusare se. ai multi p̄pter debi
litatez capitis. ieiunare nō
possunt. si ab orōne. nullus
se p̄t excusare. Quilibet em̄
p̄t h̄re orōnez. saltez mētales.

etiam si mutus sit / unde in ps.
 Apud me orō deo / Et sup illd /
 Iustus autē miseret et tribu
 et / dicit glō. **¶** Vemp aliquid e
 iusto qd' det / salterz orōnez /
¶ Crisostom. **¶** Dola orōnez / q' spe
 ciale tributuz / aia offert deo
 de suis visceribus /
¶ Septimo. quia opus honora
 bile est / Multa officia sunt /
 que aliquibus cederēt adde
 detus / sicut arare ul' fodere /
 si orare deū / nulli quātūcūq;
 nobili / credit ad deditus / quia
 ai oram' ipi deo loquim' / qd'
 sine dubio magnus honor e /
¶ Octavo. quia illud officiu / val
 de lucrosuz est / qd' pmo potest
 ostendi ex hoc / q' nichil e / ad
 quod orō valere nō possit /
 vii. q. pal. xx. **¶** Cū ignorem'
 quid agere debeam' / hoc so
 luz habeam' / residui / ut ocu
 los nrōs ad te dirigam' / hoc
 est officiu / quo p' homo lu
 crari omi t'pze / i hieme. et i
 estate / i sereno. et pluuiali tē
 pore / de nocte et de die / festi
 uis diebus et ferialibus / in
 infirmitate et sanitate / i iuue
 tute et senectute / stando et
 eundo / in domo et ex' domū /
 quāq; luat' homo plus vna
 hora orando / q' valeat tū
 tas vna / quia modica orōne
 deuota / acquirit hō regnuz
 celoz /
¶ Nono. orandi necessitas / qm'
 i presenti habem' / **¶** Tria soler
 esse occasio clamandi omib' /
 Ignis. aqua. hostes. / hec tria /
 quasi singulis diebus debent
 mātare nos / ut ad deū in orō
 ne clamem' / vix em' est dies /

i quo domus consaēne nrē
 nō succendat' / igne infernali
 scz igne cōcupisēne p'raue / vñ
 necesse habem' / clamare ad
 aquā diuine grē / et ad aquaz
 lacrimaz recurrere / **¶** Ignis
 iste / aliquādo ex vna pte extin
 quit' / ex alia pte accenditur /
 Ex ipa em' aqua lacrimaz / vñ
 de debuit extingu' / quāq; vire
 sumit / ut ai aliquis vane glo
 riat' de hoc / q' pām sua deplo
 rat /

¶ Ite vix est dies. in qua homo
 nō sentiat fluctus malaz co
 gnationuz / sup caput cordis
 sui / ut necesse habeam' / freq
 ter clamare / illud **¶** vii. dicit
 salua nos perim' /

¶ Ite vix est dies. in q' hostes
 suos nō videat / ad portas ci
 stri sui / ut ai verba mala in
 ore habet / ul' fatua mulierez
 aspiat /

¶ Oratio multuz loco cōpetit / i
 quo sum' / **¶** Dum' em' i valle
 misie / ideo necesse habem' /
 ad dei misericordiaz frequēter
 orando clamare / **¶** Pugna ha
 bem' / ai eo / de quo scriptū est
 Job. xli. **¶** Nō est potestas i t'm
 que cōparetur ei / ideo nrē
 habem' / frequēter / dei auxi
 liuz inuocare / i futuro cessabit
 hec pugna / ideo nō erit ibi o
 ratio nrā /

¶ Aug' de orando deo / In vita
 eterna / nō erit boni pmissi ex
 pectatio / si redditi cōtēplatio /

¶ Decimo. cōmēdabilis est orō /
 a mltapha suo effectu /

¶ Noniduz gō q' orō infirmitatē
 corpis sanat / **¶** crīstian. **¶** xlvij. si
 lum tua infirmitate ne desina

as te ipm/si ora dnm et ipe
curabit te/ ::
Jacobi ultio. Oro fidei salua
bit infirmuz/ ::
Ite vitaz prolongat/ vsane
xxxvii. **Audiu oroz tuaz**
et vidi lacrimas tuas/ ecce
ego adiuaz sup dies tuos/
xv. anos/ ::
Ite ab obprobrio liberat/ ut sa
ram filia raguelis et thob. iij.
Liberat etia a mortis piculo/
ut susana dmi. xij. ::
Ite a pncipe iniquo baruth. iij.
Clamate ad dnm/ et liberabit
vos de manu pncipuz iniqui/
Et act. xij. Liberat petru de
carcere/ etia sine intermissio
ne orante pro eo/ ::
Ite **Jonas** de ventre ceti liba
tus est/ Jone. ij. ::
Ite oro sanat morbos spua
les/ **Jaco. ultio.** Infirmitas qe
ex vobis inducat psbiteros et
desic et orent/ et si i pnis
sit dimittentur ei/ ::
Oro etia i bello triumphat/ **exo.**
xvii. **Cu** leuaret manus mo
yses/ vincebat isrl. **Judith.**
iij. **Demores** estote moysi
serui dei/ qui amalech no fer
ro pugnando/ si pncibus suis
deieat/ ::
Glō sup libro nu/ plus valet
vnius sanctus orando/ qm i nu
meri pnciores pbando/ ::
Oratio sancti penetrat celuz/
quomo i terris hostes no
vincant/ plus vetula vna/
acquirat de celo vna hora o
rando/ qm mille milites arma
ti/ acquirant de terra longo
tpre pbando/ ::
Item de hostibus spualibus

triumphat/ ::
vsidorus. hoc est remediū
eius qui viciaz teptamen
tis exestuat/ ut quoties quo
libet tangit/ vicio/ torrens se
ozom subdat/ quia frequēs
oro/ viciaz ipugnacionez ex
tinguit/ ::
Dicebat magnus cantor pa
risiensis/ **Qui** molestat/ lu
xuria ul' hui' i mudicia/ certū
numez genuflexionuz/ auz
letania sibi constituat/ ::
Ite oro demones fugat/ **et**
xvii. et **act. ix.** hoc genus de
monioz no eiat/ nisi p oroz
et ieiuniuz/ ::
Ite oro demones auant/ vni
clamabat quidaz demonio
plenus/ **Bartholomee** ap'le
dei/ incendit me orones tue/
Ite oro hoiez illuminat/ vnde
sup illud **act. ix.** Erat petru
i ioppe orans/ ::
Ite ad amore dei inflamat/
vii. iij. **Et** descendit ignis de
celo/ ad oronez hehe/ ::
Ite mudat/ **vsidorus.** Oro
inibus mundamur/ ::
Ite oro confortat/ **luc. xxij.**
positis gembus orabat di
cens/ pater/ et subditur
Apparuit autez illi angelus
de celo confortans eu/ et ::
Bn. ad frēs de monte dei. O
ratio confortat et illuminat/
Maxime consolaciones/ ab
ab amicis dei/ i orone recipi
untur. **ecc. xxxv.** Qui adorat
deu i oblectatione suscipiet
luc. ix. Ascendit ihus i mo
tez ut oraret/ et facta est du
oraret spes eius altera/ et
vestitus eius albus resulges

Ite oratio ad tranquillitatem
valet. 1. thio. 1. Obscra pmo
om fieri obseruaciones. orō
nes et ut quietaz tñquillaz
vitaz agam. Job. viii. Si dilu
cilo surrexeris ad deuz et oīpo
tentes fueris deprecatus statim
euigilabit ad te et pacatum
reddet habitaculū tuū. nec
solum orō opatur. ite. n. s. etiā
i celo.

Greg. Magna virtus orōnis
que effusa in terra opatur in
celo. Spa. reli. apit. luc. xviii. Ihe
su baptizato et orante. aptuz
est. reluz.

Spa. etiā claudit ut patet i
orōne helie. ij. R. xviii. Iaco.
vlto. Multuz valet deprecāo
iusti assidua. Helias hō erat
similis nobis passibilis. et orō
nez orauit et.

Orō etiā deū mitigat. vñ sup
illud thob. ij. vbi dicit q. sara
tribus diebus et tribus no
ctibus neq. manducauit neq.
bibit. s. i. orōne p̄sistens. depra
bat dñm cū lacrimis. Et dic

glō. Orō deū lenit. lacrima co
git. hec vngit. illa pungit.
Orō velut qddaz scutuz. abi
ra dei protegit. vñde sapiēcie
xviii. pperans homo sine qre
la. deprecari p̄p̄lis. p̄ferens ser
uitutis sue scutuz. orōnez. et p̄
incensuz. deprecāonuz. allegans
restitit ire.

Orō quodāmo tenet deū. et
habet i p̄tate sua. exo. xxxii.
Dimitte ut nascat̄ furor. me
cont̄ eos.

Greg. Quid est dicere seruo.
dimitte me. nisi deprecādi au
sum p̄beret. q̄ diceret. p̄esa

q̄ntuz. apud me valeas. et co
gnosce quia obtinere potis
quid pro iplo oras. vsa. xliii.

Non est qui iuoret nome tuū
qui consurgat ut teneat te. le
me. vii. Noli orare pro iplo
hoc. et ne assumas p̄ eis lau
dez. et orōnez. et nō obsistas m̄.

Ite. orō. celeste curaz. q̄i quada
redolentia delectat. apoc. v. ha
bebant phialas aureas. ple
nas odoramētoz. que sunt
orōnes sanctorū.

Orōne sancti impetrāt. apd
deū. qd̄ volūt. s̄m p̄missiones
a deo factas. 1. xviii. Si duo
ex vobis consenserint sup̄ terrā.
de om̄i re q̄ntūcūq. p̄nerint.

fiet illis a p̄re meo. Eiusdē. xxi.
Omnia quecūq. p̄neritis cre
denes. accipietis. luc. xi. pe
tite et dabit̄ vobis. et. Ite. loh.
xvi. petite et accipietis.

Sequit̄ de p̄paracione orō
nis. adhanc mouem̄. ca. xviii.

Ante orōnez. p̄para aīaz tuam.
et noli esse q̄i homo qui tēptat
deū. Orans tūc deū tēptare vi
detur. n̄ id pro quo orat. nec
ip̄tate desiderat. nec se ac
ceptuz sperat.

Ite p̄paracio multuz valet ad
hoc. ut homo exaudiat̄ i orō
ne. p̄s p̄paracionez. cordis eoz.
Iū. p̄paracionis figura. est
p̄paracio. quā facit sacerdos. ce
lebratur. induendo se sacris
vestibus.

Ite hanc p̄paracionez. nobis cō
mendat. tēpl. edificāo. et or
natus ip̄ius. p̄s edificauit. sa
lomon tēpluz. demde ad deuz
orauit. ij. R. viii.

Et nōnduz. q̄ duplex ē p̄paracio.

quedam p̄m̄qua quedam remota
ad remotas p̄paraciones p̄m̄op
tinet / q̄ homo bene uiuat
Greg. sup **Job.** Sunt nō nulli
m̄t̄ em̄az / qui prolixas ad deū
p̄res habent / s̄ vitaz dep̄t̄m̄
uz nō habent /

Idem i suo dialogo. Quid mirz
si postulantes tarde a dño ex
audim̄ / qui p̄p̄t̄ez dñm̄ tan
de / aut etiaz nullo mō audi
mus /

Greg. i moralibus. Clamore.
angustie tēpore dñs nō audit
quia t̄quillitatis t̄p̄re i p̄ce
ptis suis ip̄e clamātez dñm̄ nō
audiuit /

Vsidorus. Nō p̄t̄ h̄re p̄em̄ cer
tarz fiduciaz / qui adhuc i p̄cep
tis dei pigritat / et quē p̄em̄di
recordatio delectat / qui a p̄ce
ptis dei auertit / qd̄ i orōne po
stulat nō meretur / nec ip̄t̄rat
ab illo bonū qd̄ posat / cui le
gi nō obedit /

Idem. Suid qd̄ deus p̄cipit faci
m̄ / id qd̄ petim̄ sine dubio ob
tinem̄. **1. Job. 11.** Si cor n̄m̄
nō rephenderit nos / fiduciaz
habem̄ ad deū / quicqd̄ pete
rim̄ accipiem̄ / ab eo / qm̄ mā
data eius custodim̄ /

Aug. i libro de ope monachoz.
Cuius exaudit vna obediētis
oro / q̄ decē milia contēptozis /
p̄s. Oculi dñi sup iustos / et au
res eoz i p̄ces eoz /

Sedm̄ vsidoz. necessaria est i
orōne opatio / et ope fulatur
oratio / et orōne fulat̄ opatio /
Moyes orōne pugnas cont̄
amalech / manus habebat ad
deū eleuatis / **exo. xvij.** **Tren.**
11. Leuem̄ corda ura cū man

bus ad deum /
Vsidorus. Cor cū manib̄ leuat
qui orōnez cū ope subleuat
In p̄s. Eleuatio manū meaz /
sacrificiuz vesptinuz / qd̄ sacri
ficiuz erit dignus. **1. thi. ij.** Volo
vros orare i om̄ loco leuātes
puras manus /

Item ad p̄paraciones remotaz /
sp̄aliter videtur p̄tinere ieiū
m̄uz et elemosina / q̄ sp̄aliter
iuuant orōnez / vnde cū thure
i quo significat̄ orōnis deu
tio / offeruit magi / auz i quo si
gnificat̄ elemosina / et mirra
i qua significat̄ maceratio car
nis / que est p̄ieum̄uz **ar. ij.** hec
sunt due ale orōnis de quib̄
loquit̄ **vsidoz.** **1. Job. vij.** Bona
est orō cū ieiunio et elemosina /
Cui ieiunio corpus suū mace
rat / dū miseriaz assumit / di mi
sericordiaz prouocat / et sic o
raciones iuuat / **dan. ij.** posui
faciē meā ad dñm̄ deū meū /
rogare et dep̄t̄m̄ i ieiunio /
facto et cinere / Cui vero ele
mosinaz dat / dū misericors i
p̄ximo existit / deū sibi misercor
dez iuenit / **1. v. bñ.** misericor
des / qm̄ ip̄i misericordiaz conse
quūtur / **isa. lvij.** frange esu
rienti panem̄ tuū / et tūc iuom
bis / et dñs exaudiet / clama
bis / et dicit̄ ente assum / quia
misericors sum / dñs deus tuus /
Qui vult aliquid ab aliquo i
petrare / p̄mittit munera ut fa
cilius ip̄t̄ret / **eccl. xxxix.** Cōdu
de elemosinaz i sinu paup̄is
et hec pro te exorabit /

Item ad p̄paraciones remotaz /
videt̄ p̄tinere confessio hōi
facta **1. cor. vltio.** Confitemi al

terutz pām vā Et sacer
dos celebraturus missaz fac
gnalez confessionez/

Ad p̄mquaz vero p̄paratōez/
p̄mo videt̄ ptinere reuocā
no cordis/ ab exteriorib⁹ ad
interiora/ auz retentione eius
N. vi. Tu autēz cū oraueris
Intra cubile tuū. Ingres
sus i cubiluz est cordis i uo
cāo/ Clausio ostij est cordis
retentio/ fatuū est deū muo
care ut ad se veniat/ et grāe e
lemosiaz conferat/ si hō euz
nō expectat/

Bi. Om̄s nobis causamur
deesse grāz/ iustus grā ipā
coquerit/ nō illos sibi deesse.
De sic. paupes cū multis da
moribus iuocatus fuerit/ di
stributor elemosiaz/ diuer
tacula captant/

vsidorus. purgandus est p̄
mū anim⁹/ atq; a tepaluz re
uz cogitacōibus segregād⁹/
- **ut** pura aies cordis/ ad
deū simpliciter/ et vere diri
gatur/

Idem pura est orō/ qm̄ i suo tē
pore/ seculi nō intueniūt ante/
longe autē a deo est anim⁹/ q̄
i orōibus/ cogitacōibus sedi
fuerit occupat⁹/

Orō ptinet ad p̄mquā p̄pa
rationez/ consideratio sui ipi⁹/
Bi. ad frēs de mōte dei. Debe⁹
nos metipōs/ corā deo consti
tuere/ q̄ facie ad faciez/ et i lu
mine eius prospicē/ tribulacō
nez/ de nobis ipis/ nobis ven
entez/

vsidorus. Cū deo assistim⁹/ gēne
et flere debem⁹/ remiscētes/ q̄
grāna sunt que cōsumimus/

q̄q; dūa m̄fem suphaa/ que ti
memus/

Dicebat quidaz/ q̄ latrones et
trutam/ donauerāt eū orare. La
tio attendens/ quid fecit/ et qd̄
tormentuz sibi p̄paratuz sit/ int̄
her duo/ cū multis lacrimis mi
sercordiaz petit/ Trutam vero/
ea que sūt miserabiliora i eis/
ostendūt i probissime/ et q̄ sana
sunt abscondunt/ ut magnitu
do miserie/ ad misericordiaz ex
altet. **iii. P. viii.** Diquis cogno
ueat plagā cordis sui/ et exte
derit manus suas in domo hac/
tu exaudies i celo. Ex confida
tione pat̄uz/ puenit luctus qui
multuz valet i orōne/

vsidorus. pat̄uz i recordatio/ me
rore gignit/ Luctus vero mē
tez puriorez reddit/ et sic valet
ad hoc ut orō exaudiat⁹/

Aug⁹. Munda tantuz cubicu
luz cordis/ intus est qui exau
dit. Et sup̄ illud ps̄/ Iniquitatez
si as i cor me. **Et** dicit glō/ pu
ritas orōnis auditur. **lyban⁹**
hebreā lingua candor int̄pre
tat/ Lingua vero grec̄. thus/
Candor em̄ puritatis/ et de
uocao orōnis/ que in thure de
signatur/ cōgrue sibi iungunt⁹/

Itē ex consideracōne pat̄uz hu
militas puenit/ que multū iuuat
orōnez/ **et. xxxv.** Orō humiliā
tis se nubes penetrabit/

Itē confidacō status p̄culosi/
multuz valet ad augmentuz
desiderij/ et magnitudo deside
rij/ multuz iuuat orōnez/ ad hoc
ut exaudiat⁹/

Orō ptinet ad p̄paratōnez
p̄mquaz/ ut attendat⁹ ad eū/
cū sacrificiuz orōnis offertur/

2

In ps vacante et videte qui ego
su deus. Multum debet nos
reddere attentos i orone hor
quod ai dno maiestatis loqui
mur. geni xviii. dicit abraham
loquar ad dnm meum ai sim pul
uis et cinis.

Bn. loquens de pfiacte. Admonen
dus est inquit quanta pfi purita
te cordis intendere i eu/ai sa
crificiu oronis offertur se ipm
intendere qui offert intelligere
quid offert. **Quintus** em videt ul
intelligit illuz ai offert tantuz
ei i affectu est sicut sm ligna sil
ue exardescet ignis. eccl. xxviii.
sic sm diuersas meditacōnes de
deo sequitur diuersas affectōes
ex meditatione iusticie diuine
sequit affectio timoris medita
cōnez misericordie affectio seqt
confidēcie et spei meditacōnez
sapientie omnia nuda videntis af
fectio erubescēcie meditacōnem
excellēcie affectio honoris me
ditacōnez bonitatis ul benefi
cēcie affectio gntitudinis ul amo
ris meditacōnez suauitatis diui
ne affectio que potest dia scā
esurire sm vero affectu mētis
sequit affectus orōnis.

Aug. de orando deo ad proba
dignior inquit sequet effectus
que feruēcior pcedit affectus.
Affectio spei spāliter valet ad
ipetranduz.

Bn. Quatenus in bonis dnm pede
fiduac porrexeris catenus pos
sides.

De. Nichil oipotēnaz vbi clar
orez reddit qd qd oipotentes
facit omis qui spant in se de
mqz omnia possibilia sunt aede
ti voluit orantes xpc spāliter

attendere qd de p eoz est ut
fiduaz haberent ipetranduz
petere. Naturale em dnosat
esse patris filijs vti ha puidere
vnde ai dixissent discipuli ei
dne doce nos orare. **vidit.** Cū
oratis dicit p m. luc. xi.
Idem i eodez. Si vos ai sitis mali
nostis bona dare filijs vris
quāto magis p v celestis da
bit spm bonuz petētibz se. Et
jo. xvi. Si quid petieritis i no
mine meo pater meus dabit
vobis.

Sequit de ipedimētis orōnis.
Dixit abbas euagrius. **Augu**
est quidē sine ipedimēto o
rare manus etiā est psalle
sine ipedimēto.

Dixit abbas agathon nullū
labore esse i religione quāto
orare. **Diabolus** em nulluz
opus tantuz conatur inter
rūpe quāto orōnez deuota
Aliud em opus quousqz pfiat
at habet aliquaz reqez
oratio autē nullaz. **Et** sic pos
sunt enumerari xii. ipedimē
ta orōnis.

Primo est peccatuz orantis vsa
pino. Cū multiplicaueritis orō
nes vras nō exaudiaz man
em vze sanguine plene sūt
ps Iniquitatez si as i cor me
nō exau dūs. ysa. lxx. peccata
mā absconderūt facie eius
a nobis ne audiret. **Remed.**
pccā vza phibuerūt bonū a
vobis. **Trenoz. iii.** Nos inique
egim et ad iracūdiā puota
uim. **vidit** ierorabilis es. **In**
eodez opposuisti nubē ne trā
siret orō. **iohis. ix.** Sciam quia
pccōres deus nō exaudit.

Secundus est orōnis dubi-
etas. Jaco. i. postulet in fide ni-
hil hesitans. Et subdit de
hesitante. No estimet homo
ille q̄ accipiat aliqd̄ a deo.
Bi. Indignus celesti b̄ndicti-
one esse conuincit̄ qui deū
dubio q̄rit affectu.

Tertius quia nō petit̄ qd̄ pe-
tendū est quia sc̄z vile est
qd̄ petit̄ ul̄ nō expedies pe-
tenti. Joh. xv. vsq̄z mō nō pe-
tistis quicq̄. Glo. q̄ aliqd̄ sit
cōpatione rei p̄manētis. W.
xx. Refatis quid petatis. di-
ctū est filijs zebedei petētib̄
honorē. Et paulo petētib̄
multi amononez que sibi nō
expediebat. dictū est. suffiat
tibi grāa mea. La virtuti
infirmitate p̄ficiat̄. ideo freq̄
ter etiā nō exaudit̄ p̄redo
amonez tribulationū. ysa.
xxvii. Miserere m̄ ip̄o et nō
disce facere iusticiā. Jac. iii.
petitis et nō accipietis. eo q̄
male petatis.

Ultimus. Multi orantes nō
exauditi. prouidet em̄ de
illis meliora q̄ petūt sicut o-
tingere solet puulis qui ne
iscolis vapulent. deū exorat
s̄ nō datur illis postulatiōis
effectus quia ipedit talis ex-
audiao ad profertur.

Quartus est indignitas eius
p̄ quo orat. Jemie. vii. et xv.
Noli orare pro pplō isto neq̄
assumas pro eis laudez et
orōnez quia nō exaudiat te.
Eusdez. xv. Sistetit samuel
et moyses corā me. nō est aīa
mea ad pplm̄ istuz.

Invitas patri. quidaz frater pa-

trabat̄ molestā fornicatiōis/
et abiit sepe ad seniorez ut p̄
se oraret. Cūq̄ frequēs orō sem-
ous. eū nō iuuaret. Dñs nocte
ei ostendit negligētiāz fr̄is
esse in causa. quare nō exau-
dret. vidit em̄ senior mona-
chū sedentez et sp̄m fornicati-
onis in diuersis formis mu-
lier. apud se ludentez. et ip̄m
cū eis delectari. vidit etiā an-
geluz dñi astantez. et idigūa-
tez cont̄ eundez fr̄em. q̄ non
surgebat. nec se p̄sternebat
i orōibus ante deuz. s̄ magis
delectabat̄ i cogitaciōib̄ suis.
Cognouit go senior culpā fra-
tris esse. q̄ ip̄e nō exaudiebat̄
pro eo. Et dixit fratri. impos-
sibile est discedere a te forni-
caciōis sp̄m. alijs pro te orā-
tibus. nisi tu ip̄e labore assu-
mas. i ieiunijs. orōibus. et
vigilijs. rogans dñm cū ge-
mitu. Audiens frater verba
senoris. cōpunctus est corde.
et p̄ afflictionez corpis. meru-
it misericordiaz dei.

Quintus est cogitaciōnū ma-
laz multitudo. ca. x. musce
moriētes p̄dūt suauitate vi-
guenti. gen. xv. Abigebat ab̄ā
voluāes de sacrificiō. 1 mach.
ii. Templū eius sicut hō igno-
bilis. Templū sp̄iale est. ut hō
ignobilis. cū imūdis cogita-
ciōibus occupat̄.

Sextus est contēptus dīne
legis. pu. xxviii. Qui dēdiat
aurez suas ne audiat legem.
orō eius erit execrabilis. pub.
pmo. Inuocabūt me et nō ex-
audiat̄. fr. eo q̄ exosam habue-
runt disciplināz.

Septimū est durities. que duplex est. quedam in pauperes de qua ps. xxj. Qui obturat aurez suaz ad clamorez pauperis/clamabit ipse et nō exaudiet. Alia est ad eos qui offendunt/ai aliquis nō vult eis remittere etc. xxviii. Relinque proximo tuo nocentem/et tūc deprecanti tibi peccata soluetur. In eodem. Homo hōi seruat iram/et a dno qrit me delam. Ps. xj. Cū stabitis ad orandum/dimitte si quid habetis aduersus aliquem/ut et pater vester etc.

Octauū est peccati additio. eccl. i. xxxiii. Vnus orans/et vnus maledicens/ai vō rē exaudiet dñs. Os is mali orōm additur/est qñ quedam maledictio. ul' mali iprecatio/que orōm aduersat/qui peccatuz addit/qui elongat se a deo/et ideo. difficilior a deo exaudir. ps. Cui elongant se a te peribunt. Itez plongauerūt iniquitatez suaz. ps. lv. Inuocate eū dū ipse est. Iaco. iij. appropinquate deo/et appropinquabit vobis. Deo appropinquat/qui a malo opere cessat. De hoc impedimento/et pcedenti tangit ysidorus dicens/duobus modis orō impedit/ ne impetire valeat quisq; postulata/hoc est/ si aut quisq; adhuc mala committit/ aut delinqueti/ sibi debita non dimittit.

De ysidorus dicit nullū proficit in vulnere medicamentū/ si adhuc ferruz in eo sit/ ita nichil proficit orō illius/ aut adhuc dolor in mente/ ul' odium manet. (ipectore)

Nonū est dyaboli suggestio/ que multos ab amore retrahit. Vnde gregorius in dialogo/ in quadam abbacia pompeiani abbatis/ quidam monachus nō poterat stare in oratorio in orōne/ sed semp exiit/ a sepe correptus noluit emendare. Sz quada die ai beatus benedictus venisset ad eū corripendum/ vidit quēdam nigrū puerulū/ tenēte eū p fimbriam vestimenti/ Cūq; orassent p biduū/ benedictus pompeianus. et maurus. alii tres viderūt puerulū illū/ et beatus benedictus. monachus/ verberare corripuit. et demon recessit/ ac si ipse esset verbat.

Decimū est. puitas desiderij. Aug. Seruat tibi deus/ quod nō vult tibi cito dare/ ut tu discas magna. magis desiderare.

Gregorius in mor. Eternā vitā/ si ore petim/ nec tamē corde desideram/ clamātes tacem/ ps. Tacui dū clamare tota die. Vndecimū est. petentis in patientia. ps. xxviii. Consuluit saul dñm/ qui nō respondit ei. Et sequit dicit q; saul. Currite michi mulierez habētez phytonez/ iudith. ix. hūiluz a mansuetoz/ semp tibi placuit in deprecao.

Duodecimū est. defectus perseuerantie in orando. luc. xi. Si perseuerauerit pulsās etc. ps. benedictus dñs qui nō amouit etc.

Aug. Si nō est amota oratio/ securus esto/ q; nec mīa/ Consequenter ostendēduz.

Die maris actabat fluctibus.
Et de tempore vero oportunitate
non dicitur quod beatus ostendit tres
horas diei multum oportunas
esse orationi dicens fratribus de
monte dei extra illas horas de
quibus dicit propheta Septies
in die laudes dixi domino matutini
aut vespertini aut medie noctis
sacrificium maxime observandum
est. Non enim frustra ait propheta
Vane astabo tibi et videbor
quia tunc a cunctis exterioribus
sum ieiunium et dirigatur oratio
mea sicut incensum in conspectu
tuo eleuatio manuum mearum sa-
crificium vespertinum quia tunc ab
huius impedimento inuenimus digesti
qui etiam in nocturnis vigiliis no-
stris quibus nocte surgimus ad
confitendum nomini domini confessionis
eiusdem ordine contexens In
die inquit tribulationis mee ex-
qui ma in nocentem eum Et alibi
ipsa Media nocte surgebam ad con-
fitendum tibi

Ad orandum mane mouemur ex
emplo christi **1° pmo** Diluculo val-
de surgens ihesus egressus a-
bit in desertum locum ubi orabat
Ad orandum vespere mouemur
1° xiiii ubi sic legitur Dimissa
turba ascendit in montem solus
orare vespere autem facto solus
erat ibi

Ad orandum nocturno tempore mo-
uemur **luc. vi** ubi legitur quod erat
pnoctans in oratione dei
Efficacia matutine orationis on-
ditur **Job. viii** ubi dicitur Si dilu-
culo consurrexeris ad deum et ipse
fueris deprecatus statim euigilabit
ad te filii israhel mane colligebat
mana **exo. xvi** **1° sapie. xvi**

Oportet pruenire sole ad bndi-
ctionem tuam Consueuerunt
diuites elemosinas dare pau-
peri qui in mane primo eis occur-
rit

1° dies oportunus vel tempus ad
orandum est dies pasceus in
qua dominus adeo largus fuit quod
matrem suam dedit philistinis regni
latronum corpus et animam redemp-
tione humano generi

Item etiam illo die pro omnibus
orat iudeis paganis sasmatis
et hereticis

1° oportunitus tempus ad oran-
dum est ante ascensionem domini
quando aduocatus est in re-
pntationem nostram vadit ad cu-
riam celestem tunc enim formade
sunt petitiones

Item tempus oportunum ad ora-
dum est tempore medio inter asce-
sionem et penthecostem Consue-
uerunt enim filii regum dare lar-
ga munera suscepto regno
in psalms Datote quoniam mirificauit
dominus sanctum suum dominus exaudi
et me cum clamauero ad eum

1° tempus idoneum ad orandum
est in magnis solemnitatibus con-
sueuerunt enim principes magni
in magnis festiuitatibus ma-
gna munera dare

1° sequitur videre ubi sit oran-
dum Non dicitur quod ubique ora-
dum est cum ubique sint pericula et
ubique auxilio dei egeamus **1° the.**
1° Volo viros orare in omni loco
leuantes puras manus **sap.**
xiiii Creature dei in odium fa-
cte sunt et in temptationes
aie hominum et in muscipula pe-
dibus insipientium
1° Penaliter locus ad orandum

P. vii. ait dauid. Inuenit suus
cor suum/ut oraret te/poti
us orandus est corde q̄ ore. **P.**
P. i. Anima loquebat̄ in corde suo/
et vox illius penitus nō audi
ebat. **W.** vi. Orantes autē no
lite multuz loqui. **Aug.** diu orare nō
est improbus neq; inutile/neq;
enī hoc est orare i multiloqo/
si diuicius oretur. Aliud est ser
mo multus/aliud diuturnus af
fectus. Nā et de ipō dno scriptū
est q̄ p̄notauerit i orōne lucē
vi. Absit ab orōne multa locu
tio/si nō desit multa p̄catio/si
feruens p̄seueret intencio/nā
multuz loqui est. i orando rem
necessariuz/sup̄flus agere v̄
bis. **A.** vltuz autē p̄cari est ad
deū que p̄cari/diuturna et
p̄ua cordis excitacione pulsāe/
qd̄ plezq; plus gemitibus/q̄
sermōibus agitur. **Itē** orandus est auz magnitudi
ne desiderij. **deutro. iij.** Cū que
sieris dnm̄ deū tuū inuenies
euz/si tamē toto corde q̄sieris/
Yemie xxxix. Cū quiesieritis
me i toto corde v̄rōsi ueniar
a vobis. Magnitudo desiderij
clamor est. que d̄ exaudit/
de quo clamore exo. xiiii. Ed
ait d̄ns ad moysen/ clamas
ad me. **Et dan. xiiii.** Exclama
uit ad dnm̄ voce magna susā
na. Dilatatio desiderij/est q̄si
pparatio cordis/ut sit capax ei
qd̄ petit. **Aug.** Cur petere. quezē. pul
sare. nos cōpellit/qui nouit
quid nobis sit necessariuz/p̄uz
q̄ petam̄ nisi quia exercei
voluit desideriu n̄m̄ i orōib̄

quo possim̄ cape qd̄ pparat d̄ae/
Itē aug. Si aliq̄ d̄ns tar
dius dat/cōmendat dona/non
negat/dm̄ desiderata/dulcius nō
obtinēt/aciuz autē data vi
lesant. **Dezuat tibi deus** (quod
nō vult cito dare/ut et tu di
scas/magna magne desiderare/
Itē orandus est auz gemitu et
lacrimis. **Exo. xii.** In diu gemit
uz eoz. **P.** i. Cuz esset ana ama
ro aīo/orauit ad dnm̄ flens lar
giter. In p̄s. auribus pape la
crimas meas. **Glō.** que lacrimę
violente sunt i p̄abus. **Emasha
xxxv.** Nō despiciet p̄ces pupil
li/nec vidua si effundat loq̄lar
gemitus. **Et i eodez** subdit̄ de la
crimis vidue a maxilla vsq; ad
celū ascendit. **Ysa. xxxvii.** Audi
ui orōnez tuaz/et vidi lacrimas
tuas. **Osee. xii.** dicit̄ de iacob lu
dante cū angelo/fluit et ro
gavit euz. **Hebreos. v.** p̄ces n̄
damore valido et lacrimis of
ferens/exauditus est pro sua
reuerēcia. **Judith. viii.** Indulge
aaz eius/susis lacrimis postu
lem. **Itē** orandus est huiliter p̄s.
Resperit i orōnez huiluz **Emasha
xxxv.** Orō huilian
tis se/nubes penetrabit. **Judith
ix.** huiluz et mansuetoz/sp̄
tibi placuit de p̄cario. huilita
te obtinuit cananea a xpo qd̄
voluit/catello se compassi/cū
xpc̄ eam cū compasset. **Ad.
xv.** et **ad. vii.** habet q̄ xpc̄ ei
dixit p̄pter hunc smonez/va
de. exiuit demoniuz a filia tua
Ad. viii. post illud verbū huī
le centurionis. Dne nō sū dig
nus/ut mitres sub tectuz meuz

Dicitur est ei a xpo sicut a edidi
 si fiat tibi. Et luc. xv. postq̄
 filius prodigus dixit. Non sum
 dignus vocari filius tuus. pr̄
 acturens cecidit sup collū ei.
 Itē oranduz est confidenter.

sic orabat dauid. misere iquit
 mei. qm̄ in te confidit anima
 mea. Itē oranduz est p̄seueranter.
 ut ostendit dñs luc. xi. exem
 plo amica qui panes necessari
 os accommodauit. ip̄ probitate
 amica d̄p̄cantis deuictus. et
 exemplo iudias iniqui. dm̄ nō
 timēns. et hoies nō reuentis.
 qui ip̄ probitate victus vidue
 vmdictaz fecit ei de adūfario
 ip̄ius. luc. xviii. Ap̄li p̄seuera
 do i orōne. sp̄m̄ s̄m̄ accipe me
 ruerūt actū p̄mo.

Sequit̄ viderē. quid i orōne pe
 tenduz sit. Non dūz q̄ i orō
 ne petēda sit gloria. et gr̄a. sue
 regnuz et iustiaa regni. et. vi.
 p̄mo querite regnuz dei. i iu
 stiaaz eius. et her oia adiā
 tur vobis. Non monet dñs ut
 t̄p̄alia querātur p̄mo. qz nō
 sunt digna peti. Bona em̄ i
 fima sunt. et iāruātur. qui
 amant et querūt ea. Quē
 i curuatio demonibus placet. et
sa. h. in iuaruare ut trāseam.
En. noli acquiescere dicenti.
in iuaruare ut trāseam. nō eīz
 est trāsitur. s; te gr̄a. auter op
 pressurus. In ps̄. Miser factus
 suz et iāruatus suz nimis.
Col. iii. que sūz sūz sūz q̄rite.
 nō que sup t̄p̄raaz.

Sed. quia t̄p̄alia debentur
 hīs qui habent iustiaaz re
 gni. iustiaa em̄ regni. filios

facit. filij vero debet̄ p̄uisio.
 vnde sup illud. et her oia adi
 acent̄ vobis. etiaz nō querēt
 bus. quibus si subtrahūt. ad
 p̄baonez est. si dant̄. ad gr̄a.
 aonez.

Tercio. nescit homo. utz sibi ex
 pediat t̄p̄ozalia h̄zē. cū ut fre
 quētus. possoribus suis nocē
 ant. ps̄. i. vsq̄ stultū ea que sibi
 sunt noxia cupient. Et sup illd̄
ij. cor. xiii. virtus i infirmita
 te p̄fiatur. Dicit gl̄o. aug. Cuz
 ea que deus laudat et p̄mittit.
 petitis. securi petite. illa em̄ p̄
 p̄cio deo cōcedūtur. quādo autē
 petitis t̄p̄alia. cū modo petite.
 et cū timore illi cōmittite. ut
 si profint. det. si sat obesse nō
 det. Quid em̄ obsit ul̄ profit.
 medius nouit nō egrotus.

Itē nō dūz q̄ sup illud. et. xxv.
 Oravit t̄no eūdz. fmonez tan
 git gl̄o. a nobis tria petenda.
Tribus viabus inquit oravit.
 ut et nos. ap̄ teritis peccatis
 veniaz. et p̄m̄ibus malis tute
 lam. et a futuris p̄iculis. tau
 telaz orem. De p̄mo. et. xxx
viii. filij infirmitate tua. ne
 despicias temetip̄m. s; ora do
 minuz. et ip̄e curabit te. De
secdo. et. xviii. Vigilate et orate.
 ne intretis in t̄p̄tacionē. De
tercio. luc. xxi. Vigilate oī t̄p̄e
 orantes. ut digni habeam̄ si
 gere a ventura ira.

Itē nō dūz q̄ i orōne petere
 possum. ut deus custodiat
 nos ab occasione peccandi. ex
 emplo salomonis dicentis. ps̄.
xxx. Ad dicitatez et diuici
 as. ne dederis michi. tribue tā
 tuz victui meo. necessaria ne

De laude orōnis

nō p̄ m̄has potuz/ quibus di-
chuz est/ nescitis quid petatis/
Mathei. xx.

Quinta spēs est/ est orō rīdi-
culosa/ qualis est orō ypoari-
taz/ qui elati de mltitudine
opez suoz/ deuz q̄ irident/
dū m̄abus plenis/ ab eo ele-
mosinaz gr̄e petūt/ Talis fuit
orō pharisei supbi dicētis/ ieiū-
no bis in sabbato/ decimas do-
om̄i que possideo/ Luc. xvij/ In-
cuias oportet esse manus/ p̄ hu-
militatez/ ad hoc. ut elemosia
gracie a deo detur/

Itē orō ypoaritz rīdīculosa
est/ quia manus tendunt ad
terraz/ cū elemosinaz petūt a
deo/ qui est in celis/ terrenaz
em̄ mercedez quezūt i opibus/

Ite p̄t diuidi orōi postulacōez.
et obseruacionez. et orōnem.
stricte sup̄taz/ Et sumit̄ her di-
uisio ex illo verbo. i. thio. ij. Ob-
seru p̄m̄uz om̄i fieri obseru-
aciones. orōnes. postulacōes. q̄-
n̄az actiones/ Debra vō ista
notificat. Bū. i. eplā ad fratres
de monte dei/ hīs verbis/

Postulacio inquit est/ cū ob-
tinenda t̄p̄alia et necessaria
vite hui/ i qua deus/ postula-
tis quidēz approbans bonā vo-
lūntatez/ facit tamē qd̄ ip̄e me-
lius iudicat/ et dat paupibus.
libenter sequi postulantez.

Ad postulacōnez p̄tinet/ petere
t̄n̄quillitatez/ p̄ans/ amitate cor-
poris/ tempiem aeris/

Obscrvacio est/ i ext̄n̄is spūa-
libus/ anxia ad deuz instancā/
Oratio est/ est homis deo adhe-
rentis affectio/ et familiaris q̄-
daz et pia allocutio/

Oratō actio est/ in intellectu et
cognacōne gr̄acie dei/ bone volū-
tatis in deficiens. et irreflexa i-
tencio. In postulacōibus/ p̄ie ac
fidehter est oranduz/ s̄z nō est ill'
p̄tinaater m̄herenduz/ quia nōq̄
nescim̄/ s̄z pater n̄r/ qui i celis ē/
quid i t̄p̄alibus istis n̄rē est nob̄/
Obscrvacionibus est i sistenduz/
s̄z i om̄i humilitate et paciencia/
quia nō afferūt fructus/ nisi i
paciencia. Nōm̄q̄ em̄/ cū celestis
gr̄acia nō subuenit/ sit obseruati
celuz/ eneu/ et terra ferrea/ et
cū relicta sibi humani cordis
duricia/ ad votuz exaudiri nō
meretur/ anxietas desidantis
negari sibi estimat/ quicq̄ dif-
feratur/ Cūq̄ sicut chanaanica illa
p̄teriti se. aut despici i gemisat/
quasi i imūdiaa carnis p̄teuta
sibi p̄m̄ iputari/ ul' i p̄perari y-
maginat/ Nōm̄q̄ vero/ sine la-
bore petens accipit/ q̄rens in-
uenit. et pulsanti apitur/ q̄ con-
solaciones ac suauitates orōis/
iuenire tandem meret/ labor
obseruacionis/ Nōm̄q̄ etiā pu-
re orōnis affectus/ et bō illa
affectiois suauitas nō inue-
nitur/ s̄z q̄ inuenit/ cū nō pe-
tentē et q̄ nescitēz/ gr̄ā p̄uenit/
et tanq̄ genus seruoz suscipi/
i mensa filioz/ cū rudis adhuc
et incipiens anim' i eū orādi
assumit affectuz/ qui pro meri-
to sanctitatis/ reddi solet meri-
tis p̄fectoz/ qd̄ cū fit/ agit/ ut
vl' i iudicuz suū/ negligētī nō
liceat nescire quid negligat/
ul' ut puoratio caritatis/ amo-
rez i eo vltro se proferētis. ac
cedat/ i quo prohdolor mltā
fallūtur/ quia cū pasūt pane

filioꝝ in se filios esse arbitrantur
et deficiētes. unde proficere
debeant. ex utilitate grē in
nesciunt. a consilia sua se a
liquid esse arbitantes. cum
nichil sint.

Ite orō sic p̄t diuidi. Est orō
quā aliquis pro se pro se ad
deū dicitur et est orō quā
aliquis pro alio intercedit.
que suffragiū dicitur. qd̄ suf
fragiū humiliter petēdū
est. et maxie a sanctis. qui
iam bñ sunt. **Job. v.** Ad ali
que frōꝝ conuētere. **pp̄lus**
etaz huiliter debet suffragi
ūz petere. a mīstris emē. le
uitica. iij. Rogate pro eis sa
cerdote. **pp̄icius** erit eis dñs.
Dez habetur eiusde. **v. 7. nū**
xv. Dep̄tatus est aaron pro
pp̄lo. et plaga cessauit. **Adm**
stri etaz emē. suffragiū hu
liler debent petere a pp̄lo.
exemplo pauli. **Ro. xv.** Ob
secro inquit fr̄es vos. p̄ dñz
n̄m ih̄m xp̄m. et p̄ caritate
sancti sp̄s. ut adiuetis me
orōibus v̄ris. p̄ me ad deū.
Ite petendū est suffragiū
ab hīs. qui creditur sp̄ales
esse dei amici. **Job. xli.** Der
uus meus orabit pro vob.
faciē eius suscipia. **Illi** vero
qui decredit i xp̄o. dicēdū ē
illd̄ **gen. xl.** Memēto mei
cū bene tibi fuerit. **Libent**
orare debet vnus pro alio.
iac. v. Orate p̄iūceꝝ. ut sal
uemini. et **1. Jo. v.** Qui fat̄ fin
tre suū peccare p̄m̄ nō ad
mortē. petat et dabit̄ ei. **ml**
tuz emz. sp̄andū est. de suf
fragiis bonoz. **phil. 1.** **Da**

q̄ hoc michi prouiciet ad sa
luteꝝ. p̄ n̄raz orōnez. **Dez**
ad philemoneꝝ. **Sp̄ero**
p̄ orōnes v̄ras. donari me
vobis.

De cōmendacōne et exposi
tione dñice orōnis. **require**
i sermone illo epl̄az. **Om̄s**
vnanimes estote i orōne.
vsudr. i libro de sumo bono.
fidei simboluz. et dñica orō.
pro tota lege puulis emē. ad
celoz regia suffiat. capeste
da. **Om̄s** em̄ latitudo septu
vaz. i eadeꝝ orōne dñica. et
symboli breuitate. cōcludit̄.

Ite nō de laude dei. ad quaz
multuz iūtat nos sacra scri
ptura. **ps̄. Immola** deo sacri
ficiū laudis. **Ite** psallite dō
n̄o psallite. **ec̄. xxxix.** In
om̄i corde et ore. collaudate
et b̄ndiate nomē dñi. **heb.**
xiii. Offeram̄ hostiā laudis
semp dñō. **ap̄om̄. xix.** lau
dez. dicite deo n̄o. om̄s sc̄i
eius. et qui timeis deū. pu
silli et magni.

Ad laudandū deū. multuz in
tat scriptura psalmoz. et
papue i tercia quinquagena.
que i laude terminatur. **om̄s**
sp̄s laudet dñm. et in qua
sunt tot psalmi. incipientes
ul' a verbo laudandi. ul' con
fitendi ul' cantandi.

Ite ad laudandū deū. iūtat
om̄s creatura. **Gregor.** **Diz**
est. q̄ homo semp deū nō lau
dat. quia q̄libet creatura ad
eū laudandū. semp iūtat.
Opa laudabilia. artificem
laudabilez. on̄dunt. **ec̄. ix.**
In manu artificaz. opa lau

Ad hunc p̄b̄m̄. **1. Jo. v.** Qui fat̄ fin
tre suū peccare p̄m̄ nō ad
mortē. petat et dabit̄ ei. **ml**
tuz emz. sp̄andū est. de suf
fragiis bonoz. **phil. 1.** **Da**

dabuntur: pūbioꝝ vltio. Lau-
dent eā in portis opa eius.
Aug⁹ i libro confessio⁹. Si
placent opa dñi/ex hys lau-
da/et i artificē eoz retorque
amozē/ne i hys que tibi pla-
cent/tu displiceas. **De** intelli-
ge de alijs opibus dei. Lau-
dano dei est valde nobilis
opatio/cū angelī et mē iam
beate hinc opationi iā mte
dāt/p̄s bñ qui habitant i do-
mo tua dñe i secula seculoz
laudabūt te/

Aug⁹ i libro de trinitate. Va-
videbim⁹ et videbim⁹ et ama-
bim⁹ amabim⁹ et laudabim⁹
Laudacionez ponit vltiaz
opacionez/ideo palho cōpat⁹
vsa. lxx. palluz laudis/p̄ spū
meozus. Palluz suppoit⁹
alijs vestibus/

Bñ. loquēs loquēs de cele-
sti ciuitate dicit q̄ eius opatio
est assidua dei laudano. **Al-**
tuz gaudere deberet/qui iter-
ris admittit/ad hanc celeste
opacionez exerecāz/

**Aug⁹ i libro de doctrina xpia-
na.** Deus cū de illo nichil di-
gne dici possit/admisit tam
humane vobis obsequiuz/et
verbis nr̄is i laude sua nos
gaudere voluit/

Bñ. sup cant. Nichil ita p̄pe/
terris reputauit quēdāz ce-
lestis habitacōnis status/sic
alacritas laudācūz deū/ **Q̄**
beati sunt/p̄fecte laudant de-
uz/ **Et** qui sunt i p̄nti vitali
p̄fecte iubilant/vnde **Job.**
xxxvii. Cū me laudaret sil-
astra matutina/et iubilaret
om̄s filij dei/

Gregor. Iubilatio dicit⁹ cum
cordis letitia/oris efficacia nō
ipletur/laudant angeli/qui
iam tante claritatis latitudiez
i sublimibus vident/Iubilant
vero hoīes/qui adhuc i mferio-
ribus/oris sui angustias susti-
nent/

Bñ. Semiuuius in terra re-
lictus/semilaudare possuz/vbi
totus vixero/ibo totus i lau-
dez/Loquela homi data est/ad
laudanduz deū/et qui deū non
laudat/q̄ mutus reputandus ē/

Aug⁹ i libro confessio⁹. Ve tace-
bus de te/q̄ loquaces muti sūt/
felix esset/qui semp posset lau-
di diuine insistere/

Pom̄. Felix lingua/que nō no-
uit/m̄si de diuinis texere ser-
monez/ **In p̄s** Semp laus ei
i ore meo/et vltio laudabo no-
mē tuū assidue/vsa. lxx. Tota
die et tota nocte/nō tacebūt
Opatio ista deo est valde glo-
riosa/ **In p̄s** Sacrificiuz laudis
ho. me. **Thob. xij.** Opa dei re-
uelare/et confiteri honorificū
est/

Itē opatio ista/hoī valde est
vtilis/spa malignuz spū fugat/
Et xvi. Ecce spūs dñi maluz
exagitat te/Iubeat dñs rex
et serui tui/qui corā te sunt/
querant hoīez sciētez psallere
i cythara/ut q̄ arripuerit te
spūs dñi maluz/psallat ma-
nu sua/et leuius feras/

Et subdit⁹ i eodez. **Dauid** tol-
lebat cytharā et leuius ha-
bebat saul/recedebat em̄ ab
eo spūs maluz/ **In p̄s** Laudāz
i uocabo dñm/

Itē viā spūi sc̄o p̄parat/ **Greg⁹**

sup ezechiele. Cū vox psalmo
die p̄ mtencionez cordis agit
om̄ipotentī dno ad cor via p̄
parat. **P. ult.** Cū caneret
psal facta est sup helisez ma
nus dñi.

Ite hoies letificat ips̄ Exulta
bunt labia mea cū can. **Ps.**
v. Tristatur quis i vobis orat
equo aīo et psallat.

Glō. Crebra psalmodie dulce
dme nocuaz tristitiae pestem
de corde expellat.

Ite ad deuz cor eleuat. **Bñh.**
Cū a corde missa foris fuerit
i mūdicia oculos cordis attol
lunt meditatio admirabilis
essencie dei et caste veritatis
inspectio orō mūda et valida
iubilus laudis et desideriu
ardens in deuz.

Et nōnduz q̄ hoies maxie
instare debent laudi diuine
ex quo a deo sunt redēpti vñ
nato saluatore facta est mlti
tudo milie celestis laudānz
deū luc. 11.

Ad puocanduz hoies ad dei lau
dez aut dauid. **Confiteant** tibi
populi deus confiteant tibi po
puli om̄s. **Et** subdit **trusa** Ter
ra dedit fructuz suū s̄z beati
virgo que dicit **terra** dñs fru
ctuz sufficētez et angelis et
hom̄ibus ad et̄naz refectiōe.
ysa. li. gaudete et laudate sil
deserta ierlm quia cōsolatus ē
dñs pplm suū redemit ierlm
fecit salomon duo cherubim
i lateribus arche habetes pe
des obliquatos et q̄ ad iubi
landuz eleuatos ut i tripudi
is habent mlieres saltando
iubilantes. **Archa** figurat do

minūz corpus duo cherubim
q̄ iubilantes iuxta archam
sūt deia et religiosi filii di
assumedo huāna nā huīla
tuz laudātes et glorificātes
Ite legit luc. ult. De discipul
q̄ post ascensione dñi reuēsi
sunt i ierlm et erant semp in
tēplo laudātes et benedi
centes deuz.

Ite nōnduz q̄ opatio ista di
screte exercenda est ps **Om̄**
rex om̄is terre deus psallite
sapiēter. **Ite** bene psallite ei
i vōnferatione vōnferatio ē
desiderij magnitudo vñ super
illud ex. xij. quid clamās
ad me z̄

Dicit glō voces apud aures
dei nō faciūt verba m̄a s̄z
desideria. **Et** qui vult dei lau
di insisterē p̄mo puidenda ē
ei mūdicia ex. xv. **Nō** est spe
ciosa laus i ore p̄uoz s̄z p̄
Confessio et pulcritudo i cō
spectu eius. **Confessio** inq̄
laudis. cant. 11. **Sonat** vox
tua i auribus meis et fraes

tua decora. **Demde** sex sūt ne
cessaria que tangit **Bñ.** super
cant. **simone** xij. hys verbis
Immolantes hostiaz laudis
et reddentes vota m̄a de die
i diem currem. **oī** vigilāna
iūgere sensuz vsu affectum
sensui exultationez affectui
gūitatez exultacōni huīlita
tez grauitatez libertatez huīl
tati quo mterduz libez pur
gate mentis passibus p̄cedi
m̄ et excedam p̄ vsitates q̄
diz affectiōes spiritales le
ticias i iubilis amicitatibus
i lumie dei i suauitate i spū sc̄o

.. Sensus u.

Vensus iugendus est vsu
i. psalmoz intelligētia cū at
tentione/prōlatione vocis/vn
sup illud ps. psallite sapiēter
diat glō. Nemo sapiēter fa
cit quod nō intelligit. **Bn.** Li
bi i ore/psalmi i corde non ne
gligat aīā illuz terere dēb
suis. i. intelligētia ne si forte m
tegruz glūciat/frustret^r pala
tuz/sapore dulcoruz sup mel et
frumz. .

Ite iugendus est affectus sen
sui. **Bn.** Nūq̄ intelliges da
uid/donec ipā experientia/ipsos
psalmoz indueris affectus/
dauid intelligit i ipō psalmo d
mine ne i furore/Quia affectu
timoris induit/ut ad intuitu
illius furoris/que dñs ex
cebit i die illa. cōtremiscat/
Jerom. Quocens illā die
cogito/toto corpore cōtremisco/
dauid intelligit i illo psalmo/
deus iudicauz tui regi da/q̄
distractionez extremi iudicij
timet/et ad xpm. amorē h̄t
duplia emz affectu iatabat^r
psalmista/cū diceret illd. ac
peteret.

Ite exultatio iugenda est
affectu/vnde **Jerom.** Volo
psalmū vnuz/cū hilaritate
decantare/q̄ totuz psalteriū
cū torpore. frigidio. & auidia.

Ite quia leuitas solet comi
tari exultationez iugenda ē
grauitas exultacōm dauidi
iplo grūm laudabo te. Item
exultate ei cū tremore. Et
quia homies graues/solent
contēpnere leues/ul' fauore
glorie/de grūitate sua q̄rere
Ideo hūilitas iugenda est q̄

Iuitati

Bn. Magna virtus hūili
tas sine au' obtentu/virtus.
nō solū virtus nō sit/sz etiā
i supbia erūpit.

Ite quia hūilitatez q̄nq̄ seq̄t^r
pusillamitas/iugenda ē etiā
humilitati libertas. que est/
cū cor dilatatur est/abūdan
cia grē/ut mere faciat volū
tate/qd' pro deo facit. n. cor.
n. vbi spūs dñi ubi libertas.

Culius. Libertas est. potestas
viuendi ut velis.

Ite nōnduz q̄ nō soluz laudā
dus est deus/sermone/sz etiā
bene viuendo. Laus vero bo
ne vite/magis continua est/
Aug. Qui deū lingua laudat/
nō semp laudare p̄t. qui deū
moribus laudat/p̄t semp. i.
cor. x. Sive manducatis sive
bibitis/ul' aliud quid facitis/
oīā in gloria dei facite.

Ite **aug.** Si quid māduca
bis/ad refectioez corporuz
reparationez mebroz/grās age
en qui tibi prebuit mortali ac
fragili/ista supplementoz sola
cia/abus tuis et potus. lau
dat deuz.

Ite nōnduz q̄ gr̄ior est deo.
laus q̄ exhibet^r i adūsitate/
q̄ que i prosperitate.

Gregori. i mori Despecta vox
cōfessionis est/qua format
iocūditas p̄speritatis/et itel
ligas hoc. de cōfessione laudis.

Idez. Sola cōfessio habet me
rituz magni ponderis/qua a
veritate rectitudis. nō sepat
vis dolous. An ps. Fectos dez
collaudano. Glō. Fecti sunt/q̄
dirigunt cor suū s̄m volūta
tez dei/que est regula/et ipō

figuratus est in magdalena in
put xpi vngente. **Ab. xxvi. 7**
ap. xxiij. .

Bn. Bonum est vngentum con-
tritionis/qd de peccatorum recorda-
tione confiat. **Uelius** deuoro-
nis/qd fit de recordatione be-
nefactorum dei.

Septimum est hoc/qd igitudo/
que est gratiarum actioni contra-
rietas est magna si iustitia
atque est ei cui mittit vasculum
vini gratias non agere quanta iu-
stitia est ei gratias non agere qui
incessanter tribuit nobis bo-
na sua.

Greg. dignum est semper gratias
agere quia deus nunquam cessat be-
nefacere.

Vltimum scilicet octauum est multum
malum quod puenit ex magni-
tudine ingratitude.

Primus est quod bona iam a deo ac-
cepta auferri facit. **Vn sup i.**

Ro. primo. Qui cum deum cognouit
sed non sicut deum glorificauit/
aut gratias egerunt.

Aug. dicit. Quia deus dederat
gratis tulit in gratis.

Secundum est quod impedit ab his
que daretur homini si non fuisset
ingratus.

Greg. Non est dignus da-
dis qui non agit gratias de datis.

Bn. In igitudo est ventus vire-
scentis sibi fontem pietatis ro-
rez in effluente gratia.

Tertium est quod non solum priuat
hominem bonis immo etiam addit
penas unde. **Ezechias** punitus
est de ingratitude. **Cu** enim dedisset
ei dominus triumphum in redibiles
et percussisset. **clxxxv.** milia in
castris semacherib licet sine lo-

sephuz cum populo deo hostias imo-
lasset non tamen digne gratias e-
git et tantum non tantum si-
cut in huiusmodi consueuerant
facere et ideo egrorant ad
mortem. **Vsa xxxviii.**

Post non dicitur quod gratias agere de-
bemus deo et de beneficiis quali-
bus et de specialibus et de sin-
gularibus. **Enalia** tangit **Bn.**
dicens. **Agam** fratres gratias fado-
ri in omni re deceptorum in omni remun-
eratorum in omni.

Primus quod nobis presertim est quod
nos ipsi sumus radicem et unde
subsisteres qui iam eras faciam
inquit hominem quid vero postea
et presertim pisabimus et iam tertium o-
pus tue redemptionis attende.

Ite Bn. fecit te deus tuus fecit
tam multa propter te factus est
ipse teum caro vna quoque te fa-
ciat scilicet spiritum vnum.

Beneficia specialia sunt tria
primus est beneficium expectatio-
nis quo deus patres paaciter
expectat ad penitentiam.

Secundum est iustificationis quoniam dum
expectatos conuertit infunde-
do gratiam suam.

Tertium est conseruatiois. **Qui**
conuersos in statu bono conser-
uat.

Post est non dicitur quod cum vniuersis
hominum beneficiis quoniam nobis atten-
denda sunt ut attendamus ma-
gnitudinem eorum.

Circa primum debet homo cogi-
tare quotiens meruerit ut te-
pus penitentiae sibi auferretur/
quotiens enim peccauit hoc me-
ruit peccator enim indignus est vita
quia ingratus est auctori vite.
Iob. xxx. Qui ipse vitam putabat
indignam.

confessio bñdicentis/cū idē est
sonus oris et cordis/bene au-
ter loqui/et male viuerē/mil-
aliud est/q̄ sua voce dānare/
benedicendus est gō dñs/ipsi
opibus/et sicut nullus ē loq̄
qui nō dñat om̄ eius subitā/
ut nullus est loq̄s/in quo ei
cessine cessare debeat bñdicho/
et i eius benedictione pseuera-
re debem⁹/et hoc fit. si sine ces-
satione bene viuunt.

¶ **Item** dicit hic Cassi⁹. Vbiq; dñs
tur dñs/et ideo vbiq; laudā
debet/nā si eū semp bñdica⁹/
ab eo iugiter custodim⁹/bene-
dictio eū eius timētibus euz/
festinem⁹ ad mandata ei⁹ cō-
plenda/ut puenire meream⁹
ad p̄mia/habem⁹ eū dñm/et
p̄ naturā p̄uiz/et p̄ misericordi-
am dona largissimuz/quis du-
bitet ab illo postulare/qui si
nō petatur offendit/bñdicam⁹
gō om̄s dñm/opa eius v̄ndi-
m exultatione celebrem. Quē
euz sacrileguz est/ut cū om̄s
creatura iubeat benedicere
dñm/si homo desinat lauda-
re deuz/bñdicam⁹ gō dñm.

¶ **Et** subiungit hic Ioum⁹ dicit.
Qui bona largitur/qui p̄ns
pp̄iatur/qui de meritu redi-
mit/qui i bonis om̄e desideri-
uz cōplet/qui nūc nobis mise-
teri dignetur/ut pater filijs/
pat̄oz molibus hic remissis.

¶ **Item** dicit aug⁹ i eodē ps̄ scilicet
cy. Om̄s euz male viuentes/
et si lingua taceant/vita dñs
maledicāt. Quid prodest. si vi-
muz cantat lingua tua/si sacri-
leguz exhalat vita tua/male
viuendo. Multas linguas mi-

fisti in blasphemiaz/ tua vacat
v̄mmo ceterē te intuentuz vacāt
blasphemus. Si gō vis bñdicē
dñm/fac verbum eius/fac volū-
tatez eius/ipsa edificā/noli i
arena/audire et nō facere/in
arena edificare est/nec audi-
re. nec facere. nichil edificare
est. Et subdit post alia bene-
dic gō dñm.

¶ **In** ps̄ cy. i versu Cantabo dñs
i vita mea dicit glō. i sine fine
hoc ideo dicit ne putet⁹ alius
esse actus istius vite q̄ psallere
quia nō pt venire i fastidiuz
qui laudat nō venit i fastidiū
laudare si semp laudat semp
amatur.

¶ **Item** dicit aug⁹ i tractatu huius
ps̄. psalm⁹ iste p̄phetis/figuris/
rez mysterijsq; contextit/enu-
merant euz/et si nō oīa/mlta
opa dei. Videm⁹ eū fabricā mū-
di/amplā q̄ndā/ex celo et t̄ra/
et oīa que i eis sunt/et ex h⁹
fabrice magnitudine et pul-
tudine/fabricatoris ipius. i est
mabilez magnitudinez et pul-
critudinez/et si nō duz videm⁹/
iā tamē amam⁹/nō em̄ cessā.
qui nō duz pt m̄ cordis puri-
tate cōspici/ante oculos nr̄os
ponere opa sua/ut videntes q̄
possum⁹ amem⁹ que vide nō
possum⁹ benedic gō aiā mea
dñm/pro tantis beneficijs ei⁹/
pro tā multis et magnis mu-
neribus gr̄az eius/q̄ munera
iueni in hoc psalmo/mag⁹ em̄
leta. pulcra desiderata. plena
leticie/gaudiozq; munera ei⁹/
que iā ille/qui cōcepit istū psal-
muz videbat aiō. Et in p̄ncipio
tractatus hui⁹ psalmi dicit. In

omibus istis que dicta sunt q̄
rendus est intellectus spirita
lis. Et est vere pulcher et loquax
i isto tractatu et psalmo non
hi i matia orōnis put ego p
cedo.

Item dicit prosper i isto ps̄ m
versu scdo. Magnitudini dei n̄
accedere aliquid nec decedere
potest. magnificat̄ ḡ nō sibi s̄
nobis. tanto uehementius q̄
to magis intellectui mō inote
scere facit. ut nō illi glōria s̄
āmiratione m̄a proficiat. et in
fine psalmi dicit. benedicat̄ fi
delis aīa in omnibus deo.

Et dicit Cass. i fine huius psalmi.
Dignus maior psalmi dignus
est finis. illuz semp benedicere
et laudare. qui nequaquā desinit
fidelibus suis gr̄a beneficia
prestare.

Item dicit aug. sup ps̄. Cuius lau
date dnm et iuocante nomen
eius. exaudit quippe iuocantē
que laudantē videt. Laudantē
autē videt. que pbat amantē.

Item dicit Iohann. Qui itelligit
sanctas scripturas. et in lege
dmi meditat̄ iugiter. et mēs
eius cōteplat̄ celestia. hic amittit
deo. qui autē oparius est boni
operis. hic q̄ ortham cōponēs.
virtutez psallit dno.

Hic dicit prosper. Semp iuo
cacione debet pcedere laudi
cio. et opa dei. confitendo narra
te. et i opibus vris sic estote i
laudabiles. ut deus laudetur
i vobis.

In ps̄. Cy. dicit glō. sp̄e lauda
dus est tamē om̄s laudes ei⁹
quis suffiat facere ul' loqui.
nullus s̄ qui bene agit orat̄.

Item dicit aug. Hic laus dei ē
atq; i eius laude confessio. et
cū sua quisq; confitet̄ p̄cā. cū
dei laude confiteri debet. nec
aliter pia est confessio p̄cōz.
nisi unde sperans et poscens
m̄az dei. habet ḡ eius laudez.
sue et iam i verbis. Cui em̄ bo
nuz et misericordēz dicit. siue
i affectu. cū credit. potest eē laus
dei. vera et pia. vbi nō sit cōfes
sio p̄cōz. que laus. multo cre
brius in scripturis confessio vo
catur. nulla autē est cōfessio per
cōz pia et vtilis. vbi nō lau
dat̄ deus. siue corde. siue et iā
ore. atq; sermone. et ip̄e laudi
dus est. qui opatur i nobis. et
velle et opari. pro bona volū
tate et magnituz sunt opa ei⁹.
laudandus est. quas tū lau
des. quis nā suffiat face om̄s.
quis est vdoneus.

Hic dicit prosper. Confessio p̄
cōz. habet laudationē dei.
qm̄ qui indulgētia petat. au
spe debet orare. et cū laude ei⁹
misericordie. que credit et in
quis autē enarrabit opa ei⁹
potētis misericordie dei. ul' po
tēt facere. ut om̄s laudes ip̄i
us audiant. quia et qd ore p
mitur. et qd ore agit. in laude
dei dicēduz est. atq; faciēduz.

Item dicit prosper i ps̄. Cy. sup
versu. Confiteant̄ dno m̄e ei⁹.
nō cū tedio. nō cū ineroze. nō
cū anxietate. s̄ i exultatione.
Et post i alio versu dicit. Vbiq;
oīno confiteant̄ dno. nō meri
ta m̄a. nō vires m̄e. nō sapi
entia m̄a. s̄ misericordies ei⁹.
ille ametur. i om̄i m̄a libatōe.
qui ē iuocatus. i oī tribulatione.

[Marginal notes on the right page, partially visible]
Et dicit aug. Hic laus dei ē
atq; i eius laude confessio. et
cū sua quisq; confitet̄ p̄cā. cū
dei laude confiteri debet. nec
aliter pia est confessio p̄cōz.
nisi unde sperans et poscens
m̄az dei. habet ḡ eius laudez.
sue et iam i verbis. Cui em̄ bo
nuz et misericordēz dicit. siue
i affectu. cū credit. potest eē laus
dei. vera et pia. vbi nō sit cōfes
sio p̄cōz. que laus. multo cre
brius in scripturis confessio vo
catur. nulla autē est cōfessio per
cōz pia et vtilis. vbi nō lau
dat̄ deus. siue corde. siue et iā
ore. atq; sermone. et ip̄e laudi
dus est. qui opatur i nobis. et
velle et opari. pro bona volū
tate et magnituz sunt opa ei⁹.
laudandus est. quas tū lau
des. quis nā suffiat face om̄s.
quis est vdoneus.

Et ps. lxxv. dicit in usu ultimo /
usque verbis / psalmus quibus in
choauerat claudit / quia ab
inicio usque in fine / debet in o
bis / laudationem dei perseuera
re confessio

Itē dicit hic augustinus / hinc cepit
psalmus / hinc desinit / quoniam sicut
ab inicio quod deservim / ita in
fine quo redim / non est aliud
quod salubrius delectat / quam laus
dei / et semper alleluia / hoc etiam
ponit in glo.

Et dicit augustinus ps. cxliij. et in
pluribus alijs locis / ubi psalms lo
quitur de confessione / ubi dicit
Confitemini domino etc. Confes
sio enim / non tantum peccatorum de
si et laudes / ne forte ubique
auditis confessionem / putetis
iam non esse nisi peccanti / confes
sio est ergo in laude

Et subdit. Nonne considerata
vniuersa pulchritudine mundi
huius / tanquam vna voce tibi spes
ip̄a respondet / non me ego feci
si deus / ergo confiteantur tibi domine
om̄ia opera tua / et sancti tui bene
dicent tibi / Et ante ista verba
dicit / Non potuit a se esse / nisi
ab illo creatore / et hoc quoque
vox confessionis ipsius est / ut
laudes creatorem

Itē dicit ibidem / Numquid dominus
ihesus christus / habebat peccatum / et
tamē ait / Confiteor tibi pater
domine celi et terre / confessio est ergo
in laude / promde quid accipiendum
confiteantur tibi domine om̄ia opera
tua / si talis questio redit ad
laudem / qualis erit in confessione /
si enim propterea confiteri non po
terant / terra ligna. et queque
in sensata / quia vocem non habet

confitendi / ideo nec laudabunt /
quia vocem non habent predicandi /
nonne tamē omnia / tres illi pueri
enumerant / deambulantes inter
flamas innoxias / quibus spatium
erat non solum ardendi / sed etiam
laudandi deum / omnibus dicunt /
a celestibus usque ad terrena / be
nedicite / vniuersum dicite / et super ex
altate eum / in secula / Erre quomodo
dicunt vniuersum. Nemo hoc sentiat /
quod mutus lapis. aut mutum animal
habeat rationem intelligendi deum /
hoc qui putauerunt / multum a veri
tate aberrauerunt / deus ordina
uit omnia / quibusdam dedit sen
sus et intellectum / et in mortalita
te / sicut angelis / quibusdam de
dit sensum / intellectum / cum mortali
tate / sicut hominibus / quibusdam de
dit sensum corporis / nec intellectum
nec in mortalitate dedit / sicut
pecoribus / quibusdam vero / nec in
tellectum / nec sensum / nec immorta
litate / sicut herbis / lignis / lapi
dibus / tamē et ipsa in genere
suo / de esse non possunt / et gradibus
quibusdam / ordinavit creatu
ram a terra usque ad celum / a visibi
libus ad invisibilia / ab immorta
libus ad immortalia / ista contextio
creature / ista ordinatissima pulch
ritudo / ab imis ad summas conscen
dens / nusquam interrupta / sed sibi
reperata / totum laudat deum / cum
eas consideras et pulchritudinem vides /
tu nulla laudas deum / vox quodam
est mute terre / species terre / at
tendis et vides eius speciem / vi
des eius fecunditatem / vides eius
vires / quomodo concipiat seminem / quomodo
pleurque afferat / quod non est semina
tum / vides et consideratione tua / tan
quam interrogas eam / ea ipsa inquisicio.

Item dicit itez aug⁹ et Cass⁹ ps
lxxv. et est i glō. in versu
Laudent illū celi et terrā et
celesha. et terrestria. et natū
ra. hec laudant/ dūz ex eis lau
dat^r creator. **I**ste sunt ve diu
cie paupis/ sūz videre a crea
et inde laudare a creatore/ et
sic omīs creatura/ ad laudes
dei mutatur.

Item i ps lxx. i vsu Exultent
et letent^r dicit Cass⁹ et est i
glō. hoc semp dicunt/ qz nū
q⁹ debent cessare a laude ei⁹
qui hoc dicit/ et nos lauda
do profiam⁹ nō deus.

Item ps lxx. i versu Os meū
amāabit tota die. i. i psps
et aduersis/ quia nec pspera
nec aduersa/ me retrahent
a laude.

In versu Nā et ego dicit glō.
psalmi pulare dicitur vasa
veritatis/ spūalia dola/ vni
dñi seruancia et sunt vasa ve
ritatis.

Et ps xxxij. dicit glō. placet
deo/ an placet deus/ quo pma
nere/ pmanebit iustoz exul
tatio/ et quia exultare in illo
nō possum/ nisi laudando.
Subdit. Laudat qui rectus
est. i. subditus deo/ curius lau
dat deuz/ qm sibi bene est/ blas
phemat/ qm male/ rectus vō
semp/ i prospis et i aduersis/
gō cogita. q sit sup te deus/ tu
infra/ illuz a creatore/ te crea
tura cogita/ illū dñm/ te suū/
illū onpotēte/ te infirmū/ sū
iacens qz voluntate tua/ volū
tati eius/ erisqz rectus.

Item dicit aug⁹ ps cxliij. Vt be
ne ab homie laudet^r de⁹ et

quia dignatus est laudare se/
ideo iucent homo/ que admodū
laudat euz/ neqz em hor p^r di
ci deo/ qd dicitur est hoī/ nō te
laudat os tuuz/ ut em homo
se laudet/ arrogāa est/ ut de⁹
se laudet. misericordia est/ bo
nuz amādo/ meliores effici
mur/ p^rdest amare que lau
dam⁹ qm hor nobis p^rdesse no
uit/ ut amem⁹ euz/ laudādo
se amabilez facit/ et ideo no
bis consulit/ quia se amabile
facit/ et exhortat^r cor nūm i
laudez suā.

Item ibidem dicit videtis incho
ataz esse laudez dei/ et vsqz i
finez psalmi laus ipā p^rdurat.
Et dicit hic glō. et est Cass⁹
Breuiter continet hic psalm⁹
que in diuinis scripturis/ ad
laudez dei p^rtinētia/ late diffū
dūtur/ in quo nouē loa laudis
distinguitur/ ex quibus omīs
laus dei sumit^r vbiāqz em de
laudibus dei agit^r legit^r ul
opa ul potētia/ ul aliquid re
teroz/ ad hū⁹ autē psalmi p^r
conia/ sequētes psalmi p^rtinēt.
qui cū isto/ septez/ ut em septē
psalmi penitēcie/ ita et septez
sūt psalmi laudis/ quibus in
die laudandus est deus/ et i
hīs septez psalmis/ deus suffi
ciēter docuit/ quomō velit lau
dari/ ne quis in eius laude er
rare possit.

Et dicit aug⁹ sup vsu p^rmo/ ar
ripe laudare/ et metnū lau
datur⁹ es/ qui laudare nō vult
i tūsitū hū⁹ seculi/ obmutescit.
euz/ vneat i seculū seculi.
Et dicit hic glō. et est aug⁹
Qui em p^r singulos dies deū

est i glō. Multi exultant i se
metipis et i seculo qd perit
et illoz exultatio finitur ai
seculo si iusti i dno i q nichil
displicet eis placet autē deo
ai placet deus etc.

Videtur de summo bono lib. iii.
c. vii. viii. et ix. pulchra valde
pōit de orōne. lectione. et le
gendi assiduitate. que tria ca
pitula cōsequēter. et de vbo
ad verbum hic posui put i vbi
doro hntur. Incipit go sic. c. vii.
Hoc est remediū eius qui
vicioz tēptamētis exestuat
ut quocens quolibet tangit
vicioz tōacens ad orōnez se sub
dat quia frequēs orō vicioz
ipugnacōnez extinguit. Tam
pseueranter oportet intendē
animū i mō orando atq pul
sando quousq; iportunas deside
rioz carnalium suggestiones q
mīs obstrepunt sensibus for
tissima intentione supem. ac
tam diu insistere quousq; psi
stendo vnicū. nā negligētē
orōnes nec ab ipō hoīe ipetire
valent qd volūt. Quidō quis
q; orat. sanctū ad se spm ad
uocat. at vbi venerit tēpta
mēta demōioz que se mētib;
humans imergūt. pūaaz ei
ferre nō sustinentes effugiūt.
Orō cordis est. nō labioz. ne
q; em̄ verba depōntis deus
intendit. s; orantis cor aspi
at. q; si tacet os. cor orat. et vox
sileat. q; ius homibus lateat.
deō latere nō potest. qui con
sciēte pūis est. Dehū est au
tez nū silēno orare corde sine
sono vōis. q; solis verbis sine
intuitu mentis. Quis est sine

gemitu orandū. nā pūoz re
cordatio. merorez gignit. dū
em̄ oram. si ad memoriā au
paz reduam. Inmagis tūc nos
reos esse cognosam. Ideoq;
ai deo assistim. gemere et
flere debem. i remiscētes
q; graua sunt scelerā que cō
missim. q; q; dura inferni sup
plicia que timem. Mens. q; le
se i orōne offert. talē post orō
nez conseruet. nā nichil pfiat
orō si denuo cōmittit. vnde i
terz venia postulet. Ille em̄
pūis desideratūz effectūz sine
dubio papit. qui quod orādo
ablm postulat. delinquēdo nō
iterat. Mens m̄a celestis est.
et tūc bene orando deū contē
plat. q; nō nullis auris aut
erzibus ipedit. Apta est er̄
ad bonū i sua natura. i alia
vero turbat. pura est orō. qm̄
i suo tēpore seculi nō interue
niūt cure. Longe autē a deo
est anim. qui orōne. cogita
nombus seculi fuerit occupa
tus. Tūc go veraciter oram. qn̄
aliud nō cogitam. s; valde pau
a sunt. qui tales orōnes habe
ant. s; licet i quibusdā sint. dif
fiale tamē. ut semp sint. Ad
que ante orōnez vacans a dō
illatis cogitacōibus occupa
dū i orōnez venerit. cōfestūz
illi ymagines rez q; nuper
cogitauerit occurrūt. aditūq;
pūis obstruūt. ne se mens liba
ad celeste desiderūz erigat. pur
gandus est itaq; pūmūz aīm.
atq; a tpralūz rez cogitacōib;
segregandus. ut pura aces i
cordis. ad deū vere et simplici
dirigat. Nobis vō tūc impe

De laude orōnis

ant' eoz tñ orō nō illis ad
 purgationis pfiat meritū /
 si mutat' pōaus ad peccatū /
 Ideo interdū orō electoz m
 pressuris eoz differt' ut ipi
 orō pueritas augeat' vez
 dū nisi tprāliter audiūtur /
 pro eoz fit salute qui eos af
 fligunt' ut dū illis tprāli re
 medio subuenit' p'rauoꝝ ocli
 ad conuersiones apiant' vñ
 et tñuz pueroz frigid' ignis
 fuit' ut nabuchodonosor vez
 deū cognosceret' sicut et ppha
 i psalmo ait' ppter inimicos
 meos eripe me. p'inde tardi
 us exaudiūtur quozdā orōes /
 ut dū differūtur' fortius ex
 sanditate maioribus p'mis
 cumulant' Exemplo p'rimaz
 et rep'issione messiuꝝ i quib' /
 q'nto tardius sata semina ex
 eunt' tanto fruges cumulati
 us crescant' Quoties orātes
 nō cito exaudiunt' nra nobis
 facta i oculis ipon. am' ut h'
 ipm qd' differunt' diuine iusti
 ae reputet' et culpe mē' m'
 duꝝ q' p'seuerāter orantes /
 nō cito exaudiunt' vtilitā i
 nre est. nō aduersitati' Sepe
 em multos deus nō audit
 ad volūtateꝝ ut exaudiat ad
 saluteꝝ. Multi orātes nō ex
 audiunt' puidendo us deus
 illis meliora q' n' appetūt' sic
 contingere solet puulis qui
 ne i scolis vapulent exorant' /
 s' nō datur illis postulatōꝝ
 effectus quia ipedit talis ex
 audiao ad pfectū. Nō alit'
 quibusdā contigit electis de
 p'ant' emꝝ deū pro nō nullis
 hui' vite comodis / ul' adu'sq'

Providēna em diuina tprālit'
 eoz desiderio minime cōsult'
 quia meliora illis i eternū p
 mittit.

Orō p'iuatis loas oportunus
 fundit' magisq' obtētū impe
 trāt' dū deo tantūz teste dep
 mit' p'puz autēz vpoaritatē
 est offerre se i orōne vidētib' /
 quoz fructus est. nō deo placē
 s' gliaz ab homibus comparē
 nō m mltiloquio horēs exau
 diūtur a deo / q' plurimis euz
 verbis conētur inflectere / ne
 q' em conahat euz mltiplex o
 rantis sermo / s' pura sincera
 q' orōnis intentio.

Itēz bonū est corde semp ora
 re / bonū etiā et sono vocis de
 um spiritalibus ymnis glori
 ficare / nichil est. sola voce ca
 nere / sine cordis intentione / sic
 ait apl'us / cantantes i cordib'
 mis / hoc est. nō solū voce. s' cor
 de psallentes / vñ et alibi. psal
 lam spū. psallam et mente / sic
 i orōibus regim'. ita psalmoz
 studiis delectem'. psallendi em
 vtilitas / tristia corda cōsolatur /
 quozes mentes facit / fastidio
 sos oblectat / iertes exsuscitat /
 p'adzes ad lamētā iunitat' / nā.
 quīs dura sint carnalia cor
 da / stati ut psalmi dulcedo m
 somuerit / ad effectū pietatis /
 animū eoz inflectit' dū xpia
 nuꝝ / nō vocis modulatio s' tñ
 verba diuina / que ibi dicūtur
 debeant cōmouere / nescio tñ
 qua modulacione cōmentis /
 maior nasat' cōpūctio cor
 dis. Multi vero repnūt' qui
 cantus suauitate cōmoti / sua
 anima plangūt' atq' ex ea

no

no hoc.

ars ipsa descendit / sicut i le
 ge scribitur / **M**oyse ascendit
 i monte / et dñs descendit / ve
 ruz est / oratio spiritali q' ille ta
 tuz secreta diuinorū scrutabi
 mandata / qui ab actione ter
 rene cure auocauerit / animū
 et se vlla familiaritate scriptis
 sacris thesauris / nā sicut cecus
 et videns / p' quidē / vterq; a
 bulare / si nō consimili libtate
 dū cecus p'gens quo nō videt
 offendit / videns vero offen
 diuila caueat / et quo sit p'gē
 duz agnoscat / sic qui nubilo
 terrene vite fuscit / si tēptet
 dei scrutari misteria / nō valz
 quia caligine curaz nō videt /
 qd' ille tantūdeff' effirere valet /
 qui sese ab exterioribus secl'i
 auris abstrahit / et totū scriptūz
 meditacōne defigit / **Q**uidā ha
 bent intelligēcie ingeniu / sine
 g'ligit lectionis studiu / et q'
 legendo scire potuerit / negli
 gendo contēpnit / **Q**uidā vō
 amore sciendi habent / si tardi
 tate sensus p'pediunt / **Q**uidā
 tamē assidua lectione senti
 unt / qd' ingemosi p' desidiaz
 nō nouerūt / **I**ngemo tardus
 et si nō p' nāz / p' assiduitate h'
 lectionis augmētāt / nā q'uis
 sensus ebetudo obsit / frequēs
 tamē lectio intelligēcie / pro i
 tentacōne boni studij p'miu / p'
 apit / ita qui p'stūz sibi a deo i
 genuz intelligēcie negligit / cō
 dēpnacōis reus existit / quia
 donū qd' accipit / despiciat / et p'
 desidiaz derelinquit / **Q**uidā
 dei iudicio / donū sciēcie quod
 negligit / accipit / ut durius
 de rebus creditis puniantur /

Cardiores autē / ideo q' scire
 cupiūt / difficiliter inueniūt / ut
 p' exāto laboris / maximū pre
 miūz habeāt retribucōis /
Ite sapiēcie .xiii. bonorū ope
 gloriosus est fructus / et ideo
 nō puto silencio p'ter eūdū / la
 borez illuz saluificū / qui nō p't
 nisi laudabiliter fieri / et me
 ritorie labore illuz dico / ab ec
 clesia ordinatū / ad laudādū
 deū / et ad placandū / ad ipe
 dūz / g'ntz et misericordiaz / et ad
 obtinēdūz veniaz delictorū / scz
 legere / dicere / canere / diuinū of
 ficiū / nō em' parū est estiman
 dūz meriti / q' pro salute oīz ab
 emā est institutū / et est singla
 riter nōndūz / q' quicūq; emāsh
 aus deuote suū dixit officiu / nō
 nisi scōz morti que p'iosa ē m'
 conspectu dñi subiacēbit / **Q**uia
 officiaz qd' i emā legit' / dicit' / ul'
 canit' / est aīe m're subsidūz / an
 gelo bono solaciū / dyabolo a
 maz suphiciū / deo sacrificiū / et
 g'ntz obsequiū / et dicit' meri
 tūz / laus tota / et spes certa / de
 dei misericordia /

Et dicit **Iohes Criso?** **N**escit dñs
 mīaz differre / qn' cōpūcto corde
 sensit sibi suphiciū / quis emz
 tam corde ferreus / quis deuo
 tione tñ vacuus / que rōnis sti
 mulus nō cōpungat / que con
 sciēcia nō mordeat / que suoz nō
 fuoz nō peniteat / g'namē de
 lictorū / qūdo sepnes i die deolau
 des offerens / mīaz eius tonēz
 suphiciat /

Aug' **O**ro est aīe p'sidūz / aīe
 lo bono solaciū / dyabolo suph
 ciū / deo obsequiū / **C**ū oras / clama
 nō voce / s' mēte / nā et tacentes

De laude orōnis

penitaz efficere cantilenā nec ad aures dñi venit q se mutu a confuetate confundit

Item. Virtutez sancte orōnis i tēde quia tanto se credit cele rius audiēdaz quāto de vniis penetrabilibus. clamat ad do minuz

Item. psalmodia est cōsolatio flentiu cura dolentiu / sūtas egrotorū her aie remediū her miseriāz om̄ cognoscat esse suffragiū nā qui tali mune re puiat ab om̄ beneficio cōsolationis excludit

Item. Orō serenat cor abstrahit a terrenis / mudat a vicijs / subleuat ad celestia / reddit ca pacius et dignius / ad capiēda bona spūalia

Item. ps. xlix. vsu Sacrificiū lau dis dicit glō. nō em̄ laudat qui benedicit et male viuit / nec qui bene viuit laudat / si sibi dat / ul' si sup aluz se ex tollit

Item. ps. luy. Dēmp laudādus est deus / siue erudiat adūsū / siue cōsolat letis i glō. her

Item. ps. xxi. dicit glō. Quocū qz mō se habeant p̄na / gra ti sim' / ul' cōsolatiō dei p blā da / ul' iustitiae p aspa / Sona e nim p̄na a deo nobis dona ta / cōsolatio sunt / s; cū desmit iustitia est / Cōsolat' em̄ nos deus et emēdat / In vtroqz gō sim' ei grati / dicitur. bonuz est cōfiteri dno

Item. eodez ps in vsu Ad anū cianduz zc. Qūdo bene tibi est / lauda misericordiaz dei / qm̄ male tibi est / lauda virtutez / qua iuste flagellat / i p̄p̄is

et i adūsis. laudare debes. Item ps. cii. i p̄mo versu Om̄s cogitaciōes vires nlla disare pat et bñdicat noi sancto ei / nūq' em̄ deest qui audiat in teriora / et ideo nūq' sileant / Et penultio versu dicit glō. Malus em̄. si docet lingua vi ta blasphemat / si gō vis bñ dicere deuz / fac vbiuz eius / fac volūtatez eius

Item. ps. ciiij. vsu Cū iudicat' zc. dicit glō. nō est iusta orō nisi que fit p xpm / et nō solū nō delet p̄m̄ / s; etiā ipā fit i pec catū / Illa autē orō nō fit per xpm / que nec affectu bono fit / nec bonuz petit / sicut econū so illa fit p xpm / qua petitur qd' petenduz est / aliquādo autē sic orat' ut i pte sit orō p xpm / et i pte nō / quādo s; bonuz nō bene / ul' bene. nō bonū petit

Item. ps. cxm. dicit glō i p̄mo v su. Laudatio dei / dignitas est opoz / et pauz laborz / et me rituz est et p̄m̄uz

Et dicit glō ps. cxxxv. Con fitemi laudes et p̄m̄ / qz dñs laudes audit / et p̄m̄ dimit tit / Ideo om̄s. et semp laudare debem' / modo laudem' ut ai angelis laudare mereamur / Ipā laus est nrā refectio / ut nulla videat' silis delectatio / Ipā est remuneratio / que et opacio

Et glō ps. xxxvi. A Dutus e m̄ fit / qui memor dei nō est / ibi. vbi sūma leticia / vbi deo p̄firum' / vbi de fraternitate co herente serm' sim' / uel cri m' / et vbi nichil delectabit / nisi bonuz / mouet' om̄s ne

Carlo Non vix dicitur... fides est deus... rati placidus... vnde dicitur... penitaz... virtutez... psalmodia... orō serenat... Item ps. xlix... Item ps. luy... Item ps. xxi... Item eodez ps... Et dicit glō ps. cxxxv... Et glō ps. xxxvi...

cessitas et orietur summa felicitas. ::

¶ Item dicit Gregorius: Non cesset gratias agere qui deus non cessat nobis benefacere qui enim hic mittit laudare deum cōtinue increbitur metū laudare.

¶ Et dicit glō. ps. cxxxix. in v'su dixi dño nō simpliter dicit deprecationes meas; si quia eundem tuis exprimens affectus an suū aut. voce deprecationis mee; sicut enim deprecationes malorum sine voce quia ex bono cordis affectu non perveniunt deprecationem vero iustorum voces habet quia ex medulla dilectionis procedens digna est auditu vox enim proprie hominum est. et animarum sonus vero rectorum qui pro precantur deum et non de deo bene sentiunt sonum habent et non voce quia ibi vita non est. i. affectus caritatis. Qui vero de deo bene sentiunt eorum deprecationes habet voces que est vita et anima deprecationis. ::

¶ Item dicit glō cōtinuata sancti thome. ~~in cxxxix. illa dicitur~~ dicitur est autem eum semper orare et non deficere qui cunctis horis rogare non desistit aut omnia que iustus secundum deum gerit aut dicit ad orationes sunt reputanda. ::

¶ Item glō. Judith. viij. que incipit nec tempus nec modus tunc sic dicitur fili dei sicut vis et sicut factum fecerit mei regnum tamen quare debemus et omnia adiacent presentis vita sit fidelibus in v'su futuri in fructu. Sicut res temporalis in itinere desideretur eterna in perveniencia. ::

¶ Item glō in ps. lxxviii. In v'su laudet illius celi et terram. i. celestia et terrestria et natanaam et heri laudant dum ex eis laudat creator et iste sunt vere divine videte creaturam et inde laudate creatorem ac si diceret an deo genua flectit et in celo et in terra et in inferis et ut perfecte omnia concludat addit et omnia reptalia que in eis sunt et sic omnis creatura ad laudes dei invitatur.

¶ Item ps. lxx. in v'su Repleat os meum et dicit glō. quia antequam essem fecisti cum essem salutem dedisti an peccasset ignovisti conuersus iuivisti presenz autem coronasti. ::

¶ Item ps. lxxi. in v'su. Sicut nomen domini benedictum. Quia eterna dicit gloria in eternum glorificet.

¶ Item ps. cxxv. dicit glō. quia iste v'sus Disrupisti vincula mea tunc tunc virtutis a quibusdam creditur ut pro hominum dimittantur si in vite trina confessione dicitur.

¶ Et ipsi. cii. Audiat ipse anima nostra consideret omnia quibus exaltet ne pigra sit in benedictione domini videat si debet aliud benedicere quod deus sonet vox tua laudes dei sonet anima tua laudes dei laudet deum anima tua cum dormis benedicat anima tua dominum ut autem benedicas semper dominum non obliuisci omnes retributiones eius si obliuisceris tacebis cogita anima omnes retributiones dei cogitando omnia mala facta tua quia multa enim mala facta tua tanta multe bone retributiones eius laudari se vult deus et hoc ut tu proficias non ut ille sublimetur et quod exigit non

De laude orōnis

fibi exigit / s; tibi exigit tibi pro
derit / tibi seruiat / nō hoc a te
amat q; illuz auertat / s; q; te
ad illuz pducat

Ite ps. xliij. sup vsu dnm nō i
uocauerit / rē dicit glō et e aug.
Non em deū vere iuocat / q; deo
displicētia amat / et inde auge
mentatus eoz / qui deū non in
uocant

Ite dicit prosper i ps. cii. ipmo
versu / Tota emi au; suo capite
qd' est xpc / vnus est homo / cui
ppriuz officiu; est / i omi tpe bñ
dicere deū / seq; i laude; eius co
hortari / interuoz autē ei; sunt /
in eo intelligēte. spes et si que
sunt alie affectiones / quibus
mēs i admiratōne; sui aucto
ris erigit

Et sequēti vsu dicit. Iterata co
hortatio docet / nūq; a dei bñdi
ctione cessanduz / erit autē pse
uerans benedictio / si retribu
tōne; eius / nulla vnq; subre
pat obliuio / que retribuēde;
nō s; m merita humana sub
facte / benedicēdus est q; nō
solū nō plecht malos / s; etiā bo
na pro malis reddit / et vera
est confessio benedicētis / cum
idem sonus est oris et cordis
Bene autē loqui / et male viuē /
nichil aliud est / q; sua voce dā
nare / benedicēdus est q; dñs /
ipis maxime opibus / quibus
sic debet vti consaētia / ut de
ipis in dño glouet / quia sicut
nullus est locus / qui nō dñi
nom eius subiacat / ita nullus
est locus / i quo eius debeat
cessare benedictio

Ite dicit Greg. xv. mor. ca.
xvi. Cū deus i orōne nō qrit

rius animi orōne lassatur /
quia cū illa quisq; postulat / q;
iuxta occultuz iudiciuz / deus t'
buere reusit. Ipe quoq; veit
i fastidiuz / qui nō vult dare qd
amat / s; se magis dñs / q; ea que
condidit. vult amari / eterna po
tius q; terrena postulari / et no
bis i intentione eternitatis / vsu
vero tēporalitas esse debet / sed
sepe tunc hoies / bona tpralia
postulant / eterna vero p̄mia
nō requirūt / et solis visibilib;
intenti / labore postulacionis
rēnuunt / i visibilia merenti /
nec lucrū sue petitiōis depu
tant / s; huc sint tpraliter paup
es / et illic bñtudine diuites /
et metuz viuant

Ite dicit aug i ps. xxxiii. sup
versu / lingua mea meditabit
iusticiā / tota die laude; tua / et
cui; lingua durat. meditā; tota die laude; dei
deū si vis / quicquid egeris bñ
age / et laudasti deuz / qm cūq;
vinnuz / laudas deuz / s; lingua
tua quid agit / nisi laudet cōsa
entia tua / tu cessasti ab vno cā
tando / discedis ut reficiaris /
noli iebuari / et laudasti deuz /
discedis ut dormias / noli surge
ad male facienduz / et lauda
sti deuz / negotiuz agis / noli frui
dem facere / et laudasti deū / a
gruz colis / noli limite; mouere /
et laudasti deuz / in oecia opoz
tuoz / pparat te / ad laudanduz
tota die

In ps. lx. i vsu. Sic psalmū di
cunt / ut reddaz vota mea de die
i diem / dicit Cass. et est i glō
De die p̄nti / in diem futuruz / si g'
vis in eternuz psallere / redde
vota i isto die / donec puenias ad

illū dicit hic q̄ vota ubi laudes
hilarēs reddam unde post
omnia i officijs carāstias dicit
benedicam dno quia de oī
bus bonis que i p̄nti faciū
deū in futuro p̄hemiter lau
dabim⁹ a pueris autē dicit
quia tūc angelice puritatis
erim⁹ consortes

¶ Item i ps̄ xxxvii. sup vbo dicit
te omne desiderium meū dicit
aug⁹ sit desiderium tuū an
illud ipm̄ em̄ desiderium tuū
oro tua est et si continuū de
siderium continua oro et est i
teuor oro que est desiderium
et si nō vis intermittere ora
re noli intermittere desiderare
continuū desiderium tuū cō
tinua vox tua est tacebis si a
mare desideras si frigus car
tatis silentium cordis est fla
grātia caritatis clamor cor
dis est si semp manet caritas
semp clamas si semp clamas
semp desideras si desideras re
quies recordaris

¶ Et dicit Cass. sup ps̄ lxx. de
qui i se totus singularis et i
effabilis est nō habet mēre
mentum si cū magnificando
ipm̄ nobis p̄ficiam⁹ inde 7 lau
des deo sancta mēte p̄solui
m̄ iurā consaēna semp au
getur hoc sup v̄bz magnifi
cet dñs

¶ Item i ps̄ lxxviii. dicit aug⁹ Na
ture om̄s p̄ ipm̄ facte sūt q̄
laudant eū et vniuerse cre
ature laudant deū ut a tri
bus pueris cōmemorat⁹ in ca
mino et a terreis ad cele
stia iul'a celestibus ad terrena
ym̄ puenit laudacūz deū

nō q̄ cūctā ista habeant sensū
laudandi deū si quia cūctā
bene cogitata laudē pariunt
et impletur cor cōsideracōne
creature ad eructandum iurā
creatori et oīa laudant deū

¶ Et ps̄ lviij. Siue em̄ tribule
mur et angustemur siue letemur
et exultem⁹ ille laudandus ē
qui et i tribulacōibus eru
dit et i leticia consolatur laus
em̄ dei a corde et ore xp̄iam⁹ re
cedere nō debet nō ut laudet
i prosperis et maledicat i adu
sis si benedicat dñm in oī t̄p̄e
semp laus dei i ore eius gau
des agnosce patrem blādictēz
tribularis agnosce patrem emē
dantēz siue blandiat⁹ siue e
mendat eū erudit cū parat
hereditatēz

¶ Item ps̄ xxxij. dicit glō Laudi
te debem⁹ dñm siue abūdet
prospera siue occurrēt aduersa
prosperitas em̄ et aduersitas
ab eo sunt nobis et hoc i vni
feracōne i i leticia i effabili
ut nō possit verbis dici quod
intelligit⁹ et de quo gaudetur
et hoc decet i effabilez que fa
ri nō valet et tacere nō debet
nichil gō restat nisi ut iubiles
i ut gaudeas corde siue v̄bis
et i mensa latitudo gaudior
metas nō habet sillabarū

¶ Item ps̄ ij. sup v̄bz Seruite
dno i timore x̄c dicit glō qui
nō sinit peccare et ut qui stat
videat ne cadat ne vero mi
seria fuitus videat. Addit ex
ultate ei cū timore quia ti
mor dñi nō est miserie si gnu
dit et ne itez i temeritate eat.
subditur cū timore ne sit

negligens exultatio/

Et dicit hic aug⁹ **S**eruite d^omino in timore/ne in supbia vertat/q^o dicitur est reges qui iudicatis terraz/et exultate ei cu tremore/optime subiuctus est/exultate.ne ad miseriam valere videret/q^o dictu e seruite si rursus.ne id ipm pgeret i effusione/temeritatis/ad dicitur est/cu tremore/ut ad cautionez valeret/circuspecta qz sanctificacōnis custodia/

Itē p^o p^o dicit in glosa/ **N**ō in multiloquio/si i copūctio ne cordis/et effusione lacimaruz orem/et iustus orat sine intermissione/quia nō desinit bene agere/

Itē i petri iii. dicit glō super verbū **E**t vigilate i orōnib⁹ ne anim⁹ aliquid cogitet/preter id soluz qd^o p^ontur/ **E**t au ad oranduz stam⁹ omis carnalis cogitacio absistat/intencio cordis sincera/deū nō sono vocis. si sensu animi oret/

Et glō ps. lxx. sup vbo **T**ota die laudez tuaz dicit. i. sine intermissione/i prosperis/quia consolans/et i aduersis/quia corrigis/

Et sup eodez ps dicit aug⁹ **T**ota et plena et libenti voluntate seruenduz est/qui videt ipaz voluntatez tuaz/nā si suus nō ex animo tibi seruiet/manus eius. facie eius. p^ontaz ei? potes videre. cor eius nō potes/

Et postea dicit sup vsuz **E**go autē semp in te sperabo ac **L**audandus est deus i omib⁹ bonis factis suis/i omi creatura sua/i omi institucōe rez/

om in gubernacōne et regimine sciloz i ordme tepoz/ i emmēcia celis/feracitate terraz/i arāfusione maris/in omi ppollencia nascentis/

Itē sup vsu eiusdez ps **O**s meum amāabit iustiaaz tuaz/ tota die salutare tuū. i. toto tempore/aliquid aduersi est/predicas salutes dñi/ne p^onces i prosperis/et obmutescas i aduersis/alioquin nō erit qd^o dicitur est/tota die. **E**t subdit q^o quid facias i carne mortali/iusticie debet seruire/g^o tota die laude dei dicit^o prospere et i aduersis/ **Et** i posteriori pte eiusdez ps. scz. lxx. dicit **B**ona pura sincera. et pfecta voluntate/nō ficto corde/dnō seruenduz est/q^o eoz libamur/nō mris meritis/si illi grā est. illi g^o laudem/illi totuz qd^o sum⁹/et q^o salui efficiam⁹/debeam⁹ **D**icetes/dnē me corābor iusticie tue solus/nillam meā agnosco/a te habeo/quit quid boni habeo/quicquid autē mali habeo/ame habeo/nō meritur supplicaz reddidisti/si grāz gratis iptisti/ **C**onsideras emz vitaz meaz pteritaz/videt. quid michi debebat⁹ et quid acceperim/pro eo/qd^o michi debebat⁹ pena/si data est grā/debebat⁹ gehēna/data est vita eterna/ **E**t nō eodez ps scz. lxx vsūm **D**ñe quis similis tibi ac **S**upe est beatitudo n^ora/quid erit recedenti nisi misera/redi g^o post post miseraz et die/dnē quis similis tibi/quantas ostendisti michi tribulacōnes multas i malas/si disciplina fuit admonicio/nō deserta/demiqz grās agēs/

Ite dicit hugo in glo continuata
sup ps. lxx. In te cantabo me
a semp quia hic tibi pro liba
tione laudez cantam et in fu
turo seculo grās p etna remu
neratione pagam.

Et ps xxxij. dicit homin in glo
continuata sup vbu Omnis recti
corde etc. Recti corde dicit quib
oia iudicia dei placent et se
accusant de peccatis et deū si
ue sine i prosperis siue i aduersis
semp laudant.

In ps xxxij. dicit glo. Iustos ad
laudez monet dicens O iusti
exultate etia i aduersis non
i vobis no in seculo qd perit
sicut multi faciūt quod exulta
tio finitur cū seculo s in dno
i quo nichil displicet eis etc.
ut s. etia habet.

Et dicit hic aug. Exultate iusti
i dno ita conuenit ut laudem
illuz et exultare i illo nisi lau
dando no possum et sic sunt
recti qui dirigūt cor sū volū
tatez dei et si eos perturbat hu
mana fragilitas diuina cōso
lat equitas si sū prosperis no i
aduersis laudas quomō vocē
habes recte laudantis cū ali
psalm dicit Benedicā dnm
i omi tpe semp laus eius in
ore meo et i omi tpe hoc est
semp siue i prosperis siue i ad
uersis quomō i omi tpe qmō
semp s isti qui deū laudare
prospitatis tprecepunt patre
debet agnosceze et flagella
tez nec debent murmurare
aduersus corrigētis corrige
tis manuz ne prau remane
tes exhereditari mereant A
sic recti nichil illis displicat

qd fecerit deus et sic i aduer
sis laudent deū et dicāt dñs
dedit etc. Disite g grās agere
deō i prosperitatibus et tribula
tionibus Est em terrena pro
spertitas et terrena adūsitat

Et ps xxxij. dicit Cass. i glo
continuata sup vbo Semper
laus eius i ore meo grās de
bituz atqz proficiūz sit ut cre
atura sūū semp laudet aucto
rez tamen ppter huānitatis di
uersos actus pene ipossibile
nobis videt psalmodie laudez
dno iugiter psonare s i ore
homin iusti semp laus dei est
quōdo taha ul cogitat ul loqz
ul nulla redurgitione culpet
quingund em ex paciēcia ex
paciēcia ex caritate ex simpli
tate ceterisqz virtutibus ul
loquim ul mente gestam hūre
diuinis laudibus applicat

Et eodez ps eadez glo dicit
hugo. Mansueti dnm bene
dicūt tpre aduersitatis sicut
tpre prosperitatis et de manu
dñi bona et mala suscipiūt

Item ps cxli. dicit aug. Multi
damāt ad dnm no voce sua
s voce corporis sui homo g in
terror i quo cepit habitare x
p fidez vocez suā no in strepi
tu labioz s i affectu cordis
damet ad dnm quia cogitatio
tua clamor est ad deū quaz
ipe videt et nullus homi

Et dicit glo ps. lxx. sup versu
Vt reddūz vota mea de die i
diez futuruz si g vis ietnuz psal
lere redde vota i isto die don
puerias ad illuz diez hic g
vota sibi laudes hilares reddz

Vnde post omnia officia emia
stas dicit Benedicam dno
quia de omnibus bonis que i
pnti suam Deu in futuro phe
mter laudabim et a pueris
dicit quia tuc angelice puri
tatis serm conforites

Et ps lxxv. dicit glo in vltio v
su p seueriter facit orare ut
no i orone tepesca et pseuerā
ter miseret si no est amota o
rino seaurus esto q nec mia
que si differt qd danduz est no
aufert her em duo conera sur
suo suspendit oro no protelat
miferordia

Et dicit hic aug⁹ Q⁹ diu g⁹ hu
sum hoc rogem⁹ deuz ut non
a nobis amoueat de pccandez
uraz et miferordiaz sua i ut
pseuerater miseret ut
n emz languescant i orando p
mo ferueter orant postea la
gna postea frigide postea ne
gligenter go no desiam⁹ m
ozone ille qui concessura est et
si differt no aufert

Et ps lxxvi. dicit glo. Bndice
deu no possum nisi ipe por
benedicat nos por est em ino
bis bedicho dei que est q plu
ualteua me mentis irigat
et mde nos benedicam⁹ Deu q
est q fructus et i vtroqz nos e
sam no ipe dicit go desiderans
pluuaz dicit bndictois deuz
miseret m et benedicat are
atum a reatorz corde voce ope
laudado et omne bonuz qd hf
ei ascribendo

Et ps cxlvij. dicit glo. Secu
r contēpta hui⁹ mē pegna
rōnis babilonia pmeditem⁹
hic laudez quaz mē huz solue

in oia em laudant deu ul i
se ul i alijs sunt emz qdaz que
habent spm laudandi deuz et
laudant i illo affectu quo illuz
placet deuz quedaz vero non
habent intellectu s; quia ipa
bona fiunt i ordme suo ad pul
critudinez vniūsitatis referūt
pse quidez no laudant s; ab ipis
p attendetes ea laudat⁹ deuz
et de illis nasat⁹ i nobis laus
dei ipe est emz qui feat celu a
terraz et i celestibus et treshi
bus oia continēt et nimia est
laus q et tenuitas celoz firma
consistit et aquas q grauiorez
sunt sustinet Si g⁹ amas visi
bile qd feat multo magis i visibi
lez qui feat quia magis lauda
dus est ppter se q ppter creatas
Et dicit hic aug⁹ Laudate de
totis votis ut no solu lingua
vox vira vita vira facta vira lau
dent deuz si tunc desinus lauda
re deuz qui a iusticia et ab eo i
quod illi placet declinas si lin
gua tua taret vita tua clamat
et aures dei ad cor tuu ergo
fratres no tantuz ad sonuz at
tendite ai laudatis deu toti
laudate cantet vox cantet
vita cantent facta vsqz ad illu
ventuz diez quo sine defectu
laudabim nuq em celestia
mauerūt laudes conditoris sui
nuqz treshia deuz laudare
cessauit

Et dicit hic prosper⁹ nichil e
i vniuersitate rez a sumis vs
q ad infima qd no sua eq lita
te nature potēnaz sui pteste
tur auctoris s; duaz ppe are
aturaz est tota laudatio an
gelice sez et humane q affectu

... deus et sic i adue
... deus et dicit dicit
... dicit g⁹ g⁹ agre
... spiritibus et tribu
... est em teuzna po
... et teuzna adu
... laudandus est deuz
... dicit Cassi. i glo
... sup vbo semper
... i ore meo g⁹ de
... pofiauz sit ut ne
... semp laudet auct
... i pper hūmilitatis d
... atus pene i possibile
... i psalmodie laudez
... psonare s; i ore
... i semp laus dei est
... il cogit ul loqz
... a redigione culpe
... em ex parā em
... ex amite ex simpli
... i vniuersal
... monte gestam iure
... audens applicat
... ps eadez glo dicit
... i iusticia dicit bene
... aduectatū
... iusticia et de nouo
... et mala iusticia
... dicit aug⁹ i vlti
... ad dno i vlti sua
... i iusticia homo g⁹ m
... i iusticia habitare e
... i iusticia no mstr ex
... i iusticia cordis
... ad dno quia cogit
... est ad deuz quia
... et nullas homi
... glo ps lxxv sup vlti
... i iusticia mea de die
... i iusticia i iusticia
... ad illuz diez huc
... laudes huc

ex totius mundi consideratione
concipiunt / ut ai laudatoribus
dei / ipsa laudis materia. deuz
laudare dicit / nec est i subli
mitate celesti / qd' no pularu
atq; miranduz sit / et oia i cre
atoris sui concinunt laude / et
omnia que ad celestem bntu
dinez sunt creata hanc plei
tudinez sui officij susceperunt
ut i dei laudatione pmaneat
bene g' spiritualis quisq; / coside
ratione totius creature lau
dat artificez / ut pro modulo i
suo iam faciat / qd' sine fine
facturus est / Et sic vniuersita
tis creator / i omnibus pdict'
sup omnia emz eminet omi co
ditor / et i eiusdez auctoris laus
est / quicqd' i vniuersitate lauda
bile est / qd' ipa rez pulartudo /
multiformi cofitet' ornatu /

Et eodez ps scz cxlvij. die glo
continuat. Attende celu pul
aru est / attende terra pulara
est / ipse fecit / ipse regit / ipius mi
tu gubernatur / cu vides her et
gaudes / et attollis artificem / et
i visibilia eius / p ea que facta
sunt / intellecta cotueris / tu co
fiteris ei / de rebus terrenis /
de rebus celestibus / et quia
ipse fecit oia / et melius illo no
est aliquid / quicqd' fecit i mtra
illuz est / et quicqd' i hys tibi
placet / min' est q' ipse / no g'
tibi placeat qd' fecit / ut rece
das ab eo. qui fecit /

Et dicit hic Cass. et est etiaz
i glo continuata. Contueam
psalmuz istuz / quo de corde / qua
virtute pfulgeat / referunt em
supne voces / que adhuc nequut
p ista ifirmitate corpaltatis

audiri / dicit celestes creature
laudez / dno dicit et terrene
substantie / et melodie / cantuz
agit' ut dno / creaturaz suaz co
sona exultacone laudet' / In ipis
quoq; pmodis / opinabilem
illaz astronomie sciaz / que ibi
ponitur / no sunt ad pposituz /
Et i fine dicit / Nos obseqa
naturaluz rez / ad auctoris re
feram' impuz / quia creature /
ipa eadez potera sibi parere iu
bet / qua fecit existere /

Ite ps. cxlix. dicit glo. Multis
modis monet laudare regem
qui beniuolus et beneficus
est. Qui go vult cantare can
tiz nouuz / de misterio redepro
nis / de pmissione eternitatis / di
lignit eterna / ut sit nouus / ve
tus emz homo / nouu cantat /
de spuabibus / scz pacis et cari
tatis / quisquis emz sequit' ve
terez aofitatez / nouuz cantau
no cantat / si p totuz muduz agit
hoc sancti / gloriunt' sic exultat
i fauibus sic letant' i cubilib'
sic exultant i gloria sic cantant
cantuz nouuz sic dicit alle
luia / scz corde. ore. et vita /

Ite dicit hic prosper. Bene lau
dantes dmi / cantuz nouu ca
tant / no i vetustate carnis / si i
nouitate spuis viuetes / ut laus
dei / i sanctoru emia celebretur /
que sibi ex fide. moribus. a ca
ritate. concordat / na sine hac
paritate / nulla est amcauz
suauitas / nec est modulacio
concinens / vbi est fides ac vi
ta dissentiens / et chozu nomie
cordia significat' laudanz /
quoz voces / nisi fuerint con
sone / placere no possunt / ronai

cantuz ver
cantat de
fremis / no
ho cantat

Itaq; omne / tota est
sile et caritate / modulatio
q' i meo / noq' i refectio
d' flectit / bene vni psalte
et hinc / et psalterio
nos conat' / tota est ipa
q' q' ex caritate / in tripa
creaturaz / et pfectio / tra
ne caris / ampe / quia nec
q' p' p' f' / exten
te caris / sonat' / Et sic
p' p' p' / de o' omib'
p' p' p' / s' / em
et a' p' p' / q' / et p' p'
nouis / hinc / i manibus
nouis / lo qui est gladius
m' / et caritas / i
f' / et p' p' / et p' p'
re / hinc / ista / verbi dicit
et / hinc / p' p' / m' / dicit
et / hinc / p' p' / neq' v'
et / hinc / p' p' / et / i
bibus / sunt / i / con / fa / ca / bu
qui / tunc / no / sibi / q' / de / as / e
bant / ut / s' / de / hinc / s' / s' /
placere / s' / s' / de / p' p' /
i / p' p' / et / em / g' /
s' / hinc / est / ut / tota / mudu
s' / hinc / de / et / diuis / legi
s' / hinc / vni / p' p' /
et / hinc / est / s' / ob / f' /
s' / hinc / dicit / glo / m'
p' p' / hinc / ad / m' /
p' p' / et / p' p' /
dicit / hinc / laus / m' / hinc / p'
no / hinc / de / sp' /
et / hinc /
et / hinc /
et / hinc /
et / hinc /
et / hinc /

itaq; cantus / cuius tota est in
 fide et caritate modulatio / ne
 q; in moribus neq; in confessione
 dissident / si bene utat^r psalterio
 et tympano / et psalterio ma
 nus cōtinuat vocem / et implet^r
 ope qd' ore cantat^r. In tympano
 et cordaz extensione / quasi
 caro carnis accipit^r / quia nequi
 quito plus fuerint extensi. tā
 to acutius sonant. Et sic sū
 gnificantes deo de omnibus
 profectibus suis / ipm exaltāt
 et ad ipm referunt / qd' ei placere
 nouerūt hūtes in manibus ser
 mones dei / qui est gladius bis
 acutus / efficax et carnalis af
 fedus diuidere / et panem refecti
 re. Et ante ista verba dicit.
 Exultatio sanctorum / nō in diuiti
 is / nō in honoribus / neq; vlla
 est in prosperitate terrena / si in
 bilibus suis. et in consciētia bō
 quā tunc nō sibi / si grē dei ascē
 bunt / ne sint de hominibus sibi
 placētibus / si sint de hīs / qui
 in xpō gloriānt^r / et omnis gloria
 scōz her est / ut totus mūdus
 subiacat^r deo / et diuinis legibus
 quaz iusticia vni formiter vbi
 q; conscripta est / sili obsequantia
 firmatur. ::

In vltimo psalmo dicit glōriā mltm
 pulcra / si tantum hoc admittat
 istaz. Breuis et pfecta sciētia /
 de mō diuine laudis in hoc psal
 mo docet / scz. ut deū spūaliter
 omnia laudent. ::

Greg^r lib. 11. moralū. c. xxviii.
 dicit. Ille em̄ verā deo exhibet
 orōnez / qui semitipm / quia pul
 vis sit hūiliter videt / qui nil
 sibi virtutis tribuit / qui bona
 que agit / esse de mīa auctozis

agnoscat. ::

Itē v. mor. c. xxx. dicit. Omipo
 tens deus / sepe eius p̄cem in per
 turbatione deserit / qui p̄cepta
 eius. in tranquillitate cōtēpmit /
 quālibet em̄ afflictus clamet /
 deū respondētēz nō habes / qz
 vox in tribulatione nō inuenit /
 quē mens in tranquillitate con
 tēpsit / sanctos quoq; in afflictōne
 iuuenire adiutores nō vales / qz
 habere socios in hilaritate nō
 lūsti. ::

Itē lib. ix. c. x. dicit / conditorū
 auribus / illa maxime orō cō
 mēdat^r que pro minimis inter
 cedere nititur. ::

Et xi. c. dicit. Preca igit^r imiten
 duz est / cui recta agim^r / ut omē
 quod iuste viuim^r / ex hūilitate
 condiam^r. ::

Et eodē libro. c. xx. dicit / post
 qd' opus bonū agit^r / lacrimę
 exquiruntur de p̄ccationis / q̄ten^r
 ad eterna p̄mia / recti opis me
 rituz subuehat / hūilitas postu
 latōnis. ::

Et lib. x. c. xiii. dicit. Faciē le
 uare est in deo / aiaz p̄ studia orō
 nis attollere / si cor nos in petiō
 ne rephendit / aut resistere se
 p̄ceptis eius / quē postulat me
 minit / et orō eius fit exera
 bilis / cū a censura vertit^r legis
 quia dignūz profecto est / ut ab
 eius beneficijs sit quisquis ex
 neus / cui^r nimiz in iustionibus
 nō vult esse subiectus / quā in
 re hoc salubre est remediūz /
 ut inens se ex memoria cul
 pe rephendit / hoc pus in orōne
 defleat / qz errauit / q̄ten^r errō
 ris macula cū fletibus tergi^r /
 in petitione sua / cordis faciēs

ab actore munda videatur /
¶ In lib. x. c. xiiij. moralium dicit
greg. **S**epe namque immunda quodam
uel illiata animo versamus
quociens a precibus vacamus / sed
cum se mens ad studium orationis
erexit / eorum res ymagines
reuerberata patitur / quibus li
benter oiosa prius pimebatur /
et quia iam suam ad deum leua
re non sufficit / quia in se nimis
inquinata mente **mente** maculas
pollute cogitationis erubescit /
sepe auris mundi libenter oc
cupatur / cumque post hoc studio
orationis intendimus / nequaquam se
mens ad celestia erigit / quia
pondus hanc terrene solitudi
nis / in profundum mergit / et
in prece facies munda non ostendit
quia cogitationis in fine
luto maculat / non nunquam vero
cor a cunctis exautimur / et illa
tis motibus etiam cum a prece
vacat / obuiam / si tamen quia
nos culpas rarius committimus /
aliena pigrius delicta relaxamus
et quo peccare videtur /
animus sollicitus metuit eodum
strictus hoc quod in se ab alio de
linquit / abhorrescat / unde fit
ut iuciat / quisquis tardior
ad veniam / quo proficiendo factus
est mutus ad culpas / et quo
ipse excedere in alterum metuit /
hoc quod in se excedit / puniri
durius exquirat /

¶ In eodem libro. c. xiiij. dicit
Cum stabitis adorandum dimit
tite si quid habetis aduersus
alterum / hinc rursus ait dimit
tite nobis debita nostra / sicut et
nos dimittimus / debitoribus /
ut profecto bonum / quod a deo

postulam / compuncti / hoc prius pro
ximo conuersi faciamus / Cunc
quam vere sine macula faciemus le
uamur / cum nec nos prohibita ma
la committimus / nec ea que in nos
a proximis commissa sunt / ex pro
pelo retinemus / quia namque mens
in orationis sue tempore confusione de
primunt / si hanc / aut sua adhuc
opaco inquinat / aut malicie
aliene seruatus dolor accusat /
que duo quisque dum terferunt / ad
ea que subnexa sunt / protinus
liber exurgit /

¶ In lib. xxij. c. xvij. dicit / vera
postulatio non in ore est vo
cabus / sed in cogitationibus cordis /
valentiores namque voces / apud
secretissimas aures dei / non fa
ciunt verba nostra / sed desideria /

¶ Et. c. xvij. subiungit dicens /
Eterna enim vitam / si ore petimus /
nec tamen corde desideramus /
clamantes tamen / si vero de
sideramus / ex corde / etiam cum ore
conticescamus / tacentes clamamus /
hinc est quod in heremo / populus
vobis prestrepit / et moyses
a strepitu verborum tacet / et
tamen silens / aure pietatis
auditur / cum dicit / quid clamor
ad me / intus est ergo in deside
rio clamor secretus / qui ad
humanas aures non potest
et tamen auditur conditoris re
plet /

¶ In libro xxxv. c. viij. dicit /
pro semet ipso penitens tanto
atius exaudiri meruit / quanto
deuote pro alijs intercessit /
plus enim valere pro se / preces
suas facit / quia has et alijs
impendit / libentius quippe sacri
ficium orationis accipit / quam in con

specu misericordis iudicis per
mi dilectione condit' q' tunc
quisq' veraciter annulat' si h'
etaz p' aduersarijs i'pendat

Item libro xxxij. c. dicit g'g'
Sunt nonnulli qui prolixas
ad dnm preces habent' s; vi
ta' deprecantur nō habent' nā
promissa celestia' pet' cōmb'
sequuntur opibus fugiūt' nō
nūq' etaz lacrimas i' orōne p'
cipiūt' et cū post orōnis t'p'ra
eorū mētē pulsauerit supbi
a illico fastu elacōnis intume
sunt' cū auaricia instigat' mox
p' incendia auidē cogitacōnis
exesuant' cū luxuria tēpta
uevit' illius desiderijs an
helant' cū im' exarsent' mox
māfuctudinez mētē flāma
isame cōremat' v' tūctis pon
dus orō nō habet' quā neq'q'
p'seuerātia cōtinui amoris te
net' et veraciter orare est' a
maros cōpūctōnis gemitus
et nō cōposita v'ba resonare
hec de orōne ex dictis s'ā g'g'
quint' valui' collegi' :

Quia de orōne et laude dei
ex psalmo. cxlvij. volui aliq'
exerce ex aug' placuerūt
michi omnia' ita p' plene et cō
sequēter hic scripsi' quia pau
ca remāssent' que nō fuisset
bene nōnda' Et dicit. Adedi
tāto p'ntis vite nrē' in laude
dei esse debet' qz exultacō se
p'terane et future vite nostre
laus dei erit' et nemo potest
v'oneus fieri future vite' q'
nō se ad illā mō exerauerit'
Ado g' laudam' deū s; et
rogam' deū' laus nrā leticiā
habet' orō gemitus' p'missū est

enī nobis aliquid' qd' nō dūz
habem' et quia verax est' q'
promisit' i' spe gaudem' quia
tamē nō dūz habem' i' desiderio
gemim' Bonū est nobis p'se
uerare i' desiderio' donec vei
at qd' p'missū est' et tūseat ge
mitus' succedat sola laudacō' p'
ter hec duo t'p'ra' v' nū qd' nūc
est in tribulacōibus et tēpta
cōibus hui' vite' Alterū qd'
tūc erit i' securitate et exulta
cōne p'petua' Instituta est nob'
et iam celebracō duoz t'p'roz
ante pascha et post pascha' Il
lud quod est ante pascha' signi
ficat tribulacōnez i' qua modō
sum' Qd' vero nūc agimus
post pascha' significat b'itudi
nez i' qua postea erim' Ante
pascha g' qd' celebram' hoc
agim' post pascha autē qd' cele
bram' significam' nō dūz te
nem' p'pterea illud tēpus in
ieiunijs et orōibus exrem'
Hoc vero tēpus relaxatis ie
iunijs i' laudibus agim' hoc ē
enī alleluia qd' cantam' qd' la
tine int'pretat' ut nostis' lau
date dnm' Deo illud tēpus an
resurreccōnez' hoc tēpus post
resurreccōnez dnm' est' quo t'p'ie
significat' vita futura' qm' nō
dū tenem' Quia qd' significa
m' post resurreccōnez dnm' te
nebim' post resurreccōnez nrā
In capite enī nrō' nobis v'bzq'
demonstrat' est' Passio dnm' o
stendit nobis vitāz p'ntis ne
cessitatis' quia oportet' a labo
rare et tribulari' et ad extre
mūz mori' Resurreccō vero et
clarificacō dnm' ostendit nobis
vitāz quā accepturi sum' qz

quidem p se voce sua et corde suo nō laudant deū; s; cū ab i-
telligētib; considerant; p ipā
laudat deus; et nō p ipā laudat
deus quodāmodo de ipā laudat
deus; verbi grā; Laudant deus
i celis omnia que habet spm vi-
te et intellectū; puz ad eū cō-
templandū; et sine defectu et fa-
stidio diligendū; Laudant autē
deū in terra; p intellectū; disc-
nendi bonū et malū; et p in-
tellectū cognoscendi creatore
et creaturā; hoīes qui ista cō-
gitant; et quibus dedit deus
mētē; discernēdi ista; delectan-
di atq; laudandi; homīes pos-
sunt; peccata nūquid habet h
modi intellectū; Si haberēt
hui; modi intellectū; peccata nō
nobis diceret deus; nolite esse
sicut equus et mulus; quibus
nō est intellectus; qm hortat
nos ut nō sim; sicut peccata
sine intellectu; Ostendit nobis
quia hoī tribuit intellectū ad
laudandū deū; **A**rbores; nū-
quid et vita ipā; habet qua se-
ciant sicut peccata; nā peccata; a
si sensus; intētorū; rōnālez et
mētē; discernētē; atq; intelli-
gētē; nō habent; quāz homo
habet ut laudent deū; habet
tamē vitā; **M**anifesta est no-
um; appetēdi abū; utilia su-
mendū; noxia respiciendū; sensus
copalia discernendū; visus ad
colores; auditus ad voces; olfa-
tus ad odores; gustus ad sapo-
res; **N**otus; uel ad voluptates;
ul' a molestiis intelligim; **H**er-
et videm; ante oculos nōs;
nō habent rōnez; intelligendū;
si habent spm corpis autē; a

vitā; manifestā; **A**rbores au-
tē; nec ipā; habent; et h; omnia
laudant deū; **Q**uare laudat
deū; quia cū istā; videm; a con-
sideram; creatorez; qui ea fecit;
de illis nascit; i nobis laus dei;
et cū ipōz; considerōne; laudat
deus; **O**mnia laudant deū; **T**ert-
gō iste de celo laudant omnia; a
dicit laudate; **Q**uare autē lau-
dent; dicit; laudate; quia dele-
ctatus est i eo; q; laudabant; a
placuit ei; q; adnūgere hortatō-
nez; suā; **Q**uomō si venias ad
homīes; bonū aliqd' opantes
aut gaudio; siue i vinea; siue i
messe; siue i agricultura; placet
tibi qd' faciūt; et dicit; **S**inate; a
gite; nō ut tūc incipiat facere
quādo dicit; s; quia placet tibi;
q; faciētes iueneus; adnūgis g-
tulationez; et exhortationez; tuā;
dicendo enim; **S**inate; exhortando
faciētes voca; q; facis; aut illis;
In hac gō exhortatione; plen' spm
pphetā dicit; her; et psalm' est
aggei et zacharie sic habz titulu;
Istī duo pphete eo tēpē quo cap-
tiuus populus i babilonia tene-
ret; pphetabant; iā futurū finē
captiuitatis; ut restitueret; ci-
uitas iher; que bello ceciderat;
Significauerūt gō nobis i mi-
sterio; vitā; futurā; vbi laudabi-
m' deū; post captiuitatez; vite
pntis; vbi erit inouatio ciuitatis
ill' i magne iher; **V**nde pegrin
suspiram; captiuati adhuc sub
onere et sarcina corpis mortu-
lis; **V**nde adhuc gemim' i peg-
natione; exultabim' autē i pa-
tria; **Q**ui autē nō gemit peg-
natus; nō gaudebit ciuis; quia de-
siderauit nō est i illo; **P**phete gō

verbis hoc erat in principio apud
 deum omnia per ipsum facta sunt / et
 sine ipso factum est nichil / per quod
 facta sunt per verbum / **Quo** hic
 ostendit / quia per verbum facta
 sunt / ipse dixit et facta sunt /
 ipse mandavit et creata sunt /
 nemo dicit / nemo mandavit
 nisi verbum / **Statuit** ea in seculi
 lumini et in seculi / et in seculi / omnia
 celestia / omnia superiora / virtu-
 tes omnes / atque angelos / civitate
 quondam supernarum bonarum / sanctarum / be-
 atarum / unde quoniam peregrinamini
 fieri adhuc sumus / et quo redi-
 tur / ipse beati / et quo ad redi-
 erimus / in re beati / **Statuit** ea in
 seculi / et in seculi / seculi / per
 ceptum posuit / et non preterbit /
Quale preceptum putatis habere
 celestia / et angelos sanctos /
 quale preceptum illis dedit deus /
 quale / nisi ut laudent illum /
 beati / quorum hoc est negotium
 laudare deum / non arant / non se-
 mmant / non molunt / non coquit /
Opa enim sunt ista necessitatis /
 ibi necessitas non est / **Non** furia-
 tur / non dependantur / non adula-
 tur / **Opa** enim sunt ista iniqui-
 tatis / ibi iniquitas non est / **Non**
 frangunt panem / esurienti / non
 vestiunt nudum / non suscipiunt
 peregrinum / non visitant egrotum /
 non concordant litigiosum / non
 sepeliunt mortuum / **Opera** enim
 sunt ista misericordie / **Ibi** nulla
 miseria est / in qua fiat misericor-
 dia / **O** beati / putamus / erimus
 nos sic / **Eva** suspiramus / de su-
 spiro gemamus / et quid sumus /
 ut illud simus / mortales / proie-
 ctus / abiectus / terrenus / **Sed** qui
 promissit omnipotens est / si ad

nos attendamus / quid sumus / si
 ad illum / deus est omnipotens est /
 non est facturus / angelus ex homine /
 qui fecit hominem ex nichilo / **Aut**
 vero per minimum habet deus
 hominem / propter quem mori voluit /
 vnicuique suum / **Attendamus** ad iu-
 dia / dilectionis / promissionis
 dei / tenemus / mortem christi / tene-
 mus / sanguinem christi / quis mor-
 tuus est / vnicuique / pro quibus mor-
 tuus est / utinam per bonis utinam
 pro iustis / **Sed** quid / etenim /
 aut apostolus / per ipsum mortuus est /
Qui donavit impiis mortem /
 suam / quid servat iustis / nisi vi-
 tam suam / **Frigat** se humana f-
 gilitas / non desperet / non se col-
 lidat / non se avertat / non dicat /
 non ero / quod promissit / deus / est /
 et venit ut promitteret / appa-
 ruit hominibus / venit suscipere
 mortem nostram / promittere vitam
 suam / venit ad regionem peg-
 narum nostram / ampe hic / quod abun-
 dat / obprobria / flagella / colaphis
 contumelias / sputa in faciem / spi-
 neas / coronam / suspensionem
 in ligno / crucem / mortem / hec abun-
 dant in regione nostra / ad talia
 commercia venit / **Quid** hic de-
 dit / quid hic accepit / dedit ex
 hortationem / dedit doctrinam /
 dedit remissionem / peccatorum / acce-
 pit contumelias / crucem / mor-
 tem / attulit nobis de illa regi-
 one bona / et in regione nostra per-
 tulit mala / **Promissit** nobis tibi /
 quod ibi futuri sumus / unde venit /
 et ait / pater volo ut vbi ego
 sum / et ipse sunt mecum / tanta
 precessit dilectio / quia vbi nos
 eramus / fuit nobiscum / vbi ipse
 est / erimus / cum illo / **Quid** tibi

promisit deus o homo mortalis q
victurus es ieternus no credes
Credere plus est iam qd fecit q
quod promisit ut viuas ai illo
Incredibilis est q mortuus
est est eternus q ut ietnu vi
uat mortalis Jam qd incredibi
lus est tenem si ppter hoem
est deus no est victurus ho ai
deo no est mortalis victurus
ieternus ppter que mortuus e
qui viuit ieternus si quo mor
tuus est deus et vnde mortu
us est deus et potest mori de
Natepit ex te vnde morietur
pro te no possit mori nisi caro
no possit mori nisi mortale cor
pus Induit se vbi pro te mori
retur Induct te vbi ai illo vi
uas vbi se induit morte in vir
ginitate matris vbi te iduct
vita i equalitate patris Elegit
sibi hic thalamus castus ut sibi
conuigeret sponsus sponse ver
bus caro factus est ut fieret ca
put eme verbus em ipm no est
ps eme si ut esset caput eme
carnez assupsit quidez nrām
Jam sursum est qd hic accepit
vbi mortuus est vbi crucifixus
est Jam quedam pime tue p
cesserunt dubitas quia scutu
rus es Ergo conuertat se et
ad terrena quia ia dixit lau
des celestus
Laudate dnm de terra Supi
em vnde cepit laudate dnm
de celis et enarrauit celestia
Adodo audi terrestria draco
nes et omis abyssus Abyssus pro
funditates aquarum sunt maia
omnia nubilofus iste aer ad a
byssus ptinet vbi nubes vbi
venti vbi tepestates vbi plu

ua. causa conones. tonitru. agi
dines. mix. et quicquid vult de
sup terraz fieri de isto humido
et caliginoso aere totus hoc t
re noie appellauit quia nimis
mutabile est atq; mortale nisi
forte putatis quia pluit sursum
stellis Omnia ista hic sunt ppe ad
terraz et aliquando sunt homines
i caamibus montibus et nubes
sub se vident et sunt plerq;
pluuię et apparent bene mte
tis omnia ista que perturbato ac
re conatur hic fieri i ista mu
di pte infima ppter ea ad ista m
lignosa. i. ad hunc aere tanq;
ad carceres danatus est dya
bolus de apparatu supiorum an
gelorum lapis ai angelis suis
Na aplus hoc de illo dicit sim
pripes potestatis aeris huius
qui nuc opatur i filios diffide
re Et alius aplus dicit Si em
deus angelis peccatis no pe
pat si carceribus malignis mfe
rret rudens tradidit i iudicio
punitendos sezuari i inferni
hoc appellans q inferior mu
di pars sit Noli em cogitare
quid accepit dyabolus si qd
pdidit Omnia g ista videtis q
ha sunt mutabilia turbata
terribilia corruptibilia tamen
habent locum suum habent ordi
nem suum implent et ipa vniuersi
pularitudinez pro modulo suo
Et ideo laudant dnm Conuer
sus g ad illaz tanq; exhortas
et ipa imo exhortans nos ut
eorum consideracione laudemus
deum ai considerata pariunt
laudes dei cepit dicere Lauda
te dnm de terra dracones et
omis abyssus dracones tra aqm

veritas de solone preda
ferunt iere conant aer p
os. Naga quera sunt au
ai draco nes moza no sam
sup terraz quera deo rep
ones et omis abyssus
solone aqua Laurentia v
de fontes et flumina preda
v flumina sup terraz. Na or
cena sup con et totus hoc
qz omis ha humida natura
quaz sunt ai mare et iste m
fina aere abyssus uel abyss
venerit viuit dracones
laudat dnm Quid punit
quid dicit finit dracones
abdit abyssus draconum
terraz draconum et ai ma
m dracones et dicitis m
qui dicit qui hoc fecit dra
nos laudat deus de vob
v dracones et omis abyss
p grande m glia nec spi
no ipe lito que frant
vobis eius quare hic add
de que finit vobis eis
Noli stultis videntes o
scular et dicitur vobis
nolens suis et carne suo
laudem et iussu dei agente
vobis suos vobis est illis q
vobis ois deus gubernat
vobis vero despiat despi
e laudat nec quat ista n
nec nec gubernat nec re
gri colibus regant quo
pobere qui possit a maret
vobis deie aliquid sibi
si no dicit deo vobis no au
vobis vobis quid ista
vobis dicitur em sunt
et vobis deo vobis pla
vobis maret m mare
vobis maret vobis

versantur de speluncis procedit
 feruntur in aere conuolat aer p[ro]p[ter]
 eos. Magna quedam sunt aian
 na dracones maiora nō sunt
 sup[er] terraz p[ro]p[ter]ea demit[er]e d[omi]n[us]
 ones et omīs abyss[us] sūt autē
 speluncē aquaz latencūz vnde
 de fontes et flumīa procedūt
 ut fluant sup[er] terraz. Alia oc
 culta sup[er] eunt et totūz horat
 q[ui] omīs ista humida natura a
 quaz simul cū mari et isto m[od]o
 fimo aere abyss[us] uel abyss[us]
 vocant. Ibi vnuūt dracones
 laudant deū. Quid putam[us]
 quia choros faciūt dracones
 attendite artifices draconūz
 creatores draconūz et nō mira
 mni dracones et dicetis ma
 gnus deus qui hoc fecit. Dra
 cones laudant deū de vocab[us]
 mīs dracones et omīs abyss[us]
 gnus grandis mix glacies spi
 ritus tepēstatis que faciunt
 verbūz eius quare hic addi
 dit que faciūt verbūz eius
 Multi stulti nō valentes cō
 tēplari et discernere creatu
 rā locis suis et ordine suo
 sub nutu et iussu dei agente
 motus suos visus est illis q[ui]
 sup[er]iora oīa deus gubernat
 inferiora vero despicit desit
 et abiāt ut nec curat ista nō
 curat nec gubernat nec re
 gat s[ed] in sibus regant[ur] quō
 possunt qua possūt et mouēt
 illos que dicūt aliquid sibi
 s[ed] nō dicunt tibi. Idest nō au
 diendo consensas quādo ista
 dicūt blasphemia em[er]e sunt
 et excreabilia deo si deo pla
 ceat nūq[ui] plueret in mare
 Quis inquit prouidentia

i. q[ui]da p[ro]p[ter]ia
 getulia sūt et mare cōplunt
 acute sibi vident[ur] tractare q[ui]
 bus hoc dicēduz est getulia
 uel sūt tu nec sitis bonū em[er]
 erat ut diceret deo aīa mea
 uelut terra sine aqua tibi q[ui]
 alio loco apte dicit. Situit
 tibi aīa mea q[ui] multipliciter
 tibi et caro mea et d[omi]n[us] i euā
 gelio beati qui esuriūt et si
 cūt iustitiaz q[ui] nō saturabū
 tur. Iste em[er] iam saturatus est
 qui taha disputat q[ui] doctus
 sibi videtur nec vult discere
 ideo nō sūt nā si sitiret vellet
 vellet discere et iueneret quia
 totūz dei prouidentia fit ita
 et miraret disposita et iam
 mēbra pulias attendat mu
 tas v[er]a quis disposuit mēb[ra]
 pulias et culias ut habeant
 ordines suos habeāt vitā suā
 habeant motū suū vna be
 stolar breuēz minutissimaz
 considera q[ui] volueris. Si con
 sideres ordinē mēbroz ip[er]ius
 et animacōnez vite qua mo
 uetur et pro se fugit mortē
 amat vitā appetit volupta
 tes deuitat molestias exigit
 sensus dmeos viget i motūz
 congruū sibi. Quis dedit acu
 leūz culias quo sanguinez su
 gat. Quis tenuis fistula est q[ui]
 sorbit. Quis disposuit ista q[ui]
 fecit ista expauescis i mīm[us]
 lauda magna hoc itaq[ue] tene
 te fratres mei nemo vos de
 fide exornat sana doctrina q[ui]
 fecit i celo angelūz ip[er]e fecit
 i terra vermiculūz s[ed] angelū
 i celo pro habitudine celesti
 vermiculūz i terra pro habi
 tatione terrestrū nūq[ui] angelūz

feceat repere i ceno/et vniculi
i celo distribuit sedibus habi
tatores/ i corrupcionez i corru
ptis dedit sedibus/ corruptibi
lia/ corruptibilibus locas/ To
tuz attende/ totuz lauda/ qui
g^o disposuit mebra vniculi/
no gubernat nubes/ et quasi
i mari pluit/ quasi no sunt i
mari/ qui alantur pluuia/ qⁱ
no ibi fecit pisces/ qⁱ no ibi
fecit aualia/ Attendite quo
currut pisces ad aqua dulce/
et quare inquit pisa pluit/ ut
cogites te i regione ee deserti/
et i pegnacone vite/ et ama
rescat tibi vita p^{is} ut futu
raz desideres/ aut ut flagel
leus/ et corripias/ et corriga
ris/ Quo autez distribuit p^{is}
regionuz/ Ecce quia de getuli
a locuti sum/ pluit hic prope
omni anno/ et omni ano dat
frumetu/ seruare hic frumetu
tuz no potest/ cito corrupet/ qz
omni anno datur/ Ibi et quia
raro et multuz dat/ et diuisi
uatur/ sⁱ forte putas/ quia ibi
desideret deus homines/ aut no/
ibi secudu/ iocunditatez sua/ et
laudant et glorificunt deu/ ap
prehende inde getuliu/ pone
inter istas arbores amenas
fugere hunc vult et redire
ad nuda getulia/ omnibus g^o
deus locas regionibus/ tp^{is}
sua queqz distribuit/ et ordi
nauit/ ut longuz est comemo
rare/ diligentiozez confidaco
nez omi rez/ Quis illaz ex
plicat/ n^o qui oculos habent/
multa ibi vident/ cu viderint
placent/ cu placuerint lauda
tur/ no tanq^m ipa/ sⁱ ille qui fecit/

omnia laudabunt deu. Hec co
siderans sp^{is} p^{is}phete cu dix
isset/ Ignis. grando. nix. glacies.
sp^{is} tempestatis. que omnia
turbata videntur quibusda^m stul
tis/ et qⁱ casibus agitari/ ad
didit/ que faciunt verbu eius/
no tibi g^o videantur casib^{us} mo
ueri/ que verbo dei i omi motu
suo deseruiunt/ quo vult deus
illuc lucet ignis/ illuc fertur
nubes/ siue pluuiaz. siue niue.
siue grandinez portet/ Et q^{is}
aliquido percutit montez ful
mina/ et no percutit latrone/
Quo autez possuz dicere p^{is} raptu
mentis mee/ q^{is} tuz deus dona
re dignat^{ur} maiores maiora
nouerunt/ et amplius itelligat/
et det vobis deus/ plus sape
q^{is} dico/ tamen cu tempaua sine
supbia/ Possuz g^o pro modulo
meo dicere/ quare pauant mo
tez/ et no percutiunt latronem/
quia forte adhuc/ latronis co
uersionez queat/ et ideo pau
tur mons/ quia no timet ut
mutetur/ homo quia timet
aliquido/ et tu cu das discipli
naz/ t^{is}seris/ ut infans expa
uescat/ et aliquido ferit et que
vult hominez/ Sⁱ dias michi
ecce cedit i nocentiozez/ et dimittit
sceleratozez/ nol mirari i
mors vndeaiqz pro bonu est/
vnde autez s^{is} illi sceleratoz/
si se mutari noluerit/ quid pe
naz i occulto seruet/ quibus
i fine dicit/ Ite i ignez eternuz/
Opus est ut innocens sis/ Q^{is}
em/ malu est mori i naufragio/
et bonu est mori febre/ si
ue inde siue inde moriat^{ur} q^{is}
qualis sit qui morit^{ur} quo post

morte iustus est/ quacūq; om-
 sione exituri hinc sumus/ quib;
 exatibus martires exire mezu-
 erūt/ nūq; febribus/ quō mlti
 optant/ ut febre soluant/ alij
 vno ictu gladii/ alij ignibus/ a-
 lij bestijs/ et deuorauerūt be-
 ste corpora martiu/ et nō timu-
 erūt ne puerent corpora ipōz/ vñ
 cūq; emz/ deus reducet corpora
 sanctorū suorū/ cui capilli nō nu-
 merati sunt/ Et quādo voluit/ tē-
 pueros ab igne liberauit/ nūq; iō
 machabeos i igne deseruit/ illos
 aperte liberauit/ illos occulte
 coronauit/ **L**ouit g^o deus qd
 agat/ tu time et bonus esto/ i
 vndeūq; voluerit ut excas hūc/
 patu te inueniat/ inquilinus
 em es nō possessor domi/ locu-
 ta est tibi domi/ tibi ista locuta
 est/ nō donata/ et si nolis mig-
 ris/ et nō ea tibi condicione ac-
 cepisti/ ut qī tēpora tibi cōtra sint/
Quid dixit dñs tuus/ quādo vo-
 luerit/ tu dixeris migra/ patu
 esto/ expelle de hospitiō/ s; dabo
 donu/ **I**nquilin^o es in terra/ pos-
 sessor eris i celo/ **Q**uādo g^o hic
 audit cōt^o voluntatez/ mōz/ nō
 uerit/ nō accideret nisi de volū-
 tate dei/ de pūdenā ipius/ de or-
 dine ipius/ de nutu ipius/ de le-
 gibz ipius/ et si nos nō intel-
 ligim^o/ quid quare fiat/ demus
 hoc pūdenāe ipius/ quia non
 fit sine causa/ et nō blasphema-
 bim^o/ **C**ū emz cepim^o disputare
 de opibz dei/ quare hoc/ et q
 re illud/ et nō debuit sic facere/
 male fecit hoc/ vbi est laus di/
 pōdidisti alleluia/ omnia sic con-
 sidera/ quomō placeas deo/ et
 laudes artificem/ **Q**uia si m

trares forte i officina; fabu f-
 rari/ nō audezes rephendere
 folles/ mades/ malleos/ et di-
 peritur hōiez/ ne faceret/ quid qre-
 sit/ et omnia rephendit/ s; si nō
 habeat pūaz/ artificas/ et heat
 saltz/ consideraconez/ homīs/
 quid dicit sibi/ nō sine cā/ hor-
 loco folles positi sunt/ artifex
 nouit qre/ et si ego nō noui/ **I**n
 officina nō audet vitupare fa-
 bru/ et audet i hoc mūdo/ rep-
 hendere deu/ g^o quēadmodum/
 ignis grando mix glacies sps
 tempestatis/ que faciūt vbu;
 eius/ **S**ic omnia/ que vāns vi-
 dent^o in rez natura/ temere fi-
 eri/ nō faciūt nisi verbuz eius/
 quia nō fuit nisi iussione ei/
Demde dicit/ ut deū laudent
 montes et omīs colles/ lingua
 fructifera/ et omīs cedu/ beshe
 et omnia pētoza/ reptilia et vo-
 lantia pēnata/ demde ad hōiez/
Reges terre et omīs ppli/ pūa-
 pes et omīs iudices terre/ iu-
 uenes et virgines/ seniores
 cū iunioribus/ laudent nomē
 dñi/ **E**xplicata est laus de celo/
 explicata laus de terra/ qm ex-
 altatu est nomē eius solus/
Nemo homo/ querat exaltari
 nomē suū/ **V**is exaltari/ illi te
 subde/ qui nō pōt hūiliari/ exal-
 tatus est nomē eius solus/ **C**o-
 fessio eius in terra et celo/ **Q**d
 est/ confessio eius/ quia ipē confi-
 tet^o nō/ s; quia omnia illū cōfite-
 tur/ omnia clamant/ omī pulari-
 tudo/ quodāmō vox eoz est/ cō-
 fitētur deuz/ **C**lamat celuz dñi/
 tu me fecisti/ nō ego/ **C**lamat t-
 ra/ tu me condidisti/ nō ego/ quō
 clamant ista/ qm considerantur/

Quando g^o ornabere honore
 quā fecundabere fructu/audi il
 lum sequere/ Cū emz xpc appa
 ruerit vita vultur et vos ap
 parebitis cū illo in gloria/ et
 exaltabit coram populi sui/ hy
 nus omibus sanctis eius/ hy
 nus sanctis/ quid est cantus
 est cū laude dei/ Si laudas
 deū/ et nō cantas/ nō dicit hy
 nus/ si cantas et nō laudas de
 um/ nō dicit hy nus/ si laudas a
 lud qd nō ptinet ad laudem dei/
 et si cantando laudes/ nō dicit
 hy nus/ hy nus g^o tria ista habz/
 et cantat/ et laudet/ et dei/ Laus
 g^o dei in cantico/ hy nus dicit/
 quid est g^o hy nus omib⁹ sanctis
 eius/ Accipiant sancti ei⁹ hym
 nus/ dicitur sancti eius hy nus/
 quia hoc est/ qd accepturi sunt
 in fine/ hy nus sempiternus/ Deo
 alio loco dicit psalm⁹ Isaac fia
 us/ laudis gloriabitur me/ et
 dicit est via/ qua ostendat illi sa
 lutare meum/ Et beati qui ha
 bitant in domo tua/ in secula se
 culoz/ laudabunt te/ hoc ē hy
 nus omibus sanctis eius/ Q^o
 sunt sancti eius/ filij isrl⁹ iplo
 appropinquati sibi/ nemo dicit/ nō
 sum filius isrl⁹ ne putetis/ in
 deos filios isrl⁹ esse/ et nos nō
 esse filios isrl⁹/ Nūdeo vobis di
 cere fratres mei/ illi nō sūt/ et
 nos sum⁹/ audite. qre/ qz maior
 est natus sūm spm⁹ q^o natus sūm
 carnem/ vnde isrl⁹ ex abrahā/
 quia ysaac ex abrahā/ isrl⁹ ex
 ysaac/ Quomō placuit deo a
 braham/ Creditur autē abrahā/
 et reputatur est illi ad iustia
 am/ Quis imitatus ē abrahā/
 filius est abrahā/ Quisquis de

generavit de fide abrahā/
 pdidit progemem abrahā/ Iudei
 degeneraverūt/ pdiderūt/ Imita
 ti sum⁹ nos/ iuvenim⁹/ audi. qz
 illi pdiderūt/ Quid illis dicit
 dñs/ dicitibus. filij sum⁹ abra
 ham/ ausi sunt ostentare se/ et
 erigere cornu/ de nobilitate
 generis iusti/ et quid illis dñs/
 si filij abrahe essetis/ facta abra
 he fecissetis/ Si g^o pdiderunt
 ipi/ qz filij sunt abrahe/ inveni
 m⁹ nos/ ut filij sum⁹ abrahe.
 Credendo quippe invenim⁹/ qd
 illi nō credendo amiserunt/
 quia credidit abrahā deo/ et
 reputatur est illi ad iusticiaz/
 et semē abrahe. xpc/ et in xpo
 nos sum⁹/ et ex isrl⁹ populus/
 de quo populo maria/ de qua
 maria xpc. In quo xpo nos g^o
 filij isrl⁹/ et quomō addidit ut
 discerneret nos/ filijs isrl⁹ iplo
 appropinquati sibi/ Attendite in
 deos/ si ipmquāt/ ipi sunt/ et
 forte ipmquant/ Dicit michi
 aliquis/ cotidie et ipi cantant
 psalmus/ et cantant hy nos
 dei/ Non auditis/ qd eis dicit
 propheta/ plus hic labijs me ho
 norat/ cor autē eoz/ longe est
 a me/ si illoz cor/ longe est/ no
 strū autē/ proximum est/ quia cre
 dim⁹/ quia speram⁹/ quia diligi
 m⁹/ quia xpo adiuncti sum⁹/ qz
 mēbra ipius facti sum⁹/ Nūq^o
 mēbra longe sunt a capite/ si
 essent longe/ et diuisa essent/
 nō diceret/ Ecce ego vobiscū sū/
 vsq^o i consumatione seculi/ Si
 sepata essent/ nō de celo dicit/
 Saule saule quid me psequeris/
 si nō in nobis esset/ nō diceret/
 esurui et nō dedistis mī man

nō

ducere et ai dicezent illi **Quo**
 te vidim' esurietez. **Respondit** **Quo**
 um ex minimis meis fecistis in
 fecistis ecce populus ecce appi
 quans isrl' et ai illo mo' spe po
 stea reconuerfi ad dnm' **Sequit'**
 psalm' exlix' **Lau**
 dem' dnm' i voce et i intellai
 et i ope bono **Et** sicut nos hor
 tatur iste psalm' **Cantem'** et
 cantiaz nouuz sic em' mapit
Cantate dno cantiaz nouuz ve
 tus homo. vetus cantiaz no
 uuz homo. nouu' cantiaz ve
 tus testamētuz. vetus cāhai
 nouu' testamētuz. nouu' cāhai
In vetere testamēto pmissioes
 sunt tēporales et terrene.
Quisquis terrena diligit ve
 tus cantiaz cantat qui vult
 cantare cantiaz nouuz diligit
 eterna ipā dilectio noua est
 eterna **Ideo** semp noua quia
 nūq' veteresat **Nam** si bene
 consideras antiquū est hoc qd'
 modo est nouuz **Quid** fra
 tres mei vita eterna modo na
 ta est vita eterna ipē xpē est
 et scēduz diuinitatez no' mo
 natus est quia in pncipio erat
 verbur et verbur erat apud
 deuz et deus erat verbur h'
 erat i pncipio apud deū oīa
 p ipm facta sunt et sine ipō
 factuz est nichil si que p ipm
 facta sunt antiqua sunt **Quo**
 est ipē p que facta sut quādi
 eternus et pā coetern' **Si** nos
 delapsi i peccatuz puenim' ad
 uetustatez nra em' vox est i
 illo psalmo vbi dicit ai gemi
 tu **In** ueteram i omibus inim
 cis meis **In** ueteraunt homo
 ppter peccatuz **In** nouat' p grāz

Omīs g' qui inouant' in xpo
 ad vitaz eteznaz mapiant p
 tinere cantiaz nouuz cantāt
 et hoc cantiaz pax est cāhai
 hoc caritatis est **Quisq's** se a
 conuictione sanctorz separat
 no' cantat cantiaz nouuz **Se**
 cutus est em' veterē aiōsitate
 no' nouaz caritatez **In** noua
 caritate quid est pax vniū
 sancte societatis cōpago spita
 lis edificiaz de lapidibus viuuz
 vbi est hoc no' est i vno loco
 s' p vniuersuz orbez terraz
Audi hoc de alio psalmo dicit
Cantate dno cantiaz nouuz
 cantate dno omīs terra **Ex** h'
 intelligit' quia qui no' auz oī
 terra cantat vetus cantiaz ai
 tat quehbet verba de ore ei
 procedunt quid em' attendo
 quid sonet ai video quid co
 gitet et ai quis videt quid co
 gitet facta indicant oculis
 consuetiaz no' penetrat **Attē**
 do quid agat et ibi intelligo
 quid cogitet neq' em' si quis
 verbi grā cōprehendit hoi
 nem in furto i homicidio i ad
 ulterio cogitationes ipius i cor
 de videt s' in factis sunt qdaz
 que intus latent s' sunt a ml'
 ta que procedunt i opa et ma
 nifesta sunt et iam hoibus
 auz g' essent illi qui se a cōpa
 ge caritatis xpi et a sonetate
 sancte emē separant mali d'
 apud se no' nouerāt nisi deus
 venit tēptano sepauit illos
 et patefent hoies qd' nouerāt
 deus no' em' ostendit' fructuz
 nisi in factis vnde dicitur est ex
 fructibus eoz cognoscetis eos
 dixit em' dñs ad quosdaz qui

Quisquis terrena diligit
 veteris cantiaz cantat
 qui vult cantare
 cantiaz nouuz diligit
 eterna ipā dilectio
 noua est eterna
 ideo semp noua
 quia nunquam
 veteresat nam si bene
 consideras antiquum
 est hoc quod modo
 est nouum quid fratres
 mei vita eterna modo
 nata est vita eterna
 ipse christus est et
 secundum diuinitatem
 non mortuus est
 quia in principio
 erat verbum et
 verbum erat apud
 deum et deus erat
 verbum hoc erat in
 principio apud deum
 omnia per ipsum
 facta sunt et sine
 ipso factum est
 nihil si que per
 ipsum facta sunt
 antiqua sunt
 quod est ipse per
 quem facta sunt
 quando
 eternus et pater
 coeternus si nos
 delapsi in peccatum
 peruenimus ad
 uetustatem nostra
 enim vox est in
 illo psalmo ubi
 dicitur ai gemitu
 in ueteram in
 omnibus inimicis
 meis in ueteraunt
 homo propter
 peccatum in nouatur
 per gratiam
 Omnis ergo qui
 in christo ad vitam
 eternam mapiant
 pertinere cantiaz
 nouas cantant et
 hoc cantiaz pax est
 caritatis est quisque
 se a conuictione
 sanctorum separat
 non cantat cantiaz
 nouas secutus est
 enim veterem
 aiositatem non
 nouam caritatem
 in noua caritate
 quid est pax
 vniuersae sanctae
 societatis conpago
 spiritualis edificiaz
 de lapidibus uiuis
 ubi est hoc non est
 in uno loco sed per
 vniuersos orbis
 terrarum audi hoc
 de alio psalmo dicit
 cantate domino
 cantiaz nouas
 cantate domino
 omnis terra ex hoc
 intelligitur quia
 qui non auz omni
 terra cantat
 vetus cantiaz
 cantat quehbet
 verba de ore ei
 procedunt quid
 enim attendo
 quid sonet ai
 video quid cogitet
 et ai quis videt
 quid cogitet
 facta indicant
 oculis consuetiaz
 non penetrat
 attendo quid
 agat et ibi
 intelligo quid
 cogitet neque
 enim si quis
 verbi gratia
 comprehendit
 hominem in
 furto in homicidio
 in adulterio
 cogitationes
 ipsius in corde
 videt sed in
 factis sunt
 quaedam que
 intus latent
 sed sunt multa
 que procedunt
 in opera et
 manifesta sunt
 et iam hominibus
 auz ergo essent
 illi qui se a
 conpago caritatis
 christi et a sonetate
 sancte emē
 separant mali
 dicitur apud se
 non nouerant
 nisi deus venit
 temptano
 sepauit illos et
 patefent hoies
 quod nouerant
 deus non enim
 ostendit fructus
 nisi in factis
 vnde dicitur est
 ex fructibus
 eorum cognoscetis
 eos dixit enim
 dominus ad
 quosdam qui

omni vestitu induitur/ita
 autem sunt lupi rapaces/et ne
 forte fragilitas humana/di
 noscere non possit lupum/sb
 ovina pelle/aut ex fructibus
 eorum cognoscetis eos/Quem
 in fructus caritatis/nuem
 spmas diffensionis/Ex fructu
 bus eorum cognoscetis eos/ q' e
 orum cantum/ vetus est/ Cante
 in nos cantum/ nouum/ Jam
 dixim' fr'cs/ Omnis terra can
 tet cantum/ nouum/ dicat qd'
 vult/ lingua sonat alleluia/
 dicat tota die/ dicat tota nocte/
 no valde auris mea et incli
 natur ad vocem cantantis/ s'
 quero mores operantium/ inter
 rogo enim et dico/ quid est qd'
 cantatis/ respondit/ alleluia/
 quid est alleluia/ laudate de
 um/ veni simul laudem' deum/
 situ laudis deum/ et ego laudo
 deum/ q' in discordia sum/ aur
 tis laudat deum/ discordia u
 blaspheumat deum/ Et vultis
 iam esse/ vbi cantetis cantum
 nouum/ que diciturus est in po
 psalmo/ videte quomodo fiant/
 et vbi fiant/ utrum per omnes getes
 fiant ista/ an in vna aliqua pte
 terrarum/ et hinc plenius intel
 ligetis/ ad que p'ueniat can
 tum/ nouum/ Jam quidem mani
 festum est illud/ quod de alio
 psalmo commemoravi/ cantate
 domino cantum/ nouum/ et ut o
 stenderet/ in cantu nouo esse
 fructus caritatis/ et unitatis/
 Addidit/ Cantate domino omnis terra/
 Nemo se sepat/ ne se disungat/
 tritiam esse/ ferto palam/ quo
 usque ventilet/ de area/ vix ex
 tuat/ si tritiam/ esset foris ab

area iuenerunt te volatilia
 et colligerunt te adde/ quia eo
 ipso quo discedis/ volas/ palea
 te esse indicat/ sed quia leuis
 eras/ venit ventus/ et de sub
 pedibus bouum/ ablatu es/ qui
 autem tritiam/ sunt/ ferunt tri
 turam/ gaudent quia grana sunt/
 genuit inter paleam/ expectet
 ventilatores/ que cognoscant
 redemptores/ Cantate domino can
 tum/ nouum/ laus eius in eterna
 sanctorum/ hec est eterna sanctorum/ et
 desia frumentorum/ toto terrarum
 orbe diffusorum/ per agrum domini se
 minata/ Quid est hic mundus/
 pro domino exponere/ cum de semi
 nante diceret/ quia homo se
 minavit bonum semine in agro
 suo/ et venit inimicus/ et super
 seminavit zizania/ et dixerunt
 pueri patrisfamilias/ nonne bo
 num semine seminasti in agro tuo/
 unde hic sunt zizania/ et r'ndi
 dit illis/ inimicus homo hoc
 fecit/ voluerunt colligere ziza
 niam/ et conpesant illos dicens/
 sinite utraq' crescere/ usque ad
 messes/ et in tempore messis dicam
 messoribus/ colligite primum
 zizania/ et alligate fasciculos
 ad conburendum/ ea tritiam/ autem
 meam/ reponite in horrea/ Po
 stea interrogauerunt eum discipu
 li dicentes/ narra nobis pabo
 lam zizaniorum/ et ipse exposuit omnia/
 ut nullus homo/ cordi suo tribuat
 quod ibi intellexerit/ si in agro celi
 exponeret/ nemo exposuit sibi
 quomodo voluit/ si pabolam/ ipse
 te exponeret dominus/ quid ipse lo
 quebat per eos quod dicebat/ quis
 audeat dicere non sic debere ex
 ponere/ multo magis quam ipse

exposuit qd' ipse pposuit / quis
audezet contradicere mani-
feste veritati / Cuius hanc pa-
bolam dñs exponeret aut
Qui autē seminat bonuz se-
mē filius est hominis / seu vti
qz demonstratis / bonuz vero
semen filij sunt regni / ipa est
etia sanctorū / yzama autē fi-
lij sunt maligni / Ager est hic
mūdus / Nam videte fructus /
quia p mūdūz seminatur ē bo-
nuz semen / et p mūdūz semina-
ta sunt yzama / nūq' i pte tri-
ticūz / et p totūz yzama / p totū
triticūz / cū et p totūz yzama /
Ager dñi mūdus est / nō affricat
nō quomō terra ista getulia
fert sexagenūz / aut cētenu-
et numidia fert denūz / Nō
sic est deo ager suus / vbiqz
illi fert fructus / et cētenuz /
et sexagenūz / et tricenūz / tu
tantūz vide / quid velis esse / si
cogitas ad deūz fructū p tñe /
g' etia sanctorū / etia catholi-
ca est / Etia sanctorū / nō est ec-
clesia hereticorū / etia sanctorū
illa est / quā presignavit anq'
videt' et exhibuit ut videt'
Etia sanctorū erat ante i codi-
abus / modo i gentibus / Etia
sanctorū antea tantūmō legebat'
nūc et legitur et videt' quid
solū legebat' / credebat' / mō vi-
detur et cont'diat' / Laus eius
i etia sanctorū / Letetur isrl' m
eo qui fecit eūz / Quid est isrl'
videns deūz / hoc enī m'p'zetā
nomē eius / Qui videt deūz
ipō letetur a quo factus est /
Quid est fructus / g' quia di-
xim' nos / ad etia sanctorū p-
tinere / Nūq' iam videm' deūz

Quomō sum' isrl' / si nō videm'
Est quedā visio hui' tēporis /
Erit altera visio futurū tēporis /
Visio que mō est p fidem est /
visio que futura est p speciem
erit / si credim' / videm' / si ama-
m' / videm' / quid videm' / deūz /
vbi est ipē deus / interrogā iō-
hānez / dicit caritas est / bñdica-
m' / nomē eius sanctūz / et gau-
deam' / i deūz / si gaudem' / i cari-
tate / Quisquis habet carita-
te / ut quid illuz mittim' / longe-
ut videat deūz / Consciētiāz suā
attendat / et ibi videt deūz / si ca-
ritas ibi nō habitat / nō ibi ha-
bitat deus / Si autē caritas ibi
habitat / deus ibi habitat / vult
illuz fortez / videre / sedētez / i ce-
lo habeat caritatez / et i illo ha-
bitat / sicut i celo / g' sum' isrl' /
letem' m' eo / qui fecit nos / Letē-
isrl' i eo qui fecit eūz / In eo qui
qui fecit eūz letetur / nō m' ar-
rio / nō m' donato / nō m' realia-
ne / nō i pauliano / nō i augustino /
i eo letetur qui fecit eūz / Nos
frēs nō vobis cōmendam' nos
ipōs / si cōmendam' vobis deūz /
quia cōmendam' vos deo / quō
vobis deūz cōmendam' / ut di-
ligatis illuz / bonuz vrm' / nō bo-
nuz ipius / quia malo vroz / si eū
nō diligatis / nō malo ipius / nō
enī min' habebit deus divi-
nitatez / si homo i illo nō habu-
erit caritatez / tu crescis ex deo /
nō ille exte / et tantūz tamē
dilexit nos / prior / anteq' eūz
diligere / ut filuz suū vngē-
ntūz / mitteret / mori pro nobis /
qui fecit nos / factus est inter
nos / Quomō nos ipē fecit / oīz
p ipm facta sūt / et sine ipō factū

est nihil quomodo factus est in
nos et resque ante factus est
et hanc in nobis g' ipē
i quo deum letem' nemo filius
interrogat ipm quod est letem'
quod nos fecit filius letem'
ipm in eo qui fecit eūz et filius
suum exivit i regē suo ipm
est ipm filius ante factus ipm
et quod nos caritas q' read
i caritate habitant quod
sunt ipm letem' si non vult
vbi vult quia ipm non quod
etiam est factus que est mat
vbi ipm quod ut ipm est
dicitur ipm nos nō vult
ex ipm et magna p
i nō vult ipm i qua mane
i caritate est angeloz
ipm qui p'p'mat in hoc se
letem' est vult de illa dicit
est ipm par hominibus
hanc vult quia g' ha
vult et dicitur alioz
p'p'mat dicitur nō
p'p'mat nō vult
nō vult ipm dicitur
vult app'ndam' que
dicitur ale caritate dicitur
dicitur ipm p'p'mat
dicitur ipm vult
dicitur de patre ipm
vult vult letem' isrl'
dicitur ipm et filius suū
vult i regē suo ipm dicitur
dicitur dicitur in regē suo
quod dicitur isrl' hoc est filius
dicitur quod dicitur i eo qui
dicitur ipm i regē suo ipm
dicitur de ipm factus est
dicitur et regē regē
dicitur nō vult nos ipm
dicitur ipm factus ipm
dicitur quod ipm et alioz

est nichil quomō factus ē int'
 nos. Et verbuz caro factuz est/
 et habitabit ī nobis/gō ipē est
 ī quo debem' letari/nemo sibi
 arrogat ipius/ab ipō est leticia
 qui nos fecit felices. Letetur
 isrl' in eo qui fecit euz/et filij
 syon exultent ī rege suo. Ipē
 est isrl'/filij emē sunt/qi syon/fu
 it quidez vna civitas q̄ cecidit/
 ī eius reliquis habitant quidā
 sancti t'p'aliter/si syon vera. et
 vltim vera/quia ipā syon. q̄ n'lm
 eterna est ī celis/que est mater
 nā ipā nos genuit/ipā est ec
 clesia sanctorū/ipā nos nutuit/
 ex pte pegrina/ex magna pte
 imanens/ex pte ī qua manet
 ī celo/b'ntudo est angeloz. Ex
 pte qua pegrinat' in hoc seculu
 lo spes est iustoz. De illa dictuz
 est. Et in terra pax homibus
 bone voluntatis/quia gō ī hac
 vita gemūt/et desiderāt illaz
 patriaz/aurant dilectione/nō
 pedibus corporis/nō quezant
 naues/si penas/duas alas ca
 ritatis apprehendant/que sūt
 due ale caritatis/dilectio dei. et
 dilectio pximi/pegrinam' em'
 suspiram' gemim' venerunt
 ad nos hē de patria nā ipas
 vobis recitam'. Letet' isrl' ī
 eo qui fecit euz/et filij syon ex
 ultent ī rege suo/qd' dixit/q̄
 fecit euz/hoc dixit in rege suo
 quod audistis isrl'/hoc est filij
 syon/et quod audistis. ī eo qui
 fecit euz/hoc est ī rege suo. fi
 lius dei fecit nos/factus est
 inter nos/et rex n' cogit nos/
 quia creator n' fecit nos. Ipē
 est tamē p que facti sum' qui
 est. p quez regim' et ideo xpian'

quia ille xp' Xpc a carnitate
 ductus est. i. ab vinctone. Re
 ges autēz vngēbant' et sacer
 dotes. Ille vere vinctus est/et
 rex et sacerdos. Rex pugna
 vit pro nobis/sacerdos obtu
 lit se pro nobis/quōdo p nobis
 pugnavit q' vinctus est/vtute
 viat. Crucifixus est em' a de
 aruce sua ī qua erat fixus. dy
 aboluz omisit/et mō rex n'
 Vnde autēz sacerdos qui p no
 bis obtulit/dare sacerdoti qd'
 offerat. Quid iuemet hō qd'
 daret mūda; victimaz/quaz
 victimaz. Quid mūduz p' of
 ferre peccator. O inique/o im
 pie/quitqd' obtuleris ī mūduz
 est/et aliquid mūduz/pro eo
 offerēduz est. Queze apud te
 quid offeras/nec delectatur
 arietibus. nec hircis. nec tau
 ris. Omnia pius sunt/et si nō
 offeras. Offer gō illi mūduz
 sacrificiuz/si pator es. impius
 es. si iniquitaz consacrāz ha
 bes/poteris forte aliqd' mūdu
 offerre purgatus/si ut pur
 geris/aliquid pro te offerēdu
 est. Quid gō pro te oblatu
 es. ut mūdeus/si mūdatus
 poteris offerre qd' mūduz est.
 Offerat gō se ipm. mūduz sa
 cerdos/ut mūdet/hoc est qd'
 fecit xp' nichil mūduz iucit
 ī omnibus qd' offerret/p hoib'
 se obtulit mūda; victimaz. Fe
 lix victima. vera victima. mū
 da victima. hostia imaculata.
 Nō gō hoc obtulit quod nos illi
 dedim'. Nino hoc obtulit quod
 a nobis accepit/et mūdu ob
 tulit. Carnem em' a nobis ac
 cepit/hanc obtulit. S; vnde

gloria sanctorum. Nemo est enim
 qui non amat gloriam; si gloria
 stultorum popularis illa quae dicitur
 habet illecebram deceptivam
 ut ad laudem suam honorem hominum
 quisque commotus velit sic vivere
 ut predicetur ab hominibus qui
 busvis quomodoque hinc homi-
 nes insanit effecti et inflati
 typho manes intus foris tumi-
 di et iam res suas perdere vo-
 lunt donando scemias. histri-
 onibus venatoribus aurigis
 quanta donant quanta impendunt
 effundunt vires non patimo-
 ni tantum; sed et iam animi sui
 Ipsi fastidiunt pauperes quia non
 clamat populus ut pauper
 accipiat. Illi ergo ubi eis non cla-
 mat nolunt erogare ubi cla-
 mat ab insanis insanunt
 et fiunt omnes insani et qui ex-
 pectant et qui expectant et
 qui donant. Insana ista gloria
 reprehendit a domino. Impbatur
 ante oculos omnipotentis et hi
 fratres se christi impropet suis a-
 diant non a vobis accepi tantum
 quantum acceperunt venatores
 et illis ut donaretis de meo
 donastis. Ego autem nudus e-
 rum et non vestistis me. Et il-
 li quando te vidimus nudum non
 vestuimus te. Et ille cum vni ex
 minimis meis non fecistis ne-
 que michi fecistis. Sed euz vis
 vestire qui tibi placet in quo
 tibi christi displicet vestire vis
 venatores quo forte victo e-
 rubescas christi nunquam vincatur
 et diabolus viat et pro te
 viat et tibi viat et in te vi-
 nt talem victorem vestire non
 vis quare quia minus clamat

quia minus insanit propterea isti
 qui tali gloria delectantur in
 consuetudine sua nihil habent
 quomodo exhausti archas
 ut vestes mittant sic exma-
 niunt ipsam consuetudinem ut ni-
 hil ibi habeant praesens. Sa-
 autem qui exultant in gloria
 quomodo exultant non opus est
 ut nos dicam ipsius psalmi
 audite sequentes versum exulta-
 bunt sancti in gloria et leta-
 buntur in cubilibus suis non in
 theatris non in amphitheatris
 non in arcibus non in iugis non in
 foris sed in cubilibus suis. Audi
 apostolum paulum exultate in cu-
 bili suo nam gloria nostra haec est
 testimonium consuetudine nostrae
 suae timendum est ne quisque apud
 semetipsum fiat sibi placens et
 qui de consuetudine sua superbe glo-
 rietur. Debet enim quisque cum non
 tremore exultare quia donum
 dei est unde exultat non meri-
 tum suum. Et enim sunt multi sibi
 placentes et iustos se esse ar-
 bitrantes et procedit ad usus
 illos alia alia pagina dices
 Quis gloriabitur in istis se hunc
 cor aut quis gloriabitur mundum
 se esse a patre. Est ergo quidam mo-
 dus gloriandi in parte consuetudine
 ut noveris fides tua esse sin-
 ceram noveris spes tua esse
 certam noveris caritatem tua
 esse sine simulatione si quoniam
 ta sunt adhuc que possunt of-
 fendere oculos dei. Lauda eum
 qui tibi haec donavit tunc profi-
 ciet quod donavit propterea cum
 dixisset letabuntur in cubilibus
 suis ne qui sibi placentes videntur
 adiunxit statim. Exultationes

foras mittit timores/ qz timor.
 tormētūz habet/ hoc est vin
 ailiū ferreū/ et tamen/ nisi hō
 p timores incipiat deū colere/
 nō puenit ad amores/ Incauz
 sapiēcie timor dñi/ incipit a
 vinctis ferreis/ fuit ad tor
 quez aureas/ dicitur est enim
 sapiēcie/ et torquez aurea ita
 reuocet tua/ nō tibi iponezet
 torquez auream/ nisi primū
 i compedibus ferreis te alligasset/ cepit a timore/ consu
 maris ad sapiēciaz/ qz multi
 sunt/ qui ppterca male facē
 nolunt/ quia gehēnas timēt/
 quia cruciatūz timent/ nō dū
 amant iusticiaz/ si illis pmit
 teret impunitas/ et diceret
 eis/ facite securi qd vultis im
 punitūz erit vobis/ emittent
 progressus libidinuū suaz/ i
 queqz nequissima/ et maxime
 fratres mei/ maxime reges
 et nobiles/ quibus nō dicit
 finale/ quid fecisti/ nā pauper
 homo/ et si nō timeat deū/ qz
 nullaz virūz/ nullaz facul
 tatiūz/ ne tū se comouezit/ in
 publicaz rapiatur/ cessat ti
 more homis/ et si nō dei oīpo
 tents/ Adundi autēz reges
 nobiles/ nisi deūz timeant/ qd
 timebūt/ si p dicitur illis/ a p
 anūtur/ franea bis acuta/ di
 ctur illis/ quia est/ qui ponat
 alios ad dexteraz/ alios ad si
 nistras/ ut dicit eis/ qui a si
 nistris sunt/ Ite iūgez et nūz/
 qui patus est dyabolo et an
 gelis eius/ nō dūz diligūt iust
 aiaz/ si timent penaz/ et time
 do penaz/ iam acceperūt cōpe
 des/ vinctis ferreis erudūt/

venit ad nos homo de seculo
 potens/ offendit illuz vxor su
 a/ aut forte concupuit alius
 pulchrorez/ aut alterā diaozez/
 vult illaz dimittere quā habz/
 nō facit/ audit a seruo dei/ au
 dit a ppheta/ audit ab aplo/ nō
 facit/ audit ab eo/ in cuius ma
 nibus est franea bis acuta/
 nō facit/ nō licet/ nō pmissit de
 dimittere vxorez/ excepta cau
 sa fornicationis/ audit hoc/ tēt.
 nō facit/ pedes leues iā pgre
 diebant/ i lapsūz/ cōpedibus
 tenētur/ habet vincta ferre
 a/ timet deūz/ dicit illi/ dānab
 te deus/ si feceris/ iudex ē sup
 omis/ audi gemitūz vxoris tue/
 reus teneberis in cōspectu ei/
 hac concupiscētia blanditur/
 hac pena detretet/ trahitur
 ad consensuūz/ praue cupi
 ditati/ nisi vincta ferrea tene
 rent/ qd plus est se dicit/ con
 tinere iam volo/ nolo iā vxore/
 nō potest/ quid si tu vis/ a illa
 nō vult/ nūqz p continētiaz tu
 am/ debes illaz fieri fornicat
 riaz/ si alij nupsērit te viuo ad
 altera erit/ nō vult tali lucro
 deus/ cōpensare tale dammū/
 redde debituūz/ et si nō exigis/
 redde p sanctificōne pfrā/
 deus tibi cōputauit/ si qd nō
 debes exigis/ reddis qd debe
 tur vxori/ times nō facis/ cō
 tinentur vincta tua/ audi qz
 ferreis vinctis constrictus es/
 alligatus es vxori/ ne quiesce
 ris solucionez/ dūz est. ferre
 uz est. nā quādo dñs hoc ait/ o
 stendit. quia vinctūz ferreū
 est/ adolēscētes auditis/ vincta
 ferrea sunt/ nolite pedep

vnus additū/ut faciatur quinquaginta/qui numerus quinquagenarius/ vsq; adeo magne significationis est/ut ex dñi resurrectione/tot diebus cōplectis/ ipō quinquagenario diei veint sup eos/ qui i xpō erant congregati/ spūs sc̄is/ qui spūs sc̄ctus/ i scripturis/ septenario p apue numero cōmendatur/ siue apud ysaiā/ siue i apocalypsi/ vbi ap̄issime septē spūs dei phibentur/ ppter opationem septenariā/ vnus eiusdēq; spūs/ que opatio septenaria/ p vsa i prophetaz/ ita cōmemoratur/ requiescat sup euz spūs dei/ spūs sapiēcie/ et intellectus/ spūs cōsili/ et fortitudinis/ spūs sciēcie et pietatis/ spūs timoris/ castitatis/ pmanens i seculis/ seculi/ Seruilem autē timorez pfecta mritas spūs mittit/ et nos libos facit/ ne seculia opa faciam/ que sabbato phibent/ caritas autē dei diffusa est i cordib; nris/ p spm sanctū/ qui datus est nobis/ hinc quoq; spūs sc̄ctus/ septenario numero cōmendat/ quinquagenariū vō/ et iā i q̄draginta/ et decem/ dñs numerus disp̄tū est/ die quippe quadagesimo post resurrectione/ ascendit i celū/ ac deinde cōplectis diebus decem/ misit spm sanctū/ q̄dragenario sc̄z numero/ t̄p̄ralem i hoc mūdo habitacionē cōmendans/ qm̄ quaternarius i quadraginta/ numerus puallet/ quatuor autē ptes habz ann/ et mūdus/ denario vō addito/ velut mercede pro i pleta lege/ bonis opibus/ red

dita ipa eternitas/ figuratur/ hūc quadagenarius/ triplū/ nō habet centesimū/ et quāgesimū/ numerus/ tanq̄ eū multiplicauerit trinitas/ vnde et causa hac/ nō in cōuenienter intelligit/ istū esse numerū psalmoz/ (nā et illo numero psaloz/ qui capti sūt rethib; post resurrectione/ missis ad centū quinquaginta/ additis t̄bus/ velut amoniao videtur factū/ i quot ptes debeat iste numerus disp̄tū/ ut ter habeat quinquagenos/ q̄q; ille numerus psaloz/ habeat et aliā rōnez/ multo subtiliore/ et iocūdiore/ q; decē et septē i trigonū missis/ a. ab vno vsq; ad decē et septē/ omnibus cōputatis/ ad eūdem numerū puenit/ In decē autē lex/ i septē vero/ grā significat/ qui legē nō implet nisi caritas diffusa i cordib; nris/ p spm sanctū/ qui septenario numero significat/ qd' greci quidē/ om̄ psalmoz libros esse crediderūt/ illud sc̄nti sunt/ quoniam i fine psalmi fiat fiat/ si hūc disp̄tionis rōnez/ sc̄i velle cōprehendere/ nō eualeat/ quia nec ipē quāq; ptes equales sunt inter se/ et si nō scripture q̄ntitate/ saltz psalmoz ipō numero/ ut trecentos haberet/ et si vni cuiusq; libz finis est/ fiat fiat/ aut liber q̄ntus idēq; vlti/ nō eodē fine sit terminatus merito queri p̄t. Nos autē scripture canonicē auctem sequētes/ vbi legit/ septūz ē i libro psalmoz/ vni psalmoz libz esse nouim' a video

nō 67.

nō

110 mra pān dammando/ deinde
 bene viuendo/ ut possit vitā
 condēnataz malaz et gestaz
 bonā mereamur eterna/ sūm
 proposituz em̄ occultissime
 iustiae bonitatis qz sue/ de
 quos p̄destinauit illos et vo
 cavit/ ipos et iustificauit/ q̄s
 autez iustificauit/ ipos et glo
 rificauit/ p̄destinatio n̄ n̄ h̄o
 m nobis facta est/ s̄ i om̄to
 apud ipm̄ i eius p̄sencia p
 tria vero reliqua in nobis
 fiunt/ vocatio. iustificatio. glo
 rificatio. Vocemur p̄dicatōne
 et penitētia. Sic em̄ cepit
 dñs euangelizare/ agite pe
 nitētia. appropinquabit em̄
 regnuz celoꝝ. Iustificamur i
 vocatōne misericordie. et ti
 more iudicij. Hinc est qd̄ d̄r/
 Deus i nomie tuo salua me/
 et i virtute tua iudica me/ i
 nō timet iudicij/ qui impe
 trauerit ante saluari. Vocā
 ti. renūciā. dyabolo p̄ pe
 nitētia. ne sub iugo eius re
 maneam. Iustificati. sana
 mur p̄ misericordiaz/ ne iudi
 ciz timeam. Glorificati. trā
 sm̄ in vitāz etēnaz/ ad hoc
 p̄tinere arbitror/ quod dñs
 ait/ Ecce ego demonia/ i fa
 mitates p̄siao/ hodie a cruce
 et tercia consumor/ quod et
 iam i triduo sue passionis
 dormitionis et euigilationis
 ostendit/ Crucifixus est em̄/
 et sepultus est/ et resurrexit/
 in cruce de p̄ncipibus et po
 testatibus triumphauit. In se
 pulcro requieuit/ in resurre
 ctione exultauit/ penitētia
 110 auat. iusticia tranquillat/

vita eterna glorificat. Pen
 tenae vox est/ Miserere mei
 Deus/ scāduz magnā miseri
 cordiaz tuaz/ et sūm multitu
 dem miserationuz tuaz dele
 iniquitatez mea. Hoc offert
 sacrificiuz deo/ sūm contribula
 tuz/ cor contrituz/ et huiliatuz/
 Deus nō spernit/ Iustiae xpi
 vox est in electis suis/ miseri
 cordiaz et iudiciz/ mitabo ti
 bi dñe/ et psallaz et intelligā
 in via imaculata/ quādo veies
 ad me/ p̄ misericordiaz quippe
 adiuuamur/ ad facienduz iu
 sticiam/ ut securi ad iudiciz
 veniamus/ vbi dispūtur de
 ciuitate dñi/ om̄s qui opant
 iniquitatez/ Quo versu psal
 mus iste cōcludit/ vite etēne
 vox est/ :
 Item p̄ma petri. iii. dicit glosa/
 Vigilate ne animus aliquid co
 gitet/ p̄ter id solum/ qd̄ pre
 catur/ auz ad oranduz stamus/
 om̄s carnalis cogitatio absi
 stat/ intentio cordis sincera/
 Deū. nō sono vocis. sed sensu a
 nimi orat/ :
 Item psalmo. lxxi. dicit aug9/
 Leua ḡo manus in orōne. Le
 uauit pro nobis dñs noster
 manus in cruce/ et extense i
 sunt manus eius p̄ nobis/ nō
 sunt extense manus eius in
 cruce/ ut manus nr̄e tendan
 tur i bona opa/ quia crux ip̄i
 misericordiaz nobis prebuit/ et
 ce leuauit ille manus/ et ob
 tulit pro nobis sacrificiuz deo/
 se ipm̄/ et p̄ illud sacrificiuz de
 leta sunt om̄ia p̄cā n̄ra/ leue
 mus et nos manus nr̄as ad
 Deuz. i p̄ce/ et nō confundat

Hic sunt aug9 sup tres vlti
 mos ps̄ et sūt vere pulan. q̄
 us difficilia. et bene nōnda
 dicti/ que ad multas materi
 as congruenter. et bene pos
 sūt adaptari/ et maxie ad p̄
 posituz meuz/ s̄ de laude psal.

esse no facti naz
 p̄m̄. ut s̄no em̄
 termissi/ ut s̄nam s̄
 tē volūntez tua ad
 her sentētia referē
 d̄ i p̄ms p̄bus euil
 r̄ptuz est/ Cū d̄no
 vna/ quod s̄m̄ent
 d̄at ap̄us x̄p̄i
 q̄q̄ et iste psalmoz
 d̄t̄ intelligi/ signifi
 cat d̄m̄ est/ in capite
 r̄p̄tuz est de me/ ut s̄m̄
 d̄m̄ tua. Dequit. de
 s̄ vbi et legēz tua/ i me
 r̄d̄s m̄a/ de ip̄o quippe
 i p̄p̄t̄us in capite
 i p̄p̄t̄us i p̄e p̄m̄/ be
 q̄ nō abijt i cons̄o
 et i p̄a p̄a nō s̄t̄
 ab̄da p̄s̄l̄ne non
 i lege d̄m̄ erit volū
 et i lege eius medita
 ac nocte ut hoc s̄p̄
 est/ Deus meus volū
 em̄ tua in medio
 autē sequit̄ d̄m̄
 iusticiaz/ om̄a maḡ
 p̄uētus ad illud referē
 i duo i cruce iue s̄ue
 illud s̄ue iue intelligit
 iue s̄p̄i capite lib̄. lib̄
 psalmoz quinquages
 p̄ p̄s̄ quinquages
 d̄s iue r̄p̄t̄us
 id et valde dignū
 ane r̄spon̄det nō
 iustia m̄bi videtur
 r̄s̄m̄ esse de penitē
 r̄s̄m̄ de misericordia
 nō r̄s̄m̄ s̄m̄ quā
 de de laude/ s̄
 em̄ ad etēnaz
 r̄m̄ iue

manus nostre. ::

¶ Nunc sequitur de oratione ut in iure ac. In summa confessorum vide de oratione valde pulchra lib. iii. titulo. xxxviii. de peni. et remiss. q. cxj. et ibi consequenter per eundem titulum. ::

¶ Item q. i. dicitur ibi vide archidiaconi de oratione et quare oramus deum. ::

¶ Item de consecrat. di. i. quando Et ibi archidiaconi et di. v. non medio criter et c. nunquam et xxxviii di. sedulo dicitur. nouerunt non esse vocem ad aures dei nisi animi affectu. Et vide archidiaconi valde bene i. c. tres sunt. de peni. di. i. ibi dicit de oratione. ::

¶ Item xxxiii. q. iii. obtineri et ibi vide archidiaconi de oratione et quare oramus deum. ::

¶ Item de consecrat. di. v. c. id est dicitur. quod oratio diuina post matutinas et vespas semper est dicenda. ::

¶ Item per orationes diuina secreta reuelantur viii. q. i. si ergo Et homines siue viui siue mortui orationibus adiuuantur. xii. q. i. non non estimem et ibi archidiaconi dicit non desunt orare qui non cessat bene facere et c. sequenti vide eundem xiii. q. v. c. scriptum est dicitur. victimam ipsorum. Et de hoc. iii. q. vii. in grauius sacerdotibus spiritus est orandum. xxxi. di. si laicus deus ipse qui nullius in se viribus superari potest publicam prebentur vniuersitatibus de peni. di. i. i. portuna. ::

¶ Item orare multa significat de elec. fundamenta lib. vi. p. Guil. ::

Non desunt orare qui bene faciunt. xxxiii. q. iii. christiano in gloria. Et semper orat qui semper bene agit de peni. di. i. non sufficit per archidiaconi. ::

¶ Item oratione non est cessandum de peni. di. i. per archidiaconi in gloria et ibi archidiaconi. vi. q. i. imitare. ::

¶ Vide archidiaconi qui ponit sex causas quare media nocte sit orandum. ::

¶ Item in demer. de cele. mis. c. i. in gloria vide de oratione et horum canonicis et eadem constitucio. de reli. et vene. sanc. c. vno in gloria. et pulchre ponit ibi. ::

¶ Item franciscus zabarell. in illis duobus titulis valde pulchre ponit et nobilia de oratione et horum canonicis et eisdem titulis nouellator pulchre prae dicit et pulchre ponit qui vult potest ibi videre et alios doctores qui scribunt et ut plurimum concordant et sic quantum in iure videtur quod michi videbatur facere ad materiam de oratione notauit. ut remissiones signant qui vult se dilatare potest quia est materia bene dilatabilis et delectabilis. In sacro eloquio qui vult potest videre concordantias maiores et alias remissiones aduertere et glossas videre in eisdem locis. ::

¶ Finitur hic de laude dei et de oratione et de laude psalmodiae. Sequitur nunc de laude sacre scripture consequenter. ::

Sequitur de laude dei et de oratione et de laude psalmodiae. Sequitur nunc de laude sacre scripture consequenter. ::

Scripturę est / nō omī
 anime omī gen^o
 placet. emāstia xxxvii /
 Itē xli. Non omīa /
 omībus bene placent in fide /
 Sic est de sacra scriptura / que
 nō omībus placet / et hoc. qz
 terrenis curis. rebus. et soli
 citudinibus p̄mimur / et au
 garā / ul' potius in hys de
 lectamur. Et bene de talibus
 versant glō Josue. x. q̄ dicit /
 Cū se terrenis actibus i cor
 pore positi demersezūt / nichil
 ad opus dei / s; totū ad mīste
 riū / corpis agūt / ut dicit ca
 xlvii. di. omī / Et dicit glō.
 exo. xv. sup verbo deuorant
 eos terra. Impios etiā hodie
 terra deuorat / qui semp de
 terra cogitant / terrenā faciūt /
 de terreno loquūtur / litigāt /
 terrā desiderant / i ea ponūt
 spem suā / ad celū nō respici
 unt / futū nō cogitant / Iudi
 auz dei nō metūit / nec p̄missi
 eius desiderant / talē aut vidit.
 dicit / quia deuorant eū ter
 ra / et si quē videris / luxurie. ul'
 voluptatibus deditur / in quo
 nichil aī valet / s; totū libido
 possidet / dicit. qz deuorant
 eū terra / hec illa glō. Et de ta
 libus sapie. ii. dicit. Extremū
 em illos mahaa eoz / et nesci
 erūt sacramenta dei / neq; sp̄aue
 rūt mercedē iustie / nec iudi
 cauerūt honorē aīaz factū /
 et bene dicit hoc de se ipis / qd'
 sapie. v. scribit. Errauim⁹ a
 via veritatis / et iustie lumē
 nō luxit nobis / et sol intelli
 gēne / nō ortus est nobis / las
 sah sum⁹ a via iniquitatis / a

pdicōnis / et ambulauim⁹ vi
 as difficiles / via autē dei ig
 rāuim⁹ / et virtutis signū nul
 luz valūm⁹ ostendere / In ma
 lignitate autē iūā consūpti
 sum⁹ / et sic sup̄dictis modis / nō
 sacre scripture lectioez sacz
 nō querim⁹ curam. nec ama
 m⁹ / et qd' peius est et deteri
 us / quōdāq; et multoacēs / ab
 aliquibus detestat. ut. s. dicit
 sunt / vilipendit. et spernitur.
 nec fides ei / ul' dilectio. feruor.
 ul' honor adhibet⁹ / s; ab illis
 contēpmit. et deridet⁹ / quib⁹
 bene cōgruit / qd' scripturę est
 emāstia. v. / Qz aspera est nimī nō
 uz sapiētia / in doctis homībus /
 Et tales. vocant et nomīant
 sacz scripturaz / nasuz cezeuz /
 et alia q̄ plurima verba in
 utilia et vilia / loquūtur. et
 profereūt / et extendūt. i mpe
 tu spūs sui / cont⁹ quos bene
 possūt plura allegari et dici /
 que p̄ nūc obmitto breuitatis.
 et sensus mei nullitatis cāsi
 tantuz her hic appono q̄ dicit
 Cassiodor⁹ / sup psalteriū. et ē
 i canone. xxxvii. di. legim⁹ /
 splendor rethorice eloquēcie
 omīs modi poetice locutionis /
 q̄libet varietas decore p̄mū
 nacōnis / a diuinis scripturis
 sup̄sit exordū / videāt hor et
 attendant / qui oīa p̄ ariston
 lezet alios philosophos putant
 venisse et ortuz habuisse cre
 dūt / nō considerātes dictū Bn.
 i q̄to aduentus dñi sermone.
 dicitis / vbi nūc aristothice sub nō
 tilitatis. facienda quidez s; in se
 cūda loq̄ntis / Et i p̄allegato
 canone dicit. Origenes. amphet

et rinas quibus egypti per
cissi sunt/vana dvaliticoz
garrulitatez et sophistia ar
gumeta intelligit/de istis nuc
suffiaat quia no ad pposituz
nisi istud Tales neqz scripturas
dei noueze neqz vntez de sa
an vnc. c. vnc. s. penlt Et
diat canon loques de saan
scriptura de illa dubitari et
disceptari no possit 7c. ix. q.
quis nesciat et nephas est
dicere saanz scripturaz men
tiri. xxiii. q. v. quid ergo. Et
quia pmittete dno sup dicos
libros ai glosis ordinaris ubi
tuc erant ul sunt glose quia
no vbiqz uel sup omia verba
glose sunt/pueuliter qntuz
valui vidi et plegi. et sic i v
nu maipuluz prout melius
potui collegi. Ideo ad laudez
honorez et fruorez saan elo
quij saareqz scripture (et ada
liqualez dilectonez deuorez
amorez et calorez eius exati
duz et enaz quia no semp co
pia libroz habet imo etia a
liqnd deridet aliqua bre
uia et modica de valde mul
tis. hic posui et subnotau
sanz optau que si no repu
tatur vtilia videtur tamen
michi delectabilia atqz deuo
ta. Et ideo ego de sanctissimi
sancti spūs organo dictis. sa
gregozij que ipē ponit imo
ralibus sup Job et de omeli
is suis quas ponit sup ezachi
elem i comendacionez saan e
loquij hic aliqua ponat et po
stra aliqua que ponit Orige
nes i omeliis suis sup pētha
thecū Et bene dico eiusdem

Origenis verba que ipē diat
Omelia. vi. sup numeri i pna
pio. Licet ex ingentibus ca
pis paucos flosculos legere
et no qntuz ager exuberat
si qntuz odoratu sufficiat. et
carpezesiat et tuz quis ac
cedit ad fonte non ei tantuz
haurire necesse est quantuz
vena diues effuderit si qn
tuz arentes sibi mitiget fauces
Ob amore et reuenciaz saan
eloquij ut quid her legens
i caritate fundari et cōprehe
dere (que sit latitudo. longitudo.
sublimitas. et pfunduz saare
scripture. possit ut maior amor.
attēcio. caritas. dilectio. honor.
intētio. et lectio. oportūtas.
promitas. respectus. et suspe
sio animi habeat ad saann
scripturaz et saan dei eloquij
et ut libentius diligētius. et
iocundius. deuotius. et for
tius. legat et meditēt ad et
ne vite via acquirēdaz et ob
tinēdaz et vere dignuz et in
stuz atqz iocūduz est lege et
meditari i saan scriptura die
ac nocte quia dixit saluator
noster scrutamini scripturas
ille em loquitur de me Joh
v. et m. xij. diat ipē. Nesciat
scripturas 7c. Et diat ipē be
atus gregozij i pphemia sup mo
ralia. Diuinus em sermo sic
mysterijs prudētes exeret sic
plezaz sup facie simplices re
fouet habet em in publico
vnde puulos nutrit i seare
to. vnde mentes sublimuz.
i admiracone suspendit qn
quidez quippe est fluiuis ut
ita dixerit planus. et altus.

in quo et agnus ambulet et elephas natec her ibi

Item pmo moralium c vltimo i fine dicit hoc tunc magnopere peccatum ut qui ad spiritualia intelligenda metere subleuat a venemone historie non recedat

Item i c pmo scdi libri moralium dicit scriptura sacra mentis oculis qd dicitur speculum oppositum ut interna nra facies in ipa videat sibi em fedatibi pulchritudinem cognoscant sibi sentiant qntu proficiant sibi a profectu qd longe distat inuariat autem gesta virtutum et ad imitandorum corda prouocat infirmorum du qd illoz victoria facta comemorat cont victoz plia debilita nra confirmat sic qd vobis illud ut eo min mens i certamina trepidet no miq vo no solu nobis eoz virtutes assent sicut et innotescat ut et i victoria fortium qd imitando arripe et rursus videam i lapsibus quid debeam timere

Item libro xxxi moralium c ii sup vbu aut morabit ad p sepe tunc dicit p sepe g scriptura sacra no inuenerit acapitur i qua verbi pabulo animalia sancta faciunt de quibus p prophetam dicit animalia tu a habitabit i ea hinc etiam natus dicit a pastoribus i presepio reputatur quia et i carnaco i ea que nos refiat pphaz scriptura cognoscat

Item vi moralium c vii dicit diuinus sermo et omnibus congruens et a semet ipso no dispans qualitatem audientium

condescendit que du electi quisq vtiliter iuxta modum suum intelligit qd acceptum a manu inuoluntarium sapore conuertit in ana qdpe omne delectam etur atq omis saporis in se suauitatez habuit qd videlicet i ore spiritualium iuxta voluntatez edentium sapor rem dedit

Item libro xxvii c xiiii dicit in scripture quippe eloquio omis mris singuli et si requirunt inueniunt nec opus est ut in eo qd specialiter quisq tolletur respondere sibi diuina voce spaliter queat sibi em nobis omnibus i eo qd spalit patim foiter rudentur sibi vita precedentium fit forma sequentium ut em minima pluribus pferam certe du passione aliqui et molesta carnis afficiuntur scire fortassis occultas causas passionis eiusdem ul moleste optam htenus i eo qd patimur ex ipa rez sacra consolationem si quia de spiritualibus temptacionibus nris nequaquam nobis singulis spaliter rudent ad scripturam sacram recurram sibi videlicet inuenim qd paulo infirmitate carnis temptatus audiuit sufficit tibi gra meam virtus i infirmitate pfiatur qd idcirco i infirmitate pua dicitur est alline sigillat nob omnibus diceret In scriptura sacra ergo voce dei i afflictio paulo audium ne cu fortas se affligim singuli audire eaz puaata consolatione querem no g dicit ad oia nobis verba respondet quia semel loquitur

Item exodi xxxi sup vbo Et i auribus dicit glo interlinearis La scriptura sensu celestis sapientie resulget et qui eaz condidere piam fuerit vita et sermone

temis verba que ipse de...
la vi sup numeru ipa...
rebit ex ingentibus a...
auros floccillos legere...
qntu ager exuberat...
ad oratum sufficit...
resiat et au quis ac...
ad fontem non ei tunc...
nre necesse est quantu...
dues effuderit si qui...
reutes sibi mitiget faues...
mone et reuenciam san...
um ut quid her legens...
tate fundat et copio...
que sit latitudo longitudo...
mms et pfundus sacre...
tuz possit ut maior amor...
na emms dilectio honor...
na et lecta oportuna...
ms respectus et susp...
m habeat ad sanam...
urget sicut de eloqui...
liberius diligenter et...
dus deuotus et for...
egat et meditet ad...
re via acquiret dicit...
get veredignu qd...
atq iocundus est leg...
datur i sanis opaco de...
i ore quia dicit saluato...
her i sanis scripturis...
em loquatur de me s...
et ut dicit ipse i sc...
tuz et dicit ipse be...
papa i phemio sup no...
dumus em sermo sic...
pudetes eertre se...
sup fac simplices re...
haber em in publico...
mlos nutrat i leare...
e mentes sublimiu...
mone suspendit q...
quippe est planus et...
exti planus et abne

et scilicet ipm no' repetet. i. m
hys/que p scripturaz ad pres
nos protulit/nos erudire cu
rauit/

Item libro xxix. c. xxv. dicit scilicet
eloquium est celum qd' die in no
bis intelligere apertis/sole nos
iusticie illustrat/q' du' nos/vi
te pntis nox continet/stellis
nobis m'aditorum fulget/

Item eodem libro. c. vii. dicit v'ba
dei sunt q' pignora nri adiuto
ri/et sicut pignora q'nto pl'
terit/tanto i' paulo/virtus eius
augetur/ita diuina eloquia/q'
magis exponedo conterunt/co.
audientes amplius q' biben
tes inuamur/

Item libro. iij. c. primo dicit Qui
textus considerat/et sensus fa
re locutionis ignorat/no' tam
se eruditione instruit/q' ambi
guitate confundit/quia no' nu
q' sibi. h'c verba cont' dicit/ si du'
a semetipis p' cont' dicitatez dissi
dent/lectorez ad intelligenda
veritatis mittit/ quid em' est
qd' salomon ait/ melius est co
medere et bibere/et no' longe
post subiat/ melius est ire ad
domum luctus/q' ad domum con
iunium/ cur luctus coniuuio ptu
lit/ qui pus. esur. potus q' lauda
uit/ si em' p' electionez. bonu' co
medere et bibere est/ procul du
bio. melius esse debet/ ad domum
gaudij/ q' domum luctus/ p' p'p'ae
hinc est em' qd' itez dicit/ leta
re iuuenis i' adolescencia tua/ et
paulo post subiat/ adolescencia
et voluptas vana sunt/ quid
est hoc/ q' ul' prius reprehenda
p'apit/ uel post. p'cepta rephe
dit/ nisi q' i' ipis h'c v'bis. inuit/

ut qui difficultatez exterius
patitur/veritatis intelligenda
consideret/ quid sequit' que in
miz veritatis intelligenda/ cu
p' humilitatez cordis querit/ le
gendi assiduitate penetratur/
sicut em' ignotoz hom' facie
tezzim' et corda nescim' si si fa
miliar' eis locutione n'gin'
v'su colloquij/ eoz etia' cogita
tiones indagam' ita cu' in sa
cro eloquio/ sola historia aspi
citur/ nichil aliud/ q' facies vi
detur/ si si huic/ assiduo conu
gimur/ eius nimiz m'etez/ q'
ex colloquij familiaritate
penetram' duz em' alia ex alijs
colligim' facile ex eis v'bis ag
scim' q' aliud esse qd' intimat/
aliud qd' sonant/ tanto autez
quisq' notae ill' extraneus
reddit/ q'nto in sola superficie li
gatur/

Item libro. ij. c. i. dicit Scripta
sacra/ m'etis oculis/ q' quoddam
speculum opponit/ ut interna
nra facies si ipa videat/ sibi em'
feda. ibi pulam nra cognoscam'
ibi sentiam' q'ntuz p'ficiam' qu'
a prouectu q' longe distamus/
narrat autez gesta v'roz/ q' ad
imitationem corda prouocat
infirmoz/ duz illoz victoria
facta comemorat/ conf' v'roz
p'elia/ debilia nra confir
mat/ sic q' v'bis illiut/ ut co
mum' mens inter certamina tre
pidet/ quo ante se positos/ tot
v'roz fortuz triumphos videt/
no' nuq' vero/ no' soluz nobis co
ruz virtutes asserit/ si etia' in
sus inotesat/ ut et in victoria
fortuz/ q' imitando arripere/
et rursum videam' in lapsibus

quiddebe

quid debeam timere / ecce enim
 Job describitur temptatione aucta /
 dauid temptatione prostantus / ut
 et maior virtus spem nostram fo
 ueat / et maior confusio / ad caute
 lam nos humilitatis. attingat / quod
 tenuis duz illa que gaudentes
 subleuant / ista metuentes pre
 mant / et audientis animi / il
 lic spei fiducia / hinc humilitate ti
 moris. eruditus / nec temerita
 te superbiat / quia formidine p
 mitur / nec pressus. timore de
 speret / quia ad spei fiduciam / v
 tuis exemplo roborat.

Et eodem libro. c. ij. dicitur / quomodo
 sanctorum eloquia / i. e. xordis narra
 tionum / qualitates exprimitur /
 terminosque causas / aliquando na
 que a positione corporis / aliquando a
 qualitate temporis / significant / quod
 de ventura actione subiciant /
 a positione quippe locorum / divina
 scriptura exprimit subsequen
 tium merita / finesque causas / sic
 de israhel dicitur / quia verba dei in
 monte audire non potuit / sed
 precepta in campis / accepit /
 subsequenter enim in firmam
 te / propheta iudicans / quia ascendit
 ad summa non valuit / sed semetipsum
 in firmis / neglecte viuendo la
 xuriam / a positione corporis / fu
 turam denunciat / sicut in apostolorum acti
 bus / stephanus. alim qui a dex
 tris virtutis sedet / stante se vi
 disse manifestat / stare quippe
 adiuuantis est / et recte stare
 tenetur / qui in bello certamine o
 pilulat. A qualitate aeris / res
 subsequens demonstrant / sicut e
 uangelista / cum predicante domino illos
 hic ex iudea credituros diceret /

promisit dicens / huiusmodi namque erat /
 scriptura namque est / abundabit in
 iustis / refrigeret caritas mil
 lorum. Paro quoque huiusmodi annuit
 tempus exprime / ut iesse. au
 ditum cordibus. malicie frigus
 indicaret / hinc est quod negaturus
 petro. promittit / quod frigus erit /
 stans ad prunas calefaciebat /
 se namque iam intus a caritatis
 calore torpuebat / et ad amore
 prunis vite / qui ad persecutorum pru
 nas / firmitate estuante. recale
 bat. A qualitate quoque temporis / si
 nis exprimitur actionis / sicut
 non rediturus ad veniam / ad
 dicimus perfidiam / nocte iudas ex
 isse phibetur / cum egrediente ab
 euangelista dicitur / Erat autem
 nox / hinc enim et in quo diuiti
 dicitur / hac nocte repetitur animam
 tuam abste. Anima quippe que
 ad tenebras duat / non in die r
 peti / sed in nocte phibetur. Hinc est
 quod salomon / qui sapientiam perseue
 ranter non accepit / in somnis i
 hanc et nocte accepisse descri
 bitur. hinc est / quod angeli ad a
 braham. meridie veniunt / pum
 tur autem sodomam / ad eam ve
 nisse vespe memorant.

Item libro primo. c. ij. dicitur / namque p
 mur quidem / fundamenta histo
 rie ponuntur / deinde per signationem
 typicam / in arte fidei / fabrica me
 tis erigitur / ad extremum quo
 que per moralitatis gratiam / qui super
 dicto edificatur / colore nesciamus
 uel certe. quid veritatis dicta
 nisi reficende mentis alime
 ta credenda sunt / quod modis al
 ternatibus / multipliciter dis
 ferendo / ferulorum mentis offerri
 m / ut iuitati lectoris qui conuinc

et oculos vidue expectare se
 asi mea bucellam comedi sol?
 et no comedit pupillus ex ea
 si desperi pterentez/co quo ha
 buit indumetuz/et absq; coopi
 meto pauperz/si no benedixerunt
 michi latera eius/et de velleri
 bus ouiu meaz calefactus est/
 qd videlicet si ad allegorie sen
 suz violenter inflectim? aucta
 eius misericordie opa vacuam?
Item eodez libro. c. iij. diat. Diu
 nus etenim sermo sicut misterijs
 prudetes exercet/sic plezq; su
 pfiac. simplices refouet/habz
 in publico vnde paruulos nut
 at/in secreto. vnde mentes sub
 limiaz admiracone suspēdat/
 qd quidaz quippe est fluuius/
 ut ita dixerim planus et altus/
 iquo agnus ambulet/et ele
 phas natet/ut g' vni' aut' qz
 lo oportunitas postulat/ita se
 p' studiu. ordo exposicōnis in
 mutat/quaten' tanto verius/
 sensuz diuine locucōnis iueiat/
 quito ut res queq; exigent p
 musaz spēs alternat/ : :
Item libro. iij. c. xvij. et qd in fi
 ne diat. Virtus sacri eloqui
 sic transfacta narrat/ut ven
 tura exprimat/sic in facto re
 approbat/ut ei misterio conf
 dicit/sic gesta damnat/ut
 iusticie gerenda psuadeat/
Item libro. xv. c. v. diat. Quid
 nāq; est volumē volans nisi
 scriptura sacra/que dū de ce
 lestibus loquit' ad supiora.
 mentis nre intencionē leuat/
 quia dū illaz sup nos esse
 aspiciam? nra attendere. i. cō
 cupiscere deuitam? et her ipa
 sacra eloquia ad eterna da

nacionez sunt eis/quin illa ul'
 sacre nolūt/ul' certe sacre con
 tēpnūt/ : :
Item libro. xix. mor. c. vij. diat.
 Saan eloquia mentis nre
 tenebras irradiant/ut i hor
 caliginoso loco/vite pntis/dū
 verborz dei luce papim? que
 sint agenda videam? : :
Item lib. xvj. c. vij. diat sup vbo
 Tunc sup oipotētez delias af
 fluis? : : Sup oipotētez deli
 cis affluere. est i amore illi
 scripture sacre. epulis. saan
 i au' nimuz verbis/tot deli
 cias iuenim? quot ad pfectū
 nrm. intelligēcie diuersitates
 accipim? ut modo. nuda nos
 pascat historia/modo. sub te
 xtu lre. velata medullitus re
 fiaat moralis allegoria/mō
 ad alaoza suspendat contem
 platio. i pntis vite tenebris/
 iam de lumine eternitatis i
 termicans/ : :
Item xvij. lib. c. i. diat. plezq;
 i sacro eloquio sic nō nulla mi
 stica describūtur/ut h' iuxta
 nauaconez historia p'olata
 videant? s' sepe dicta alia i ea
 dez historia nauacone p' mi
 xta sunt p que supfiacis histo
 ric aucta cassetur/que dū in
 dul historiaz resonant/ahud
 i eis inquirere lectoz cogūt/
 hys em' dictis/que aperte are
 dim? iū interiecta aliq' obscu
 rius inuenim? qd quibusdaz
 stimulis pungimur/ut ad a
 liqua altius intelligēda vigi
 lem? et obscurius p'olata sen
 tiam? ea enaz/que aperte dca
 putam? : :
Item libro. xx. c. i. diat. Quis

87 110 omes scientiarum atque doctrinarum scripturae sine aliqua compensatione transcendat ut tamen quod vera predicat quod ad celestem patriam vocat quod a terrenis desideriis ad superna amplectenda cor legentis immutat quod dictis obscurioribus exeret fortes et puulis humili simone blauditur quod nec sic clausa est ut pauesca debeat nec sic patet ut vilescat quod vsu fastidium tollat et tanto amplius diligit quanto amplius meditat quod legentis animus humilibus verbis adiuvat sublimibus sensibus leuat si aliquo modo cum legentibus arescat quod a rudibus lectoribus qui recognoscunt et hiis doctrinis nota semper reperitur ut quod de rebus ponderare taceat scientias hiis omnes atque doctrinas ipso iam locutionis sue more transcendit quia vno eademque sermone dum narrat textum prodat mysterium et sic sat proferit dicere ut eo ipso nouerit futura predicare et non immutato dicendi ordine eisdemque sermonibus nouit et acta describere et agendam nunciare

In libro xxj. c. i. in principio dicit gregorius intellectus scientiarum eloquii inter textum et mysterium tanta est libertate pensandus ut vtriusque partis lance moderate hinc neque nimie discussionis pondus deprimat neque rursus torpor inane vacui reliquat multe quippe eius scientie tanta allegoriarum correptione sunt grauidae ut quisque eas ad solam historiarum tenere nititur earum notiam grauidae ut quisque eas

ad solam historiarum tenere nititur earum notiam suam maniam puer nonnulli vero ita exterioribus preceptis inseruiunt ut si quis eas subtilius penetrare desiderat intus quidem nil inueniat sed hoc sibi etiam quod foras loquitur abscondat. Unde bene quod narratione historiarum significationem dei tollens iacob virgas populeas et amigdalinas et ex platamis et ex parte de cortice aut eas detractis quod corticibus hiis que spoliata fuerant candor apparuit illa vero que integra erant viridia permanserunt atque in hunc modum color effectus est varius ubi et subditur posuitque eas in canalibus in quibus effundebatur aqua ut cum venissent greges ad bibendum ante oculos haberent virgas et in aspectu earum coarperent factumque est in ipso calore coitus ut oues intuerentur virgas et parerent maculosa et varia et diuiso colore respersa quid est enim virgas virides et amigdalinas atque ex platamis ante gregum oculos ponere nisi per scripturam scientiarum sententias in exemplis populis prebere quam in iuxta rationis examine recte sunt virge nominantur quibus ex parte corticis subtrahit ut in hiis que expoliantur intus candor appareat et ex parte corticis seruat ut sicut fuerant exterius in viriditate permanserunt variisque virgarum color effectus fiat dum cortex ex parte subtrahit et ex parte retinetur

ante confidendum em
conos preterea para se
no qd virge vna pomina
quibus de plaz intel
le signi qd certu
m de du plaz qd mte
sopmunt qd tencez ref
duq ad qd mte lre fi
one allegre candor m
or denotant et duq co
relinqut exterioris m
ne verum exempla mo
tu qd bene uat m
catalis posut quia o
dper m libas eas sa
one qd nos mtrm
refidit factu has asp
tes mte cu oibus a
qua mte m spuis d
cu mte de fixi f
fregit quibusq actom
proficuit tales fetus
re parat qualia ex
i vobis ipoy vult
duca mte qd bo
epes habet qua et ne
subtrahit hie tencez
mteza confidat et re
uato no mte qd hie t
bene se m exterioribus
la qua dume senten
quo mterius rinde
alioq exterioris suan
saluonez quoy dicit
feditur pnt vbera exp
dicitur ac elcenduz
qu mte mte emigat el
fingunt vbera quippe fr
mte qm so vbera san ca
quidam mte lre qm
mte qm so vbera san ca
mte qm so vbera san ca

ante consideracionis em nre
 oculos/precedentur patz sente
 ac/qi virge varie ponitur/in
 quibus. duz plezq; intellectu
 hē fugim/qi cortex subtrah
 m/et duz plezq; intellectu hē
 sequimur/qi cortex resuam
 duq; ab ipis cortex hē subdu
 atur/allegorie candor interi
 or demonstrat/et duz cortex
 relinquat exterioris intelligen
 ne/virena exempla mo strā
 tur/quas bene iacob in aque
 canalibus posuit/quia et re
 dptor nr/in libris eas sacre sa
 entie/quibus nos intrinsecus
 infundim/fixit/has aspicien
 tes anetes/cū ouibus coeūt/
 quia rōnales nrī spūs/duz i
 eaz intentione defixi sunt/
 singulis quibusq; actiombus
 pmittitur/sut tales fetus ope
 ruz procreant/qualia exēpla
 i vobis pceptoz videt/et
 duz suz colozes/proles boni
 opis habeat/quia et nō nūq;
 subtrahā hē cortex/acutius
 interna considerat/et refer
 uato nō nūq; historie tegme/
 bene se in exterioribus foit/
 Na quia diuine sentētie/alī
 quōdo interius rimāde sunt/
 alīquōdo exteriū suande/p
 salomonez quoq; dicit/qui
 fortiter pmit vbera/expmit
 buturuz lac ad elicienduz/et
 qui vehemēter emūgit/ehat
 sanguinez vbera quippe for
 titer pmit/cū verba saar elo
 qui/subtli intellectu pefam/
 qua pressione/dū lac qrim/
 buturuz iuenim/quia dū nu
 truz uel tenui intellectu qri
 m/vbera interne piguedim

mūgim/qd tamenec nimis. n
 semp est agenduz/ne duz lac
 querit/ab ubeubus sanguis
 sequatur/plezq; et em/dū vba
 saar eloqui plus q; debent di
 scutiūt carnalez intellectu ca
 dunt/sanguinez quippe eliat/q
 vehemēter emūgit/quia car
 nale effiat/hoc/qd ex nimia spē
 disussione sentit/vnde narē ē/
 ut bñ Job opeza/que inter her
 marepatur amitoz verba/id
 arco narrat/ne afflicta mēs
 illius/in desperacione deficiat/
 iuxta pondus historie pferu
 tem/ne si hic animi plusq; ne
 cesse est. spiritualiter iuefigat/
 a verboz eius vberibus san
 guis nobis pro lacte respon
 deat/si quōdo veroz mistia suo
 ruz opeza narracione pmittet/
 ad hoc necesse est/ut mēs cō
 ate redeat/ad que hanc ipē
 ut dat intelligi ordo loquētis
 vocat/

Pter dicit id beatus greg/sup
 ezechielez omelia pma pme
 ptis cura fine/Omipotentis ē/
 deus/sermo pns oipotentis
 est/et qui de illo loqui cōcipi
 sam/Amūti illo nullo modo
 erim/Dabit em verba vtilia/
 omipotentis verburuz/qd pro no
 bis in carnatur/viuit et re
 gnat cū pte i vnitare spūs sa
 deus/Cre q; pularū et nobile
 verburuz/

Pter omelia scda pme partis
 in principio dicit. Vsus pphē
 tice locucionis est/ut prius p
 sonaz tepus. locuz. describat/
 et postmoduz dicere misteria
 pphētie incipiat/ātenus ad ve
 ritatez solidius ostendat/

enim in sacra scriptura inuenitur
 edendum est quia et eius pua
 simpliciter componit vitaz et
 magna subtilem edificant i
 tellectu scriptura enim sacra
 abus nō est. et potus et ali
 quādo abus. aliquādo potus. In
 rebus enim obscuris que itel
 ligi nequeunt nisi exponat
 scriptura sacra abus est. quia
 quicquid exponit. ut itelligat
 quasi mandit. ut gluat. In
 rebus vero apertioribus potus
 est. potus enim nō mandendo
 glutim. aperioza gō mādata.
 bibim. quia et iam nō expo
 ta. itelligere valeam. si hoc
 ipm sumere vniuz māz nō
 est. nisi abauerit ipē qui ut
 comedat iussit. quia ad capi
 enda verba celestia ydonea.
 nra infirmitas nō est. ipē nos
 abat. qui nobis in tpe mēsu
 ram trita tempat. q̄tenusi
 sano verbo. duz hodie itelli
 gum. qd hesterno die nescieba
 m. hanc quoqz cōprehendim.
 qd hodie nescim. p̄ diuine dis
 pensatōis grāz. cotidiano a
 limento nutrim. Omnipotes
 enim deus. quasi tonens ad os
 cordis nri. manū porrigit. quo
 nens nobis. itellectu apit.
 et abuz sacri eloqui. in nris i
 sensibus mittit. Cibatur gō nos
 volumie. cū sensuz nobis sar
 pture sue. dispensando apit.
 et eius dulcedine. nras cogi
 tationes replet.

Itē omelia. xi. ptis p̄me dicit
 greg. Inter cetera p̄phete mi
 rabilia. hoc quoqz miranduz
 habent libri p̄phetaz. quia sic
 ias verbis. res. ita nō nūqz vba

rebus exponuntur. ut eoz nō
 soluz dicta. si iam res geste p
 phete sint. Vnde nūc dicitur.
 Veni ad hīs migratōez. ad cer
 uū nouaz fruguz. ad eos qui
 habitabant iuxta flumē cho
 bar. cū causa exigeret. ut mdi
 care debuisset. quia ad trans
 migratōez venit. et que di
 cendi necessitas fuit. ut p fru
 ges. locuz quoqz exprimeret
 dicens. ad aceruuz nouaz fru
 guz. nisi q̄ sepe p res. et loca. au
 se signatur. Multi quippe eze
 chiel. p̄phete. hā captiuitatis
 anni defluerant. atqz ex hīs
 qui i captiuitatez ducti fuerāt.
 plures iam i morte carnis obi
 erant. ad quoz filios. loqui p
 pheta veniebat. Vnde et ei su
 perius dicit. fili homis. mitto
 ego te ad filios isrl. ad gentes
 apostatras. que recesserunt
 a me. Patres eoz p̄uaricati
 sunt. pactuz meuz vsqz ad diez
 hanc. et filij. dura ceruice et m
 domabili corde sunt. ad quos
 ego mitto te. Ex quibus. quia
 multi fuerant. creditur. atqz p
 obediētiā ad fertilitatez boni
 opis puentur. aceruus fru
 guz vocant. Quia enim bone
 anime fruges appellant. de
 p̄pheta alius testatur. dicens. sa
 chus isrl. dno p̄miae fruguz
 eius. fruges enim dicit. etiaqz con
 uerse ad fidez gentes. postmo
 duz facte sunt. si quia p̄us isrl
 dno credidit. recte hunc. p̄pha
 fruguz eius. p̄mias appellauit.
 Quia gō p̄pheta missus nō in
 priori populo. si filijs eius. de p̄
 poli. verba intulit. ad aceruū
 nouaz fruguz venit. Quid vō

p chobar fluminis designet / sup
iam dixim / que nequaquam repe
tim / modo me repetendo fasti
duz generem / Sequitur et se
di ubi ubi illi sedebant / et ma
sibi septē diebus / merens in
medio eoz / Notandum est / q
captiuo populo / ppheta sanctus /
quāta cōpassione se copulauit /
eozq; se meroribus cōsedēdo
et merendo cōmūxit / quāta
no dix verbi est virtus opis / et
ille sermo / ab auditoribus li
benter accipit / qui a p̄dicante
cū cōpassione animi profertur /
Sic ferrū cū ferro iūgit / hū
tur p̄solut postmodū viasit /
a se ip̄o teneat / si em̄ p̄s mini
me mollescat / postmodū forti
ter tenere nō sufficit / Sic p
pheta captiuo ip̄lo cōsedit / et
merens in medio eoz extitit / ut
dū p caritatis grāz cōdescendē
do se ei molliorez redderet / tū
statim p verbi fortitudinē tene
ret / Sim vero israhelicus ip̄lus
qui domus exasperans vocat /
quia culpas nec inter flagel
la cognouit / nullo merore a
nimuz depp̄sit / ppheta inter
gaudentes merens sedere stu
duit / ut tacendo ostenderet /
qd loquendo venerat docē /
et priusq; verba faceret / hor
q; merens tacuit / formā ver
boz sup̄sit / Sequitur / Cū autē
p̄tūssissent septē dies / factū
est verbum dñi ad me dicens / In
eo q; septē diebus merens se
dit / et post diē septimū / verba
dñice missionis accepit / ut loq
debussit aperte m̄dicat / quā
eisdem dieb; merendo tacuit /
Missus autē ad p̄dicandū fue

rit / et tunc septē diebus se
dens tacebat / Quid est hoc / q
nobis ppheta sanctus / in hoc
suo silentio inuit / nisi q; ille
loqui veraciter nouit / qui p̄s
bene tacere didicerit / q; em̄
qddaz verbi est nutrimentū / cē
sura silentij / et recte p̄ exa
scitētez quoq; grāz sermonē ac
cipit / qui ordinatē antea p hu
militatez tacet / Hinc em̄ p
salomonez dicit / tempus tace
di et tēpus loquēdis / p̄s ta
cendi p̄mittit tempus / et post
modū subdit loquēdis / quia
no loquēdo tacere s; tacendo
debem; loqui discere / Si ergo
ppheta sanctus / qui missus ad
loquēdū fuerat / dū p̄s taci
it / ut postmodū recte loq̄ret /
pensandū nobis est / quāta ei
culpa sit nō tacere / quē nulla
cogit necessitas loqui / Sequitur
fili hominis / speculatore dedit
domū israhel / Notandum q; euz
quē dñs ad p̄dicandū mittit /
speculatore esse denūciat / Cū
em̄ cura aliena cōmittit / spe
culator vocat / ut in montis al
titudine sedeat / atq; vocabulū
nomis ex virtute actiois tra
hat / Non est em̄ speculator / q
in imo est / Speculator quippe sp
i altitudine stat / ut quicquid
venturū est / longe p̄spiciat / Et
quisquis speculator / ip̄li poit /
i alto debet stare p vitā / ut pos
sit p̄desse p̄ p̄vidētiā / Hinc
ppheta alius amonet specula
tores / dicens / Sup̄ montē ex
celsū / ascende tu qui euāgeli
zas syon / ut videlicet / qui p̄dica
tionis locū suscipit / ad altitu
dinez bone ascendat actiois /

adversa transferet
suo amissis sancti
quatenus subter
subter hunc volens
me rebusque de
no sup̄p̄o / Quid
michi ista que lo
michi loquēdo fe
nec imp̄tū dignū
maior / in eoz / m
teneat / viti sequi
lingua / onofis ver
pe m̄dicat / ab ex
atq; cōmittit / p̄m
p̄s / a / g / g / r / e / s / r / e / s / s / o /
in / m / i / s / e / r / i / c / o / d / i / f / i / c / i / u / s / f / i /
tū / r / e / b / o / l / u / s / m / u / t / e / s / t /
e / l / l / e / g / i / t / u / s / i / n / o / a / n / t / e /
e / t / s / e / n / t / d / e / s / p / e / c / u / l / a /
v / e / r / e / t / u / t / l / o / q / u / a / t /
n / o / p / o / s / s / e / t / t / u / n / c / l / o / q / u / e /
n / o / t / e / p / r / i / m / e / s / t / d / i / c / i / t /
e / t / v / e / l / d / e / q / u / i / d / u / s / e / t / q /
m / e / i / p / e / n / d / e / r / e / g / e / n / d / u / s / e /
p / r / i / m / t / r / a / n / s / i / t / d / i / c / i / t / u / t /
e / t / q / u / i / t / e / m / s / e / n / t / d / e / p /
f / o / r / e / s / e / q / u / e / m / e / i / e / n / t /
n / e / g / o / t / o / p / o / e / m / e / i / a / t / q / u /
q / u / a / r / u / m / v / i / d / e / t / e / r / i / t / f / r / a /
p / o / t / u / d / e / r / e / p / e / t / r / a / n / s / i / t /
q / u / i / c / o / g / n / o / t / u / s / e / t / q / u / i /
m / u / l / t / a / s / p / e / s / i / t / u / s / v / o / l / e /
t / d / e / o / r / e / s / l / i / n / g / u / a / r / e / s / t /
p / e / t / i / n / t / e / r / i / a / n / t / e / o / z / a /
p / o / t / u / d / e / m / e / t / e / r / e / t /
r / o / t / u / r / e / q / u / i / r / o / t / e / s / h / u / m / e / r /
s / e / n / t / s / u / p / e / i / c / o / l / l / i / g / e / r / e / s / e /
f / e / m / e / r / e / t / a / s / s / i / d / e / n / t / p / r / i / m /
q / u / i / a / d / m / u / l / t / a / p / a / r / t / e /
n / i / e / d / i / c / i / t / u / s / e / t / i / n / t / e / r / i / a / m / o / d /
m / u / l / t / a / s / t / a / l / e / s / d / i / c / i / t /
s / u / p / i / m / p / i / e / r / e / s / a /c / t / i / o / n / e /
s / o / t / e / r / e / q / u / i / t / a / n / t / u / m / e / g /
n / a / s / u / s / t / e / n / e / m / o / d / d / e / m / e / t /

ad exorsa transeat/et eorum qui
sibi commissi sunt/opa transcedat/
quatenus subiectorum vitam/ tanto
subtilius videat/ quanto ex terre
nis rebus/ quas desinat. anim
no supponit/ **Q**ui dicit sunt
michi ista que loquor/ quia me
metipsum loquendo feci/ cuius
neque lingua/ur dignum est. per
maiores tenet/ neque in quantum
tenere sufficit. vita sequitur
linguarum/ qui otiosis verbis se
pe implicor/ et ab exortatione
atque edificacione proximorum/ tor
pens et negligens cesso/ qui
in conspectu dei factus sum mu
tus/ et verbosus/ inutus/ in ne
cessariis/ verbosus/ in otiosis/ si
ecce sermo dei/ de speculatores
vita compellit ut loquar/ tace
re non possunt/ et tamen loquendo/
me ferre per timere/ **D**icit dicit
et verbi dei gladius/ etiam per
me ipsum/ ad configendum cor
proximi transeat. **D**icit dicit ut
etiam contra me sermo dei per me
sonet/ **E**go me rem esse non ab
negotio/ torpore meum atque negli
gentiam video/ **E**rit fortasse apud
pium iudicem/ impenetratio venie
re ipsa cognicio culpe/ **E**t quidem
monasterio positus/ valebam
et ab otiosis linguis restrin
gere/ et intentione orationis/
pene continue mentes retine
re/ **N**on postquam cordis humerum/
saxum supposui/ colligere se ad
semetipsum assidue/ non potest animus/
quia ad multa pertinet/ **C**ogor
namque assidue/ modo etiam/ modo
monasteriorum causas discute
re/ sepe singulorum vitas actusque pe
sare/ modo quedam animus nego
tia sustinere/ modo de irruenti

bus barbarorum gladiis gemere/
et commisso gregi insidiantes
lupos timere/ modo rez autem
sumere/ ne desint subsidia eis
ipsis/ quibus discipline regula
tenetur/ modo raptorem quendam
equanimiter peti/ modo eis sub
studio servate caritatis obui
are/ **C**um itaque ad tot et tanta
cogitanda/ scissa ac dilamata
mens duat/ quando ad semetipsum
redeat/ ut totam se in perditione
colligat/ et ad proficendum verbi
ministerium non redeat/ quia autem
necessitate loci/ sepe viris secu
laribus iungor/ non nunquam in li
gue disciplinarum relaxo/ nam si
in assiduo censure mee vigore
me teneo/ scio quia ab infirmi
tibus fugior/ eosque ad hoc quod
appeto/ nunquam trahor/ unde fit/ ut
eorum sepe et otiosa patienter au
diam/ si quia ipse quoque infirmus
sim/ in otiosis sermonibus pau
lisper tractus/ libenter iam ea
loqui incipio/ que audire ce
pam inuitus/ et ubi te debet non
cadere. libet iacere/ **Q**uis ergo
ego/ vel qualis speculator sum/
qui non in monte operis stans/ sed ad
huc in valle infirmitatis iaceo/
Potens vero est humani ge
neris conditor et redeptor/
indigno michi/ et vite altitudi
nez/ et lingue efficaciam donare/
pro animi amore/ in eius eloquio
nec michi parco/ **E**sset ergo specu
latoris vita/ et alta debet sepe
et circumspecta. **N**e enim trena
rum rez amorum succubat/ alta
sit/ ne occulti hostis iaculis fe
riatur/ ex omni parte circumspe
cta/ neque hoc speculatore suffi
cit/ ut altum vivat/ nisi ut loquendo

p̄est/ qm̄ tacuit/ reus mortis
 tenetur. **P**ensate ḡ fr̄es ca-
 rissimi pensate/ quia et quod
 nos digni pastores nō sumi/
 etiam ex ur̄a culpa est/ quibus
 tales prelati sumi. **E**t si quōdo
 vos ad iniquitatez defluitis/
 etiā ex ur̄o hoc reatu est/ q̄s
 obfistentes atq; reclamātes/
 ip̄rauis desideris nō habetis.
Nobis ḡ et vobis paratis/ si a
 prauo ope cessatis. **V**obis et no-
 bis parcam̄/ quōdo hoc quod
 displicet nō taceam̄. **Q**uod lib.
 a commissoz sibi sanguine fue-
 rat/ egregius p̄dicator qui di-
 cebat/ Mundus sum a sang-
 ne om̄i/ nō em̄ subtrafugi q̄
 minus am̄icare om̄e consi-
 liuz dei vobis. **S**i em̄ am̄icaf-
 set/ mundus a sanguine nō esset/
 si quibus om̄e consiliuz dei a-
 micare studuit/ ab eoz sang-
 ne mundus fuit/ si qua nos vo-
 ce conuenim̄/ nos cōstringim̄/
 nos rei esse ostendim̄/ qui sa-
 cerdotes vocam̄/ qui sup̄ ea
 mala que ip̄ra habem̄/ alic-
 nas quoq; mortes addim̄/
 quia tot occidim̄/ quot ad mor-
 tem ire cōstidie/ tepidi et tace-
 tes videm̄. **C**uz vero dicit/ sa-
 guinez autē eius de manu tu-
 a requiraz/ si hoc in loco sang-
 nis nomine mors corporis de-
 signatur/ valde nobis de ur̄o
 silencio augetur metus/ quia
 si in subiectis suis/ is qui pla-
 tus est/ ad speculandum etiam
 de morte corporis quōdoq; mo-
 ritur/ tam grauitē reus te-
 net/ quo reatu/ de morte aie
 subiectoz cōstringit/ que po-
 tuisset semp̄ viuere/ si verba

correptionis audisset. **S**i me-
 lius possunt sanguinis noie
 peccati signari. **V**nde quidaz
 cū peccata carnis deflezeret/ dixit/
Libera me de sanguinibus/ de-
 deus salutis mee. **S**anguis
 ḡ mouētis de manu speculato-
 ris requirit/ quia peccati sub-
 diti/ culpe ip̄positi si taceat re-
 putabit. **E**t ḡ q̄ faciat/ ut e-
 tiam mouētē subdito/ se liberz
 reddat/ surgat/ inuigilet/ mal-
 actibus contradicat/ sic scriptuz
 est/ discaure. festina. suscita ai-
 euz tuū/ ne dederis somnū oca-
 lis tuis/ nec dormitent palpe-
 bre tue/ vnde hic quoq; addit/
Si autē tu am̄icaueris ip̄o/
 et ille nō fuerit com̄isus ab
 impietate sua/ et a via sua ma-
 la ip̄e quidē/ in iniquitate sua
 mouetur/ tu autē aiaz tuā libe-
 rasti. **T**ū autē subiectus mo-
 riet/ sine te/ quōdo in causa mor-
 tis/ cōfidozoz ptulerit te/
 nā in morte cui nō cōfidoz
 adiungis. **E**t nōndūz q̄ sunt
 que debeāt a speculatore p̄di-
 cari/ miruz fides et opatio/
 nā aut/ si autē tu am̄icaueris
 ip̄o/ et ille nō fuerit com̄isus
 ab impietate sua/ et a via sua
 ip̄a/ impietas quippe sua ad i-
 fidelitatez ptinet/ via vero ip̄ra/
 ad p̄uar actionez. **E**t om̄is spe-
 culator hoc habere debet stu-
 dit/ prius ad pietatez fidei/
 et postmoduz ad p̄uar vias
 est ad bonaz actionez. trahat/
Si quia de exortatione s̄mo
 se intulit/ in notescere breuit̄
 debem̄/ si ore pastozis quātuz
 debeat esse ordo/ atq; conside-
 ratio locutionis. **P**ensate et

ant' a que eoz mentes i peni-
 tenc dolozet conpungant/naz
 si eis in tepoze vno/exhortaco
 nis sermo fuerit multiplicat'
 dictus/quia multa retinere
 no valent/simul amittunt
 omia/vnde et media corporoz/
 pannos quos infirmantibus
 stomachis ponit/apto quidez
 medicamie si subtiliter lim-
 unt/ine si repleti multo medi-
 camie fuerunt/infirmitate sto-
 machi no roborantes adiu-
 uent/si opprimetes grauent
 Scienduz tamen est/quia nisi
 quid moduz suu sermo phri-
 or tuseat/piculofuz hor audi-
 trabus non est. Si autē qua-
 liter et quid dicat/et quibus
 dicat/no vigilanter aspiciatur/
 valde piculofuz est. Verē autē de
 etemz mentes/si quas forte cul-
 pas admiserunt/leniter argue-
 de sunt/quia si asperius mare-
 pent' franguntur potius q' eru-
 dant. It cont' mentes aspe-
 ctuz ipudentes/si maritate le-
 mter fuerint/ad maiores cul-
 pas ipa lenitate prouocant/
 qd bene i eodez egregio pdica-
 toze disant/qui autz corinthios
 cognosceret/pro amore psonaz
 in sarnate diuisos/eoz vere-
 andie consulens/locutionez
 sua eis/a graz actione 7 lau-
 dibus cepit dicens/Gras a-
 go deo meo semp pro uobis/
 in gra dei que data est vobis i
 xpo ihu/quia i omnibus diuites
 facti estis i illo/in omi verbo
 et in omi sacra/sicut testimo-
 niuz xpi confirmatus est in vo-
 bis/qui adhuc adiungit 7 dic'
 Ita ut nichil vobis desit i villa

gra/expectantibus reuelaco-
 nez dmi nri ihu xpi. **Q**ueso te
 pauli/si iam nichil de est/cui-
 eis sarbendo fatigaris/au i
 longinquo positus loqueris/
 Pensent' rogo frēs km/qm
 tu laudat/erte eis graz dei da-
 taz asseat/factos in omnibus
 diuites. **D**icit/in omi verbo 7
 in omi sacra/xpi testimoniu
 idēz quod de semetipō mori-
 endo et resurgēdo testatus sit/
 i eoz vita confirmatus esse p-
 hibet/et nichil eis de esse i villa
 gra testat'. **Q**uis rogo a edat/
 ut paulo post/eos corripiat/
 quos ita laudat/nā post cetā
 subiungit/Obsecro autē vos
 fratres/p nomē dmi nri ihu x/
 ut idipm dicatis omis/et no
 sint i vobis sasinata. **Q**uē po-
 tuit tam pfectis tā laudabilib'
 sasina surripere. **S**ignificatus
 est enī michi de vobis frēs
 mei/ab his qui sunt doctes/qua
 contēaciones inter vos sunt/hoc
 autēz dico/q' vnusquisqz vrm di-
 cit/Ego quidez sum pauli/ego
 autēz appollo/ego vero cephe/
 ego autēz xpi. **E**te quos i omi
 verbo et i omi sacra laudauit/
 quibus nichil de esse i villa gra
 dixerat/paulisper loquēs/ad
 marpanduz leniter veniens/
 diuisos erga se ipos rephēdit/
 et quoz pus salute naznuat/
 postmoduz vulnēza patefecit/
 Peritus enī medicus/secunduz
 videns/si egruz timduz esse du-
 conspiciens/diu palpauit/subi-
 to percussit/prius blanduz manu
 laudis posuit/et postmodum/
 ferruz marpacois fixit. **N**
 si enīz verē autē mētes/fuerūt

palpando reprehense/ita ut
ex alijs rebus audiant/qd i
consolacione sumat/p mare
pacione; protinus ad despeza
cionez cadunt/Si nuq; men
titus est paulus/ut pus eis
nichil de esse i omi gra diceret/
quibus postmodu; dicitur
erat/vnitater de esse/Abfit hi
quis de illo talia ul' desipiens
credat/S; quia erant inter
corinthios quidaz/omi gra
repleti/et erant quidaz i per
sonaz fruozibus sassi/Cepta
a laudibus pfectoz/et mode
sta inuentione/ad rephensio
nez ptingeret infirmoz/et i
hoc quoq; ad medicina; cor
dis/a medicina corporis vsu
trahens/Nam cu; ferendum
vulnus medicus aspiat/pus
ea mebra/que circa vulnus
sana sunt palpat/ut post ad
ea que vuluerata sunt/lenit
palpando puemat/Cu; g; pau
lus pfectos corinthios lauda
uit/sana mebra iuxta vuln;
tetigit/Cu; vero infirmos de di
uisione rephendit/vuln; in
corpore percussit/Videam; tu
huc ipm; qui tanta modestia
atq; mansuetudine/ad corri
piendos corinthios ducit/q;
liter cont; galathas/qui a fi
de discesserant exeret/ nulla
enim modestia pacione pmissa/
nulla locutionis dulcedine
progata/eos quos a fide dis
cessisse cognouit ab ipso/epile
sue exordio iuchendo redar
guit/na; premissa saluacione
sic cepit/Quor; q; sic ta; cito
trifferim; ab eo/qui vos voca
uit in gra; xpi/quibus etazi;

aperta inreparatione post ceti
subiungit/O m; sensati galathe/
quis vos fascinavit/Ventes
eterni dure/misi aperta essent
inreparatione pisse/nullo mo; ma
liz cognosceret/quod egisset/
Nam sepe hi qui impudetes
sunt/tantu; se peccasse sentunt/
quib; de peccatis que fecerint
inreparant/ut minores culpa;
suas estimant/quas minor i
uectio castigat/Et quas vehe
menter obiurgari vident/ma
iores esse deprehendunt/vnde
necesse est/ut semp; sermo p;
dicantis/aut auditor; debeat
qualitate reformari/ne aut
vereamdis aspera/aut impude
tibus lenia loquat; Quid au
tez mir; si hoc verbi dei eroga
tor faciat/aut et agricola/qui
sem; in terraz mittit/prius ter
qualitate; p;uidet/quibus sei
nibus apta videat/et postq;
qualitate; terre p;uideat/tuc
semia; spargit/S; quia de q;
litate doctrine longius locuti
one; traxim;/oportet: ut ad
euz cepim; exponedi ordine
redeam;/si et si conuersus fu
erit iustus a iusticia sua/et fe
cerit iniquitate;/pona; offen
diatuz cora; eo/ipe; moriet;
q; no; annuati; ei in peccato
suo morietur/et no; erit in
memoria iusticie eius qd
fecit/sanguine; vero eius
de manu tua requira;/quia
iusto/qui i peccato cecidit/p;
dicator tacuit/eius sangui
nis reus tenet/et qui solli
tus esse no; studuit i predica
cione/factus est p;iceps i di
natione/S; cu; dicit; in pad

suu moerere uicium in
na iusticie eius quas fecit
nobis inuenit/compone
esse/qua; in mala committit
sine culpa ad memoriam
intra huiusmodi rationem
peruenit male nulli
esse sed in bono/S;
potest ut iusto et postq;
adde; p;uidet; si in
us q; aut; iniquitate; p;
tor debet ad casu; ve
proculdubio et pus q; m;
Nam loquit; Si aut; tu
cruces; ut no; peccat
fuit et no; peccat
ues inu; quia amia
ita ut iust; huius libera
Si aut; p;ior; ideo m;
sua; huiusmodi iusto
ponat; amia; ut; cu; iust;
ad p;ior; p;ior; huius
inde p;ior; quia tra
me tenet/S; quis nra
gradat; p;ior; ut no; p;
p;ior; huiusmodi compo
f; etia; iust; inuagat; ne ad
los; cu; infirmos nra
f; cu; iust; vna; co;pon
d; ante; eos no; p;ior;
iust; huiusmodi tenent; q;
qui tenet; vident; et tam
p;ior; est; debet; etia;
alio; inuenit; vnde p;ior;
in equo; dicitur; si p;ior;
bis; et; inuenit; debet; si
p;ior; iust; omnia; que; de
iust; inuenit; coram; se
de; huiusmodi est; laborio;
iust; huiusmodi velle; p;ior;
p;ior; huiusmodi dicitur;
p;ior; huiusmodi inuenit;
p;ior; huiusmodi a iusticia
sua; fuerat; inuenit; p;ior;

suo mouet/et nō euit ī meo
 ra iusticie eius/quas fecit/h
 nobis maxime considerādū
 est/quia cū mala cōmittim
 sine causa/ad memoria bō
 nā trāsacta reuocam/ qm ī p
 petnaone maloz/ nulla debz
 esse fiducia bonoz. **S**z qm
 potest/ utz iusto et postq̄ ce
 adert p̄dicanduz sit/ an et p
 us q̄ cadit/ Inuigilare p̄dica
 tor debet/ ne ad casuz veiat/
 proculdubio et p̄us q̄ cadat/
Nam sequit. **S**i autē tu amū
 caueris iusto/ ut nō peccet iu
 stus/ et ille nō peccauerit/ vi
 uens uiuet/ quia amūcauisti
 ei/ tu autē aīaz tuā liberasti.
Si autē p̄dicator ideo aīam
 suaz liberauit/ quia iusto ne
 peccaret amūcauit/ cū iustū
 ad peccatū p̄dicatore tacente
 cecidit/ p̄dicator quia t̄nauit/
 reus tenet. **S**z quis n̄m to
 go ad hec sufficiat/ ut nō solū
 peccatores studiose corripiat/
 s; etiā iustis inuigilet ne cadat/
Nos em̄ infirmitatis n̄e con
 sci/ cū iustos viros cōspiciam/
 admonere eos nō p̄sumim/
 ut iusticie vias teneant/ quā
 quia tenet videm/ et tamē
 p̄dicatoris est debitu/ etiam
 iustos amonere/ vnde p̄dica
 tor egregius dicebat/ sapiēt
 bus et insipientibus debitor sū/
 In his vero omnibus/ que de
 iusto ad iniquitatez conuerso
 dicta sunt/ hoc est laboriosū
 ad loquēdu/ hoc valde p̄time
 scenduz/ qd̄ dñs dicit/ ponaz
 offendiculu/ corā eo/ aut emz/
 si conuersus iustus a iusticia
 sua/ fecerit iniquitatez/ ponaz

offendiculu/ corā eo/ **N**os au
 tez dicim/ quia quisquis iniq
 tatez fecerit/ offendit/ et vez
 est oīno quod dicim/ au. adh
 er. deus omnipotens/ offendiculu
 ponit/ quē iam īpegisse et cea
 disse p̄ iniquitatez quā p̄petuit
 conspuat. **S**z districta sunt oī
 potēns dei iudicia/ et qui pecc
 torez diu expectat/ ut redant/ nō
 redem atq; contēpenti/ poit
 adhuc vbi grauius īpungat/
 peccatuz/ quippe qd̄ p̄ penitē
 am cūctus nō delet/ aut peccatū
 est/ et causa peccati/ aut peccatū
 et pena peccati/ aut peccatū sil
 et causa/ et pena peccati/ **O**mē
 em̄ qd̄ prius cōmittit/ peccatuz
 est/ s; si cūctus penitendo nō ter
 gatur/ iusto iudicio/ omnipotens
 deus/ obligatur peccatis men
 tez/ etiaz ī culpaz aliā p̄mittit
 cedere/ ut qui flendo et corrigē
 do/ noluit mūdare qd̄ fecit/ pec
 catuz/ inapit peccato cumula
 re/ peccatuz gō qd̄ penitēne lamē
 to nō diluitur/ peccatuz simul ē
 et causa peccati/ quia ex illa orit/
 vnde adhuc peccatoris animū
 alius obligetur. **P**eccatū vō
 quod ex peccato sequit/ peccatū
 simul est/ et pena peccati/ quia
 exrescente ceante/ ex retribu
 tione prioris culpe/ generat/ ut
 quasi iam quedūz sint in p̄dore
 supplicia/ ipa inaremētā viaoz/
Sit vero nō iniquūz vniū idemq;
 peccatuz/ et peccatuz sit/ a pena
 peccati/ simul et causa peccati/ po
 nam em̄ ante oculos/ quē p̄iaz/
 vē p̄ximi cōcipisse/ quā quia ap
 te nō valuit/ furto diripuit/ s; ī
 furti accusacōne positus/ se hāc
 diripuisse iure iurādo denegauit/

Huius generis concupiscentia peccati
fuit et in peccati qui per eam
pueunt ad rapinam. Item vo
furtum quo re concupiscit di
rupit et peccatum ei factum est
et pena peccati quia ex retri
butione iam non repressit concu
piscencie factum est ut veniret
ad furtum et culpa cordis ex
creset et iope ex ultione re
atatis si qui furtum puerio te
gere annuit ex peccato rur
sum peccatum genuit. Furtum
generis quod ex concupiscentia pressit
et puerio protulit peccatum
et pena peccati factum est in illo
precedenti peccatum et causa pec
cati culpe subsequenti quia de
illa natura hanc genuit. **Q**uod
bene paulus apostolus de quibus
dicitur deus intelligitibus si
non honorantibus insinuat dicit
Cum cognouissent deum non sicut
deum glorificauerunt aut gratias
egerunt sed euauerunt in cogita
tionibus suis et obscurati sunt
insipiens cor eorum dicentes esse
se esse sapientes stulti facti sunt
et mutauerunt gloriam incorru
ptibilis dei in similitudinem ima
ginis corruptibilis hominis et
volucrum et quadrupedum et
serpentium. et cetera est peccatum et
pena peccati si peccatum solu
mo et pena peccati esset si non
adhuc ex hoc peccato et aliud
sequeret nam post infidelitate
eorum subdit propter quod tradidit
illos deus in desideria cordis
eorum in immunditiam ut contumelias
afficiant corpora sua in semet
ipsis. Qui igitur cognoscentes de
um non sicut deum glorificauerunt
ex eo peccato et causa peccati

adhuc quoque producti sunt fut
ad cultum serpentium et volu
crum laborant si quia per hanc
etiam reatatem usque ad immunditiam
et carnis contumelias ce
derunt ipsa infidelitatis eorum ce
ditas precedenti intellectui et pec
catum est et pena peccati subse
quenti vero immunditiam peccatum
factum est et causa peccati si quod
de his in libris moralibus diu
tractatum est nobis nunc in eis
diuinus immorandum non est.
Hoc autem nobis cum tremore
considerandum est quomodo in
ustus et omnipotens deus cum pre
cedentibus peccatis irasatur punit
ut reata mens etiam in aliis
labatur unde moyses ait. **N**on
dum completa sunt peccata amor
reorum. **D**avid quoque dicit. **A**ppo
ne iniquitatem super iniquitatem
iporum ut non intrent in iustitiam
tuam. **P**rophetam etiam alius dicit.
Maledictus et maledictus et ho
micidus et furtus et adulteri
us. **I**ndauerunt et sanguis san
guinis tetigit. **S**anguis enim
sanguinis tangit quando peccato
peccatum additur ut ante dei
oculos adiunctis iniquitati
bus anima crucietur unde et
paulus apostolus ait ut impleat
peccata sua semper. **I**ohannem quoque
angelus dicit. **Q**ui nocet nocet
at adhuc et qui in sordibus est
sordescat adhuc. **U**nde nunc et
ait dicit dominus. **S**i conuersus in
ustus a iustitia sua fecerit iniqui
tatem ponam offensam oculis eorum
eo ac si aperte dicat quia vide
penitendo noluit ubi iam impe
git iusto eum iudicio deserens
ponam ei ut et alibi in pingat

Quoniam dñi pōne est/ neq̄q̄
 ad peccandū p̄mere/ si nolle
 a peccato liberare/ sicut de pha
 rone dicit/ Ego em̄ indurabo
 cor eius/ Non em̄ cor peccatis/
 dñs obdurat/ si obdurare dicit/
 n̄ ab obduranone nō liberat/
 A d̄scors em̄ de tēpus nob̄
 ad penitētiā relaxat/ si n̄ ei⁹
 gracie patientiā/ nos ad aug
 mentū vertim⁹/ culpe/ hoc ip̄m
 tempus/ qd̄ ad parcendū pie di
 sposuit/ districtus ad faciendū
 vertit/ ut n̄ reuertit quis etiā
 post/ spacio accepto tēporis no
 luerit/ p̄ hoc mala sua ad rea
 tur̄ auget/ p̄ qd̄ ea diluere po
 tuerat/ si conuerti voluiss̄/ vñ
 scriptū est/ Ignoras. qm̄ beni
 gnitas dei/ ad penitētiā te ad
 ducit/ Sēdm̄ duritiā autē tu
 am/ et cor impentens/ thesau
 ras tibi n̄ in die ire/ et reue
 lationis iustit̄ iudicij dei/ De be
 nignitate ḡ omnipotens dei/ si
 ram sibi i die ire rebus the
 saurizat/ quia dū ad peniten
 dū tēpus accipit/ et ad peccā
 dū exhibetur/ ip̄m remediū
 gr̄e vertit/ i augmētū culpe/ no
 Vnde et omnipotens deus/ quia
 collata remedia/ conspiciat ad
 culpe augmētū trahi/ ip̄m be
 nignitate/ quā contulit/ in iu
 dicij districtione/ vertit/ ut i
 de post amplius ferat/ vnde
 modo amplius expectat/ et
 quia homo deserere malū nō
 vult/ ut viuat/ auget/ vnde
 moriat/ si siue iustus in culpa/
 siue peccator i morte corruat/
 speculatoz timēdū est/ ne ex
 suo silencio/ creatus peccatūz
 pariter inuoluat/ si inter her

dum loquor/ auertere oculos
 amemet ip̄o volo/ Et ecce itez
 diuin⁹ sermo me ip̄mgit/ si me
 metip̄m/ ut meā negligētiāz
 videā/ et michi dia her que au
 dio p̄time scōm/ Sicut em̄ su
 perius dixi/ Cuius cor in auris no
 inumeris sparsim se ad se col
 ligat/ quōdo etem̄ possit/ ea
 que circa me sunt. soliate oīa
 curare/ et memetip̄m adunato
 sensu conspiciere/ quōdo possit/
 p̄uoz nequitiās insequendo
 corrigere/ bonoz actus laudā
 do et amonēdo custodire/ ali
 is terrorez/ atq; alijs dulcedi
 nez demonstrare/ quōdo valeo.
 et de hīs que sunt n̄m̄a fr̄ib⁹
 cogitare/ et cont̄ hostiles gla
 dios/ de vrbis vigilis soliatu
 dīcē gerere/ ne mansione sb̄
 ita ciues peant p̄uiderē/ et i
 ter her om̄ia/ pro aiāz custodi
 a/ plene et effimater verbūz
 exhortationis ip̄endere/ Loqui
 em̄ de deo/ quiete et valde li
 bere mentis est/ Tunc n̄q; bñ
 lingua dirigit⁹ in sermone/ cui⁹
 seare sensus quieuerit in h̄n̄
 quillitate/ quia nec concussa
 aqua/ imaginez respiciētis rō
 dit/ si tūc i carvultus respiciē
 tis aspiciat/ tūc nō mouet/ Quā
 ḡ exhortationez/ vobis specu
 lator vester fr̄es km̄ faciat/
 quē tot rez cōfusio cōturbat/
 certe is de quo loquim⁹/ p̄pha
 vltima reuelatione/ tēplūz
 videns/ que i eodez tēplo con
 spexerit/ inter cetera narrat
 dicens/ Terra vsq; ad fenestā/
 et fenestre clausē. Paulus
 quoq; apl̄us dicit/ tēplūz dei
 sanctūz est/ qd̄ estis vos/ In hoc

verba suscipere non amittit. Et
 quid grex de necessariis faciat
 at si audire atque pendere
 hoc quod tempus presens exigit.
 pastor recusat. Grossiora ergo
 vestimenta sacerdos exiens ad
 populum induat ut mentis sue ha-
 bitus pro utilitate filiorum etiam
 ad terrenam tollezandam componat.
 Pensate rogo fratres karissimi quoniam
 labor speculatoz sit et
 ad sublimia cor tendere et hinc
 repente ad ima reuocare et
 in sublimitate cognitionis inter-
 me extenuare animuz et propter
 exteriores causas proximorum
 ita diu subito in cognitione pro-
 fectere. Non ergo michi necesse est
 modo verba prophete exponere sed
 mea coram vobis miseram defle-
 re. Unde peto ut vram me orationem
 tale faciat qualis et in vobis
 et vobis prodesse. Potens est
 indigno michi et infirmo ex
 vram intercessionem ista tribue
 qui ex sua pietate pro nobis
 dignatus est infirmari. Vir-
 tus enim dei est atque sapientia
 que miram infirmitatem superstit
 ut ex sua nos firmitate ro-
 boraret. Iesus christus dominus qui
 vult et regnat cum patre in unitate
 spiritus sancti deus per omnia
 secula seculorum Amen.

Post omelia. xxi. p. me dicit
 greg. Deuata veritate hy-
 storie. diuina eloquia aliquando
 ex tempore. aliquando ex loco
 musas designant quas apto
 sermone non induant. Ex te-
 pore etenim sicut predicante in
 deis domino per euangelista dicitur
 hiemps erat inter illa enim
 misteria que veritas loquitur

quid cause sunt ut nomen hy-
 emis adderet nisi ut per qua-
 litatem temporis ostenderet
 frigus cordis quia et cum verba
 veritatis accipiant frigida
 iudeorum corda remanebant.
 Aliquando vero ex loco sic car-
 nali israelitico populo descendente
 de monte morse in campis
 bus lex data est. Et sanctus
 apud dominum in monte sedens
 spiritualia et summa precepta lo-
 cutus est ut ex locis videlicet
 monstraret quia et illis tan-
 quam carnalibus mandata mini-
 ma dabant in ualle trans-
 et isti tanquam spiritualis et facti
 in monte mandata celestia
 audirent quatenus apte mon-
 straret quod ascendentes corde
 ad celestia in finima mundi re-
 linquerent et in mentis culmi-
 ne starent. Unde nunc ezechiel
 propheta quid iubente domino
 in locis egerit describit ut
 per locorum qualitates iudicet
 quid in posterum de prophete my-
 steris sequeret. Erat enim dicitur
 facta est super me manus domini
 et dixit ad me surgens egre-
 dere in campum et ibi loquar-
 teur. Quid est hoc quod prius
 dominus in medio israelitarum locu-
 tus ad prophetam fuerat suum
 et tamen postmodum dicit
 egredere in campum et ibi lo-
 quar teur nisi quod prophete sue
 gratia et prius iudeis infunde-
 et hanc postmodum dignatus
 est in latitudine gentium de-
 monstrare neque enim in merito
 per campum gentilitas designatur
 que longe lateque in vni-
 uerso mundo distendit. Vbi et sub

ditur. Et surgens egressus su
in campuz et ecce gloria dñi
stabat quasi gloria dñi (quā
vidi iuxta flumē chobar. In
campo gloria dñi ppheta vi
dit/ quā iuxta flumē chobar
ī medio isrlitaz viderat) quā
ipā eius maiestas. appuit ge
tibus/ que prius se celestis
ī iudanco pplō reuelante spū
declaravit. Sequitur. Et cec
di ī faciē meā (visa gloria dñi)
In faciē suā ppheta cadit/ qz
quā homo ad intelligenda
sublimia leuat/ ex contēpla
tione tñ maiestatis dei/ infir
mitatez sue condicōnis itel
ligit/ et qñ statuz nō habz/ q
se ante dei oculos esse tne
rē et puluere videt. Sequitur.
Et ingressus est ī me spūs/
et statuit me sup pedes me
os. Tunc nos humiliter. ster
nim⁹ deo/ cū nos esse pulue
rē tnerēqz cognosam. Cum
īfirmitatez ppe condicōnis
pensantes/ statuz rigiditatz
et supbie nō habem⁹. (Omī
potens deus/ p suū nos spm
leuat/ et sup pedes nrōs sta
tuit/ ut qui hūiliter apd nos
ex infirmitatis nrē condicōne
iacuim⁹/ et iacem⁹ in bono p
ope. quasi sup pedes ex recti
tudine stem⁹. Qd aut ī campo
de ppheta agit/ nisi ut specia
liter designet/ quia etiaz ele
ctis gentiuz/ suū spūs dand⁹
esset/ qui eos quos assumet/
et prius a supbie sue statu
deiceret/ et postmoduz/ super
pedes suos. id est sup bona
opa. solidaret/ sicut p paulū
diat. Remissas manus. a dis

soluta genua erigite/ a gres
sus rectos frate pedibus ve
stris. Sequitur. Et locutus ē
michi et dixit ad me/ ingredē
et includere ī medio dom⁹ tue.
Quid est/ qz de medio isrliti
a populi/ ppheta ad campuz
educat/ atqz postea ad domū
de campo reuocat/ nisi qz p
dicōnis grā/ a iudanco pplō
ablata/ in gentilitatis latitu
dine sparsa est. Sed tunc m
fine mūdi/ duz iudei ad fidez
redeunt/ quasi ad domū ppha
reduat/ ut ī suo pplō/ rursus
pdicāno in habitat/ que mō
velut ī campo/ ita in dñis
gentibus pollet. Scriptuz
quippe est/ donec plenitudo
gentiuz intraret/ et sic oīs
isrl' saluus fieret. Quia et
p pphetaz alterz diat/ si fuit
numerus filioz isrl' qñ arena
maris/ relique salue fient.
Exeat g⁹ ppheta de medio po
puli ad campū/ de campo re
deat ad domuz/ ut et pdicō
que iudee facta est/ egredi
atur ī gentes/ et repletis fi
de gentibus/ iudea recipiat
spiritualis doctrine dona que
amisit. Includi autēz ppheta
ī medio domus sue precepit/
quia antixpi tpe/ ab eis ge
tibus/ que ī infidelitate pnia
serūt/ plebs conuersa iudeoz/
duris psecutōibus angusta
tur/ unde scriptuz est. Atruz
autēz qd ext⁹ tēplū est/ eice
foras/ et ne metueas illud/
qm datur est gentibus/ et a
uitatez scāz calcabūt/ in eis
qdraginta duobus. Sequitur.
Et tu fili homīs ecce data sūt

sup te vi

sup te vincta et ligabit te
 i eis/et no egredieris i medio
 eoz/et lingua tua adherere
 faciat palato tuo/et eris mu-
 tus/nec quasi vir obiurgans/
 quia domus exasperans e/
 que videlicet verba sup typi-
 ce exposicionis verba ordie/
 sequim/ipheta i domo sua vincta
 suscipit/et ligatur/quia i ex-
 tremis/ai iudea crediderit/
 gravissimas tpe antixpi p-
 secutiones sentit/ita ut pdi-
 catores eius/miniistri iniqui-
 tatis no recipiant/si resisten-
 tes/cos vinctis dolor pre-
 mant/et i medio eoz/no eg-
 diatur/quia ad corda puoz/
 pdicatio no puenit/di lingua
 bonoz/ligata tribulacionibus
 tacet/Erunt etenim tuc/mul-
 ti ex iudeis infidelibus/q eos
 dez ipos/qui ex iudeis credi-
 derit psequatur/Vnde non
 duz est/quod hic quoqz dr/
 quia et in domo sua vincta
 la ipheta sustineat/ut vide-
 licet designet/qm et ex ipo
 suo genere/iudea ai fidelis
 fuerit/tribulacionez psecutio-
 nis portet/Du enim vni gen-
 tus sumi patris/i carnatus
 et mortuus resurrexisset/at-
 q ad celos ascendisse no cre-
 ditur/sicut p sacre scripture
 paginas pdicant/immix apd
 eos/ipheta ligatur/que si i-
 ta ut dicta est/i eoz itelle-
 ctuz decurreret/quasi liboz
 gressus sue pdicacionis ha-
 buisset/Reprobis go tunc/
 pdicatorum sciencia tacere com-
 pellit/vnde et hic subditur
 Et linguaz tuaz adhere fa-

ciat palato tuo/et eris mutus/
 nec q vir obiurgans/quia
 domus exasperans est/ no
 quia enoch et helia pdica-
 te/multi ex eis qui tuc ex iu-
 deis/infidelitate remaserit/
 ad cognicionem veritatis rede-
 unt/sicut de eodez helia dr/
Helias veniet et ipse resti-
 tuet omnia/qui vtriqz p Zach-
 ariam/duo olivae/et p Iohane
 duo candalabra nominant/
Pecte hic quoqz subiungitur/
Cu aute locutus fuero tibi/
 apiam os tuum et dices ad e-
 os/herc dicit dñs deus/Tunc
 enim velut i extremo/os iphe-
 te apitur/cu in pdicacione e-
 noch et helie/iudeis ad fide-
 redentibus/ipheta sacre e-
 loqui de xpo fuisse cognoscit/
 si quia hec typice dixim/
 nuc verba eadez/corritati ve-
 stre moraliter differam/ no
 est enim q exire ipheta ad ca-
 mpuz iubetur/ nisi qd unusqz
 qui pdicat/pter eos qd ex-
 se positos corrigit/atq ab in-
 iquitate copescat/loquedo ad
 campuz exiit/ibi qz gliaz dñi
 videt/quia tanto largius do-
 ctine qnz papit/qnto se in
 labore pdicacionis/ex amore
 pximoz tendit/foras go ex-
 eundo/i altuz visione duat/
 quia vnde i alienis cordib/
 ignorancie reatitez/misterio
 sue locacionis illuminat/Inde
 euz/supna graia alioz itelli-
 gena exaltat/ no
Dz quia semp
 pdicator debet ad mentez re-
 currere/huilitate/atq mu-
 diaz custodire intrinsecus/
 post campuz necesse est/ut

ad domū redeat/ quatenus in
hys que dicit/ qualis etiā ipse
sit/ intra consacrāz cognoscat/
Si enim autē h' quod loquitur
minime custodit/ aut de hys
que loquitur/ tēporales glori-
am requirit/ loquēdo quidem
ad campuz exit/ si nō cogitan-
do semet ipm/ ad domū redire
contēpmit/ Accepto em̄ spū/ in
medio dom' includim' quōd p
eius grāz/ ad discutienda mē-
tis nr̄e secreta reuocant/ ut
apud semetipm/ in deo anim'
quiescat/ et nō iam p extero-
res cōcupiscētiās/ si appetituz
laudis et glorie/ cogitacōnis
mobilitate disciatur/ De hac
domo cordis/ audax sanato-
p semetipaz veritas dicit/ Tol-
le grabatuz tuū/ et vade i do-
mūz tuā/ **P** grabatuz quippe
i quo carnis est requies/ ipa
caro designat/ p domū vero
cōcupiscētia figurat/ Et quia
cū mēte mortui/ in vias iace-
m' carnis delectacōne **co-
sum'** quiescōm' infirmi porta-
mur i lecto/ Cū vero sanati fu-
erim' mente/ ut iā pulsantib'
viis carnis resistam' / hūc ē
ut tēptacōnuz contumelias
de nr̄a carne tollerem' / Ego
itaqz ad salutēz reducto. p̄-
p̄tatur/ **Tolle grabatuz tuū** id
est: porta lectuz i quo portatuz
es/ quia necesse est/ ut sana-
tus quisqz/ portet carnis cō-
tumelias/ i qua prius iacebat
egrotus/ Quid est gō dicere/
Tolle grabatuz tuū/ et vade i
domūz tuā/ nisi porta tēptacō-
nes carnis/ in quibus hacte-
nus iacuisi/ ac reuertere ad

consciētiāz tuā/ ut videas que
fecisti/ **Propheta** igit' post cā-
puz i domū includi p̄cipit/ ut p̄-
dicitor semp post grāz doctri-
ne/ quā p̄ximis m̄strat/ ad con-
sacrāz redeat/ seqz ipm subti-
li exanimacōne disciat/ ne
de hys que foras p̄dicat/ aliqd
ipse apud se intrinsecus t̄stato-
re laudis quezat/ **Vnde** et p
salomonez dicit/ **Bibe aquā**
de cisterna tua/ et fluenti pu-
tei tui diruentur fontes tui fo-
ras/ et i plateis/ aquas tuas
diuide/ habeto eas solus/ nec
sint alieni p̄ticipes tui. **Vidēt**
gō valde cōtra esse/ q̄ dicit/
Diruent' fontes tui foras/ i
i plateis diuide aquas/ cū pro-
tu' subiūxit/ habeto eas sol'
nec sint alieni p̄ticipes tui/ q̄
mō em̄ aquā sciētiē/ solus ha-
bere poterit/ si hanc i plateis
diuidit/ **Quomō** alieni/ aque
eius p̄ticipes nō sunt/ si fon-
tes illius foras diruantur/
si nō p̄dicam' p̄p̄lis i plateis/
nimirū aqz diuidim' / quia in
auditoz multitudinez/ sciētiē
verba dilatam' / Cū vero nos
adiuuāte diuina grā/ in tri-
secus custodim' / et ne mali-
gini spūs/ qui iure a nobis ali-
em sunt/ quia sorte b̄titudinis
p̄diderūt/ nobis i elacione sur-
ripiant/ sollicitudine cauta or-
cūspiciam' / **Soli** habem' aquas
quas i plateis diuidim' / ut
nobisqz i eis/ alieni p̄ticipes
nō sint/ hūc nimirū de quibus
scriptuz est/ **Alieni** insurrexe-
rūt i me/ et fortes queherūt
aiāz meā. **Aquas** gō i plateis
diuidit/ et solus habet/ qui p

hoc q̄ multis p̄dicat/se in cogi-
 tatione t̄p̄alis glorie nō exultat
 Tunc em̄ possidet homo quod
 docet/q̄ndo se nō gaudet ino-
 tescere. si prodesse. Ex campo
 q̄ ad domuz p̄pheta reducat
 ut is qui ex deo loquit̄ postq̄
 pro utilitate p̄ximoz loq̄ndo
 foras exierit/ex hūilitate sp̄
 ad disuadenda cordis sui sc̄re-
 ta reuert̄. vnde et subditur/
 Et tu fili hominis ecce data sunt
 sup te vincula et ligabunt te
 in eis/et nō egredieris in medio
 eoz. Cū em̄ p̄dicator quisq̄ ad
 consuetudine domū sue reducat
 sup euz vincula dant̄ et ligat̄
 in eis/quia q̄nto plus i cogitacō-
 ne disuaserit/tanto amplius a-
 gnoscat iustit̄iā q̄ntis mortali-
 tatis sue infirmitatibus. sit li-
 gata/m̄ em̄ se ligatur/consue-
 ret/paulus minime dixisset/
 Desideriuz habens dissolu/et
 in xpo esse. Hinc et p̄ psalmi-
 stam dicit̄. Aut audiret gemitu
 cōpeditoz/et solueret filios in-
 ter t̄p̄toz. Et rursus. Intret i
 conspectu tuo gemitus cōpedi-
 toz. Sepe autē cū iam anima
 ad redēptōis sui sperā contē-
 plandaz/exire desiderat/cū re-
 lesibus gaudiis interesse su-
 spirat/ipsa mortalitatis sue vi-
 cula conspiciat et gemit/quib̄
 adhuc i p̄nti mūdo ligata re-
 tinet̄. Hinc est em̄ q̄ subtile
 omnipotentis dei iudiciuz intue-
 ens. Jeremias ait. Circulū edi-
 ficauit aduersus me vndiq̄z/ut
 nō egrediar/agḡuauit cōpedē
 meaz. Habem̄ em̄ cōpedes/
 ip̄az infirmitatez atq̄ corrupti-
 onez mortalitatis n̄re. Sicut

tribulatio nobis et gemitus
 additur/ipe n̄re cōpedes ag-
 ḡruantur. Et quidem q̄ diu in
 hac vita iustus moras patit̄/
 loquēdo bona. prodesse alijs fe-
 stinat/si cū duras mētes con-
 spiciat/easq̄ considat contēno-
 nibus occupari/p̄dicatōis re-
 tinet verbum/et i medio eoz nō
 egredit̄/quia bonis que loqui
 poterat obmutescit/sicut per
 pauluz dicit̄. nichil p̄ contēno-
 nem neq̄ p̄ i anem gloriā. Et
 rursus. Si quis vult contē-
 nosus esse/nos talem cōsue-
 tudine nō habem̄. vnde hic
 quoq̄ apte subiūgatur. Et li-
 quam tuā adherere facias pa-
 lato tuo/et eris mutus/nec q̄
 vir obiurgabis/quia domus
 exasperans est. Aliquādo vero/
 etiaz cont̄ resistētuz linguaz/
 p̄dicantuz corda zelo sui. d̄ns
 accendit/ut taceant/sed dicta
 fallatuz/verbis veritatis pre-
 mant. vnde hic subditur. Cū
 autē locutus fuero tibi/aperi-
 os tuū et dices ad eos. hec di-
 cit̄ d̄ns deus/si hec que breui-
 ter sub duplici intellectu dis-
 cussim̄ placet ut iuxta consi-
 deratōnez l̄re/leuiter tangēdo
 transeam̄. Quid em̄ nobis a-
 plus p̄ ip̄a verba historie/q̄ v-
 tus obediencie cōmendatur/
 Cū mō ad t̄nsigratōnez iux-
 flunūz chobar p̄gere/mō in
 campuz egredim̄ ex campo
 ad domuz redire/p̄pheta p̄cipi-
 tur/ut prius ex iussione p̄ges/
 et paulo post/exiens atq̄ ite-
 ruq̄ domuz rediens/et semet
 ip̄m recludens/sem̄p sue volū-
 tatis arbitriuz/ad diuini elo-

no
no

fuissent? Sed cum in doctrina at-
 que silentio sit merito tanta
 diuersitas ut scire finale non
 possit utrum ex auditoribus
 an ex eius uia. qui doctrine
 locum uidet tenere (docendi ser-
 mo subtrahatur quid aliud
 nobis quod semper seruari in re-
 bus dubijs humilitas iubet
 ut et quando loqui possum non
 extollamur ne fortasse hec
 ipsa locutionis uere gratia non no-
 bis sed auditoribus nostris colla-
 ta sit. Et rursus quando loqui
 non possumus. Hi qui nobis com-
 missi sunt minime nos diu-
 dicant ne fortasse non ex nostro
 peccato sed ex audientium loqui
 minime possim. Ad hoc quod
 nobis cuncta demeritis nostris
 imputata sunt ut uia certarum gra-
 tarum teneamus. humilitatem qua-
 tenus et nos cum loquimur ex om-
 nipotentis dei dono hoc esse uerum
 meritum putemus. Et quando a lo-
 cutione doctrine obmutescimus
 quod spiritus nostra culpa sit (vos tamen
 hanc esse uiam spiritaliter creda-
 tis) quatenus dum uia uiam nobis
 mala tribuimus et bona alijs
 propter humilitatis gratiam fiat ut
 doctrine sermo qui ablati fuerat
 redeat. Sequitur. Cum
 autem locutus tibi fuero (ap-
 piam os tuum et dices ad eos et
 hec dicit dominus deus) qui audit
 audiat et qui quiescit quies-
 cent quia dominus exasperatus
 est. Sepe quidem uerbum dei au-
 dire desiderant sed cum alios con-
 spiciunt autem auertere etiam
 ipsi a salutis auditu demerant.
 Et plerumque multi quiescere ap-
 petunt atque a ruidis mundi huius

actibus vacare nullis in ter-
 renis desiderijs succubere sed non
 dum uident alios inquiete a-
 gendo proficere atque in hoc
 mundo diuitijs et honoribus
 extolli quia nec dum in uia recti-
 tudinis firmi sunt ad praua
 opera ex aliorum exemplo dila-
 buntur. Hinc est enim quod in typo
 infirmantur psalmista loquens
 dicebat. Dei autem pene mo-
 ti sunt pedes pene effusi sunt
 gressus mei quia zelatus sum
 in peccatoribus pacem peccatorum ui-
 dens. Hinc iterum dicit. Dum
 superbit impius incendit pau-
 per hinc ad Ieremiam uoce do-
 minica de iuda et israel dicit.
 Numquid uidisti que fecerit auer-
 satrix israel abijt. sibi metipsum su-
 per omnes montes extelsus et
 sub omni ligno frondosus et
 fornicata est ibi et dixi cum fe-
 cisset hec omnia ad me conuer-
 tere et non est reuersa ubi sta-
 tim subdit. qualiter ex emu-
 latione eius etiam iuda cecidit
 que stare uidebat aut enim. Et
 uidit puaricatrix soror eius
 iuda qui pro eo quod mechata ef-
 set auersatrix israel dimisisset
 eam et dedisset ei libellum repu-
 diij et non timuit puaricatrix
 iuda soror eius sed abijt et for-
 nicata est etiam ipsa. Ecce mi-
 sericors deus contempnit et uo-
 cat auersantibus se sicut in me
 apit quia peccanti dicit. Ad me
 conuertere et tamen non est con-
 uersa. Sed quia omnipotentem
 deum plebs israelitica deseruit
 et reuertere nolens libellum re-
 pudij accepit deseruit uide-
 licet peccando sed libellum re-

172
pudij accipit (in suis iniquitati-
bus sine flagello remanedo)
nō tm **A**nima enim que peccat (relin-
quitur a dno) si ei post pec-
catu prospitas sequit' nulla
disciplina/ nulla districtio
inreptio reuocat ad cor
diuisione) quā inter se. a dñz
fecit/ etiaz libelluz repudiij
accipit/ ut iam velut aliena
derelicta. faciat mala q̄ vult/
Zeli dei flagella nō sentiat/ q̄
tenus ad eterna supplicia (p
fundius descendit) S; soror
eius iuda) quā dimissaz isre-
licaz plebem i suis voluptati-
bus vidit/ ipa quoq; imūdi-
a fornicationis exarsit/ Quia
enim aspexit adulteraz i sua
pueritate florere/ etiaz ipa
nō timuit. deterius peccare/
atq; a conuictione dñi/ quasi
a viri legitimi cubili recede-
re/ unde necesse est/ ut peccantes
quosq; (hic considerem' apli'
miseros/ quādo eos conspiciam'
i culpa sua/ sine flagello de-
relictos) **N**unc etiam psal-
monez dicit' **A**uerzio puulo-
ruz interficiet eos/ et pspici-
tas stultoz pdet eos/ **Q**ui
enim a deo auertit' et pspa-
tur/ tanto pdiaoni fit pximi/
quāto e zelo discipline iueit'
alienus) **D**icit' g' qui audit
audiat/ et qui quiescat quie-
scat/ quia dom' exasperans
est/ **N**e si aperte diceret' vos
qui iam et verba veritatis au-
dite/ et a praua repistis acti-
one quiescere/ nolite illos imi-
tari/ quoz me exasperari mo-
ribus videtis/ qd' tamē et a-
lter intelligere possim/ qdā

em verbus audietes nō au-
diūt/ qm̄ aure ad sacru elo-
quiuz ponūt/ s; cor a mūdi
desiderijs nō euellunt/ **E**t
sunt nō nulli/ qui quiescen-
tes. minime quiescunt/ quia
a prauis quidez actibus on-
si sunt corpore/ si pueritatez
opez/ ex delectatione versat'
i mente) **N**unc est enim/ qd' de
dea ad captiuitatez pueniente/
scriptuz est) **V**iderūt eū hostes
et deriserūt sabbata eius/
Hostes enim sabbata deridet/
quādo maligni spūs/ onose me-
ti. prauas cogitationes inci-
unt/ ut et si quiescat ab ope/
nō quiescat a maloz opez
delectatione) **R**ecte g' nūc di-
qui audit audiat/ quaten'
sic fiat sermo i aure corporis/
ut sonet i aure cordis/ et q̄
quiescat. quiescat/ ut puitatiz
desideria/ repellant' a cogita-
tione/ cū iam repulsa vident'
ab ope) **V**bi ne maloz sicut di-
xim' exempla sequam' **A**d-
uigil' quia dom' exasperans
est/ **M**ah autem/ et si diu to-
lerant' subito corruūt/ et eo-
ruz penas infirmi cōspiciūt/
ne quoz culpas impunitas
existimant. imitentur) **V**nde
hic quoq; eiusdē iudee de so-
lacio subiūgit' que domus
exasperans vocat' tū ptin'
p̄phe suo dñs dicit) **E**t tu fili
homis/ ssume tibi laterē et po-
nes euz coraz te/ et desarbes
i eo ciuitatez nrlm/ et ordina-
bis aduersus eam obsidione/
et edificabis munitiones/ et
cōportabis aggeres/ et dabis
cont' eaz castra/ et pones a

rietes i gyro/et tu sume tibi
 sartagine em ferream/et po
 nes eam muruz ferreū/inter
 te et ciuitatez/et obfirmabis
 facie tua ad eam/et erit in
 obsidione et circumdabis eaz/
Signus est domus isrl/In
 quibus videlicet verbis ob
 sessio atq; destructio designat/
 et p̄vius ppli afflictio exp̄
 mit/qua domus exspans
 vomitur/cū aperte dicit/Or
 dinabis aduersus eam obsi
 dionez/et edificabis munia
 ones/et reportabis aggerē/
 et dabis cont̄ eam castra/et
 pones arctes i gyro/S; qz
 verbi p̄phete sic plerq; nar
 rant historici/ut p̄ her etiaz
 myshim describant/oportet
 ut her eadez dicti p̄tulim⁹
 spūaliter differant/ maxie.
 quia i eis interponit/ quod
 teneri posse ad h̄rāz no vidē
 ay dicit/ Et tu sume tibi sar
 taginez ferreaz/et pones eā
 muruz ferreuz/inter te et ci
 uitatez/et obfirmabis facie
 tuā ad eaz/et erit i obsidione/
 nisi em rebus hystoricis my
 shim misceant/ quid sartago
 ferrea necessaria p̄phie fuit/
 ut hanc inter se et ciuitate
 poneret/et quaten⁹ se ab ei⁹
 obsidione separet/ Cū em dicit
 sume tibi sartaginez ferrea/
 et pones eā muruz ferreū in
 ter te et ciuitatez/aperte de
 clarat/ quia p̄ eandez sartagi
 nez ferream/ab obsidione ci
 uitatis p̄pheta se libere reddit/
 Unde et qd̄ p̄dixi subiūgit/
 Et obfirmabis facie tua ad
 eam/et erit i obsidionez/Ex

qua re ostendit/ quia p̄pha
 i eadez obsidione no erit/ si
 sartaginez ferreaz inter se
 et ciuitatez/ muruz ferreū po
 nit/ Et certe siue i ea captiui
 tate que prius/ siue i ea que
 postmoduz/ isrlitico pplō con
 tigit/ nullus ab eiusdez capti
 uitate p̄culo liber fuit/ sed
 om̄s simul par calamitas i
 uoluit/ Quid g^o intelligi iux
 t̄ h̄rāz potest/ ut p̄pheta inter
 se et ciuitatez/ que obsidenda
 est/ sartaginez ferrea ponat/
 S; quā om̄e hoc/ qd̄ in de
 scriptōe lateus sub signo ie
 rosolimoꝝ ciuitatis legitur/
 iuxta h̄rāz factuz sit/ nobis au
 te/ scienduz est/ quia typicuz
 aliquid p̄ sartaginez figurat/
 S; et obsessio ierosolimoꝝ a
 vera describit/ ex qua re in
 strum̄/ ut dūz aliud impletuz
 iuxta hystoriaz sc̄m/ et aliud
 iuxta hystoriaz/ a ratione vana
 re cognoscim⁹ in sacro eloq̄o
 vtrinq; teneam/ quaten⁹ et
 obsessioez ierosolimoꝝ/ q̄ iux
 t̄ h̄rāz postmoduz facta est/ i p̄
 phete verbis et factis credi
 m⁹ esse figuratuz/ et tunc p̄
 eandez obsidionez/ obsidio a
 lia idest interior designetur/
 In qua. un̄e inquirim⁹ quid
 p̄ sartaginez ferream/ q̄ mu
 rus ferreus dicit/ valeat de
 signari/ Illā itaq; obsidionez
 qua ierosolimoꝝ ciuitas de
 structa est/ iā factuz nouim⁹
 si nūc aliaz intrinsecus q̄ cot
 tidie agitur requirim⁹ De q̄
 p̄ significacōez dicit/ Et tu si
 li homis/ sume tibi latezē et
 pones euz corā te/ et describes

in eo) ciuitatez ierusalem) si ante.
nobis querenduz est) aut ezech
iel ppheta) uel quociens sublimi
a conspiciat) uel quociens aliq
agere mystica iubetur) p'us fi
lius hominis appellat) sepe sub
leuatur ad celestia) et ocul
tis atq; inuisibilibus rebus ei
mens pasatur. **N**ecessse g' e.
ut inter occulta) que penent
filius hominis uocetur) ut sp
agnoscat) est et nuq' extolla
de his ad que ducit. **Q**uid
est enim) pphete ad sp'ualia sub
leuato) semp filii hominis dicere
nisi euz) infirmitatis p'ue me
more facere) ut consensu con
dicimus infirme) (eleuari i co
gitatione no' debeat) de mag
tudine contemplanonis fuerit.
Quia uero ider) ppha ut sup
iam dixim) typuz) p'dicantuz
ul' doctor) tenet) redde ei nuq'
diat) **S**ume tibi laterem) (et
pones eu cora te) (Om'is ete
nuz) doctor) ai terrenuz) queq'
auditor) (ad celestis uerbi do
ctrimaz) suscipit) laterem assuit.
Cui dum loqui cepit) (que fit
retribucio celestis patrie) (q'
uisio pacis supne) ciuitatem
iherusalem) describit i latere) (que
coraz se ponit) quia intenta
mente) (qualitatez) audietis
considerat) (idest) profectu ul'
defectu) conspiciat) (et iuxta
eius intelligenciaz) p'dicantuz
sue uerba moderat) (ut desari
bi) audientis mente) ciuitas
iherusalem) (idest) uisio pacis possit.
Dicat) g' sume tibi laterem)
videlicet) p'xim cor) t'renuz)
pones cora te) scz) ut uita at
q; intellectuz) illi) in terra me

te custodias) Et describis i eo
ciuitatez iherusalem) ut ei) que sint
supna gaudia) de uisione pa
cis innotescas) (Quasi enim ihe
rusalem) ia in latere) descripta
est) ai) terrena mens) cepit)
que sint illa interne pacis
gaudia) uera cognoscere) (et
ad conspiciendaz) gloriar) pa
trie celestis) anhelare) (quai
interna uisio pacis) describit)
quid) mens) que prius terre
na sapuerat) p' amorez) ia ad
contemplanandaz) gloriar) patrie
celestis) eleuatur) **S**z) mox
ut anim' amare celestia) cepe
rit) mox ut ad uisione) pacis
intime) (tota se) intentione) ad
legerit) antiquus ille) aduer
sarius) (qui de celo) lapsus e)
iuidet) (et insidiaz) amplius
i'apit) acrozes) q; consue
uerat) teptationes) admouet)
ita ut plez)q; sic) resistentez)
niam) teptet) sicut) ante nuq'
teptauerat) quid) possidebat)
Vnde scriptuz) est) (fili) accedes
ad seruitutez) dei) sta) i iusticia
et timore) (et sp'ara) ai) ad
teptationez) (vnde) et) demoi
acis) (qui a dno) sanat) ab ex
eunte) demone) discerpitur)
sicut) scriptuz) est) (Et) exclamat
et) multuz) discerpens) euz) ex
iit) ab eo) **Q**uid) est) enim) q; ob
sessuz) hoiez) (antiquus) hostis)
que) possessuz) no' discerpserat)
deserens) et) exiens) discerp
sit) (nisi) q; plez)q; du) de corde
expellitur) acrozes) in) eo) te
ptaciones) generat) q; prius
extitauerat) quid) hor) que
tus) possidebat) vnde) isrlite
quoq; ad moysen) et) aaron

dicant. Videat dñs et iudicet/
 qui fetere fecistis odore nrm/
 corā pharaone et seruis eius/
 et prebuisstis ei gladium ut oc-
 cideret nos. In moyses emz
 et aaron lex et pphete figu-
 rate sunt/et sepe apud se in-
 firmus animus/qui cont' saan
 eloquia murmurat/quia p'
 q' verba celestia audire et
 sequi cepit/regis egypti aduer-
 sitis) idest maligni spūs tēp-
 tatio exarsit. Debet g' doc-
 tor vigilanter proficenti aīe
 quilloz tēptationes in notescē
 ut cautus se valeat cont' ma-
 ligni spūs insidias pparare/
 unde bene nūc post descriptā
 civitatez nrm i latere dicit
 pphete/et ordmabis adūsus
 eaz obsidionez/et edificabis
 munitioez et cōportabis ag-
 gerez. In qua emz patris iam
 visio describitur/et necesse est
 ut tēptationū bella nūciant'
 Nam ut valeat ad illa pparā
 gaudia eterna ptingere hāc
 hic proail dubio oportet/tribu-
 lationū certamina sustine/
 de qua bene dicit ordmabis
 aduersus eaz obsidionez. p'di-
 ator quippe cont' erudiendā
 aīam) obsidionez ordnat/cuz
 p'muniendo indicat/ quibus se
 modis vicia virtutibus oppo-
 nant/ quomō luxuria castita-
 tez feriat/qualiter animuz
 tranquilluz ira p'turbet/ qūtu
 i epta letitia/ vigorez mentis
 resoluat/qualiter multiloquū-
 munitioez cordis destruat/
 quomō mundia caritatez destru-
 at interficiat/ quē admoduz su-
 pbia artem huilitatis effodi-

at/qualiter fallacia iū verita-
 tez i sermone corrūperit/ hāc
 enaz i cogitatione corrūpat/ ut
 ut qui verū dicere noluit/ qd' i-
 tellerit/ iam nec intelligat
 qd' dicere valeat. Ordmatuz
 g' a p'dicatore obsidio/ aī p' scē
 aīmoniaonis verba/ singulis
 quibusq; virtutibus/ que uel
 quibus modis/ vicia insidiet'
 ostendit/ et cont' nrm quaz
 describit in latere) p'dicator
 munitioez edificat/ qū ma-
 la queq; q' munita cont' mē-
 tez veniant demonstrat/ ut
 se se vicia sub virtutuz specie
 abscondant/ quaten' sic sepe
 iam dixim' i moderata ma-
 shaa videri appetat/ et disci-
 pline remissio/ mansuetudo vi-
 deri appetat/ et tenacia se se
 parsimoniaz nominet/ et i or-
 dmata rez effusio/ se beniuo-
 lentia appellat. Quasi emz
 edificante cont' mētes muni-
 ciones sunt/ quādo vicia sub v-
 tutuz specie exarsant/ et i alto
 se extendūt p' imaginez/ que
 i mo iacent/ semp p' actioez/
 Adhuc quoq; addit/ Et cōpor-
 tabis aggeres. Quo emz mēs
 desiderare celestia cepit/ eo i
 illa) maligni spūs) tēptatioib'
 suis terrenas amplius cogi-
 tationes exaggerant. Ppheta
 g' aggerem cōportat/ cū p'di-
 ator sanctus) bonis mētibuz
 qualiter terrena desideria sb-
 rype solent demerant. Atq; ad
 huc addit/ et dabis cont' eaz
 castia/ et pones arietes i giro/
 quasi dat cont' aīaz. doctor ca-
 stia) quādo malignoz spūuz/ cō-
 tra eaz collectas atq; adunatas

sequitur

no

at

no

insidias induit ut aliquando non
solummodo ex vno sed ex multis
vijs simul temptent nam sunt
quedam vicia quae per quaedam sibi
cognationem coniuncta sicut
dissolutio spiritus appetitus gu-
le et immodestia luxurie sicut
multiloquium fallacia atque p-
iurium. Ex dissolutioe quippe
spiritus mens ad ingluuiem ve-
tris rapitur et dum ex hys ve-
ter extendit ad luxuriam caro
trahitur caro supbiendo ca-
ptiua et rursus ex multiloquio
fallacia generatur. Quia diffi-
cile valde est ut qui multa lo-
quitur non etiam mentiat. Et se-
pe mendacium etiam prius te-
gitur ut ante humana iudi-
cia veletur. Supbia quoque
esse sine mundicia atque inani
gloria nullatenus potest. Su-
perbus etenim quisque hono-
res quae ambit ipse alijs in-
det et cum hunc fortasse obti-
nuerit in elatione temporalis
glorie attollitur atque quod alios
conspiciat minime prope potu-
isse hoc se pro inanem gloriam
gaudet praeteris habere. Sa-
endum quoque est quia sepe non
nulla vicia ad mentes non
simul veniunt sed supponunt ut
vnum alteri in temptatione suc-
cedat et aliud contra faciem
veniat aliud vero in tempta-
tione se ex latere subiat. Quatenus
dum alteri resistitur ab altero
mens decepta capiatur. In pa-
em que superius diximus vicia
pleuraque se alia pro alijs furti-
ue supponunt sicut non nunquam
dum vna vincere in nobismet
ipsis conamur plusquam necesse

est lemitas mentes occupat ut
asperitate peccantibus quae o-
portet minime ponat. Sepe
vero dum nobis in esse cauta le-
mitas displicet zelus se in fu-
rore trahit extra patientie
limites animi captiuus rapit.
Quia quae proxima simul vicia
atque adunata contra mentes
veniunt recte in predicatoris o-
re contra descriptam uel in ca-
stra ponuntur. Et quia aliquan-
do singula hinc inde ferunt
sensum in quo arietes ordinantur
ponit quod predicator arietes in
quo dum caute denunciat quod
blande luxuria decipit quod a-
spere inpatientia occidit quod labo-
riose auaritia attendit et in-
terimit quod tumide supbia ex-
tinguit. In quo itaque arietes
ponere est predicando ostende
qui vndique soleant animas mu-
rones vicia ferre. Sequitur
Et tu sume tibi sartaginez
ferream et ponas eam in
ferreuz inter te et ciuitates.
Quia ferreuz forte metallum
est et in sartagine ab us frig-
git. Quid per sartaginez fer-
reuz nisi spiritualis zeli fortis
fixura signatur. Omnis quippe
spiritualis zelus doctoris animas
frigit quia valde cruciatur
dum infirmos quosque eterna
deserere et rebus temporalibus
delectari conspiciat. Quod bene
paulus sartaginez supererat
ferreuz cum zelo animas cruciatur
dicebat. Quis infirmat et
ego non infirmor quis scam-
dalizabit et ego non vror
ipsum suum cor quod amarum zelus
succenderat quid aliud quam sar-

ingenti fortis in qua
re virtutis contra vna a
loc. Quae enim uelut
erit. In ad se habet enim et
quodam quia in de lo
anarum domi zeli con
et virtutis alimen
loc. et sua affluat cogit
ne. Quod est quod omni
sartaginez phetia inter
et ciuitates muri ferreuz
perit quod ad fortis
qui in mente doctor
quod in extremi iudic
ferreuz et animas a vo
latur res est ut si an
es qui doctor noluerit
dum pro zelo quod
habet audere neglig
caus non sit. Durus
ferreuz se et ciuit
ponit in vno tempore
inde de re a dipnaco
pelo nuntur inde m
p. zeli in de re de fr
in patitur quippe o
et potius de re de sar
u. quae est zeli om
hinc etiam psalmista
lus dominus tu comedi
Cantus eius fixura
sue spiritualis zeli ap
tore. Dum plantat
indignus offerit pro lege
in sartaginez iudicium
ferreuz est sartaginez oleo
sola sartaginez offerit ea a
Dum dicitur in vno de
sartaginez patris sui et su
sue et non amabit in al
mille et similia in fact
que in de re in mens
sartaginez zeli in de re
sue que sartaginez patris

tignem fecerat. In qua amo-
 re virtutum contra vicia arde-
 bat. Quae enim urebat. sartago
 erat. Inardescere enim (et co-
 quebat) quia incendebatur
 amaritudine. Zeli contra vicia
 quasi virtutum alimenta para-
 bat. ex sua afflictione cogitatio-
 ne. Sed quid est quod eandem
 sartagine[m] prophetam inter se
 et civitates murum ferreum
 ponit. nisi quod idem fortis Zeli
 qui nunc in mente doctoris a-
 git in die extremi iudicii. In-
 ter eum et animam quam a vicijs re-
 latur testis est (ut si audire
 is qui docetur noluerit) do-
 ctor tamen pro Zelo quem ex-
 hibet per auditoris negligenti-
 am reus non sit. Durum ergo
 ferreum inter se et civitatem
 ponit quia in vicijs tepore
 inde doctor a dignationis
 paulo munitur. unde nunc
 per Zelum custodie cordis firmu-
 m patitur. nullum quippe om-
 nipotentem deo (tale est sacrifici-
 um) quale est Zelus animarum.
 hinc etiam psalmista ait. Ze-
 lus domus tue comedit me.
 Quibus enim firmum est cordis
 que spiritaliter Zelus agit (omni-
 potentem deum placit) aperte o-
 stendit. cui offerri per legem simi-
 la in sacrificium iubetur. de quo
 scriptum est. In sartagine oleo co-
 spersa friget. offert eam cali-
 dum. in odore suavis. deo
 sacerdos qui patri iure succes-
 serit. et tota cremabit in al-
 tari. Tunc enim similia in sarta-
 gine frigit. cum munda mens
 iustis per Zeli sancti ardore crema-
 tur. que conspergi oleo patri-

id est caritatis misericordia mi-
 sceri. que in conspectu omipote-
 tis domini ardet et lucet. Conspersa
 gatur ergo oleo mens. que in sar-
 tagine frigitur. quia sancti Ze-
 li districtio. necesse est. ut ex
 misericordie virtute. et arde-
 at et clarescat. Amat enim
 eundem ipsum quem insequitur.
 Unde et calidus in odore suavis
 simul. domino offerri precipit. quia
 si amore Zelus non habet. ea
 que de sartagine offertur.
 calorem similia amisit. Et no-
 tandum. quis eam offerre pra-
 cipit. videlicet sacerdos. qui
 patri iure successit. Ille enim
 sacerdos patri iure succedit.
 qui esse se omnipotentis domini fi-
 lium. moribus demonstrat. at-
 que a nobilitate intima. operum
 suorum ignobilitate non disre-
 pat. que in altari tota crema-
 ri precipit. ut videlicet. holo-
 caustum fiat. Holocaustum enim
 totum incensum dicitur. Unde
 et in translatione altera in hoc
 loco. haec eadem similia. que in
 sartagine frigitur. holo-cau-
 stum fieri iubetur. hoc autem
 inter holocaustum et sacrifici-
 um distat. quia omne quidem
 holocaustum est sacrificium. non
 omne sacrificium holocaustum est.
 Sunt enim multa bona que
 aguntur. et sacrificia sunt. sed
 holocausta non sunt. quia to-
 tam mentem in amore spirituali
 minime incendunt. Cuius enim
 sic operantur ea que dei sunt.
 ut tamen et quedam que sunt
 seculi non relinquat. immo
 sacrificium. et non holocaustum
 offerunt. qui autem cuncta que

mundi sunt. deserunt/ et tota
mente/ igne diuini amoris ac
cendunt/ In nimis/ omnipote
ti deo sacrificauit/ et holocaustu
fiunt/ Simila itaq; i sangu
ne est. munda mens iusti/ i
Zeli spūalis afflictione/ que
p sollicitudine/ aīaz frigitur/
et nō solū sacrificauit/ s; etiaz
holocaustu/ dno esse. deputa
tur/ Sumam^o g^o sanguine/
ferreaz/ (et ponam^o eā mūz
ferreuz/ inter nos et ciuita
tes/ idest assumam^o Zelu for
tem/ inter nos et auditoruz
aīaz/ ut mūciam^o huic post
moduz forte/ munitione/ tūc
em hunc mūz ferreū inue
tur sum/ Si nūc fortiter te
nem/ videlicet custodienda
docendo. suadendo. mōrepan
do. mulcendo. terrendo. ali
quādo leniter/ aliquādo vero e
tiaz seuerius agendo/ de qua
seueritate recte subdit/ a ob
firmabis faciē tuā ad eam/
et erit i obsidione/ Quid ē
obfirmare faciē ad urbem/ i
latere descriptaz/ nisi. ut ei
anime/ cui celestis pacis vi
sione/ doctor denūciat/ si
adhuc eaz i firmari in suis
actibus conspiciat/ remissio
rez et demētores/ se nūme
ostendat/ Vnde scriptuz est/
filie tibi sunt serua corpus
illaz/ (et nō ostendas hilare
faciē tuā ad illas) Infirme
quippe aīe/ atq; ad appetitū
mūdi dedit/ aliquādo meli^o
ex seueritate seruant/ ut
obfirmata faciēs/ idest se
ueritatis custodia/ (ab omi
spe frivole remissionis ab

ducta/ in constante/ aīaz ter
reat/ atq; a delectatione vi
cioz/ districtōnis rigore cō
stingat/ qd' ai a doctore agitur/
semp necesse est/ ut dulcedo
et huilitas i corde teneat/
quatenus et multuz amet/
et nūq; cont' eū p elatione/
supbiat/ Cui tamē amorez
suuz/ et huilitatez/ pro vtili
tate eius prodeze recusat/
Sequit^o Et circūdabis eaz/
Circūdat doctor auditoruz
aīaz/ ai in omē quod in hac
vita agit/ tēptationuz laqos
apponi posse denūciat/ ut
dū vbiq; sit mens pauidi/
vbiq; circū aspecta/ quanto
timidior/ tanto vigilanti^o
viuat/ Sequit^o Signuz est
domus israhel/ (si ad histou
am obsidionis/ que iuxta
litterā facta est/ signuz est
dom^o isrl' qd' ppheta fecit/ Si
vero ad misteruz/ qd' coti
die erga vni^o aīuz/ aīaz
a doctore agitur/ signū est
dom^o isrl' et hoc quod egit/
et hoc quod agendo nūcia
uit/ qui sicut domus isrl' ob
sidionez/ ptulit corpali ter
ita vna queq; aīa/ que sume
iam omnipotenti deo incipit/
obsidentes se/ insidias ma
lignoz spūuz sentit/ a qui
bus si vere eripi appetit/ sa
re debet/ quia eripi sua vir
tute nō possit/ s; eius neces
se est. ut adiutoruz speret/
qui nos et i carne corrupti
bili viuentes/ p redēptionis
sue misteruz/ p etiaz sup
spūs qui sunt sine carne ro
borare/ hic xpc dñs n^o qui

viuit et regnat cum patre in unitate spiritus sancti deus pro omnia secula seculorum amen.

Item adhuc omelia septima per me patris dicit gregorius. Recurrunt breuiter per haec eadem uerba que diximus et videamus quomodo sequuntur rote spiritus qui spiritus uite dicitur et rotis inesse prohibet. Certe si legentis animus spiritus uite in zeli feruore tetigerit protinus in sacris eloquijs videtur quod moyses ad castra rediens et populus peccasse per ydola cognoscens hunc per feruorem spiritus gladius strauit quod fines per sequendo luxuria nostra domini gladio placant quod petrus inuentus sibi met uerbo percussit et occidit quod paulus negligens discipulis uirga iminatur. Si spiritus uite legentis animus ad seruandam patientiam tangit statim sequuntur et rote quia in sacris eloquijs inueniuntur quod moyses et aaron cum loquentes recte per sermone ipsi passi sunt ad tabernaculum curruerunt pro ipso populo exorantes quem fugebant. Sancta autem comens et timore supbientium percussit et tamen contra eos ad odium non erupit. Patientia enim uera est que et ipsum amat quem que portat nam tolerare se odisse non est uirtus mansuetudinum sed uelamentum furoris. In eisdem quoque eloquijs inuenitur quod samuel de principatu culmine deiectus orasse se etiam per deiciendis confitetur quod nemo sanctorum ad celestem gloriam

nisi patientiam seruando peruenit quod ipse auctor et redemptor generis humani sputa calophos spineam coronam crucem lanceam percussit et tamen per persecutoribus orauit si uere spiritus legentis animus ad studium predicacionis exortat statim sequuntur et rote quia in sacris eloquijs inueniuntur quod moyses iubente domino contra egypti regem in quibus se predicacionis libere uerbis erexit quod stephanus iudeis perfidis diceret uos semper spiritu sancto resistitis nec mihi lapides timuit quod petrus fustibus resus ne in nomine ihesu loqueretur cum magna libertate respondit obedire oportet deo magis quam hominibus quod paulus cathenarum uinculis constringitur si tamen uerbis dei non est alligatus si uere spiritus ad penitentiam lamenta animi compungit sequuntur protinus rote cum scripturam sacre uerba dauid penitentiam profertur quod rex a propheta reprehensus quia subiectus celesti regi non fuit subiecto maripanti non erubuit confiteri quod fecit quod publicanus qui reatus sue nequicie cognouit et si iniustus ad templum uenit iustificatus a templo rediit quod petrus negacionis maculas lacrimis lauit quod latro qui in cruce cognouit culpam in ipsa uia morte inuenit uiam. De quibus adhuc rotis iudei propheta replicat atque subiungit. Cum enim uerbis ibant et cum stantibus stabant et cum eleuatis a terra

pariter eleuabant et rote
sequentes ea quia spūs vite
erat in rotis. Hec sicut no
stis fratres p̄m̄ ex maxia
pte iam dicta sūt; itezata
descriptōne narant; nec
nos itaq; piget (eadez bre
uiter exponēdo repetē) que
spūs p̄ p̄phetaz dignatus ē.
replacando narant; hoc eīz
soluz in hys verbis nouū ad
iatur; qd̄ dictū est; cū stanti
bus stabant; Sūt autē qui
dā (qui vsq; ad hoc p̄ficiūt
ut terrena que ampuūt; be
ne dispensare nouerūt; mi
sericordie opibus mtendūt
op̄ssis subueniant) hū vide
licet. vadūt i eo qd̄ a se (ad
pximi vtilitatez tendūt; Cū
hys ḡ rote graduūt; quia
sacra eloquia) dictoz suoz pas
sus; eoz itinere disponūt.
Et sunt alij (qui in fide quaz
accipiunt; ita ad tenendūz for
tes sunt; ut aduersis quibuz
q; resistere valeant; et non
solū minime ad pueritatez
trahant; p̄fidie; s; etiā p̄sa
loquētes; impugnent; eosq;
ad rectitudinez p̄trahant;
Cū istis stantibus; stant etiā
rote; quia eis rectitudinē su
am; sacra eloquiū verba cōfir
mant; cū eis audiunt; sta
te et tenete; traditiones q̄s
didicistis; Et rursum; aduersa
rius vester dyabolus (tūq;
leo rugiens arant; querēs
quē deuoret) an resistite for
tes in fide; Et sunt alij (qui
omīa terrena despiciūt; illa
que p̄tereūt possidere digni
tur; dei se ut p̄dictū est; con

templatione suspendūt; Cum
hys ḡ eleuatis; et rote pari
ter leuantur; quia inq̄ntuz
quisq; ad alta profecerit; in
tantuz ei et sacra eloquia; de
aliozibus loquūtur; Vadūt
ḡ aialia ad vtilitatez; p̄xi
mi; stant ad custodiaz sui;
eleuantur ad contēplatoz
dei; S; et rote pariter va
dunt; stant; eleuant; quia
quesita sacra lectio; talis in
uenitur; qualis sit et ip̄e a
quo queritur; Ad actua eīz
vitar; p̄fessū; ambulat; teni
ad imobilitatez atq; constā
tiā; spūs p̄fessū; stat; teni
ad contēplatiūz vitar; p̄ dei
grāz p̄ueniū; uolat; teni;
Et rursum; subdit; quia sp̄
vite erit in rotis; qd̄ idē
s̄c̄o dicit; vite spūs in rotis
esse; quia scripture sacre; du
o sunt testamenta; que vtra
q; dei spūs scribi uoluit; ut
nos ab aīe morte libaret; v̄l
terte; quia duo sunt p̄cepta
caritatis; dilectio videlicet dei
et dilectio pximi; p̄ que vtrūq;
nos; sacre scripture dicta vi
uificant; S̄c̄o ḡ dicit; qd̄ sp̄
vite erit in rotis; quia dilcō
nez dei et pximi capim; i elo
quiis dñi; p̄ p̄cepta em;
scripture sacre; reuuisam;
quī mortuū i culpa iacebam;
vnde cōpotēti dñō; p̄ psalmi
staz; dicit; metē meā nō obli
uiscar; iustificāones tuas; q̄
i ip̄is uiuificasti me; iustifi
cāones em; p̄cepta dñi; dicit;
in quibus nos corrigendū; iu
stificat; de quibus psalmista
aperuus dicit; In tuis iusti

ficatōibus meditabor nō ob
 liuiscar sermones tuos. In eis
 ita nos viuificat/ quia p̄ hec
 nobis spūales vitas demonstrat/
 eunq; p̄ afflatu; spūs/ nris
 mentibus infundit/ qd̄ quia
 cotidie p̄ donū gracie/ i electoꝝ
 mentibus agitū/ spūs vite e
 rat i rotis. **Hec nobis scriptum**
 in tenebris vite p̄ntis/ facta ē
 lūmē itineris. **Hinc etem peti**
 aut. **Cum benefactis intendetes**
 q̄ lucerne lucenti i caliginoso
 loco. **Hinc psalmista dicit.** Lu
 cerna pedibus meis verbu; tu
 um. **Dne et lumen semitis me**
 is. **Sancti tamen quia et ip̄a no**
 bis nostra lucerna obscura ē/
 nisi hanc/ nris mētib; vitas
 illustret/ vnde iterz psalmista
 ait. **Qui tu illuminas lucer**
 na meā dne. **(deus meus illu**
 mina tenebras meas. **Quid**
 em; lucerna ardens/ nisi lu
 men est. **S; lumen creatū no**
 bis nō lucet/ nisi illuminet
 a lumē nō creato. **Quia ḡ oī**
 potens deus/ ad salute nra;
 sanctorz testamētoꝝ dicta/ et
 ip̄e creauit et ip̄e aperuit/ sp̄
 vite erat in rotis. **Sequit**
 Et similitudo sup̄ capita aū
 lū; firmamenti/ quasi aspe
 ctus cristalli horribilis/ exten
 sup̄ capita eoz̄ desup̄. **hec**
 largiente dn̄o duobus moīs
 exponim; **ut lectoris iudicio**
 quid eligendū; censeat reli
 quam; possunt em; firmamē
 ti nomē celestes potestates
 intelligi/ quod firmamētū;
 recte/ q̄ aspectus cristalli dī/
 quia videlicet/ cristallū forte
 quide; nimis est/ si ex aqua so

lidatur. **Ex natura angelica**
 quādo creata/ libere arbitriū;
 accepit/ ut. vtz vellet i huili
 tate p̄sistere/ et i om̄ipotēti;
 dei conspectu p̄manere/ an ad
 sup̄bia; laberet/ et ab hūilitate
 caderet/ p̄ similitudine; aqua
 fuit/ s; quia cadētib; abis/
 sancti angeli i sua b̄titudine
 p̄siterūt/ atq; hoc acceperūt
 i munere/ ut iam cadere oīo
 nō possint/ i eis natura sua/
 quia iā dūa mutabiliter nō
 p̄t/ q̄ i ymaginē; cristalli du
 rata est/ qd̄ cristallū; horri
 bile et extensū; sup̄ capita
 aūlū; dicit/ quia ille pote
 states angelice/ (que oīpotē
 tis dei conspectu assistunt/
 nobis adhuc/ in hac corruptio
 ne positis/ terribiles atq; pa
 uende sunt/ quaz nūc gau
 dia/ quia sensū; nra; men
 tū; excedūt/ sup̄ capita aū
 lū; esse memorant. **Quis**
 i carne corruptibili positus/
 cōprehendē; valeat/ que sit
 illa angeloz̄ ineffabilis. et
 sine fine letitia/ que b̄tudo/
 sine defectu. vultū; videre/
 creatoris/ atq; i eius dilectio
 ne/ sine mutatiōe p̄sistere/ po
 test ante; firmamēti nōie/
 ip̄e. p̄ figurā; n̄ redēptor m
 telligi/ verus deus sup̄ om̄ia/
 et factus inter oīa/ hō p̄fe
 ctus/ in quo. natura nra apd̄
 patre; cōfirmata est/ de quo
 etia; p̄ psalmistaz̄ p̄phetando
 dicitur. **fiat manus tua sup̄**
 viz dextere tue/ et sup̄ fili
 uz homis que; cōfirmasti
 tibi/ humana etem; natura/
 p̄missa a creatore oīū; susci

peretur. terra erat / nā firma
mētūz erat. Peccatorū quippe
hōmī dicitur est / terra es et in
terram ibis. At postq̄ assumpta
est ab auctore om̄i / atq; i celos
subleuata / et sup angelos du
cta / firmamētūz facta est que
terra fuit. **S**z firmamētūz
qd̄ aspiciat / aut habeat simi
litudinēz submiserunt / aut dī
q̄i aspectus cristalli. Cristallū
sicut dicitur est / ex aqua cō
gelescit / et robustūz fit / sicut
vero quāta sit aque mobilitas.
Corpus autēz redēptoris no
strī / quia vsq; ad mortē pas
sionē subiacuit / aque simile
iuxta aliquid fuit / quia cre
scendo. nascendo. lascescēdo.
esurrendo. sciendo. moriēdo.
vsq; ad passionēz suā / p mo
menta tēporū mobiliter de
currit. Cuius cursum ppheta in
tuens ait. Exultauit ut gi
gas ad currēda / viā. **S**z qz
p resurrectionis sue gloriā /
ex ipā sua corruptione incor
ruptionis virtute conualuit /
quasi cristalli more / ex aqua
duruit / ut i illo et hec eadē
natura esset / et ipā iam que
fuerat / corruptionis mutabi
litas nō esset. Aqua ḡ i cris
tallūz versa est / quādo corrup
tionis nre infirmitas / p re
surrectionēz suā / ad incor
ruptionis firmitatez muta
ta est. **S**z notandūz qd̄ hoc
cristallūz horribile / hoc est
pauendūz dicit. Quis autē
nesciat / aut pulcritudinis
sit cristallūz / et mirūz / quomō
i hoc cristallo / conueniat aut
pulcritudo cū pauore / s; om̄ib;

vera scientibus constat / quia
redemptor humani generis /
cū iudex apparuerit / et spen
osus iustis. et terribilis erit
i iustis. Quē em̄ inasuetum
aspiciunt electi / hunc eūdem.
pauendūz atq; terribile aspi
ciunt reprobi. **S**z hunc ideo nō
tunc electi / terribilez nō vide
būt / quia modo terrore illius
considerare nō cessant. **S**tu
diose em̄ considerant / qd̄ ter
ribilis tunc ad iudiciūz uēiat /
culpas ante actas de flent /
nummētes declinant / pauore
illius. cotidie ante mentis o
culos ponūt. Et quādo tremē
dus appareat / sine cessatione
suspecti sunt / atq; cotidie ti
mendo agunt / ne quādo uene
rit p̄tinēscant. Similitudo
ḡ sup capita aīalūz / firmamē
ti qd̄ aspectus cristalli horribil /
et quia ipē pauor eius / quē
in suis cogitationibus tenēt /
eorū mentes protegit / recte
subiūgitur. Extenti sup capi
ta eorū desup firmamētūz hor
qd̄ in similitudine cristalli su
per capita aīalūz apparet /
et horribile et extēditur est /
quia bonorū mentes / vnde
terret. inde protegit. **S**i em̄
pauendus i eorū cordibus nō
esset / protector et mō a pec
catis / et post a supphōis nō
fuisset. Quia autēz confide
rant semp / qui pauor ex iu
dicio imminet / virtutūz penās
i recludit / conseruant. Vnde
et apte mox subditur. Sub
firmamēto autē / penne eorū
recte alterius ad alterūz / tūc
pennē virtutūz / sub firmamēto

recte sunt quod bonum quod
 alter habet hoc alteri impedit
 ut qui terrenam substantiam
 accipit indigentis proximi
 iopiaz subleuet qui doctri
 ne gratia plenus est ignoran
 tis proximi tenebras verbo
 sue predicacionis illustret qui
 temporalis potestate submixtus
 est oppressos a violentis re
 leuet qui prophete spiritu plenus
 est a vita proximi mala imme
 dia bona suadendo declinet
 qui gratia curacionis accipit
 intercessionem suam salutem firmat
 mantur pie et humiliter im
 pendat qui a terrenis actibus
 liberi soli deo vacare me
 rit pro delinquentibus pro
 mis exoret fit enim sepe ut
 qui terrena substantia nimis
 occupat orationem non quirit debet
 inglet Et fit plezque ut huius
 qui ad exorandum dominum auctus
 mundi oneribus exutus va
 cat sustentacionem viuendi non
 habeat si dum diues porrigit
 alimētum atque vestimētum pau
 peris dicitur pauper orationem suam
 autem diuitis impendit pene aia
 huius alterius ad alterum redit
 Nam dum ille michi verbum
 predicacionis exhibet et lumine
 veritatis ex corde meo igno
 rancae tenebras expellit dum
 quod illi ego quia fortasse am
 di huius potente opprimit so
 latum mee defensionis imp
 or atque hinc de violentis ma
 nibus euellit viasim nobis
 penas nostras tendim sicut uos
 affectu et ope vicaria ex bo
 no quod accipim tangimus
 Unde bene pater pastor amō

net dicens Omnium finis app
 pinquabit Estote itaque pru
 dentes et vigilate in orationibus
 ante omnia mutua in uobis in et
 ipis caritatez continuaz habe
 tes quia caritas opit multi
 tudinez peccatorum hospitalis iui
 ces sine murmuracionibus un
 quisque sicut accipit gratiam in alt
 utruque illam ammittentes quod
 apud ezechielem penna hoc a
 pud petrum accepta gratia dicit
 Et quod ille ait recte pene alte
 rius ad alterum hoc enim pastor
 dixit Unusquisque sicut accipit
 gratiam in altutem illam ministrantes
 Pene enim me recte iam non
 sunt si ad utilitatez nostram refle
 ctimus si tunc recte fuit cum in
 utilitatez proximi dirigim quod
 habem Quia enim bona nostra
 non a nobis sunt sed ab eo hec
 accepimus a quo factus est ut
 essemus tanto ea nobis non de
 bemus retinere priuata quanto
 ea nobis conspiciamus ab aucto
 re nostro ad commune utilitate
 data Unde recte petrus in exhor
 tacione huius rei subdidit di
 cens Sicut boni dispensato
 res multiformis gratie dei atque
 adhuc adiat Si quis loquitur
 quod sermones dei si quis mini
 strat tanquam ex uirtute quare
 administrat deus Ne si aperte
 dicat humiliter impendite bo
 num proximo quia satis non a
 uobis esse quod habetis Que
 libet enim pena uirtutis cum
 ad proximum impazendo tendit
 recta non erit si humilitate ca
 ruerit Sequitur unumquodque du
 abus alius uelabat corpus suum
 et alterum similiter uelabat

quia p corpus actio p alas
vero virtutes signetur / sup
iam dixim / et atq dicit / sub
firmamento pennae eorum /
alterius ad alterum / quod
est / qualiter subditur / vnu
quodque duabus alis velabat
corpus suum / Quia in re hoc
patenter indicat / quia et
pennas alas ad alterum te
debant / et tamen duabus alis
corpus proprium velabant / Quod
est hoc / nisi quia sic debemus
virtutes quas accipimus / a
his impendere / ut et ea in
quibus peccavimus / non desina
mus / tunc cogitare / et reatu
in mente cotidie / p timorem et pe
nitentiam / plangere / Duas et
enim alas superius quibus
corpus velatur / timorem et
penitentiam diximus / Sic ergo in
caritate a se sumus / ut pennas
tendamus ad proximos / sic pe
nas tendamus in proximos / ut
nunquam desinamus cogitare / et
plangere nosmetipsos / pe
ne tendantur iuxta / pene
copiant corpora / ut et de
bonis actibus pbeamus / ex
empla / et mala que egimus / ab
scondant a iudicio / timor et
penitentia / In translatione au
tem veteri / de his alis dicitur
singulis due coniuncte / et te
gentes corpora eorum / In quibus
verbis intelligitur / quia et ipse
erant pennae / que iungebantur
alterius ad alterum / et ipse que
eorum corpora copiebant / quod
p figuram bene accipitur / quia
ille nos virtutes / apud omnipotentem
deum protegit / quas ex
caritate proximo impertimus / atque

coniungimus / Cum quibus dum con
corditer vivimus / mala que fe
cimus velamus / Possunt etiam p
has alas / duo precepta caritatis
intelligi / amor scilicet dei et proximi /
Amando enim deum / mala in nobis
mala persequimur / id est corpus ve
lamus / diligendo autem proximum /
ei in quo prodesse possumus / fe
stinamus / id est alas ad alterum
utrumque tendimus / hoc autem quod
subditur / et alterum similiter velabat
In translatione veteri non habetur
Et queritur postquam dictum
est / vnuquodque duabus alis ve
labat corpus suum / subiungitur
et alterum similiter velabatur /
In translatione autem septuaginta
interpretum / aquile / et theo
dotionis / et symonachii / solliate
psalutantes / nichil ex his ver
bis invenimus / Sed beati Jeroni
mi scripta relegentes agnoui
mus / et hanc sententiam in hebraea
veritate ita positam / non quidem
iuxta verbum / sed iuxta sententiam
invenimus / Queritur etiam pot
est / cur postquam dictum est / vnuquodque
velabat corpus suum / statim sub
ditur / et alterum similiter velabat
Si enim diceret / vnu et alterum
loquendi ratio staret / postquam
vero dictum est / vnuquodque / cur
adiatur / alterum / cum in vnoquoque
omnis comprehenditur / Sed si et
perfectorum vitam / et proficientium
merita distinguimus / et vnu
quodque et alterum non rationabiliter
positum videmus / qui et sua de
flectunt / et virtutum penas / ad
proximum in exemplum tendunt /
pauidubio perfecti sunt / Sunt
autem plerique puulorum / qui eorum
lacrimas conspiciunt / et imi

tuntur et qui nudi in suis punitatibus esse potuissent factos vigilantioresque viros considerant moxque suis punitatibus irati accenduntur ut plangant Inflammantur ad penitentiam atque ut velare fratres sua corpora conspiciunt ita ipsi quoque lacrimarum suarum absque velantur se ipsos enim magis in reparationibus feriunt Curque virtutes non habent penitentiam suam minime deplorant si et illi adhuc plangere non desistunt qui iam virtutum penas per exempla ad proximos tendunt In quibus verbis necesse est ut nos qui paruuli adhuc sumus perfectorum semper et virtutum et lacrimarum ante mentis nostre oculos ponamus imitemur quod illis aspiramus sicut dum cepimus per mare meta crescere possimus ab illo districto examine mala que fecimus velare In assiduis enim fletibus si cotidiana nostra penitentiam habeamus sacerdotes iustos qui interpellat pro nobis de quo per Iohannem dicitur Si quis peccauerit ad uocatum habemus apud patrem Iesum Christum iustum et ipse est pro peccatis nostris et ecce exultat animus cum aduocati nostri potentiam audimus si exultationem nostram inter remordet timor quia ipse qui nobis aduocatus est dicit iustus nos autem causas iniusticie habemus Iustus vero aduocatus iniustis causas nullo modo suscipit nec verba dare pro iniusticia consentit Quid ergo agamus fratres mei si ecce oc-

currit ad quid agamus Mala que fecimus et deseramus et accusemus Scriptum est Iustus in principio accusator est sui Quilibet enim peccator conuersus in fletibus iam iustus esse inchoat cum cepit accusare quod fecit Cur enim iustus non sit qui contra sua iniusticia iam per lacrimas seuit Iustus igitur aduocatus in iustos nos defendit in iudicio quia nosmetipsos et cognoscimus et accusamus iniustos Nos ergo in fletibus non in actibus nostris si aduocati nostri alligacione confidamus Qui vivit et regnat cum patre in unitate spiritus sancti deo per omnia secula seculorum amen

Item omelia tertia peris extreme me super ezechielem dicit gregorius Scriptura sacra duo limina habet exterius et interius quia in littera diuiditur et allegoria Limen quippe scripturæ sacre exterius littera Limen vero eius interius allegoria Quia enim per litteram ad allegoriam tendimus quasi a limine quod est exterius ad hoc quod est interius venimus Et sunt in ea per multa que ita iuxta litterarum mentes edificiant ut per hoc quod exterius dicitur audientis mens interius trahatur Ibi quippe inuenimus predicamenta operis et exempla virtutis ibi iubetur quod agere etiam corporaliter debemus ibi quod ad operandum precipitur in factorum viros ac fortium actione monstratur ut postquam nos aperiora precepta atque exempla

uistorum ad bona operationem instruunt tunc ad limen interius idem ad intellectum misisti me contemplationis tendam si possum pedes meos. **S**tudete itaque fratres karissimi queso uerba dei meditari nolite despicere scripta uiri conditoris quae ad nos missa sunt. **M**ultum ualde est quod pro ea animus reficitur ad calorem ut iniquitatis suae frigore torpescat. **C**um illa praecedentes iustos fortiter egisse cognoscimus et ipsi ad fortitudinem bone operationis accingimur sanctorum exemplorum flamma animi legentis incendit. **V**idet que forma ab eis facta sunt et ualde indignatur sibi quia talia non imitat. **U**nde recte sponsi uoce ad sponsam dicit sicut turris dauid collum tuum que edificata est in propugnaculis suis mille clipeis pendent ex ea armata fortis. **I**n collo etenim guttur. **I**n gutture uox est. **Q**uid ergo pro collo sancte eme nisi sacra eius eloquia designantur in qua dum mille clipeis dependere memorantur pro huius profectum numerum numerus uniuersus ostendit quia uniuersa nostra munitione in sacro eloquio continetur. **I**bi quippe sunt precepta dei tibi exempla iustorum. **S**i enim torpet animus conditoris sui desiderio audiat quod dicit diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo et ex tota mente tua et ex tota uirtute tua. **I**n odio fortasse labitur proximi audiat quod dicit diliges proximum tuum sicut teipsum.

Res aliena concupiscatur audiat quod scriptum est non concupisces rem proximi tui. **D**e iniuria quae a proximo ore uel facto illata est ad iram mens accendit audiat quod dicit non queres uisionem nec memor eris iniurie ciuium tuorum. **I**n carnis concupiscentia mens male sauciata accenditur ut sequatur oculus mentem audiat quod paulo superius dicitur est. **C**ui uiderit mulierem ad concupiscendum eam iam mechatus est in corde suo. **C**onmimicium forsitan quisque animi suum relaxare componit in odium audiat quod illic scriptum est diligite inimicos uostros benefacite hiis qui uos oderunt. **S**ed is qui aliena iam non rapit adhuc forsitan sua inordinata retinet audiat quod hic dicit. **V**endite que possidetis et date elemosinam infirmatis animi deo simul et seculo proficiat desiderat audiat quod illic scriptum est. **N**emo potest duobus dominis seruire. **N**isus non ad necessitates stipendii sed ad uoluptates desiderios possessa retinet audiat quod illic dicit qui non renouauerit omnibus que possidet non potest esse meus discipulus. **C**uidam enim relinquunt omnia multi autem etiam possidendo renouant quia sic ad usum possessa retinent ut eis ex desiderio non succubant. **T**orpetere quisque appetit et labore subire pro domino etiam cum periculum refugit audiat quod illic scriptum est. **Q**ui non colligit metum dispergit. **I**n collo ergo

emē idē

eclesie idest in sacri eloqui
 predicatione que p sua muni-
 cione et altitudine turri da-
 uid si milis dicit mille clip-
 pei dependent quia qd illic
 precepta sunt tot etia pectus
 nri munita ad seruanda
 itaq; inoentia etia lesi a pxi-
 o p durare in humilitate festina
 in abel ante oculos veniat
 qui et occisus a fratre scribitur
 et no legitur reluctatus me-
 tis mudicia etia cu coniugali
 copula eligit. Enoch debz imi-
 tari qui et i coniugio positus
 ambulauit cu deo et no in-
 ueniebat quia tristulit illu
 deus. Precepta dei festina
 in presenti nre vtilitati po-
 nere noe ante oculos veiat
 qui cura domestica post po-
 sita ex iussione omnipotentis
 dni p centum annos ad arte
 fabricaz vixit occupatus. Sb-
 ire virtutez obediencie imi-
 mur. Aspice abrahā debz
 qui relicta domo cognatione
 patria obediuit exire i locū
 que accepturus erat in he-
 ditate et exiuit nesciens q
 iret qui paratus extitit ut
 pro eterna hereditate dilec-
 tū que accipat. occideret he-
 redez et quia vniuersaz deo offer-
 re no distulit vniuersaz ml-
 tudinez gentiū i semine ac-
 cepit. Nozū simplicitas pla-
 cet ysaac ad mentez veiat
 que in omnipotentis dei o-
 culis vite sue tranquillitas or-
 nauit. Laboriosa fortitudo
 ut obtineri debeat iacob ad
 memoria reducatū q post
 q̄ fat fortiter seruire homi-

ad eam quoq; virtute pdu-
 ctus est ut no potuisset a lu-
 ctante angelo superari. Cona-
 mur carnis illecebras vince
 Ioseph ad memoriaz redeat
 qui teptante se dña studuit
 carnis continētia etia cu vi-
 te paulo custodire et capti-
 uaz mentez no habuit nec
 captiuus. Vnde factū est
 ut quia mēbra sua bene no-
 uerat regere regendo quo-
 q; omi egipto pesseret. Vnde
 tudinez atq; paciētia obtine-
 querim. Moysen ante oculos
 deducam qui acceptis par-
 uulis ac mulieribus secre-
 ta milia armatorū regēs
 mitis fuisse scribit sup omē
 homines qui habitant super
 facies orbis terre. Fortitudi-
 nis zelo cont' vicia accendi-
 mur. Sinees ante oculos de-
 ducit qui cocūtes gladio
 trissigēs castitatis populū rd-
 dit et nā deiratus placuit
 De spe omnipotentis dei psumē
 in dubijs querim. Iosue ad
 memoriaz reuocem qui dū
 dubia certamina certa mēte
 subit ad victoriaz sine dubi-
 etate puenit. Nam mentis in-
 iurias ponere cupim' i be-
 nignitate aī dilatare. Sa-
 muel i cogitacōez deducitur
 qui de pzinapatu deiectus
 a iplo ai isdeꝝ plus peteret
 ut pro eo pces dno effunderet
 Rndit dicens Absit a me hor-
 peritū in dno ut cessem o-
 rare pro uobis. Culpā quip-
 pe vii sanctus petrare se
 credidit si eis quos aduersa-
 rios ptulerat vsq; ad delecto

nem benignitatez grē nō red
didisset in prece. **Q**ui rursus
cū iubente dno mitteret^r ut
dauid vingeret in rege. **r**espo
dit. quomō vadam. inuicet
me saul et occidet me. **E**t tñ
qui iratū dnm eidez saul co
gnouerat. in tanto se luctu
afflixerat. ut ei p se dñs di
ceret. quo vsq; tu lugēs sau
lem. cū ego abierim eu. pe
sem^r qd eius animuz. qñtus
ardor caritatis incenderat.
qui et illū flebat. a quo ti
mebat occidi. **C**auere etiā
volum^r quē timem. **S**olliata
mente nobis pensanduz est.
ne si locuz fortasse reppim^r
maluz pro malo reddam^r
ipi. quē fugim^r. **D**auid qd ad
memoriaz redeat. qui pseq^r
tez se regez. et inuenit ut po
tuisset occidere. et tamē in
ipā ferendi potestate po
situs. elegit bonuz. qd ipē de
beret faceze. **N**on autē ma
lū. qd ille merebat^r pati. di
cens. **A**bsit a me. ut mittam
manū in xpm dñi. **E**t cum
saul isdēz ab hostibus fuisi
nteremptus. eū quē pscuto
rez. dū vinceret ptulit. fleuit
ocisuz. **E**rrantibus hui^r mū
di potētibus. libere loqui de
cermin^r. **I**ohānis auctoritas
ad animuz reducat^r. qui he
rodīs nequitiāz rephendēz.
pro verbi rectitudine occidi
nō timuit. et quia xpc est
veritas. ipē ideo pro xpo aīaz
posuit. carnem iā nīaz pro
deo ponere festinam^r i mor
te. **D**etrus ad memoriaz
veniat. qui inter flagella

gaudet. qui cesus. pñcipib^r
resistit. qui vitā suā pro vitā
despiciat. **C**ū mortis appetitū
disponim^r aduersa contēp
nere. **P**auluz ante oculos
deducim^r. qui nō solū alliga
ris. et mozu parat^r pro xpo.
nō facit pñsiozez aīaz suāz
q se. **S**uacendi cor nīm igne
caritatis qñim. **I**ohānis vba
pensem^r. an^r os. omē qd loq^r
caritatis igne vaporat^r. quā
g^r i uore sacri eloqui. **C**ū lib^r
querim^r munimen virtutis.
inuenim^r. mille clipei pendet
ex ea. omīs armatura forti
uz. **S**i enī pugnare cont^r spi
ritalia nequicia uolum^r. in
collo emē. **Q**ue sicut dauid
turris. nobis erecta est. **I**dē
in diuino eloquio. pteritois
arma requiram^r. ut ex di
scretione prepti cont^r uicia
sumat^r virtus adiutoris. **E**t
ce enī cont^r aereas potesta
tes festinam^r. **F**ortes existe
re in hac turri. **A**rmaturā
nre mētis inuenim^r. ut in
de prepta conditoris. inde
sumam^r exempla pcedētuz.
p que cont^r aduersarios no
stros. i expugnabiliter ar
memur. **D**ū quālibz enī v
tutez subire appetis. et hāc
illie. a patribus iā impleti
vides. **A**bi armaturāz tuāz
inuenis. p quā cont^r spūali
a bella munitis. **D**epen
dent quippe i ea. clipei. si
quis pugnare appetit. **A**s
sumat et exeat. **V**irtute pe
ctus munit. et verboz
iacula emittit. **E**t nōnduz.
quia edificata. pugnaculis

sus dicit. **H**oc quippe agitur
 pugnaculo) qd' clipei) quia
 utraq; pugnat'z munim' s;
 inter utraq; distat) quia cli-
 peus pro nro munimine) ubi
 cuq; volum' mouem' ppu-
 gnaculo autē defendi pos-
 sum' s; hoc mouere nō pos-
 sum'. **C**lypeus i manu est) nā
 pugnaculuz nō tenē. **Q**uid
 g' inter pugnacula et cli-
 peos distat) nisi q' in sacro e-
 loquio) patru' pcedentuz et
 miracula legim' et virtutes
 bonoz opoz audim' sibi nā
 q; cognoscim' q' alius potu-
 it mare diuiderē) alius so-
 lem figere) alius mortuuz
 suscitare) alius paralituz
 verbo erigere) umbra egro-
 tos curare) alius p sua sem-
 antia in firmatuz februbuz
 obuiare) qui tamē omis) et
 paciēcie longanimitate mi-
 tes) et zelo rectitudinis fer-
 uentes fuerunt) verboz pdi-
 cōne diuites) simul 7 mi-
 sericordia largitatis) huius
 q; q' vera de deo dixerit) im-
 macula testant' quia talia p
 illuz nō facerent) nisi de illo
 vera naurarent) q' pū q'
 humiles) q' benigni) extita-
 runt) eoz testant' opacōnes).
Signit' de fide tēptamur)
 quā ex illoz pdicōne con-
 cepim' loquētiuz miracula
 conspiciam' et in fide quā ab
 eis accepim' confirmamur).
Quid g' illoz miracula) nisi
 nra sunt) pugnacula) quia
 et munim' p illa possum' et
 tamē hec i manu nra arbiti-
 nō tenem' nā talia facere

nō valem'. **C**lypeus vero i
 manu est) et defendit) quia
 virtus paciēcie) virtus mise-
 ricordie) pcedente nos grā)
 et i potestate est arbitri) a
 p'iculo protegit adūsitatis).
Luzis itaq; nra) cū ppu-
 gnaculis suis edificata est) i qua
 mille clipei dependent) quia
 i scriptura sacra) et sub mira-
 culis patru) a iaculo aduer-
 sitatis abscondim' et conuer-
 sacōnis sancte munimina)
 etiā i manu operis tenem'.
Notanduz vero) q' limē por-
 te) vno calamo mensuratur)
 calamus autē) i sex cubi-
 tis et palmo tendit' qz vide-
 licet) i scriptura sacra) et de-
 chrua pfecte opacōnis) et
 mētiuz supne contēplacōnis
 inuenit'. **S**i vero porta) hoc
 loco) vnusquisq; p'dicator ac-
 cipit'. **L**imen exterius i porta
 est) vita actiua) limen vero
 interius) vita contēplatiua)
 p illa quippe ambulat' i fide)
 p hanc vero festinat' ad spēz).
Illa exterius duat) ut vn'
 quisq; bene viuere debeat)
 ista interius pducat) ut ex bo-
 na vita) ad gaudia vera pti-
 gat). **H**ec nos hodie tractasse
 sufficiat). **Q**uia em' tūscūtes
 ad alia) diu p excessuz locuti
 sum' ea que subiuncta sūt le-
 ctioni alteri reseruem' hie
 parandi p silentiuz sperātes
 in verbo) qd' viuit et regnat
 i secula seculoz Amen). **¶**
Ater) omelia) v. ptis extreme)
 dicit greg' **S**criptura sacra) nō
 que nobis) eandē fidez i re-
 deptous nri intellectuz apit).

celestibus sine istis corpore
is quinqz sensibus nō vale
mus. **H**is quippe officiis
suis iudex animi interius
p̄sident et quid exterius a
gere iuste ul' misericorditer
possit q̄i officiis eisdem venū
tiantibus ac deseruentibus
agnoscat. **C**ū ḡ timore oīpo
tentis dñi animi impletur ne
cesse est ut quinqz sensus no
str. nobis velut subiecta of
ficia in bona opatione deser
uiant p̄ quos ai aliqd agere
misericorditer cepim' plus
se ip̄a misericordia aperit et q̄i
quidam sinus boni opis expā
dit. **Q**uinqz igit' sensus ml
tiplicantur in se) dū hoc qd'
p̄ ip̄os agit' in bono cotidie
ope p̄ prouectuz multiplicat'
vnde et latitudo esse viginti
et quinqz cubitorz dicit' quia
timor et tenuitas et pigre
do angustia est. **Q**uis quis
enī ideo indigenti panē da
re metuit' ne sibi desit' adhuc
i angustia timoris est. **Q**uis
ideo vestimētuz argenti non
porrigit' quia hoc solus ha
bere concupiscit' adhuc tenui
tas sue angustia coartatur.
Quisqz ideo bonū nō agit'
quia tepore animi pigrescit'
ip̄e ei suus tepor. angustia ē.
Respiciere autē mopez et au
dire precē largiri stipem p̄be
re defensionē atqz pro eius
de defensione paupis ad
uersantis cui libet minima
nas nō timere magna mētis
latitudo est. **M**ensuret' ḡ m
ter thalamū et portā eā que
interiaret latitudo cubitis

viginti et quinqz quia i exteri
ori sensuuz opatione p̄bat'
et cognoscatur que intrinsecus
largitas bonitatis habeat'.
Nam quid de scriptura sacra
didiceris et quātuor p̄ximū tan
tus ames in latitudine boni
opis ostendis. **P**ateat itaqz
xx. et v. cubitis latitudo mē
thalamū et portā quia inter
caritate et sciētiaz testis est
bona opatio que si fortasse de
fuerit profecto certuz est nec
cognouisse te deū nec dilige
p̄ximū id est nec portā sacri
eloqui nec amoz thalamū
habere. **E**t nōndū qz a tecto
thalami vsqz ad tectū porte
dicit' esse mensuratur' p̄ ea e
nim que nobis in sacra sc̄ptā
coopta sunt nra hūilitas ap
probat' quia quid i illa non
intelligim' nō supbe reprehende
s' venerari hūiliter debem'.
Vnde et de dño scriptuz est pal
pebre eius interrogant filios
hōm' palpebre quippe eius
iudicia sunt que aliquid no
bis claudunt aliquid aperit
que aperiendo nos interrogat
si intelligendo nō extollim'
claudendo nos interrogant
si nō despiciam' que intelligere
nō valent. **P** ea autē que de
caritate nra p̄ximis nris nō
loquim'. **I**n quozdam mēcospe
ctū dei verius probam'. **I**n q̄
rūdāz em ore caritas ficta est.
In quozdam cordibus vera
sepe de caritate ostendit' qd'
nō est et nō demonstratur
quod est. **A**mōre itaqz nrm er
ga p̄ximuz plus bona opatio
loquat' q̄ lingua ut in ip̄o bo

110

ut ad illas postmodum pduci
mur) Ostium quoque contra ostium est
quia per aditum fidei aperitur a
ditus iussionis dei) Si quis
vero utraque haec ostia in hac
vita velit accipere neque a salu
bu hoc intelligere abhorret
na sepe volumus omnipotentis
dei naturam invisibilem confide
rare) si nequaquam valent) atque
ipsis difficultatibus fatigata a
nima) ad semetipsum redit) sibi
que gradus ascensionum facit
ut primus semetipsum si ualeat
consideret) et tunc illam naturam
que super ipsum est) in quantum po
tuerit) investiget) Si mens no
strum) si in carnalibus fuerit) et
sparsa) nequaquam se) ul) anime
naturam considerare sufficit
quia per quot cogitationes duam
que per tot obstacula recatur) pri
mus quoque gradus est ut se ad
se colligat) Secundus) ut vi
deat qualis est collecta) Ter
tius) ut super semetipsum surgat
ac se contemplationi auctorum
invisibilium) intendendo subiciat
si se ad se) nullo modo colligit
nisi prius didicerit) tremare
atque celestium imaginum) fan
tasmatum) ab oculo mentis co
pescere) quicquid de visu) quic
quid de auditu) quicquid de odo
ratu) quicquid de tactu) et gu
stu corporeo) cogitationi eius
ocurrerit) respicere atque cal
care) quatenus tale se) grat
itius) qualis sine istis est) na
hec quando cogitat) quicquid quasdam
umbrae corporum introitus v
sat) Abigenda quoque sunt omnia
manu distractionis) oculis me
tis) quatenus tales se) anima

consideret) qualis sub deo super
corpus creata est) ut a superio
ri uiuificata uiuificet inferi
us) quod administrat) que et sic
infusa est corpori) ut non per me
broz partes) partibus sit di
uisa) In quolibet loco) pars cor
poris partitur) tota dolet) ad
ro autem modo) una eademque ui
uificatione) in membris presidens
cum ipsa per naturam non diuersa sit
per corpus tamen agit diuersa
Ipsa quippe est) que per oculos vi
det) per aures audit) per nares o
doratur) per os gustat) per membra
omnia tangit) et tangendo le
ne) ab aspero discernit) et cum
tam diuersa per sensus operatur
non haec diuersa) sed una illa in
qua creata est) ratione) dispo
nit) Cum ergo se ipsum) sine ima
gibus corporis cogitat) anima
iam primus ostium intrat) Si
ab hoc ostio) ad aliud tendit
ut de natura omnipotentis di
aliquid contempletur) Anima
itaque in corpore) vita est carnis
Deus vero qui uiuificat omnia
vita est anima) Si igitur tante
magnitudinis ut comprehendere non
possit) vita uiuificata) quis
intellectu comprehendere va
leat) quicquid maiestatis sit) vi
ta uiuificans) Si hoc ipsum co
siderare atque discernere) iam
est alienigenis intrare) quia
ex sua extimatione) anima col
ligit) quid de in circumscripto
spiritu sentiat) qui eam in comprehen
sibiliter regit) que in comprehen
sibiliter creauit) Conditor et
eius) non longe incompabiliter
creature sue presidet) et quic
dam operatur) ut sint) ~~uocet~~

nec tamē uiuant) quedā uo
ut sint. et uiuant (nec tam
discernere aliquid de vita ui
leat) quedā autē ut sint. ui
uant. atq; discernant (et opa
tur vnus omnia) s; in omnibus
nō diuisus (Est em̄ uere su
mus) et nūq; sibi dissimilis
Anima autē (et si p̄ natura
sibimetip̄i diuisa nō est) p̄ co
gitationē tamē diuisa est.
Eo em̄ momenti ictu (quo de
visu cogitat) de auditu cogi
tare obliuiscitur (Et eo mo
mēt̄ ictu (quo de auditu uel
gustu cogitat) de odoratu. ul
tactu cogitare nō preualet
quia p̄ intentionē et obliu
ionē (sit semp̄ sibimetip̄i dis
similis) ut nūc hoc. nūc illud.
cogitationē teneat) Om̄potēs
autē deus (qui dissimilis nō
est) ea uirtute uidet. qua au
dit. omnia ea uirtute creat
qua iudicat creatura) Eius ḡ
et uidere (simul omnia admi
nistrare est) et administrata
conspicere (nec alia cogitatio
ne iustos adiuuat) atq; alia.
iustos damnat) S; vna ea
deq; in nature singularis (s;
semp̄ indissimilis) dissimilia
disponit) Cur autē hoc de po
tencia creatoris admirem̄
qui uirtutis eius uestigia
in creatura conspiciam̄) natura
quippe luti. et cere. diuersa ē
diuersa est) solis uero radij.
nō est diuersus (et t̄m̄ cū diu
sus nō sit) diuersa sūt. que in
luto et cera opatur) qz vno
eodēq; sui ignis calore) luti
durat) et cerā illiquat) S;
fortasse hoc in natura luti. et

cere est) nō in ip̄a solis substā
tia) que in naturis diuersis) di
uersa uidet̄ opari) Om̄po
tens autē deus) in semetip̄o
habet sine mutatione) mu
tabilia disponere) sine diu
sitate sui) diuersa agere) sine
cogitationē) uia) sicut) diuersis
similia formare) Longe dis
similiter. opatur) dissimilia
nūq; sibi dissimilis deus) q;
et ubiq; est) et ubiq; totus
est) Aut em̄. Celū michi sedet
est) terrā autē scabellū pedū
meorū) Et de ip̄o scriptū est
quia celū metit̄ palmo) et
terrā pugillo) concludit.
Ex qua rē considerare ne
cesse est) quia is qui celo. ue
lut sedi presidet) sup. et int̄
est) et qui celū palmo. et ter
rā pugillo concludit) exte
rius supius et inferius est
Vt ḡ indicaret om̄potēs
deus) interiore se esse. et su
piorē omnibus) celū sibi sede
esse phibuit) Vt uero se ostē
deret) oīa circū dare) celū me
tiri palmo) et terrā se asse
rit) pugillo concludere) Ip̄e
est ḡ interior. et exterior)
ip̄e inferior. et superior) Regē
do superior) portando inferior
replendo interior) circū dādo
exterior) sic qz est intus) ut
extra sit) sic circū dat) ut pe
netret) sic presidet) ut por
tet) sic portat) ut p̄sident)
Cū ḡ subleuata a se ip̄a aīa
sui modulū intelligit) et qz
corpalia omnia trāscendat)
agnoscat) atq; ab intellectu
filosē ad auctoris intellectu
tendit) Quid iā her̄ n̄ ostū

quod est contra omnia alia
unde et auctore om̄ potēs
dicitur) Arabis facti ē s;
enā huiusmodi quā
libet intendit) nec sen
ip̄a) omnia p̄ se sufficit
natura) qz magis illu
magis) qui potū
et aīa) uel. ē nūq; in
de) mirabili laboraret) la
scē) in) deficiat) subdo
Confessio est) nec potē
ad omnia) conantes) aīa
dentes) quā) iam de
visū) natura) conspice
sunt) trāscendat) itē
mū) interiore) penē
nō p̄ se) tamē) iam ab
terra) dī) interiore) oīa
videt) ip̄e em̄) considerat
laborat) est) quā) oīa
aliquid) ex) qd) intus) ē
sicut) ingreditur) potē
sua) nō) dī) dicit) Et) fen
fratres) p̄) cognat) aīa
et) ad) fr̄) om̄) portat
dicit) p̄) intus) dicit) dī
xim) fenā) numero) qz
thone) bon) opus) defigū
nō) illud) sequentes) quod
nō) sunt) huius) scali) sup
tes) aliter) dicit) dicit) dī
fenā) numero) esse) p̄) fen
qua) suo) ordine) numerat
p̄) ut) ai) vni) duo) tres) d
em̄) fenā) numero) m
plac) huius) qua) in) tribus) ph
bus) dicit) dicit) dicit) ter
et) dicit) uidet) in) vni
dicit) et) tribus) dicit) dī
fenā) numero) dicit) dī
p̄) fenā) qua) sicut) paulo) an
dicit) est) fenā) de) fenā) de
is) omnia) qz) sūt) Cū) uero

quod est contra ostium. aspiciat /
 unde et auctori omni propheta
 dicit / **A** durabilis facta est sci-
 entia tua ex me / quia quicquid
 libet intenderit / nec semet-
 ipsam anima perfecte sufficit pe-
 netrare / quanto magis illius
 magnitudinem / qui potuit
 et auras condere. **C**uius in scientia
 dei intellectu laboraret / lasce-
 scens ac deficiens / subdidit /
Confortata est / nec poterit
 ad eam / si cum conantes atque te-
 dentes quiddam / iam de in-
 visibili natura conspicerent / las-
 samur / reuerberamur / et repelli-
 mur / et si interiora penetrare
 non possumus / tamen iam ab ex-
 teriori ostio / interiora ostium
 videmus / **I**psa enim consideratio
 labor ostium est / quia ostendit
 aliquid ex eo quod intus est / et
 si adhuc ingrediendi pote-
 stas non est. **S**equitur **E**t fecit
 frontes per sexaginta cubitos
 et ad frontes atrium / porte vi-
 dique per circuitum. **S**epe iam di-
 ximus / **S**enarius numero / perfe-
 ctione boni operis designari /
 non illud sequentes / quod co-
 natum sunt huius seculi sapie-
 tes asserere. dicentes / idcirco
 senarius numerus esse perfectus /
 quia suo ordine numeratur /
 proficit / ut cum unum duo tres di-
 camus / senarius numerus im-
 pleatur / uel quia in tribus parti-
 bus diuiditur / id est sexta ter-
 tia et dimidia / videlicet in uno
 duobus et tribus. **S**ed idcirco
 senarius numerus dicitur esse
 perfectus / quia sicut paulo an-
 dictum est / sexto die profecit de-
 us omnia opera sua. **C**um vero

proxi homini legem dedit / que
 in decem preceptis ascripta est /
 et sex decies ducta in sexage-
 narium / surgunt recte per sexa-
 ginta cubitos / bonorum operum
 perfectio designat / quod aperte
 etiam dominus in euangelio designat /
Qui cum pabulam seminantis
 exponeret dicit / **A**liud cecidit
 in terra bona / et dabit fructum
 ascendetque / et crescet / et af-
 ferebat unum triginta / unum
 sexaginta / et unum centum / fru-
 ctum / etenim terra bone / triginta
 affert / cum mens perfectionem
 fidei / que est in trinitate co-
 cepit. **S**exaginta affert / cum
 bone vite opera perfecta profu-
 rit / **C**entum vero affert / cum ad
 eterne vite contemplationem
 profecerit. **S**inistra enim non
 est vita presentis / dextera vero
 est vita ventura. **E**t recte per
 centenarium numerum / eterne
 vite contemplatio designatur /
 quia cum post triginta / ad eterne
 simus numerum computando per-
 uenimus. **I**dem centenarius nu-
 merus / in dextram transit / si-
 des atque operatio adhuc in si-
 nistra est / quia hic adhuc po-
 situs / et credimus quod non videmus /
 et operamur ut videamus. **C**um vero
 iam se animam in contemplatione
 eterne vite suspenderit / qui ad
 dexteram manum copiosus pue-
 nit / fecit itaque frontes per sexa-
 ginta cubitos / quia enim per sexa-
 genarium numerum perfectio quod
 per frontes edificamus / nisi ipsa opera
 designatur / que exterius vi-
 dentur. **P**redicationis enim
 verbum tribuere / alimenta e-
 surgetibus / vestimenta algentibus

iam dixim^{us} p^{er} p^{er}fecta em^{er} vera
 est que et ipm^{us} amat que por
 tat^{ur} na^m tolerare sⁱ odisse non
 est virtus mansuetudinis
 sⁱ velamentu^m furoris (Et non
 du^m q^{uod} hoc ipm^{us} atriu^m porte
 dicitur. Porta quippe aditu^m
 est ad regnu^m. Et deu^m ac p^{ri}m^o
 mu^m p^{er}fecte amare (iam ad in
 gressu^m regni est tendere) i
 quib^{us} em^{er} quisq^{ue} amat iⁿ tan
 tu^m ad ingressu^m p^{er}inquat i
 quib^{us} amare negligit iⁿ tantu^m
 ingredi recusat. Tunc habem^{us}
 atriu^m porte qu^{ando} ex latitudi
 ne caritatis ad sup^{er}na^m vita^m
 qua^m adhuc contingere n^{on} im
 possum^{us} ha^m p^{er} desideriu^m intra
 m^{us} itaq^{ue} cu^m bonu^m opus erig
 im^{us} agitur restat ut ei^{us}
 de^{us} boni op^{er}is intencio disc
 natur^{us} si n^{on} p^{er}ntis gr^{ati}e retri
 bucone^m q^{uod}rat sⁱ spem sua^m am
 m^{us} ad futu^{ra} p^{er}missione^m te
 dat ut ex t^{er}ralibus eterna
 ex t^{er}renis celestia speret
 Spes em^{er} celestiu^m m^{er}tez
 solidat ne concu^{er}atur flucti
 bus tumultu^m t^{er}renoz de
 qua et p^{er} paulu^m dicit^{ur} qua^m
 sicut anchora habem^{us} aie
 tutu^m ac firma^m et incedete^m
 vsq^{ue} ad interuoz velam^{en}is
 De quibus interuoz h^{ic}
 quoq^{ue} subiugitur. Et ante fa
 cie^m porte que p^{er}tingebat vs
 q^{ue} ad facie^m vestibuli porte
 interioris p^{er}tingere p^{ro}hibet^{ur}
 vnde et isde^m locus quinquaginta
 cubitis dicit^{ur} m^{er}suratus p^{er}
 quinquagenariu^m quippe nu
 meru^m requies eterna sigⁿtu^r
 habet em^{er} septenarius nu
 merus p^{er}fectione^m sua^m quia

eo die die^m numerus est cople
 tus et p^{er} lege^m sabbatu^m in re
 que^m datur est. Ip^{se} aute^m sep
 tenarius p^{er} semetipm^{us} multi
 plicatus ad quadraginta noue
 duat^{ur} cu^m si monas additu^m
 ad quinquagenariu^m numere^m
 puenit^{ur} quia omⁿis n^{ost}ra p^{er}fecto
 iⁿ illius vnius cont^{em}plac^one
 erit in cui^{us} visione nobis ia
 minus aliquid salutis a gau
 diu^m n^{on} erit. Hinc eti^{am} iubile
 us adest annus quinquagesim^{us}
 in requie datus est quia qui
 ad omnipot^{en}ti^s dei gaudia e
 terna puenit^{ur} labore^m a ge
 mitu^m ulterius n^{on} habebit
 Notanduz vero quia locus q^{ui}
 describitur p^{er} quinquaginta cu
 bitos tendi ad facie^m vestibuli
 porte interioris p^{er}tingere me
 morat^{ur} n^{on} g^o hoc loco p^{ro}pheta
 ia ipm^{us} vestibulu^m porte inte
 rioris sⁱ locu^m interuoz qui
 tendit ad vestibulu^m porte
 interioris naziat^{ur} p^{er} que^m lo
 cu^m vtiq^{ue} sicut dixim^{us} spes
 n^{ost}ra signatur que du^m eterna
 requie^m querit m^{er}tez ad ve
 stibulu^m porte interioris du
 at. Hoc ipm^{us} em^{er} q^{ui} desidera
 m^{us} celestia q^{ui} ad p^{er}missa gau
 dia susp^{er}nam^{us} qui eterne vi
 te requie^m querim^{us} nam ad in
 teruoz vestibuli facie^m p^{er}inq^{ue}
 mus. Signetur g^o p^{er} portam n^{on}
 fides p^{er} atriu^m caritas p^{er} locu^m
 vero qui ad facie^m vestibuli por
 te interioris p^{er}inquat figure
 tur spes sine quibus tribus
 virtutibus quisquis iam v^{er}
 tione potest ingredi ad cele
 ste edificiu^m n^{on} potest habea^m
 g^o fides in porta quia introdu

etiam lumine contemplationis
 potest quia in portis vnde
 qz p arcibus fenestre obliqua
 constructe sunt ut nemo ex
 hac gratia quasi de singulari
 tate gloriatur Nullus se do
 nuz veri luminis estimet ha
 bere priuatur qui i eo quod
 se habere papiuit putat sepe
 alter est dicitur que habere
 apud se boni aliquid no pu
 tat Vnde hic quoqz adhuc
 apte subiugitur Similiter
 aute erant et i vestibulis fe
 nestre p girus intrinsecus p
 qz dixit fenestras i frontibus
 p girus intrinsecus quia non
 soluz scē emē mēbra qz pmi
 nent hnt contemplationis grāz
 si plezqz hoc donuz etiaz illa
 mēbra papiuit que et si iā
 p desideriu ad summa emicāt
 tamē adhuc p offiauz i imo
 iacent Nisi em et hys qui de
 spectu videntur omnipotens
 deus lumē contemplationis infu
 deret fenestre i vestibulis
 no fuissent Videm itaqz ali
 os in sumis loas sancte emē
 constitutos alta de celestibz
 loqui miro studio inquntuz il
 lustrata mens sufficit supne
 patre secreta rimari fenestre
 sunt i frontibus Alij vero in
 sancte emē sinu continent
 et despectu humanis oculis
 videntur si apud se sapientes
 studijs vacant ad celestia an
 helant atqz inquntuz pualet
 que sunt gaudia eterna con
 siderant fenestre itaqz obli
 que sunt si i vestibulis bene
 autez dicit girus quia omis
 inquisicio secretarū rez girus

habet dū in cogitatione sua
 dicit animus putas ne hoc pu
 tas ne illud est qz arcibus ut
 iueniat quod quezit Cui auz
 i arcibus scripturū lumē erūpere
 i cogitatione cepit qz p obliqua
 fenestraz radius veritatis ve
 nit Sic quippe i contemplatione
 mra multa cogitationibus cir
 cūcūdo proficiam sicut exēpla
 bonoz querim sepe ut i mo
 ribus proficiam nā cū iam
 cogitat animus ad meliora tū
 sūre quicquid melius de alijs au
 dire possit exquirat nūc hui
 nūc alterius vitam ventilat vā
 et electus quidaz qui i expā
 so sinu sancte emē p vniuer
 suz mūdūz mētis oculis ar
 cūerat bonoz vitam admitta
 rionez requirens dicebat Cur
 cubo et imolabo i tabnaculo
 eius hostiaz iubilacionis Ete
 ut imolaret iubilacionis ho
 stiaz arcubat quia nisi ani
 mus huc illucqz ad bonoz
 vitam exquirēdaz mittezet
 ipē vsqz ad iubilacionis sacri
 ficiauz no pueniret Cū vero
 sancti viri vnt emē ad locū
 summa producūtur eoz vita qz
 in speculo ponitur ut aiūdi
 videant bona que debeant
 imitari Vnde et adhuc subdi
 tur Et ante frontes pictura
 palmarū Quid p palmas n
 pma victorie designant ipē
 quippe dari videntibz solent
 Vnde hū quoqz qui i certamine
 martiriū anti quū hostez vice
 rūt etiaz victores in patria
 gaudebant scripturū est In ma
 nibus eoz palme et clamabat
 voce magna dicētes Salus

deo nro qui sedet sup thro
nuz et agno. Palmas quip
pe in manibus habere est. vi
ctorias in opatione tenuisse.
Cui opationis palma ibi
retribuetur. vbi iam sine c
tamine gaudetur. vnde hu
no dicitur palme ante fro
tes. s; ante frontes pictura
palmarum. Ibi enim victorie pal
ma videbitur. vbi iam sine fi
ne gaudebitur. Nam hic ple
vno ruiq; sanctos viros aspiciam?
mira agere virtutes multas
facere leprosos mudare de
mones eicere tactu egritudi
nes corporum fugare i phete
spu ventura p dicitur. Cuncta
itaq; hec nec du palme sut
s; adhuc pictura palmarum. na
hec aliquando dantur et rep
bis. vnde et p euangeluz ve
ritas dicit. Multa dicet mi
chi illa die. dne dne. none in
nomie tuo i phetaum? et in
nomie tuo virtutes multas
fecim? et tuc confitebor illis
quia nunq; noui vos. Descendi
te a me qui opami iniquita
tes. Vnu vero signum electois
est. soliditas caritatis. sicut
scriptur est. In hoc factur qz
mei estis discipuli. si dilectio
nez habueritis adinuicem.
Hec autem miracula cu electi
faciant. longe dissimiliter a
reprobis faciunt. quia qd ele
cti ex caritate. hoc reprobi
student facere p elationez.
s; eisde electis. et ipa mira
que p caritate faciunt. non
iam palme sunt. s; adhuc
pictura palmarum. quia de his
foris ostendit. quales apud

omnipotentez deuz mitus ha
beantur. Ibi autem eis palma
erit. vbi iam mortis conte
tio no erit. na p dicator egre
gius tuc asperit palma ve
ram. vnicentibus dari. cum
resurrectionez puidit mor
tuoz fieri. sicut dicit. Opor
tet enim corruptibile hoc in
duere incorruptionez. et mor
tale hoc induere immortalita
tez. Cu autem mortale hoc indu
erit immortalitate. tuc fiet
sermo qui scriptus est. Absor
pta est mors in victoria. vbi
est mors victoria tua. vbi
est mors stimulus tuus. Tuc
g erit pfecta victoria. cum
mors fuerit plene absorpta.
In omie autem qd modo mira
biliter de signis agi conspu
am. no iam ipaz victoraz.
s; adhuc imagines victorie
videm. Quia g plezq; sa
ctis. etiaz in locis sublimioz
bus positus. ut ad bona opa
alios prouocent. virtutes
et signa dantur. ante fron
tes interioris edificij. pal
marum pictura ostendit. hec
hodierno die tractata suffi
ciant. ut ad ea que subiun
cta sunt. valentiores adiu
uante dne nro ihu xpo. ve
niam. qui vivit et regnat
cu pre in unitate sps sancti
deus. p oia secula seculoz. ame
n. Itez omelia x sup ezechielem
ptis extreme dicit greg. Sa
ar eloqui mysticos sensus. p
pheta p aspersionez sancti
spis. prudenter intelligens
dicit. Mirabilia testimonia
tua dne. ideo sacratata est ea

aia mea. Qui rursus ait. Re-
 uela oculos meos / et confi-
 dezabo mirabilia de lege tu-
 a. Qui enim nec dum occulta
 de apertis intelligit / oculos
 velatos habet / qui vero iam
 intelligit reuelatos / et mira-
 bilia de lege dei considerat /
 qz spiritualiter hęc verba dis-
 ciat / que interiorius mag-
 tudo lateat pensat. An non
 est mirabile / quando aliud au-
 ribus sonat / atqz aliud ex-
 it ad intelligētiā / quod non
 sonabat. Cui enim verbi sa-
 cri eloqui / nisi lapidi simile
 dixerim / in quo ignis latet /
 qui manu quidem frigidus
 tenetur / si paussus ferro p-
 scintillas emicat / atqz huc
 emittit ignem / qui post ar-
 deat / quez p- manu frigi-
 duz tenebat. Sic etenim sic
 verba sacri eloqui / que qdēz
 p- narationē littere frigida
 tenentur / si si quis hęc / aspun-
 te dno / intento intellectu pl-
 saueat / de mysticis eius sen-
 sibus ignem producat / ut in
 eis verbis / post animi spū-
 taliter ardeat / que prius p-
 litteram ipse qz frigidus au-
 diebat. Et propheta dicit /
 Et ex portis interioribus ga-
 zophylacia cantoz / i atrio in-
 terior / qd erat in latere por-
 te respicientis ad aquilonē /
 et fauces eoz cont- viā au-
 stralem / vnaqz ex latere porte
 orientalis / que respiciebat ad
 viā aquilonis. In hys itaqz
 verbis hęc / ad amorē dei /
 animi iferuescat / quin
 potius / quis nō ex ipā eoz

lectione tepesiat. Si autē la-
 tens in littera spiritalis me-
 dulla discutitur / p hoc sem-
 talle intellectus exreunt / et
 incendunt / quod prius cor-
 dis auribus / frigiduz sonabat /
 nobis tamē ut se aspirante
 dno / interior intellectus ape-
 riat / ipa prius naratio iux-
 trāz patefiat / aut em. quia
 porta erat interior / atqz ex-
 hanc / atruz qd appellatur
 interior / ac de inde alie id
 est aquilonis / austris atqz o-
 rientis / porte describuntur /
 ut ipm atruz quod esse ext-
 portis interiorē dixerat / a
 portis exterioribus esse in-
 terius ostendat. Atruz gō h-
 et foris et intus est / foris qz
 ex portis interioribus / intus
 autē / quia intra portas ex-
 teriores. Gazophylacia quo-
 qz cantoz esse / i hoc eadē a-
 trio narantur / que a latere
 porte posita dicunt. respic-
 entis ad aquilonē / si ipa ea-
 dez gazophylacia ad austrā-
 lez viā respiciūt. Et subdit.
 Ex latere porte orientalis /
 que respiciebat ad viā aq-
 lonis. In quibus verbis ap-
 te intelligit / quia cantoz /
 gazophylacia / inter latus por-
 te respicientis ad aquilonē /
 et latus porte orientalis / fu-
 erant posita / que porta vi-
 delicet respiciebat ad viā
 aquilonis / fauces itaqz gzo-
 phylacoz / cont- viā austrā-
 lez / si posicio erat inter por-
 tas orientis et aquilonis /
 porta gō exterior / habeat
 ex latere portis aquilonis

ex alio quoque latere porta australi. In fronte vero vestibuli orientalis porta surrexit atque sic atrium quod erat extra portam interiore ut hoc quoque esset interius porte exterius ambiebant. hec de uerbis hinc sub breuitate transcurramus. In eis autem sensus mysticos non breuiter exquiramus. In parte autem superiore tres porte descripte sunt. id est orientis. aquilonis. et austris. moxque interioris atrium. tres alie narrate. id est austris. orientis. aquilonis. ac demum porta atrium interioris dicta est. in qua mense de quadratis lapidibus extrude memoratur. et porta que respiciebat ad aquilonem. in qua mense essent ad sacrificium. non ad holocaustum. unde in interiori diximus significari. etiam in exteriori synagoga. **S**ed his expletis. rursum propheta incipit interiorum portarum. atque tres alias. id est aquilonis. austris. et orientis describere. et in eorum atrio interiorum. quod erat extra portarum interiorum. esse gazophilacium. cantores. sacerdotes. templum. altare. et sacrificia prohibet. In quibus uerbis. quod de sancte ecclesie constitutione narrare. alia ab eis quam prius dixerat cepit. patet quod interiorum porte intellectus mutauit. si enim sub uno intellectu omnia diceret. nouo ordine ipsa atque alia non replicaret. Nam quomodo possunt extra portarum interiorum. atrium.

gazophilacium. cantores. sacerdotes. templum. altaria. sacrificia. dicere. si per eandem portam interiorum. hoc loco sancta ecclesia designatur. Cum enim cuncta hec intra ipsam sint. quomodo extra portarum interiorum sunt. si extra ecclesia non sunt. **I**ntelligi ergo porta interiorum. per eam de qua longe superius locuti sumus. que contra portam aquilonis et austris orientalem dicitur posita. per quam diximus figurari aditum. qui nobis ad interiora gaudia patrie celestis aperitur. hic quoque per portas que circa vestibulum narrantur. sancta ecclesia per portarum uero interiorum. celestis regni aditus figuratur. **n**o si ne quis uerba me sancti spiritus. estinet ad intellectum meum. uolenter inflectere. dicit. quia de porta interiorum significatione sancte ecclesie. quam semel dixi mutare non debui. in fulgente dei omnipotentis gratia. que tepidum ipsam tenent. ut et porta interiorum signet ecclesia. que nos ad interiora gaudia perducat. et gazophilacium. cantores. sacerdotes. templum. altare. sacrificia. sunt in atrio. quod est extra portam. et tamen extra ecclesia non sunt. **S**i enim subtili inuestigatione perquirimus. nihil obstat intelligi. ut interiorum portam. sicut dictum est. sanctam ecclesiam. de qua nunc dicitur. **E**t extra portarum interiorum. gazophilacium. cantorum. in atrio interiorum. Duo etiam sunt que dicitur. porta interiorum. atque

extra hanc atrium interius quod
templa hoc ipse atrium et extra
trius sit et minus certum a
portam interiorum ante sicut in
dicitur per portam quod narrantur
substantia sancta ecclesia
dicitur uerba habet uia quod
dicitur uerba dicit alteram
temporaliter dicit uerba
quia interiorum recipit uerba
quia laborat in terra aliam
quia remoueat in celo uerba
quia uerba colligit aliam
uero quod dicitur de receptis
aditus quod dicitur in uerba
offeruntur hic uerba
sacrosancti spiritus a illa
sacrosancti laudis de hoc si
sacrosancti dicitur. In hac
de hoc in tribulatione de
ille uerba scriptum est. Tunc
accidit sacrificium iustorum
oblationes et holocaustum de
quod uerba aut ut autem
de quod mor et non copu
per in uerba uerba sacrificio
aditus offeruntur quia hic
oblationes autem est materia
de corpore ibi oblationes
non est in laude dei gloria
resurrectionis. Tunc quippe
de quod in holocaustum offer
re aut quod dicitur eterna in
reparatione promittitur. nil con
fessionis nil morum status
habent quia tota simul a
uere aut quibus sacrificia
laude hinc hinc promanebunt
Porta ergo interiorum id est
sacrosancti ecclesie interiorum
quia uerba dicitur uerba que
dicitur uerba in omnia e
habent uerba ecclesia ex
ternis uerba uerba quia
omne bonum operum ad bo

extra hanc atrium interius / q̄
 tenus hoc ipm atrium / et exte
 rius sit. et intus / exterius. a
 porta / interius autē sicut p̄
 dixim / portis quas nazardo
 subiuit. Sancta em̄ etiā
 duas vitas habet / vnā qm̄
 tēporaliter duat / alteram
 quā eternū reapiat / vnā
 quā laborat in terra / aliam
 quā remunerat in celo / vnā
 quā mercedis colligit / aliam
 vero / i qua iam de receptis in
 cedibus gaudet / atq; in vtr̄q;
 offert sacrificiū / hic videlicet
 sacrificiū cōpunctōnis / a illic
 sacrificiū laudis / de hoc sa
 crificiū dicitur / Sacrificiū
 deo spūs contribulat / de
 illo autē scriptū est / Tunc
 acceptabis sacrificiū iusticie
 oblationes et holocausta / de
 quo rursus ait / ut cantem
 tibi gloria mea / et nō cōpū
 gur. In vtr̄q; autē sacrificiū
 carnes offerūtur / quia hic
 oblatio carnis est / materia
 nō corporis / ibi oblatio car
 nis / est in laude dei gloria
 resurrectōnis / Tunc quippe
 illic / qm̄ in holocaustū offer
 tur caro / quādo i eterna i cor
 ruptione pmutata / nil con
 tūctōnis / nil mortalitatis
 habuerit / quia tota simul a
 moris eius ignibus accensa /
 i laude sine fine pmanebit /
 Porta ḡ hec interior / id est
 sancta etiā / habeat interiora
 sua / illaz videlicet vitaz / que
 adhuc oculis nris occulta ē /
 habeat extra eam atrium ex
 terius / id est vitā pnter / i qua
 omē bonū agitur / ut ad bo

nū sine fine pueniat / Smt
 ḡ in interiori atrio / qd̄ tam
 ext̄ portā est / gazophylana
 cantoz / quia electi quq; atq;
 pfecti / qui adhuc i carne mor
 tali subsistunt / et intra sinū
 sunt sancte em̄ / et adhuc ex
 secreta gaudia interioris vi
 te / sint gazophylana cantoz /
 interius et exterius / qz cor
 da sanctorū / que oipotentī
 deo / desiderū suū p magnū
 ardous amoz cantant / et
 iam intus sunt / et adhuc i
 tus nō sunt / quia in sancte
 em̄ sinu posita / et iam vi
 dent p spm̄ / qd̄ intus forti
 ter ament / et tamē adhuc
 nō vident pfecte / qd̄ amant /
 Smt itaq; in interiori atrio
 gazophylana / s; ext̄ portaz /
 ut iā et intus sint p desiri
 uz / et adhuc intus nō sint / p
 plenariū effectū / Quid sit
 autē gazophylana cantoz /
 nisi sancta desideria aman
 tiū / qui pcepta diuina / qm̄ qd̄
 daz diuicias custodiūt i me
 te / quas cantando seruant /
 quia mādata dei / nō ex ti
 more / s; amore pfiunt / eisq;
 ipē sacri eloqui pceptōnes /
 cantabiles fiunt / quas nō
 ex tristitia / s; ex desiderio ope
 rant. Vultis cor iusti quasi
 cuiusdaz cantoz gazophyla
 naz audire / Cantabiles m̄
 erant iustificōnes tue / i lo
 co incolatus mei / iustificō
 nes dei / dicim̄ pcepta diuina /
 que nos iustos faciūt / si i ple
 antur / que nobis tūc in lo
 co incolatus nri / cantabiles
 fiunt / quādo in hac pugnacōe

vite pñtis ipā eadez māditi
que diligim⁹ ex desiderio im
plemus. Hinc est q̄ isdeꝝ psal
mistaitez ex tantoꝝ gazofi
lacio sese esse insinuat q̄ ait
Misericordiaz et iudicauz cā
tibo tibi dñe. Misericordiā
110 dñi (qua peccata laxantur/
cantare etiāz peccator debz/
id est. hanc cū gaudio dicere
atq; sperare. S; quis ita iu
115 stus est ut eius sibi eternū
iudicauz ante oculos mētē
reuocet et contremiscat ac
potius venire ad illud exa
men tanti iudicis p̄sumat/
festinet et gaudeat. Quis
quis ille est magnus est qz
iam misericordiaz dñi et iu
dicauz cantat. Cantat q̄ppe
iudicauz ad quod intrare nō
trepidat. Sit ḡ mens illi⁹
gazophilaauz cantoz (ut p̄
diuinas misericordie q̄s acce
pit) letus p̄gat ad iudicauz/
quod iā nō p̄timefat. Vide
am⁹ si placet fr̄s Km̄ (ali
ud quoq; gazophilaauz cā
toꝝ forsan et ip̄e iudicauz
cantat. Quid etem⁹ dicit. E
go delibor et tēpus mee re
solucōis instat. Bonū cer
tamē certauī fidez suam
cursum cōsumauī. De reliq̄
reposita est michi corona iu
sticie quā reddet michi dñs
i illa die iustus iudex. Qui
laboz suoz cōscaus in cōr
certamīs quod egit mēor
fidei quā seruauit. Eē sibi
i iudicio repositaz coronā di
cit. profecto patet quia iudi
cauz cantat qd venire deside
rat. vnde etiāz subdit non

soluz autē michi s; et hys q̄
diligūt aduentuz eius nemo
em⁹ aduentuz iudicis diligit
nisi qui se habere causaz iu
dicio bonaz nouit. Eoz ḡ
corda qui aduentuz iusti iu
dicis diligunt gazophilaa
cantoz sunt quia p̄ p̄sup̄o
nez gr̄e et vite p̄ virtutes
sancti desiderij cantāt iusti
iudicauz quod om̄s in iusti
p̄timefat. Ademinit autē
caritas vñā (quia sup̄iori lo
cutione p̄ portaz orientis si
dez p̄ aquilonis spes p̄ austri
autēz caritatez dixim⁹ de
signari). Hec itaq; gazophi
lāa inter portaz orientis
et aquilonis esse memorā
tur atq; ad viā australem
respicere quia corda sanctorū
inter fidez et spem posita au
stralez viā respiciūt que sc̄e
caritatis ignibus i ardesat.
Ipa quoq; orientalis porta re
spicere dicit ad viā aquilo
nis quia nobis p̄ fidez q̄dez
om̄ia i baptisinate peccata
laxant s; tamē dūz adhuc
hic viuim⁹ etiāz post fidez
sepius ad p̄nā declinam⁹
et q̄ orientis porta viā aq̄lo
nis respiciat cū vita n̄rā p̄
p̄ceptaz fidez adhuc aliqua
tenus i frigore culpe torpe
sat. Quis enī in hac vita
valeat post fidez sine culpa
viuere cū Iohānes dicit si
dixerim⁹ quia peccatū nō
habem⁹ ip̄i nos seducamus
et veritas i nobis nō est. Cui⁹
verbis iacobus cōcordans
ait. In multis offendim⁹ om̄s
si autēz p̄nā p̄terita in fidei

perpetue dimissi sunt et
adhuc post fidez ad peccata
declinamus que nobis erit
p̄sumptio n̄ra que spes
vite p̄nā n̄rā ut n̄
di adhuc inter portaz orie
tis et aquilonis sim⁹ ad vi
austrialem mens oculos
ueni quātū ex sc̄i carita
te fecerim⁹ nos am
nis libere i alpa tepoz
frigorē. Sit ḡ gazophi
lāa inter portaz orientis et
aquilonis sicut dicitur est
ad iudicauz viā facies ite
dicitur inter hoc q̄ nati
fidei sicut q̄ post ad p̄nā
delibor sic pietatis p̄su
m̄i dicitur n̄rā nosmet
i iudicauz et ibi red
n̄rā oculos n̄rā atten
dunt ignibus amozis p̄
atq; aquilonis portaz gr̄e
vires p̄ austri iudicauz p̄ or
tis autē peccatū dñs de
signari. P̄ aquilonis quip̄
n̄rā i iudicauz gentilitas h̄ḡa
quā ille interoz frigore po
sit qui dicit. Sedebō m
nocte refectum i lateri
bis aquilonis p̄ australe
quoz portaz recte iudic
ampoz in qua spiritale
vires colat amozes ferb
ant quoz vnus loquit⁹
dicit. Conuerte dñe cap
tuoz n̄rā sicut torres
iudicauz. Que et si manale
p̄nā habet i quo uelut a
quilonis signū portabat
p̄ iudicauz n̄rā sicut dicit
n̄rā ac sp̄s ad dei ac
p̄nā p̄nā n̄rā sicut ar
bit. Ori etale autē portaz

pceptione dimissa sunt/et
 adhuc post fidez ad peccatu
 declinat/que nobis erit
 psumptio iusticie/que spes
 vite pmanētis/misi ut nuc/
 dū adhuc inter portaz orie
 tis et aquilonis sum/ad via
 australem mentis oculos le
 uem/quaten⁹ ex scm carita
 te feruētēs/calor nos amo
 ris liberet/a culpa teporis a
 frigoris/Sunt g^o gazophila
 na inter portaz orientis et
 aquilonis/si sicut dicitur est/
 ad australem via fauces iten
 dant/ut inter hoc q^o nati i
 fide sum⁹ et q^o post ad pccā
 delapsi de spe pietatis psum
 munt/exerceant⁹ nosmetipos
 i ardore caritatis/et ibi tēda
 m⁹ oculos cordis/vbi accen
 dimur ignibus amoris/pt
 autē p aquilonis portaz/ge
 ntilitatis p austr. iudea. p ori
 entis autē portaz ipse dñs de
 signat. P aquilonē quippe
 nō i merito gentilitas figura
 quā ille interiori frigore pos
 sedit qui dixit/Sedebo in
 monte testamenti/i lateri
 bus aquilonis p australem
 quoq; portaz. recte iudea
 accipitur/in qua spirituales
 patres/celesti amore ferbu
 erunt/quoꝝ vnus loquit⁹
 dicens/Conuerte dñe cap
 tuitatez nrāz/sicut torrens
 i austro) Que. et si carnale
 pplm habuit/i quo uelut a
 quilonis figuraz portabat/
 In sanctis tamē suis docto
 ribus ac pphetis/ad deū ac
 proximuz/calore caritatis ar
 sit/Orientalis autē portaz

nō i merito ipm signat/de
 quo scriptuz est) Ete vir
 oriens nome eius/et de q^o
 zacharias ait/visitauit nos
 oriens ex alto/Sunt g^o ga
 zophila na cantoz/ex latere
 porte aquilonis/qua non
 soluz i iudea/corda sanctorz
 fuerūt spiritualiter accensa/
 si etiaz i gentilitatis multitu
 dine/ad sancte fidei sacmēta
 conuersa) Ardēt corda scōꝝ
 amore celestis patrie/mhi
 aut gaudijs eternis/sperāt
 associetatez scōꝝ cuiuz i celo/
 si tamē exempla hui⁹ ardo
 ris/que dño sancti spūs ac
 cepunt/ab spiritualibus pri
 bus synagoge. capuit/vnde
 ipā quoq; gazophila na/et i
 aquilonis latere posita/o
 culos ad viā australem ten
 dunt) Ete em ex gentibus
 uenim⁹/si in hoc. q^o p sancti
 spūs amorez calem⁹ iudee
 patres aspiciant/qui nobis
 in suis dictis/cotidie sancti
 desiderij exempla prebent/
 an nō quasi calore meridi
 ani feruoris ardebat/qui
 estuabat dicens/Sicut cer
 uis desiderat ad fontes a
 quaz/ita desiderat aūa me
 ad te deus/Sitiuit anima
 mea ad deū viuū/quādo uer
 az et apparebo ante facie
 dei) Qui rursus ait/psalli
 et itelligaz i via imaculata/
 quādo uenies ad me. Hic q^o
 ardore succensus fuerat q^o
 ait) Nunc dimittis dñe/ser
 uuz tuū scdm uerbuꝝ tuū in
 pace/qua uiderūt oculi mei
 salutē tuā/Quia g^o ex

gentilitate venim' s' sanctos
iudee patres nobis i diuinum
amoris imitatione pponim'
q' quaedam cantoz gazophi
lacia ex latere porte q' via
aquilonis respicit sumus
s' ad via austri fauces tene
mus. Et nonduz q' hec ea
dez gazophilacia inter por
tas aquilonis et orientis e
phibentur quia post iarna
tionez d'ncar' multitudo ge
nuz ad fidez venit atqz int
ipos infideles populos et sa
namenta d'ncar' iarnacionis
que medullitus diligunt
corda amantuz surgut ha
bent g' sancta gazophila
a hinc orientis portaz et ide
aquilonis quia inter ipa re
dempronis sue mysteria que
sequuntur et carnales quos
et intra sanctaz eccliaz tole
rant multi in deuz forta amo
re proficiunt virtutibus exar
sunt eterni iudias aduentu
querunt et inter ea q' amat
atqz illa que tolerant q' que
daz gazophilacia diuicias sp
i mente seruant nec inter sa
namenta que diligunt atqz
contra que portant defia
unt quia ad australes vias
fauces intendunt Quid emz
patimur q' p'ces n' p amore
d'ni antea no ptulerunt No
tandum vero q' inter portaz
austri et aquilonis orientalis
porta esse describit quia d'ns
ac redemptor n' de iudea na
tus est moxqz in fide sua et
desiaz ex gentibus traxit
q' emz inter meridiana por
tas et aquilonis apparuit qz

ex illa venit et ista in suuz
seruntuz conuertit Unde et
bene dicit q' porta eade ou
entalis ad via aquilonis re
spicit quia natus d'ns syna
gogam deseruit et multitu
dinez gentuz collegit Non
duz quoqz est q' duz de gazo
philacis diceretur et fauces
coz ad via australes additi
est una ut videlicet aperte
senam quia no alia est via
ad celestes patrias nobis qui
ex gentilitate venim' atqz a
lia illis patribus qui fuerut
in iudea s' hec eadez via via
est nobis et illis que nos ad
eterna gaudia pducat q' no
bis p euangeluz dicit Ego su
vi et veritas et vita et de
qua psalmista dicit Ve cogno
scam' in terra vias tua in o
ibus gentibus salutare tuu
Quod em hebraice est ihus
hoc latine dicit salutaris In
terra g' via cognoscat quia
ihus deus ante secula et ho fa
ctus in fine seculoz gentibus
est manifestatus. Via g' e via
et illis qui ab austro sunt
et his qui ab aquilonis pte
respiciunt quia electis iudeis
d'ns ac redemptor n' expul
sa pena formidinis ad p'ces
factus est iter amoris atqz ad
iutoruz puentoms. Sequit
Et dixit ad me. hoc est gazo
philacuz qd respicit via me
ridiana sacerdotuz qui exu
bant i custodis t'pli atqz mox
subditur porro gazophilac
uz quod respicit ad via aq
lonis sacerdotuz erit qui ex
cubant ad misteruz altaris

¶ In quibus ¶

In quibus verbis prophete
rebus que dicitur est qu
maioris redms sacerdot
ut h' qui in custodis ex
bont tempore in h' qui
mistero altaris. Et quia
subdit altare erat ante
en tempore ostendit
illos esse maiores ordms
redms qui i custodis t
erant quia profect
altare quod est interu
mistero. In autem qui
tare quod ante fides te
est erant i tanto m
res i q' i exte
mistero. Quod dicitur
nobis q' quia sacerdot
qui i custodis et
ad misteruz altaris
hoc p'cedit. Et agi
re fides scribens an
p'cedit iudicium est q' est
res. Quia mag' sacerdot
iustuz ad d'ic de n' h' h
eadez p'cedit iustitiam
actibus vigilando iust
a maloz sp'ituz iust
p'cedit iustitiam ab h
p'cedit erroribus defend
In non iustos fuerat q
bos sue passioms em
nis dicit in labore et
in vigiliis multis i fr
et p'cedit iustitiam multis
p'cedit et iuditate atqz
in subdit p'cedit illa que e
trahens sunt iustitia n
a iustitia sollicitudo er
rebat. P'cedit que so
p'cedit iustitia sollicitudo
vigilantem em in se p'cedit
et iustitia p'cedit et cord
su sollicitudo atqz iustitia

In quibus verbis prophete p̄us
nobis querendum est qui sit
maioris ordinis sacerdotes/
utq; h̄i qui in custodia excu-
bant templi an h̄i qui in mi-
nisterio altaris. **S**z quia post
subdit altare erat ante faciem
templi aperte ostendit
illos esse maioris ordinis sa-
cerdotes qui in custodia tēpli
excubant quia profecto in
altare quod est interius mi-
nistrant. **I**n autē qui ad al-
tare quod ante faciem tēpli
est excubant tanto inferio-
res sunt quāto in exterioribus
ministrant. **Q**uerendum ḡia
nobis est qui sacerdotes sit
qui tēplum custodiunt et qui
ad ministerium altaris excu-
bare prohibentur. **M**agister ge-
nū fidelibus scribens ait tē-
plum dei sanctum est quod estis
vos. **Q**ui itaq; sacerdotes qui
tēplum custodiunt dei nisi h̄i q̄
orando p̄dicando spiritualibus
actibus vigilando sc̄z em̄z
a malignorum sp̄iūz immissioib;
p̄uoz suasionibus ab here-
ticorum erroribus defendūt.
Non custos fuerat qui la-
bores sue passionis enume-
rans dicit In labore et erū-
na in vigiliis multis in fame
et siti. In ieiuniis multis in
frigore et nuditate atq; sta-
tim subdit p̄ter illa que ex-
trinsecus sunt instanciam me-
a cotidiana sollicitudo et
desiaz. **P**ensate queso cu-
stos tēpli quāta sollicitudine
vigilet. **E**re enim in se ipso in-
estimabilia patitur et cordis
sui sollicitudinez alijs imputatur

cui rogo virtutis est plus de
utilitate proximorum quā de sua af-
flictione cogitare quis hoc
digne estimet quis digne pe-
set. **L**aborat. luget. esurit. sinit. no
alget. ieiunat. vigilat. et tam
vigilando de em̄z om̄ solli-
tudine cogitat. **E**re est soler-
tissimus custos templi in exēplo
propositus imitetur qui valet.
Aduersa etemz pro veritate
pati bona proximis impendere
curā animā sollicitudinez vigi-
lare ne quis in perfidia ne q̄s
in supbia ne quis in rapina
ul' in inuidia labat. exquirere
atq; conspice hoc est tēpli
dei id est sc̄z em̄z custodire.
Sunt autē minores sacer-
dotes qui ad ministerium al-
taris excubant qui videlicet
in adiutorium maiorum p̄m̄ de-
linquentium subtiliter inuestigant
et vitam carnalium corrigunt
atq; ad hoc vsq; p̄ducunt ut p̄-
lamētā penitentię q̄ accēdat
carne in sacrificio quā p̄us
viuere p̄miserant in p̄no. no hoc
No enim h̄i qui sanctis em̄z p̄-
sunt p̄ semetipos aucta p̄ua-
lent si cū ipi causis spiritali-
bus occupant si qua p̄raue
carnalia p̄petrant. **H**ec alijs
discutienda atq; corrigenda
comittunt. **P** quos dū carna-
lis vita corrigitur et vsq; ad
abstinētię atq; orōnis studi-
um ap̄ficiētibz p̄uenit
q̄ in altari iam caro itendit
ut in conspectu omnipotentis
d̄ni inde sacrificiūz redolent
vnde prius culpa displice-
bat. **S**z hac in re questio o-
ritur atq; sup̄ius dicitur sit q̄

gazophila ad australe vi
am facies haberent/qua rō
ne nūc dicitur/quia gazophila
aut qd' respicit viā meridia
naz/sacerdotuz est/qui excu
bant i custodia tēpl/et gaze
phila aut qd' respicit viā a
quilonis/sacerdotuz/qui ex
cubant ad misteruz altaz
si enī vtrāq; facies ad aust
lez viā tendebant/quomō
nūc vnuq; ad meridianā at
q; aliud ad aquilonis viā
respicere dicitur. **S**z in his v
bis agnosam/ q' gazophila
aut sacerdotuz/qui excubāt
i custodia tēpl/ita positi fu
erāt/ut solāz meridianā vi
am respiceret/gazophila
uz vero sacerdotuz/qui excu
bant ad misteruz altaris/
ita erat i custodia et austrā
lem viā et aquilonis facies
intenderet/ quaten' et cū ga
zophilano sacerdotuz/qui ex
cubant i custodia tēpl/ me
ridianā viā aspiceret/ et hī
sine gazophilano eorū sa
cerdotuz/ aquilonis viā vi
deret. **S**z quid est hoc fra
tres km/ quid i his verbis
possum' misteruz intueri/ i
hoc q' s'm ea que pmissa sūt/
iā spūalis auditor intelligit/
quia sacerdotes maioris or
dinis/qui excubant i custo
diis tēpl/ solāz viā meridi
anā respiciūt/ quā solis stu
diis spūalibus occupati/ s'z
his qui amoris dei sunt/ sol
litate intendūt/ sacerdotes
autē minoris ordinis/ qui
discutiēdis peccatis delinq
uuz presunt/ et iā ad aqilonis

viā oculos reflectunt/ ut i me
te peccatiuz/ que sūt torporis
frigorā videant/ et hec verbis
correptōnis/ vsq; ad penitēcie
gemitus pducetes/ q' carnes
i altari incendūt/ respiciūt/ et
cū magnis sacerdotib' ad me
ridianā viā/ quia qūtuq; ad
semetipos est/ feruent igne ca
ritatis/ et succensī sunt flam
mis amoris dei. **S**z quia p
cāta delinquētuz a rebro cor
rigūt/ et iā ad aquilonis vi
am oculos reducūt/ de vtrāq;
q' autē sacerdotuz ordinibus
subdit. **I**stī sūt filij sadoch/
qui accedūt de filiis leui ad
dñm/ ut ministrant ei. **S**adoch
latine dicitur iustus. **Q**uis au
tem iustus est/ nisi ipē cui dicitur
iustus es dñe et rectuz iudi
cauz tuuz. **Q**ui vero sūt filij
iusti/ nisi hī de quibus scriptū
est/ quotq; autēz crediderūt
i eu/ dedit eis potestatem/ fili
os dei fieri. **L**eui autē inter
pretatur assumptus. **Q**uis vero
a dño assumptus est/ nisi ipse
fidelis/ qui p sacramēta fidei
est a p'fidis segregatus. **O**m̄s
g' qui p'seueranter spūalib'
actibus intendunt/ filij iusti
sunt/ et de filiis ipse assumpti
accedūt/ ut ministrant ei/ qz
de ipis quoq; fidelibus eligi
tur/ qui cōpotētis dei ministe
riuz veniant/ et celestibus
studiis/ pro erudicōne popli
intendant. **S**z nobis soler
ter inquirenduz est/ qui sūt
qui dño ministrant/ neq; enī
om̄s qui legūt/ om̄s qui p'di
cant/ om̄s qui p'p'ia tribuūt/
om̄s qui p' carnis abstinentia;

regis castigant/ duo mī
Cui enī legendū atq; p'di
dogmatū p'p'ia que enī
quēdo que habent/ et
p'p'ia i abstinentia macta
laude ab hominibus i
apertū dñs mī
Cui enī p'p'ia s'z d
dicitur/ habent in vi
ablatū/ mī mī
habent in macta/ m
qui in bono ope qd' ag
rene p'p'ia sibi p'mū
mī qui hoc mūd' r
mercedi requirit/ et
i tēpl' dei spem bo
riē macta p'p'ia iten
fieri/ q' dicitur
s'z dicitur macta feruet
p'p'ia dicitur reser
tū dicitur agenda si
et dicitur amor
lo p'p'ia dicit sibi mī
iā dñs ministrat/ s'z
ne dicit videt multa le
et dicitur q' p'p'ia
fieri/ qui videt dñs
fidelis nō vult p'p'ia
sue studij/ s'z et nō d
ministrat/ reser/ q' ut s'z
verbi ministerio fatig
s'z dicitur hīs nī
quā s'z p'p'ia abstinentia
s'z dicitur s'z zelo m
venit/ s'z p'p'ia et
quē dicitur p'p'ia tole
mī/ et nos s'z mī deb
mī/ macta mī dicit
fieri/ q' dicitur om̄s quod
fieri/ nō s'z dicitur zelo f
nō s'z dicitur que agm
fieri/ s'z dicitur dñs mī
ministrat/ de quibus

corpus castigant / dno ministrat /
 Qui em legendo atqz pdica
 do gloriar ppriar querunt / lar
 gendo que habent / et cor
 pus i abstinentia macerando /
 laudes ab hominibus recipere
 appetunt / sibi no dno ministrat /
 Quo cont psalmistar dno
 diat / Ambulans in via ima
 culata / hic michi ministrabat /
 Habet em maculas in via /
 qui in bono ope qd agit / t
 rone glorie sibi pmu / ipo
 nit / quia i hoc mudo recipere
 mercedem requirit / A fedat
 i conspectu dei / spem boni ope
 ris / macula prave itentiois /
 fortasse etiam / quis discipline
 studio intentus fuerit / cul
 pas delinquentium / reserat / q
 tamen ad her agenda / si non
 ex omnipotentis amore / s; ze
 lo pprio ducit / sibi in his et
 no in dno ministrat. Alius
 ne asper videatur / multa len
 ter tolerat / que peccantur /
 Sitatq; qui videri p dno di
 strictus no vult p lenitatis
 sue studium / sibi et no dno mi
 nistrat / restat g / ut siue in
 verbi ministerio fatigemur /
 seu indigentibus nra lar
 giamur / siue p abstinentiar car
 nem domem / seu zelo mo
 uemur / siue p pacenciar ali
 quid leniter / prava tolera
 mus / ut nos sumope debe
 am / intencione / nra disci
 tere / quatenus omne quod
 facim / no nro s; dei zelo fa
 ciam / ne in his que agim /
 nobis potius q dno mini
 strent / No em dno s; sibi
 ministraverant / de quibus

paulus dicebat / Omnis que sua
 sunt querunt et no que sunt
 xpi ihu / Idem vero paulus / cu
 coelestis fratribus no sibi i
 ministrare s; dno / et vi
 uendo et moriendo festi
 nabat. dicens / nemo no
 stru sibi vivit / et nemo s
 moritur / siue em vivim / de
 mino vivim / siue morimur /
 dno morimur / dno sumus /
 Sibi etiam sancti nec vi
 vunt nec moruntur / sibi no
 vivunt / qui p omne qd agunt /
 ad lucra spiritalia anhelant /
 atq; orando / pdicando / scis
 opibus insistendo / celestis
 patrie civis multiplicare
 desiderant / sibi minime mo
 runtur / quia i conspectu ho
 minum / deu de sua morte i
 glorificant / ad que pervenire
 etiam moriendo / festinant /
 Pensent itaq; i morte sa
 ctorum / quorum eorum obprobrium
 ab infidelibus fuit / S; qui
 ta laus dmi in corde fidelium
 excrevit / qui si sua laudes
 quererent / profecto pati tot
 obprobria i morte timuissent /
 s; nemo eorum s; vivit /
 et nemo sibi moritur / quia
 sua gloriar / nec vivendo u
 moriendo quesierunt. Vide
 am / siupe primus pastor ec
 clesie / qui sibi no vixit / sibi
 sit mortuus / Johannes au
 tem / socus requirat / et de
 verbis dmi / et morte pasto
 ris eiusdem / dicit / hoc autem
 dixit significans q morte
 clarificatur / esset deus / No
 g sibi est mortuus / qui deu
 clarificavit i morte / discipulum

siue em vivim / siue
 morimur /

tes p̄ intelligētiā fortes i
aduersitate iustos i opacōe
tempantes a voluptatib⁹
atq; i omi zelo disa rēōnis
se mensura moderātes qui
duz prudentia fortitudiez
iustia atq; tempantiam
ul' sicut eas enumerare qui
bus daz placet prudentiam
tēperantia fortitudiez at
q; iustia tenēt mesurā
spiritalis atq; in quadro ha
bent. Ecce enī ipse virtutes
quas habere bonos ac fide
les dixim⁹ ita in quadro sūt
ut vna aliaz nō excedat.
Magna est quippe prude
tia si si minus est a voluptati
bus tēperans minus i p̄ualis
fortis minus i opacōibus
iusta p̄fecto minus est pru
dens. Magna est tēperantia
si si minus intelligit vnde se
tempet si aduersa sustinere
p̄ fortitudiez minus valet at
q; in timore animi deat si
p̄ papitacōez suaz aliquādo ad
iustie opa prorūpit minus
est tempans. Magna est
fortitudo si si minus itelligit
que bona custodiat quibus
malis resistat si minus a vo
luptatuz appetitu se tēpat
si vniatur delectacōne si iu
stia minus opa tenet atq; a
liquādo iustiae diuacōne su
patur minus est fortis. Ma
gna est iustia si si minus
quelibet inter iusta et in
iusta opa discernit si minus
curā mūdi delectacōne tēpe
rat si minus se cont' aduer
sa confortat minus est iusta.
Adensuret ḡ p̄fectoz fide

luz vituz quadru et tantuz
habeat spiritualis atq; latus
vnuz quūtz lateza singula
quia vnusquisq; tantū pru
dens est quūtz tempans for
tis et iustus tantuz tempans
quūtz prudens fortis iustus
tantuz iustus quūtz prudens
tempans et fortis fuerit. sūt
autēz inter eos plurimi qui
adhuc carnaliter viuūt qui
et si fortasse līns ignorānt
et p̄cepta dei legere nō valet
certe i multoz fideluz conuē
satione bona que imitentur vi
dent. Ecce i emā uoces sc̄i euā
gelij atq; aploz sonant ecce
exempla bene viuētuz cot
tidie hominuz oculis opponū
tur nec i excusacōne sua di
cere poterūt nō vidim⁹ qd
imitari deberem⁹. Vnde et
subditur. Et altare ante fa
ciem tēpli. Quid est tēpluz
nisi fidelis populus sicut p̄
paulū dicit discipulis tem
pluz dei sanctuz est qd estis
vos. Et quid est altare dei
nisi mens bene viuētuz qui
p̄cōz suoz memores lacri
mis maculas lauant carne
p̄ abstineciā macerant nul
lus se actiombus hui⁹ seculi
miserent et habere qnō hnt
nō cōcupiscunt. Ecce igit
horū cor altare dei dicit vbi
ex merore cōpunctōnis ignis
ardet et caro consumit. Et
nūq; nō tales fr̄es km̄ cot
tidie in sancto hoc fidei po
pulo qm̄ in tēpli atrio videm⁹.
Nūq; nō eoz vituz nobis ad
exempluz p̄positam in desine
ter aspiciam⁹. Altare ḡ ante

no

no

15 nō possunt. Inter archā q̄p
 pe et altare velū est quia
 hoc qd̄ nos adhuc a visio
 ne dei separat corrupcionis
 nrē obstaculū remotū nō
 est. S; quousq; ante velū
 sum. oportet ut q̄i thymiana
 us incensū flāma amoris
 ardeam. p̄ compunctōis au
 tez lacrimas nil terrenū nil
 transitorū querere debem.
 20 solus nobis ip̄e sufficiat qui
 feat omnia. Transcendamus
 p̄ desiderū omnia ut metē
 colligam. i vniū nō iam ti
 more penarū nō memoria
 viarū s; amoris flāma suc
 censi ardeam in lacrimis
 cū odore virtutū. Ita elcōz
 oratio p̄spirabat. nū in sp̄se
 laude diceret que est ista q̄
 ascendit p̄ desertū sicut vir
 gula fumi ex aromatibus
 mirre et thuris vniuersi
 pulueris pignētarij sacra
 quippe electōz emā cū ab h̄
 mūdo in sanctis p̄sentibus ar
 denti amore se erigit p̄ deser
 tū qd̄ deserit ascendit. Qua
 liter vero ascendat adiūgit
 sicut virguli fumi ex aro
 matibus. fumus de incenso
 nascitur et p̄ psalmistaz dicit
 dirigat orō mea sicut incē
 sus i conspectu tuo. fumus
 exaurete lacrimas solet. Ita
 q; fumus est ex aromatib;.
 25 compunctio orōnis. cōcepta ex
 virtutibus amoris que h̄
 orō fumi virgula dicit quia
 dū sola celestia postulat sic
 recta progreditur ut ad ter
 rena atq; t̄p̄alia petenda im
 mine reflectatur. Et notā

dū q; nō virgū s; virgultū
 nūcupatur quia interdū in
 compunctōis ardore tante sb̄
 10 tilitatis est vis amoris ut
 hanc nec ip̄e animus possit cō
 prehendere que illuminat
 meruit habere. Bene autē
 dicit mirre et thuris thus
 em̄ ex lege. dno in sacrifici
 u; incendit p̄ mirra; vero cor
 pora mortuorū condunt. ne
 veribus corrupant. Adur
 re vero et thuris sacrificiū
 offerunt qui et carne afficit
 ne eis corrupcionis vicia do
 minentur et redolēt i con
 spectu dñi amoris sui hostiā
 incendunt seq; ip̄os deo in
 sanctis virtutibus exhibēt
 vnde et illic subdit et vni
 uersi pulueris pignētarij
 puluis est pignētarij virtū
 bone oparōnis. Et nōndū
 15 q; virtutes bene opantur
 nō pignēta s; pulueres di
 citur. Cū em̄ bona agim;
 pignēta offerim. vū vō ip̄a
 iam bona que agim; retra
 ctam; et ne quid in h̄is sim
 struz sit iudicio retractōnis
 attendim; q̄i ex pignētis
 puluere fram; ut orōnem
 nraz p̄ discretione; a amore
 subtilius incendam;. Ecce
 hec ut dno largiente potu
 im; corā vobis fr̄es km̄ ri
 mati sum; nemo em̄ne re
 phendat si post hec a locuti
 one cessauero quia sic om̄s
 20 cernitis nrē tribulacōnes
 exaueerūt vndiq; gladius
 artūfusi sum; vndiq; im̄nes
 mortis piculū timem;. Nū
 detrimatis ad nos manib;

redeunt alij capti alij inter
empti nūciantur. **Q**uam co-
ger linguam ab exposicione
retinere quia tedet animam
meam vite mee. Jam nullus
eloqui studium requirit qz
versa est in luctum githara
mea et organum meum in vo-
ce flentium. Jam cordis oca-
lus in misteriorum discussione
non vigilat quia dormitavit
anima mea per tedio. Jam minus
lectio animo dulcis est qz obli-
tus sum manducare panem me-
um a voce gemitus mei. **C**ui
autem vivere non licet de sc-
pture sensibus loqui mysti-
ca qualiter libet. **E**t quod cogor
cotidie amara bibere quod
possis dulcia pumare. **Q**uid
igitur restat nisi inter flagel-
la que ex nostris iniquitatibus
patimur cum lacrimis gratiam a-
gamus. **I**pe etenim qui nos cre-
avit etiam pater nobis factus
est per adoptionis spiritum quem
dedit et aliquando filios pane
nutrit aliquando flagello cor-
rigit quia per dolores et mu-
nera ad hereditatem perpetua
erudit. **S**it itaque gloria om-
nipotentis domino nostro ihesu christo
qui vivit et regnat cum patre
in unitate spiritus sancti deus
per omnia secula seculorum amen.

Ista sunt que de dictis sancti
gregorii super moralia sancti job
et de omeliis suis super ezech-
ielem ad laudem et honorem
sacri eloqui sive sacre scripte
sic nomine et ponere voluissimus
et confidens quod legentis animi
matent et accendant sic et
taliter ut vltra legendi stude-

di atque meditando desiderium
et voluntatem habeant. **H**ic
nunc subsequenter ponere et
nomine auctori excellentissimi
Origenis dicta que ipse super
pentateuchum et Josue pulcherrime
et deuotissime ponit
in laudem et honorem sacre
eloqui sive scripture sacre.

Dicit enim Origenes et est glo-
Josue xv. Non parum utilitatis
confertur anime cum ad aures
nostras licet obscura lectio divi-
ni sermonis illabitur si enim a
gentilibus creditur quod per car-
mina quedam que predicatio-
nes appellantur quibus istud artus
est susurrantes nominibus
quibusdam compilatis que nec
illi nec illi qui vocant no-
runt ex solo tamen vocis so-
no sopiuntur serpentes uel
etiam de tueris trahuntur.
Et sepe in corporibus humanis
timores uel feruores uel a-
lia huiusmodi voce sola solue-
re uel repumere dicitur. **I**nter-
dum etiam anime stupore quod
sensus infligere si tamen christi
non restitit fides quanto magis
totius predicacionis et car-
minis validiores ducendam
credimus quoniam scripturae scilicet
uel sermonum uel nominum appel-
lacione sicut enim apud infi-
deles confite virtutes au-
dientes illa nomina assunt et
dant opera in hoc ad quod
se inuocari ex illo uel illo no-
mine sentiunt officii sui rez
cui se mancipauerunt. **I**penden-
tes multo magis celestes vir-
tutes que nobis sunt libe-
ter accipiunt si verba scripture

et horum nomini appellaciones
velut carmina quedam et
precautiones ex ore nostro pro
mam. Et si enim non intelligi
mille tamen virtutes intel
ligunt et velut carmine quo
dam veritate ad esse nobis
et ferre auxiliu delectant
non solum enim carmina nos sed
etiam intra nos diuine virtu
tes sunt unde benedic anima
mea domino et omnia interiora
mea nomine sanctu eius. i.
omnia que in me sunt con
stat quod esse multas virtutes
intra nos quibus anima nostra
vel corpora nostra commissa est
si sancte sunt cum scripture le
guntur a nobis delectant et
validiores erga nostram diligenti
am sunt licet sensus noster sine
fructu sit misteriu mirum in
hoc protulit apostolus aliquando
scilicet fieri posse ut spiritus qui in
nobis est orat et sensus noster
sine fructu sit. Ille enim virtutes
que anime nostre in adiutoriu da
te sunt reficiuntur ex audi
tu scripture sancte velut di
uinis et rationabilibus abis
cum scilicet diuina verba profert
in ore ipse etiam christus in huius
modi studiis nos vacantes
iuuens non solum reficit et pa
sa in nobis dignatur sed etiam
si has epulas viderit apud
nos paratas patrem sanctum ad
ducat secundum illud Ego et pater
veniemus et mansionem apud
eum faciemus sicut huiusmodi
in meditationibus diuinarum er
ga nos virtutum consozationem
officia prouocamus ita mali
gularum virtutum insidias et

demonum incursiones huius
modi sermonum et non ap
pellacionibus effugamus ubi
gratia ut si quis prospexerit
sopitum serpente precautionibus
in manibus portari uel de ca
ueris extrahi nichil nocere
valente venenis incantacionum
virtute torpentes. Ita
lethomus diuine virtute si
quis intra nos est contine
virtutis serpens si patienter
feras sine tedio auditu ad
uertas scripture carminibus
depellitur si ergo legitur scriptura
tibi obscura tantum ne effi
carius sicut aspides surde
obturantes aures suas que
non exaudit vocem incantationis
et beneficia que incantantur a sapi
ente. Est enim carmine quod incan
tatur a sapiente ihu naue
et ab omnibus prophetis ne ergo
fastidiamur audientes scriptu
ras sanctas etiam si non intel
ligimus sed fiet nobis secundum fide
credentibus quia omnis scriptu
ra inspirata est diuinitus
utilis etiam si non sentiamus uti
litatem prebent aliquando me
dia abis uel potius verbi gratia
ad disciendam caligem
oculorum neque tamen in edendo
vel potando sentimus quod proficit
sed cum transierit dies una uel
altera uel tertia suo tempore
ocultos meatus celata ad
visum tibi vel poculi virtus pau
latim purgat aspectum.
Postea dicit Origenes super leuiticum
omne xiiii. Quia cautela di
uine scripture si tamen intenda
das si diligenter inspicias
non putamus hec fortuitu scripta

putam⁹ casu adiectu⁹ zc.
Et subdit Non sunt ista for-
tuitu⁹ rrao est nichil em⁹ in
verbis dei absq⁹ profunda in-
tione conscriptu⁹ est. ::

Ite gl^o iudici⁹ m⁹ dicit Qd
em⁹ confert si legam⁹ q⁹ del
boza mulier pphetissa vxor
laphidoch iudicabat isrl zc
Quid habet ista scriptura
que diuinitus est ispirata
doctrine ul' inreparom⁹
uel discipline pmo q⁹ hoc
ipm⁹ q⁹ cu plurimi iudices
i isrl fuerint de nullo dicit⁹
q⁹ ppheta fuerit sicut de del
boza muliere prestat i hoc
consolacione muliebz sexui-
ne p infirmitate desperet
se pphete gra⁹ posse suscipe
S⁹ credat q⁹ confert hanc
gra⁹ m⁹etis puritas no sex⁹
dmesitas. ::

Ite dicit Ougenes sup Iosu
e⁹ omelia xx. q⁹ eadez vba
que posuit ul' ponit Iosue
xv. Igit⁹ aliqua verba de
ome xx. hic nob⁹ Sicut
apud infideles contine v-
tutes audietes illa ul' illa
noia in carminibus ul' i p⁹an-
taromibus assunt et exhi-
bent famulatu⁹ et dant
opam i hoc q⁹ nuocari se ex
illo uel illo noie senserint
offici⁹ sui re quodammodo
admisteri⁹ cui semetipos
m⁹cipauerunt depedentes
co magis vha⁹ celestes vir-
tutes et angeli dei qui no-
bisca⁹ sunt libenter z grante
accipiunt si semp verba scrip-
ture et ob eoz nom⁹ appel-
laciones velut carmina q⁹

da⁹ et p⁹antaciones ex nro
ore promam⁹ quia et si nos
no intelligim⁹ que de ore p-
ferim⁹ ille tamen tante vir-
tutes que nobis assistunt
intelligunt et velut carmi-
ne quodaz iuitate adesse no-
bis et ferre auxiliu⁹ delec-
tant⁹ quia aute sint no solu
circa nos multe diuine vir-
tutes s⁹ etia m⁹ nos iudicat
ppheta cui dicit i psalmo bn-
dic aia mea dnm et oia que
intra me sunt zc Et subdit
ibi Ougenes dicens Et sic
ut dixim⁹ et bone vtutes q⁹
nobis assunt reficiunt i his
sermonibus et pasunt et
contine torpesant i hys me-
ditacionibus et effugantur

Ite omelia m⁹ sup genesi
dicit idem Oug⁹ sup eo quod
scriptu⁹ est Abraham stabat
cu eis sub arbore ad hui⁹
narraciones circumsas aures
requirim⁹ neq⁹ em sum⁹ sol-
licitudine spiritus sco fuisse
credendu⁹ est ut sciret i
libris legis vbi staret abra-
ham quid em me iuuat qui
veni audire quid sp⁹s san-
ctus humanu⁹ doceat ge-
nus si audiero q⁹ abraham
stabat sub arbore Et sub-
dit ibi Oug⁹ Sed videam⁹
que sit arbor hec sub q⁹ sta-
bat abraham et conuiuiz
dno atq⁹ angelis exhibebat
Sub arbore inquit m⁹bre
Cambre lingua m⁹ m⁹pre-
tat visio siue pspicua vide-
qui et qualis sit locus i quo
d⁹s p⁹ h⁹ conuiuiz dele-
ctauit euz visio et pspicua

Abraham erat nudus
de ut possit videre de
t⁹ g⁹ loc⁹ et t⁹ cre
d⁹s cu angelis suis ha
conuiuiz deo m⁹ q⁹
te videt⁹ deo m⁹ q⁹
g⁹ dicit d⁹s ad abrah
est inquit sum vxor t
ille aut⁹ t⁹ i taberna
dicit g⁹ d⁹s Veniens
m⁹ h⁹ d⁹te secudu⁹ te
ador⁹ et habebit sa
or tu filiu⁹ Audieba
sua sp⁹s post ostu
nau⁹ post abrah⁹ d⁹
m⁹les exemplis p
cha d⁹ant m⁹ m⁹
sequi res suos neq⁹
sine m⁹ scriptu⁹ est
in sc⁹ abrah⁹ si
d⁹ qui si v⁹ p⁹dat
de⁹ sequi muliere deb
to si ost⁹ vni sui vid
de⁹ aliq⁹ si ostend⁹ a
alioz intelligere q⁹ ad
et dicit⁹ v⁹ m⁹ e
ronabile⁹ sensu⁹ et m⁹
re⁹ que ei velut v⁹ so
m⁹ est m⁹ m⁹ sequat
m⁹ semp ronabile⁹ se
ne m⁹ id v⁹ q⁹ deside
m⁹ ut carm⁹ i luxuria
voluptatibus fluctiat
m⁹ redactus obsequ
v⁹ ronabile⁹ sensu⁹ staba
g⁹ sua post abrah⁹ si
m⁹ aliquid sentire p
sunt i hoc loc⁹ si vide
quom⁹ ierodo p⁹dat de
i⁹ m⁹ q⁹ p⁹dat et i
m⁹ m⁹ p⁹ d⁹ et sym
g⁹ d⁹ sequitur post
qm⁹ sic q⁹ m⁹ a saram

Abraham erat mundus cor-
de ut posset videre deum In
tali loco et tali corde potest
dominus cum angelis suis habere
convivium Denique ante prophe-
te videtes dicebant quid
god dicit dominus ad abraham ubi
est inquit sara vxor tua
ille ait Ecce in tabernaculo
Dixit god dominus Veniens veniam
in tyre ad te secundu[m] tempus
ad hoc et habebit sara vx-
or tua filium Audiebat god
sara stans post ostium tab-
ernaculi post abraham Discant
mulieres exemplis patriar-
charum discant magis mulieres
sequi viros suos neque enim
sine causa scriptum est quod sa-
ra stabat abraham si ut om-
niter quia si vir preceat ad
deum sequi mulier debet
quod dico sequi mulierem debere
in eo si astare virum suum videat
deo alioquin si ascendam ad
altare[m] intelligere gradum
et dicam virum in nobis esse
irrationabilem sensum et mulie-
rem que ei velut viro socia-
ta est carne[m] nostram sequat god
tunc semper rationabilem sensum
ne in id unquam desiderium veni-
tur ut carni in luxuria et
voluptatibus fluctuati id
rationem redactus obsequat
irrationabilem sensum stabat
god sara post abraham si et
mysterium aliquid sentire pos-
sum in hoc loco si videam
quomodo in exodo preceat deus
in columna ignis per noctem et in
columna nubis per diem et syna-
goga domini sequebatur post
ipsum sic god intelligo a saram

secutus esse uel stetisse post
abraham quid post her dicit
Et erant inquit ambo presbi-
teri id est senes et provec-
ti in diebus suis quantum ad e-
tatem corporis pertinet multi
ante ipsos numerosioribus
annis duxerant vitam ne-
mo tamen presbiter appellatus
est unde videtur nomen hoc
sanctis non longeuitatis ra-
tione sed maturitatis ascribi
quid god post tantum ac tale
convivium quod abraham domino
et angelis sub arbore visio-
nis exhibuit proficiatur
ad hospitem abraham autem
deducebat inquit eos et ab-
bulabat cum eis dominus autem di-
xit non relabo abraham puerum
meum quid ego faciam abraham
autem fiet in gentem magnam
et multam et benedicetur
in eo omnes gentes terre scio
enim quia precipiet filijs suis
et seruiabunt vias domini ut fa-
ciant iudicium et iustitiam et
impleat dominus abrahe que in-
dicantur ei Et dixit clamor
sodomorum et gomorum re-
pletus est et pater eorum ma-
gna valde descendit god ut
videret si secundu[m] clamorem
ipsorum qui venit ad me con-
firmatur si autem ut sciam
hec scripture diuine sunt
verba videam god nunc quod
in eis intelligi dignum sit
descendi inquit ut videam
quando ad abraham responsa
descendit non dicit deus
descendere sed super ipsum asten-
dit sicut super exposum vasti-
terunt inquit tres viri super

eu; nuic autez (quia patoz
causa agitur) descendere di
atur deus. Vide ne ascensi
onez et descensionez locale
sencias frequeter eni hoc
in diuinis hris inuenit sic
i micha pheta. Ete iquit
dn̄s exiit de loco suo suo
descendit et incedit super
excelsa terre. Descendere ḡ
diatur deus quido nra hu
mane fragilitatis habere
dignatur. qd̄ specialius de
dn̄o ac saluatore nro sena
enduz est. qui no rapina ar
bitratus est esse se equalz
deo. s; semetipm exuauit
forma serui accipiens. Desce
dit ḡ neq; eni alius ascē
dit in celoz nisi qui de celo de
scendit. filius homis qui est
in celo descendit eni dn̄s no
solu curare s; et portare q̄
nra sunt. forma naq; serui
suscepit et cu ip̄e sit inuisibi
lis nature utpote equalis
patri habituz tamen visibile
suscepit et repletus est ha
bitu ut ho s; et cu descendit
alys deorsuz est. alyz ascen
dit et sursum est. na electis a
postolis ascendit i montez
excelsuz et tñsformatz ibi ē
corā eis. Illis ḡ quos de my
sterijs regni celoz docet sur
sum est. turbis autē et pha
riseis quibus exprobat
pat̄a deorsuz est et ibi ē cu
ip̄is vbi feruz est. tñsformā
autez deorsuz no poterat
s; sursum ascendit. cu hys q̄
sequi se poterant et ibi tñs
format. Descendi ḡ inquit
ut videam si secūduz clamo

rez eoz qui venit ad me co
sumatur. sin autez ut saq;
Ex isto sermone heretici ipu
gnare solent dn̄m n̄m di
centes. Ete nesciebat deus
legis quid ageret in sodo
mis nisi descendisset ut vi
deret et misisset qui descen
deret s; nos quibus papit
phari preha dn̄m (aquam ad
uersuz eos rompheaz vbi
dei et occurrant eis ad pu
gnaz stem i aac suauit lu
bos i veritate simul et sci
tuz fidei pferentes. exapi
am eoz venenata dispu
tationuz iacula et i ip̄os ea
rursuz libzata. diligētustor
queam talia naq; sunt p
lia dn̄m que phatus ē dauid
et ceteri priaz che stem ad
uersuz eos pro fr̄ibus n̄is
melius est eni mori me q̄
ut rapiant et p̄dentur ali
quos ex fr̄ibus meis et ar
guitis verborz surreptioib;
captiuos ducant puulos
et lactantes i xpo. auz p̄fectz
autez nec confere potuerit
manu nec venire i certa
mē audebūt nos ḡ p̄us
dn̄m deprecantes et v̄is oro
nibus adiuti aggrediam
cont̄ eos pluz verbi diam
ḡ cu fiducia quod fm scri
pturas no om̄s sciat deus
peccatuz nescit deus et pec
catores nescit deus et alie
nos a se ignorat. audi dice
tez scripturaz cognouit dn̄s
qui sunt eius et discedat
ab iniquitate om̄s qui iuo
cat nomē dn̄m suos cogno
sat deus iniquos autez et

impos nescit...
ren dicit...
om̄s opari...
nem vos...
at si quis...
ul sp̄itib;...
qua dn̄m...
v̄is igno...
dn̄m...
sicut ve...
entes...
bentes...
h̄is...
de...
dn̄m...
deus...
co et...
ap̄te...
re...
h̄is...
dn̄m...
ren...
oz...
om̄s...
illu...
de...
st̄ta...
et...
am...
agant...
era...
ip̄e...
non...
le...
sapi...
nullus...
h̄is...
ip̄e...
locat...
demon...
mi...
re...
m...
idoro...

impios nescit. Audi saluato
rem dicentes discredite a me
omnis operari iniquitatis) no
nouit vos et iterum paulus di
cit si quis in vobis est propheti
ul' spiritalis agnoscat q' scribo
quia dñi sunt qui autē igno
rat ignorabitur. hec autē
dicitur no blasphemū aliqd
sicut vos facitis de deo senten
tantes neq; ignorāz ascri
bentes eis ita intelligim' qd
hij quoz actus indignus est
deo/indigni etiā notia dei
dicuntur no em dignat' nosse
deus eū qui auersus est ab
eo et ignorat eū et ideo dicit
ap'ltus qm' qui ignorat igno
rabit' tal' qd sp' et nūc de
his qui habitant in sodomis
dicitur ut si quidē sim clamo
rem qui ascendit ad eū actus
eoz consumātur notione
eius ducunt' indigni si vō e
i' illis aliqua conuersio si ul'
dē. i' illis iuenti fuerit iu
stia demū nouerit eos de'
et ideo dixit si autē ut sci
am no dixit ut sciam quid
agunt' si ut ipos sciaz et sci
entia mea dignos facia' si qd
i' ipis inuēia' iustos si quos
iueniat penitentes si quos ta
les quos debeam scire. demū
q' quia nullus qui penitet
nullus qui conuerteret' a
lius iuentus est. p'ter loth.
ipē solus agnoscat' ipē sol'
liberat' nec generi sequit'
admonit' nec vicini nec pri
mi nullus cognoscere volu
it clemētiā dei nullus ad
miseritordiaz eius cōfugere
idcirco et nullus agnoscat'

hec quidē aduersus eos qui
iniquitatez in extenso loquūt'
nos vero opera dem' tales
effia actus mōs talē conuer
sationez nūc ut digni habe
amur notia dei ut nos sci
re dignetur et digni habea
mur notia filij eius ihu xpi
et notia spūs sancti ut ag
niti a trinitate et nos sciam
mētuz trinitatis plene et in
tegre et p'fecte meream' a
gnosceze/reuelante nobis do
mino ihu xpo cui est gloria
et impiorū in secula seculoz. Amen

Item Origenes omelia xv. sup
genesiz dicit. Obsuandū no
bis est sanctas scripturas le
gētibz scripturaz diuinaz
no ut pluribus videt' erudi
tionez (agrestis sermone cōpo
sitar' si scāduz diuine erudi
tionez disciplina aptata ne
q; tantuz historiaz narratio
nibus) qūtu' rebus et misti
as sensibus seruientes. Item
omelia x. sup genesiz dicit
que legūtur mistica sūt et al
legorias exponēda sūt sa
crāmētis misteria em sūt
cūda que scripta sūt.

Item omē ix. sup genesiz dicit
Cūtu' legētes progredim'
tantuz nobis sacramētoz
cumulus augetur. Et omē
xv. dicit sup illo passu gen.
xlv. vbi scriptuz est Joseph vi
uit ac multa quidē in h'
sermone velamē archane
intelligēcie contegi arbitror
sacramēta.

Item omē vii. sup numeri vbi
de ethiopia et lepra maie
scribit' dicit ipē origenes. Ipo

stolus dicit Omnia in figura
contingebant eis scripta sunt
autem propter commotionem nostram
quero. quid commotionis ac
apiam? ex eo quod scriptum est
quia detraxerunt aaron et
maria de moysi et propter hoc
corrupti sunt et maria lepro
sa efficitur. Et subdit ibi dicit
primo. et utiliter ac necessario
moueor. ex hoc facto. ne de
traham fratrum. ne male loqui
de proximo meo. ne apiam os
meum ad derogandum. non so
lum sanctis sed et quibuslibet
proximis meis. videns. quanta
ex hoc indignatio dei fuit.
quanta vindicta precesserit. et
postea persequitur. de peccato
detractionis. Et sic. huius lecti
onis utilitas apparet.

Item Origenes super numerum omne
xxvii. super illo passu. de sacri
ficiis. que per unamquamque festi
uitatem iubentur offerre. etc.
dicit. Volenti unamque audi
torum discrete. de his que ad sa
lute. pertinet. cum de sacrificiis
arctum. et hircorum. vitulorumque
reatat. historia. nichil sibi v
tilitatis conferre. huiusmodi
litteras iudicant. quantum ad ipsum
spectat auditum. Si vero quis
inueniat. qui possit velamen.
quod est positum in lectione ve
teris testamenti remouere. ut
et perquirere. que sunt vera sac
ficia. que purificant populum in
diebus festis. tunc videbit. que
mira et mirifica sunt. que per
hec inducant. que superflua
ignoratibus ac superstitiosa
vident.

Item omne xxv. super illo passu.

De vltione que facta est in ma
diamitas. ut scriptum est. nu
dicit. Quia reges madiana
rum referuntur ab israhelitas su
perati. sed et nomina eorum ante fu
it diuine scripture memorare.
Et subdit ibi Origenes di
cens. Ego puto. quod nomina hec. di
uina scriptura. non pro histo
ria narrauerit. sed pro causis
et rebus aptauerit. nam putat
fuerit aliquis ita stultus. que
belumum. nomen filio suo ipo
neret. sed hoc arbitror. magis
que institutionem animarum sic prospice
xerit sermo diuinus. volens
nobis ostendere. que ad usus
huiusmodi via. militare et
repugnare debeam. vides
ergo que hominum nomina non fortuito
sed pro rebus et causis aptantur
in lege.

Item omne xxvi. super numerum ubi
bitur summa numerum filiorum
israhel dicit. Quid me iuuabit
ad fugiendam gehennam. si le
gam. quod filii gad. et dimidie
tribus manasses. heredita
tes capiant a moysi transio
dane. Et subdit ibi dicit.
Dicit ergo aliquis. quid ista
profunt. Et statim respon
dit dicens. hec autem docimur
excitantes animos auditorum. ut
vigilantius. his que leguntur
et dicuntur. intendant. Et in
moysi litteris. remoto littere vela
mine. ita intelligant. que scripta
sunt. ut in singulis quibusque
ea diuina inueniant. que si in
telligentur. et obseruentur.
possint auditores. non ad illu
loarum tormenti deduci. quo di
ues ille. qui hec audit. que

in secreto sunt scripta conte-
psit/abductus est/si in sinu
eant abzahel/vbi lazarus re-
quiescit/Oremus q^o ad dimittit
ut auferatur velamen a cor-
dibus nris/De lectione vete-
ris testameti/ut ea que ab-
scoudita sunt/et occulta in-
morsi hris/videre possim^o
quia hec mystica sunt/et di-
uinuz aliquoz sensuz continet/
et que rez facies sub hoc ve-
lamine contegat/ ad liquiduz
scire ipius puto esse sci spūs
qui hec scribi impavit/a dmi
nri ihu xpi/qui de moyse di-
cebat/De me em ille scripsit/
et omnipotentis dei/cui^o co-
siluz antiquū/humano ge-
neri/nō nuduz/si velatur lit-
teris indicatur/nos autem
orem^o ex corde verbur dei/q^o
est vngentus eius/qui reue-
lat p^oez quibus vult/ut et
nobis hec reuelare dignet^o
sunt em in hys/repmissio-
nuz mysteria/que repmisit
diligētibz se

Item omē xxvij. sup nūm die/
Cibus verus nature rōna-
bilis sermo dei est/si sicut i-
nutrimētis corporis/mul-
tas dedim^o differētiās/ita
nā rōnabilis/que racōne
et verbo dei pasatur/nō oīs
vno atq; eodez verbo nutri-
tur/vnde ad similitudinez cor-
poralis exempli/est aliquis
etiaz i verbo dei abus lachz/
aprior scz simpliorq; doctri-
na/ut de moralibus cē solet/
que preberi consuefunt
hys/qui mīa habent diui-
nis studiis/hys g^o creatat^o

aliqua diuinorū volumina
lectio/in qua nō videat^o ali-
quid obscurū libenter acci-
piūt/verbi causa/ut est libel-
lus hester/Judith. ul' etiā tho-
bie/aut mandata sapiēcie/
Si vero legatur liber leui-
tica/offendit^o continuo aīm^o/
et qī nō suuz/refugit abuz/
quia em venit ut disceret
deū colere/iusticie ac pietatis
eius p^ocepta suscipere/audit mā-
data de sacrificiis dari/et im-
molantuz ritus doceri/quō
nō continuo auertit auditū/
et tanq^o nō sibi aptuz abuz
recusat/et nichil hec ad vti-
litatem nichil ad infirmitatis
sue remediuz/aut aīe salu-
tem prodesse iudicabit/si co-
tinuo refutabit et respuet/
tanq^o graues et onerosos a-
bos/et qui egrē atq; iualide.
nō cōpetant aīe/et sic i abuz
rōnabilibus/ diuinorū volumi-
nuz/nō continuo aut culpā
da/aut refutanda est sc^opta/
que difficilior aut obscuri-
or videt^o ad intelligenduz/
uel ea continere/ quibus siue
incipiens et paruulus siue
infirmitor et minus ad in-
telligenda validus/vt nō p^o
nec confecti ex hys/vtilitatis
aliquid estimat/aut salutis
her em omia/que verba dei
sunt/ diuersus pro captu aī-
maz abuz est/vnus quisq;
prout sanuz se et validum
sentit/assumat/quia i scis
hris/nō possum^o dicere/q^o a
liquid i eis otiosuz sit aut
supfluu/etā si videt^o obscu-
ra/Deo oculos mētis in e^o

Si sicut verbi grā ut itez ex
corporealis/repentam^o exēpla/
leoni si detur intellect^o nō con-
tinuo culpabit abundantiā
herbarū creatarū/qua ipē crudis
carnibus vesit/nec dicit illas
supfluo a conditore productas
quia ipē eaz cibo nō vtit/nec
itez homo/qua pane alijsq;
aptis sibi vtitur/ alimonijs/ail
pate debet/aut fecerit de ser-
pentes/quos abuz videt p^obe-
cerus/necq; ouis aut bos/ail
pat verbi causa/q^o alijs aīa li-
bus/carnibus vesit datur sit/
aut ipis ad edenduz/gramina
sola sufficiunt/

uertam' ad euz qui hec scribi
iussit/et hoz intelligētia ab
ipō postulem' Et subdit ibi
dicens/et scripsit moyses p
fectiones eoz p verbū dñi
et dicit quid voluit dñs
her scribi/ut prodesset nob'
no aliquid scriptura hec mā
sionuz/ quas fecerūt filij is
rahel/ aut ut nichil pdesset
re Et subdit itez dicens/ Et
no quis audeat dicere q' ei q'
p verbuz dei scribitur/ nich
il utilitatis habeant/ nec sa
lutis aliquid conferāt/ sed
solam rē gestam narrent/
que tūc quidez pteuerit/
nūc autēz nichil ad nos/ ex
eius relatione pueniat/
no ipia hec et aliena a catho
lica fide sentētia est/ et eoz
tātūmō/ qui legis et euāge
loz/ negant vñū solū sapi
entēz esse deū/ p'ez dñi nri
iesu xpi

Ite Ougenes sup Josue omē
viii. dicit Deprecamur vos o
auditores sacroz voluminu/
no auz tedio/ ul' fastidio/ ea
que legūtur audire/ pro eo/
q' minus delectabilis eoz
videt' esse narratio/ scire
emz debetis/ digna quidez
esse scī spūs eloquētia/ q' le
gūtur/ si ad explanādā ea/
indigem' sancti spūs grā/
no

Ite sup Josue omē xv. dicit
Nisi bella ista carnalia figu
raz belloz spūaluz gerent/
nūq' ut opinor/ iudaicaz hi
stoziaz libri xpi discipulis/
qui venit patēz docere/ lege
di i eamz fuissent ab aplis
traditi/ qd' eū eis belloz pfi

net ista descriptio/ quib' dia
ab ihu/ patēz de vobis/ vnde
deniq' sciens aplis/ nulla no
bis iam vltia bella/ esse car
naliter pagenda/ si aīe cer
tamia cont' spūales aduer
sarios desudanda/ velut ma
gister militie/ p'ceptuz dat
militibus xpi dicens/ Induite
vos arma dei/ ut possitis sta
re aduersus astutias dyabo
li/ et ut hoz spūaluz belloz
ex veterēz gestis habe possi
m' exempluz/ istas nobis re
rū gestaz narraciones/ i ec
clesia voluit recitari/ ut nos
qui spiritales sum' / audietoz/
quia lex spiritualis est/ i hys
q' audiuim' / spiritualibus spi
talia cōparem' / ut cōtēplē
ex hys / (que carnalez isrl' vi
sibiliter oppugnarūt) quē
sunt gentes contriaz vir
tutuz / (que aduersus emāz
dñi) que est verus isrl' / susa
tent' bella) hec ibi

Ite omē xxiii. sup Josue dicit
Oug' Hec ideo dicim' vobis/
no ne aī fastidio hec legatis/ ut
putatis vilē aliqua' ee scrip
turā/ pro eo/ q' est multis noz
appellacoibus cōstituta/ quim
potius scitote/ ineffabilia in
no hys mysteria contineri/ a ma
iora q' p' human' sermo pro
ferre/ uel auditus mortaliq'
audire/ et subdit ibi dicens/
que ut ego arbitror/ digne
et integre explanari/ (no solū
a me nūmo no possūt) si nec
ablus/ qui me nilto meliōs
no sūt/ nescio autēz/ si ul' ab ipis
scis aplis/ plene et integre p
ferant'

[Faint marginal notes in a smaller script, likely a commentary or gloss on the main text.]

[Faint marginal notes on the right edge of the page, partially cut off.]

Ite dicit idem Origenes super
 nu. omne xxvii. c. in fine (ubi
 ipse loquitur) quod dominus faciat vi-
 ditur in demones post alia
 tormenta demonum que ibi po-
 nit super omnia vero eis est tor-
 mentorum genera et super omnes
 penas si que videant verbo
 dei operam dare (scilicet legis di-
 vine et misteria scripturarum)
 intentis studiis perquirere
 et hoc eorum omnis flamma est
 in his toto virtutis incendio
 quoniam quidem ignorantie tene-
 bus humanas obscuraverunt
 mentes et per hoc obtinuerunt
 ut deus quidem ignoraret
 ad ipsos vero diuinum cultus
 studia histeretentur quoniam putat
 dicit ipse Origenes in illos vi-
 ditur datur que inferunt eis
 flamma penarum cum videt her-
 lumie veritatis impletur et frau-
 dis sue nebulas per agnitionem
 diuine legis reserari
 possidet enim auctos qui igno-
 rantia viuunt sepe etiam qui
 agnouerunt deum rursum in
 eos opera ignorantie conantur
 operari.

Ite omne viii. super genesim dicit
 Origenes. Obserua singula que
 in scriptis sunt in singulis
 enim si quis sciat in altum fodere
 inueniet thesaurum et iam ubi
 non estimatur latent miste-
 riorum preiosa moenia.

Et iterum sequenti omne dicit
 Quotum legentes pergradimur
 tantum nobis sacramentorum cumu-
 lus augetur.

Ite omne x. dicit. Que leguntur
 mystica sunt et allegorice
 non exponenda sunt sacramenta.

Ite omne xii. dicit. Per singu-
 las quousque lectiones cum legitur
 moyses oratus est nobis pro
 verbis ut impleat et iam in nobis
 illud quod ipse scriptum est. Reue-
 la oculos meos et considerabo
 mirabilia de lege tua nisi enim

Ite super leuiticum omne quanta
 dicit Origenes. Si scimus diuine
 legis fides her que leguntur
 nobis dominus locutus est ad mo-
 ysem puto quod tanta dei verba
 non debeant scimus in capacitatem
 audientium sed scimus in maiestate
 loquentis intelligi et spiritus et
 vita credenda sunt.

Ite omne ix. super leuiticum dicit
 Solemnitates legis figuris
 continet celestium misteriorum.

Et omne xiiii. dicit. Nichil in
 verbis dei absque profunda ra-
 tione conscriptum est.

Ite in omne iii. super Iosue dicit
 Quod tamen nec ipsum absque mi-
 steriorum ratione arbitror scriptum
 Et sequenti omne dicit. Non in
 oratione videtur dictum esse a spiritu
 sancto quod dixit quia festinauit
 plus etc.

Ite omne xvi. dicit. Sine du-
 bio bella que per ipsum fecerunt
 et regum strages celestium re-
 rum umbra et typus esse di-
 cenda sunt.

Ite omne xv. dicit. Vbi bella
 ista etc. ut. s. notauit.

Ite in omne xviii. dicit. Vide ge-
 si non repleta sunt ista miste-
 riorum licet nos singula vel sen-
 ture vel explicare nequeamus.

Et omne xx. super Iosue dicit.

Ite deuteronomio xvi. dicit
 quedam gloria. Lectio ipsa lux
 est et vita unde verba que ego
 loquor vobis spiritus et vita sunt.
 Et eodem libro c. xxvii. dicit
 vna gloria. Scriptura enim. vix
 sunt ad dominum.

Quid dico quia diuine vir-
tutes pasuntur et epulantur
inobis si nos verba diuine
scripture proferamus ex ore
et ipse dominus in ihesu christo si nos
inueniat in his vacantes non
solum pasit et reficit inobis
dignatur. Vnde etiam si has e-
pulas apud nos viderit
apparatas patre seni dignum
adducere. Et subdit ibi di-
cens. Sicut diximus quia
sicut ex huiusmodi meditatio-
nibus diuina erga nos vir-
tutum consortia et officia puo-
camus ita e contrario malignorum
virtutum insidias et pessimo-
rum demonum incursiones et
huiusmodi simoniarum et no-
rum appellacionibus effugamus.
Verbi gratia dicit ipse ut si quis
viam aliquando prospexit per
tacionibus sopitus serpente
portari in manibus vel pertrahi
de caueamus nichil valentes
nocere venenis ut pote in ca-
tacione virtute torpente ita
etiam lectio diuine virtute si
quis est in terra nos contra
virtutis vel potestatis serpens
si quis ad insidians colu-
ber latet si paciter feras
si non tedio fatigato auditus
auertis scripture diuine
carmibus et diuini sermonis
assiduitate depellit. Si ergo vi-
des o auditor aliquando legis
scripturas in auribus tuis quoniam
non intelligis et sensus eius
tibi videtur obscurus iterum
hanc tibi primam suscipe vtili-
tatem quod solo auditu vel per
tacione quadam noxiarum virtu-
tum que te obsident et que

tibi insidiant virtus depelli-
tur et fugat quia omnis scrip-
tura diuinitus inspirata est
et utilis etiam si non sentiamus
utilitate. A redere etiam debemus
quia vtile est et anime prodest
etiam si sensus noster ad primum intel-
ligentiam non capit quoniam ut dixi-
mus et bone virtutes que nobis
assunt reficiuntur in his ser-
monibus et pasuntur et con-
tra torpescunt in his meditati-
onibus et effugantur et sic of-
tendimus in scripturis sanctis
esse viam quidam que legenti etiam
sine explanatore sufficiat.
Ite dicit beatus Ieronimus super
psalmum xxxij. si non est in glo-
ria eius psalmi super verbo pone
principes eorum etc. Legunt phari-
saei et legunt iethozes
et putant esse de herementis
et paulo ante dicit super verbo
facti sunt in adiutorium filii
loth videlicet quia difficilia
loci sunt et obscura ac in sin-
gulis sermionibus magna sunt
sacramenta et necessitate com-
pellimur in verbis hebraicis
et plena mysterijs diuina
innotari atque id quod a spiritu di-
citur est innotari in prophetariis
enim sic interpretentur ut dictum
est quid prodest etiam christi lege
tabernacula ydumeorum et ysmi-
helite etc.
Ite dicit Beda libro primo de tab-
ernaculo et vasis eius. Quia autem
sicut apostolus ait in figura con-
gebant illis scripta sunt autem
propter nos. Omnia enim non solum
facta vel verba que sacris literis con-
tinentur vnde etiam loquor et ho-
raz et temporum situs et ipsorum que

in multis gestis sine dicitur
circumstantia etc.
Ite dicit gl'us etc.
enim in scripturis sanctis
diuinitus que ad hoc
diuinitus innotari ad hoc
vultur ut eorum ad hoc
vultur ut eorum ad hoc
enim innotari ad hoc
enim innotari ad hoc
te etc.
Ite dicit gl'us
vnde innotari ad hoc
obscurum innotari ad hoc
que feruntur ut te etc.
neque dicitur dicitur in
se enim dicitur ut dicitur
et hoc dicitur eger me
meditacione medians tem-
porum que medians
dicitur dicitur et quae te
ante quod dicitur quare quae
dicitur dicitur iudices in
ta dicitur dicitur dicitur
et hoc dicitur dicitur te
enim dicitur post dicitur
concepit dicitur dicitur
ros et dicitur dicitur ut
ad dicitur dicitur et ne
opta dicitur quia quae
obscurum vultur esse in
ut dicitur dicitur dicitur
regnum influentibus
ores et corda hominum
pene de nubibus desca-
ndunt dicitur dicitur
Ite dicitur prosper eorum
enim dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur
et dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur
dicitur dicitur dicitur

in quibus gesta siue dicta sunt
circumstantia rez.

Ite dicit glō ps. cxl. Sunt
enim in scripturis sanctis / p̄fun-
di mysteria / que ad hoc absco-
duntur. ne vilescant / ad hoc q̄
rūtur / ut excreant / ad hoc ape-
riuntur / ut pascant / scriptura
enim sacra / si nuq̄ aperta esset /
nō pasceret / si nuq̄ omulta / nō
te exerceat.

Ite ps. cxlvi. dicit glō. Si q̄
vis intelligere / mitis esto / nō
obscura scripturarū actuses /
que fecit deus / ut te excreant /
neq; dicas / sic dicitur meli /
sic enim dicitur est / ut dia debu-
it / nō corrigat eger / medica-
mētā / que mediis tempat /
nouit quippe medicus / mo-
dificare / crede ei qui te curat /
ante q̄ q̄ scias / quare quid
dicitur sit / nō iudices / crede
ita debuisse dici / ut dictū est /
et hec pietas / facit te cōpa-
tem / Et statim post subdit / Q̄
contegit sacra / scripturā figu-
ris et sacramētis / et ut iūctet
ad querēdū / et ne timeas de
op̄ta scripturā / quia quedā
obscura volunt esse / i scriptis /
ut habent serui dei / quid in
terptando influerent / super
aures et corda hoīm / excipi-
piētū / de nubibus dei / sagi-
nā / leticie spūalis.

Ite dicit prosper eodez ps.
Qui qd nō dūz intelligit / cre-
dunt / et reuelationez omulto-
rū / p̄aenter expectant / hos
ad erudiendos suscipit de /
et doctrine sue cōpares facit /
quoz desideria / delectatione
exerant et accendit.

Ite ps. ciii. sup vsu. Extendes
celū / et dicit glō / p̄ celū scriptu-
ra sacra accipit / que tegit o-
mēz orbē terrarū / et p̄ eaz cō-
quoscat eternū dei verbū.

Ite dicit Beda sup Iohē p̄mo
c. sup illo vbo / stabat Iohēs.
et ex discipulis eius duo.
Tanta ac talis est scripturę
diuine sublimitas / ut nō solū
verba / que a sanctis / ul' ab ip̄o
dño dicta referuntur / s; etiā
circumstantia rez / que simpli-
ter posita videntur / spiritualib;
sit plena mysteris.

Ite sup thobiaz dicit / Liber
thobie / i sup̄facie est salubris /
maximis enim et vite mora-
lis et exemplis abundat / et
mouit / s; quātūz p̄ona foli-
is / tāntūz historie / allegoria p̄-
cellit.

Ite dicit glō sup p̄mo versu
ps. cxxxviii. Iste psalmus / pro-
funditate mysterioz plen⁹
est / vnde et obscurissim⁹ est.

Ite dicit glō. deut. o. xxv. Sunt
quedā loca scripture / que histo-
rialiter fidei / imbuūt / quedā
moraliter / sanctāz conuersi-
ationez / instruit / quedā non
s̄m historie / s; s̄m allegori-
am / venerāda mysteria / seru-
unt / hec ibi.

Ite ps. viii. sup verbo / Videbo
celos tuos / et dicit Cass. / Sa-
cre scripture / que celi merito
dicuntur / eo q; continet dñm
saluatozem / que quidez scripte
sunt opa digitorū tuoz / quia
cōscripte sunt in spū acōne
spūs sancti / cui⁹ septe sunt
dona / cū vnus sit spūs / sicut
plures sūt digiti / vna manu /

Atem dicit glō. exo. xvij. et
incipit. Sicut scriptum est. nō
faciabit oculus visu. nec au-
ris auditu. nec nos scire
possum. considerando q̄ scripta
sunt. quibus nos edificet.
quibus nos modis instruat.

Atem dicit Iohann. sup epla
ad ephes. Si quis est pau-
la et custochius. qd̄ in hac
vita. sapiēter vivat. teneat.
et inter pressuras et turbi-
nes mūdi. equo animo manere
psuadeat. id esse p̄mū reor.
meditationē et sententiā sc̄-
pturaz. in quo autē omnis
sermo divinus. libris cōti-
netur. p̄ quos. et deū disa-
m. et quare creati sumus.
nō ignoram. miror quosdā
existere. qui aut ipi se icēre.
aut sopno dantes. nolūt. q̄
p̄dara sunt. discere. aut ce-
tezos. qui id studij hnt. rep̄-
hēdēdos putant. Et bene
facit ad hoc qd̄ dicit canon.
xj. q. ij. excellentissim. Sūt
pleriq̄. qui possunt quidem.
si nolūt. recta nosse. unde i.
psalmista. nolūt intelligere.
ut bene ageret.

Atem dicit glō ps̄. xxxv. sup illo
verbo. nolūt intelligere. et
nō nego eū posse. si dico nol-
le. quid. ut bene ageret. nō
dico eū nolle intelligere. quod
nō potuit. si quod potuit. et
ita p̄māosus agit. cōt̄ se ipi.
qui qd̄ intelligere nō vult.
Sunt em̄ quedā. que et si
volūt intelligere. hōies. nō
possūt. ut i p̄māpio erat v̄-
bu. potuit h̄ intelligere. ut
bene ageret. si nolūt. et ita

venia. nō habet. Impzude
ne em̄. aliquādo venia datur.
volūtati male semp̄ pena.

Atem dicit auḡ. i p̄mā pte su-
per ps̄. xlvij. Omnia divina
eloquia. salubria sunt. bene
intelligētibz. p̄culosa vero
h̄is. qui ea volūt. ad sui cor-
dis p̄versitate. detorque. re-
ausq̄ sui cor. ad eoz rectitu-
dinem. corrigere. hec ibi.

Atem dicit glō. exo. xvij. et
incipit. Sicut scriptum est. nō
faciabit oculus visu. nec au-
ris auditu. nec nos scire
possum. considerando q̄ scripta
sunt. quibus nos edificet.
quibus nos modis instruat.
Atem dicit Iohann. sup epla
ad ephes. Si quis est pau-
la et custochius. qd̄ in hac
vita. sapiēter vivat. teneat.
et inter pressuras et turbi-
nes mūdi. equo animo manere
psuadeat. id esse p̄mū reor.
meditationē et sententiā sc̄-
pturaz. in quo autē omnis
sermo divinus. libris cōti-
netur. p̄ quos. et deū disa-
m. et quare creati sumus.
nō ignoram. miror quosdā
existere. qui aut ipi se icēre.
aut sopno dantes. nolūt. q̄
p̄dara sunt. discere. aut ce-
tezos. qui id studij hnt. rep̄-
hēdēdos putant. Et bene
facit ad hoc qd̄ dicit canon.
xj. q. ij. excellentissim. Sūt
pleriq̄. qui possunt quidem.
si nolūt. recta nosse. unde i.
psalmista. nolūt intelligere.
ut bene ageret.

Leuita. vi. dicit glō sup verbo
 Omnis qui x̄ Omnis cōmemo
 ratio dei sanctificatione p̄stat
 Vere pulcra verba est nota di
 gnū et memorie dandū et
 bene p̄ etia de illa dicit q̄ vir
 go p̄mansit et eiusde dei ma
 ter vera fuit que et nec no
 minari nec cogitari sine fru
 ctu p̄ nō tamē eo modo for̄
 et intentione ut eius mimi
 ci p̄dicatores ip̄az cogitat. no
 minat. et fucatis. imo falsis
 simis verbis et disputatōib⁹
 ip̄az p̄nūant et sui honore
 sibi dep̄mēdo. et subtrahē
 do p̄dicant. et affirmāt put
 in scriptis meis breuissimis
 pueriliter. insufficiēter q̄ col
 lectis prout valui. nō ut vo
 lui notari et puto. imo cer
 tissime credo nec aliquē m̄ ef
 sent p̄dicatores. negare hoc
 estimo q̄ demones tremūt
 et timent. nomē eius cū hoc
 deuote. humiliter q̄ profertur
 audiūt et nominari sicut tre
 mūt et timent x̄p̄i crucē in
 qua triumphati sunt et exuti
 sūt. p̄ncipatus eoz et po
 testates. Timor ḡ et tremor
 cadet sup eos. aut in nobis. sig^{na}
 crucis fideliter fixūz videntur
 ut dicit glō. exodi. xv. sup v̄
 bo. audierūt. Eodez mō fit e
 is cū eius matrē in nobis se
 serunt. fixe pro n̄re singilita
 tis modulo. cogitari. uel no
 minari. quia sup mel et fa
 uūz dulcis est ei⁹ memoria
 et de ip̄a. lectio ul' loquela.
 Ideo. ista pauca. ad alia mo
 dia que notari sup addam
 de istis libris. sc̄z Job. p̄brioz.

sapientie. etiam ista. et psalmo.
 nō ab reputans. etia si aliq̄
 liter sup tacta fuissent. sic
 fieri. Bone frater Job. v. dicit
 Tu vulneras et mederis p̄
 aitis. et manus tue sanabūt
 Fogo. aut in x̄ tibi videt et
 istis virginis matris mimi
 cis q̄ hic talū. om̄qz potēs
 q̄ p̄tho plaustrorū t̄isgressio
 ne sic eoz filios nasci volēdo.
 vulneras mederi. et sana
 tas suā matrē seruare et ille
 sanus ab hac macula voluit
 quia ip̄e ut eodez caplo scribit
 facit magna et insc̄rutabilia.
 et mirabilia absqz numero
 et. xi. c. scribit Quis vestigi
 a tua cōprehendet et te oī
 potēter vsqz ad p̄fectū repi
 et extelsior em̄ es celo. et pro
 fundior inferno. et longior
 terra. est mēsurā tua et la
 tior mari. hec om̄ia et ip̄m
 de quo hec sanctus Job loq̄t
 sua sciētia imo vesania et in
 sania ista p̄dicatores volunt
 supare. nō attendētes. verba
 in hoc. xi. caplo in fine poita
 vbi scriptū est. Quis confidit
 tibi. aut quis tibi dicere p̄t
 cur ita facis. si confidit sibi
 ī potētia sua. nec eam suā ma
 tre vel suā matrē. fecisse vo
 luit. imo iniquissime contra
 clamāt et dicūt. Et. c. xi. dicit
 Et om̄ia man⁹ tua fecit et
 quomō ip̄is notū est. ul' nota
 sūt. q̄. quid. ul' que. extra nobis
 nota. deus unq̄ fecerit. cū t̄i
 eius potētia. īcōprehensibilis
 sit. angelis etia spiritibus.
 Et eodez. c. scribit. Ap̄ut te est
 sapientia. et fortitudo. si sapiāz

Et xi. c. scribitur abhominabile tibi cor pravum et voluntas tua...

si virgo mater. habuit maculam ubi dei providentia vis tu dicere...

Hec ex sapientie libri sequitur etiam...

Bone frater. et etiam in primo dicitur Omnis sapientia a te domine deus est...

Hec in libro sapientie...

Sapientie. iii. c. dicitur Gratia tua et misericordia et eius respectus ad virginem matrem suam...

est in sanctos in os et respectu electos tuos bone frater non sua gratia...

omnia potes Et bo no aufert deus a u...

c. xi. dicitur mirabilia opa tu
a solus. et gloriosa. et ab
sconsa. et iuisa. et ut video
absconsa. et iuisa. est pdican
toribus. opus pseruacionis
virginis matris. a labe tal.
ut ipi garrunt. coceptiois.
Vere vere multa sapientia
sua. et fortis est ipotencia.
ut. c. xv. dicitur. et vias tu
as quis intelligit. qz plu
rima opa tua sunt i absco
sis. no tamen i pdicatorib.
Et xviii. c. dicitur. Quis suf
ficiet enarrare opa. et qd
inuestigabit magnalia tua.
virtutez. autez. magnitudi
nis tue. quis enuiciat. et
quis adiacet. enarrare mi
sericordiaz tua. no est eni
inire magnalia tua. mi
sericordia autez tua. super
omiez. carnez. vere ut video
finter. isti pdicatores. non
sufficiunt. nec etia volunt. enar
rare. inter opa dei. hoc op.
pseruacionis. a labe hui. ar
minis. i virgine nre. nec vo
lunt inuestigare. int. magna
lia eius. virtutez. magni
tudinis sue. nec etia enu
ciare. nec adicere. ut enar
rent misericordiaz eius. que
tamen sup. omiez. carnez. est.
et cur. no. amplius. et idi
abilis. sup. hanc. carne. de
qua. ipe. carne. suscepit. et
homo. factus. est. et quo.
derens. fuisse. unq. ista. ma
restatez. de. carne. peccatrice.
carnez. sup. fuisse. et huma
nataz. fuisse. cu. h. ipotenz.
suetiaz. prudenz. et sapienz.
habuit. ut. matre. suaz. et

horrenduz est et irrationabi
le. continuz asserere. **Et** x
xviii. c. dicitur. **Et** a te omis
medela. et honorari vis in
mirabilibus tuis. si pdicatores
nolunt. admittere. aut. a. ede
medelaz. virgini. nri. in. hoc
factaz. nec. ipm. medici. i. hac
sua. medicina. que. tamen. est.
vna. de. mirabilib. suis. ho
norare. volunt. **Sz** quid. bo
ne. frater. ul. quare. aliqd.
diuine. potencie. et. sapiencie.
bonitati. et. voluntati. mirabi
le. aut. impossibile. debet. i. pu
tari. **Non** sic. no. sic. impi. qui
hec. negant. si. tanq. pulvis.
ex. humilitate. diuina. opa. de
uota. mente. laudate. et. appro
bate. a. edetes. et. dicentes.
omnia. que. eniq. voluit. dñs. fe
cit. i. celo. et. itera. et. ps. c.
xxxviii. **Et** dicit. hic. glo. ai
em. om. que. fecit. voluntas.
no. necessitas. et. subditur.
ibi. **Si** q. omia. eius. opa.
cõprehendere. no. possum.
hoc. de. eis. firmiter. teneam.
q. omia. a. deo. facta. sũ. et. quo
mo. in. sua. nre. hic. defecisti.
ul. defuisti. voluntas. sua. q. ea.
maculaz. aliquaz. habuisse.
voluisset. est. ridiculus. nec.
veritatis. aliqd. habet. admi
rabiluz. **Et** xxxviii. c. hic. dr.
Opa em. tua. vnũsa. bona.
valde. et. quomo. opus. siue.
vas. illud. qd. fecit. ut. ipe. in.
eo. fieret. no. optimũ. fuit.
et. quia. optimũ. fuit. nil. i.
pfectõis. habuit. **Et** dicit.
in. hoc. c. nichil. est. mirabi
le. i. conspectu. tuo. et. bene
dictio. tua. q. flũus. mudab

no

no

no

ce. v. dicitur. q. matre
facta. que. metus. vult.
ma. fuit. et. x. c. d.
et. gloria. na. plei. est.
tu. et. si. q. s. v. g. c. d.
sua. man. h. d. u. r. p. o.
quom. gl. ai. eius. i. c.
na. fuit. et. vere. glo.
de. fuit. t. n. t. a. t. i. s.
t. n. t. i. s. f. i. d. e. t. e. u. s.
i. c. a. t. a. q. u. a. n. u. l. l. u. s.
a. u. t. e. i. u. s. d. e. f. e. r. e.
f. r. a. t. e. r. i. s. n. e. a. t. i.
n. a. t. u. r. a. d. e. i. g. n. a. e. t.
b. e. n. e. f. i. c. i. a. t. i. s. e. t. d. i. u. i. n. e.
t. e. l. e. s. d. e. e. t. n. o. i. d. i. a. b. i. l. i. s.
i. c. o. n. t. r. a. r. i. i. s. e. t. n. a.
m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. a. r. t. i.
c. h. e. t. e. t. v. e. r. e. v. a. s. m. i. n. i.
o. p. e. s. s. u. a. q. u. a. v. i. r. g. o. m.
v. r. t. u. t. e. z. d. i. c. i. t. **Et** x. l. i. i. i.
d. r. n. u. l. t. a. z. g. l. o. r. i. a. z. f. e. c. i. t.
g. n. e. r. a. t. u. r. a. e. t. v. i. d. e.
n. o. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. s. u. a. d. e.
u. o. l. e. n. s. s. u. p. e. a. p. r. u. d. e. n. t.
a. i. p. o. t. e. n. t. i. a. s. u. a. q. u. a. s. u. i. s.
n. o. e. t. i. n. i. r. e. s. u. a. n. i. t. i. m. e.
n. i. b. i. l. i. s. s. i. p. o. t. e. n. t. i. a. s. u. a.
c. x. l. i. i. i. **Et** x. l. i. i. i. c. d. r. i. t.
d. i. n. o. n. o. d. e. r. e. l. i. q. u. i. s.
t. u. a. s. i. u. t. p. d. i. c. a. t. o. r. e. s. v.
i. d. e. r. e. l. i. q. u. i. t. i. m. a. t. r. e.
s. i. f. i. n. t. i. s. i. e. i. n. i. q. u. e. f. r. a.
t. e. r. e. t. i. p. s. s. u. p. a. l. l. e.
t. o. f. f. e. r. e. d. i. c. i. t. h. u. g.
e. t. e. s. t. i. g. l. o. r. i. a. c. o. n. t. r. a. t. a. s. u. p.
v. e. s. t. i. q. u. a. r. o. g. n. o. u. i. q. u. i.
q. u. i. e. s. t. d. i. s. i. i. m. e. n. s. u. s.
p. o. t. e. n. t. i. a. s. u. a. n. a. z. n. u.
e. t. e. n. t. i. s. q. u. i. p. d. i. c. a. t. o. r. e. s.
v. o. l. u. n. t. n. a. i. p. s. r. e. s. t. a. u. e. r. e.
s. e. o. n. a. z. m. e. z. s. u. a. n. p. r. i.
l. o. b. e. p. s. e. r. u. a. c. i. o. n. e. n. e. r.
f. r. u. i. t. e. t. e. n. v. o. l. u. n. t. e. i. u. s.

et invidionez. in matre sua
 factaz. quis metiri vult aut
 mensurare. Et xliij. c. dicit
 et gloria tua plenu est op
 tuu. et si opus suu. vgo m
 sua. macula habuit peccati.
 quomo gloria eius. in ea ple
 na fuit. Vere vere gloria
 dei sancte trinitatis non
 tantu filij dei. et eius. fuit
 in ea. et an ipa. nullus in ea.
 quidamq. macule defectus. si
 fuit ipa. nichil creatis ul
 creaturis dei. gracie. et mie.
 benignitatis. et diuine boi
 tatis. ab etno idialis. et
 inenarrabilis. ipis etia scis
 angelis affectus a respe
 ctus. et vere vas mirabile.
 opus suu. ipa virgo mater.
 vt xliij. c. dicit. Et xliij. c. di
 cit. multaz gloriar. fecisti ma
 gnificena tua. et vnde. ait.
 no magnificena sua. beni
 uolena. sapiena. prudena.
 cu potena sua. vsus fuisse
 cu. et in mre sua. cu tunc mi
 rabili sit potena sua. sup
 c. xliij. Et xliij. c. dicit. Tu
 omo. no dereliquis miraz
 tua. si ut pdicatores volut
 ibi dereliquit. in matre sua.
 fut fantasie. inique. falsez
 no pie. Et in ps sup allega
 to. scz. xxxij. dicit hugo.
 et est in glo continuata. sup
 verbo. quia cognoui. q. ma
 gnus est dñs. i. imensus.
 potena. sapiena. mia. a na.
 et ecce sim q. pdicatores
 volunt. oia ista cessauerut
 in eo. ita q. mre sua. a pmi
 labe pseruare. potuit. nec
 sciuit. et ut voluntas eius.

p oportet. malis gratibus
 suis. effectuz no habuit. Et
 ce q. speciosa laus dei. in ore
 illoz iniquoz. vginis mris
 dei inimicor. confundant
 omis iniqua loquetes. su
 puacie. et sic fatue. qz no
 volut hze. pietatez. creden
 di bona de mre dei. .

¶ Hec de lib. emasha. se. psalms.

¶ Ps lxxv. scriptu est. Mirabi
 lis deus in sanctis suis. a q.
 mo. no mirabilior. in diabi
 liter. et in comprehensibilu. pl.
 p omes moduz. in vigne mre
 sua. Iste pdicatores no vo
 lut. ut psalmista fecit. qui
 dixit. et vsq. nuc. pmu
 ciabo. mirabilia tua. ps lxx. pmu
 ciare mirabilez. graz. vigin
 mi factaz. in pseruacoe. a la
 be cu. cuq. etia macule. Et
 est pulchra glo. sup vbo. pmu
 ciabo. no tunc ad hui rei
 pposituz. Et in versu. Ego au
 tez. semp. sperabo. Et pcedit
 istuz. versuz. et vsq. nuc. pmu
 ciabo. eodez. ps scz. lxx. et ibi
 dicit aug. et est in glo. con
 tinuata. Laudatu. est. de. in
 omibus bonis factis suis.
 in omi creatura sua. in oi. insti
 tucione rez. om. in gubnacoe
 ne. et regimie. seculoz. in or
 dme. tepoz. in emmencia. reli
 gione. maris. et ceteris
 omibus mirabilibus suis.
 si in mre sua. cu. hec omia. et
 plura. alia. fecit. pseruare.
 ab hac. labe. facere. no po
 tuit. Absit. absit. ve. ve. nimis.

est et invidionez
 asserere. Et
 dia. Et alie omis
 et honozan vs
 us tuis si pdicatores
 mittere. aut a de
 vginis mris in hor
 rpn media. i. he
 nona. que tunc est
 mirabilis. suis ho
 volut. Et quid bo
 ul. quare. aliud
 etone. et sapiene
 et volutati. miris
 ffibile. debet. ip
 scio sic impi. qu
 ne. si. tunc. pulch
 te. diuina. op. de
 e. laudate. et appa
 etes. a. dicentes.
 mag. volut. dñse.
 ite. un. a. ps. C.
 it. dicit. huc. glo. ai
 que. fecit. volutis.
 fens. et. subditur.
 omia. eius. que
 udeze. no. possunt.
 is. famiter. tenem.
 a. adeo. facti. su. a. qu
 ua. mre. ho. defess.
 ff. volut. su. q. da
 a. aliqua. habuisse
 est. no. debet. nec
 aliq. habet. adm
 t. xxv. c. huc. di.
 ua. vniuersa. bona
 quomo. opus. sue
 q. fecit. ut. ip. m
 no. optimi. sunt.
 optima. sunt. nil. i
 is. habuit. Et. dicit
 nichil. est. mirabile
 spectu. tuo. et. bene
 ua. hi. flatus. modo.

si virginis filius pro sua ma-
 tre dedit michi funiculum
 triplicem qui difficile rupit
 de treuga et pace. c. primo
 nec rupi posse datur ipm
 scz tuc tpus bas cōaliu. tho-
 mā de argētia ordinis he-
 mitay sancti augustini et
 magm henricay ordinis fra-
 truz pūnaalez coloniense
 de quibus meus paup sps
 exultat et eoz sine dubio
 nobis nō modicay insultat
 hys sic cōpletis et expedi-
 tis occurrit michi verbū sa-
 gregozij. ix. moraluz c. viij.
 et optime facit ad cōfirmā-
 duz intencionez meaz et ē
 sup verbo. Vel quis ei dice
 potest. cur ita faas vbi aut
 auctozis facta semp i discus-
 sa venerāda sunt quia i iu-
 sta nequaq̄ esse possūt. rāo-
 nez quippe. de occulto eius
 consilio. querere nichil ali-
 ud est q̄ cont̄ eius cōsilii.
 supbire. cū gō factoz cā nō
 dephendit restat. ut sb̄ fa-
 ch illius cū hūilitate taceā
 quia nequaq̄ sufficit sens⁹
 carnis ut secreta penetret
 maiestatis qui gō ifactis
 dei rōnez nō videt in fir-
 tez suā considerans. cur nō
 videat ex rōne videt. Dom-
 nē moduz p̄dicatores huic
 sancti gregozij dicto. ul' sen-
 tēne contrariuz faciūt qz
 auctozis facta in sua mte
 i discussa. et venerari nō vo-
 lunt. s; discutiūt et vgnis
 mris honore blasphemādo
 et nō credendo eiciūt et ex-
 cūtiūt et de occulto ei cō-

filio nō soluz querere imo
 qd' deterius est et dānabi-
 lius pro sua insania deter-
 minare nō veretur. nec me-
 tuūt s; supbiūt et cū facti
 illius causaz nō dephēdant
 cū hūilitate nō tacent s; su-
 pbissime. i hac sua opione
 sine dei. et sue mris tōre
 sic miserabiliter iacent nō
 attendetes quia nequaq̄
 sufficit sensus carnis imo
 nec angelica spūs ut secreta
 penetret maiestatis vere.
 miserabilis et dolenda i eis
 hec ceatas i hō delectant
 i factura dei nec exultant
 i opibus manuū suaz ut
 psalmista facit et dicit ps
 xxi. et virgo mī sua est sū-
 ma p̄fectissima factura sua
 et opus manuū suaz nec
 dicit eiusdez ps vbiuz quod
 ibi sequit. Q̄ magnificata
 sūt opa tua dnē nimis pro-
 funde facte sunt cogitacō-
 nes tue int̄ que maximuz
 et dignissimuz fuit op⁹ ipa
 virgo nī s; ipi volūt cogita-
 ciones suas subtiliores esse
 i hac re. et profundiores q̄
 dei sup verbo. q̄ magnificata
 sunt opa tua dnē dicit glō cō-
 tinuata. et si dn̄ magnificēna
 est magna cura has creatu-
 ras quas ibi cōsequēter enu-
 meravit multo maior et in-
 scrutabilior est cura disposi-
 nonez humane creature et
 cur. nō maior et inscrutabili-
 or p̄dictis creaturis suis. s; a-
 ctis spiritibus. homibus. et
 alijs i virgine matre sua et
 subdit ibi aug. i eadēz glō dic-

no

pūnaale

minor

ū

nō p̄mittit

ut res ponis vob
 eor de fide struic
 dilectos i glō. nō cōp
 et de vboz signifiac
 nō nō ponis mē
 m̄ p̄tencionez s; i
 mā mā et ausio
 sic autmādo v
 et sic pauca ad po
 collecta posui ex h
 q̄ q̄ iste dicit
 dicit et mirabilis
 et long in s̄ana s̄p̄o
 et multū dei mē
 nē r̄tur. Et oia
 sic s̄bendi dicit
 m̄ r̄es nūc i v
 t̄is cōceptōis s; e
 dicit xlv. t̄m̄tūz
 cetera h̄c religio
 i h̄c. ul' a v̄t̄io
 eor de materia
 m̄ r̄es v̄ḡinis a
 m̄ r̄es o i s̄en s̄a i p̄
 sic ausu temeraz
 tu d̄ybolico aū
 agere s̄uē d̄ybol
 et ipi tu multū p̄
 tu p̄d̄is ul' d̄ybol
 q̄ p̄d̄is v̄ḡinis
 m̄ r̄es et cū d̄ybol
 b̄m̄ r̄es si nō ph̄lo
 et p̄d̄is p̄d̄is
 nūc i h̄c argūm̄t
 et v̄s argūm̄t
 m̄ r̄es i m̄ r̄is
 adeo h̄c nō cred
 p̄d̄is et ipi v̄ḡi
 q̄ nō obstat h̄c
 v̄s p̄m̄ r̄es et cō
 p̄d̄is et s̄t̄is
 ad quod me cū
 d̄ybol i s̄t̄is
 m̄ r̄es reputa et p̄d̄is

O profundū diuinā sapi-
entiae et sciētie dei. Et bene
concordat huic vas electōis.
vbi clamat ad romanos xi.
dicens **O** altitudo diuinā
et si p̄dicatores excedūt
hec et alia scripta et nō ad-
uertūt et post subdit i hoc
ps̄. vir insipiens nō cognoscat
et stultus nō intelliget hec
ego dico q̄ et hoc de ip̄is in-
telligi nō i merito hac in cā
p̄ mutato singulari numero.
i plurales. Et dicit hic glō.
notabile verbum si ip̄is ul
cont̄ eos sit videant ip̄i nō
dicit q̄ sumū genus sciētie
est scire deū tanta prestare
que humanus sensus non
valet attingere. certe si ip̄i
nō attingerunt ut putāt. Et
tu statim dicas neq̄ tu nō
eget. nec opus est respondi-
one. Et ps̄. cx. dicit maḡ
opa dñi exquisita i om̄s vo-
luntates eius. Cur bone fr̄
nō fuisset eius voluntas
seruare m̄rē suā ut sepe
dixi ab hac macula. et dicit
hic glō sup verbo i om̄s vo-
luntates eius sc̄ est exqui-
sita opa eius quia om̄ia q̄
cūq̄ vult eximie facit et
m̄rē suā eximie nō fecit.
Tribulatio et angustia iue-
nunt me cū audio rabido-
rum canum more et ore ma-
tri virginis sic miserabiliter
detrahi imo et potētie sa-
piētie et volūtati dei. hic
opa ponit in singulari nūo
ut vult glō sc̄ opa opere.
Et sup verbo Confessio x̄
dicit glō gloria et decor ē

ut p̄dicatores
dicit et tenet

opus eius quia laudabili-
a sūt et decora que faci-
t. ita laudabile et decorū suā
genitricē facere nō sciuit.
uel potuit quoniam oportuit
eā istas maculas sustinere qd̄ accidit
a a fr̄ henrice p̄ huiusmodi ^{no est neq̄}
loz monachoz opionis a ^{go nō p̄}
miracione et vildissima
idignacione (nescio loqui e-
tatez habeo si me loqui nec
facundia suppetit. nec sc̄a
dat et sup verbo magna
opa dicit glō. que libet opa
eius sunt magna. Et sup
verbo exquisita i om̄s vo-
luntates eius dicit lura quia
si aliquis querat rōnez ope-
ri dei inueniet q̄ oīa depen-
dent ex mera eius volūta-
te et gr̄a p̄pter qd̄ ex suis
opibus est magis laudādū
si i m̄rē virgine hoc in casu
ab eiusdem virginis m̄ris in-
imias ip̄e nō laudat. Vale
si velis q̄uis i eoz miserabi-
li secta tuis vtaris et telis.
Bone fr̄ quomō est q̄ isti p̄-
dicatores nō curant nec ad-
uertūt beatū auḡ i terzo
libro de trinitate vbi ip̄e dif-
fuse late et pulcherrime scribit
de potētia sapiētie et volūtate
dei vbi inter cetera sic ait. In
om̄ibus creaturis et factis
dei prima et summa cā nō est
nisi volūtas dei et ibi multa
enumerant. Bone nemo
sic p̄suptuosus sit ut velit
dicere uel tenere q̄ de vo-
lūtas fuerit q̄ m̄rē suā nō
tota pulcra fuisset. Et an
ista verba dicit. Nichil enī
fit visibiliter et sensibiliter

quod nō de intencione in
bil atq̄ i intelligibilis au
sunt impotentes aut nō
aut p̄mittit sc̄ndū m̄
si bilēz nō p̄mittit
penarē q̄m et retrabi
m̄rē i ista tētie creatur
plurima quā dicit in q̄
p̄mittit et quis sane m̄
vult dicit ut offerere
vult et cetera volūta-
tes suā ista labe p̄
et p̄mittit sc̄ndū ip̄e est
sunt p̄mittit sapiens m̄
vult et bonus p̄mittit
et ego ut sup dicit sc̄ndū
aut nō p̄mittit m̄
tētie dicit q̄ potuit
vult et sc̄ndū nūc
dicit nō dicit velle q̄
vult vult que scribit
ho rōnez q̄m quippe nō
vult tētie si quis sup
vult nō dicit et i volūta-
tes suā sc̄ndū ip̄e
vult et scribit
vult sc̄ndū xxxv et duo
sc̄ndū enī imo et m̄
que ista scriptura
vult ip̄e p̄mittit
et nō p̄mittit cognat
et p̄mittit boni et
Et q̄ dicit tētie sunt
opa nō dicit sc̄ndū et ibi gl̄
et cū sunt opa tētie sc̄ndū
q̄ dicit sc̄ndū est homo q̄
p̄mittit q̄m et huius
m̄rē et hoc de necessitate
quod dicit nō dicit op̄e
et tētie nullus philosopho-
he tētie ad dicit. Cur
vult m̄rē i p̄mittit v̄
de p̄mittit sc̄ndū labe
vult m̄rē sc̄ndū

quod no de interiore. i. visi-
bili atq; i intelligibili aula/
sumi impatoris aut iubeat.
aut pmittat. scilicet in ef-
fabilez iusticiaz pmiroz atq;
penaz grauz et retributio-
nuz i ista totius creature a-
plissima quada; imesaq; re-
publica et quis sane metuz
vult dicere ul' asserere q no
iussent et etia voluerit ma-
trez sua ab ista labe pure
et pura seruare ipse est em-
sume potens sapiens. mise-
ricors et bonus ppter qd
et ego ut sup dixi fultus
auxilio fiducia aliter mdubi-
tantez q; duo q potuit. sci-
uit. voluit. et fecit. nuc cre-
dis ul' dimittas. Velle q di-
cerent verba que scribitur
Job xxxvii. Nos quippe iuol-
uim tenebus si quia super-
buit no diamt et iuolunt
sententias suas sermoib' ipituz
ut sequenti scribit. **I**n ista
tra capla scz xxxvii. et duo
sequ. enca imo et mlta ali-
a. **Q**ue isaia scriptura
ponit ipi predicatoris ve-
et no psumptorie cogitaret/
et confideraret bonu eis esk/
Et q diceret terribilia sunt
opa tua dne ps. lxxv. et ibi glo/
ea emi sunt opa terribilia scz
q deus factus est homo q
passus q mortuus et huius
modi et her de necessitate
salutis eterne credere oportz
et tamen nullus philosophoz
her tenet ul' admittit. **C**ur
istis monachis i impossibilis vi-
det pseruatio ab ista labe
virginis matris. Vere velint

voluit celestis adam qui sine
semie viri de matre virgine
natus est ppter hanc natu-
ritatis modum qui et mor-
tis sue ordinauit occasuz/
sapie. vii. i glo ordinauit et
matri sue ppter modum sue
correptionis eaz pseruado ab
originali culpa qui et ipius
virginis matris occasuz sic
ordinauit q sine omni ve-
moris q nexu ab hinc ex-
iuit cont' omes mortaliuz
ab hinc decedentiu modum
et cursum.

Otto marchio re ut i alijs. j. pxi
me scriptis.

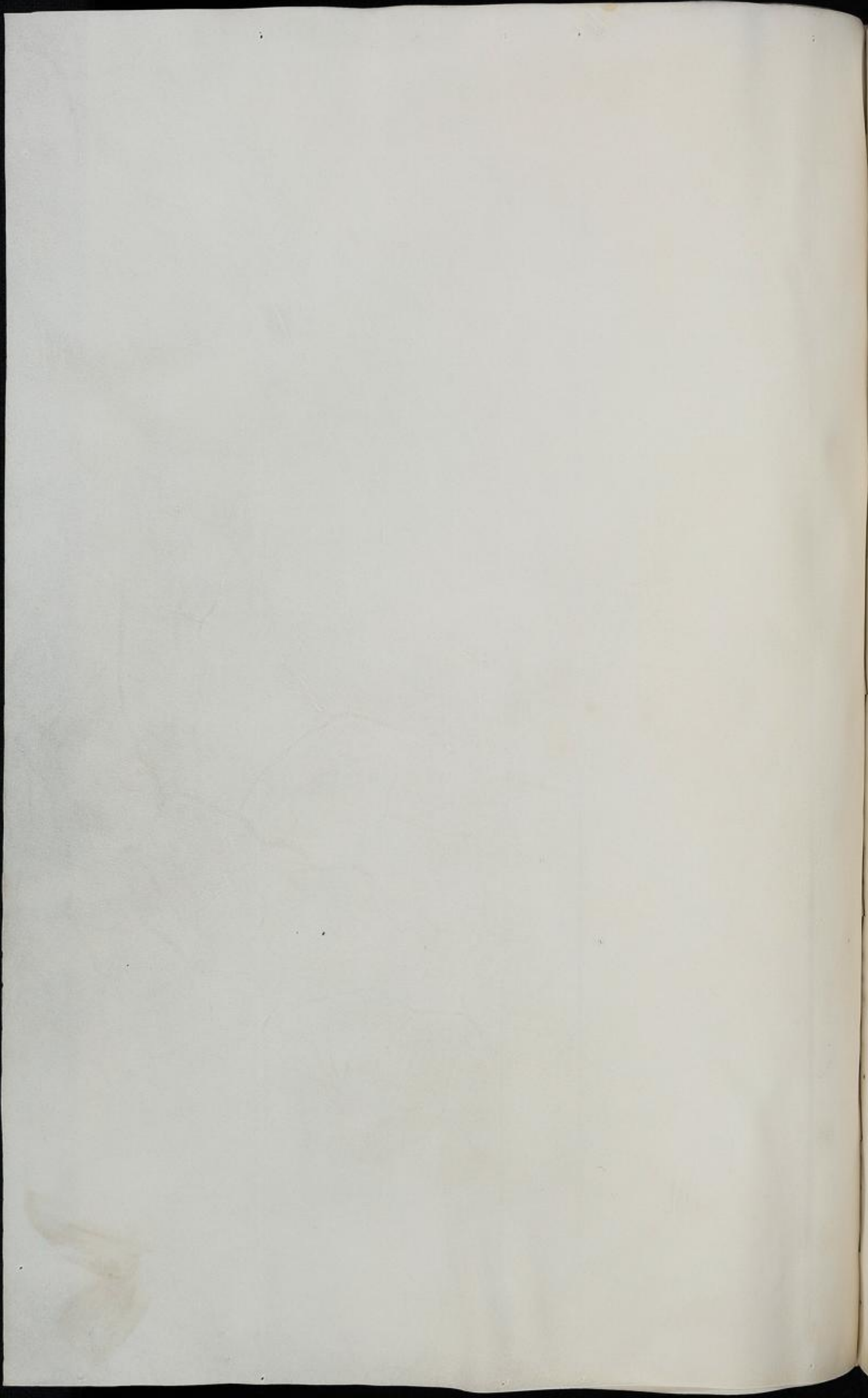

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Sume arma tua/
et pharetra. et
araz. genesis
xxvii. **H**ono
rabilis et dile
cte amice. nigr. **H**. hemer
li de artor doctor egregie
dnica die passionis ihu xpi
cum generosus comes vlti
cus consanguineus me. ac
et vos. fustis meaz in cena
facta fuit mentio. quomodo
iste lector ad pdicatores p
dicasset cont xpifera. dnaz
māz. virginez. matre. asserē
de ipāz in pto originali cōce
ptam. multis vsus allega
tombus. cū tamē eiusdez
virginis genitricis amācia
tionis festo. vicarius hic
i pontificalibus. i etiā ma
iori predicans. asseruerit
contrariuz. de quo nō modi
cus sermo in populo factus
est. q. tales viri debent dis
crepare. et contra affirma
re. de quo valde doleo. et do
lendum est. omnibus pns me
tibus. et dnaz matre virgi
nem diligētibus. **E**t quia i
tellexi. q. vos nō longe. a le
ctoris ipius intentione fu
istis. vobis ista modica scri
bo. amabiliter. et inforco
nis causa. sumens arma. q
tamē vilia sunt. et modica.
intencōez. quā ipā nouit. a
animū. de qua nobis sermo.
pharetra mea vacua est.
nō habeo in ea sagittas aci
tas. nec leues. nō possū mit
tere. **A**rtus autēz meus nō
confunctus est. cor meū. s. nō
ui tamē. q. multe sūt sagitte

de ipā. verba dei. etia. nō
sum ambidexter. ut inclitus
ille fuit. de quo iudicaz. n.
s. nec alicuius manus in hac
re. habens vsuz. alioq. ego
pro posse meo. et captu intel
lectus mei tenuissimi. arai
meū tendere. et parare illū.
s. in illo arai. qui sacra. s. pti
ra. notat. ut dicit glō ps. vii.
ego deficio. s. tamen ai vidu
a. que duo minuta in corbo
nam misit. marci. xij. luce
xxi. xxiiij. q. i. odi. de penite.
di. v. c. pmo. et. xxxvii. di. le
gant epi. mitto. et si nō tan
tu. vna tamē aliqua pti
lam. vnius quadrantis. sic q
rens pueriliter. et in forma
ri petens. deus qui patre et
matre honorare precepit. a
ipē homo factus dixit. **N**ō
veni solvere legem. s. ad imple
re. ad. v. potuit preseruare i
matre suā potētia absoluta. nō
ab isto ve originalis peccati. ul
nō potuit. vultis dicere. q. nō
potuit. nescio quid dicā. puer
em. sum et nescio loqui. **S**em
e pmo. s. i vacuitate sensus
mei. puto. q. hoc esset omi
potētie dei. et honori maiestatis
sue. subtrahere. et eam minu
ere. et si hoc liceat. nō credo.
Vultis dicere. q. potuit. peto
rōnez. cur nō fecerit. et cur i
matrī sue tantū honorē nō
ipenderit. s. subtraxit. **I**te. nō
peto. si velitis dicere. q. fuisse
matrī virgini honorē. eaz ab
isto ve preseruari. ul. nō fuis
set. uel esset honor. si dicitis
q. fuisse. uel esset sibi honor.
quero ut. s. cur tunc deus fi

lius eius tantu honorez no
fent uel dedit/ si ei subtrixit/
si dicitis q no fuisse. uel effi
sibi honor et gloria nescio
si hoc dicere liceat/ ego puto.
salua maiorz sententia q de
potuerit/ et ita fecerit/ in re
sua preseruarit/ et imunez
tenere/ ultra. et supra omne
mortaluz hominuz/ et gene
ris humani. comunez cursu/
et q hoc fuerit. et sit/ i glori
am filij et matris/ cu in ipa
fuerit. ab omi ve imumisa
aliena/ ut angelus ei dixit.
luc pmo/ **G**emma em mise
ria est. humane nature/ q
est culpa. et pena/ cu quib
nasatur miser homo/ et est
ve culpe. et pene/ **N**escio si di
cendum sit/ q ipa in hys coe
pta sit/ pie credendum puto/
q no/ et pro intentione mea
fiat/ qd dicit iste deuotuz/
qui fecit libruz magnu de
laudibus beate uirginis/
et fuit asteriensis/ in vna
exposicione/ sup angelicam
salutationez/ in verbo. gratia
plena/ ipa autem sic vsq qz
gratia plena fuit/ quia ma
iorem gratiaz habere no po
tuit/ nisi ipa diuinitati uni
retur/ hoc est. nisi ipa effi de
Ere bone frater. quid dices
ad her/ **C**ur ipa que cu deo pa
tre/ vnu eundemq filuz/ me
ruit hre comunez/ et her e
gloria singularis uirginis
me/ et excellens progenera
dicit **B**n. debuisse i vtero
matris sue/ ante infusione
etiaz aie/ ad vnu puctuz in
na dei fuisse/ spero. et credo.

et confido/ q eidem matri v
gini/ ista in honore/ ficentia no
fit facta/ ipa tamen fuit bene
dicta inter mulieres/ a post
filuz/ nobilissima. et sanctis
sima. ac pfectissima. dei cre
atum/ et cur istaz maculaz
in vtero matris sustinuisse
debuisset/ ai tamen scis spuz
de ea. in cantus loquat/ tota
pulara es/ quod totuz e nul
luz defectuz habet/ et si ha
buisset illuz defectuz/ peni
ti originalis/ no fuisse tota
pulara/ s; maculaz pro tato
habuisset/ licet post purga
ta fuisse/ et sanctificata/ cu
bone frater/ dei mater/ no de
buit hre maiorz. et latiore.
et digniorez honore/ q alij
sancti/ qui fuerunt in vtero
sanctificati/ ut **J**ermias. **J**ohes
baptista/ ac q ipa digne. sine
vlla macula mansit/ **E**t dic
idez. sc; beatus bn. i secundo
sermone de assumptione. et
bene ad pposituz nrm. **V**ir
go regalis/ in ipius trinitatis
sede reposita/ angelicaz na
tura etiaz sollicitat/ ad vide
duz i corpore semp imacu
lato/ tota pulara/ quia tota
deifica/ et pulcritudine ei
sol et luna mirant/ quia ipa
deificata/ et data est sibi om
potestas/ i celo et itezra/ et
suma gloria est/ post deuz
eam videre. **E**t eodez sermo
ne/ querit. ai loquitur de mar
tha/ que euz hospicio recep
it/ et dicit **A**rbitror sane
ac. uirginalez eteni domuz/
mudam intelligi volens spuz

fluit no in regne p
am que mali vbiq
conuincit/ ubi euz d
ur ipa que vbiq
dome hie/ in d
bisse/ datur in c
laxat/ per me quere
cogulat/ apertu
ut maculaz in mus
a sanctis/ in vte
mone/ hie spu sc
crederet/ paret
animo/ cu felis la
honor/ si no sana
ret/ p dno. ai di
confite/ originali
o sola/ quia mudita
mari/ quippe ac. Et
ppuz/ dno delictuz
no habet/ her in p
se/ sermo bn. bn. d
ano/ hie vident u
sorbis/ et loquatuz q
velit/ dicitur/ ista
bn. dno. s; ut deus
it et voluit/ ut volu
no potuit/ quia vult
respondit/ Et hie
libro. d. xij. c. pmo d
quidez/ potest deus/
at/ hie/ quod conuen
tus/ et iustac/ quere
de/ si no plus conuen
et diuine potene. d
et miserere/ die. imo
rei/ macula/ peniti p
notet/ sua/ q q pmissi
habet/ aliq penituz/ et
ai sanctis/ hie in fin
dno/ hie dno/ q q dno
i omi/ possit/ et eadez di
dno/ hie/ q dno/ ipote
dicit/ hie/ quia omi
Et sequit/ dno/ dno/

siluit nō in congrue penite
 tiam) que malū vtiq; factū
 comitatur) absit emz dicit ipse
 ut p̄p̄riū quicq; iniquamenti
 100 Dominus huiusmodi) aliquando hu
 buisse dicitur) ut in cascopa
 lazari proinde querezet) q; si
 originalē a parentibus t̄
 xit maculam) minus a) rem
 a sanctificataz in utero) aut
 minus Iohē spū scō repletūz)
 100 credere prohibet pietas xpi
 ana) nec em̄ festis laudibus
 honoraret) si nō sancta nasce
 ret. Postremo. ai om̄modis
 constet) ab originali contagi
 o sola gratia mūdatur) esse
 mariaz quippe t̄. Et subdit)
 100 p̄p̄riū om̄ino delictū maria
 nō habuit. hec in primo et
 sc̄do sermone b̄i b̄n. de assūp
 tione. Nunc videat ille lector)
 scribat. et loquatur. quicq;
 velit) consideretur ista v̄ba
 b̄n. dicit. s̄. Aut deus potu
 it et noluit) aut voluit et
 nō potuit) qui vult et p̄t.
 respondeat. Et sin̄az p̄mo
 libro. di. xliij. c. p̄mo dicit) Oīa
 100 quidez potest deus) s̄ nō fa
 at) nisi quod conuenit vitati
 eius) et iustitiae) quero hinc a vo
 bis) si nō plus conueniens fu
 erit diuine potēte. demēti
 e) et misericordie. imo 7 glo
 rie) a macula peccati p̄suade
 100 matrem suā) q; q; p̄missi) eā
 habere aliqd̄ peccatūz) et post
 eā sanctificasse) Et in fine. c.
 dicit. fatendum est q; deū 7
 100 om̄ia posse. Et eadez di. c. v.
 dicit. Nemo ḡ deū) ipotētez
 dicere p̄sumat) qui om̄ia p̄t)
 Et sequenti. c. dicit) Quicq;

vult potest) ip̄e est oīpotens)
 ut totūz quod vult possit) et
 quis dicere potest ul' audet)
 ip̄m) in sua matre hoc nō vo
 100 luisse) s̄ isti p̄dicatores de suo
 sensu gloriāntes) et eoz seq̄
 ces) dei potētiāz coartare sub
 mensura conant) et p̄stas di
 stinctōnes) a sc̄da. vsq; ad finē
 libri) pulchra mat̄ia de potē
 tia et volūtate dei) videas si
 placet) et dicas et credas) do
 minā int̄ez virginē maria) nū
 q; aliquāz habuisse peccatū i
 maculaz. Et ideo em̄a canit
 de ip̄a) quodaz i responsorio
 felix nāq; ubi dicit) et oī
 laude dignissima) ḡ et illaz
 laude) q; sine p̄tō originali cō
 cepta) hūc i illo p̄ucto) cessat
 om̄is laus sua) et nō om̄ez
 laudez) habet quia qui habz
 om̄e. nullo caret) sed si caret
 in quocūq; modico) nō habz
 totūz aut om̄e) nescio si dice
 100 duz sit) q; virgo mater) caru
 erit. et nō habuerit) om̄ez i
 gloziāz) honorez) laudez) bene
 dictionez) et illud om̄e) quod
 post deū) om̄ia bona cōpre
 hendit) nescio) nisi q; vere h̄
 mare magnūz) et spaciōsū
 est) laudis) glorie) et hono
 ris) virginis matris) et qui
 vult arceze) hanc aquā plu
 uialem) oīm gr̄az) honoz)
 honozis) et glorie) quā de
 pater) filius) et spūs sanctus)
 100 i eam pluit et infudit) uel
 i aliqua pte) aliquid inde i
 subtrahere) et minuerē) vi
 deat ip̄e) Scio) q; cōcūssū ē
 mare intellectus mei) 7 ter
 ra cordis mei) tremat) 7 nō

quiescat/ cū audio qd aliqd
de ipa/ nō sibi ad honorez
diat/ quia diat beatus **Bn.**
q̄to sermone de assūptōe
no **Q**ue iam poterit lingua/
etiā si angelica sit/ dignis ex
tollere laudibus/ virginem
matrem/ nō autē matrem au'
Tāq; s; dei. Itē v. sermone de
assūptione diat/ Iure ergo
no maria/ sole phibet amictu/
que profundissimaz/ diuine
sapientie. vltia q̄ aedi vale
at. penetunt abyssuz/ a ipa
meruit/ nō velut sūmatuz
tangit/ s; opni vndiq; et ar
cūfundi/ tanq; ipō igne cō
cludi/ candidissim' sane/ et
calidissim' hui' mulieris a
mictus/ au' oia/ tam excel
lenter irradiata noscitur/
ut nichil ī ea/ nō dico tenebro
sum s; obscur' saltim/ uel mi
nus luaduz/ s; ne tepidū qd
aliquid/ aut nō feruētissim'
liceat suspicari/ et ibi diat/ q̄
no familiaris ei facta es dñā/ q̄
prima/ imo q̄ intima fieri
meruisti/ q̄ntaz inuenisti q̄
tiaz apud eū/ in te manet/ a
tu ī eo/ et vestis euz/ et vesti
ris ab eo/ vestis euz/ substan
tia carnis/ et vestit ille te/
sue gloria maiestatis/ vestis
nube solez/ et sole ipa vesti
ris/ **I**pa est/ que vez deū ge
nuit/ et ideo ipē dei atq; hoī
filius/ vnus oīo deus et hō
prodit ex maria/ abyssuz
est lūmis/ nec facile dixerit/
q; ul' angelicus oculus/ ad
hui' modi fulgoris uehe
mentiaz/ nō caliget. Itē v.
sermone diat/ nec ī mūdo

locus dignior/ vnginalis v
teri tēplo/ in quo dei filiū ma
ria suscepit/ quis em' si liguis
hōm et angeloz loquatur/
explicare queat/ quē admo
duz supuemente spū/ obum
brante virtute altissim' / tū
factuz sit verbuz dei/ p que
facta sunt omnia/ et dñs ma
iestatis/ que nō capit vni
sitas creature/ inter vginē
se clausit viscera/ factus hō/
Ipa em' sup omēz exaltata
est a creaturaz/ cū eo honore/
quo tanta mater digna fu
it/ et cū ea gloria/ que tantū
deant filius/ et quis est hic/
qui illi matri/ vult ascribere
qualēcūq; etiāz maculaz/ nō
laudabim' euz. **B**one frater/
mirabile est/ vos nostis/ q̄
deus vbiq; totus/ et p suaz
simplicez/ substantiaz/ alit' hī
et aliter/ qd' hic dicere non
opus est/ imo vires meas
excedit/ s; q̄ntuz ad ppositū
m'm) dico. q̄ spāliter tamē
cū maria/ cū qua vtiq; tāta
ei consensio fuit/ ut illi/ nō
soluz volūtatez/ s; etiā carne
sibi coniūgeret/ ac de sua ac
virginis substantia/ fieret
vnus xpc/ qui et si nec totū
de deo/ nec totus de vngie/
totus hī dei. et totus vngi
nis esset/ nec duo filii/ s; vn'
filius vtriusq; / et illi matri
bone frater/ que ut sup' di
xi/ cōmune filius/ cū deo pa
tre/ virtute sancti spūs habu
it/ debet aliq; p'm' cū dūq; e
tiaz macula ascribi/ nescio/
puto puto q̄ nō ipa em' est/
cū qua est p'ncipuz a fili'

de et deo p'f' de o
ul ad eum ten' p'ncipuz
de virtute hie s; n
de qua vobis dicit
reph' hie tūm d
deus que tūc tua
s; dñs hie sanctus
com' p' de dñs p
qui genit' que con
o vng' mater/ p'ate
qui filius/ sui facit
filius hie/ qui ad r
m te m' d'le factu
m' d'le et sibi r
genit' hie/ et
u'at' m' d'le vng' m
cū hie sanctus t
nū p'at' filio/ tū
f'at' ut hie b' d'le
m' d'le laudibus
vng' m' d'le al
Et bone frater/ s; b
ip' hie dñs deus c
m' d'le est beatus
dñs filius eius et sp
beatus/ quoniam m
to m' d'le et cōp' m
quoniam m' d'le s' h
nūc nō debet nec v
bus m' d'le solen v
om' d'le ad p'ncipuz
de deo p'ncipuz
cū p'ncipuz p'ncipuz
hī q' us et m' d'le est
om' hōm' d'le debet d
d'le et p'ncipuz auger
d'le m' d'le eade/ m' d'le
d'le et sup' m' d'le
s; vng' m' d'le vng' m
m' d'le et s; vng' m' d'le
v' honorez eius et ponit
q' q' d'le hie cū est
ip' v' d'le d'le et m' d'le
cōhōm' d'le vng' m' d'le

dei et ideo potest de ea dia-
 ul' ad eam) teai pncipuz in
 die virtutis tue / scz in illa
 die / qua virtute diuina co-
 cepisti / nec tantuz dñs filius
 deus / que carne tua induis /
 si et dñs spūs sanctus / de q'
 concipis / et ipse dñs pater
 qui genuit / que concipis /
 o virgo mater / pater teai
 qui filius suū facit et tuū
 filius teaz / qui ad cōdendu
 in te mirabile sacramētuz
 miro modo / et sibi reseruat
 genitale secretuz / et tibi ser-
 uat / integruz virginalē sig-
 culuz / spūs sanctus teai / qui
 auz patre et filio tuū sancti-
 ficat uterz. **hec bñ.** et hñt
 in libro de laudibus nris
 virginis / mutatis aliquib'
Et bone frater / si beatus
 plus au' dñs deus eius / q'
 modo nō est beatissia / au'
 dñs filius eius / et si pro q'
 beatissia / quomō in ea i vte-
 ro matris. et ex' potuit esse
 quēquā macula / sufficiat ista
 nūc nō debeo nec volo faci-
 bus iniurare solem. vi. q. i. si
 omia. **Sz** ad pposituz redeū-
 do / de isto pdicatore / miror de
 eo / q' talia presumit. **Vos** sa-
 tis / q' ius et ius est / q' aucto-
 rama honorez debet defen-
 dere / et pro posse augere. in
 dñl inuere / eodez mō / suuz
 dñō. **Et** si ipse monachus / es
 set virginis amator / veruz
 amicus / et seruus / plus dilige-
 ret honorez eius / et potius.
 q' q' detrahit / hoc em̄ est ut
 ipse vult / detrahere. et minu-
 ere. honorez virginis matris

dei / quid ex sua intenaone
 honozis. vtilitatis. et boni-
 pt' deo. et em̄. totiq' xpiani-
 tati / prouenire uel euenire /
 nec em̄. aut fidez edificat /
 nec viaa. nec peccata repri-
 mit. uel destruit / nec vtutes.
 et bonā vitaz / cū bonis mo-
 ribus. ac deuotione. instruit
 uel constituit / imo. deuocōez
 ad virginez genitricē / minu-
 it / nōne melius longe esset /
 i minorē. et magis piā opi-
 monez / pro honore virginis
 matris se inclinare / q' hono-
 ri suo resistere / an ignorat
 ipse / q' dicit cōcessuz / a pncipe
 beneficiuz / esse mansuz / de re-
 gulis iuris dicit lib. vi. **Et**
 sequens regula dicit Indul-
 tuz a iure beneficiuz / nō est a-
 lian auferenduz / **Et** puto / et
 omis matre virginez diligen-
 tes tenere spero / q' dñs a pnci-
 peps totius creature / cōces-
 serit inter alia sua dona / que
 virgini matri dedit / etiaz se
 hoc munus / scz nō habe ma-
 culaz pnci originalis i conce-
 patione sua / et indulserit s'
 hoc beneficiuz / et si nō de iu-
 re de grā tamē ac eius ben-
 guitate / et proxima regula
 ante istas duas dicit **Odia**
 restringi / et fauozes comue-
 nit ampliari / si ipse nō vult
 ampliari / fauozes virginis /
 et beneficiuz et indultū ei'
 a deo / si vult restringere / et
 abscondere / et si ista matia
 esset ambigua / de concep-
 tione virginis matris glorio-
 se / prout aliqui tenent sic /
 alii sic nōne sat ipse / q' in ob

cont' conhabulu basilien/
 ibi notam (aut scripsi de rep
 hensione pauli (qua fecit pe
 tro ad galathas. ij. et in illa
 glo/ aug' et Bonim' recte st'
 sibi contrarij/ in illo puncto/
 et quid sanctus gregor' dic'
 etia' ibi posui/ et petrus pn
 cept' aploz x' i eodez facto
 errant ita ut venialit' pec
 carent) **E**cce frater/ q' iste le
 ctor/ mittitur talibus aucto
 ritatibus sanctoz/ cont' ho
 nozez/ sancte matris vginis/
 sine aucte et detezmacione
 ecclie/ vos satis/ q' tales te
 xtus/ aliquando multas hnt
 instancias/ vos nostis/ q' plu
 res textus/ quos vobis nuc
 allegavi/ (augustin' i Bonim'
 i causa illa coniuguz/ vbi q're
 batur/ si liceret marito ex
 gere debuit/ et mulieri rd
 dere/ postq' mulier cocepit)
 in illo casu que a vobis q'siui/
 vxor renuit reddere debi
 tur/ (quia ipregnata fuit/ et
 dixit se sic informataz fu
 isse/ a quodaz p'sbitero) vos
 satis/ quid respondistis/ et
 intencionez mea' sic ibi co
 firmastis/ **ibi confirmastis**
 none m'gr' sentenciaz/ i qua
 tuor suis libz/ i q' plurib'
 loaz et sentencis reprobat'
 nec tenet/ **E**go scio me legis
 se i vna glo' i de archis/ q' no
 otuzit nuc michi/ **H**ic fa
 teor plane/ te metitur g'na
 ne) **E**t quonens granianus
 errauerit/ et a quibus a i
 quibus rephenditur/ pulare
 notat petrus de prato/ i rep
 tozo suo/ in vbo g'nan. **E**cce.

nuc sufficiat de isto) **P**etru
 mus omis virginis matre di
 ligentes/ auxilio suo/ i auxili
 uz sibi honore sui viriliter/
 et deuote defendentes/ **E**t
 dicit **B**n. sermone p'mo/ de
 natuitate bte virginis/ qd
 grandius virgine maria/ q'
 magnitudmez sume diuini
 tatis/ intra sui ventris codu
 sit archanuz/ (attende seraphi/
 et i illius supioris nature su
 puola dignitatez) et videbis/
 quid manus est/ min' vir
 gine/ soluq' opificez/ opus istd'
 sup'gredi/ et ipa diuinitate di
 vestita est/ imo sup' uestitaz
 mater altissimi/ (totiq' vir
 ginez/ tota illa i visibilis na/
 largioz gratia sup'fudit) **E**t
 qtuor modos ponit/ quibus
 deus in est omnibus creatis/
 et q'tuz ponit dicens/ **Q**uo
 mo' in est vni creature vide
 licet marie virginis/ (vdeptita
 te) quia idez est quod illa/ hic
 taceat dicit ip'e **B**n. et cotre
 misit omis creatura) et vir
 audeat aspiceze/ (tante dig
 aonis i mensitatez) habitat
 et i angelis/ s' no' ai angelis/
 quia ai illis no' est eiusdez
 essentie/ habitat deus i v'gic/
 habitat ai illa/ ai qua vniuz
 nature habet ideptitatez/ et
 deus/ tali modo virginis idu
 it/ et virgine indutus est/ ut
 melio' si no' posset. **h**ec **B**n.
Et illa virgo aliquando habuit
 macular/ confundant' omis
 qui adorant sculptilia/ et glo
 riant' in simulacris suis/ **N**o
 to ego facundaz/ quidez/ s' in fe
 acundaz aristotheli loq'itatez/

no by.

no

et noto illū monachū scriptis
suis que posuit pro intentione
sua in fine. Et subdit **Bn.** di
cens. Regna gloriosior an
gelicam reuerberat dignita
te) et gloria que eam de hoc
mūdo trāscūte) recepit) pñ
cipuz ignorat) nescit finez)
Et si multa et magna sunt
i creaturis mūdi) nichil tam
tam excellens) tā magnificū
fereūt opa digitorū dei) et
tale opus habuit maculam
absit) imo abest) et si ille mo
nachus nūq̄ crederet. Et
post alia subdit **Bn.** dicens
Quid luna pulchrior) cū stel
lis coruscantibus) in signife
ro limite) reliquorū siderū
splendore excedit) q̄ stellās
et serena vibratio) q̄ lumio
sus fulgor) circularē orbe
tanti sideris supfundat) ut
aliorū luminū claritate) nō
mediocriter obfuscet) sic i
virgo inter aiās sanctorū
angelorū choros) supeminet
et euerta) merita singulorū
et om̄i titulos antecedit) qm̄
tulibet alie stelle reluceāt
luna tū) et magnitudine p̄
eminet et splendore) sic v
trāq̄) **singularis** virgo singu
laris exultat) et imensitate
gracie) et splendore v̄tutū
s; multo altius) habet aliq̄
claritas solis) q̄ lune) quia
si illa) m̄iores stellās obscu
rat) nō tamē penitus ocul
tat) hic verolucidius incan
descens) ita sibi sidera) et lune
rapit positionē) ut sint) q̄ nō
sint) et videri nō possint) sic
ipā virga vesse) i illa i accessi

bili luce plucens) sic vtroz
q̄ spūz) hebetat dignitate)
ut i compactione virginis
nō possint) nec debeant ap
parere) ipā em) deuz qui ce
lū palma metitur) v̄gine
ventris breuitate) conu
suz) habuit) her bñ) mutatis
uel omissis aliquibus v̄bis
prout sensus materie posu
labat) et qui nolit credere
videat ipē) Et iterū subdit
dicens) Quia sicut sol) orbe
illuminat) sic her sola) solū
ori lumine) et angelos) et hōi
nes illustrat) et her habuit
maculā) detegēdā) dicit
qui uelit) monachus ul) au
sidiarius) hoc ego dico) q̄ nō
credo) Et prope finez) hui
sermonis dicit) Caro virginis
ex adam sup̄ta) maculā) ade
nō admisit) s; singularis cō
tinētie puritate) in candore
luis eterne conuersa est) i
ipā est dnā orbis) et regna
celoz) dicit) qui uelit) q̄ ha
buerit aliquādo maculā) et si
retis p̄ partes spūs affuit)
marie tamē) tota plenitudo
gracie supuenit) Et ille qui
hoc fecit) sibi tribuit) et dedit
et infudit) nō potuit eā ab
illa macula p̄seruare) et eā
ab illa lege eximere) ut s; i
quodā loco scripsi) dicit) qui
uelit) Et in fine hui) sermo
nis primum dicit) Multe filie
cōgregauerūt diuitias) her
supgressa est vniuersas) de
hāz) autē) et nō est nume
rus) quia dū) spm̄ sanctorū
suscepit) concepit) dei filius
regē glorie generat) penett

et hoc) tamē) diuine
luis) affluens) ad regnū
lar) sempiternū) inuē
lectū) sicut) in) quā) p
ch) pater) est) in) quā) p
et) pater) est) in) quā) p
illa) mater) fecit) et) in
de) hāz) dicit) dicit) m
inter) spūs) in) mter)
be) hāz) dicit) dicit) m
gnāz) dicit) dicit) m
ti) sup) dicit) dicit) m
testes) reuerberat) al
her) hāz) dicit) dicit) m
tatis) et) omissis) aliq̄
Itē) in) sermone) de
tate) dicit) dicit) m
in) quā) dicit) dicit) m
nobis) et) voluit) h
qui) totus) boni) plen
posuit) in) maris) et) ist
dicit) dicit) dicit) m
et) m̄ior) sup) efflu
et) reuerberat) dicit) m
dicit) dicit) dicit) m
cū) hāz) dicit) dicit) m
m̄ior) dicit) dicit) m
aū) tū) dicit) dicit) m
dū) totus) dicit) dicit) m
et) vobis) omnibus) m
venerari) debe) m) qu
volū) em) s; qui) oī) su
vult) et) celestes) spūs
nō) et) fite) re) iugiter) d
in) ipā) ascēdit) d
vobis) dicit) dicit) m
nō) hū) m) et) v̄q̄) ad
gros) ipis) quos) hū) m
et) celestes) em) dicit) m
per) dicit) dicit) m
m̄ior) dicit) dicit) m
dicit) dicit) dicit) m
ut) ad) dicit) dicit) m
of) dicit) dicit) m

celos) cumulatam diuinitatis/et de
 hanc affluens/ad regnum euo
 lat sempiternum/ in qua sup di
 lectus suus/ rex virtutum dile
 ctus pater est/ in quo sibi bene
 complacuit/ sup hunc imitatur
 illa mater felicitatis/ et in aureo
 dedicatorio diuine maiestatis/
 inter sponsi. imo inter filii sui
 brachia requiescat/ **Q**uinta di
 gnitas/ quae specialis potentia/ in
 ti sup illius/ quae angelice po
 testates reuerentur/ aspicere/
Hec beatus bñ. ut s. dixi/ mu
 tatis et obmissis aliquibus/
Item in scab sermone de natiui
 tate eius dicit idem bñ. **I**ntue
 mi quito deuotionis affectu/ a
 nobis eam voluerit honorari/
 qui totius boni plenitudinem/
 posuit in maria/ **E**t iste mona
 chus/ tales plenitudines dei/
 et mensuras sup effluentem
 et coagulatam/ luce vi. quare de
 dit et fecit matri suae/ vult
 euacuare pro parte/ et eam
 minorare/ nec plenam pmitte
 re/ cum tamen totis medullis cor
 dium/ totis preciorum affectibus/
 et votis omnibus/ maria hanc
 venerari debeant/ quia sic e
 voluntas eius/ qui eam sic habere
 voluit/ et celestes spiritus hoc fa
 ciunt/ et facere iugiter delectan
 tur/ quia ipsa ascendit dicit ipse
 bñ. eadem sermone/ sup omne ge
 nus humanum/ et usque ad an
 gelos/ ipsos quoque transcendit/
 et celestes omnes creaturas su
 pergredit/ transiit ergo virgo
 maria/ virtutes. et dignitates/
 cherubim quoque et seraphim/
 ut ad eam puernas/ de quo vo
 aserantur admittit/ sanctus.

sanctus. sanctus. sanctus dñs
 deus sabaoth/ tu enim. verbum ex
 patris corde suscepisti/ magni
 est angelo/ ut minister sit dñi/
 si maria sublimis quid me
 ruit/ ut sit mater/ tantoque ex
 cellens/ angelis facta/ inuicem
 singulari/ quanto p ministris
 nomine matris accepit/ **I**ste le
 ctor. deberet scire/ quomodo vas
 electionis dixit/ omnia michi li
 cent/ si non omnia expediunt/
 1. ad cor. vi. **A**d quid expedit/
 et si illi lectori liceret/ quod non
 credo/ nec sibi. nec ulli aliam/
 minuere honorem suum/ et de
 trahere honorem aliam/ **T**aceo
 de virgine genitrice dei/ **F**ogo
 vos/ quid deo. eme. populo. honoris.
 boni. utilitatis. ad vtriusque
 hominis salutem/ ex sua pntensa
 intentione. et p dicatione/ eue
 nit. ul' euenire potest/ et exurgere/
 ego puto/ quod omnino nichil/ et si
 dicere scio/ non credo me er
 rasse/ imo p contrarium fit/ et fieri
 posset/ si continuabit/ si faceret/
 quod recte medietas auitatis/ o
 pinioni suae consentiret/ et ad
 hereret/ et reliqua medietas/
 patribus et fratribus minoribus/
 qui stant et sunt/ pro ho
 nore matris marie/ ita quod v
 na pars diceret/ et quilibet
 de eadem parte/ ego sum pauli. ego
 sum apollo/ 1. ad cor. pmo. xlv.
 di. olim/ quis finis a sequela
 talis rei/ diuisionis et scisma
 tis in populo/ fieret error. non
 in bono terminandus/ et fieret
 hic gabillum et gelsi/ non possunt
 alius sine considerare hac
 in re/ vel exitum bonum sperare/ et
 dicent statim laici. uel dicunt/

was ungluck ist in den pfaf
fen) vnd münchen) das sie das
vnd das an gang) wissen
su nit) was su predigē sond
Wir went ioch schiet) mine
ze predig gau) su mache vns
zu bezern (et hys similia) (et
vos satis) q) nichil adeo ha
tuz) qui possit pnaes nro
gari) (xxxij. q. iij. origo i glo)
Et aliqui prohibet bonū p
ter maluz quod sequi pot)
xxij. q. v. de omidendis i glo/
puto q) nō hatur sit) nec de
creat) illū lectoz) uel quēcūqz
ita protezue pdicare et asse
re) i causa. que nō cōtēnit
uel tangit honozē dei) (catho
licaz fidez) (ul' vniuersalis
emē statuz) (et i causa) (que
dubia habetur i emā dei)
ut ipē p se fatet i missiua
Directa ab eo) generoso et
dilecto comiti vltimo dera
no hic) (Et vos satis) q) p
scandaluz) multa obmith de
bent) et nichil cū scandalo
debet fieri) detēpo. ordi. ad
aures i glo) (et. e. ti. r. sane
i glo. dicit) de tripla vita
te) et ibi dicit) ut satis) vitas
doctrinae quāqz obmittitur
ppter scandaluz) (Timeo q)
her lectozus doctrina) pon
sit uel fiat) populū ruina
et ad dnāz māz) deuocōis
remissio) et si faceret i fallibi
liter sic esse) potius debet
fauere honozū matris vir
ginis) et euz fouere) q) sic cō
tinuuz docere) (Itē eidez co
miti scribit) q) sic isti mōzes
mittitur semp talez matiaz
pdicare) (videlicet. q) beata

virgo maria) (nō fuerit cōrep
ta i originali pad) (cui tamen
opinio opposita) (famosior
est) (quia auctoritatib' scōz
magis fulata) (eque tamen
iustuz esset) (ut si nos p dū
tozes) (de tali matia tacē de
berem) (ipi mōzes) (tacē debe
rent) (si quia ipi nō faciūt
pariforma nec ego silebo)
Bone amice) benedictus de
marie virginis matris fili)
qui nō dedit nos) patres
fratres meos mōzes) me
cetoz) qz virginis matris a
matozes) et veneratozes)
si saltez dignus essem hys
ānumerari) i capnonez den
tibus eoz) (scz p dūtoz) (scpti
est pū. xij) (melior est vir
paciens viro forti) (et qui do
minat aū suo expugnatore
urbuz) (et paciēna mea ab
ipā) (et nichilomin' tūcor me
ū conturbatur est intra me)
i illius p dūtoz) cont' dnāz
virginēz matrē) (cōtumacia
sic volo dixisse) (et alia que
cordi michi sunt) (in hac vir
ginis matris dehonestatō
ne) (quūqz adhuc moduz mo
tionis mee trauisse) (Vg
h. nōne hoc mirabile) (et
illius p dūtoz) p sūpāo
spūs mirabilis) (debet ipē
phibere) (laudare illaz) (quā
omīs choz) (angeloz) (totaz)
celestis aūre militat) (et ex
otus) (laudare nō cessant)
nec tamen laudare sufficiūt
et quā deus sancta trinitas
honore quē oculis nō vidit
auris nō audiuit) (nec i cor
homīs ascendit) (pma ad coz)

et perfecte profectus ita ut super
dixi nulla unquam reformatione
vel melioratione indigerent
cum et scriptum sit de eo dei per
fecta sunt opera et omnis via eius
iudicia deuteronomio xxxvii. et ibi
gloria interlinearis quia omnia
discrete et ordinate facta
nescio dicere si hoc discrete
et ordinate factum fuerit
si illud opus suum matrem suam
sic perfecte fecit quod aliquo
postea additamento vel alio
iuvamento opus habuit ut
aliqua macula de ipso ter
geret aut aliquid imperfectio
nis in eo melius proficeretur
ac si deus ignoranter et
sine animadvertione opus
illud fecisset et postea ali
quo considerato defectu e
mendasset dicit qui velit
ego non dico nec ita esse spe
ro sed scio quod ille qui bonum
creavit et curavit xxxvii. q.
iii. qui secundum creavit et
fecit et suam matrem et credo
quod vas aureum et in nulla parte
lignum vel fictile. e. c. qui se
cundum et quod fuerit post fi
lium perfectissimum dei opus
nec unquam fuerit vas re. aut
contumelie pro quantoque et
a medico. Bone amice et
frater vos nostis quoniam
iure dispensatur et iuris
rigor relaxatur quia dis
pensatio est iuris ex causa re
laxatio et xxxviii. di. c. sciendum
est ponitur quatuor que consi
deranda sunt ubi mutantur
iura vel in eis dispensatur et
vnum est ex persona et nonne
ex persona que deus vult et homi

ne in una persona genuit de
dispensare potuit aut de
buit ne originalis peccati ma
cula obfuscareretur et notaretur
et origine traxit dispensatio
nis remedium a deo et quod
sit dispensatio et in quibus
cum quibus et qualiter de
sepe a mundi constitutione dis
pensavit pulchre notat spe
culator et tractat in speculo
titulo de legato. §. dispensa
tio est et §. sequenti et si tonas
ut ibi dicit dispensavit et non
cum matre sua que est ut super
anshelmus eam nominat nolo
dicere et si etiam verum scire
quod tamen non credo an non
bone frater potest habet
figulus luti ex eadem massa
facere aliud quidem vas in ho
nore alium vero in contume
liam ad romanos. ix. et ibi gloria
manifestum est aliqua vasa
fieri ad honorem que ad usum
honestos sunt necessaria ali
ud vero ad contumeliam et her
vnius esse substantie sed dif
ferunt opificis voluntate quia
in figulo sola voluntas est in
deo autem voluntas et iustitia
habet ibi. Nunc videat qui ve
lit si illud vas in quo recludi
et includi deus voluit et
ibi habitare ut deus et homo
et nasci in hoc vas in aliqua
parte contumeliam passum sit
vel habuerit cum tamen ne
dum ad usum honestum vult
etiam ad usum indubitabilem et
incomprehensibilem ipsum deum scilicet
conseruandum sit factum et a
ptatum et quod ille summe boni
pium et sapiens figulus ali

et alia que ibi ponuntur pulcherrima
 est ad istas materias. **O**mnia
 vanitas / q^o et xpc. et mater ei⁹
 omis sancti angeli / spūs / et
 omis sancti vanitas / et eade
 siasta xiiii. scriptur est / ois
 caro sicut fenugruum in ueterasce
 quis dicit hoc de carne xpi.
 et matris uirginis / et adhuc
 enoch et helias / sūt i carne
 itez vsa. xl. scriptur est / **O**mnia
 caro fenugruum / et caro xpi et
 matris eius / **E**t ad **Rōs. iij.**
Omnia peccauerunt / q^o a xpc
 et mī eius / **E**t thobias di
 xit ad filium suum / **O**mnia tpe be
 nedit deus / q^o nūq^o debuit co
 medere ul' dormire / scio q^o i
 iure dicit / qui omne dicit / ni
 hil excludit / et xix. di. si ro
 manoz dicit in glō. / verbo
 generalis / omnia debent cōpre
 hendi / nō video ita posse fieri
 ut i allegatis videtur. **I**te de
 consecrac. di. v. dicit **I**omim⁹
 i. c. nūq^o / **A**ūq^o de manu tua
 aut oculis tuis / liber psalmi
 discedat / sine intermissione
 vigilet sensus / **O** mgr. hen
 rite / quoniam tu et ego / nō
 tenem⁹ psalterium i manu ul'
 oculis / aliquid nō bene scim⁹
 ubi iaceat. **I**n leuitico dicit
Nō discedebant de tabnacu
 lo dñi / et erat moyses in desi
 neter in tabernaculo dñi / de
 hoc. xxxvi. di. si quis vult /
 et ibi archidiacon⁹ / **E**re q^o
 vult dicere / q^o nūq^o de taber
 naculo exiuerit / plura posse
 hic ponere / sufficiat i istis / **E**t
 satis q^o plura ponuntur i iu
 re / que exposicione et limita
 none indigent / ut i. c. quibus

De consecrac. di. iij. ubi glō.
 multuz exponit textuz / **E**t de
 consecrac. di. iij. c. omi. dicit
Omnia tpe liceat epō a rima cō
 secrare / qd sic nude recipiēdo
 falsuz est / si glō soluit dices
 omi tpe i p singulos annos
 i omi ano / **E**t ita mgr. **H**. oī
 tpe i omi ano tu et ego. vo
 lum⁹ benedicē dño / ipā die pa
 scue / et tūc satis est / **E**re si
 oia debeant ut pma facie v
 ba sonant intelligi / **E**t eadez
 di. c. firmissime dicit aug⁹ de
 cōcubitu vni et mulieris / et
 de illis natis / qui illuz textum
 vult recipe de beata vgrine.
 scāduz verba / tūc esset cont^o
 me in hac intencione / si scio i
 me legisse / si nūc nō memo
 ror. solucōnez illi. c. / si aug⁹
 i illo. c. notauit scāuz vgrinez
 nō credo / quia sibi ipi fuisse
 contrariuz / ppter illud verbuz
 qd sup allegauit. iij. scāuz di
 iij. puto et credo / q^o nō sic la
 tissime / voluerit aug⁹ intelli
 gere et ponere / ut matrez
 vgrinez notaret / ut dicit de
 auctore qui de armis loq^o
 de statu regulariuz i clemē
 ne i agro i glō. **I**te in p^o dicto. c.
 firmissime. ponit aug⁹ / qd h^o nō
 nō tenet / q^o puuli qui mori
 unt sine baptismo / semp^o no
 igne puniant⁹ / **E**t glō ibi nō
 bene soluit. salua reuerēcia
 videre meo / qd tūc exale est
 et nulluz / quia isti solū carē
 cia visionis diuine puniūt⁹
 de baptismo maiores. s. pte
 rea / et ibi glō cont^o textuz / **E**t
 sequēs glō. est pro illo textu
 et pro me / scz q^o tales tantuz

tate uel regere possit) ut ibi
 apparet i argumētis suis/
 ubi dicit si hoc sic tūc hoc sic/
 et si nō sic tūc hoc sic/ ac nec
 aliquid diuine potēcie ordi-
 nationi aut uolūtati ascri-
 bit) q̄i auctor nature subie-
 ctus sit nature nec aliter q̄
 natura uult) ip̄e uelle possit/
 nec facere) hor̄ēdū est hoc/
 et turbat fidelūz acumen le-
 gentūz (ego sum qui sum) et
 uere consiliūz meū (uō est aq̄
 ista ip̄ietate) et ip̄ietatez repu-
 to et credo) Bone amice) q̄d
 est hoc sic arguere philo-
 so-
 ce et loyaliter) ubi de potesta-
 te et uolūtate dei agit) et iste
 articulus de cōceptōne marie
 dei) fuit ubiq̄ i potestate et uo-
 lūtate dei) et quid faciat philo-
 sophia) ad exploratōnez uolū-
 tatis et potestatis dei) Accedat
 homo dicit psalmista) ad cor-
 altūz et exaltabit deus ps̄-
 lxxij) Et quid uas electōis cla-
 mat ad Ps̄. xij. cur ille lector
 nō aduertit) ubi dicit) O alti-
 tudo sapientie ac. Et dicit ibi
 glō. Valde enī puuz sensūz ha-
 ben) ad discutiendā iustitiaz
 iudicōz dei) ad discutiendā
 gr̄āz gratūitaz) nullis meri-
 tis p̄cedentibus redditū nec
 tam mouet nos) q̄ gr̄ā p̄sta-
 tur i dignis) q̄ q̄. eque i dignis
 alijs negat) sc̄o q̄ sicut ip̄ossi-
 bilitas) ita et iniquitas) nō ē
 apud deūz et sc̄o q̄ sup̄bis re-
 sistit) Et eodēz c. dicit) Noli al-
 tūz s̄p̄e) si time) si iste lector nō
 timet) diuine maiestatis po-
 testatez) et filij dei) et uirginis
 matris) honorez) sup̄primere)

et dehonestare) nec hoc face-
 timet) s; in suo et philosophic
 fallacibus arguūz timet)
 ut i suo ultimo articulo patz)
 nec uult considerare) q̄ non
 astringit) dyalectis terminis) nō
 oīm terminator) (ad au) im-
 perūz) (patz natura) desuefat
 consuetudo) Verba ista sunt
 b̄ti Bn. q̄to sermone i adue-
 tu d̄ni) Et i eodēz sermone) du-
 re loquitur cont̄ aristotilem
 et alios) que hic sequitur) et
 dicit inter cetera) Irrigatio nō
 hec mirabilis est) hic quid
 dicit nescio) quia plurimū) stu-
 por sensūz opprimit assurge-
 tez) ubi sunt oratorū sermonez)
 quos in fornate rethorū) oīs
 ille philosophoz conflauit
 chorus) ubi sunt gigantes a
 sculo noīat) ac. et post dicit)
 platonez loquor ac. Et post
 itez subdit dicens) philosophi
 et seducti sunt) et seduxerunt) nō
 Et post itez subdit dices) so-
 lus iste) de uirgine nascitur)
 et uirginis uterū nouo et
 singulari partu diuinitas
 humanata) sigillat) ubi nūc
 aristotilice subtilitatis faci-
 da quidēz) s; i fecundi loqua-
 ntas) si pepit) ai uirō cōcubui-
 it) uelit nolit) uertitur i ha-
 bitūz) p̄nuatione) nec astringit
 dyalectis terminis) oīm ter-
 minator) Et bene cōuenit
 hic dicitur petrarthe laurea-
 ti poete) i de remedio utiq̄z
 fortune) patz post p̄ncipiūz
 ubi sic dicit) Hec est uera phi-
 losophia) nō que fallacibus
 alijs extollit) et steriliūz dispu-
 ta cōnuz) uentosa iactantiaz

hoc scuit. et ab eterno. Et ad
 hoc dicit glō emāstes. vii. q.
 magna. q. mirabilia. alū q.
 tuū pietate eligit. alū iu-
 sto iudicio despicit. Et hoc
 etia; pmo smāz. xli. di. c. o-
 pmati sunt. Et ad Pōs. ix.
 Consensat q. et pmittat
 ipē lector. q. creator nature
 ex causis et ordinez nature
 sui potētia. et beniuolentia.
 et grātia. suā genitricē pre-
 seruauerit ut sepe dixi. et
 et q. potuerit. et ita volue-
 rit. et nō decipiat. atq; sedu-
 ctur. i. sublimitate sūmōis
 philosophia. vii. q. i. suggestū
 altū est qd' ipē facit. soluat
 michi istud p philosophia suā.
 ad Pōs. ix. vbi scribit. cur vult
 miseret. et quē vult indurat.
 Et x. c. dicit. et tē vero excenti
 sunt. et exo. x. dicit deus.
 Ego induravi cor illius. Et
 frater. vbi hic naturū. vbi hic
 philosophia garulitas. vbi
 eius que ut pica loquit. ver-
 borū suoz. s. philosophie. qū-
 tu; ad dei essētia; et operū
 eius. inanis. i. uilis. et pnia-
 osa subtilitas. Absit absit. ut
 hic. a quo omīs sapiētia est.
 et sapiē pmo. includat. et
 submittat. ul' subiciat. i. si-
 piēne. et demētie aristotē-
 lis et platonis. et et taluz.
 et et eoz sophismatibus et
 regulis. fatua res est ista.
 ego possū dicere ut patōr.
 verba sancti Bn. i. q. to pmo
 ne de aduentu dñi. Et scio
 vere me ad hoc indignū. et
 omī intellectu minimū. totū
 me trahit affectio. s. oratio

Deficit. et diues cogitatio. i.
 paupertate vocis confundit.
 et quid est bñissima. mūq; ita
 sensim taciturnus obdor-
 miat. ut ibi mutus sim. vbi
 omīs loquit. creatura. et
 sermo de te conceptus. si nō
 ut lampas saltez ut scintil-
 la accendat. Dilecte frater.
 scio me. ipā et filio suo testib.
 q. nō sū dignus. ista verba le-
 gere. taceo scribere. s. tamen
 asina balaam locuta est. nū-
 xxij. et ij. pe. ij. et. ij. q. vii. se-
 cuti sunt. Dic michi bone fr-
 ter. si hec asine locutio a visio.
 ut angeluz vidit. nāhs fue-
 rit. uel diuina ordmatio et
 pmissio. nōne hic nā cessit.
 et subiecta sunt creatori. cre-
 do. q. aristotiles. et plato. nū-
 q. crediderūt. Eodem mō ut
 modicū addam. quid de ru-
 bo. quez moyses ardeze vide-
 bat. nec cōburebat. exo. ij.
 et de pente. di. i. sunt q. ar-
 bitrant. Et tres puezi missi
 i. fornatez. nō lesi sunt. et ignis
 oblitus est vim et virtutez
 suaz. daniehs. ij. De quibus
 puezis dicit gregori. libro
 ix. moraluz. c. xxxvi. Dura
 dispensacione conditoris. i.
 ignis qualitas. in diuersa v-
 tute temperata. et vestimēta
 nō attingit. et vincula icēdit.
 sanctisq; vuis. et ad mferē-
 duz tormētuz. flāma frigu-
 it. et ad solucōnis misteruz
 exarsit. hec ille. Dicat michi.
 ul' reddant rōnez. ipi philo-
 sophi. quomō vna eadē cre-
 atura. vnus idē ignis. diu-
 fos effectus habuit. Et daniel

iustas in folijs in floribus pul
 critudi sapor in fructibus a
 mediana nec hinc contentus
 adiecit etiam vim sensibilem
 limo nro) ut in pecoribus. que
 no soluz iam vitaz habeat. sed
 et sentiant) quoz pta sensifi
 catione vigentes. **A**ddidit ad
 huc honozare limu nrm) a ei
 vim ronale) conuixit) ut i ho
 minibus) qui iam no solu vi
 uant. et sentiant) s; et discer
 nant inter comoduz et incom
 moduz) inter bonu et malu) in
 ter ver et falsuz) (voluit quo
 q; infirmozia nra) abundanti
 ori gloria sublimare) contat
 se maestas) ut q; melius ha
 bebat. videlicet se ipm) limoz
 nro) conuinceret) et sic mitez
 vinceretur) deus et limus) ma
 iestas et infirmitas tanta vil
 tas et sublimitas tanta inchi
 em) deo sublimius) nil vilius
 limo) et tamen dignacone. de
 descendit in limuz) (tanta q; di
 gnitate) limus ascendit i de
 um) ut quicquid deus fecit) li
 mus fecisse a redatur) quicquid
 limus ptulit) deus ptulisse
 dicatur) tam ineffabili q; inco
 uehibili sacrameto) et attede
 qua sicut i illa singulari diui
 nitate) trinitas est in psonis)
 vnitatis in substantia) sic in ista
 specialis conuixione) trinitas
 est in substantiis) vnitatis i pso
 na) et sicut ibi. psona no san
 dunt vnitatem) (vntas no mi
 nuit trinitatem) ita et hic) pso
 na no confundit substantia
 as) nec substantia psona dis
 sipant **D**issipant vnitatem) cre
 atrix illa trinitas) sociavit hac

trinitatem) opus mirabile) op
 singulare) inter omnia et sup
 omnia. opa sua) verbuz em. et
 aia. et caro. i vna conuenere
 psonam) et hec tria. vnu) a hic
 vnu) tria sunt) no conuixione
 substantia) s; vnitatis psona) hec
 est pma et supexcellens mix
 tura) et hec pma inter tres)
Aduerte homo) quia limus es
 et no sis supbus) quia deo co
 iunctus es) et no sis ingratus)
Secunda est) virgo et mater)
 vtiq; et admirabilis. et singu
 laris) (a seculo no est auditu) q;
 virgo esset. que peperit) q; mater
 esset. que virgo pmanfit) nu
 q; iuxta rez ordinez) vnginitas
 est. vbi fecunditas) pceduntur)
 nec fecunditas. vbi vnginitas
 conseruatur) s; i maria. vngini
 tas et fecunditas. obuicauerunt
 sibi) (ibi semel factuz est) quod
 factuz no fuerat) nec fiet met
 nuz) quia nec pma) simile) visa
 est) nec habere sequetes) **T**er
 tia est) fides et cor humanu) et
 h) quide) pma. et secunda. infe
 rior) s; no minus fortis) **D**iru
 em) quomodo cor humanu) his
 duobus) fidez accommodauit) cre
 di potuit) q; deus homo esset)
 q; virgo manserit. que peperit)
 sicut ferruz et testa coniugi
 no possunt) sic et hec duo) ne
 queunt conmisceri) si no misce
 at glutinuz) spūs sancti) q; ne
 credendum est) q; ille deus sit)
 qui ponitur i presepio) qui va
 git in armis) qui omni infantili
 uz necessitatuz) iurias patitur)
 qui flagellatur) qui cospuntur)
 qui crucifigit) qui ponit in se
 pulcro) et inter duos lapides.

ruz sibi aristotilem platonem
 et omnes tales manes et dya-
 lecticos homines qui et sacra-
 ta dei nesciunt nec intelligunt
 et vaniloqui et stultiloqui
 sunt in misterio fidei. Ad quos
 bene dico verbum christi vade
 sathanas a te mihi et quod dixit
 petro que beatum noiauerat
 et claves regni celorum sibi
 dederat. Vade post me satha-
 nas scandalus es michi quia
 non sapias ea que sunt dei
 ea que hominum. **M. xvi.** et tales
 sunt philosophi. **S.** iste lector
 dicit facta non habet inimi-
 cum nisi ignorantes se et vult
 me in hoc notare. **Consensio**
 sibi in hoc quod ignorans sim
 illa que dominus concedente col-
 legi scio quia vera sunt et scio quia
 philosophus christianus et qui
 libet natus sine fide deo pla-
 cere non potest. imo impossibile
 est teste scriptura **Jacobi. ii.** et
 ibi scribit. **Tu credis quia unus
 est deus beneficus et demo-
 nes credunt et contremisunt**
 sed philosophi non credunt deum
 nec contremisunt nec fides
 est. **inctorum renuunt iporum ysa-**
xi. de fide non est hic locus
 ad hebreos. **xi.** ibi sunt pul-
 de quibus philosophi modi-
 cum sciunt parant michi si ve-
 lunt modicum auro. **Et ipse le-**
ctor qui eis heret in ultimo suo
articulo que ponit contra
matrem illam cum qua deus idem
titatez habet ut super posui.
Cur ipse non considerat dictum
psalmi lxxv. ubi scribit. Quia terri-
bilis sunt opera tua domine terram
Et ibi gloria. Ea enim sunt opera

terribilia scilicet quia deus factus est
 homo quia passus quia mortuus.
Et super eodem verbo scilicet. Quia ter-
ribilia terram dicit augustinus. Confiteri
te creavit illuminari merearis.
Attende iudeos attende gentes
 qui non vident inquit videant in-
 quit. **Ideo veni ut qui vident**
crea fiant ipsi dominum nostrum ihesum
christum in carne videbant iudei gen-
tes non videbant. Erre qui vide-
rent quasi creverunt qui non viderunt
crediderunt. Ergo quid fecisti o
christe aduersus supbos quid fe-
cisti videmus quia dignatus es a
membra tua sumus videmus abscon-
disti deum obiecasti homines que heri-
ut creatas ex parte israel fieret et
plenitudo gentium intraret. Ad
hoc abscondisti deum et homines
aspectibus obiecasti videbant
et non videbant videbant quod
accipias et non videbant quod eras
videbant formam serui et non
videbant formam dei formam ser-
ui qua maior est pater non for-
ma dei propter quam modo audi-
stis ego et pater unum sum. Ne
uenerunt quod videbant crucifi-
xerunt quod videbant insulta-
uerunt ei que videbant non agno-
uerunt qui latebat. Audi apostolum
dicentem si enim cognouissent nu-
quam dominum glorie crucifixissent.
hec ibi. Et quid frater. h. Terri-
le uel mirabile aut impossibile
quia deus illam cum qua idem esse
voluit ab omni parte macula
preseruauit dicit michi an de-
ant aut non deant aut potu-
it et non debuit aut debuit et
non potuit ul' noluit scriptum est
psalmi ex. Magna opera domini exqui-
sita in omnes voluntates eius et

si matris sue hoc non fecit / quod
 iste textus. et scriptura ista
 falsa (quia non omnia que vo-
 luit fecit / credo enim in falli-
 biliter. eum voluisse / et fecisse
 non dubito) illi sue matris / quoniam
 et talem fecit / quod angelus in eius
 assumptione damaret / que
 est ista / et ipse est deus /
 qui facit mirabilia solus / psalmus
 lxxvi. Et eodem psalmo dicitur glo.
 Maria genuit christum / hec terra.
 de nostro limo. de nostro luto. de a-
 dam / dedit florem primum / qui
 ait. ego flos campi / et lilium
 convallium. Iste ergo flos fructus
 est / ut illud ederem / ut carnem
 eius manducarem. Iste ergo
 fructus est / virgo de virgine /
 dominus de ancilla / deus ex homine /
 filius ex matre / fructus de
 terra / et in hoc fructu / et in hoc
 semine / terra. homo. deus. fructus
 suus. et in partu / et benedictio /
 Sed ut ille lector vult / si in
 sua hoc mirabile non potuit / et
 ipse benedictus dominus deus / qui
 facit mirabilia solus / psalmus
 lxxvi. et cur hoc mirabile / ex quo
 illi lectori ita mirabile / imo
 possibile videtur / non fecisset in
 matre sua / eam sic preservando /
 Dicitur glo. psalmus lxxvi. Optantibus
 est semel dicere / sed nimium desi-
 deratis. est repetere / et sic ac-
 cidit michi / quod quodammodo vilissimus
 sum / opto et optare / servare.
 et servari / honorem virginis
 matris / quod tamen iste lector non
 facit / in dictis suis / maxime in suo
 ultimo articulo / que contra eam
 ponit / et ideo. in tantum digres-
 sus sum / nec me continere
 valui. Ad gratiam. satis / quod scriptum

est / ad xx. Non licet mihi facere
 quod volo / et cum deo liant / imo
 et deum / cum non facere voluit /
 Credo pie et pure. quod fecerit /
 Numquid bone frater / deo est
 quicquam difficile / gen. xviii. (ab-
 sit ab eo) ut hanc rem non fecit /
 matrem suam sic preservando / et quod
 semel cepi loqui / et sepius / cum
 tamen pulvis sim et cinis / eo-
 dem. c. Deo iterum et iterum iterum /
 si aliquid possem / pro honore
 virginis matris facere / hoc
 in casu. eam defendendo. Dicitur
 devotus beatus quito sermone in
 vigilia natalis domini / Quotata
 est in virgine nostra. maledictio
 eue / et mutata est maledictio
 in benedictionem / o beata sola / in
 ter mulieres benedicta / et non
 maledicta / et duo sunt dicitur /
 que timet humana fragili-
 tas / pudor et dolor / matrem
 suam immunem ab utroque serva-
 vit / ut nec in conceptu quicquam
 pudoris / nec in partu. quicquam do-
 loris existeret. Et ecce. qui ista
 presertim in matre / non potuit eam a
 peccati macula preservare / Et ce-
 lum et terram ego impleo / dicit beatus
 in sermone in nativitate domini /
 et hoc cetero factus / loquens
 de verbo dei in angusto locuto
 est presertim a seculo aut propheta
 et in seculo / tu es deus / et ecce
 factus est infans / unius diei /
 Et post ibidem subdit / philo-
 sophus quoque abundantibus
 in suo sensu / maiestas innotuit /
 et ipsi philosophi / scrutatores
 maiestatis opprimebantur a
 gloria / Et in tertio sermone
 de nativitate domini dicitur / Quis
 non miratur / nascitur altissimi filii

deus de deo genitus ante seculum
la/nasatur verbis infans/qs
satis miratur. Et quito simo
ne in natali dñi dicit in principio
nō potuit explicari simone
qd' mēte cōripit. Stupor enī
miraculorū opprimit me/et
dū oīa replicō omnia cōphm
tur/et quis poterit cogitare
diez aduentus huius/ideo fit
elinguis lingua/memoria i
memor/insensibilis sensus/i
sucta nouitate. relucet oīa
et omnia partu virginis ob
sequitur. fiunt mirabilia
i celo sursum/et in terra de
orsum/et vniuersa in nascētis
dei obsequium iurauerunt.
Et que sūt illa postea enu
merat. Et itez postea s'bdit
Deus pendet ad vbera/ po
mtur. i presepio/ligatur in
cunis/pānis iuoluit/et la
xatis fasciulis/faciles man
et saan brachia/p cunaz
paruitatez expandit/allu
dit virginem/azidet marie
et blandiētes oculos/ad ma
riaz retorquet/stat p'terri
tantis miraculis. regina
celoz. Itez quidaz deuotus/
i laudez virginis matris pro
rūpens/sup illo verbo. **Tota**
pulara es x' qd' cōmit' de eius
assūptione sic dicit/ i p'sona
dei. **Veni** inquit colūba mea/
i maculata mea/veni de liba
no/veni coronaberis/nō im
merito/de libano venire iube
tur/quia libanus candidatio
interptat'. Erat enī candida/
multis meritoz vntutibus/
ac de albatamue candidior/
spūs sancti munez/et i oī

bus/colube simplicitate re
p'sentant/quia quicquid i
ea gestus est/totuz puritas
et simplicitas/totuz veritas
et grā fuit/totuz miseri
dia et iusticia/que de celo p
sperit. **I**deo autez i maculata
quia i nullo corrupta. **Tota**
inquit pulara es amica me
a/et macula nō est in te. **O**
virginitas hūilis/et hūil
tas virginitatis/quomō in
vni cōuectis/quid fecisti
sic/sublimastis hūiles/sic fe
cūdistis virginez/ut vgo
pariat dei filium/et hūil
habeat sponsus deuz/ner
alia talez decebat/ner ali
talis inueniri poterat/q'
pulara es et suavis/qua s'ru
tator rex probat/quā in
spector corduz/laudat/qm
diligit actor pulcritudinis/
testionuz phibet magister
veritatis. **Locūde** inquit iue
or/q' nullā in te maculā in
uenio/q' totuz te pularā in su
ciōs/multo amplius me de
lectat/q' totuz dulcedie pleā
iuenio. **N**am fauus distillans
labia tua/mel et lac sub lin
gua tua/odor vngētoz tuoz
sup omnia aromata. **E**re cō
illaz cōmēdat/labia lingua
vngenta. **T**rinitas quippe ve
nerat ad virginem/totuz susce
pat i labijs/ab ore patris osau
luz i lingua p'ris verbuz i vn
gentis/p'ris et vbi spm/fau
inquit distillans labia tua.
Nā dulcedie emanāt p'si
mel est diuinitas/cera hūi
tis/fauus. verbuz in virgine
curo factur' q' fauus distillat

labia tua. In te quippe
et humana natura
terri dicitur. Da pōis oīa
iure te sunt ad p'sentem
tudine/et cetera vni
Ego tibi cōmēto ad iu
lo oīs me labia tua p
mūltaz dulcedie dicit
mūltaz dulcedie dicit
exp'essit vale nāq' p
exp'essit q' plene in
p'fecte sicut valde i
tudine/et dulcedie
exp'essit sicut q' in
i t'rono sicut et p' tu
meo p'nter et tuo c
erit diuinitas me
nitas tua. In de n
fen sicut et factus s
et ore sicut distillans
a tua. Quod enī i p'p
in te assūptus est de te
q' factus est dulcedie
i me. **N**ā dicitur magis sum
sicut et q' factus sum v
te. **A**lter ante te fauus
lans labia tua. **O** q' d
et suavis es/que sola
erit supne dulcedie
osuluz i tuo conceptu
es mel et lac sub lin
gūa tua. **E**re est verbuz p'ris su
na tua sub lingua tua
verbuz sub lingua tua
sicut dicitur mel et lac dicitur
sicut dicitur mel et lac dicitur
hōm cōtes quia mel de c
re et lac exp'ant de c
ne dicit vngētoz tuoz
omni aromata quia om
q' vni sublimitas tu
mūltaz dulcedie sicut
p'nter q' q' sup om
sicut hōm vni spūs s'ct

P

no

no luy

labia tua. In te quippe divina
 et humana natura soluta ve
 teri discordia pacis osculo con
 iuncte sunt ad perfectam plen
 tudinem et eternam unionem.
 Ego tibi caritate adiunctus oscu
 lo oris mei labia tua pressisti
 mulque dulcis. Dulcedinem in
 infudi et a dulci dulcedinem
 expressi valde namque pressi et
 expressi quia plene infudi et
 perfecte siccavi valde igitur ple
 tudinem et dulcedinem et ve
 expressi sanitatem quia meum te
 trono siccavi et per tuum a te cum
 meo pariter et tuo exim mel
 erat divinitas mea et huma
 nitas tua. cetera. Inde me ipsum
 factus sum et factus sum mel
 et esse fauus distillans labi
 a tua. Quod enim impressus est
 in te assumptus est de te ipsum
 quod factus est dulcedine plenu
 me. Adodo itaque sum et quod
 sum et quod factus sum unum ex
 te alter ante te fauus distil
 lans labia tua. Quod quod dulcis
 et suavis es que sola digna
 eras ut superne dulcedinis
 osculorum tuo conceptu suscip
 es mel et lac sub lingua tua
 hoc est verbum patris sub car
 ne tua sub lingua tua quia
 verbum sub lingua tua quod ab
 scenditur mel et lac deus et
 homo mel divinitas et lac
 humanitas quia mel de celi
 rore et lac exprimitur de car
 ne odor vngentorum tuorum super
 omnia aromata quia omnes
 gratias vincat sublimitas tua
 nullus in gratia similis tibi esse
 potuit per quod gratia super omnes
 filios hominum venit spiritus sanctus

in tua singulariter humilitate re
 quieuit qui in tua virginita
 te miraculum nulli comparabile
 fecit. Adaro odor vngentorum
 tuorum super omnia. Alii quidem vi
 guntur ad curacionem alii vero
 ad stabilitatem et omnes ad ne
 cessitatem. Tu vero filia delicia
 rum et omni gratia plena carissima
 in deliciis tuis vincta es ad de
 corum tuorum decorum et in signum dile
 ctionis vinctus quippe partu
 ra et tu quoque es vincta. Ipe
 quidem super te et per amicos per
 cipibus tuis vngenti plenitu
 dinem tu vero post ipsum patris
 suavitate accepisti. **Aut** vide
 bone **Agg. h.** si illa aqua cuius
 ex qua et de qua et per quam facta
 sunt debuit habere macu
 lam patris et de cuius virginitas
 mebus vetustus diez exoritur
 dic quod placet si numerum pon
 derum et mensuram verba me
 ter et effectum eorum et aliorum quod
 notavi et videas si ultimum ar
 tianus et ibi argumentatio lecto
 ris debeat prevalere vel non. **Et**
 in sermone sancti stephani dicit
Sancti Vagientis dei honoram
 infantiam quia creatura creat
 et illa creatura que creat ha
 buit maculam patris et creator
 creat. **Et pulchra postea dicit**
Et iterum dicit Dulce nobis est
In principio erat verbum dulcis
 verbum caro factus est. **Et iterum**
 magni reputo quod dulcis est
 verbum caro factus est quod in prin
 cipio erat verbum et hoc pillam
 de qua quod potui posui. **Bone**
frater dicit s. de mirabilibus
deus a scriptura multipliciter
loquitur et maxime in psalmis

no dicitur innocenti in fia populi valde

no 67

et ps. cui scriptum est / q̄ ma
 gnificata sunt opa tua dñe /
 omnia in sapientia fecisti / et
 quomō nō sup omnia opeza
 sua magnificasset / et ab oī
 peccati macula suā matrem
 i conceptōne p̄seuasset / oīz
 tamē omnia i sapientia fecit /
 et ip̄a dei sapientia verbū pa
 tris i ea et de ea ut s̄ dixi / et
 si nō sic / s̄ ut iste lector iten
 dit / si audezē dicere / saluo fi
 dei iure / potēcia patris / sapi
 entia filij / et benignitas spūs
 sancti / i illo ope virgine ma
 tre / defecit / qui velut dicit / et
 nisi petri sedes aliter me in
 formet / nūq̄ hoc credaz / pos
 sem hic miserere de actu cōi
 gali / ut habetur i q̄to s̄n̄az
 di. xxxij. qd̄ bene faceret ad
 p̄positū / ut puto / dimitto. et
 cōmitto maioribus et pitio
 ribus. Itē dicit glō in palle
 gato ps̄ s̄z. Cui. H̄is omnibus
 inspectis / om̄s homo credēs /
 magno exultat gaudio / et
 ammirat / nō potest eloqui / am
 rando q̄ exclamat / quia hec
 p̄dicta fecisti / ḡo dñe. magni
 ficata sunt. i. magna sūt et
 multa nec possūt explicari / q̄
 cur bone frater / nō ammirādo
 vellent / credere / quater tot
 magna et multa / q̄ nec p̄nt
 explicari / dñs deus pater. de
 sui potēcia. deus filius. de sui
 sapientia. deus spūs s̄cis. de
 sui benignitate. hoc fecerit.
 illi matre / dicam / q̄ quis loq̄
 tur / potēcia dñi / auditas fa
 ciet om̄s laudes eius / ps̄. Cv.
 Et dicam / deus i sancto via
 tua / quis deus magni / sicut

deus n̄ / tu es deus / qui facis
 mirabilia. ps̄ lxxvi. et cogite
 m̄ / et pie teneam / q̄ ip̄e m̄
 mirabilia sua / nichil obmisit
 i matre sua. **Ad gr̄. h.** bone fi
 tu facis / q̄ aliqua licet i v̄t̄h̄
 et pueriliter / de contēptu mū
 di / ex dictis sanctorū / put i ter
 tibus et glossis ordinariis rep
 perit / collegi et cōposui / int̄ que
 occurrent michi verba sequē
 tia / que ponit Innocētius. m̄
 i libello. que fecit de vilitate
 condicōnis humane / et i eadē
 tractatulo meo / s̄z de contēptu
 mūdi / eadēz verbi sui. et hic
 ponā / et sūt talia verba. **Itē**
 de quo abo nutrit̄ cōceptus
 i utero / profecto sanguine mē
 struo / qui cessat ex femina / post
 cōceptū / ut ex eo cōceptū ni
 tratur i femina / qui fert̄ esse
 tam detestabilis et imūdus / ut
 ex eius contactu / fruges nō
 germinēt / ardescant / abusta
 moriant̄ herbe / amittant ar
 bores fetus / si canes inde come
 derint / i rabie efferaut / conce
 pti fetus / vitia / semis con
 trahūt / ita. ut leprosi. ul' elephā
 tia. ex hac cōceptōne nascant̄
 hec ibi. **Et. v. di. ad eius i glō.**
Et ardui dicitur / ibidēz ponit
 q̄ ista verba / et forte ex **Innocē**
nesio / **Et ezechielis. xvij.** hoc
 idēz dicit i glō. sup v̄bo. et ad
 mulierez / mēstruat̄ / **Luc̄ fr̄**
km̄e quezo hic / ab illo mona
 cho virgins matris inimico /
 ex quo sic imit̄ prudēcie i phi
 losophie sue / et i distractōez
 et diminucōez / glorie hono
 ris excellēcie et sanctitatis / v
 gnis matris. instat. laborat.

et his contrariis dicitur / scribitur
 p̄lo. p̄tēcia dicitur / scribitur
 et dicitur / p̄lo. p̄tēcia dicitur / scribitur
 m̄ / et pie teneam / q̄ ip̄e m̄
 mirabilia sua / nichil obmisit
 i matre sua. **Ad gr̄. h.** bone fi
 tu facis / q̄ aliqua licet i v̄t̄h̄
 et pueriliter / de contēptu mū
 di / ex dictis sanctorū / put i ter
 tibus et glossis ordinariis rep
 perit / collegi et cōposui / int̄ que
 occurrent michi verba sequē
 tia / que ponit Innocētius. m̄
 i libello. que fecit de vilitate
 condicōnis humane / et i eadē
 tractatulo meo / s̄z de contēptu
 mūdi / eadēz verbi sui. et hic
 ponā / et sūt talia verba. **Itē**
 de quo abo nutrit̄ cōceptus
 i utero / profecto sanguine mē
 struo / qui cessat ex femina / post
 cōceptū / ut ex eo cōceptū ni
 tratur i femina / qui fert̄ esse
 tam detestabilis et imūdus / ut
 ex eius contactu / fruges nō
 germinēt / ardescant / abusta
 moriant̄ herbe / amittant ar
 bores fetus / si canes inde come
 derint / i rabie efferaut / conce
 pti fetus / vitia / semis con
 trahūt / ita. ut leprosi. ul' elephā
 tia. ex hac cōceptōne nascant̄
 hec ibi. **Et. v. di. ad eius i glō.**
Et ardui dicitur / ibidēz ponit
 q̄ ista verba / et forte ex **Innocē**
nesio / **Et ezechielis. xvij.** hoc
 idēz dicit i glō. sup v̄bo. et ad
 mulierez / mēstruat̄ / **Luc̄ fr̄**
km̄e quezo hic / ab illo mona
 cho virgins matris inimico /
 ex quo sic imit̄ prudēcie i phi
 losophie sue / et i distractōez
 et diminucōez / glorie hono
 ris excellēcie et sanctitatis / v
 gnis matris. instat. laborat.

fiam. et custodiri ne ista ma-
 teria ul' massa. i' vterō mris/
 aliquid turbiduz ul' aliquid
 p'm macula contrahet/ puto
 eū potuisse. et pie a redemptō
 vsq; ad detēmiatōēz petri
 successoris/ eū credo sic fecis-
 se/ et cur dicit iste monach⁹
 tuus/ q; nullū materiale xē
 et ibi etiā dicit/ etiā nō p't p
 simul et semel i' eodez istā/
 esse sancta et nō sancta xē
 q; materia ul' materiale/ sit su-
 scepciuū grē. vident e' de ha-
 be. i. q. i. vbi dicit. a credit v'
 buz ad elemētuz/ Et in glō
 diat. aqua illa. i' eodez istā/
 incipit et desinit esse esse sa-
 cramentuz. nec est mirū si
 incipiat et desinat esse sa-
 cramentuz/ et ibi archidiacon⁹
 et est canon aug⁹/ Ecce quō
 iste canon et glō dicit cōn-
 istuz lectozez/ Vere ipē loquit^r
 qd' sibi nō expedit. Job. xxvi.
 mirabilis res est i' isto mo-
 nacho. et ordīe suo/ ita in-
 stare et detēmiare. de potē-
 tia dei/ et cont' honore vir-
 ginis matris/ cont' illa. que
 ego i' hac matia puezilit^r
 collegi/ et ipē dicit. et scio. q;
 et alij eius infame consen-
 aētes/ mirabilis et fatuus
 est iste marchio/ intromit-
 tit se de re/ sicut disputat
 reus de colore/ dixi sepe scio
 impiaaz meaz/ nō curō. nō
 aduerto. quid os loquētū
 iniqua loquat^r/ dū tamē nō
 recedam a tramite vitituz/
 de voto maguel videt^r in q;
 iste monachus recte faciat/
 sicut in gr. loquit^r p'mo s'maz

di. xli. vbi sic dicit/ Multū vō
 de isto p'fundo/ querentes
 reddere rōnez/ atq; seniduz
 cōiecturas cordis sui. in sa-
 tabilez altitudinez iudiciorū
 dei cogitare conātes. in fabu-
 las vanitatis abierūt. sic et
 ipē in fabulas vanitatis phi-
 losophie. cū de dei potētia. et
 voluntate et occultis eius iu-
 dicijs agitur conuersus. vult
 diffinire. quid deus. miri sue
 grē fecerit et honoris. et p'
 talia i'ania. que meditantur
 et iniquas meditacōnes su-
 as. inclinat^r et instat. cont'
 honorez virgins matris. ce-
 terosq; fideles xpi. et virgi-
 nis matris deuotos. ab ei⁹
 deuotione conat^r auertere/
 nō est res ista bona quā a-
 git/ et fecit. publice sic p'di-
 cando/ facere questōnes. te-
 nere opiones. inter litatos q;
 disputandi grā. sic ire. licet/ s;
 indetēmiata ab etiā detē-
 minate sic. et diffinitue. corā
 populo p'dicare. asserere. et
 tenere. iniquū est/ et iniquū h-
 cituz/ an ignorat ipē/ qd' dicit
 canon. xli. di. sit rector. i' p'ni-
 apio/ Et quomō sanctus g'
 gorius. i' moraluz libro. i' q;
 pluribus locis/ formā dat
 p'dicatoribus ul' doctoribus/
 loquēdi et tacēdi verbuz
 de/ hic me cont' michi cont'
 rantes/ et maxime philo-
 sophos. excuso/ si grāte recipi-
 ent/ et si nō. itēz nō curō/ qz
 dixi. i' fabulas vanitatis phi-
 losophie/ dico. q; nō male di-
 xi/ qz philosophia. omisq; scia/
 que tamē a dno deo est. sapie

105
pino vna est et nulla ad p
santanduz scia eta dei que di
vina sapiētia sibi resuauit/
nec hic scribit loco pegrinatio
nis nre. ul' santari voluit/et
ysaie xxiii. scriptuz est scire
tuz meū michi/ sciretuz meū
michi/ et ibi glō/ quomō pma
bonoz/ et pena maloz. non
possunt plene nazari. Et
iste lector vult scire/ pmiuz
virginis matris/ et nō vult
sibi honore illū/ de quo ego
loquor/ concedere ul' pmitte
re/ nō cū electionis vase/ pie
et deuote clamat et dicit. O
altitudo diuina sapiētie et
sciētie dei etc. ad rōnos. xi. et
ibi glō. paruuz em sensuz ha
bem/ ad discutiendaz iustia
iudicaz dei/ ad discutiendaz
grāz gratuitaz/ nullis meri
tis pcedētibz redditaz/ nec
tam mouet nos/ q' gratia
pstatuz indignis/ q' q' eque
indignis alijs negat/ aliud
vero obscuruz est/ quare quib'
daz indignis dat/ quibusdaz
negat/ aliquid g' est/ i' abso
dito et profundo iudicaz
dei/ omni em diuina huana
rūq' rez cogitatio/ est apud
deuz/ qui solus suat/ sūt oīa
intuetur/ ad cui' notia/ oī
sensus noster re/ her ibi/ Ex
cepto illo monacho/ qui scit/
quales honorez deus sue ma
tri fecerit et grāz/ et grām
sibi a deo filio/ totaq' trinita
te factaz/ hoc i' casu negat/ Et
tu frater. h. aliq' iuriste hic/
assentis sibi. et fouetis euz/
i' tali ptina/ de grā pueien
te subsequēte. et hys filibus/

brevitatis causa/ et plus ig
nancie/ suspēdeo/ et cur. isti tra
hat et abuz nō scē nō est locz
hic/ scriptuz est ysaie. lxxiii. ge
neracionez eius quis enarra
bit/ ego dico grāz quāq' etiā
gloruz et honorez/ et talia ma
rie virginis matris. quis enar
rabit/ etiā angelicorū spūz/
Vellem vellem apm tnausse/ et
adhuc tacere/ s' nō facit/ nou
nequiaz cordis sui/ et diu
nem certitas sue. Foge te ig
rat ipe. quomō vas electoz
dicit. siue i' corpore siue ex
corpus nescio/ deus scit. i. ad
cor. xii. et iste monachus vult
hic scire/ quomō deus mēz
suaz vtero matris eius. et
ex. honoraueit/ et grāz sibi
fererit. et quale. et quantaz/
absurda res est et absurditaz/
frater misarbit apus omia
ad edificacionez fiant. i. ad cor.
xiii. et i. ad cor. xiiii. ul' vltio
dicit. Omnia autē ppter vnz
edificacionez. Bone frater di
tu michi/ que edificatio i' iplo/
talitā pdicare. asserere. et dic.
vere nulla/ imo ad vgnēz mēz/
deuotionis minoratio et destru
ctio/ nō possuz me colere/ q'
q' infirm' sm corpore/ et infir
m' omis sciētie/ inquietuz est
em cor meuz/ i' demigracone
fame et honorez virginis ma
tris/ et quille monachus. ita p
tensus est/ et ita intenso cor
de transit cont' ipaz/ doleo ve
Dilecte frater/ autor i' libro
de laudibus virginis mris/
qui magnus liber/ sūt sepe en
apud me vidisti/ dicit i' vbo/
Ortus cōclusus/ soror mea etc.

de rōpēti e
sub illo vobereate etc. desup
et est magis notandi vbu
ner ut pūmātelles ul' lau
as pdicanduz aut dicitur
Fos em omite et suauiter
descendit/ et filii de tūm for
ta fuit i' rōnāz multā on
geli nesciētiā de adman
bituz i' abfione eius dicit
tes/ quis est iste/ qui venit de
adem psciam. Bone frater
quod dicit/ ad her' m' quz
regit/ dicit/ dicit/ aut quz
eius cōclusus fuit/ ad rō
ad rōmāz
et de q' sup verbo cōfū
azuz/ dicitur/ ut ex h
bonoz re/ dicit/ quis fuit
cu' rōnāz ager/ et uel qui
cōfūz/ sicut/ patris cōfū
latus est/ vngentis fili
ous/ qm et angelus magni
cōfūz/ appellat/ s' ex hōb'
et angelus nullus fuit/ et cō
fūz/ et si iudica eius
nō possuz scire/ sicut her
cōfūz/ q' sola grāa dicit
bonuz/ nō ex pcedēti merito
et omia sunt ex ipō pōer
i' que filius est/ et p ipm filuz/
paz/ facta sunt omia/ spū
fuit/ quz sola dilectioe/
erue et cōfūz/ oīa her
bituz frater/ si filii de tūm
fuit/ sicut i' rōnāz ut sup
dicit/ q' aliqui angeli nesciē
rūe et q' i' rōnāz i' vgnē
matris fuit celebrati/ quis
tū hominis vult scire/ dicit
mēz ul' aliquid dicit/ quā
et quz honorez/ dicit/ vo
lucit/ ista vgnēz/ suā ma
trē/ i' suo matris vtero etc.

sub illo verbo / orate celi desup /
 et est magnus notandum vbu /
 nec ut puto / i cancellis ul' lau /
 as pdicanduz aut dicenduz /
 Fos em occulte et suaunter /
 descendit / et filij dei tam secre /
 ta fuit incarnano / q' multi an /
 geli nescierunt / vnde admira /
 bantur i ascensione eius dice /
 tes / quis est iste / qui venit de /
 edom ysae. lxxij. Bone frat /
 quid dicem' ad hec / nisi quis /
 cognouit sensuz dm' / aut quis /
 eius consiliarius fuit / ~~ad rom /
 xi. et ibi glo sup verbo consi /
 liarius em fuit ad romanos~~ /
 xi. et ibi glo sup verbo consi /
 liarius / i disposicione ul' exhi /
 bitione rez / idest quis fuit /
 au' consilio agezet / uel qui ei /
 consiliuz faret / patris consi /
 liarius est vngentus filij /
 eius / qui et angelus magni /
 consilij appellatur / s; ex hoib' /
 et angelis / nullus fuit ei co /
 siliarius / et si iudicia eius /
 no' possum' scire / saltē hoc /
 constat / q' sola gr' aia dat /
 bona / no' ex pcedenti merito /
 et omia sunt ex ipō p'ce / ex /
 quo filius est / et p' ipm filiu /
 p' quez facta sunt omia / a spū /
 sancto / quia sola dilectione /
 creant et conseruat oia / hec /
 ibi / Ecce frater / si filij dei tam /
 secreta fuit incarnano ut sup' /
 dixi / q' aliqui angeli nescie /
 runt / et ista incarnano i v'gie /
 matre fuit celebrata / quis /
 tur hominu vult scire / dispu /
 tate ul' aliquid dicere / quali /
 et qnto honore / oipotens / vo /
 luerit istaz v'ginē suā ma /
 trez i suo matris vtero / a ex

i celis et in terra / honorare ea /
 sublimare et gloriificare / vlt' /
 sacra ac capacitates humani /
 intellectus / imo et angelici / ut /
 ex verbis pdictis patet / vere /
 ipē fecit sibi magna qui potēs /
 est / ipā in suo amico hoc testa /
 te / luc' pmo / Ideo multuz melius /
 sanctus / iustus / dignus / ho /
 nestus / benignus / religiosus /
 deuotus / tuus / esset / stare /
 et se inclinare / pro honore a /
 gloria virginis matris / q' co /
 tra tenere ul' dicere / et vtere /
 tur / ist' pdicatores / qui se dat /
 ad ipugnanduz honorez suuz /
 excellencia sciētie et intelle /
 ctus suuz / i alijs plus vtilibus /
 et magis necessarijs / pro ho /
 nore dei et sancte emē sue / et /
 exercitaret se i talib' / et non /
 cont' dūāz n'raz / imo et celi a /
 angeloz reginar' dixi s' qd /
 eis ex hoc rē / Vere vere / hoc /
 mare magnuz et spaciosuz /
 glorie / honoris / et excellētie /
 dignitatis / et sanctitatis / vir /
 ginis dei matris / nauiget et /
 natet i hoc qui velit / contra /
 ipāz videat ne ventus sit ei /
 contrarius / et ut s' posui / de se /
 creta dei filij i carnatione loq /
 tur glo' ysae. lxxij. ibidez alle /
 gata / valde pulare de eadez ma /
 teza / et ibi aug' et / Bonim' sibi /
 sunt contrij / hoc ideo dico / qz /
 sup' posui i illo articulo / quo /
 beatus aug' fereit libz re /
 tractationuz rē ut ibi videtur /
 Et mgr' pmo smāz di. xli. c. /
 hns tamē rē / dicit eū retrac /
 tasse rē / Et qz nō sanctus tho /
 mas / qui pdicator est / funda /
 metuz ut audio / i isto virginis

64 no

no

no

matris articulo potuit eziare
possibile erat et ideo ut dicit
magr p allegato libro et dicit
multi vero melior est fidelis
110 ignorancia q̄ temeraria scie
tia et sic debentur fidei de
uota et pia intentione amē
te stare et nos inclinare po
tius pro honore et gloria v
ginis matris q̄ cont labora
re Et vellem ut cogitaret qd
120 actus erat cu illo esdra qui ml
ta dei iudicia (ul' multi voluit
psautari et iuestigare plus
debito ad quez venit ange
lus loquens sibi et eu mare
pans de talibus (ut habet m
esdre. c. ii) et est bene nobilis
pulara et delectabilis histoia
et bene ad ppositum meum et
credo q̄ quiesceret nec de ho
nore virginis matris multi
disputaret et ut reuertar
ad priora illius monachi di
cta (vbi dicit nullus matiale
z plus addo) ad hec que scripsi
videat i libro pontificali (vbi
scriptus est ordo) ad consecra
nduz emaz altaria et amite
ruuz zc ibi dicit ut fonte istu
benedicere sanctificare et
consecrare digneris Et poste
a dicit ut domum istam zc bn
dicere sanctificare et consec
re digneris Postea dicit
mittere dignare sanctu ange
lu tuu de celis qui benedicat
et sanctificet cineres istos
zc postea i benedictione vini
dicit benedic et sanctifica
hanc creaturaz vin Et in vna
alia valde pulchra et deuota
colleth dicit O beata et sca
manus dei que oia sanctificas

sanctificare purificare bndi
cere consecrare q̄ ppetua sa
nctificacionis vbertate digneris
zc Et bene fiant ad hoc ex q̄
hic dicit de manu qd dicit
i. c. nasa. lvi. di. vbi dicit In
ter illas sacz ventris angu
stias (ahas secreti) dei man
semp opatur idēq̄ corpus
et aie creator te plasmauit
et fecit ut voluit ipē est dei
virtus dei sapiēcia que i vte
ro virginis marie edificauit
sibi domuz hec ibi Et ibi archi
diacon pulchre loquit de me
struo et vident michi ista v
ba bene esse ponderanduz
intentione mea confirmada
si dei manus et ipē corpus
et aie creator i vtero virginis
marie edificauit sibi domū
et i illa domo vbi ipē corpa
liter voluit humanari ha
bitare et ex ea nasa (aliqua
peccati macula fuit vsq̄ ad
petruz et eius successores ut
s. dicit de determinacione inuq̄
credaz dicit s. ut credo Oia
bene fecit v. vii. et cur no
domū suaz et illa et sue ha
bitacionis locuz pfectissime
sine omi defectu et macula
fecisset cu lapidea hic dom
tantis ozombus obscuroz
et benedictionibus consecrat
et benedicit et sic ut ista
verba ex pontificali libro re
cepisset consecrare sanctifica
re et benedicere nūc dimitto
breuitatis causa quia multo
acius illis que emā benedi
cat sanctificat et consecrat
ponitur et sunt verba testi
mabilis deuotionis quā ve

hic poterit hec alia vide
si deo hic paritū posu
ur videtur si matiale igni
tu matiale suscipitū sit
grate sanctificacionis ben
dictionis et consecrationis
an ne et si lapides et alia
que sup emezam sūt q̄
ne suscipit ut poterit an
ne illa matā et matialis
massa ex vā domū dei ut
s. dicit de edifica a sa
pientia illa que sibi illa ed
ficauit ponit custodiri et
seruari i omi macula per
niti et sic q̄z benedicti
sanctificat et consecrat
ne quid sed i illa mate
ria fieri al' mideret quis
sine manus alter vult di
cere scire et tenere i iste
monachus et suis ordi
se frater scriptus est sapie
ri omia inmensa nūo
et ponderē disposuisti Rego
vult iste lector limitare et
determinare ista mensura
numez et pondis quare
benedictionis sanctificacionis
et consecrationis q̄ creator
em domū sue de qua s. d
pondit dicit concessit tri
bus et fecit Et dicit ibi glo
re hanc s. sapiē. x. deo
a nūo possibile est Et luc
pne dicit No est i possibi
le apud deū omne verbu Et
alibi Omia possibilia sunt
apud deū et multa sūt in
lumina serpens Et dicit
i h. p. i. in sum q̄ lūm i nu
mero q̄ntitas i pondere i v
pediment ista ponderē i me
sura quā dicitur numero q̄

lit poterit her et alia vide/
 sz ideo hic pro tanto posui/
 ut videatur si materiale igni-
 tu materiale susceptiu sit
 gracie sanctificacoms bene-
 dictoms et consecracoms
 an ne et si lapides et alia
 que sup enumeram sunt q
 ne susceptiu ut patet au-
 no illa matia et materialis
 massa ex qua domus dei ut
 s. dixi debuit edificari (a sa-
 pientia illa) que sibi illa edi-
 ficavit potuit custodiri et
 seruari ab omni macula pec-
 cati et sic p gratiam benedicti
 sanctificari et consecrari.
 ne quid sordidum nulla mate-
 ria fieret ul' maderet quis
 sane mentis aliter vult di-
 cere sentire et tenere. n iste
 monachus et suus ordo. **B**
 ne frater scriptur est sapie
 xi omnia i mensura et mlo.
 et pondere disposuisti. **R**ogo.
 vult iste lector limitare et
 determinare istam mesuram
 numerum et pondus gracie
 benedictoms sanctificacoms
 et consecracoms q creator
 omni domus sue de qua s. i
 pendit dedit concessit tri-
 buit et fecit. **E**t dicit ibi glo
 interliniaz sz sapie xi. deo
 nichil impossibile est. **E**t luc
 pmo dicit. **N**o erit impossibi-
 le apud deum omne verbum. **E**t
 alibi. **O**mniaabilia sunt
 apud deum et multa sunt ta-
 lia in sacra scriptura. **E**t dicit
 ibi glo. i mensura qntas. i nu-
 mero qntas. i pondere rō.
Reddant isti pdicatores i me-
 sura qualitate i numero qn-

titate i pondere rōne qre.
 et misericordie honoris et glo-
 rie et aliorum que hic taceo q
 deus dedit fecit et tribuit rō
 matri sue omnia i claustris hor-
 trum abscondita latent a solis
 clauibus iudicij et misicor-
 die dei reseruant. sz isti mo-
 nachi ultra her omnia volūt
 plus scire et determinare et
 cont' apli dicitur plus scire q
 oportet scire nec volūt scire
 ad sobrietatem ad **R**ōs. xi. et
 ibi glo. id est investigare de mi-
 sterijs diuinis ul' ad tēpam
 naz. i. sine p'supacōne et tēp-
 rauter. qd' pceptur hūgressi
 sūt omnis heretia. **E**t sup vbo
 sicut deus diuisit rō sciendur
 est q obtempandur ē aplō
 p'pienti vniūqz scire rō her
 ibi. **Q**uare nō dicit cū aug?
 qui loquit' de ista matia cur
 deus potius hūc q' illū h'bet
 dicit. **S**crutetur qui p't' ma-
 gnur profundur iudiciorū di-
 vertamē tūcat p'piciur/
 nolo a me querat homo suz/
 profundur nimis esse adūto/
 nō penetrō expauesco non
 scutor. **I**nsautabilia em sūt
 iudicia eius ad **R**ōs. ix. i glo.
Et eodem. c. dicit. **D**ices itaqz m/
 rō an nō habet potestatem figu-
 lus luti ex eadem massa face-
 aliud quidem vas i honorez/
 aliud vero i contumeliarū hic
 vident iste monachus et as-
 sistetes sibi quale vas fecit
 deus m'rez sua si bonū. ul' me-
 lus. ul' ne optimuz sz et si opti-
 mu' et sine omni macula ut ex
 collectis meis p'suaderi p't' a
 intelligi hoc tamē ex sola gra-

cont' illud qd dicit queda glo
 sapiencie xii. Manifesta rone
 ostendit quia no est cont'di
 cendu; a reatoru; si a reatoru;
 sua. fm ppriuz disponit volu
 tate; quia i volutate ei' vni
 uersa sunt posita; et no est
 qui possit resistere ei. Iustus
 est eni in omnibus vis suis).
 Nunc visis. consideratis. et in
 tellectis. motibus et argume
 tationibus. illius pdicatoris
 que scripsit. et attentis no
 superficialiter. collectis meis
 videat quilibet. virginem ma
 tri duotus. et eius honore
 diligens. quis pferri i hac co
 tentione debeat. et an no ta
 tiones mee. no ex ingenio
 meo. si sanctoru. et sacre scpte
 dictis. recepte. merito fidem
 faciant. licet dn. ecte. auctori
 tate scripture sancte. maxie
 textuuz. no probent. et velle.
 q' iste lector. et sui fruitor.
 considerent. quia. ul. q. hu
 manu. moris est. illu. vereri.
 au. iudicio. et volutate. nuc
 quis erigitur. nuc deprimi.
 xv. q. ii. visis. et vereret. et
 veneretur. vnguez. muez.
 et no se. sibi. sic opponerent.
 et no de sui gra. gloria. et ho
 noze. qua sibi. deus filius suus.
 prestat. et fecit. disputarent.
 si se pro suo honore. ac tende
 rent. et hoc tenerent. puto
 nec etia. dubito. iustuz. facti.
 dignuz. et equi. pa. em. potes
 est filii. et apud filiu. s. dixi. de
 Judith. quomo. dñs pulatu
 dmez. eius. amplauit. et i co
 pabili. decore. om. oculis. appa
 reret. Iste lector. recte. fu

at ex vna pte) sicut legit de
 sara) que r'it. oculte dicens.
 postq' senui te vbi dicit glo
 mt' limazis) uale; consequit' no
 rone; Et sup verbo nuq; pa
 ritura su te dicit glo mter li
 maus) qre plus acquieuit na
 ture) q' diuine potencie. gen.
 xviii. Simili mo iste lector
 et sui noluit acquiesce diuine
 potencie hoc i casu; tantu na
 libus. et philosophie romib'
 mit' et vnt' ut sepe dixi; hi no
 fara oculte r'it) qd ipe non
 facit; palam loquit' et qu
 to manifestus potest scriptis
 et verbis) ad moduz cham) no
 tantu duobus fintribus) sed
 toti mudo) verenda matris
 dei) foras et vbiuq; possit
 deminat) nudata) nec pallu
 aliau) excusacois) i hume
 ris suis vult vult iponeze)
 ad opinduz ut dicit. vereda
 matris dei. gen. ix. Omiqua no
 ipietas) et impia iniquitas)
 potencie dei sic detrahere) et
 eius ma) aliqua impinge)
 et cont' eaz sic debachari) no
 ne sat ipe) q' scriptuz est. s. pri
 me allegato. c. gen. xviii. nuq;
 deo est quity' diffiale) te de
 hester scriptuz est) q' erat pul
 ara nimis) et decora fine) te. no
 erat em formosa valde) et i
 credibili pulcritudine) om
 oculis graciosa) et amabilis
 videbat' hester. ii. Et de su
 samna dicit q' erat pulara in
 mis) danelis. xii. et de sara.
 rebecca. et alijs sanctis mu
 heribus) loquit' scriptura scm
 i loas suis) nec ideo hic dico
 quille pdicator videat) quomo

creata) et omnes creaturas in
sua matre feasset et oste
disset/ no sat iste lector/ q
de apicibus iuris no est di
sputanduz/ si ipse vult. no di
sputare tantuz/ si et deter
minare/ de apicibus diuine
potencie. misericordie et demer
cie dei/ et quomodo deus ista
fereat/ i. et cu matre sua in
detur michi absurditas. Et
itez i iure dicit/ no pot om
reddi ratio/ que ex volunta
te dependent/ et ipse reddit
ronez/ diuine voluntatis a di
sposicionis/ quomodo fereat
matre sue/ sup illo. c. s. in sen
tenaz allegato/ dicit thos
de arget malordinis finit
heremitarz sancti aug/ et
corz qualis/ omo pro inten
tione mea/ et est magnus
homo/ et ideo. cum in isto pas
si/ scribi hic. post mea colle
cta missi/ ad maiore intel
lectuz/ et confirmacionez il
loz/ que posui ul' collegi/ et
ibi dicit i vno articulo/ sal
uo tamen meliori iudicio r
si iste lector. no sic loquit
si suu iudicium pferre et pre
ferri vult/ **Q**ue bone ingi
h. videas hys omnibus co
sideratis/ et bene ppenso co
silio mansuetis/ qz quid nuc
velis dicere/ et pro tuo lecto
re respondere/ aut quomodo
velis eu defendere/ et vnde
michi. imo sic est/ q no mo
grue possuz dicere/ ea emz.
que nobiliter sunt/ nisi spa
litter notetur/ videtur q
neglecta. ff. de iuris. Itz
apud labeonez. q. hoc edi

ctuz/ quia qui sancti bn/ a
alios/ quoz dicta hic/ et etia
ill' gualis augustinen que
hic vltio addidi/ negligeter
et tepide. no desiderater. a
amabilu legit/ no pfiat. n
intelligit. si negligit/ a dul
cedinez illoz doctorz a scoz/
ad virginem mrez. no rapit.
ner gustabit/ et dico. et dix
isse volo/ q quiaqz no adu
tit/ nec virginis matris ho
norez defendit/ no est su
et amator virginis mris/
et isti pdicatoru consentit/ no
sat ipse/ q multipliciter i li
bus sapientialib/ et alijs sc
pturis/ de potencia et volunta
te dei scriptuz est/ ut sapie
xi. scriptuz est/ no em ipossi
bilis erat omnipotens ma
nus tua/ que creauit orbem
terraz. r. Et post subdit
qd et s. allegauit/ omnia in
numero ponde r. et sup eo
dez verbo/ arena maris r.
corpalia spualibus compat/ no
ut ex difficillimis/ qd omo
ipossibile est. estimet/ si em
her. que i certo numero. me
sura. et pondere. condita sit/
nemo pot dinumerare/ qnto
min/ sapientiaz dei/ sine initio.
et sine fine. i enarrabilez.
i estimabilez/ poterit inesti
gare/ Eodez. c. dicit glo. sup
verbo. r. dix sapie au re
uelata est/ ostendit. nemi
nem posse/ profunditatez
dei penetrare/ ul' magni
tudinez bonitatis. et mis
ericordie/ Et itez sapie xi.
dicit/ Quis em dicit tibi/ qd
feasti/ subest em tibi ai vo

lucis posse) et iuste omnia dis-
 ponis) virtus enim tua iusti-
 tie est iustitiam) et omni dominus es.
Hec ideo sic addo et pono) ad
 reprehendendam et refellendam
 et si possibile foret remouen-
 dam) et destruendam) opinionem
 illius monachi) ut credo fir-
 uolam) ianem) et falsam) et ar-
 deret et teneret) potius pro
 honore virginis matris dei) quod
 contra) et non diceret ad deum
 per philosophiam et logicam suam
 disputando et silogisando) **Q**
 quid fecisti matri tue) si deuo-
 te et humiliter diceret) **D**ne
 deus) scio quod nemo potest sapiam
 tua) et eius profunditatem pe-
 netrare) vel magnitudinem bo-
 nitatis et misericordie) sub-
 est enim tibi cum volueris posse)
 et credo te fecisse) sibi) bonitatem
 et misericordiam) ultra) et super
 omnes creaturas) iuste enim omnia
 disponis) et iustitiam) sicut ipse tue
 matri taliter) facere) virtus
 enim tua iustitiae est iustitiam
 omni dominus es) et quod sic potui-
 sti) et te ita credo fecisse) et sic
 ueritatem modo) pro matre vir-
 gine) et dicam) quod cum psalmi-
 sta confidenter) **Q**ui magnus
 es tu) et faciens mirabilia
 tu es deus solus) psalmus lxxxv) et
 pie et deuote) cum virginis ma-
 tris amore) credo) quod ille de-
 us magnus) qui fecit et facit
 mirabilia) fecit mirabilia)
 ultra) humanam et angelicam
 capacitatem) et intellectum) vir-
 ginis matris sue) ut) sicut) ali-
 quibus) in quodam loco) et etiam) ut plu-
 rimum) istis meis notatis scri-
 psi) **N**on scit ipse) quod scriptum est)

et) **V**ix) **O**mne quod voluerit fa-
 ciet) et fimo illius potestate
 plenus) nec dicere ei quisquam
 potest) quod ita facias) si ipse vult) per
 suam misericordiam) et falsam) in talibus
 philosophorum) imaginacionem)
 scire) dicere) et affirmare) deo
 non placuisse) vel etiam) si libenter
 fecisset) hoc enim) facere non potuisset)
 matrem suam) ab originalis
 peccati macula) preseruare) sicut) **N**
 credere) dicere) tenere) et affir-
 mare) catholicam) sit) prius) et ho-
 nestum) dicit) quis) quod) vel) ego
 dico) quod) non) et) quod) impius) sit) qui
 talia) dicit) et tenet) **C**ur non
 dicit) cum) psalmista) psalmus lxxv) quod
 terribilia) sunt) opera) tua) domine) et
 ibi) gloria) ponit) aliqua) de) illis)
 que) bene) scio) quod) aristoteles) et
 alij) nunquam) crediderunt) vel) tenu-
 erunt) **E**t) bene) ad) ipsum) dicere
 possunt) quod) eodem) psalmus) et) versus) sc-
 ptus) est) **I**n) multitudinem) vir-
 tutis) tue) o) beata) virgo) mater)
 merentur) tibi) inimici) tui) lector
 ille) et) cum) sequentes) **C**ur) non) me-
 mor) est) ipse) operum) domini) et) ab-
 imio) mirabilium) suorum) psalmus
 lxxvi) et) videret) et) sciret) quod
 non) omnia) opera) domini) (et) mirabili-
 a) eius) facta) essent) secundum) naturam)
 et) philosophorum) ianem) estimacionem)
 sed) secundum) illius) voluntatem)
 qui) dixit) et) facta) sunt) et) cur
 non) fecisset) in) matre) sua) quod) esset)
 etiam) ultra) omnia) mirabilia) sua)
 cum) scriptum) sit) magna) opera) domini)
 exquisita) in) omnis) voluntates) eius)
 psalmus) cx) **E**t) cur) non) fuisse) volun-
 tatis) eius) istud) domini) et) gratiam)
 talem) (facere) matri) sue) **E**t) etiam)
 vii) scriptum) est) considera) opera) dei)
 quod) nemo) possit) corrigere) que)

no

no

ipse despectus

ipse despectus et ibi dicitur
 magna quod terribilia
 mirabilia alij quod nemo
 te eligit alij iustitiam
 spiritus sanctus dilectus
 deo habet et unum est
 in misericordia et vult
 Et cur non sua matrem
 peccati in labe illius ma-
 tris) sciret) in) tunc) pot-
 uisset) negat) qui) vult) **I**tem) et
 in) scriptis) est) Verba) si-
 ma) in) disputacione) et
 in) tunc) habet) **E**t) non
 ne) amare) iste) lector) habet
 plurima) in) cogitacione) et
 sicut) in) manu) prolacione)
 post) deum) domini) et) dei)
 propter) quod) ipse) bene) habet
 in) scriptis) scriptum) est)
 in) vult) et) oculos) a
 meditando) scribendo) et
 de) quod) in) manu) fecerit) et
 in) ipse) a) quo) cuncta) bona
 rediunt) et) qui) omnia) que
 voluit) fecit) quod) non) tantum
 sed) ab) angelis) spiritibus
 plene) cognoscitur) et) per
 sibi) lector) dicit) illa) quod
 in) vult) que) dicit) non) a
 non) cognoscendi) desistit)
 cognoscendi) finaliter) in
 in) et) in) debet) ipse
 cogitare) vel) dicere) quod) in
 in) gloria) et) honore) et
 in) matris) si) pia) et) redi-
 et) fidei) omnibus) de) ipse
 ipse) deuote) tenere) et) in
 considerat) in) alijs) scriptis
 quod) dicit) gloria) in) fine) et) est
 in) vult) et) in) plurima
 in) vult) Quis) dei) quod
 in) vult) in) in) in) quod

ipē desperent. Et ibi dicit glō.
 Q̄ magna q̄ terribilia sunt ei
 mirabilia. alii gratuita pieta
 te eligit. alii iusto iudicio de
 spiciat. unde iacob dilexi. esau
 odio habui. et vniuersē viedo
 mini misericordia et veritas.
 Et cur nō suā matrem. gratuita
 pietate. a labe illi macule p̄
 seruasset. cū tamē potuit hoc
 neget qui velit. Itē emāstet
 vi scriptū est. Verba sūt plu
 ma. multa q̄ in disputando va
 nitatez habētia. Et nōne bo
 ne amice. iste lector habz v̄ba
 plurima. i cogitacōne. et v̄boz
 suoz manuz prolacione. cont̄.
 post deuz. deam. et dei nūrez.
 p̄pter qd̄ ipā bene habet. dicit
 ipi lector. ut scriptū est. m̄ho
 ruz. vi. auerte oculos a mesz
 meditando. scribendo. et loq̄
 do. quid michi fecerit. et dēd
 rit ipē. a quo cūda bona pro
 cedunt. et qui omnia quecuq̄
 voluit fecit. qd̄ nō tantū a te
 s; ab angelis spiritibus nō
 plene cognoscatur. et p̄t ipā
 sibi lectori dicere. illā glōz. a
 n̄oz. vi. que dicit. nō a deside
 ro cognoscendi desistas. s; de
 cognoscendi facultate. nō p̄su
 mas. et nil deberet ipē lector
 cogitare ul' dicere. qd̄ minue
 ret gloriā. et honorez virgi
 nis matris. s; piā a redulitate
 et fidez. i omnibus de ipā. et ad
 ipāz deuote tenere. et cur nō
 considerat cū alijs scripturis.
 qd̄ dicit glō in fine. c. en. i. vi.
 sup v̄boz. verba sūt plurima. di
 cit em̄ sic. Quasi dei quidē fi
 lius. futurus est homo. tu au
 tez noli ul' inquirere. qualis.

quomō. et hui' modi. s; crede
 gnacionez eius. Et dicit et
 cū psalmista. Q̄ magnifican
 ta sunt opera tua dñe p̄s. xxi.
 et sup h̄ omia celestia et ter
 restria opa. i cōprehensibilitē.
 supereminet. et excellit virgo
 mater tua. et ego dico cont̄
 ipm̄ lectorez. qd̄ eodez p̄s scriptū
 est. Vir autēz insipiens nō co
 gnoscet. et stultus nō intelli
 get hec. Et ibi dicit glō. Sū
 mū genus sciētie est. scire. de
 uz tanta prestare. que huma
 nus sensus nō valet attinge.
 s; iste lector om̄o taret isto sci
 enne genere. p̄s. xxvii. Itē sc̄
 ptū est. genāo et gnāo lau
 dabit opera tua. et potēciam
 tuā pm̄nabūt. p̄s. cxliii. s;
 iste monachus. nō vult lau
 dare eximuz. et m̄ omia opa
 dei. excellentissimi. et incōpre
 hensibile opus. virginēz ma
 riaz matrez eius. nec vult v̄
 tutez terribiluz. dei p̄s p̄dicto.
 dicere ul' narrare. s; potius ac
 curtare. et minuire. i v̄gine i
 matre eius. Et q̄re est ita curi
 osus. q̄ vult psautari. que sci
 re nō cōuenit. ut dicit emāstet
 a. xxxix. i glō. Et eodez. r. di.
 Opa dñi vniuersa bona valde.
 s; bona virgo m̄ sua. ut ipse
 vult. nō fuit valde bona. quia
 ut ipē asserit. habuit maculā
 peccati. Et sapie. v. dicit vna
 glō. nō potest esse confusū. qd̄
 est diuina sapiētia ordmatū.
 Ecce. x. Et nōne bone frater.
 sino p̄fuctorie. s; ad p̄fectuz
 considerare volum. omia opa
 dei. et facture sue. ul' creature.
 sunt mirabilia. et mirāda. et

disputantes in errores ma-
 dunt/et a veritate recedunt/
 et hec bene ad ista vbi s. se-
 psi no plus sape q. oportet
 sape/vere vere no est res bo-
 velle scire et determinare/ qd
 quid deus cu matre sua in
 ea de ea et cum ea fecerit
 et disposuerit/ et hec in dete-
 rorez parte/ et in diminutione
 glorie et honoris sui/ velle
 retroq. Et bene dico verba
 aug. que ponuntur pmo se-
 tencia di. ii. c. i. vbi loquitur
 de summa trinitate dicens/ me-
 tis em humane aries/ iuali-
 da. i. tam excellenti luce no
 infigitur/ Vere illius lectoris
 et omni philosophorum metis aries
 et sciencie iualida. nescia arg-
 nara/ quid ipa sancta trinitas
 deus/ fecerit virginem matrem
 que qualis et quanta sit ipa vi-
 go mater/ Et ideo ipse lector/
 deberet dicere verba ipsius
 aug. que ponuntur eade di-
 et c. vbi sic loquitur/ de hac re
 summa et excellentissima/ cu
 modesta et timore agendum
 est/ et attentissimis auribus
 atq. deuotis/ et deberet di-
 cere verba eiusdem aug. q.
 de se loquitur pmo libro de
 trinitate. et ponit etiam di-
 ii. c. i. vbi sic dicit/ **N**o pige-
 bit me/ sic vbi hesito quere/
 nec pudebit. ut sicubi erro-
 discrez/ quisquis q. hec le-
 git ul' audit/ vbi piter certu
 est/ pergat mecum/ vbi **p**gat
 paziter/ hesitat/ quezat me-
 cum/ vbi errorez suu cognoscat/
 redeat ad me/ vbi mecum/ reuo-
 cet me/ ita ingrediamur simul/

caritatis viam/ tendentes
 ad eum/ de quo dicitur est/ qui
 te faciet eius semp. hec tibi.
Nunc videtur quod iste lector non
 ut sanctus aug. deuote et
 humiliter loquitur/ nec via car-
 itatis ingreditur/ s. p. supbia et
 eterna sua/ doluz cont. dnaz
 virginez muez. machinatur/
 nec cu modestia timore. Reue-
 rena. et humilitate. loquitur/
 s. loquitur ut vult/ ut patet in
 ultimo suo articulo in fine/ in-
 tendit ad eam/ de qua etiam bn
 potest dici/ ut de filio/ quezite
 facie eius semp. Et dico in isto
 casu ad istos lectores/ verba s. i.
 aug. que scribit ad animum
 ep. sic inueniens/ **S**i habes
 de hac re/ sententia certis ro-
 nibus. uel scripturarum testimo-
 niis explorata/ nos docere di-
 gnez/ et si tibi q. iuste id fiat.
 dñs reuelauit/ nequa q. inue-
 nitez tuaz etatez/ et honoris
 etiam rudimenta contempno/
 senex em a iuvene/ et epus
 tot. anoz. a collega nec du a
 maulo/ patius suz doceri/ si q.
 de hac re potes reddere ro-
 nez/ vtmaz et nobis scribendo
 prestes/ ut possim/ et nos/ si
 aitez no potes/ quid tibi est/
 inconsulta comotione animi
 facere/ vnde si fueris inter-
 rogatus/ responsionez ruz
 no valeas inuenire/ xxiii. q.
 iii. si habes. Vere in gr. h. no
 video/ et puto neminez. vgriz
 muez diligenter/ aut alias ro-
 ne vtentez/ posse ronabiliter
 videre et dicere/ quod iste lector/
 habeat de hac re/ sumaz/ certis
 ronibus ul' scripturarum testimo-

/ q̄uis tunc sepe in diuisis
 locis et sp̄aliter in ista mā
 om̄ibus p̄dicatoribz etiaz
 sibi ip̄i. confidant n̄t infra
 patet. folio CCxxix. et fo.
 CCxxxij. et fo. CCxliij.

nis explorat̄iones pro se
 habet et illis vtitur. nō nisi
 nāles et philosophicas q̄ ut
 sepe dixi nō p̄tinent ad dei
 potestates et volūntates (restri
 gendaz ul' limitandaz) de scri
 pturaz testimonis. veteris
 ac noui testamēti ul' sm̄az
 libz nō video. ul' nō intelligo
 q̄ aliquid ponat qd̄ intencio
 nez sua confirmet ponit ali
 quos doctores et credo san
 ctuz thomā (qui meritis et do
 ctimis p̄clarus est) ego pono
 maiores hys et sic puto. de
 uote et pie credo dicta sc̄oz
 rōnes. et motiua mea. et ar
 gumētā etiaz sinō silogistica
 que ex dictis illoz concepi
 pualeant philosophicas. et i
 vtilibus i hac re argumētis
 et argumētacōibus suis) in
 iure multa sunt argumēta
 de quibus plus tradidisti
 obliuioni q̄ ego unq̄ vide
 rim (argumētuz a simili a mi
 nori. et plura alia) nō est hic
 locus nec opus) ego credo
 et puto q̄ si diceret q̄ ita nō
 peccaret q̄ om̄is argumēta
 no et om̄ia philosophica iu
 rida et cuiuscūq̄ artis. uel
 sciēcie. argumēta (cū de dei po
 testate. et volūntate agt̄. cessat
 et nulla. ul' nullius roboris
 sunt. et valoris) et bene pos
 sem hic dicere que sup̄ dixi
 vbi putabā sinez fecisse (ea em̄
 que nōbilit̄er fuit ac sc̄o q̄
 valde i ordmate scripsi quia
 nūc sic occurrunt. nūc sic spo
 q̄ aliquādo hec i manus aliq̄
 ruz pitorū veniant qui ob a
 morez virginis matris in

rectuz ordinez et modū po
 nent. et ista diligent. et dila
 tent et maiora hys addet
 nec vilipendant spero enī
 et credo q̄ nō possit saltem
 rōnabiliter ad me dicit i spo
 sio v̄a repugnare ostensa
 est veritati Job. xxi. i fine) si
 om̄is virginez matrē dilige
 tes) dicent qd̄ ibidez dicit glō.
 diligētē veritatez (torquet
 culpa aliene fallacie) Et ve
 iste lector est de numero il
 loz) de quibus loquit̄ vna glō
 ad rōnos viij. que dicit pu
 tat em̄ deuz nil posse p̄ter
 quod inaturis rez videt̄
 Cur nō cogitat quod scriptuz
 est) Dicite deo q̄ terribilia sūt
 opa tua dñe (terribilis i con
 silis sup̄ filios hom̄. ps̄ lxxv)
 Excep̄tis tunc aristotile pla
 tone. et isto lectore) cont̄ q̄
 mētez et intencioez) dei cō
 siluz ul' volūtas) p̄ualere
 nō potuit) Et ponit hic glō
 aliqua de opibus dei de qb̄
 bene sc̄o q̄ plato nec aristo
 tiles. nichil tenuerūt) si nos
 deberem̄ confiteri) opēz dei.
 admirabilez magnitudinē
 imo incogitabilez. mysaruta
 bilez. et incōprehēsibilez. an
 gelias etiaz spiritibus) scriptū
 est thob. xij) Etenīz saacame
 tuz regis abscondere bonuz
 est) ibi glō interliniazis (miste
 ria regenda) opa dñi p̄dicāda
 et sequit̄ in textu) opa autē
 dei reuelare) et confiteri ho
 norificuz est) si iste lector nō
 vult sacmētuz regis dei et
 virginis matris filij abscon
 dere. sc̄z quid fecerit m̄ri sue

si in detestari p̄ter
 imp̄etant et affir
 nō vult opa dei i mi
 facta reuelare aut
 qd̄ tunc honorificū
 enī et deoz esset
 eius abscondere tege
 subtrahere et immue
 Et enī ista xliij. sa
 p̄ em̄ cōpotens su
 opa sua et m̄ra et
 his potētia ip̄is) et q̄
 natus ista vult im
 p̄ philosophaz suā nō
 nō oportet) Et xl. sa
 quis consiliuz eius
 quia consiliuz dñi me
 stat et sp̄andū. et pie
 dū est q̄ consiliuz dei
 trinitatis fuerit) ficez
 i hoc mō tractatulo nō
 ul' in collectis meis) si
 bez nō v̄a tractatuz
 de saluaz dicit v̄a
 as quis intelligit qua
 rima opa tua sunt i co
 s̄) et opa v̄a h̄c h̄c
 enī v̄a) Et sapie. x
 Q̄uis em̄ hom̄ p̄
 iare consiliuz dei aut
 reat cogitare quid v̄a
 sole estimam) que m̄
 sunt et que i prospectu
 iu em̄) cū labore que
 sunt antez quis iueh̄g
 Et sup̄ verba. difficile
 em̄) Dicit glō m̄tima
 opēz dei nullaz p̄ hom̄
 iuare rōnez) excepto u
 latre qui om̄ia sc̄o. q̄ se
 dicit i celo et m̄ter) et i
 tunc et quomō fecit
 m̄ra) h̄c potet exult
 illo) v̄a) v̄a) q̄ dicit

si in deteuzoz ptez cont ipaz
 interpretatur et affirmat et
 no vult opa dei in tre sua
 facta reuelare aut cofitezi
 qd tamen honozificaz pui sa
 ctuz et deuotuz esset si po
 tius abscondere tegeze imo
 subtrahere et minuzere vult
 Et etiam xliij. scriptu est
 Ipe em omnipotens sup oia
 opa sua et mira et mirabi
 lis potera ipius et iste mo
 nachus ista vult limitare
 p philosophaz sua no detet
 no oportet Et xl. scriptu est
 quis consiliarius eius fuit
 quia consiliuz dñi meternu
 stat et spanduz et pie crede
 duz est qd consiliuz dei sancte
 trinitatis fuerit facere ut
 hoc meo tractatulo notau
 ul in collectis meis si no de
 beo noiare tractatuz Itē ec
 desiasia xvi. dicit vias tu
 as quis intelligit quia plu
 rima opa tua sunt i abscon
 sis et opa iusticie tue quis
 enarrabit Et sapie. x. septu
 est Quis em homin potit
 sare consiliuz dei aut quis po
 terit cogitare quid velit a dif
 ficiale estimam que in terra
 sunt et que i prospectu fut
 iu enim ai labore que i cel
 sunt auter quis iuestrigabit
 Et sup verbo. difficile esti
 mam dicit glo in limazis
 Opez dei nullaz pt homo
 iuenire ronez excepto illo
 lectore qui omia scit q feat
 deus i celo et in terra et ma
 xime que et quomo feat
 matri sue ut patet exultio
 illo articulo vbi ipe dicit et

est conclusio breuiter affirma
 tua et Erre quomo iste pter
 uuis monachus protezue qd
 sancta sedes aplia no deter
 miauit conclusiue detezmāt
 si esset sam capitis et recti cor
 dis verecūdet de tali extol
 lētia sua vana et mani sicut
 video et vere sic teneo q de
 se teneat et dicit et et si no
 palam tamen corde illa verba
 sapie vi. quecuqz sunt absco
 dita et iprouisa didici Itē
 hoc addo ul dico Etia tūit
 de ea Quē terra pontus et he
 in tē claustrū marie bauulat
 et quis sane ac deuote mē
 tis vult dicere q istud clau
 strū in quo deus claudi volu
 it habuerit aliquid quomo
 aiqz noiare possuz sinistri ul
 maule etia i illa massa semi
 nali et ante infusione et in
 infusione aie et post qd est co
 tra vltimū articulu illius pdi
 catoris et quomo matia est
 susceptiua sanctificacōis qñ
 tur valui s. notau Velle sci
 re quid sentit et de ineffabili
 uirginis mris assūpcione
 an ipa sit assūpta simul corpe
 et aia an soluz aia ego dixi
 s. vbi dixi No plus sape q o
 portet sape Vere ipe est curi
 osus et disceptat de his que
 no multuz expediūt de renūci
 e p libro vi. et hoc no est fra
 enduz ut ibi dicit glo ai co
 cordamoz De curiositate q
 vult pt videre Iohēz i summa
 libro. m. ti. xxiii. de penitē
 et remiss. q. c. lxxvi. Et pe
 truz de pzato i reptozio suo
 uel directorio i verbo curiosi

sicut de sacramento dicitur co-
 ceptionis/verba hec et hys
 similia aut maiora dicitur hoc
 ineffabile sacramentum/ co-
 ceptionis virginis matris/ cre-
 dere magis conuenit/ q̄ re-
 ferre. ul' in contrariis diffini-
 re/ nā quod natura nō habet
 vsus nescit/ ignorat/ ratio re-
 lū pauet/ terra stupet/ mens
 nō capit/ creatura miratur/
 et qualiter hoc human' sen-
 sus. et ratio narabit/ habe-
 as g' pia deuotaz. huilez et
 benignaz credulitatez. et de-
 uocionez. a hac re/ ad dnam
 m'az virginis matris/ Ipa em
 digna fuit/ sacrariuz fieri spūs
 sancti/ et habitaculuz filij dei/
 Et au' iste lector/ ul' qui sua se-
 tēaz ul' intentionez sequitur/
 nō sciant. cogitat. ul' adūtunt/
 qd scriptuz/ est gen. xvij. nūq̄
 deo est quituz/ difficile/ et q̄re
 ut sepe. s. notauit/ difficile de-
 buisset/ fuisse/ ul' i possibile deo/
 mirē sua/ illo i casu et q̄nq̄/
 honorare/ et fuisse miri sue o-
 nem honorez et dignitatez
 Consenciant g' ille lector et
 fautores sui/ q̄ bta dei genitrix
 virgo maria/ sit p̄dita et hono-
 rata/ a filio suo deo/ oī honore.
 gloria et magnificētia. ipi deo/
 si fas esset dicere. possibile/ et
 dmittant fantasias suas/ filo-
 gisticas/ q̄ et fantasimata sūt/
 loquēdo de p̄tate et volūta-
 te dei/ et reddat vnauiq̄ qd
 suū est/ deo scz potēaz/ et vir-
 ginī matris/ talez gloriuz/ et hoc
 vere dignū et iustuz est/ et est
 pars iusticie. Hec et hys si-
 milia/ nō faciūt directe/ ad

pbacionez cont' istuz lectozē/ si
 pro tāto sūt cont' euz et suuz
 ordinez/ i confusionez ipis/ quia
 cont' tales phibicionez scriptu-
 raz sanctaz/ volūt secreta di-
 scutiari/ s'm vacuū ipoz ita-
 lire/ et philosophoz sensū/ qd
 nō licet/ ut i allegatis talibus
 videt'. Et ideo congrue dice-
 pt' bta virgo mater/ cont' istū
 lectozē/ Suscitatur falsiloquuz
 cont' facie meā/ cont' dices in/
 colligit furore suū i me/ et fre-
 mit cont' me dentibus suis/
 Job. xvij. S; ego vellez/ q̄ iste le-
 ctor dicet ut deberet/ Dne di-
 lexi decore dom' tue/ ps. xxv.
 Et itez dicet/ Domū tuā de-
 cet sanctitudo dne/ ps. xxiij. Et
 vere ita est/ et dignū et iustū
 est/ hac domū esse et fuisse scz/
 i qua mansit ista dei filius/
 habitare voluit/ et i eo tanto
 tēpore claudi. Et dicam/ ad v-
 ginez matres/ benedicta tu in
 mulieribus/ et qui maledixit
 tibi/ sit ille maledictus/ et qui
 benedixit tibi/ benedictōib'
 repleatur/ eodē r. ut. s. i thēte/
 et xxij. q. iij. q. sed qui i-

Nō. hos mfin scriptos versus
 repperi i quodaz libello/ qui cū
 de bta virgine/ et quia i hono-
 rez laudez et gloriuz/ eiusdez v-
 ginis matris/ facti sunt/ hic me-
 is collectis adiūgere volui.

Si fieri posset q̄ arene. pul-
 uis et vnde/ ::
Vndaz gutte. rose. gēme. lili
 a flāme/ ::
Ethera celicole. mix grande se-
 xus vterq̄/ ::

Ventoz penne / volucru pecu
 duz genus omne /
 Siluarz rami frondes auu
 quoqz penne /
 Fos grame stelle / pisces au
 gures et ariste /
 Et lapides montes / conual
 les teza dracones /
 Lingue cuncta forent / minie
 depromere possent /
 Que sit uel quita / virgo re
 gina maria /
 Gloua que tua sit / etas nec
 littera dabit /

Explicit tractatus editus
 pillustre pncipem reueren
 duzqz pze et dnm dnm Ot
 tonez marchonez de hoch
 berg olim epm Constantien
 i laudez et honorez virginis
 matris dei feliter Amen.

Hic sequit copia missiue
 qua lector pdicatorz scripsit
 nobili et generoso comiti
 vltico de Wezdenberg dem
 no eme maioris i Constacia

Venerabilis dne demne
 ego prepi certa ex relate
 quatenus dnatio vza se m
 velit opponere i dictis de
 quibus pdicauim dnica pas
 sions dmi ia trisacta videh
 q beata virgo sit cocepta i
 ougnali peccato et contra
 me cora dno ordinario h
 dyocesis deponere qrelaz
 vultis isto sic stante videat
 tis vtz velitis michi ipone
 falsuz uel heresim i tali ar
 ticulo cu dixi et pdicauim v
 ginez gloriosam fore coe
 ptaz i ougnali pccato si dixe
 ritis q false pdicauerim si
 at dnatio vza q oportet p
 bare opposituz dictis factorz
 de quibus dixi si dixeritis
 q heresim pdicauerim tuc a
 nullabitis et falsificabitis
 michi dicta canonis et scoz
 de quibus dictis meis si pla
 cet dirigam vobis redula
 et si poteritis tuc armetis
 vos valde bene q potitis
 infirmare i infirmu red
 dere dicta scoz Et si dixerit
 q ad populu no sut talia
 pdicanda tunc deo veritas lo
 ge est a rudibus homibus
 si vnu est isti miores mitit
 sempitalez matiaz pdicare
 videhret q bta virgo no
 fuerit cocepta i ougnali p
 cato cur tamen opmo oppo
 sita famosior est qz aucto
 ritatibus scoz magis ful
 cita eque tamen iustu esset
 si nos pdicatores de tali
 matia tacere deberem xpi
 miores tacere deberent
 si quia ipi no faciunt parifoz

nec ego sileo de op
 opinione famosior
 esse fuerit adrebit
 fier extat

Inquit hic scripta s
 lta i auctibus et c
 mbus quibus mitit
 tus lecto ront hono
 deuotione dne me
 matris matre que d
 meis hic opponere to
 ut quosq deuotus e
 tor virginis matris
 re possit quid pie ac
 sine tenet sit

Nonem vnu uerfi
 que du querit vtz
 virgo maria si cut
 ougnali obnoxia du
 per om mater eius a
 Respondet ut sub scribi

Primo dimissis arg
 hie sermionibus rec
 no solimodo dicta sa
 quoz dicta pualeut
 nambus i rmbus az
 titatis dico primo

In sup gen x que
 qm nre in sententis li
 no dnt sic sicut adam
 que qu i lubis eius et
 peruenit sic abraham
 te demas qui i lubis
 erant demati sunt si
 no loquit in xpo licet i
 no de et ababe fut qu
 no in xpo pntaz man
 nre letande cu go leu
 xpi pntaz essent i lub

ner ego filebo de opposita
opimone famosiori) ut sine
cesse fuerit edorebit q' famo
sior extat

Incipit hic scripta siue di
cta) cu' auctibus et cōclusio
nibus) quibus imitatur pfa
tus lector) cont' honore et
deuotione) dñe nre vginis
matris marie que dictis i
meis hic apponere cogitavi
ut quisq; deuotus et ama
tor) vrginis matris) iudica
re possit) quid pie credendu
siue tenendu sit

¶ Louerunt vniuersi) in q'sti
one dñe queritur) vtz beata
virgo maria) fuerit peccato
originali obnoxia) dñe cōre
pit eam mater eius anima
Respondet) ut subscribitur)

¶ Primo dimissis argumē
tosis sermōnibus) recapita
m' solimodo dicta) factoz)
quoz dicta pualet ipba
nombus) rōnibus argumē
tibus) dico primo.

¶ Aug⁹ sup gen. x. que alle
gat ingr. in sentētijs li. iii. di.
iii. dicit sic) sicut adam pec
cante qui i lūbis eius erāt
peccauerūt) sic abrahā) dā
te deamas) qui i lūbis eius
erāt) deamati sunt) s; hoc
nō sequit' in xpō) licet i lum
bis ade et abrahā) fuit) quia
nō fm cōcupiscētia) carnis
inde descendit) cū g' leui a
xpō) fm carne) essent i lūbis

abrahā) quādo deamatus est
pariter deamati nō sunt) qz
fm aliquē moduz) nō erat
ibi xpō) quo erat ibi leui) fm
carne) quippe illaz) femiales
ibi fuit leui) qua rōne p con
cubitu) venturus erat i ma
tre) fm quā rōne) nō erat
caro xpī) quus fm ipaz) s; cō
cupiscētia) ibi fuerat ma
rie caro. her ille.

¶ Ad idem
¶ Aug⁹ de verbis apli) de qb'
infra ad rōnos. v. Assūpsit
verbu) carne) peccati) filez
i pena) et nō in culpa) ideo nō
peccatit' cetera vero hoīz)
omīs caro) peccati est) sola il
lius nō est caro) pā) qz nō
euz) mater cōcupiscētia) sed
grācia) cōreptit. her ille. Cite.
Diat solaz) carne) xpī) a vrgie.
siue pā) cōceptaz) omēz) car
nez) omī) hominū) obnoxia
pā) quod diat scriptura fo
re originale peccatu)

¶ Ad hūc sensuz) diat ingr. in
sentētijs libro. iii. di. iii. Sa
ne) dñe potest et credi) oport
et) iuxta sanctor) attestacō
nes) continētaz) ipaz) s; xpī
carne) intellige i virgine) pec
cato) prius fuisse obnoxiam)
intellige carne) xpī) sicut re
liqua) vrginis) caro) s; eam
mūdauit spūs) sancti) grā) qn
virgo i vtero) fuit) sanctifim
ta) ut postea) patebit)

¶ Beatus aug⁹ in libro de na
tura et grā) agens de pāis
actualibus) et nō originali
bus) diat sic) excepta) hac) s; a
virgine) de qua) ppter) hono
re) dñi) nullaz) p'orsus) cū) de

189R

nomos scribit) conceptione
virginis gloriose celebrari
no esse) que allegat sanctus
thomas i suo scripto di. iij. di
cens. Quis i quibusdam et
desis conceptio beate vgrs
deuotione celebret istud hi
festum celebrari no debz sub
conceptioe i quibus conceptio
inquitur sanctificatio hec ille
Et conceptio virginis cul
pam i portat ex intencione
sancti Bernhardi no go aliquam
nisi originale)

Si dicitur sup quo imitit
sancti doctores) de tali ma
teria loquentes. Videtur q
sup sacro canone) Canon v
sacre scripture ad Romos
v. sic dicit) Sicut p vnu ho
minez i huic munduz pccm
intrauit) et p pccm mors ita
m omis homines mors pti
fuit) i quo omis peccauerunt)
Glo bti aug. de baptismo p
nuiloz dicit) sup illo m quo
omis pccie et circumspecte et
sine ambiguitate) dixit hoc
apulus i quo omis peccauerunt)
sine intelligat) m quo hoie
sz i adam manifestuz est) hec
ille. Et si paulus ita circumspecte
dixit de omnibus hoibus) nemine excepit) quia
ai pposito) deliberate ronis
sine omi ambiguitate) et du
bio hoc dixit) manifeste da
ret) q nullus homi excipi
debet) alias sacer canon sa
cti pauli no stabit i veritate)

Insup alijs pluribus scroz
dichis ptransiens) vado ad
stiluz antiquoz doctoz sacre

theologie professor) de illa
materia de originali pccō v
grinis dicentur)

Magr Johanes pnsiens) de
antiquozibus) sup terzo se
tenciaz di. iij. dicit sic. In xpo
nullo mo fuit fomes) nec fm
q est a peccato) nec fm q est
ad peccatum) qm sua gnatio no
fuit p carnalez copulaz ul co
cupiscenz) ppter qua) pccm ori
ginale et fomes aliquo mo
trissim dntur. In sanctis vero
homibus) et si no est inquitur
est comouens ad peccatum mor
tale) qntur emi adhuc actu di
minutus est i hys) m est tam
i eis) ut est a pccō et ut est p
mouens ad veniale peccatum)
Et sequit) immediate Et quia
beata virgo maria) vlt) alioq
scos post conceptioe filij sui
progratiaz habere debuit) no
fuit i ea fomes) ut est pmo
uens ad peccatum) sz potuit
i ea remanere ut est a pec
cato ul fortasse essentia fomi
tis remansit) sz no ai pote
ria et virtute opatiua) Et
allegat beatus anselmu sic
dicente) ita expiata fuit ca
ro virginis) sicut caro ade
ante peccatum) Et virgo dic
notanter expiari debuit) qd
et factuz fuit i eius sancti
ficacōe) q peccare de retero
actualiter seu mentalit) no
potuit) Et scdo allegat be
atus aug. de pfectione iu
stie hoiez) sine pccō esse) de
solo vngemto i hac vita di
ctuz est) hec ille. Ado mai
festuz est) q virgo gloriofa

peccatum non fecit nec veniale in
mortale si ergo solus christus in hac
vita sine peccato esse dicitur oportet
necessario ex dictis beati augu-
stini virgines gloriosas ad
minimam in originali conceptam fore
quod fuit intentum.

Dominus Albertus magnus in
sua comparatione suorum doctorum
ceteri magistri qui pigri in dictis
suis contra gigantes comparantur
dicit manifeste super in summa di-
vina quod beata virgo fuerit san-
ctificata in utero tamen in ea re
mansit fomes secundum convictionem
sua ac actus corruptionis pos-
sibilitatis corporis non autem
vici (nec mortalis nec veia-
lis) puritas vero christi fuit que
nec habere nec habuisse origi-
nale peccatum constat verum si
proxima puritas sub illa vide-
licet non habet originale seu ha-
buisset virgines habuisse ori-
ginale si nullo modo habere non
est proxima puritas sub filio di-
vino esset equalis. Bene ergo
beatus anselmus in libro de con-
ceptione virginali dicit de-
bet ut illius hominis conceptio
de matre purissima fieret quia
ea puritate nitetur qua ma-
ior sub deo nequit intelligi.

Dicit sanctus thomas in scripto
in tertio divini in hec puritas esse
in conceptione sine originali pec-
cato soli deo debebatur ut ipse
qui universalis redemptor hu-
manam generis nulla peccati
severitate teneret cui compete-
bat omnis a peccato redimere hac
puritate virgo non habuit
sed sub hac quia sub deo maxi-

ma virgo mater eius habere
debet hec ille. Erre ex dicto al-
berti habet quod christus sine origi-
nali peccato concipi deberet quia hec
puritas filio dei congruebat
quod et sanctus thomas dicit
et sub dei filio et eius purita-
te sine originali peccato a primo
est puritas virginis que in ori-
ginali concepta si purissime mi-
data hec non danda sunt quia verba
beati anselmi multi male in-
telligunt ut patet ex iam dictis.

Alexander bonus de antiqui-
oribus doctoribus super in summa li-
bro in divini dicit christi caro non
fuit obnoxia peccato nam augustinus
dicit in baptismo puulorum sola
medicina non corpori parere
potuit qui non ex patris vulnere
germen pie proles emisit sic
reliqua virginis caro nam mater
beata augustinus dicit in libro prefato
susceptio carnis de materna
carne ad suscipiendam mundavit
virgo beata sanctificata erat
in utero non postea peccavit.

Richardus de antiquissimis
sacre theologie doctoribus super
in summa in tertio divini dicit sic.
Sic virgo gloriosa post concep-
tionem fuit sanctificata et post
quam in infusionem et omnes rationes
inducende pro hac materia sunt
concedende. Et dicit sic. Si
virgo sanctificata fuit in ipsa con-
ceptione et non contraxit ori-
ginale ut aduersarius dicit ergo
non erat digna carnis visio
dei etiam si sic ut aduersarius
dicit tunc non pertinebat ad re-
demptionem christi hoc autem mater

in est christus quasi nobiliss-
mebus non pertinet ad re-
demptorem christi nemo enim lib-
er a massa peccati sine beati
augustini in fide red-
ditur ut dicit de au-
gustino anselmus sic intell-
dit est autem et fra-
est vis in hoc quod dicitur
dicens debeat enim ut
filius esset purior carne
tristitia autem filii habi-
penitentia sine via osit
dicitur vero a quo quia
deo filio suo non tantum h-
at penitentia si via osit
per quam originale contrahi-
m ad et sapit derogat
filius qui solus in unum si
ab omni peccato si virgo
quale non habuisset ad
nos enim homines spectat
dicitur per christum Erre christus non e-
redemptor si quis
peccatum originale non contraxit
sed hoc derogaret passio-
reliqua omni redemit

Sic ergo conclusio prima
virgo maria non esset
ita ex semine viri iocan-
satur primo quod esset con-
cepta de spiritu sancto et si sic
ergo quod concipi de spiritu sancto
non esset parum christi quod est f-
filius eius ex quo sequitur
ergo deus si virgo mar-
ia non esset concepta ex semine
virorum quod esse non
est in viri semine in con-
ceptione non esset parum beati
quod tamen est filius
deus in virgine dicitur in
necesse christi

790 R

in est xpo q quasi nobilissimu
 meby no ptineat ad redemp
 tionez xpi memo em libat
 a massa peccati sm beatu au
 gustinu nisi in fide redemptoiz
 Et ulterius diat de aucte
 beati anshelm sic intellige
 da est auctoritas et faceda
 est vis in hoc q diat sb deo
 dicens Decebat emz ut arzo
 filij esset purior carne ma
 tris arzo autez filij habuit
 penalitatez sine viaositate
 Adatris vero arzo quia sub
 deo filio suo no tantuz habu
 it penalitatez si viaositatez
 p qua originale contrahitur
 in aia Et sequit Derogaret
 filio qui solus immunis fuit
 ab omi peccato si virgo ori
 ginale no habuisset Ad om
 nes em homies spectat re
 dimi p xpm Ette xpc no est
 gnialis redemptor si quis q
 xpc originale no contraxis
 set hor derogaret passiom
 xpi qua omis redemit

Sit q coclusio pma ista
 Si virgo maria no esset co
 cepta ex semine viri joachi
 sequetur primo q esset co
 cepta de spu sancto et si sic se
 qretur q concipi de spu facto
 no esset ppriuz xpi qd est fal
 su q illud ex quo sequit

Seda coclusio si virgo mari
 ano esset concepta ex semine
 viri sequezet sed q esse ma
 tre sine viri semine i conce
 ptione no esset ppriuz beate
 virgini quod tamen est falsu
 de sola em virgine diam sine
 viri semine cocepisse xpm

Coclusio si virgo maria no est
 concepta ex semine viri sequezet
 tercio q xpc no dicezet vere
 solus filius hois qd hi est fal
 su qz scriptura diat xpm fi
 liuz hois et no homi qd de n
 nullo alio est dicenduz Et si di
 at coedit q sit cocepta de se
 mine si deus puenit illud se
 me in sanctificone virgini
 tuc qro an deus sanctificauit
 illaz massaz semiales aute in
 fusionez anime uel infusio
 ne anime ul post infusionez
 si diat pmi tuc concedit illd
 qd est he sis condemnata na nul
 luz materiale i qntuz matiale
 est susceptiuu gre sanctificaco
 nis de qual hic loqm Si diat
 sedm tuc implicat cont dictoz
 quia infusione anime aia co
 trahit originale imediatez
 omis doctozes et matiano pt
 suscipe sanctificonez aia no
 duz realiter infusa p cosequet
 no pt aia pro simul et semel
 i eodez istanti esse sancta no
 sancta quia ipossibile est eo
 q cont dictonez ipliat q a
 deo fieri no pt Si diat ter
 tuz videlicet q post ifusioez
 aie tuc habeo intentuz p quo
 scribo videlicet affirmatiuz
 qstiois qua qrit utz beata
 virgo x Et est coclusio breui
 ter affirmatiua q bta virgo
 maria i pto originali est co
 cepta que coclusio patet ex
 antedictis

no materiale

no falsitate hic

Utrū virgo glorioſa que
a deo ſunt pelecta ut ſi
liuz dei concipet fuerit
concepta i originali peccato. Et vi
detur q ſic quia a lege comu
ni om̄i hom̄i nali ppagatione
conceptus. nō excipit virgo ma
ria ſi concipi i peccato originali ē
de lege cōi om̄i hom̄i iux̄ illd̄
auḡ de fide ad pet̄ c. xxxi.
firmiſſime tene et nullaten⁹
dubites om̄ez hoīez qui p cō
cubitu viri et mulieris cō
cipit cū peccato originali na
ſa. Impietati ſubditur moztū
q ſubiectū et ob hoc iure na
ſa filius de qua dicit aplūs e
ram⁹ em̄ et nos natura fi
lii iure ſicut et ceteri a q̄ null⁹
niſi p fidez mediatoris dei et
hom̄ ihu xp̄i qui ſine peccato
conceptus eſt ſine peccato nat⁹ et
ſine peccato moztuus. **C**ontra
illud q̄ dei filius deant reſpe
ctu eius quā in m̄ez elegit
p̄ie credendū eſt q̄ hoc ope
i plenez ſz dei filius deant
glorioſam ſuā matrē ab oī
macula p̄ſeuare ḡ r̄. **H**ic
q̄tuor ſūt videnda. p̄mo. u
trū beata virgo contraxerit
peccatū originale in ſua cō
ceptōne. 2. utz contraxerit
aliqd̄ peccatū actuale i ſua cō
ceptōne. 3. de p̄ma virgīs
ſanctificatōne. Et q̄to de ſeū
da ſanctificatōne quā rece
pit i xp̄i conceptōne. **Q**u
tuz ad p̄mūz p̄mo ponaz
duas cōcluſiones. p̄ma ē
q̄ deus potuit virgine ma
trē p̄ſeuare ab origina
li culpa. **S**cd̄ q̄ hoc cōgru
ūz fuit et diuinaz bonitatez

deant. **T**ercio m̄ſero vni cor
relazūz ſz q̄ de facto virgo
mater dei ſine peccato concepta
fuit. **C**ōcluſionē p̄māz p̄bo
ſic deus potuit ſemen quo v
go ppagata eſt p̄ſeuare a q̄
litate morbidā ex cauſa cōne
xione fetus inſiat originali
macula ḡ potuit virgine
p̄ſeuare ab hui⁹ macula cōſe
quētia patet qz p̄uentū cū p̄
uentur effectus ſicut enī in
pariſo fuſſent geniti hoīes
ſine originali peccato p̄pter pu
ritatez ſeminis et cauſa am
hui⁹ morbidē qualitatis ſic
r̄. **A**ntecedēs p̄bo quia v
tute diuinā p̄us potest ſepa
ri a poſteriori maxie ſi ip̄m
p̄us eſt entitas abſoluta ſz ſe
mē nāhter eſt p̄us illa mor
bida qualitate contracta ex
peccato p̄mi hom̄is et eſt entitas
ſimpliater abſoluta ḡ r̄. **P**
terea cōfirmo ſic maiorz
cōnatura hor eſt cōnexio na
ture ad p̄mūz ſuppoſitūz q̄
humani ſemis ad illaz mor
bidaz qualitatez ſz deus p̄
naturaz humanaz ſepare a
p̄mo ſuppoſito ſuā p̄mā ſup
poſitōnez p̄ueniendo ḡ r̄. **P**
terea agens p̄ncipale ſoliter
independens ab agente iſtru
mentali q̄ntuz ad eſſentia et
accidētia ſui effectus ſue i
ſtrumētuz ſit ſamū ſue egrū
equaliter potest producere
effectūz p̄fectūz ſi enī bonitas
effectus edificatoris i nullo
dependeret a dolabra ſz ſolū
a bonitate edificatoris eque
p̄fectaz poſſet edificator do
mū producere mediāte dola

bea obſiſſit mediam
nūi ſine ſi ſi ſi
ſi deus eſt agens r̄ iſtuz
reſ tene q̄libet xp̄i
concedere q̄ntuz ad om̄
tes ſuas. **S**cd̄ cōclu
q̄ deat de filioz virgine
matre ab hui⁹ macula
nate qui hoc deat fi
de i p̄mā matre obſiſſit
quod obligatur p̄mūz
p̄cepto diuino ſz quāq̄
poſſit matre ſua p̄ſeuare
a mōdo nolo q̄ ſi ſi
nalis culpa ad hoc ter
tur ex ſeip̄o diuino q̄
nō hōretur matre
materna neceſſitate ſub
ter. p̄terea anſhelmi i
cōceptū originali. c. xviii
et ſeip̄o dicitur eſt ut
p̄terea quā maior ſub d
reſiſſit illi virgo illa
reſiſſit de p̄ter vni ſi
nō ſi de re de ſuo cōſe
ſi cōceptūz ſi ip̄m diu
p̄terea dare diſpoſitūz
p̄terea cōrelatūz ſi
p̄terea anſhelmo q̄ m̄
m̄ iſtūmens apud deu
ſi p̄terea tuē arguend
p̄terea alique fac
ſi ſi de ip̄tēna
ſi ſi hōr nō ſi alu
p̄terea i cōuenient ſi p̄
p̄terea ſi virgine p̄
p̄terea ab om̄i macula de
p̄terea ut patet ex ſe
cōcluſione ḡ aliq̄ mō
p̄terea videt eſſe q̄ hoc
p̄terea cōſequeſ ſi p̄
p̄terea ſi p̄terea anſhelmi
p̄terea ſi p̄terea patet p̄
auḡ deo de nā et ḡ ubi

bza obtusa) sicut mediante a
 cuita imo sine ea) sicut auz ipa/
 si deus est agens et ista mo-
 rez tenet quilibet xpianus
 concedere) quibus ad omis par-
 tes suas. **S**eda conclusio e/
 q) de aut dei filius) virginem
 matre) ab huius) macula pfer-
 uare) quia hoc de aut filius
 dei i) p)ria matre obsuare) ad
 quod obligatur purus ho) ex
 p)repto diuino) si) quia)q) fili)
 possi) matre) sua) p)seuare) a
 a) mo)u) malo) q) fuerit origi-
 nalis culpa) p)pe) ad hoc tenere
 tur) ex p)repto diuino) q) alias
 no) honozaret matrem) nec i)
 maxima necessitate subuei-
 ret. **P**terea anshelm) in de
 ce)ptu) virginali) c. xviii) a-
 it) **N**empe) dicens) erat) ut ea
 puritate) qua) maior sub deo
 nequit intelligi) virgo ulla) ni-
 teret) an) de) pater) v)nci) fili-
 u) suu) que) de corde suo) e)gle)
 sibi) genuit) tanq) se ipm) d)h-
 gebat) ita) dare) disponit) et
 ad p)barone) cor)relari) sup-
 pono) cu) anshelmo) q) min-
 mu) in)conueniens) apud deu)
 est) i)possibile) tu) arguendo.
 Illud) qd) dicit) alique) face)
 et) nullaz) habet) de) i)potencia) ex-
 causatione) si) hoc) no) facit) aliq)
 modo) pro) i)conuenienti) sibi) po-
 terit) i)putari) si) virgine) p)re-
 se)uare) ab) omi) macula) dei
 filius) de) aut) ut) patet) ex) se-
 c)nda) co)lusionem) q) aliq) mo-
 i)conueniens) videt) esse) q) hoc
 no) fecerit) et) p) co)sequens) i)pos-
 sibile) ut) ex) p)posicione) anshelmu)
 patuit) **I**llud) et)az) patet) per
 aug) i) libro) de) na) et) gra) vbi

aut expresse) q) ai) de) peccatis
 agitur) in) nulla) de) maria) v)gine
 vult) fieri) questione)z. **A**d) istu)
 au)cte)z) dicit) aliqui) q) debet) in-
 telligi) no) de) p)ro) originali) sed
 actuali) **S**z) illud) no) videt) p)pt)
 qd) aug) subdit) ibide)z) dicens)
 v)nde) sam) q) ei) plus) gracie) col-
 latur) fuit) ad) v)ncenduz) ex) o)
 parte) peccatu)z) que) co)mp)e) ac-
 parere) meruit) ipm) que) co)stat
 nulluz) habuisse) peccatu)z) **S**z)
 multi) su) doctores) p)dictis) op-
 posituz) asserentes) inter) quos
 aliqui) cont)dicunt) p)me) co)lusionem)
 aliqui) sec)nde) aliqui) ipi) cor-
 relazio) **D**icit) em) quidaz) q) co-
 tradicione)z) i)phcat) post) lapsuz)
 p)mi) homis) aliq) u)asa) p) n)ale)z)
 p)pagacione)z) sine) originali) p)ro)
 quia) que) sunt) simul) natura) q)
 modo) cu)q) v)nu) est) p)rius) et) al-
 ter)z) si) i) apto) nato) habet) gra)z)
 et) no) habet) simul) natura) est)
 care)ncia) gra) et) culpe) cu) igitur
 omis) ho)ies) naturaliter) p)pagi-
 ti)pus) habeant) care)nciaz) gra)
 q) gra)z) co)uenit) ipis) ex) se) gra)
 aute)z) a) p)ncipio) extrinsecu) q)
 p)rius) habuit) culpa) q) gra)z)
Pterea) posita) causa) sufficien-
 ti) necessario) ponit) effectus)
 si) care)ncia) originalis) iusticie)
 cu) debito) habendi) ea) uel) e) ipa)
 originalis) culpa) ul) est) sufficien-
 causa) eius) **C**u) igit) ho)mes
 n)aliter) ab) adam) desc)ndentes)
 de) necessitate) nascunt) sub) care-
 re)ncia) originalis) iusticie) cu)z)
 debito) habendi) ea) p)didit) em)
 ad)az) pro) se) huius) iusticia)z) et)
 omibus) suis) posteris) sicut) re-
 ce)pat) eam) pro) se) et) omibus)
 suis) posteris) q) az) **S**z) ista) no)

concludit/ quia quibus implicaret
confusionem reducere in causa
naturalem et finitatem illa puen
tione originalis macule nulla
tamen implicaret confusionem
respectu cause supernaturalis. et in
finitate. Ad primum igitur dicitur
quod susceptivum privationis et
habitus naturaliter est plus
utroque. Deo quibus deus sit in
extremis tamen quia est po
tente in finite potest eum ponere
sub habitu gratie in principio
sue nature ita quod nec tempore
instanti profuerit sub privatione.
Etiam minor non est vera
quia primum homo habuit ca
rentiam gratie et antequam pecca
ret ut probatur in secundo libro et
fuit aptus ad eam recipiendam
et tamen nullam habuit culpa
nem etiam habere ex se caren
tiam gratie contredit ei quod
est habere gratiam ab altero primo
simul statim eo in eodem instanti
sicut igitur materia naturaliter plus
est informis quam formata tamen
nunquam est sine forma. Sic da
to quod beata virgo ex se et pe
satis propriis viribus fuisse in
formis et sine gratia tamen ex
dei ordinatione nunquam fuit si
gratia. Ad 2^m dicitur quod deus
posset si vellet quatenus animam
in principio sue creationis ab
soluere a debito habendi ori
ginalem iustitiam sicut in factis
suis temporibus ipsum absoluit medi
ante baptismum fluminis san
guinis et flammis. Et per consequens
questionalis anima non minus est
immunis ab originali culpa quam
anima hominis baptizati et potest
dici ad maiorem quam posita fuisse

genti causa) adhuc potest deus su
spendere effectum ne eveniat.
Cont^{ra} sed in conclusionem quidam
arguit sic si virgo maria non
fisset concepta in originali peccato
cum nunquam commiserit actuale pec
catum tunc quibus ad immunitatem
peccati fuisse equalis gradus
et dignitatis sicut humanitas
christi hoc deum non debeat scilicet fa
cere aliquam creaturam respec
tu autem christi prerogativa non
haberet si nec istud valet quod
christus per suam proprietatem potestatem
fuerit deus et homo immunis
erat a peccato si virgo non sua pro
pria potestate si virtute divi
na preservata fuit a peccato. **C**on
correlari autem sunt tres
opiones siue tres modi dicit
di doctor. Dicit enim quidam so
lennes doctores quod virgo maria
in originali peccato concepta fu
it et per aliquod tempus ita peccato
mansit quibus cito purgata fu
erit et hoc probatur multis sanctorum
auctoribus quia augustinus de ba
ptismo puulorum ait contra ar
rianos quod solus christus fuit sine
peccato et nullus membrorum eius.
Dicit ergo quod virgo fuerit sine pec
cato est dicitur virgines non fu
isse membra christi. Item augustinus super
Iohannem. iii. exponens
illud verbum Iohannis baptiste. Ecce
agnus dei etc. ait quod omnis ex
illa radice venerunt et ex illa
propagine de qua cantat gemes
dauid. Ecce inimicitibus con
ceptus fuit et in peccatis conceptus
me mater mea. Et subdit
quod solus ille agnus est quod non
sic venit. Item quia Iulianus
dixit ipsum ysaac conceptus fu

esse sine originali peccato
mater sua sterilis fuit
quod conceptus est. Ideo
cont^{ra} Julianum ait sic
ter propter suam fidem
compositum fuisse
te conceptum eam ysaac
ex qua omnes ceteri vna
excepto ab hoc malo p
liberati a malo. Preter
quod non de trinitate
tractans illud per solus
membra liber aut solus
liber est de debito meo
sine peccato nam mors ip
est propter peccatum. Item
sup^{er} per dicitur speran
solus christus sine peccato ve
omnis enim peccaverunt a e
per dicitur per omnia
illo libro per xxi. de man
ne vnam meam sic ait v
a est ad christum sola sine
per in membris. Preterea amb
per suo examineon libro per
solus christus sine peccato sol
sine peccato. Preterea leo p
per sermo de naturate d
non ait solus itaque inter f
lus habens ihesus christus in
non ait est quia solus
talis compositum pollui
non conceptus factus est h
per in sermo in secundo libro au
de homo. c. xv. ait. Virgo
non conceptus est christus ma
conceptus est et in peccatis
conceptus est mater eius et i
conceptus per natura est quoniam
et per in adam peccaverunt quod
non peccaverunt. Preterea
per virgo fuisse conceptus
in sine originali peccato
non tamen non posset redemptio

esse sine originali peccato) quia
 mater sua sterilis fuit naturaliter
 quando concepit eam. Ideo augustinus
 contra Iulianum ait sic Ego au-
 tem propter sanam fidem ex eadem
 concupiscentie ~~sanitate~~ voluptate
 te conceptus etiam ysaac dico
 ex qua omnis ceteri vno solo
 excepto ab hoc malo propter que
 liberamini a malo. Proterea au-
 gustinus in xiii. de trinitate. c. ix.
 tractans illud psalmus solus in-
 mortuus liber ait solus christus
 liber est de debito mortis quia
 sine peccato nam mors iustitia
 est propter peccatum. Item augustinus
 super psalmus In te domine speravi ait
 Solus christus sine peccato venit
 omnis enim peccauerunt et egerunt
 gratiam dei. Proterea Iohannes super
 illo verbo psalmus xxi. de manu ca-
 nis unctam meam sic ait un-
 ctam est anima christi quia sola sine
 peccato immunis. Proterea ambrosius
 in suo exameron libro primo
 ait solus christus sine peccato solus
 sine vanitate. Proterea leo pa-
 pa in sermone de natiuitate do-
 mini ait solus itaque inter fi-
 lios hominum dominus ihesus christus in-
 nocens natus est quia solus sine
 carnalis concupiscentie pollu-
 tione conceptus factus est homo
 proterea anselmus in secundo libro au-
 deus homo. c. xv. ait Virgo
 unde assumptus est christus in ma-
 tribus concepta est et in primis
 concepta est mater eius et in
 originali peccato nata est quoniam
 et ipsa in adam peccauit in qua
 omnis peccauerunt. Proterea
 si maria virgo fuisset conce-
 pta sine originali peccato
 tunc non indignisset redemptio-

ne christi consequens est falsum quia
 christus fuit vniuersalis redemptor
 omnium hominum Iuxta quod ait gregorius
 christus redemptor omnium exaudi pro-
 ces supplicum. Proterea dama-
 scenus in libro ii. c. vii. ait spiritus sanctus
 superuenit purgans ipsam si pur-
 gatio presupponit culpam Cum
 igitur culpam actualem nunquam ha-
 bunt ergo habuit originalem
 culpam. Ad omnes auctores au-
 gustinus Iohannes et ambrosius et
 leonius potest vno modo dici
 quod loquitur de lege cuius et de
 eo quod secundum naturam conceptionem ho-
 minis naturaliter solet enenire
 et pro consequens ille auctoritates
 non prouident virginis glori-
 ose privilegio quo filius dei
 sua mater pelecta hanc macu-
 lam dispensatione prouenit quia
 tota natura humana in rebus
 puris hominibus iacet. For-
 te dicitur quod de isto virginis pri-
 legio nulla fit in sacra scriptura
 mentio et ideo non videtur de hoc
 aliquid esse tenendum in proposito.
 Proterea ideo quod sicut de sanctifica-
 tione Iohannis baptiste in utero fit
 mentio in euangelio et non de
 sanctificatione marie quibus
 omnes fideles credunt esse sancti-
 ficatas in matris utero quia non
 debuit esse deterioris condi-
 tionis quam Iohannes tamen pro tanto
 scriptura non fecerit mentionem
 de marie sanctificatione quia
 quilibet fidelis pia mente hoc
 pro certissimo debet suppo-
 nere sic a simili dico de superdi-
 cto gloriose virginis marie pri-
 uilegio. Ad dictum anselmi
 dicendum quod hoc verbum non
 ponit ibi anselmus determinatam

no 67

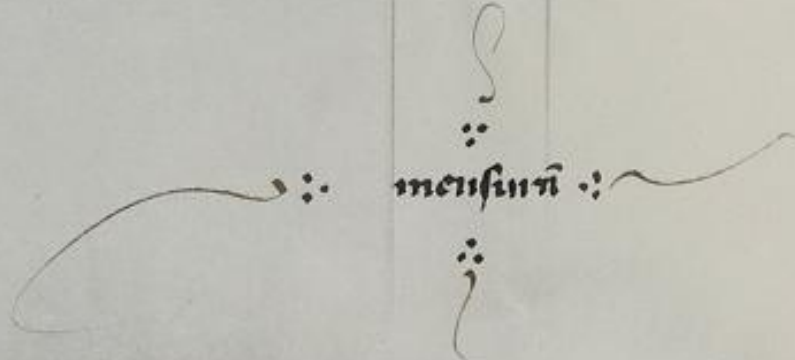
no 10

no

tue siue inquisitue qd patz. quia debite inspiciendo illu passuz anshelm ubi no loq tur i pzia psona si i psona di sapul. Ad qd egozuz ducedu qd filius dei uirginez matre a tali macula pzeferuando no mm d si gloriofius est re deptor uirginis qd au' aiqz alterius homis si em corpus alian homis sic esset dispo situz qd no possit gen'are fili uz nisi leprosoz ille qui adhi bito remedio lepra qd an de prolis pfecte pueniret no mm hui' modi prolez a lep' redimezet qd si prole m fia p misisset et post infectonez ipam a contracta lepra ann ret sic est i pposito qd sicut e uz no mm comendandi e mediana pzeuatiua qd me diana restitutiua sic qd

Ad damascenu duceduz qd si aut si mundus fuisset pductz ab eterno res producte fuis sent de no esse ad esse qz pdu ctu fuissent de nichilo no tu de no esse posito quia tuc res producte no habuissent esse ab eterno qz de no esse exclu so puto de tali no esse in quo res ipe fuissent si uirtus cre atua ipas no pduxisset sic maria uirgo dicit purgata no a culpa qua habuit si qm habuisset si eam spūs sancti grā no puenisset sicut emz matrimoiz dicit excusare pccm no tamen peccatuz qd i actu matrimoniali fit qz tal' actus posset fieri sine omi peccato quia etaz etaz p' esse meritozuz qz dicit ex

cusare peccatuz qd est si uir tus matrimonij no adesset sic qd. Secundus modus di cendi contrarius sup'dictis est qd uirgo maria fuit con cepta i pccō originali et tū i p'imo instanti in q' fuit cōcepta fuit sanctificata. Ad au' declaracionez isti docto res dicunt instans t'p'is di uisibile esse in t'ra puta a b. c. i p'imo igit' signo puta ra fuit originalis culpa uir ginis siue grā sanctificaco nis ib. fuit grā et culpa si mul no in esse pfecto qz i quodaz t'nsitu quia q'uis cul pa et grā aut fuit opposita no possunt esse simul i esse pmanēt et cōpleto possunt tamen simul esse in transitu et sim esse i cōpletuz. In ter cio autem signo puta i. c. fuit grāa sim esse habituale et pmanens seu cōpletuz et expulsa est culpa totaliter. Qd autem culpa et grā fuit simul i aia modo p'dicto ipi probant sic expellens a ex pulsuz oportet esse simul grā est culpe expulsiua. S; hec posicio no defiat soluz i hoc qd ponit uirginez in pccō originali fuisse cōceptā uerz etiaz modus ponendi i p'possibilis esse uidet qz sim qd ab aliquibus dicit et bñ illa diuisio instantis i signa aut est diuisio in plura qz rē seu realiter differētia a sim rōnez tantuz si p'imo mō tuc indiuisibile sim rē erit diuisibile sim rē qz p' illuz omis veri phylsophi itelligūt

mensura indiuisibil...
 fide modum grā et...
 tant simul exde; su...
 fm sim esse pfectuz...
 i diuisibil mensura...
 et p consequēs pro eod...
 fm rē quod est simpli...
 possibile p'terea qm...
 qua plura sunt idem...
 quod est i vno real...
 similiter est i alio rē...
 et quod no est i vno r...
 no est i alio realiter...
 signat p'dite diuisio...
 vltimz sunt idē rē...
 di opozituz tūc erit d...
 minus minus i mē...
 realibus qd erit iposs...
 q' culpa que sim tē est...
 i p'imo signo erit r...
 tē rē quod tu neg...
 p' rē rē modo nulli...
 rē qd qd nec ali' cōm...
 rē quā affirmatio poss...
 i p' vno signo et n...
 p' p' alio signo nec...
 rē rē dicit quia qm...
 rē rē expellens sit al...
 rē rē expulso hoc...
 rē rē de formaliter...
 rē rē quia talis expe...
 rē rē est exclusio ip...
 rē rē et istuz p'fenna...
 rē rē absentia et idē tal...
 rē rē simul unde qm...
 rē rē qz cōponat n...
 rē rē mō qz tamen fm...
 rē rē esse formale simul esse...
 rē rē qz qm sit cul...
 rē rē expulsiua no effectue se...
 rē rē rē nec ex culpa et...
 rē rē qz potest aliqd vnu cō...
 rē rē modis inter eas dēo...
 rē rē qz nullo mō possunt

mensuraz indiuisibiles. Si
 scdo modo tunc gra et culpa e
 runt simul i eodez subiecto
 fm sui esse pfectuz pro eade
 i diuisibili mensura fm re
 et p conseques pro eodez signo
 fm re quod est simpliciter i
 possibile. Pterea qundo ali
 qua plura sunt idem fm re
 quicquid est i vno realiter h
 similiter est i alio realiter
 et quicquid no est i vno realit
 no est i alio realiter si pmi
 signuz pdictae diuisionis et
 vltimuz sunt idem realiter
 da opposituz tunc erit dare
 minus minimo i mensuris
 realibus qd erit impossibile
 q culpa que fm te est reali
 ter i primo signo erit reali
 ter i tertio quod tu negas
 Pterea isto modo nullus
 vnqz sibi ipi nec alii contdice
 ret quia affirmatio possi vi
 fieri pro vno signo et ne
 gatio pro alio signo nec ro
 istoz concludit quia quous
 effectiue expellens sit aliq
 mo simul cu expulso hoc ti
 no est ver de formaliter ex
 pellant quia talis expelle
 tis posicio est exclusio ipius
 expulsi et istius psona est
 illius absentia et ideo talia
 nuq sunt simul vnde quous
 ex talibus quaz coponat me
 dia qualitas nuq tamen fm
 sui esse formale simul esse
 possunt. Cui igit gra sit cul
 pe expulsua no effectiue sed
 formaliter nec ex culpa et
 ex gra potest aliqd vnu copo
 ni medianis inter eas ideo cul
 pa et gra nullo mo possunt

esse simul sicut nec quicquid
 alia contdictoria. forte dice
 tur q culpa et gra no sunt op
 posita contdictorie si solu pu
 uatiue. Pterea q hec habeo
 pro eodez quia oppositio pua
 tiua includit contdictoria q
 uis no econuerso si vbiqz i
 clusa no possunt esse simul
 ibi nec includeta poterit esse
 simul ai tota causa repugna
 ae inclusoz referret in ipis
 includetibus. Tertius modus
 contrarius supdictis est q vgo
 fuit i originali pato p vnu co
 pletuz instans quia i toto tpe
 copulato ad illud instans fuit
 sub gratia et istu modu sibi
 quaz ponit doctor ille qui po
 nit fm moduz et q illud sit
 possibile ipi probat sic vtute
 nature potest fieri q aliquid
 i vna actuali disposicione ma
 neat p vnu soluz instans q et
 virtute diuina hoc fieri pot
 Consequena patet pbat an
 tedens quia si fabe mote sur
 sum i vltimo instanti sui motus
 quo attingit terminuz ad que
 occurrit lapis molaris descen
 dens deorsuz tunc faba i minimo
 sui motus manebit solu p i
 stans quia si maneret p tepus
 necessario oporteret lapidez
 molare quiescere. Pterea
 deuit filuz ta ato mrez ap
 tato liberare q ato hoc fuit
 possibile si si plus q p instans
 fuisset i illo peccato tunc no fu
 isset ita ato liberata sicut fuisset
 possibile eaz libari quia cu
 tepus sit diuisibile i infinituz
 ideo i quacumqz parte teporis
 ipa fuisset sanctificata ante i

tēpus potuit sanctificari. Et
 illud confirmat quidā alius
 sic. Deus potest facere qd aliq̄s
 p̄ soluz instans sit in grā (et p̄
 cōsequēs totū tēpus sequens
 sit sine grā) q̄ e conuerso po
 teat facere qd p̄ soluz instans
 aliquis sit i culpa (et in toto
 tēpore sequenti sit in grā) a
 teredens probat quia agēs
 p̄ volūtatez libere (aut actio nō
 est successiua) p̄ vnu soluz
 instans ageze (et p̄ totū tēp̄
 sequēs ab agendo cessare) s; de
 infundendo grāz agit p̄ volū
 tatez libere (et eius actio nō
 est successiua) q̄ e cōsequētia
 similiter probat quia recessus
 a culpa i grāz nō est p̄ motuz
 s; p̄ simplicez influentiaz (sicut
 etiaz recessus a grā in culpa)
 nō est p̄ motuz s; p̄ huius simpli
 cis influentiae subtractionez
 et ideo quod repugnat vni
 hoc repugnat alteri. S; nec
 ista palliatio valet quia i hoc
 videt̄ differre forma p̄manēs
 et successiua) quia forma per
 manēs) ad minus p̄ duo ista
 na equaliter se habet) puta
 nūc sicut prius (qd̄ impossibile
 est dare i forma successiua
 cū igit̄ grā sit forma p̄ma
 nens) ideo de sui rōne est qd̄ v
 bicūq; ponit̄ maiorez habet
 duracionez) qd̄ p̄ vnu solū in
 stans (et eodez mō dico de cul
 pa sibi opposita). Preterea s; m
 istos) grācie infusio sit i instāti
 ḡ inter instans quo isti dicit̄
 virginez fuisse i culpa origina
 li) et instans quo grācie infu
 sionez recepit) fuit tēpus me
 diuz aut nō. **S**i p̄mo mō tūc

etiā s; m eos tūc culpa nō ex
 pellit nisi p̄ gr̄e infusionem
 igit̄ virgo glorioza) fuisse nō
 soluz p̄ instans) s; p̄ totū tēpus
 meduz i culpa originali. **S**i
 scd̄ mō tūc duo instācia ime
 diate cōsequēter se haberēt
 qd̄ est impossibile) ut patet in
 libro phisicorū) et p̄ hoc patet
 solutio ad primuz motū eoz)
 qz recessus fabe ab vbi) quod
 acquisiuit i vltio sui p̄p̄ri mo
 tus termino) est p̄ motuz lapidis
 descendētis) qui quidez motū
 nō mensurat̄ instāti) s; t̄p̄e)
 nō est autēz iconueniens) sed
 est necessariuz) qd̄ tēpus seq̄t̄
 imediate ipm̄ instans) qd̄ sit
 iconueniens) qd̄ instans seq̄t̄
 instans) sicut esset i p̄posito) eo
 qd̄ infusio gr̄e instāti mēsu
 ret. **Q**uod scd̄m dicit̄ qd̄ magis
 deuit filuz) m̄rēz p̄seruare
 a peccato) qd̄ post peccm̄ libere
 et hoc etiaz videt̄ esse conueni
 entius) inō quo dixi sup̄ius).
Quod tertiu) dicit̄ qd̄ antedēz
 nō videt̄ verū) quia si p̄ solū in
 stans esset i grā) tūc nō appet
 quomō possēt desinere) quia
 i illo instāti) nō possēt desine
 esse) quia i eo incipit esse) nichil
 autēz desinit i eadez) in diuisi
 bili mēfura) qua incipit esse)
 nec i aliqua pte t̄p̄is sequē
 tis) quia si soluz p̄ instans h̄t
 esse) tūc in toto t̄p̄e sequenti
 erit purū nichil) quod e pu
 ruz) nichil nō desinit esse) quia
 omē qd̄ desinit esse) oportet
 qd̄ aliquo modo habeat esse)
 a quo recedens desinit esse) qd̄
 si in t̄p̄e desinit esse) tūc nō
 habuit esse soluz p̄ instans)

Ad probandū dicit̄
 us deus libere agit
 actio nō sit successiua
 factus nō patitur qd̄ a
 tūc que est res p̄m
 dicit̄ que soluz habe
 p̄ vnu instans) talis
 nō esset actu ensi) po
 vnde t̄m dicit̄ vni
 t̄m dicit̄ sup̄ illo v
 r̄spondet̄ inter duos
 r̄spondet̄ oportet dicit̄
 em meduz aut s; aliq̄
 tūc ad libere) s; t̄m
 r̄spondet̄ ad formā oppos
 illo subiecto nō erit all
 nisi i p̄tētia) s; i p̄posit
 boata) t̄m fuisse) o
 p̄tētia) solū instans) r̄
 m̄tū) s; m̄tū) ad for
 r̄spondet̄ ad gr̄e) p̄
 qd̄ fuisse) itā) p̄tētia) ac
 h̄t) soluz p̄tētia) qd̄
 ne) qd̄ p̄tētia) ea que dixi
 p̄tētia) habuit em̄) bē
 t̄m) sua) origine) possibi
 t̄m) p̄tētia) ma) a) l) u) e
 t̄m) possibi) l) i) t) a) p̄tētia
 t̄m) p̄tētia) m̄q; ad actū
 p̄tētia) r̄ducta) **D**esinit
 t̄m) due) op̄m̄ones) v
 t̄m) p̄tētia) v̄r̄gine) i
 t̄m) esse) concepta) i p̄tē
 t̄m) t̄m) dei) nullus) hom
 t̄m) fessuz) nisi) prout
 t̄m) cōpetere) sanctita
 t̄m) t̄m) i) munitate) s; e
 t̄m) de) em̄) fessuz) cōp̄
 t̄m) p̄tētia) gloriose) solē
 t̄m) r̄spondet̄ p̄tētia) **S**i ad
 t̄m) r̄spondet̄ iā) dicit̄) dō
 t̄m) mult) p̄tētia) **Q**uod dicit̄ en
 t̄m) qd̄ fessuz) aut nō
 t̄m) fessuz) nō bene) noiat

Ad probationem dicendum quod quod
 us deus libere agat et eius
 actio non sit successiva tamen ef-
 fectus non patitur quod aliqua na-
 tura que est res permanens pro-
 ducit que solus habeat esse
 per unum instantem talis enim na-
 non esset actu ens sed potentia
 unde commentator viii. physicorum
 commento xx. super illo verbo a-
 ristotelis inter duos motus
 contrarios oportet dare req-
 uem mediam aut si aliquid mo-
 tus ad albedinem statim moue-
 retur ad formam oppositam
 illo subiecto non erit albedo
 nisi in potentia sic in opposito si
 beata virgine fuisset originale
 peccatum per solum instantem et statim
 motu seu mutata ad formam
 contrariam puta ad gratiam ipsa non
 quod fuisset in tali peccato actua-
 liter sed solus potentiaiter quod
 nec ego iuxta ea que dixi su-
 perius nego habuit enim beata
 virgo in sua origine possibilita-
 tem ad peccatum maculam licet
 talis possibilitas potentia di-
 uina puenit inique ad actum
 fuerit reducta **D**eficiunt etiam
 iste due opinionem vltimam
 in eo quod presupponit virginem glo-
 riosam esse conceptam in peccato
 quia etiam dei nullus hominis
 celebrat festum nisi prout
 videtur competere sanctitate
 uel a peccato immunitate sed
 sancta dei etiam festum correptionis
 virginis gloriose sollemp-
 niter celebrat quod etiam **S**ed ad
 hoc respondet iam dicti docto-
 res multipliciter **Q**uia enim
 dicitur quod istud festum aut non
 bene fit aut non bene nouatur

quia festum potest fieri de eius
 sanctificatione sed quia non est
 omnino certum quod sanctificata fu-
 erit certum est autem quod fuit
 correpta ideo ponendo certum pro
 incerto vocatur festum correptionis
Sed ista responsio primo
 deficiat quod natalis plurimorum
 sanctorum colimus de quibus cum
 nullam habemus certitudinem
 qua die ex hac vita migrauerunt
 et nati sunt eternam vitam
 in celis ascenderunt **S**ed de
 festo quia angelus a deo mis-
 sus ad abbatem in marinis pi-
 culis laborantem ad denunciandum
 istud festum gloriosum non
 nouerunt illud festum sanctifi-
 cationis sed festum correptionis
 quod fecit ut credo ad infimum
 mundum omnibus hominibus cor-
 reptionem virginis penitus
 immaculata fuisse et experte
 ab omni peccato **E**xpressit etiam
 angelus multum determinate
 tempus correptionis scilicet vi idus
 decembris ab illo eundem die usque
 ad vi idus septembris quo die
 natiuitatem virginis gloriose
 colimus sunt complete nouem
 menses ex quo apparet quod non
 loquitur angelus de die sanctifi-
 cationis quod nec corpus nati-
 uitatis virginis illa die fuit nisi
 in sua dispositiva et seminali
 origine **A**lii dicunt quod roma-
 na etiam non sollempnizat istud
 festum quod minus permittit etiam
 aliquas istud festum colere
 et allegant pro se gloriosam de
 areto de cosecane di. ii. c. i.
 pronuntiandum est tibi dicit glo-
 ut isti allegant quod festum corre-
 ptionis celebrandum non est

pale dicendum qd ab illa lege
 roī xpc et maria mater. ex
 cepti aliter tamen et aliter qz
 xpc nec pām originale con-
 traxit nec contrahere potuit
 110 si maria qūis misericordia di-
 puenta originale pām non
 contraxerit qūituz tamen de
 se fuit ex ppagatione sue ori-
 ginis contrahere potuit hā
 modi peccatuz omīs autē ceti
 homines huiusmōi pām con-
 trahere potuerūt et de facto cō-
 traxerūt et sic maria infra
 dignitatez solus sui filij con-
 110 stituta omīs alios homines ma-
 gnifice p̄cellerat Et p̄ hoc p̄
 ad dictuz augr. Vel p̄t dicitur
 aut supius dictuz est ad alias
 auctes augr. *Omni et amb
 sū* Etia dicit quidam qz pro
 veritate istius auctis beati au-
 110 gustini sufficit qz fiat distribu-
 tio pro omīb' viris nāliter
 conceptis et nō oportet qz fi-
 at distributio pro omīb' mu-
 liebus quia sū cōsuetudi-
 nez scripturaz nōie homīs
 intelligitur vir siue homō
 est masculini sexus

Expliat questio p̄ quā deda-
 rit vtz virgo glorioza m̄r
 dei maria cōcepta fuerit in
 p̄tō originali tracta ex lectu-
 ris sup̄ tertio sūiaz reuendi
 patris sacre pagine professo-
 ris et quondam gūalis ordinis
 fratuz hermitaz sancti augr̄ tho-
 me de argetina feliciter

[Faint, mostly illegible text in the right column, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Gregorio artis medi-
 cine doctori. **M**ar-
 tino bohemo fili
 carissimo. **O**ttor
 Marchio de hochberg olim i
 dignus epus Constanz salutē
 i eo qui dat salutē regibus
 ps cxxliij. et qui mandat sa-
 lutez iacob ps xliij. et opatē
 est salutē i medio terre ps.
 lxxvij. et si quid dulcius est
 salutē qm salutis et pax
 amatoz et auctoz cont sa-
 lutez resistas pax et salutē
 eius emē totiusq xpiane fi-
 dei et religionis cont sacre
 scripture sacroz canonū sacz
 qz leguz que p ora pzinapuz
 diuinitus sunt pmulgatē
 pugnes factis verbis qz cont
 dicis cū hys qui oderūt pacē
 et odiunt ps cxxix. cū quibus
 et pacifia nō sūz nec esse pos-
 sūz quia nō cogitatis ul consi-
 deratis qz pax res et nomē
 dulce pax bonū cōmendatū
 ab omibus obfuitur antea
 pauas et causa ambicio domi-
 ni aut facultatuz aut luoz
 aut odiuz aut alia que hic ob-
 mitto nec cogitatis qz si dulcis
 est pax humana pro tprali
 vita mortaluz qnto dulcior
 est pax diuina pro salute ac
 xxij. q. i. noli. Et qz pax au-
 ctor nō bene colitur hi pax
 tēpore in dem duduz de sepul.
 Et qz xpc docuit pacē dedit
 pacē reliquit pacē xxij. q. i.
 nisi. Hic tamē addo qd pōit
 glō de sentē. et re uidi. ad apo-
 stolice lib. vi. vbi dicit sex sūt
 cause ac. Et hoc idē pōit ar-
 chidiacon xxij. q. i. noli. Et

1. xviij. q. iij. c. fi.

petrus de prato addit septi-
 mā que est libido dominadi
 i rectorio suo i verbo pax. Et
 plura alia dicit possent suffi-
 ciant ista. Et sic confides de
 xpo capite emē qui et salua-
 tor corporis eius est. ad ephe-
 v. Vide tu si de corpore ul mē-
 bus eius sis hanc re certame
 teuz singulare inibo et loqz
 tibi continere nō possis. spang
 i eo qui quondaz aperuit os
 asini numeri. xxij. et. ij. q. viij. se-
 cuti sunt. et. ij. pe. ij. scribo tibi
 que ipē asino suo pmiserit
 q ad pposituz vident. et cur-
 rēna ptinere et facere licet
 ignarus et imperitus sim. Et
 cōpetit michi bene ista verba
 que de se dicit sanctus gregorius
 i moralib. lib. pmo. c. ij. sic in-
 quens. fore quippe idoneuz
 me ad ista desperauit. s. ipā
 mea desperatione robustior.
 ad illuz spem p totū crexi
 p que aperta est lingua mu-
 torū qui linguas infantū fe-
 cit disertis qui vniuersos bru-
 tos qz asine ruditus p sensa-
 tos humani colloqui distinxit nō
 modulos quid est in xpi in-
 tellectuz stulto homi pbeat
 qui volūtatē suā nō voluit
 etiaz p ora numeroz nazant
 Nec etiaz dericulus sūz videt
 et considerans que qnta et
 qualia in hac causa xpiane
 fidei et religioni dependēt
 Quare apprehende arma
 et scutuz i adiutoruz tibi ps
 xxxij. et accingere gladio
 tuo sup femur tuū potētissē
 ps xliij. nō curris imo nō
 sciens moduz et formā put

facientibus in malibus
 et factis. In nōsti ip
 mensi pōit hunc mē
 et legitur tibi in do
 post illa que de multa
 ps et collegi sūz e
 tibi omē mones et q
 auctū dicitur volū
 sūz et pōit et az
 corū vbi ille aliquid d
 tūgit vbi ad tūctū
 pōit et de verbo
 nō obstantibus infirm
 m. qz pōit volumē
 et glō pōit et pau
 vbi et m. l. l. Et q
 potētate ut putas. es
 tūz et potētate abi
 dōne v. v. Deo de
 potētate sapiens dicit
 et potētate nisi a deo a
 r. v. et xxij. q. i.
 pōit et. c. i. de hominā
 et dicit glō ad rōnā
 vbi quāqz habet pōit
 hanc dō ordinationē habe
 et qz resistit potētate
 ordinationē resistit. Vide
 qz pōit de ordinationē
 resistit canonū stā
 in m. g. pōit. Pōit sūz
 et dicit michi in sacre th
 qz dicit vni qz iuris rō
 pōit et nō credo iuēni v
 ordinationē sit qd notatū
 in basilien sūz ul v
 et dicit illa potētate
 dicit ab hōi corho nō iū
 et pōit mē itaqz sū
 et dicit ul de iure sūz pō
 pōit factū est i basilea
 sūz contrūgū iuēnes
 pōit et alij dicit ista
 pōit. Late sūz nō est

scientibus in talibus mos est
 et sacra. Tu nosti insipientiaz
 mea si prout hinc inde reperi
 et legitima tibi tradit et in fine
 post illa que de multis exter
 psi et collegi scribar et nobo
 tibi omnes canones et glosas
 aurei decretorum volumine po
 sitos et positas et archidia
 conu. ubi ille aliquid de ma
 tangit usq; ad tractatum de
 penitentia et de verbo ad verbum
 no obstantibus infirmitatib;
 meis predictis volumine in textu
 et glosa plega et pauca quibus
 valui et intellexi. Et qui tui
 potestate ut putas es consti
 titus et potestate abusiua
 abusiue uteris. Deo de ma
 potestatis inapiens dico. No
 est potestas nisi a deo ad ro
 manos. xij. et xxij. q. i. qd
 culpatur. et. c. i. de homicidio li
 bro. vi. Et dicit glo ad ronos
 ubi. s. quiaq; habet potestatem
 hanc dei ordinatione habet
 itaq; qui resistit potestati di
 ordinationi resistit. Vide si
 q; graue sit dei ordinationem
 resistere (et canonum statuta
 sic infringere). Deo frater
 ostende michi in sacre theo
 logie uel vtriusq; iuris cor
 pore (et no credo inueniri) ubi
 dei ordinatio sit qd noiatuz
 conu. basilien fiat ul' ubi
 et qndo deus illaz potestate
 dederit aliam conu. no inue
 mo ego nec inueni itaq; sic
 ri debeat ul' de iure fieri pos
 sit quod factuz est in basilea
 si oino confirmatuz inuenies
 in iuribus et alijs dictis infra
 ponedis. Certe frater no est

data a dno potestas vobis a
 virtus talis ab altissimo si ipe
 interrogabit opa verba et co
 gitationes vras scrutabit qm
 no recte iudicatis neq; iusto
 distis legem iusticie neq; secu
 duz voluntate dei ambulastis
 sapie. vi. Dicit Johannes lector
 in summa confessorum in tabula sup
 verbo papa. Apud papaz est
 summa et plene potestas. Et in eade
 summa libro. in. ti. xxvij. de dif
 ferentis officiorum dicit. Papa no
 est sumus inter omnes ipe emz
 plenitudine potestatis habz ali
 parte sollicitudinis. Et licet
 dñs alijs dixerit ut laxaret
 retia soli tamen petro dixit duc
 i altuz luc. v. Et ibi dicit glo
 petri a autez no distulit. Et xx
 ij. q. i. no turbat. et. c. sequen.
 et ibi archidiaconus. Et ei soli
 dicit ut piscaret hamo per
 que pennes iurisdictionis sig
 nificat. Et ipe spahter est vi
 carius ihu xpi (et maior ho
 mine minor deo) postea po
 nit casus qui spahter pñent
 ad papaz ibidem ac. Et dicit
 quedaz lex de aucte pñapiz
 disputare crimine sacrilegii e
 w. q. ij. c. patet in glo. Et ideo
 frater duru est cont' tantaz
 potestatem clauuz disputare
 Ipe emz habet plenitudine
 potestatis de penite. et reiss.
 c. auz ex eo in fine de aucto. a
 vsu pal. c. ad honore. xvij. q.
 ij. c. si quis in hoc genus et. c.
 sequen. de hislar. c. mit' corpa
 lia dicit successor est piscato
 ris. in glo. vide textuz et ipe no
 puri hominis s; veri dei vices
 gerit in tezis eode. ti. c. quinto

et celeste habet arbitrium/ qz
 in his que vult/ sit p rone
 voluntas/ nec est qui dicat ei/
 cur ita facis. e. c. i glo. A etia
 alia ibi ponitur. Itē i eodez
 c. Inter corpalia. dicit quod
 sit auctoritate eius/ dei au
 dorate dicit fieri in glo.
 ibidez/ et successor est petri/
 e. h. c. licet. Et vicarius ihu
 xpi. e. c. Et ipse totus orbis
 est dñs. de pūleg. c. cū dedi
 ueris. l. v. et de fo. rōpe. c.
 licet. ij. et ibi Innoc. Et sta
 tutū eius sic reputari de
 bet/ ac si ab ore dei/ ul' beati
 petri esset/ prolatur. xix. di. c.
 sic omis/ nec licet aliam de
 ipius iudicio disputare. ix.
 q. ij. cuncta. xvij. q. iij. ne
 mmez ipi solis/ sicut successor
 petri/ alioz causas deus nō
 comisit terminandas/ ipm vō
 suo iudicio reservavit. ix. q.
 ij. nemo. et. c. alioz. et a ne
 mine ipē iudicat/ nisi i fide
 erant/ nec corrigi velit/
 xl. di. si papa/ et etia a nullo
 pōt iudicari/ nec etia ab v
 nūfali concilio. ij. q. v. man
 datus i glo/ et eius mada
 tur iplendū est/ etia si vix
 videat ferendū. xix. di. in
 memoriaz/ et quod roma
 na etia servat et mandat/
 gūaliter est obseruandū/ de
 heret. ad abolendū. et xx.
 ij. q. i. c. audiuim/ et p xx.
 vij. c. sequētia/ ut dicit ar
 chidiacon/ dicit/ qui nō te
 net vnitatē cū romana et
 desia. et de pem. di. i. c. pē
 fieri. dicit/ nō habent petri
 hereditatē/ qui petri sedez

nō

nō habent/ nec i etia esse po
 teut/ qui eius cathedram
 deserit. xvij. di. s. i. **Summa**
tuofus et. c. qui cathedraz.
 et i. c. vbi pualiz de elec. l. v.
 ibi vide archidi/ qui pulare t
 ctat hor. Et dicit/ Nam eius
 potestas pūpaliter est a
 deo/ Et solutus est legibus/
 c. de legibus. l. pūceps. et
 de renūc. c. i. lib. vj. p archi
 diacon/ et Jo. andree. Itē ar
 chidiacon/ eo. l. de elec. fū
 damēta/ pulare tractat de ec
 desia/ Et eodez lib. de offi. le
 ga. c. vltio dicit/ papa nō ashi
 git/ canombus/ et est supra
 ius/ nec constitutomb/ ligat/
 ut dicit goff. i summa sua. ti.
 de conces. pben. ul' ecclie. et
 Et habet vniuersalez pūte
 i regimie orbis. ix. q. ij. cūda/
 Et dicit/ nā eius potestas
 pūpaliter est a deo. et. Et
 etia/ si papa aliam iūram
 ul' iustiaaz facit/ nō habet
 iudicē sup se/ nec tenet e
 ligere arbitros ul' iudices/
 quoz sentēne se subiat. ix.
 q. ij. c. nemo. et. c. alioz. xij.
 q. ij. nō liceat pape. xxi. di.
 c. inferior. de maio. et obe.
 cū inferior. nec vllū armē
 priuat euz papatu. etia he
 resis. si vult corrigi. xl. di. si
 papa. xvij. di. s. hinc etia/
 de rōsue. qūto/ et ibi Innoc/
 et hosien/ i summa de offi. dele.
 inter cetā dicit/ Dū sit catho
 licus/ papa nō iudicat vllū/
 nec aplice sedis aūcte/ manus
 iudicū est/ imo a nemine
 retractandū. ix. q. ij. c. patz/
 et cōalioz statuta/ et aūcte

nō

nō

nō

nō

reprobant. xvij. di. c.
 et ibi dicit textus leg
 nissim. et. c. illi. di. i.
 et est cont. te. et al.
 xx. et. xvij. di. Et po
 aplice sedis est caput
 mudi et mali subiat/
 pēst. et de omibus h
 dicit/ et a nemine est
 dicit/ pater i. s. alle
 et. i. allegandis/ nec
 sicuti subat sumū p
 rem/ aliam etialio ul'
 vniuersalez factū sōp
 euāgelioz/ pauli ul' al
 postolor/ sicut uer
 nat. n. glo. vnde tibi c
 sōp. her potestas im
 roma et pessima i hon
 et noui genis exarchi
 nec papa rēgnosar a
 sūperior/ hōiē/ nisi tūm
 qu. et homo est. et deus
 qd. et habet que habet
 et. i. nō nisi deo subiat/
 iudicē romane etie ul'
 dicit/ et renūsus ad si
 cū de elec. licet/ et sibi
 petri nō pūtez iuris dicit
 nō multitudine militū
 etia/ et habet imē
 a deo. xpo. xvij. q. i.
 nō nisi/ et. c. loquitur/
 et alius vrbibus nō
 etia/ etia/ si sūnt cōal
 etia/ etia/ si sūnt cōal
 de i. inter considerat
 dicit/ et sequētibz/ quis
 nō sit i hac re. uel i sō
 ignitur a canone. xvij.
 i. nō nisi/ et. c. sequēti. Et p
 nō nisi/ et. c. sequēti. Et p
 nō nisi/ et. c. sequēti. Et p

reprobant. xvij. di. c. conuincit
 et ibi dicit textus Legite isa
 missim. Et illaz di. no tota
 et est cont' te/et alie vsqz ad
 xx. et. xxij. di. Et pontifex
 aplice sedis/est caput q. ardo
 mundi/et nulli subiat/si oib' q
 pest/et de omibus habet iu
 diauz/et a nemie est iudica
 dus/ut patet i. s. allegatis/
 et i. allegandis/nec mis po
 sitiuu subiat sumuz pontifi
 cem/alian conuincit ul' p'one
 uiuenti/nec sacra scriptura.
 euangelioz/pauli/ul' alioz a
 postoloz/hoc sonat uel ordi
 nat/nescio unde tibi et tuis
 sonis/her potestas/imo ma
 xima et pessima i honestas/
 et nouu genus exactionis/
 nec papa recognoscat aliq
 supiozez hoiez/nisi tantu illu
 qui et homo est et deus/a
 quo et habet que habet. Et
 et sic no nisi deo subiat/et
 i causis romane eme ul' se
 dis/no est recursus ad supi
 orem/de elec. licet/et sibi co
 pent hie pntez iuris dicto
 nisi i multitudme militatis
 eme/qua et habet imedia
 te a ihesu xpo. xxij. q. i. cu
 beatissim' et c. loquitur d'ns
 iglo. et alijs iuribus/notis
 et notandis p me/nec vll
 alti hoim etiaz si sint conuincit
 riter cogregati. ij. q. vi. dudū/
 Vide tu frater consideratis
 pdictis et sequentibus/quis
 sanus sit in hac re. uel isan'
 no bene video sanitatez. Itē
 no ligatur a canone. xxij. di.
 si inimicus. et. c. sequenti. Et p
 nouas leges condeze/no h

cont' euangelioz/et aploz/et
 sanctoru eos sequentuz. diffini
 tiones. xxv. q. i. fut quidaz/
 et quor. c. sequē. et no est h
 gatus de iure/ad ea que sta
 tunt/est tunc honestuz/ut ea
 seruet. xxv. q. i. confidim.
 et. c. ideo. Et. c. dele. dignatuz/
 Et statuta antecessoꝝ suoz
 custodire debet. xxv. q. i. iu
 sticie. et. q. ij. i galliaz. et. m.
 c. sequē. Ipē sim plenitudiez
 pntis/de iure potest sup ius
 dispensare/de concess. pben.
 pposuit i glo. Et quid adhuc
 dicit ipē est qui supiozez no
 habet/de elec. c. licet/et est
 sup omē conuincit. et omē
 statutuz. et. c. significasti/et
 constitutio sedis aplice omis
 asringit/de constitu. c. vltio
 iglo/excepta tantuz causa
 fides/ut. s. dicitur est/et quod
 ipē approbat/no licet alijs
 reprobare. xxij. q. i. her si
 des. Et si aliquid facit/ quod
 no videt iustuz/ si ronez no
 possum' assignare/inchilo
 min' iustuz est. xxij. q. iij.
 c. de tyris i glo. Sz archi
 dyacon' i. c. rogant' xxij.
 q. i. qui vult/ q. papa no pos
 sit sedez suaz/ a roma i aliu
 locuz mutare. In hoc no ē
 vis/plura alia hys similia/
 et maiora hys. iuenies/ i
 c. i. notatis/ que p totuz de
 aretuz vsqz ad tractatuz de
 pnia de hac matia loque
 aa plegi/et consequēter si
 gnaui/et ibi potis videre/
 Et iure cor omis eme p orbe
 diffuse/ad emaz romanā p
 tinēt/de p'ileg'. c. si papa hb.

v. et romana etiam omni etiam
disponere duo caput est a ma
gistra. e. l. de penis. c. vltio) -

Quod aliqua de sacra scriptu
ra subiugam que ad ipositi
fiat. **A**. xv. sup vbo Tu es
petrus dicit glo. in limaris a
me petra. Et sup vbo Et tibi
dabo dicit glo. in limaris. etiam
Itē sup vbo quodcumque ligaueris
super terram glo. inter limaris
quodcumque indignum remissioe
iudicaueris dux vniū. in di
gnus apud deū iudicatur -
Item sup vbo quodcumque solueris
sup terram glo. quodcumque solue
dux iudicaueris dū vniū. re
missionem patrum consequit a
deo. **I**tem sup verbo Et tibi da
bo. Glo. ut omnibus constaret
quia absq. ea confessione
fide nullus regnum celorum pos
se intrare. **I**tem sup verbo quod
cumque ligaueris habent quide
eandem iudicari potestate
alii apoli quibus post resur
rectionem ait. Accipite spiritum
sanctum etc. habet etiam omis
etiam in presbiteris et episcopis. **I**tem
petrus etiam specialiter accepit
ut omis intelligant quod quicumque
ab unitate fide et societate
eius se separauerit. nec petra
nis solui nec celum potest ingredi.
In eadem glo. Et porte inferi
secundum autem hanc promissio
nem etiam apostolica petri ab omni
seductione et heretica curru
uentione immaculata manet
sup omis ipositos et episcopos et
sup omis primates etiam a
populorum suis pontificibus

in fide plenissima et auctorita
te petri stabilita in quassibilitate
ipsa sola regnans silentium im
ponens et omni obturans ora
hereticorum. Et nos necessario
non decepti superbia neque vniū su
perbie debzati typum veritatis
predicam. Et post dicit Orige
nes in eadem glo. Si ego et nos
patre nobis reuelante qui est
in celis confessi fuerim in ihm
christum filium dei esse vniū et no
bis dicitur tu es petrus pe
tra enim est omis qui imitator
est christi aduersus autem que
porte puaalent miserorum ille
neque petra dicitur est sup
quam christus edificat etiam neque
etiam neque pars etiam quia christus
edificat sup petram. Et dicit
Crisostomus sup verbo Et tibi
dabo etc. sicut pater tibi dedit
me cognoscere ita et ego ti
bi aliquid dabo scilicet claves
regni celorum. Et subdit ibi Pa
banus. Qui enim regem celorum
maiori preteris deuotione
confessus est merito presbiteris
ipse collatis clauibus regni
celestis. donatus est ut con
staret omnibus quia absq. ea
confessione ac fide regnum ce
lorum nullus posset intrare.
Claves autem regni celorum
ipsarum discretionem et potestatem
nominat potestatem quia liget
vel soluat discretionem qua
dignos vel indignos discer
nat. Et subdit Origenes di
cens. Vide autem quanta potestate
habet petra sup quam edifican
tur etiam ut etiam iudicia ei
mancant firma quia deo iudi
cante per eas. Et subdit Criso

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dicens vide etiam quod
redunt petri ad ex
ipso intelligitur her
mittit dicitur que
dei solus sit pan
etiam in remittibilis
ter tot presbiterum
ad omnes presbiteros. **I**tem
banus ibi. Per autem
atque ligandi potestatem
soli petro dicitur videri
Tamen et etiam apoli d
no etiam in episcopis ac
omni etiam deo petrus
claves regni celorum et
tunc iudicare potestatem
potestatem omni per orbem
intelligitur quia quicumque
unitate fidei vel societate
quodlibet modo semetipsum
gauritales nec vniū aliis
na. absq. nec vniū p
regni celestis ingredi. Et
de ibi de glo. ordinarum
dicitur sicut etiam ex pe
recessit ad unitatem
fidei. Deo enim eius p
apoli constituitur etiam
potestatem christi haberet
nisi id que dicitur si me
dese renuerit si forte
dissentent quod si dicitur
neque in etiam unitatis
alio respicit. **I**tem luc. x.
potestatem hoc eris ho
re potestatem ad ipum petrum
dicitur et tunc petro
dicitur dicitur et hoc in eadem
Et in glo. sancti thome
dicitur et dicit sanctus gregorius
etiam in re. c. xv. **I**tem
potestatem regni celorum
suis reuelat solidatis.

tores. et. c. sunt quidam. et. e.
ca. q. ii. c. si quis dogmata.
et. c. postea. s. hys ita videt

Usque huc frater curissime ut
p'scripsi que videre potui et
considerare p' totum dea etu
usq; ad tractatum de p'nia sup
tibi signaui (tamen post dictu
tractatum de p'nia inueniuntur
i alijs causis et distinctioib?
cauones et glose) ad hac ma
teriaz deseruientes s; suffia
unt ista et postea aliquando do
minio dante videbo etia unde
bone frater si habes de hac
re sententiaz (certis romibus
ul' scripturaz testimonijs ex
ploratuz) me docere digneris
et patuis suz doceri. xxiii. q. ii.
si habes. frater quia michi
cordi est res ista (no possuz
ozu ponere digituz) nec clau
sura cordi in quietuz est em
i hac tunc ihu xpi in consubi
lis satura. xxiii. q. v. qm ve
tus oriens i glo. in sacroz ca
nonuz ac sancte scripture fin
dura) et q' i hys que facta sut
futuroz ad salutez tam spu
aluz q' t'p'aluz p'cauendoz
p'ualoz) nulla penitus adhi
betur cura) s; quilibet quezit
que sua sunt) no que ihu xpi
ad philipen. ii. de censi. c. li.
vi. et de censi. c. pau. arones
cu concordancis ibi i glo) et q'
nec spes est talibus) nec a
liqua occupatio) pro eterne
vite adeptione) imo et oprae)
nec timor ul' tremor est) pro
eterne mortis acquisitione)
et vite eterne p'diaone) no
p't res hec) nisi dolenter cogi

tari) nec i ea quid dicit) nisi a
maro aio et turbato) :-

Nunc dic tu frater bone) m
qua potestate hec facis) q' facta
sunt) licet pro ifectis habeat
et sint) q' tu vicarius xpi) sic de
ponere no erubuisi) nec veri
tus es) cont' dei et sacroz isti
tuta amonu) et si potestas est)
no haberes eaz) nisi esset desu
per data) dat deus potestate
bonaz) p'mittit malaz) ut i plu
ribus locis habetur) scripture
et canonu) (Et sup isto verbo no
p'ma petri. ii. subiecti estote
diat glo. Subiecti. ut conuer
sano vrn omibus placeat) no
resistatis aliau dignitati ho
minuz) aliau p'sone) aliau p'nci
patuz) au vos deus subdi uolu
it) quia no est potestas nisi a
deo) et qui potestati resistit)
ordinationi dei resistit.) Sano
g' q' no est datur optimu) nec
donu) p'fectuz) quod tu fecisti)
nec descendit a p're luminu)
s; ascendit a p're mendaciz
tenebrarum. Iaco. i. Et diat glo
ibidez) interliniazis) (sup vbo)
Omne datur optimu) ac Mala
no a deo) s; potius bona) et
executio ipaz virtutuz) (ul'
vita eterna) que p'fecta est)
Bone frater) quido confide
rasti qd' scriptuz est) Nolite
tangere xpos meos. ps. ciii.
et hoc tuc cu in figura omia
cogebant illis) p'ma ad cor.
x. nec verus adhuc sacerdos
xpc venit) qui cu suo petro.
disposuit sicut voluit) Et tu
xpoz ut ita dia liceat. xpm)
deponere cogitasti et fecisti)

muna res est tu fas et ipi fa
 unt qui fecerunt et facti cano
 nes clamant pma. ij. m. et
 vi. causis et i plerisq; sacre sc
 pture et alijs iuris locis q
 grauis sit culpa et grande
 peccatum detrahere auaiq; i
 et maxime platis. Et tu do
 minus ac patres nrm omi sa
 chissimuz verbis nifestas ac
 molestas (et demu de pois)
 si dia debet de posicio. O cor
 da omi dyademate durio
 ra que conf. s. posita talia
 cogitauerunt et fecerunt et
 vere eoz vox funesta. ij. q.
 vii. placuit et opacio i hone
 sta. Et bene dicit canon con
 eos quos no humanis s; di
 uinis actibus mortuos scim
 ij. q. iij. h; qui i sine et. xvij.
 q. iij. sunt qui opes dicit tu
 multuario mentis ipulsi
 no iudicio x. vide tu quid
 tu dicas vsq; huc de pntate.

Nunc potes frater si legere
 vis et attendere no psumo
 ric et supicialiter predica
 et sequetia q potestates nllq;
 habuistis nec habetis et co
 cesso uel dato qd tunc fieri
 no potest q potestates habu
 eritis responde michi dic si
 bene fecistis eligendo et po
 nendo tales pncipes magni
 ficaz qui milite clericali et
 scolastice discipline nuq; est
 ul fuit ascriptus ul deditus
 nec i eis exatatus et i hac
 re ydiota est. Et dicit ydi
 ote qui ppria tantuz lingua
 naliq; sciencia contet hanc
 studia nesciunt actu. iij. an

ignoras tu cu qnta sollicitu
 dne diligetia et cura cleri
 ci infreozes examinandi sunt
 qui pmoueri debent ut iun
 hoc disponit de elec. cu i m ai
 ctis. et c. qualiter. et c. septu
 est. et c. nichil est. et c. au m
 ingim. et i plerisq; locis de e
 ta. et quali. au sit ars artu
 de elec. licet canon l. vi. et di.
 xxxvi. videas p totuz de h;
 et xxxvii. di. s. ut itaq; et
 xlix. di. c. vltio. et lxi. di. c.
 i. ij. et. ij. et. c. quid proderit
 pulari textus sunt et lxx. di.
 si officia pulter textu est et
 c. seques. Cur no hoc et m
 maximo quia vbi manus pi
 culuz intendit ibi pauldu
 bio est plenus consulendu
 de elec. vbi pncipuz l. vi. Et
 tu ponis tales loco petri au
 nec caro nec sanguis reue
 lauit s; pr celestis. Et xvij.
 tantus fuit q vmbra cor
 poris eius tuc visibiliter al
 leuabat infirmos qui et
 nuc i visibili sue interressi
 omis vmbra culo fideles m
 firmos roborat actu. v. m.
 glo. frater muno est facile
 stare i loco petri x. di. c.
 no est facile. Et beatus ggo
 rius in pastoralis suo hoc be
 ne nouit et scripsit s; iste h
 ber et similia dicta ggoz
 et alioz no considerantur
 nec aduertuntur ab istis qui
 nobis talia suscitunt et fa
 bzicant et ex isto pastoralis
 receptus est ille canon sit
 rector xliij. di. Et beatus au
 gustin; fatetur se moduz re
 gnus nescire nec in hoc qu

beatus remu se
 nere. e. di. ante omi
 x. de vsq; ad s. h
 autibus et h
 de; m. a. et ibi vic
 les et lxxv. di. et
 de; et si bene depol
 tunc no no tunc
 forma se uast; que
 lxx. di. nec alitub
 renaluz dberet eli
 pa; et no gloni. e. d
 peccati no est pro
 qu; quom; heresi
 at; et videt te no
 assemet res ista bo
 futia. et omi regul
 et religione vniu
 ppter eius potetaz
 et sic et sic vide tu a
 no iute vidisti prou
 tis bibidus i xx. su
 lu sup antea dicit si
 loru pema lux et d
 aem no soluz ob muen
 beate frandis deap
 si et fidei puritate ab
 resuns custodiendu
 quozat muis sisan
 et m dicit; ve heme
 ma comisarone vntu
 dar quidaz. Casus pa
 ar; forntur. bonos p
 dme sas q; pntate p
 fides filio si tunc ad vo
 muller successore; qre
 de m dicit; no augusto; qu
 nobis fustuz; fustuz;
 rem; q; c. qm vetus orie
 glo; et lxx. v. sup vbo m
 lre i pncipuz acceptacon
 he; fide; et hie distina
 fident et fandi ad hono
 em; pntate; no q

bernaulo remu se nosce te
 neze. e. di. ante omnia / et vide
 xli. di. vsq; ad. s. hys omnibus
 auctibus / et lxxvii. di. de ca
 dez maria / et ibi videas / si ve
 lis / et lxxviii. di. etia de ca
 dez / et si bene deposuisti / qd
 tamen no / no tamen electoꝝ
 forma seruasti / que feditur
 lxxix. di. nec alicubi in memo
 conaluz debere eligere pa
 paz / et no glom. e. di. c. si qd
 pecunia / no est pro te / et lo
 quitur quomodo heresis reap
 at / et videas te no bene fe
 asse / nec res ista bona / imo
 fatua. et omni regularitate
 et religione vacua / Tu dices
 ppter eius potetiaz fecim'
 et sic et sic / vide tu / aut tu
 no ante vidisti / prout deu
 tus bishardus i xx. sua ome
 lia sup cantica dicit / sit itel
 lectu premia lux / et dux in
 nom / no soluz ob cauendas
 heretice si audis decapulas /
 si et fidei puritatez / ab eoz
 versuaz custodiendaz / ve
 quoq; / ut cautus sis anima
 et indisa etaz vehemenciaz /
 i tua comisacoe vitare / Et
 diat quidaz / Casus papites
 raro forantur. bonos fines
 Nonne scis / q; piscatori petro
 fabri filio / si tamen ad vos p
 timisset / suoz sozoz qreze
 debuisset / no augusto / quia
 nobilitas faustuz / faustuz ac
 xxiii. q. i. c. qm vetus ories
 i glo. et Jaco. v. sup vbo / no
 lite i psonaz acceptacoe
 hze fidez ac / si hac distanciaz
 sedendi et standi / ad honoꝝ
 emastis / eos referam / no est

putanduz / leue esse peniti /
 i psonaz acceptacoe habe
 fidez dmi glorie quis em fe
 rat elegi diuites / ad sede ho
 uozis eme / quis em / cotep
 to paup mstructore et sa
 chore ac. Itz alia glo ibide
 quicunq; diuites ppter diui
 aas elegit / et ppter paup
 tatez abiat / utrobiz peccat /
 xlix. di. c. sacerdotes / Et Ja
 cobi. iii. diat / Quo modo dux
 officiaz docendi usurpat / et
 xpm no sinceriter nunciat /
 maiorz danacionez mere
 tur / q; si solus / suo scelere pe
 rret / sicut cont' qui bene mi
 nistrat / graduz sibi bonu ac
 quirat / hec glo ibi. S; istud
 tuu ydolu qd erexisti / tu et
 tuu coplices / no considerant /
 nec adhuc considerat talia /
 pferim illa verba. Potetes
 potenter tormeta patient /
 sapie. vi. et ibi diat glo meth
 maus / qui scz madata dei co
 tepnedo / graua pna comise
 rit / nec penituerit / sicut en
 potetiores fuerit impieta
 te / forta sustinebit tormeta
 gehene / videat ipe / an no sit
 impietas ipissima etia / qd
 ipe fecit et facit / tuz tam ut
 s. posui / totus ydiota sit / et
 docendo. et sciencia null' /

Nunc frater carissime / vide
 de potestate tua / qua tñ nu
 q; habuisti / si bene expendi
 sti aut exerauisti / dico ego q
 no / quia cont' sacros canoꝝ
 egisti / et illi qui sacris nesciunt
 obedire canombus / penitus
 iubeant officio careze susrepto /

no
 paupem

no

no

no

no

m. di. p. her et si legibus. Vide
 etiam si parvisti canonibus (certe
 no si mensuraz celestis dispen
 sationis excessistis) et eo ipso in
 contumelia disponetis istis. x.
 di. c. certuz est primo cont do
 ch. ma. apli. ad hebre. xiiij. et
 xi. di. nolite) dic michi que so
 bi forma a iure tradita si a ius
 haberetis de sumi pontifias
 electione) ut de elec. c. licet xx
 xiiij. di. c. in noie dñi. lxxix. di.
 ifuma) et ibi vide) et eade di.
 c. si quis peccata) ibi dicitur. qui
 no concordi et canonica elec
 none cardinaluz) no dicit p
 conaluz) fuerit inordinatus/
 no aplicus s; apostaticus habe
 atur) Et ibi glo) quomodo reu
 niat heresis) bona glo est) sed
 no tibi placebit) sicut nec oia
 sup et infra scripta ul scribe
 da) ubi rogo) de vobis p; ve
 rificari qd dicit) subtiliter q
 renduz est) et cognita veritate/
 cu dei timore) quod iusticie or
 do suaserit) est iudicanduz. ij.
 q. i. c. i. p. m. s. (si vos vultis ut
 video) qd sitis orbis maior) vr
 be. xviij. di. legim) et apud vob
 sit impandi auctas) no obseq
 di necessitas. xvij. di. bene
 quidez) et sitis sup ius) nec le
 gibus ligemini) et p conseques
 supiores no habeatis) s; sitis vo
 bis ipis lex) no est ita frater)
 si est puerza iniquitas) et in
 qua puerzitas) s; si vos estis
 orbis. qui her fecistis) ut au
 dio no ut vidi) vrbs hodie
 maior est orbe) s; ille canon
 legim) et eius glo) ml p vo
 bis fravit) ad hoc vide glo m
 xxiiij. q. i. qd nuz ligaueris.

no

Nunc vide frater) qd impos
 sibile facere attemptasti) quia i
 possibile dicit qd no est hone
 stuz) et quod no iuste fit. lxx.
 di. c. cathmensis i glo) et regu
 la vtriusq; iuris dicit) quod
 contra leges fit) pro infecto
 habenduz est. de iur iur. c. cu
 contingat i glo) (vere vos con
 leges et canones fecistis) et
 fratis) Et alibi dicit) Id dicit
 posse) quod de iure possum)
 Dicit etiam) que no sunt ma
 la) interdum debent obmitti
 ne sint exemplo pniciosa) s;
 fecistis ut videtur mala) no
 curantes mala i populo xpi
 ano) et fide catholica ozura
 suscitari) et hoc ex impetu ve
 stro) et improuida consideraco
 ne) qui tanta mala misirat)
 Et bene verificat) de vobis ul
 dicit) ut scribit ps. Cvi. Tur
 bati sunt et moti sunt sicut
 ebrius) et omis sapia eoz de
 uozata est) Et ibi dicit glo) Si
 aut ebrii titubant) quia pspituz
 eoz ul aduersitas) maior est
 viribus. In quiete sapientes
 apparent) qndo loquuntur. qndo
 legunt) s; veniente tepestate) oia
 huama consilia deficiunt) et qd
 agenduz sit no vident. Et
 vere sententia vza) no a discre
 tione matre virtutuz) s; a no
 uerca iusticie) voluntate et p
 cipitacione processit) de sen. i
 et re iudi. c. ij. i deme) hunc
 sufficiat de istis) qd plura adde
 rez) necessitas no exposat) vn
 naz her aduertissetis) uel ho
 die aduertezetis) ipe dñs dur
 et vos) omibus consideratis.
 visis. et intellectis. no pfun

no

no

no

doze) si emendato
 debis ena) ai istis
 scribendis) apostro
 sic) vobis a doctari
 viij. q. i. i scripturis
 loqui pnapuz) v
 it) et de similitudim
 lu) exchiclis) xxviij
 di. q. c. pnapuz) m
 ruz) et dicit sup cele
 stuz) qd p sue xij) vi
 latate de iudice dele
 nu) ostendenduz est
 dat) de his) que sede
 sibi specialiter) ifigu
 lalis domuz) reseru
 sunt) ut credo) lxxiiij
 de i) reptoz) eiusde
 truz) quod dicit) aut
 trouz) de tempo. ordi
 remittit) et videbis
 fones ad alia) nra) q
 oie) tui) te) nichil mu
 po) te) faciat) dicit) tho
 fode) ai) he) fut) pxi
 ne) videntur) de sua) de
 tate) et) fut) xxv. de) jul
 vi) q. i. c. xl. Et ille) for
 vident) lris) et) verbis) c
 vobis) qm) hic) caplm) e
 a) monacone) illuz) as
 las) i) bosileas) ml) pro
 vobis) pxi) vobis) a) m
 tate) et) ego) sibi) illuz) m
 vident) ostendi) x. q. i. c. al
 vident) sibi) qd) essem) sing
 vident) dicit) alibi) no
 vident) her) collegiu
 dicit) singularitas) sua) a
 tal) mea) Ego) no) m) mto
 vident) mee) de) consti) v
 vident) nec) prudens) suz
 vident) sensu) abundo) s; sed
 san) loqui) diuina) et) a

donec si enucleatorie tu vi
 debis etiam ai istis infra sb
 scribendis si apostataus tuus
 sit vocatus a deo tanq' aaron.
 viii. q. i. i scripturis uel ab il
 lo qui principuz viaru dei fu
 it et dei similitudinis signacu
 luz (ezechielis .xxviii. de pem
 di. q. c. principuz inquit via
 ruz (et dixit sup celos ascen
 dar' t' ysae .xiiii.) vide i specu
 latoze de iudice delegato. s.
 nu' ostendenduz est) vbi tra
 ctat de hys que sedes aplice
 sibi specialiter i signu vniu
 salis domini reseruauit) Et
 sunt ut credo lxxxix. Et vi
 de i reptorio eiusdem specula
 toris) quod dicit' aut eu rep
 toruz (de tempo. ordi. et ibi
 remittit et videbis remis
 siones ad alia iura) que fa
 ciunt cont' te) nichil inueni qd
 pro te faciat. Dixit thomas
 Vnde ai hic fuit p'ime) et
 me visitaunt de sua benigni
 tate (et fuit .xxv. die July An
 no .i. m. c. xl. Et ille Vnde in
 uitauit lris et verbis quib'
 valuit) ep'm hic. caplm. et auer
 a corona conez illius asini fe
 lias i Basilea) si ml profecit
 postq' pauca verba a me au
 diuit) et ego sibi illuz cano
 nem ostendi. ix. q. iii. alioz)
 videt' sibi) q' essem singula
 ris homo) dixit alibi) no ad
 me) p'pterea hec collegi (ut vi
 deat' singularitas sua) i su
 oz ul' mea) Ego no in uitor
 prudene mee) de consti. ne
 iuitatus) nec prudens suz) nec
 i meo sensu abuudo) si sedm
 saan eloquia diuina et cano

nica) prout ibi video) ita iudico)
 a me ip'o nichil facio) si ip'e et
 sui) ex toto p' contrariuz vidit')
 Adhuc p'tereuduz istud non
 puto) si ater. tu scis. qui) sasma
 induat heresim) nec potest sasma
 esse sine heresi. xxiiii. q. i.
 s. qd' autē. ~~sq' autē~~ in glo) et
 est p'zim'. s. et tam heretia q'
 sasmata) cadit i apostasiaz) de
 hoc videas i summa Johis. ti. vi. i
 vii. libro ^{p'imo} et goff. i summa ti. de
 sasmatis et apostatis. Et di
 cit hostien' in summa ti. de sas
 matis) p'prie sasmatis de) no
 qndo quis no recognoscat po
 testatez) romane eme) sic em
 effiat' ouis ex nea ab ouili)
 vnde si aliter occupet cathe
 druz) q' debeat) puta min' ca
 nonice est electus) sicut tuus
 infelix) fur est et latro. xxiii.
 q. iii. tres p'onas) Et ad phi
 lippen'. p'mo dicit' in glo. viti
 tez quippe amiaabant quida
 et si no veritate) a no vero aio)
 tezeis em cupiditatib' con
 sulentes) i regnu celoz amia
 abant) habentes in lingua ve
 ritatez) si no in pectore castita
 tez) qui sunt vtilis eis quos
 instruit d'ns) vnde ait) que di
 cit' facite) opa autē eoz noli
 te facere) Ex occasione em e
 uagelizant) quezetes abhoi
 bus comoda sua (ul' peanari
 aul' honozul' laudis huane)
 quomolibet volentes acce
 muneza) no tam salutez eius
 quezetes au amiaant) q' co
 moduz suis) Qu' vero audit
 salutez) ab eo qui no habet sa
 lutez) si illuz a edideat) que
 illi amiaat) qui amiaat de

trumētuz habebit) an anūcia
 tur. habebit lucrū (quia anū
 ciat euāgeluz scz rem rectuz)
 si nō recte) et ideo nō est rectus)
 quod anūciat rectuz est) si q
 anūciat nō est rectus) qre) qz
 aliud qrit i emā) nō deū qrit)
 si deū quezeret) castus esset) qd
 quis a deo preter deū) aliquid
 querit) nō caste deū qrit) Tres
 iuenum) psonas) si dñi verba
 i euāgelio diligenter iuestiga
 m) pastoris. mercenarij. fu
 ris) pastor veritate vitatez a
 nūciat) mercenarius vō) or
 catione) vitatez anūciat) aliud
 qrens) tamē et ille xpm anū
 ciat) et ille fur et latro vita
 tez negat et tollit) Diligēd)
 est pastor) tolerādus est m
 cernarius) cauendus est latro)
 Vide q) si tuus infelix) rectus
 sit) et qua intēone intēuerit)
 et si caste deuz q) sicut) aut cō
 moduz suū ppuz et honore)
 an nō) Itēz dicit hostien) i su
 ma vbi s. scz de falsinacis) no
 diaz ante ista verba pxie di
 ctā) Apostasia) est temerarius
 recessus a statu fidei et obedi
 enae) Nūc videas tu) ego em
 puto) q) hoc soluz) si nō alia su
 pra uel infra posuisset) p) clu
 deret ul' cōcluderet tibi) et tu
 is consocijs) si dixi s. vos vul
 tis esse sup omia iura) et su
 pra deū) qz egistis aliter) q)
 deus ordinauit) ut i allega
 tis et infra allegandis vidē
 nec dei timorez p) oculis ha
 buistis) ut ex factis vris col
 ligatur euidenter) de statu
 mona. q) dei timorez) s) h
 continere nō valeo) et oīno

cordi michi est) q) ille dux. de
 tanta antiqua et notabili do
 mo) etiaz comitatus tpre) sic
 miserabiliter deceptus est) a
 arāuentus. ab illis) et pillos)
 qui nō euz neqz deū que sic
 rūt) si que sua) de quibus lo
 quitur glō) et sunt tales p
 ut dicit glō exodi. xv. Impi
 os etiaz hodie terra deuorat)
 qui semp deterra cogitant)
 terrena faciūt) de tereno lo
 quūtur) litigant) terrā deside
 rant) i ea ponūt spem suā) ad
 celuz nō respiciūt) futura nō
 cogitant) iudiciuz dei nō me
 tuūt) nec promissa eius desi
 derant) Talem cū videris) lūm
 re et voluptatibus dedituz)
 i quo nichil anima valet) sed
 totuz libido possidet) hec di
 No em) q) q) tota fama i hoc)
 et etiaz opinio cont euz labo
 ret) nūq) nisi difficilime cre
 dat) aut bene credere possū)
 q) auaricie ceatas) danande
 qz ambicōnis iprobitas) de
 elec. c. auaricie h. vi. aut de
 testanda puezitas) c. de cō
 ces. pben. e. li. c. detestanda)
 aut pphanus ardor auari
 cie) autētū ut iudices s)
 quoqz suffragio coll. q) aut
 effrenata cupiditas) c. ut in
 phemio de) et aluz) c. oculos
 tanti pncipis ul' animū) in il
 laz temerariuz aut effrena
 taz audacia) ipulezit) de elec
 q) us h. vi. et q) sic horrede
 cupiditatis ipulsu) ducta sit)
 de rebus ecclie nō alic. c. qui
 res) et q) eius animū) ita se
 ua cupiditas sic occupauit)
 de iudeis. c. ita) aut tā ingētuz
 Traculi

exodi. xv.
 no 67
 Diato. q. d. d. r.
 raut. c. d. d.

et venenat) sagittis
 tetigere) ul' q) imp
 suaserit) xlv. de p
 nem) iur sic letituz
 muezit) q) m) m) m)
 ruz) venenat) q) dñi
 q) consilice) subdu
 ceret) etiaz) si iuste si
 deberet) vbi) di) licet
 mens) em) talis po
 audi) esset) ut ab) s)
 nosat) a) vctis) me
 alias) a) de) sibi) con
 vi) di) c) v) m) p
 tenos) eū) sic) tali) m) s)
 te) esse) h) s) l) u) g) u) r) p
 sue) f) u) t) a) s) i) a) s) i) c) h) a) l)
 semp) au) s) emp) argu
 dent) reddis) cō) put
 tus) au) r) u) m) t) u) e) n) t)
 vbi) di) sicut) h) m) et) q)
 hoc) sic) sue) saluti) s) i) c)
 q) u) s) v) l) d) i) s) i) p) a) p) a) l) e) t)
 grande) et) confusione
 q) u) s) i) n) e) v) l) l) o) p) u) d) o) z) e)
 q) u) s) i) c) et) di) u) i) m) i) u) d) i) c)
 m) o) z) p) e) t) n) u) e) z) u) t) p) r) o
 v) e) r) e) n) d) i) s) f) r) o) n) t) e) s) h) u) m)
 s) i) n) t) e) z) d) e) m) e) r) g) e) z) e) d) e) l)
 d) i) d) i) o) s) a) n) c) t) o) q) u) i) a) i)
 m) o) d) s) u) a) m) u) s) i) p) d) i) s) s) e)
 m) s) i) s) s) i) c) a) s) n) o) n) h) u) i)
 l) u) s) h) o) m) i) s) p) r) a) d) u) z) s) i)
 r) o) z) s) t) r) a) g) e) s) i) a) c) e) t) l) d) i)
 c) o) n) t) i) n) e) t) d) u) z) s) i) c) p) h) e)
 f) r) a) b) i) t) e) r) i) g) o) z) e) z) s) a) n) c)
 m) o) z) o) n) e) t) n) e) u) o) s) s)
 r) e) n) e) u) e) z) a) f) i) d) e) i) m) a)
 e) d) i) s) s) u) e) z) e) m) i) t) e) t) r)
 u) l) d) e) c) o) b) s) i) t) e) t) r) e) p)
 e) t) a) d) i) n) s) i) a) z) i) g) n) a)
 i) p) a) d) o) n) e) z) u) s) q) i) s) e) m) p) i)
 s) e) r) u) t) o) n) q) d) e) m) i) s) u) e) a)
 p) o) s) s) e) r) i) t) i) n) h) a) b) e) b) i) t) i) p) p) e) z)

diat wilhelm^{us} pisiensis de sa-
ramētis. Intellectus deū ig-
nans) et affectus deū nō a-
mans) utiq; nō viuūt) dū deo
nō viuūt) dū se et sua i ei^{us}
honorez et obsequiū) nō con-
uertunt) Et bene concordat
aū hūc glō. ad philipē. 1.
que diat sup vbo. sicut lumi-
naria zc sicut emi stellas cel.
nō extinguit nox) sic mētē
fidelū) adherētē celo. i. sa-
cre scripture) nō obscurat
humana iniquitas) et illa
quā agitur itēra) etiā
si qui mentiant^{ur} de ipis) suos
tamē aūsus) i celo nō obliquit
nec tardant) Ita sancti) quoz
conuersatio i celis est) ppter
mala mūdi que despiciūt)
ul' falsa que cōfingūtur i
ipos) lucez verbi et vite exē-
plū) nullo mō interpolant) h
cont' illos) qui semp de inferi
orbis cogitant et tractant)
nec spem ponūt i eternis) s
tantū i caduis et caduas) de
quibus bene vificatur xlvj
di. c. hmc em. s. gibbus. et. s.
Elypus. nec de eterne vite
pmio) nec eterne mortis sup
phao) aliquid meditant) sp
litigiosi) adula cōmbusq; aūs
pncipuz) ut illius duas
nūc) sibi conaliant. xlvj. di.
s. etre) et diāt bonū malū
et malū bonū zc xi. q. 11. ve
qui diatis) quare et de talib)
nobis eueniūt ista mala) a
iste turbaciones) et sic ut vi-
dere possūz) considero talū
hōm consilio) istuz pncipē
mādisse) i istuz laborintuz) q
re bonūz esset ei) cogitare

illud qd scribit^{ur} ad. xvj. et luc
ix. de symo. matheus) ml pro
dest homi si vniuersūz mūdūz
luaret) anime vero sue detri-
mētūz pariat^{ur}. Et sūmope vi-
gilandūz esset sibi) et cogitā-
dūz) ut oculūz mentis sue)
qui purus esse debet de elec-
quozdāz libro. 11. apuret. et si
peret et intelligeret ac nouis-
sima prouideret) deutro. lxxvj.)
Et diat ibi glō mēlmaus) v
tinā sapent p se) et intelli-
gent p doctores) ac nouissā
prouiderēt) tormētā ul' pma)
et xxvj. c. ibidez diat vna glō
que incipit) omis incestus) si
spaliter hereticos) atq; sasina-
ticos) patit zc) qui sponsam
xpi) qui omi pater et a reator
est) errore corripunt) adeo ut
colūpna dei viuētis) iā nu-
tate videat^{ur}) et sūmū pncipē
ris) sagena) procellis itūme
scētibuz) qī cogat^{ur} i nauis
gū profunda submergi. xxvj.
di. i noie dñi) et q nō operaz
daret) p dicitus dux) q talia fi-
erent) Adior adhuc ut. s.
dixi. et plura dixisse potuis-
sem) s; prohibuit michi pro-
lixitas) et plus infirmitas) q
tam audaces) proterui) et p-
sūptuosi) fuerūt) et adhuc sūt)
q talez pncipēz) qui nutu di-
uino correptus) et scō spū m-
stigante) informatus) volebat
cogitare dies antiquos) et a-
nos eternos i mēte habere)
ps lxxvj.) et i secreto mē-
tis sue agere volebat) vbi
nemo oblatrat) et ibi de et-
nis agere) quod et ibi licet)
nō i strepitu) qz her cogitacō

de etnis

de eternis magnis
cuq; ab omi tumultu
manat ut securus
inglō p dicit ps et co-
luit) quia omi qz
dicitur pro his factis
sunt ps lxxvj. i glō
pncipē i mētibuz
tribus lōis de hoc tra-
dimitte) quia longū
ad pncipē) si m collect
que collegi de bonis
ista inuenit. Et recō-
voluit) omis aūs suo
ritudine nō sue) vsq;
ibi glō) et voluit tēp
missē) qz dies mali sūt
v) et quis sit qui redi-
pūz) vnde ibidez i glō sup
grandē i dño semp
sēp m mēte) illius glōse
pncipē voluit cogisse) que
qui pncipē i aūs suo) cō-
pncipē sit homo natus
frangit) uel quid futurū
hōis est) vni m qntis
pncipēz) cōpūctōne)
quā) et volūtatē) pncipē
contētat) et statū) aliqu
pncipē seductus) obli-
vūz) cōpūctōnis) et ad
redē) voluit etiā) qz de
no aūs esset) xvj. q. 1. cu
no et voluit) relichs illi
pncipēz) mstrumētis) s
sui) pncipēz) ad se ipm
dicit) et se contēplari) zc p
dicit) si tūc sibi sic a-
dicit) malos) pncipēz) i
pncipēz) et voluit) vncipē
i aūs) dicit) i vncipē
i vncipēz) contēntōsis
et mstrumētis) sūm
et mstrumētis) ut fo-

noie nisi ypocrisis designat.
Struao naq; dicitur spem vo-
landi habet si vsus volandi no-
habet quia et ypocrisis cum
110 chis intuitibus ymaginez de
se sanctitatis insinuat si tñ
vitaz sanctitatis ignorat in
puerza em mente draco cu-
bat et struao pascat quia la-
tens malicia callide tegitur
cu intuituz oculis simulaco
antefert. Et ponitur etia her-
vba ysae xxxviii. et paulo an-
dicitur maliciae em mentis
duplicitas se se mi se colliges
110 abscondit in tenebris defen-
sionis et vi. di. c. no est pñm.
dicitur no feret vestez de lana
et lino contextaz i glo ai qua
corozdat de elec. cuz causaz
et de apostatis. c. quidaz et
deuteronio l. xxv. dicitur no in-
dueris vestimeto quod ex la-
na linoq; confiat lino inte-
rius relat i supfac lanaz
110 demonstrat. Veste ex lana
lino induit qui sub locucoe
inocēne relat subtilitate ma-
liciae. Et dicit glo ad coloren-
m. ul' vltio. c. Simulata mo-
reā no est inocēna simulata
equitas no est equitas si
dupliciter peratur in quo e
et iniquitas et simulaco et
i dem cu de quibusdaz de reli-
gios domibus dicitur in glo si-
mulata equitas duplex est
iniquitas inao. quia maluz
fiat et abutit bono. Recte
sic feat et fiat ille maledi-
ctus dux que pro ydolo vos
erexistis et adoratis ve sibi
et vobis. Bene em vificatur
de eodez ydolo. illud qd dicit

sanctus gregori libro viii. mo-
raluz. c. xxxvi. sic dicens. Ma-
110 ligni em vocantur ypocrite qui
bonu no bene faciunt et recti
queq; sub studio laudis ope-
rantur manu vero cui porri-
gin. Huc videlicet ab imis
eleuam. Malignus em deus
manu no porrigit quia que
retes terrenaz gloriaz imo-
derelinquit et quis recta
videant esse que agunt hos ad
gaudia no puehit aut certe
ideo maligni appellantur ypo-
cite quia benignitatez erga
proximos ostendunt et dolos
110 sue iniquitatis operiunt per-
one naq; uel qd faciunt ul'
loquuntur simplicitatez exte-
rius exhibent si subtilitate
interius duplicitatis callent
puritatez supfac tenent simu-
lant si semp maliciaz i b spe
puritatis occultant contra
quos bene p moysen dicitur
no indues vestez ex lana li-
noq; contextaz p lana quip-
pe simplicitas p lino vero
subtilitas designat. Et nimi-
rur vestis que ex lana lino-
q; confiat lino interius ce-
lat lanaz i supfac demostet
Veste q ex lana linoq; con-
textaz induit qui i locucoe
ul' actione qua vtitur intus sub-
tilitatez maliciae opit et sim-
plicitatez foris inocēne oste-
dit quia em sub puritatis
ymagine deprehendi callidi-
tas no valet qd sub lane gros-
situdine linoz latet. hec ille.
Et dicit glo ps xxv. i pmo
versu et est nobilis contra
illud ydolorum illuz duce ypocrite

vetus amant amha
em dealbatus est y
que foris luct' ntu
de isto pariete dicit
te no emendo alius
rter exetosi ofuz
quis mfacit foris e
ypocrite qui pariete
eze dealbatus no solu
ideo qui imitat' tanq
uz faciens foris mu
de pariete dealbato
actu xxi et xxii
Si dicit de ypocrite
illa que sanctus greg
esset longu nimis n
hic sufficiant ista dicit
tra istuz dicit maledi
tanta mala facere et
pseuerare no veret n
bestiaur au no man
me subuel i bonis que
ere incept' et malicia
oua pelle vulpina et
na mētez qrens her
he nichonit' veufiat
no istud qd conter du
dit probins spem si no
pōnt' sibi spes vale
probate eret de ypo
et simulacōne i sumā
ul' confessor lib. m. ti. xx
de penit' et remiss' q
m. et m. et petrus de pr
i reprobo suo i verbo yp
sē ad multa vna remittit
Et de ypocrite diffinit
subtile maluz an
fretuz vntuz facis. n
fretuz nō. Et Bernguan
mucnatio vna amoni
verbo simularo lanus
omissiones dicit qd petrus
no remissus. In fac' sep

no

vetus cunctat cunctu/paries
 em dealbatus est ypoarisis/
 que foris lucet/intus lutu e/
 De isto pariete dicit in paue
 te no conuincto alijs/si singula
 riter erecto/si ostuz facias/qd
 quis intueat foris est hic e
 ypoarita/qui parietez vult stru
 ere dealbatur/no solidatur/et
 ideo qui imitat/tanq' i eo ostu
 uz faciens/foris inuenit' r'
 De pariete dealbato/habet'
 actiu' xxij. et xxiii. q. i. paty/
 Si dicere de ypoaritis tantu
 illa/que sanctus gregori' dicit
 esset longuz nimis/nec vtile
 hic/sufficiant ista dicta sic/co
 tra istuz duce'z maledictu/qui
 tanta mala facere/et in eis
 pseuerare no veret' nec eru
 besat/cur cur no mansit i do
 mo sua/uel i bonis que speci
 eten' incepit/et malia ose sub
 ouina pelle/vulpiaz et lupi
 naz mente'z gerens/her mala
 hic inchoauit/veusiat' bene
 de ipo istud/qd coiter dicitur/
 dat probitas spem/si no spes
 pbitatez/ml sibi spes valet q'
 probitate caret/De ypoarisia
 et simulacone i summa Iohis
 uel confessor' lib. iii. ti. xxxiiij.
 De penite. et remiss. q. c. liij.
 iii. et iii. Et petrus de prato
 i repto'uo suo i verbo ypoar
 sis/ad multa nua remittit/
 Et sic ypoarisiaz diffinit. ypo
 arisia est. subtile maluz. vir'
 secretuz. virtutu'z fucus. tinea
 sanctitatis/ Et Beringariuz
 i inuentario iuris canonici/
 i verbo simulacio/latius re
 remissiones dat/q' petrus in
 suo remissorio. In sac' septa

no

no

etia inuenit' de istis/committo i
 maioribus meis/et in summa
 vicioz tractatu de supbia titu
 lo de ypoarita post titulu de va
 na glozia. pulare tractatur de
 ypoaritis. S; nu'c ip'e dux debe
 ret scire/qua no sunt facienda
 mala/ut eueniant bona/et dicit
 canon. Non valet esse bonu qd'
 fit absq; deo/vbi em de est/agnu
 cio eterne et i'comutabilis ve
 ritatis/falsa virtus est/etiaz i
 optimis moribus. xxviii. q. i. s.
 ex hys itaq; Et dicit canon ha
 leto simplicitatez colube/ne au
 q' machinezis dolos/et serpen
 tis astuciaz/ne alioz subplante
 ris insidus/no em distat mltu
 i vicio/ul' deape posse ul' decipi.
 xvi. q. i. c. si cupis. et vi. q. i. ex
 merito/similis glo' ponit' osee
 vi. s; sic ut. s. dixi ext' den etu
 dei facere/peccare est g'uisse/
 et maxime. i hac fidei causa'z
 est magna psup'no/ita ageze/
 et qd' psumptuz fuisse cognosca
 tur/viribus carere no dubiu
 est. xvi. di. c. bene quide'z. in
 finez/et ideo no laudanduz est/
 Et dicit glo' in titulu. de oblign
 comb' que ex delicto descedit
 s. i. nec em oportet laudando/
 augeri malia'z. S; bone fi
 quid. sicut famat' et de ipo du
 ce pdicant' q' no ex simplicita
 te deceptus/s; voluntate ac p
 posito. de sen. ext' i. ai voluta
 te/cont' canonu dicta et ordi
 nonez/se ab inicio ingeffit/et
 fraudulententer sub agni spe
 lupuz gerat/De h'ctias ut offi
 ciaz li. vi. ppter qd' suspectus
 sic habetur/ut quedaz lex dicit/
 Qui se ingezit. suspectus est

no

110 Et dicit canon quicunq; desiderauerit primatum in terra inueniet confusionem in celo nec inter seculos christi computabitur qui de primatu tractauerit. xl. di. multi. et vii. q. i. scriptura dicit sicut locus regum de fidelibus negandus est in terra fugientibus offerendus est. Vellet q; poneret her et alia menti et cordi daret et memorie et hec suta sunt nonne mala sunt et male fiunt (ubi est fides sua) ubi est obediencia sua que sola est que fidei meritum possidet ut dicitur canon et dicit neq; enim se sub obediencia dirigit qui ad precipiendi huius vite prospera libidini prope ambicionis fuit. vii. q. i. sciendum et cum her fiat videtur ipse et reputatur in probus et ambicionis reus. e. ca. et q. c. ap. et q. p. esse diligit non prodesse. Et bene verificatur de ipso quod dicit augustinus ps. lxxxviii. i. versu. Elegi abiectus esse in domo domini magis quam habitare in tabernaculis patrum. Inuenit enim iste conuallez ploracionis inuenit iste humilitate unde ascendat scilicet quod si se extollere voluerit. in dicitur si se humiliauerit eriget. elegit abia ut subleuetur quod multi propter tabernaculum hoc trozularis domini. i. propter emiaz in tholiaz volentes sublimari et amantes honores suos nolunt cognoscere veritatem si esset illis in corde versus iste elegi abiectus esse in domo dei mei magis quam habitare in ta

bernaculis patrum nonne abicerent honores et arcerent ad conuallez ploracionis a huius inuenient. ascensus in corde et hinc uent. a virtutibus in virtute ponentes spem suam in christo nonne scio quo homine quod dicitur ipse non auarit non puto ipsum unquam legisse ul' vidisse. Et locus superior suta tenent atq; admittent. ut dicitur tamen in denter appetit. i. c. qui epatum humefat et putet se non dispensacione christi si sepeuq; conseruatur. e. ca. et q. illud. et e. ca. et q. c. si g. dicitur gubnatio populi illi tradatur que deus eligit et heriura loquitur in electione episcopi vide quito plus necessarium foret in summo pontifice. Et dicit dominus. Osee. vii. et viii. q. i. c. audacter. fecerunt sibi regem si non pro me pharez si non pro consilio meo. vide tu frater si tu et tu pro deo eius consilio. fecisti que fecisti et suta est veritas ut. s. dixi nonne sanctius est illi in hac vita domino sub inferiori habitum irrephensibiliter famulari quam alta in debite appetendo et danabiliter in profundum inferni demergere. l. di. de his de rias in fine et si verba sunt sicut sermo fit de ipso dicitur non in fratribus tantum sed pro vniuersum mundum videat ipse que gloria sibi quisue honor sequatur et sic neglectis et spreto dei iustificatione pro sacros canones et alias scripturas positas ac toti totius christiani populi utilitate et animarum salute suo tantum

110
vii. q. i. et
fecit con
euz q. de e
piscopatu

no confectio...
da appetit et sic fru
matione fallitur et
sua tibi cupiditate lu
tini congrue sua
deseruit. vii. q. v. illi
et c. sequenti et vide
displacit ausus et
bilis cepti tenentat
moueat. q. n. nullu
ne de ipso dicit bene
i. des. si maledictus
heretur. si sit mortuus
uonit. si sit blasphem
donat. admittat. au
phanus componit alta
legis. et antistes dicit
her. verbi videns. i. q. i.
inquit. Et illa causa
dicitur de hereticis et
desic se exponibus et
trambus. si autem non alu
vult. nisi in malis neptis
et de amaz et xpianaz
gones et fidem sic ipud
ledet et tribulare non a
do nisi q. a seculo non et
dicitur aliquis talis et
tas princeps et tante n
froti dei et emetm m
lo sub boni spene ferret
dud. et alud ope
sate de quo plus doleo
modis q. si. Aliquo mie
queto parue condicim
no nebulat hio euenerit
que fur et latro mtre
et. q. est et mite. A
i. prope. et xxxi. q. m
eres p. onas. plura scrib
vlem. si sufficiunt heri
muy. illud dicit q. m. b
p. di. potest et consider
quod fuerit p. m. intenc

Cont' concilii abolu basilien

no consideras gl'oz nunez xvi. q dicit posterus quoq' dat' exemplum ne quis
psuprone supbi sp'us no sibi a deo datur mun' pontificatus iuaderet s' illi ce
dat que no ambicio humana no fauor corruptus nec largiao dananda asauit

luaro prospicit/et ppria r'omo
da appetit/et sic firmola est
manone fallitur/et metez
sua/tali cupiditate ligat/et
tam i congrue sue volutati
deseruit. vii. q. v. illud quide
et. c. sequenti/et videat. q' in
disaplnati ausus/et irrationa
bilis cepti temeritatez/ase a
moueat. ix. q. ii. nulluz ep'm
ne de ip'o dicit' benedicit ai
a deo sit maledictus/vita pol
licetur. ai sit mortuus/deu i
uomat. ai sit blasphem' sacer
dotuz admistrat/ai sit pro
phanus/ r'oponit altare sac'
legus/et antistes dyaboli dr'
hec verba videns. i. q. i. c. si q's
inquit/ Et i' illa causa multa
dicuntur de hereticis/et dei ec
clesie se opponentibus/et cont'
rariantibus/ si autem no aliud u
vult/ nisi i' malis i'ceptis p'siste
et dei emaz/et xpianaz reli
gionez et fidem/ sic ipudeter
ledere et tribulaze/ no aliud
dico nisi/ q' a seculo no est au
dituz/ ut aliquis talis et tan
tus princeps/ et tante mag
ficencie/ dei et emaz tanta ma
la sub boni specie fecerit/ et
aliud corde/ et aliud ope ges
serit/ de quo plus doleo/ et s'
condoleo/ q' si aliquo m'oz et
ignoto parue condicoms et
no nobili/ talia eueneret/ et
q' ut fur et latro m're dei
emaz infus est et mit' ioh' x.
i' p'ncipio. et xxiii. q. iii. m
c. tres p'sonas/ plura scribe
possem/ s' sufficiant hec/ nisi
tantuz istud dico/ q' nuc bene
pendi potest et considerari/
quid fuerit p'muz i'ntencione

sua/ s' q' d'naonez et p'ma
patuz/ et vniuersale regimen
quesiuit/ s' dei grana no est/
nec erit vltimu' in execuio
ne/ et sic/ quomo' actus sui z
voluntas eius/ boni ul' mali
reputari possunt/ luce clari'
patet/ Et bene cogruit. i' tra
ctatur. hic matia/ que titat'
multuz pulare. ii. smaz di. xl.
p' totuz/ et xxxviii. di. etia' tra
ctat' de differencia volutatis
et i'ntencoms/ et ibi dicit' so
lus deus scrutat' corda zc et
est pulara matia/ et bene de
intencione et volutate illi'
duas/ qui bona et recta/ ul'
sanctaz i'ntencioz ul' voluta
tez/ nuq' habuit. P'pter qd'
dicit gregor' omelia x. p'ris
extreme sup ezechiele. Dispa
m' igitur fratres mei/ i'nte
aonez m'az i' omie qd' agim'
sollicita inquisicione disaut'
et m'ia no quezere/ si oipote
ti dno/ volum' m'istrare/ Cur
iste m'felix/ ydoluz vzm/ hoc
no cogitauit uel cogitat/ et
no sic turpiter/ sua tantu' q'
rezer. et no zc. Et i' eade' ome
lia/ multa pulga hntur. cont'
istos/ qui no dei/ s' ppriaz lau
dez et gl'ozaz q'runt. Et sic
euz p'pter sue audacie p'supa
onez/ et p'sup'nomis audacia/
diuino examm' et iudicio r'
inquo. xxiii. di. ad cognicoez/
semp' tamen/ tuz spe tali/ q' con
uertat' ad cor/ et dicat ai/ Im
patoze/ m'ns emendare leges
zc nos no piget. Et ibi gl'o.
m'eli' est se ipm corrigere/ q'
ab alio corrigi expectare/ in
autentia. ut fratuz filij suate

no

no

no

no

Dant patruo. s. i. i principio
colloc. ix. Et debet dice itez
cu impatore equalitatis em
et iusticie sum amatores. i
autetia de no eligendo seni
do nubentes mulieres. s.
sm autē coll. i. ibi dicit. qui no
fiat decēta rōnabili create
i. hominō decet ut dicat hō
si bestia et xxvii. q. i. si homo
esses et dicit impator. nō em
erubescam si quid melius ā
hoz. que ipi pius dixim had
iuenam. i. autetia de nupa
is. s. antiquitas. coll. iii. Et de
beret videre et cogitare quid
liceret sm equitatez. quid de
ceret sm honestatez. et quid
expediret sm vtilitatez. vti
litatez. ppter quaz. et ista fe
at. bene considerat. et de ali
is nil curat. de voto magne.
Et scire deberet quia reguz
est ppiuz. facere iudiciuz at
q. iustia. xxiii. q. v. c. reguz
imo et alioz pncipuz. ut e.
cā et. q. c. pncipes seculi. i. fut
pulari canones. Et ipē de po
tenozib. seculi. pncipibus est.
Et leuit. xxi. dicit. vestimēta
nō sandet. et ibi glō. m. hm
azis. emāz nō paret sandi
pherezes. Videat ipē dux. pi
cipuz sui introitus. quis sit
et qualis. quia ego nō possū
videre. q. hic sit bonū pnci
piuz. nec melius meduz. nec
fims deo acceptabilis. i. p hēo
autetia. i. pma glō. et adh
pma. q. i. pncipatus. et dicit
lex. bene autez vniuersa ge
rūtur et cōpetenter. si rei pnci
piuz fiat decens. et amabi
le deo. i. autetia qn oportet

epōs. s. i. coll. i. Et statim sub
ditur. hoc autē futurū esse ne
dim. si sanaz regularū obser
uatio custodiat. nūc videat.
si obseruatio sanaz regularū
obseruata sit. et videat to
tū illū titulū ad finē. et dicit
i. titulo pximo pcedenti. i. s. si
nah. quatenus p omnia dū cultum mane
at vndiq. i
corruptū vide
at ipē et suad
ulatores. i. do
mini cultum
corruptant ul. ne) et an
ipi. ut scriptū est. omnia que
factis aut i verbo aut i ope
omnia i noie dñi ihu xpi facia
te. grās agentes deo. ad coloe.
iii. et xxvi. q. v. c. nō liceat
finaant. nō videt michi. In
ignorat. qd vna glō. dicit. nō
canonice iposuz. regimimis
curaz. prohibet suscipere. nec te
mere vsurpare. p. v. b. xxii.
Et her et alia nō curat. nec
aduertit. i. p. t. et p. m. lo
quendo. Et p. v. b. xxvii. d.
i. t. x. Diligenter agnosce vul
tū petrus tui. tuos q. greges
considera. Et ibi dicit glō. di
ligenter adhibe curaz eis. qui
bus te pesse contigerit. agno
sce aios actusq. singuloz. si qd
vici i eis iueneris. facis casti
gare memeto. nō em tu sep
pascendi. dñicas p. t. t. habe
bis. s. eterna. p. p. corona.
si tuo t. p. bene paueris. Et
sic ipē dux scire deberet. si ze
luz. aiaz. et fidei haberet. qd
decet et expedit. ut consicne
punitati. nō desit iudiciuz. ra
tionis. ne vnde spūalis p. fe
ctus qrit. salutis dispendiuz
subsequat. et de regl. rubus
c. ii. lib. vi. i. nō video. q. aliq. s.
profectus. hic surgere valeat.
et q. modica. imo nulla puri

at vndiq. i
corruptū vide
at ipē et suad
ulatores. i. do
mini cultum

no

no

no

no

no

no

no

no

trās sit ista. frater
nō indige corru
puz. i. m. et m. s. p.
a. s. s. em. quis sim
quia iperitus sem
n. ad. x. i. glō. et
facultatis. et. d. d.
et q. ex. gram. m. h.
vni. s. s. a. i. v. m. a.
ch. e. q. aud. m. s. i.
vni. a. m. i. d. e. t. a. l. i.
nes. aud. m. et. s. i. t. u.
t. m. e. u. l. t. i. m. e. t. s. v. l. t. i. m. e.
t. m. e. h. o. r. d. e. o. d. i. c. o. u.
g. e. t. h. e. n. o. m. e. i. p. u. g. n. i.
q. u. a. i. t. u. t. a. r. e. e. t. i. n.
p. t. i. s. m. u. l. t. i. m. e. z. s. e.
n. e. l. t. e. m. i. p. r. o. u. t. d. o. c. t.
t. o. r. v. n. o. s. e. s. t. e. t.
t. i. d. e. n. o. e. m. s. i. m. n. e. q. d.
s. o. t. a. m. e. q. p. l. u. s. v. a. l. e.
q. i. s. a. c. i. o. e. t. m. u. l. t. a. p. u. t. d.
d. e. l. e. x. e. t. s. i. c. z. e. l. o. d. e. i. f. i.
s. i. c. o. s. i. n. t. e. r. o. m. a. n. e. c. a.
m. l. a. n. e. a. m. i. t. e. r. a. z. v. e. n. t. r.
g. l. o. r. i. a. t. e. s. u. b. i. e. c. t. i. o. n. i. s. a.
d. i. s. t. i. n. g. u. i. d. n. i. m. m. i. m. e. g.
e. t. d. e. u. o. r. i. s. r. e. s. p. e. c. t. i. e. t.
s. i. d. e. a. t. i. o. n. e. h. e. r. p. r. o. u. t. d.
q. u. i. s. e. s. t. t. r. i. b. u. e. r. e. t. h. b.
e. t. s. i. p. u. e. l. i. t. e. r. a. n. a. u. i.
p. t. e. r. p. a. n. e. t. e. r. f. e. z. a. s. e. t.
n. o. e. m. e. p. a. t. r. i. s. e. i. t. a. m.
s. i. p. o. s. s. e. n. o. p. u. e. n. i. e. s. v.
l. i. c. e. p. u. t. i. m. p. u. t. a. t. i. u. s. f. u.
s. a. c. t. i. s. i. m. o. e. l. e. c. t. i. o. n. i. s. v. i.
q. u. o. d. d. i. c. i. t. e. r. a. t. q. u. i. d. v. l.
m. i. t. e. r. v. e. l. o. r. h. e. d. i. c. e. r. e.
e. t. q. d. i. c. e. b. u. t. n. o. u. o. z. e.
n. o. z. v. i. d. e. t. a. n. i. m. a. t. o. r.
e. d. i. c. e. b. a. t. s. i. n. o. u. a. q. u. e.
i. f. e. z. a. u. r. i. b. u. s. n. i. s. i. a. c. t. i.
t. e. r. e. t. x. l. m. d. i. s. t. r. e. t. o. r.
p. n. e. z. q. h. e. u. d. i. c. i. t. a. m. o. r.

tus sit iustis. frater corā te
 nō indigeo excusatione/ de m
 perua mea/ et insipicēna me
 a/ scis em̄ quis sim et qualis
 quia iperitus sermone a scia/
 u. ad cor. xi. i glō. et nō alie
 facultatis etiaz deriaulus sū/
 et q̄ ex gramatica/ i nulla
 vniq̄ sciētia/ vniq̄ etiaz le
 ctione/ audui/ nisi forte ad
 vniū amuzi/ de re et alib⁹ lectio
 nes audui/ et si tantuz/ non
 tamē ultra/ et si ultra. modici
 tamē/ hoc ideo dico/ ut qui le
 get hec/ nō me ipugnet i hoc/
 quia i tanta re/ et tantis scri
 ptis/ nulluz ordinez seruauit
 uel tenuit/ pro ut doctor et pi
 toz/ viroz/ mos est et cōsue
 tudo/ nō em̄ sciam neq̄ didici/
 Sano tamē q̄ plus valet ordo
 q̄ sciētia et milia/ ut dicit q̄
 daz lex/ et sic zelo dei fidei/ ac
 sano sancte romane em̄ hu
 milime ai mteaz/ ventre cō
 glutinato/ subiectōnis. ad san
 ctissimuz dūm nrm̄ Eugeniū.
 et deuotōnis respectu/ et cō
 sideratione/ hec prout dñs di
 gnatus est tribuere/ tibi signa
 re sic pueziliter curauit/ qua
 ppter pauciter feraz/ et ipe
 riae mee parans/ ea tamē q̄
 sic posui/ semp iuenies vbi ul
 la recepit/ imputatuz fuerat
 sanctissimo electionis vase/ de
 quo dictuz erat/ quid vult se
 miator verborū hic dicere/ ali
 autez dicebant/ nouoz de
 moioz videt̄ amunator eē/
 et dicebat̄ sibi/ noua quedā
 mferz auribus nris/ actū
 xvij. et xliij. di sit rector em̄
 sinez/ S; hic ut dicit canon a

liquid dixi/ tamē qd scriptuz
 est dixi/ viij. q. i. audacter ~

Frater mi scribit̄ luce xxij. fa
 cta est contētio mter eos/ q̄s
 eoz videt̄ esse maior/ nec
 glō/ nec sanctus thomas in
 sua glō/ aliquid hic ponit/
 nō video ego/ q̄ contētio fue
 rit mter eos/ aut xpo/ an ipi
 essent maiores capite xpo/
 sm̄ huānitatez etiaz/ ex quo
 ipi essent em̄. i. collectio fide
 luz/ et ex hoc deberent esse
 sup̄ caput/ aut ipi fuerint ma
 ioris et sanctioris vite/ ma
 xime fidei/ vltra om̄s etiaz/
 post virginez matrez natos
 natoz/ si fuit contētio mter
 eos/ ut luna dicit/ ai ipi audie
 rit xpm̄ predicētez traditō
 nez sui/ ad morte/ crediderūt
 hoc/ Et ideo ceperūt querere
 mter se/ quis mter aplos esset
 conuētiōr/ ad tenendum
 xpi locuz/ et hoc est quod dr/
 facta est autē mter eos/ cō
 tentio. i. inquisitio/ quis eoz
 videt̄ esse maior. i. aptior
 ad presidenduz alijs locū ē
 hec luna/ Et ego credo si et
 pie credenduz est/ q̄ m̄ illos
 sanctissimos pncipes a scōs
 aplos/ pia lis et contētio de
 uotissia fuerit/ eo q̄ quilibz
 se reputabat indignuz/ aut
 ab alijs dicitur dignus/ sicut
 fuit contētio mter xpm̄ et
 petru/ quē ipē post se/ sup̄ om̄s
 caput constituit/ et aut ipē
 petrus dixit/ nō lauabis m̄
 pedes tē. Iohis. xij. non ibi
 fuit mter sanctos aplos/ ut
 nris tēporibus lis est/ et con

ne in iputa
 no

no

no

no

teutio) quomo honore pueia
m' ut iste indignus dux pre
sumit) et nūc attemptat (ve
sibi et suis fautorib' s' ve nō
illo honore (ut ille vult q' s'ar
psit ad rōnes xij. et ibidez v
de glosaz maxime instantib'
istis t'ribus) nō de hoc agitur
q' inferiores sint: sup' supioze
et minores. sup' maiores) et
mēbra sup' caput) et imū sup'
altuz) et sup' iuz) et q' maiestas
nō sit potestas) et q' min' sacz
trahat ad se. ul' potius sub se
magis sacz) et minus dignū
sub se) maius dignū) de cōsent.
ecclē. ul' alta q' i' dubijs) Ego ac
do et credendū) puto) q' s'ille
qui bene omnia fecit: ad. vij.
et tū' pfecta sūt opa de ut d'
xxxij. voluisset ita debere fie
ri) utiq' ordinasset. disposuisset
et maxime i' scriptis) p' suos s'
ctos euāgelistas) sic uel relinq'
aut poni iussisset) Et quia bāc
frater) de supioritate emē sup'
papaz) contēno est nō modū
ego q'ntū) valui consequēter
posui et notū) hoc vbi emā
emē emāz. i' iurē nō tamē oū
sicut repp' posui) quia nō non
videbant' ad ppositū) matie
facere) ut videz) si alitubi i'
thac tua opinione et etiā ali
oz) certū) possem aliquid i' uē
re) ut plene videbis i' processu
subsequēti) :

Primo
In aureo dea etoz volumine
multoacens ponit' emā) et in
alijs iuribus diuersis in locis
ut. j. videbis sicut aliqua ca
pitula incipiūt emā r' et peti)

de p'zato i' reptozio ul' i' misso
rio suo i' l' m. E. vbo emā) p'ul' r' 110
ponit' de emā si vis videas -

Paxm. di. c. quoz vices) vide te
xtum et glosaz)

Et vi. q. i. c. factus est. et. c. sa
re. in glō.)

De consecrācōne di. m. her. c.
ponūtur) :

Itez. c. emā. et. c. emē caritas)

In di. de p'nia. nō multoacēs po
nit' emā) nec illa que ponūt
ibi) sūt ad ppositū) nō m.)

Itez de sumā trinitate. c. firmi
ter. s. i. vna vezo est fidelū v
niuersalis emā)

Itez. c. h. c. damnā. s. multi fi
deles. vna emā. et. s. Itez omī
vniū sim' i' xpo ihu Glō. vno
ne caritatis et spūs) et. s. volo
pater. vna emā) ppter catholi
ce fidei vnitatem) :

De cleris nō residentib' i' emā)

De concessione p'bende ul' ec
clesie nō vacantis)

De rebus emē alienādis ul' nō)

De consecrācōne emē ul' altar'

De emīs edificandis. et. ti. seq.

De matrimonio contracto cont'
m'dictū) emē)

Ne plati vices suas ul' emās
r' et. ti. seqn)

Emā diat' collectio malignū)

Duroz ambitus)

Collectio fidelū)

Corpus xpi)

Prelaturā emē)

Fructus siue p'uctus emāz)

Epālis emā)

Vari emāstia)

Canonia matris emē)

Conor pars apli) de istis mo
dis) aliquos habes i' c. vltimo)

ne p'cedat vices suas
q' i' glō. :
Vide etiā bene vobis
suo sancte i' p'napio
etiā glō) et ibi archid
In dē mē mō i' p'hen
Vbo p'p'az glō.
In dē mē mō de sū
tate etiā) ponit' p'p'
l. y. c. h. et ibi archid
Iohes. andree
Et de immunitate emā
hna vna i' glō sup' ve
mfectis
De s'uo sanctis et
tra multos modos e
mē) Et hoc sunt que i'
iste vbo emā nōze v
nō tūc ut s' dicit on
sui) vnde tu et qui v
tra) omibus illis p'all
uobis et i' i' s' long
uent' ut tu et tu s'or
cud' d' m' h' s' q' emā
p' p'p'az) et ideo sic ill
tū) :
Dequit' nō i' s'ic s'p'
et p'mo.
In mō. xx. Cur edūst
r' s' q' dei) nec glō) nō
aliquid dicit' :
De mō. xxij. nō mlti
omnes emāz) dei) et. c. o
mē) p' h' res emā) et nec g
re) in aliquid dicit'
In d' mō. xx. In emāz) p'pli
m' uoz) et glō) m' h' p'
l' s' h' nō habu
p'ne regū) xxij. Et noui
m' e' s' emā) h' r' glō) m
ponit' in nō habeo
Itez. m. p. v. benedict' o

ne prelati vices suas ac et vi.
 q. i. glo. **V**ide etiam bene. verba textus
 sacro sancte in principio li. vi. et
 etiam glo. et ibi archidiaconū
In demetrius in phemio sup
 vbo papa a glo.
In demetrius de summa trini
 tate etiam ponit papa a etia
 li. vi. e. ti. et ibi archidiaconū
Johes andree
Et de immunitate etiam demet
 rina vna i glo sup verbo pro
 mfectis

Et de sacro sanctis etiam Bu
 trio multos modos etiam po
 nit. Et hec sunt que inure de
 isto verbo etiam noze volun
 no tamen ut s. dixi omnia po
 sui videas tu et qui velit ul
 tra i omnibus illis pallegatis
 iuribus. et iuris loas no in
 uenit ut tu et tu soni garru
 endo clamatis q. etiam sit su
 pra papaz et ideo sic illa no
 tam

Sequit' nunc i sac' septuā
 et primo.
Numeri. xx. Cur eduxistis et
 desiaz dei nec glosa. nec lra
 aliquid dicit.
Deuteronomio. xxiii. no mirabit
 eumuchus etiam dei et e. r. po
 nit plures etiam et nec glo.
 nec lra aliquid dicit.
Judiaz. xx. In etiam ppli dei
 conuenerunt et glo nichil ponit
 lra hic no habui.
Primo regu. xvij. Et nouit v
 muerfa etiam her ac glo nichil
 ponit lra no habeo.
Iter. ij. v. vij. benedicat ois

etiam isrl' e. r. omis. etiam sta
 bat. **I**ter i conspectu etiam isrl'
 glo nichil dicit lra no habeo.
Primo palipponimon vltio/bn
 dixit omis etiam dno deo et e.
 r. adhuc bis ponit etiam glo
 nichil dicit lra no habeo.
Necme xvij. Non debet int
 re anamontes i etiam dei glo
 nichil dicit lra no habeo.
Judith vi. i fine. postea vero co
 uocatus omis pplus p totaz
 noctez int etiam ozauerunt
 petetes auxiliuz a deo isrl' glo
 nichil ponit.
Iter Judith vii. factus est fle
 tus et vlulatus magnus in
 etiam magna glo nichil ponit.

Psalm. xxi. In medio etiam
 laudabit te. **I**te apud te laus
 mea i etiam magna sup verbo.
 In medio etiam laudabo te dic
 glo vbi auq. timet' deus a lau
 dat' ibi etiam est. **E**t sup illo v
 bo dicit beatus aug' **E**tiam ma
 gna quid est frēs nūq' exigu
 a ps ac videns ibi sup verbo
 In medio etiam laudabo te dic
 lra i medio congregatōnis
 fideluz i qua post resuz rectō
 nez nūciant virtutez dei pa
 tris ad laudez et glozaz sui
 nomis.

Ps. xxv. Odium etiam maligni
 tuuz. **I**ter In etiam benedicam
 te dne dicit glo pluralt' dic
 quia multe sunt etiam i mudo
 ac **E**t dicit. Laudare em dnm
 i etiam est sic viuere ac vide
 ad finez glose dicit aug' **N**o
 occultabo eis quos vocasti ac
 dicit lra de beneficijs michi
 collatis a te

Ps. xxxiii. i. versu. Confitebor
tibi i. emā magna dicit glosa
hec est vnica de omnibus ge-
tibus vide glosaz ad finē illi
versus et ibi aug. Luna nichil
dicit.

In ps. xxxix. Annūciaui iusti-
tiaz tuaz i. emā magna dicit
glosa que est i. toto orbe terraz
nō parua ut fuit p. us. Aug.
nichil dicit Luna dicit In emā
magna. i. i. templo vbi iudei
omīs conuenerūt i. quo xpc
frequēter docuit i. emā ma-
gna p. totū orbe diffusū i. qua
xpc p. aplos euāgeliz pro-
mulgauit.

In ps. lxxv. In emīs benedi-
te deo. glosa hec sunt i. uicē
tympanistrice. Aug. Emē
quippe vobis hac mystica sig-
ficacōne monstrat. ac dicit
luna. Apli. et p. m. discipuli xpi
fuerūt de iplo isrl. et ab istis o-
riginata est deuotio laudis
i. emīs.

In ps. lxxxviii. veritatez tuā i.
emā sanctorū. glosa. veritas in
emā annūciatur vbi creditur
q. verbus caro factus est. et
q. trinitas vnus deus est. dicit
aug. accipiet emā rore celo-
ru. sicut i. terre pluant. reli-
et germen bona. opa bona.
Dicit luna i. emā sanctorū. i. in
loco diuino cultu deputato
vbi conuēiebant sancti. et de-
uoti homines.

In ps. Cvi. Exultent euz i. emā
plebis. glosa. i. laudent deuz po-
puli iuniores. qui regūt. et
laudent euz illi. qui sunt i. ca-
thedra. Aug. Exultent euz
i. laudent euz. Luna emā plebis

i. i. loco diuini cultus vbi conue-
mebant sancti. et deuoti homines.

Ps. cxlix. Laus eius i. emā sa-
ctorū. glosa. hec emā laus nō vbi
cūq. uel a quibuscūq. cantan-
da est. s. i. emā sanctorū catho-
lica. et a sanctis. qui sunt in
isrl. Aug. Laus eius i. emā
sanctorū. emā sanctorū. i. toto
terraz orbe diffusū. p. agrū
dñi seminata. plura ibi po-
nit luna. dicit. laus eius i. ec-
clesia sanctorū. s. i. veteris et no-
ui testamēti. quoz vna est
emā. hec sūt que glosa beati
et luna ponit sup. vbo emā.
vbi psalmi. hor. verbum tenet
et habent. Beatus autē au-
gustinus. i. pluribus locis. quibus
euz vidi sup. psalterio. ponit
hoc nomen emā. vbi tamen i.
eodem psalmo. nichil dicit de
emā. ut i. ps. lxxx. dicit super
versu. Adiuutor et susceptor
meus es tu. Nos i. quā
cūq. pace sum. necesse est ut
paciā tribulacōnez spiritalē
et necesse est. ut inter scan-
dala et zymia. et paleaz. ge-
mat emā.

Item ps. sequenti sup. versu. de-
meus eripe me. ac ita dicit. v.
de iam de iniquitatibus alie-
nis. inter quas tibi necesse
est viuere. quousq. vita ista
finit. et quousq. finita tibi
nūquid finitur emē. nisi i. fine
seculi. et sic in multis locis
sup. psalterio. et s. dixi loq-
tur. de emā. dicit etiaz ipse au-
gustinus. i. ps. cxxviii. aliquid
in solo abel emā fuit. aliquid
de i. solo abraham emā erat.
et in solo filio fratris eius

loth. erat emā i. quā
iplo isrl. emā de hor
q. glosa. Luna nichil dicit
Dicit etiaz Cassiodorus
ps. xx. nō tamen est
et minor. de hor. si
p. m. possunt. nec id
nomen emā habet
emā sicut. tamen. quot
mēbra. quot. soli. ra-
fenti. rami. her. apli.
emē. debent. or-
quas. vbiq. terraz. i.
ppāna. fundunt. et
biba. verba.

P. dicit. v. In media
vide i. glosa. differētia
sinagoga.

Sup. emā. cantoz.
homo. dicit. glosa. que
quor.

Sponsus. xpm. intelli-
sim. emā.

Iudez. in. vna. glosa. mali-
sio. et. sponsa. ac. Et. q.
fatione. sponsus. emā.
om. laudans. et. emā.
Sup. vbo. adolefcentul.
glosa. nigrā. sup. postq. emā
rellum. est. productū. g.
māp. emā. in. se. emā.
fideia. mortificans. ac.
vna. emā. i. solimis. vni-
ac. glosa. emā. quā. dñs. et
et. glosa. p. m. sequē. i.
glosa. accipit. emā. a. con-
re. ac. glosa. xpo. regē. In. g.
lethulus. aliquid. emā. i.
sequē. alterius. emā. In
domus. vna. i. He. glosa.
emā. nec. mal. tonens
mē. hor. nomen. emā. p. m.

loth erat emā cepit esse et i
pplō isrl' emā de hoc etiaz tū
git glō. Luna nichil dicit hic

Dicit etiaz Cassiodorus super
ps. xx. nō time est in glōsi
et miror de hoc s; nō omnia
pōm possunt nec idē ps hoc
nomē emā habet in se quot
em̄ spm̄ ram̄ quot capiti
mēbra quot soli radij quot
fonti rivuli her aplice sedy
em̄mērie debent om̄s em̄e
quas vbiq; terrarū religio
xp̄iana fundavit et sūt nō
bilia verba

Pubior v. In medio em̄e
vide i glō. differēciam em̄e
synagoge

Sup cantica canticoz i pro
hemio dicit glō que mapit
quor

Sponsus xpm̄ intellige sp̄o
sam em̄am

Videz in vna glō. maria sp̄o
sus et sponsa x̄ Et quali af
fectione sponsus em̄az dicit
eam laudans c. i. canticoz.

Sup vbo adolescentule dicit
glō. nigra sur postq; em̄a in
cellaria est producta glō que
mapit em̄a in se carnalia de
fideria mortificans x̄. In glō.
vna erat solim̄is vinea x̄
x̄ glō em̄a quia dñs em̄az
et glō pxime sequēt. Itē
glō. acceptis em̄a a condito
re x̄ glō xp̄o rege. In glō.
lectulus aliquādo em̄a et glō
sequēt attenit em̄a. In glō.
domus varie x̄. Itē glō. In
em̄a nec malit̄a tonens po
nit̄ hoc nomē em̄a i p̄mo. c.

Et pulluz libz scz canticoz plu
ries iuēnt em̄a. i glōsi

Em̄a iustoz

Itez. xv. In medio em̄e apuit
os eius

Itez. xxi. Os prudentis q̄rit̄
i em̄a

Ite xxxi. Elemosinas illius
enarrabit om̄s em̄a sanctorū

Itez xxxvii. In em̄az nō t̄m̄
silient

Itez xxxix. Laudem eius enū
ciabit em̄a

Itez xliii. Laudez eoz p̄m̄i
at om̄s em̄a

In omnibus hys. c. nichil dicit̄
i glōsi sup vbo em̄a

Trenoz p̄mo de quibus p̄c
pezas ne int̄arent em̄az tuā
glō. nichil dicit

Caelis. ii. Sanctificate em̄am
glō. nichil dicit

Primo machabeoz. ii. c. et
em̄az fideluz sc̄az et. vi. c. cō
uenit em̄a magna nichil ha
beo sup illis libz

Mathei. xv. Edificabo em̄az
meaz sup satis posui. videas
ibi.

Mathei xviii. Dic em̄e ut de
testationi euz habeat et qui
nō potuit pudore saluari x̄
Et dicit glō sancti thome
dic em̄e idest hys qui em̄e
p̄sident uel dic ton em̄e ut
maiores erubescēnz parat̄
x̄. Et luna tangit hic illā ma
teriaz. videas ibi nō h̄j pro te

Ad Romanos xii. i glō. vide
de em̄a pulam est

Ad Romanos vltimo. Que e
 i ministerio eme. Et ibi sepius
 ponit etia glo nec lra ali
 quid ponit ibi.

Prima ad corinthios pmo.
 eme dei que est corinthi dic
 ibi glo no homi ut vos fratis
 eaz vide glo m.

Prima ad corinthios xi. Ne
 qz eme dei glo de alijs geti
 bus.

Iter eodez c. alias emas expo
 liam solitudo oim emaz m
 chil diat glo nec lra.

Iter eadez epla et eodez c. con
 uentibus vobis i emaz dendi
 at glo qz exigit vnitater cari
 tatis. Et diat pmoz malu. dis
 sensio est. nichil rectuz est. e. c.
 Aut emaz dei contempnis di
 at glo. i. domuz. Et subdit. no.
 qz emahores sunt. de quibus
 diat. Et diat lra sup vbo
 eme dei i pmo. c. s. no homi.
 Et eodez c. sup vbo. aut emaz
 dei contempnis. domu sqz oze
 nis. Et diat eme aliquido co
 gregatio fideluz. aliquido ipa
 domi au reuerentia magna de
 betur.

Prima ad cor. xiii. In omi ec
 desia docet qz nichil dit glo
 nec lra.

Iter pma ad cor. xiii. nichil
 diat glo nec lra.

Iter pma ad cor. xv. psecutus
 suz emaz dei nichil diat glo
 nec lra.

Ad galathas pmo. Emis gali
 ne psecutus suz emaz dei. eade
 sis iudee glo nichil diat. nec
 lra.

Ad ephes pmo. Caput dedit
 sup omez emaz vide gloz lra.

Ad ephes. iii. Multiformis sa
 piencie dei glo nichil diat. vi
 de lra m.

Ad ephes. v. xpc caput eme
 vide gloz et lra.

Ad philipen. iii. psequens ec
 desiaz dei glo nichil diat nec
 lra.

Ad philipen. iii. Nulla mecu
 eme coituit glo nichil diat
 nec lra.

Ad colocen. pmo. Ipe est ca
 put corporis eme. Iter pro cor
 pore eius qd est eme vide glo
 sa lra nichil diat. pulcra est.

Prima ad thessalonicenses pmo
 Emē thessalonicēsi vide gloz lra.

Prima ad thimotheuz. iii. Quo
 oportet i domo conuersari
 que est eme dei viuis vide gloz
 et lra bene.

Iter eadez epla. c. v. No graue
 tur eme nec glo nec lra ali
 quid diat.

Actiui. v. factus est timor ma
 gnus i vniuersa eme. diat glo
 m. hiazis. congregatio fide
 luz audentuz.

Actiui. vi. Eme p totaz iudea
 glo nichil ponit.

Actiui. xii. ut affligeret qsdaz
 de eme. Oro fiebat ab eme
 glo nichil ponit.

Actiui. xiii. p singulas emas
 qz glo nil ponit.

Actiui. xv. Deducti ad emaz
 suscepti ab eme glo hic nichil
 diat.

Actiui. xv. Emē quidez cofu
 mabant glo hic nil diat.

Actiui. xv. Erat emē eme co
 fusa glo nichil ponit.

Actiui. xx. Vocauit maiores
 natu eme epos regere emaz.

Dei glo nichil diat
 lra m no habeo
 iacob. v. iudicat p
 eme glo hic nichil
 lra habeo
 pma petri. v. salu
 eme glo m diat lra
 i apoclypsi emaz m
 ul repetis vobus
 hor nome eme
 i simbolo m m o r
 i ponit hor nome
 maior diat ma s
 qz lra emam
 vide cor. dnas ma
 hor verbo eme si no
 posu. et quo eodez co
 re te dirigit vide
 si et habent quia no
 habent glo se ut. s. s.
 trau. Et sanctus ggo.
 m. abbas multa pu
 me de eme et sepe non
 desoz si eme bus pte
 et soquibus no muer
 mouen qz eme sit sup p
 ut no et tu confertes i
 m. samia. humen et de
 opione. autumatis. e
 ritus et dimatis et m
 centis i vobis.

Et qua frater bene u
 religo se no emaz corth
 volit et hie cont. sima
 domi m. Eugenuz. z.
 colubuluz. b. s. h. e. n. s. e. a.
 par. p. m. u. t. et diat. e. d.
 q. s. u. c. h. s. s. m. o. d. n. o. m. o.
 si eme m. p. n. g. r. et ob
 qua n. t. h. s. e. v. o. n. t. a. p.
 colubuluz. no uenit. e.
 deo. depon. o. i. d. u. s. f. u. e. r. u. t.
 m. q. u. i. z. c. o. s. h. a. t. f. e. r. e. z. u.

dei glō nichil dicit sup acty
luram nō habeo

Jacobi v. Inducat p̄biteroz
emē glō hic nichil dicit nec
luraz habeo

Poma petri v. Salutat vos
emā glō nil dicit lurā nō hēo

Qu apomilpsi etiaz multoacē
ul' repetitis viabus ponit
hoc nomē emā

Qu simbolo minoru et maio
ri ponit hoc nomē emā In
maiori dicit vna sanctam
aplicaz emām

Vide cōcordātiās maiores de
hoc verbo emā si nō hic omnia
posui et quo eedez cōcordan
cie te dirigunt videns glōs
si et habent quia nō ubiqz
habent glōse ut s. sepe no
taui Et sanctus gregorius i
moralibus multa pulcra po
nit de emā et sepe nominat et
desiaz s; i omibus p̄cedētibz
et sequētibz nō inuenio nec
inueni q; emā sit sup papaz
ut tu et tui consortes in vza
insania tumentu et demēt
opinionē autumatu et p̄di
catis et clamatis et mirāda
rentas i vobis

Et quia frater bone ut in
telligo sermo etiaz cotidie
volat et tūsit cont' sanctissimū
dnm nrm Eugenūz q; quia
cōhabuluz basilienſe attē
ptat p̄sumit et dicit eadem
q; sanctissimo dnō in d' here
sis a men impingit et obiāt
quia citatus et vocatus p̄ idē
cōhabuluz nō venerit et
ideo deponendus fuerit et
ita q̄ntuz i eis fuit fecerunt

Et ideo q̄ntuz dn̄s donare
dignabitur ponā aliquahter
sui modicitatez et vacuita
tez imo sanitatez ingenio
mei aliqua i sacra scriptura
et iure que memini me vi
disse illud tantū p̄mittēdo
Bone frater mirabilis res
ista michi videt' nec itaq; sup
scriptis et infra scribendis
fieri debere inuenio. **P**ono
sum q; cessante nec existēte
aliquo tumultuoso actu cō
tra papaz quia tamē cor ho
mīs ut dicit sapiens est i san
tabile et omīs etas ab adole
scentia i maluz prona est. xii.
q; omīs etas et hoīes p̄mi
sunt ad dissentiendūz q; pa
pa aliau regi noluit consen
tūre petitioni sue nec debuit
ut pono rex iste iura vulneza
tus et conatatus ul' matatus
cont' aplicaz vocat p̄mi quū
regez facit q; relaz sibi q; rulo
sam multiplicatis verbis iu
rosus ut soliti sunt facē laia
cont' clericos et maxime cō
tra superiores quia infestis no
bis sunt. ii. q. vi. c. laicos. et
de immunitate emāz c. de iur
li. vi. Et dicit ille rex ecce pa
pa hoc uel hoc negavit michi
noīando euz viliter nūc attē
desi hoc hodie michi ans et
tibi et qd' michi sit tibi sit q;
videam' q; q; et sic isti duo
reges habebūt terzūz illuz
intentionis eis cōsentientem
et isti tres reges mittent ad
papaz dicētes beatissime p̄
opus erit et sumope facere
debetis ut cōuocetis vniuer
sale conciliūz ad refozationēz

no

emē et maxime i regnis nris
sunt ista et ista. Et papa nō
statim vult ul' nō potest aut
nō debet. ita facere. Iste reges
nō contētū conuocant epōs.
et clerū regnoz suoz. Iste
tūc statim vocant papaz ad
tale conuocū et ipē nō veniet
sicut nec de iure tenet. Iste di
cent. papa iobediens est. fac
am. qd' hoiez. ad ymaginez et
similitudinez nray. scz papaz et
tūc frater res est plana. et
ita omī die ut ita loquar. ha
bem. nouū papaz et sic xpi
victurū suū auctoritas. maiori
tas. potestas. et maiestas. e
radicabit. euacuabit. et anul
labit. nūc videas tūc cōsequē
tiaz talis rei. et si iustū sit qd'
fecistis. tu et tūc. Et ideo cō
sequēter. qūntū valuerō. po
naz aliquid de matia heres
is. in sacra scriptura et iure.

Prima ad cor. xi. Oportet he
reses esse. Et

Actū. v. dicit in glō heresis sas
tio interpretat. uel heresis ab e
lectione. quia spretis alioz di
ctis. quod sequēdū putat. elig
et sic tu et tūc consortis. in ba
silea factis.

Actū. xv. de heresi quidē pha
risēoz glō hic nichil dicit.

Actū. xxiii. sectam quā dicit
heresim glō hic nichil dicit.

Ad titū. iii. heretiaz hoiez de
uita glō nil dicit.

Nichil plus in sacra scriptura
ut credo. de hoc noie heresis.
saltez ad ppositū.

Hosten. i. sūma titulo de heret
as. ponit plures modos. quib'

quis dicit hereticus. Et inter
illos vnus est. qui pūlegūz
romane emē. ab ipō sūmo ec
clesiaz capite hnditur. conatur
aufere. et qui tūsgredit. pre
cepta sedis aplice. Et videas ibi
cū concordantiis. et canones p
me sūp collecti. ostendūt plura
ad ppositū. hosten. maxime
xvii. di. et illis distictioib' seque
tib'.

Goff. i. sūma sua. e. ti. pontifex
modos. quibus quis hereticus
dicit. et est etiaz vnus. sic hosten
enf. ponit. qui pūlegūz roma
ne emē.

Johes in sūma confessorū lib. i.
ti. v. de hereticis. q. i. etiaz pontifex
modos. Et subdit hosten
enf. i. sūma de apostat. Et dicit
apostasia est temerarius re
cessus. a statu fidei. obediēcie
ul' religionis. videas ibi vsq' ad
f. qualiter puniant. apostate.
eodez mō ponit et goff. i. sūma
sua ti. de apostatis. Et iohes i
sūma confessorū hoc idē. Et omī
illi tres sūmiste. i. ti. de sasmati
as. q. i. idē dicit. videas ul' qui
velit. qui a fide recedat. obedi
entia et religione. prout i. illis
locis et alijs iuris punctis di
maxime i. canombus. ul' capi
tulis. p. decretūz positis. p. me
cōsequēter. s. notatis. et i. c. tū
pnoiatoz tituloz. i. glosis. et ibi
videas. xxiii. q. iii. f. quia vero.
ibi habetur i. glō. quot modis
dicit heresis. Et eadez cā. plu
ribus locis de hoc. Et petrus
de prato in remissorio suo si
ue reptorio suo. i. isto nomie
heresis. plura ponit de ista ma
teria.

In clementinis. et nouis uirib' in titulo de hereticis no recolo me tale quid legisse et uidisse et de heresi qntuz ad papaz i hoc casu scz ai ezrat ul' ezraet i aliquo articulo ul' articulis fidei videas bona gloim. lxxix. di. si quis pecunia Et existis no possuz uideze q' conuoluz ex ezraet articulo ul' articuloz fidei sup papaz habeat p'atez quia nemo sup euz et ip'e est sup ius nec constitucombus ligatur ut dicit goff. i summa de co'ces. pben. zc. Et archidiacon' i. c. de remiss. l. vi. et ip'e solutus est legibus. C. de legibus l. pnceps. Et co. l. de offi. le. c. ultimo. dicit idem archidiacon' papa no astringit legibus zc.

Itē in demē. ad nrm sup vbo emē dicit glō. vna scz catho licaz emāz. ideo vna quia i vni uersali emā est vni caput su p'muz. cui om's de emā obedire tenentur scz papa hoc illo statu ente p que reges regnat et leguz conditores iusta iustia de rezunt zc.

Bone frater no est finis loque di hac materia quia et lata est et longa sublimis et p'fida ad ephe. m. quia opus dei xpi est. Veritatem etiam quomō. qualiter et quomōz mō saac scripture et saacoz canonuz textus et glosas velim h'm' ror nec miz q' omi saena ho vacuus. mirari debet q' ut s. res alta est zc no inuenio ego qntuz pmissuz est michi q' papa ab aliquo ul' aliquibus vocari ul' atari debeat vellez i iure de hoc i formari quia si

ita est q' ut dixi no vidi qm vni q' papa de suo statu securus esset. Dico ut s. dixi semp duo uel tres reges zc ul' etia alijs modis no video in epis et minoribus prelatis ita debe fieri q' capla auz dezo aliam epi hanc p'atez habeant aut monachi contra abbatez ul' p'posito situz no suz tanta ingenij capacitate fulatus ut her intelli gere valeam. Bone frater q' ampliarez si etia sarez hanc materiaz no puto necessarium si quicunq' cordi est her res cofisus i euz a quo omis e sapi entia sapie p'mo. Et i quo om's thesauri sapientie et sciēne absconditi sunt ad color. n. her que vidi posui et prout potui notari ut sapientibus darem occasionez ut sapientiores fierent p'hiboz. ix. Et dico ai iohāne i p'mo prologo sume sue confessor. relator sum et hoc michi tamē magnuz no iuētor. Et vellem omis scientes et scientia magnos hanc habuisse diligētiā et curāz inspiciendi et cogitandi de istis q' ita pueri liter de diuersis collegi spero a puto q' res plus integrā est q' est et fidei status securior.

Bone frater hostien in summa de summa trinitate et fide catholica i p'ncipali de fide catholica ponit quot modis accipiat fides et quot sūt articuli fidei et plura ibi de fide.

Item i more. e. ti. c. firmiter et c. sequenti.

Item goff. i summa sua. e. ti.

Item iohes i summa confessor. l. m. ti. xxxiij. de p'nia et remiss. zc

161

no

no

Et sup vbo etiam tabula
¶ Itz speculator i speculo et re
ptorio suo aureo
¶ Itz hincius hort e. tr. de suma
trinitate x
¶ Itz Iohes de deo in libro suo pe
nitenti de omnibus statibus
mudi tractat p valde multa
uira
¶ Itz franciscus zabarellis qui
fuit cardinalis florentinus
i lectura sua sup dea etales
sup firmiter credim
¶ Beatus et deuotus bñhard
sup cantica
¶ Magr Conradus Soltōno fa
mosissim⁹ Rupti regis tpre
sacre scripture doctor ul' ma
gister i haudelberga post fa
ctus epus werdensis fecit le
cturas valde comedabiles su
per firmiter credim qd vlt
vix sextenos papu
¶ Bone frater pms pnotati do
ctores i omnibus illis locis no
faciunt aliqui vnico etia vbo
p mtentione illa mentionez
prouit conaluz ptendit Et
credo qd si ita esset de iure uel
i iure illi omis uel aliqui eoz
tengisset aliquo aliter hanc
materiaz et puto qd nec auice
na nec galienus nec ypoctas
aliquid de hac retractent
tu scis quesim i auicena me
o scim tamen me no muetur
dimisi committendo tibi me q
litera qz potens veritate hanc
et iure comitanti et sac scri
ptura i formado de mtencoe
tua qua adhuc no puto vax
iustaz ul' sanctaz
¶ De excusacione nullitatis et
puitatis intellectus et scie

mee no opus est ultra aliqd
dicere dixi enim s. Vnuz tamen
hoc rogo ne quis cogito no
mine meo sic p me posita et
collecta ul' colligenda vilipen
dat si medullitus indiget
et no ante iudicet qd intelli
gat no ante maculpet qd itan
do lecta pquirat. xxix. di. scie
duz est et certifico legentez
q lecta placebit ad que re
missiones notauit si no m alle
gatis requiritur difficultas.
pignu reddet legentez scio eiz
q i nullo aliter scire qd res se
habet angelica pfecto est no
humana pma ad eoz. x. iglo
et. E de veni iure enucleado
l. tanta nec suz de numero il
loz qui nimis amado suaz
suaz inuidendo melioribus
ut tu et tuusqz ad coloms et
condendi scismatis ul' heresis
sacrileguz puenire dyabolica p
supraone no veretur pma ad
eoz. x. iglo. Vale et confida
bene i omnibus pnotatis si ali
quid inuenias quod pro te sit ul'
faciat.

Venerabilis viri officii
filius Otto martho de
beze. dicit epus indigne
franciscus saluzico a q
est iustoz p. xxx. p. p.
q vos videtis collecta
spasim posita in sacre
uris qd loas qm vlt
qntu volum pualiter
nec tunc omia que vi
et hoc facite infirm
mes et maxime ignora
em puer. et loqui nesci
e pmo a de que fuit x
ano. Dicit. et ille p
fatis mutatur hris et v
qm hoc mpsm et aues
remarqz illas asin f
basilei si ml profent
manz idz thomas. Rad
ad festu andree collez
et modo tpe vltm. xli
tuos no comedi. x. pa
ne aliquid de albo nisi
l. et fu sic extenuatus
et meum no potuissem
pse calamus pro toto
longitudme dñre oia
fr post quod potu feci
des quia ista vidistis n
do dicere credidistis
he vnus fuit die hinc
festu purificacionis vr
matis anno pdicto m
qui se geat pro madmal
vombit b. d. h. stram u
do valde ut ptepi mton
me me. Cur ego psum
x. si ista debet habe
fuz ego qm que nre om
ad confirmacionez pzo
bis non feci aut potius i
moza reuocet qd p
estram aut quis alius

Venerabili viro officiali Ba
 siliensi Otto marchio de hoch
 berg olim epus indignus Con
 stantiensis salutem in eo a quo sal
 est iustorum ps xxxv. Intellexi
 qd vos vidistis collecta qd ego
 sparsim posita in sacre scripture
 iuris qd locis qntuz valui no
 qntuz volui pueriliter collegi
 nec tunc omnia que vidi posui
 et hoc faciente infirmitate
 mea et maxime ignorancia suz
 emz puer et loqui nescio. Remi
 e pmo a die que fuit xxv iubi
 ano d. m. xl. et ille Rode ut
 scitis mutavit lris et verbis
 epm hic caplm et cines ad co
 ronacionez illius asim felias i
 basilea si ml profent qd fuit
 meuz idz thomas Rode vsqz
 ad festuz andree collegi illa
 et medio tpe vltm xl dies co
 tinuos no comedi x panes
 nec aliquid de cibo nisi sorbi
 lia et fu sic extenuatus qv
 tra mesem no potuissem dire
 xisse calamuz pro toto mudo
 i longitudine dnice oronis
 Et post quod potui feci Et
 ideo quia ista vidistis no au
 deo dicere credidistis Et quia
 hic vnus fuit die lune ante
 festuz purificationis virginis
 matris anno pdicto an vno
 qui se gezit pro cardinale qui
 vocabat bachensium ut cre
 do valde ut prepi mitonado
 cont me Cur ego psumere
 zc si statuz debez habe respo
 suz Ego ista que nuc occurrut
 ad confirmacionez prior vo
 bis notifico aut potius ime
 moziar reuoco et qd ipe bach
 enstam aut quiuis alius vi

deat no me penitena ducuz
 de scriptis meis nec de vitate
 dicenda erubescio ul timeo di
 cens auz psalmista ps cxvii
 et ad hebr xii. Dns michi ad
 iutor no timebo quid faciat
 michi ^{homo} Bone amice bene lo
 quor verba canonis vii qd
 qius triste est michi vere qd
 loquor si tamen suscepte fidei
 professio et sollicitudo huius
 et turpido que ex pte vza in
 basilea versat cor meum mista
 ti aculeo pulsat et angit et
 fraternam compassio et maxime
 quia video intelligo et sentio
 qd clericalis status sic adeo glo
 ria et honore exaltatus et sub
 limatus et sup omis magni
 ficatus ita ut miserabiliter ru
 inose puaiose et desolatoze
 patitur et minatur ruina et
 ruine proxim est et maxime
 i hntis et iurispitis hic hui
 liter et deuote postulo a boiz
 veniaz qui adhuc dei grā re
 punit de alijs no multuz ul
 nichil aduerto Amice mag
 verbur dico et credo me non
 falli i hoc si scirent illi i basi
 lea que ego scio i hac re no
 loquor de sciēna uel sapiēna
 ipi nuqz fecissent que fecerut
 nec ipe dux acqneuisset nec
 vnqz attēptasset quid dicaz
 aut quid rēdebo nisi qd res
 est plena puaio ad vtriusqz
 homis sospitatez Et bene di
 co vba gregozii i omelia cogi
 tanti michi de hac re cor me
 uz sic sareuz no est quin fle
 re michi magis libet qd aliqd
 dicere si etiaz facultas sapie
 et sciēne foret et supeteret

Est enim clericalis status et de
 riam pueribus omni vulgo et
 inter cetera que loquuntur que
 enumerare longissimum esset. et
 iudale nunc die paffen machet
 alles vngluck/alles vngluck
 stat vff/ vnd kumpt von den
 paffen/ et istud verbum non ma
 ximum est/ si duriora et peiora
 loquuntur vulgares/ et ut ve
 ruz fatear/ in illo verbo confensio
 non tamen in facie eorum/ quia sic
 fieri vidi et video/ dicit michi
 iste dux non male fecit/ quia die
 geleiten hant in das also
 geraten/ vnd ratent in also/
 et in hoc etiam bene dicit/ ut
 videtis in prioribus scriptis
 meis/ vbi de illo puncto aliqui
 dixi/ Et vere hodie credo/ quod dux
 ex se/ nunquam excogitasset/ nisi quod
 per tales attractus et illectus
 est. Rogo vos/ cogitet quilibet
 sane mentis/ quare propter quod
 ob quaz causas/ vellet/ hodie
 est/ cras non ut humana condi
 tio est/ nec diu durare potest/ quia
 nichil longum est/ quod sine hinc
 et omnia sine clauduntur/ per hinc
 actis habenda sunt/ dicit au
 gustinus/ et est in glo/ ps/ lxxxix/
 si si posset obtinere pro iure
 hereditario/ vel in ius hereditatis
 acquirere/ domus sue et poste
 ritati/ talis auaricie vel ambi
 cionis calor/ sustineret aliquem
 colorem/ licet obfuscatum/ tamen
 et fucatum et umbratum/ Cur non
 cogitat/ quod tibi non vis fieri
 et miserabilis res est/ tales
 principes/ talia fecisse et pseue
 rare velle/ humanum enim est
 peccare/ dyaboliarum pseuare/
 si vnus ignobilis et leuis re

putacionis fecisset/ nunquam tantum
 grauaret/ si tantum horum et mil
 tum abhominabile est michi/ the
 saurizant et nesciunt cui con
 gregant ea/ et nunc inuenit/ quod
 non expendit/ puto enim/ quod aliis
 ipse largiatur/ nemo sibi sufficit
 de isto volui me nimis exten
 disse/ ad materiam quam scripsi
 denotando/ quod ipse cum suis a sin
 cum eo/ non bene fecerunt/ et non
 congruentia iuri vel rationi/ si sal
 tem vera sunt que allegant/ et
 ad que remisi/ pro ut firmiter
 credo et teneo/ quod vera sunt/ per
 mo miror/ quod non est timor/ di
 ante oculos eorum/ alioquin timu
 issent/ et considerassent/ diui
 narum vindictarum et iustitiarum/ que
 facta sunt de dathan et abi
 ron/ ut habetur/ in xvij. et xvij.
 et in c. si quis inquit. i. q. i. et vij.
 q. i. demum. Vos satis/ quod graue
 est/ et iura clamant/ qui catho
 lica etiam auctoritate/ et vira
 tem sibi vendicant/ ut in predicto. c.
 si quis inquit. i. q. i. et in pluribus
 locis/ Et ego non inuenio/ quod catho
 lica fides/ hoc velit/ quod papa ex
 errorem in fidei articulis vel arti
 culo/ debeat deponi vel possit/
 ut videtis in remissionibus meis
 vel notatis/ si omnino contrarium/
 Et dicit glo. in c. in scripturis.
 xvij. di. petro sunt date claves
 celestis et terram imperij/ et
 e. di. c. v. tale. dicit imperator/ bea
 tus petrus/ iterum vicarius filij
 dei videtur esse constitutus/ et de
 hominatio. c. pro humani. l. vi.
 dicit textus/ ipse cum beato
 petro apostolo et commisit/ non dicit
 conalio/ et ibi nouellator/ de
 concess. p. b. et. vel. eccle. c. p. posuit

110
 i glōsi nil ibi de conuhabo sicut
 nec i alijs allegacombus me
 is vidatis de elec. li. vi. c. fin
 damēta i verba hui' autē mu
 neus. Et subditur q' roma p
 beati petri sedez caput totius
 orbis sit effeta. Et post itez
 subditur q' ipa petri sedez ac
 nec vlli subesset homi que o
 re diuino tuncis dno sature
 esse prelata et habet papa i
 m se celestis et terreni impe
 ry iura et est vicarius dei ut
 diat' de sen. et re iudi. ad a
 postolice li. vi. i pma glō. hic
 nouellator et archidiacon'
 multa loquūtur de emā nō
 tamiē inuenio q' diat' q' ec
 desia sit sup' papaz ut vos i
 basilea vultis et tamiē satis q'
 lex sup'ioris p mferoz tolli
 nō potest. i demē. de elec. c. ii.
 i glō. et est redēptoris nri vi
 carius. i demē. de iur. iur. c. i.
 et ibi i glō. et c. i. notuit de elec.
 diat' par i pazē impuz non
 habet. et de hoc. xij. q. ii. nō
 liceat pape i glō. et diat' **Cri**
 110 **sostom** et est glō m scō thoma.
Johis vltio petri totius orbis
 intronsant magni et de sa
 ara vnc. c. vncō. diat' glō vl
 110 tina. **Romanus** pontifex a
 solo deo potestate accepit et
 i. c. prudem de pactis. diat' m
 glō. papa habet plenitudiez
 potestatis et alia que ponū
 tur ibi et i. c. sicut vnc. de
 exres. pla. i glō. cū cōcordāis
 ibi enā diat' de papa. Itē i
 c. i. vllis vero. lxxx. di. diat' q'
 110 maz nec inter ipos aplos par
 fuit istitucio s' vnus p fuit oi
 bus de hoc i glō vltia et ibi

archidiacon' **Itē de Rescript**
 i. c. sasatatus i glō diat' petry
 p omibus clauces regni celo
 110 ruz accepit ac. Et diat' gyon'
 xvij. lib. moraluz. c. xij. p na
 uē petri quid aliud q' cōmis
 sa petro emā designat nō vi
 deo ego q' cōuhabo s'm omia col
 lecta mea que scripsi notavi
 et diat' beatus bn. i xxxi. ome
 lia sup' cantica ppter ea sane
 petro cura ista credita est m
 tam multis vineis ac nullibi
 iuenio de potestate conuhab
 sup' papaz ut sepe i scriptis
 meis dixi. Videatis enā. c. v
 bi p'auluz de elec. li. vi. ibi dr'
Rector vniuersalis emē ac ibi
 diat' archidiacon' **Is** qui as
 sumit quod nō accepit ipzo
 110 babili temeritate laborat
 Et ideo debet quilibet p'ua
 tenere mēsuraz ac et est pul
 cer articulus cont' vos vide
 atis si vos habeatis mēsurā
 p'iaz et i fine subdit ibi diat'
 graue est fidez fallere et de
 hoc diat' glō. i. i. c. constituta
 de t'isact'. **Itē** m demē. de he
 retic. ad m'm diat' glō. In v
 110 muezali emā est vni caput
 sup'muz videatis illaz glō s'
 pulcra est. Videatis. c. signifi
 casti de elec. ibi habent vni
 110 de et a quo conuhabia habeāt
 auctez suaz et quomō semp
 auctas pape i conuhabis exte
 pta est nec vllū vng' cōuhabū
 p' lege poneze pape s' cōst
 tucio pape omis h'gat. de con
 stituz. c. vltio m glō. Et xxv.
 q. i. c. ideo. s' hys ita sic diat'.
 hys ita r'ndetur sacro scō ro
 mana emā **Ius** a auctoritate

30.1
sacris canonibus ipartit. si no
eis alligant. habet enim ius co
dendi canones (ut pote. que ca
put et cardo est. om̄ em̄az
a cuius regula nemini dissenti
re licet. ita ergo canonibus i
aucter prestat. ut se ipaz no
subiciat eis. **S**i vos de om̄ib
illis no curatis. si que vultis
pro posse facitis. et e. ti. li. vi.
c. fundamēta dicit. In beato
petro om̄i aploz sumo. Et
dicit ibi glō. sup vnu fundamē
ntū et de renū. e. li. c. i. dicit
i glō. papa supiozez no habz
Et de p̄uilegi. c. antiqua dicit
Romana etiā sup om̄s. et
et idemē. vltiā de sen. ex. dicit
papa sumo pontifex et ibi
videatis franciscuz zabarell.
Et idemē. de elec. ne romā
dicit in glō. qui vicariatus. so
luz petro. et successoribus apo
stolicis datus fuit. Ego puto.
sim q̄ repio. q̄ no sitis p̄zes
pape. et tamē contenditis a
ita esse vultis. sup euz. fanen
do de eo. ex eo. auz eo. et arm̄ ei.
quod placet. no inuenio sic
fieri debere. nisi om̄ia q̄ vidi
et notaui. falsissima sint. a p̄
hoc exaltari vultis. quia p̄
piens nobilius est. obediēte.
xiii. q. i. quod p̄cipit. Et ideo
p̄cipit illi. qui no potest esse
deus. nec est homo. si admi
rabilis est et stupor mūdi.
in phemio demē. i glō super
verbo papa. p̄pter quod. specta
culuz facti estis. mūdo et an
gelis et hom̄ibus. i. ad cor.
iii. et bene de vobis dicit. Ob
scuratus est insipiens cor eoz.
ad rōnos p̄mo. et luce. vi. i pi

no
no qd decet

antez repleti sunt insipienā
et hoc quod scriptuz est adu
uz vii. Vos autē spiritu factō
resistis. Vere et ita nūc vos
i basilea. fecistis et facitis. et
nescitis cui spūs estis luc. ix.
et xxiii. q. iii. q̄ xpc. s. p̄t. h̄
et verifiait. de vobis. qd dicit
glō p̄s. c. vi. i versu. Quia ex
terbau erūt eloquia dei. et cō
siluz altissim̄ irritauerunt.
p̄ supbiaz iustiaaz dei. nesciē
tes. et suā volūtaez cōstitue
re volentes. cōt̄ eloquia dei
agentes. i eius regulis viue
respueerūt. nōne eloquiū dei
diuinuz et canonicuz. hac i
re. quaz sensus cōt̄ vicari
uz suū. clamat cōt̄ vos. aut
ostendatis. vbi sit eloquiū
dei. consiliū aut regula ei.
aut iustia eius. pro vobis.
ut ita facere deberetis. ut e
gissis. bene verifiait. de vobis.
etiāz versus ille. Turbati sūt
et moti sūt sicut ebrius. et
om̄is sapienā eoz deuorata
est. p̄s. c. vi. Et ibi glō. Confi
sione sensus. sicut ebrii titu
bant. in quiete sapientes ap
parent. quādo loquūtur. quādo
legunt. si veniente tēpestate.
om̄ia humana consilia de
ficiūt. et quid agenduz sit no
vident. Et eodez p̄s. sup vsu.
Effusa est contentio sup p̄
apes. et dicit glō. Tradidit e
os deus i repbz. sensuz. hor
gō mō seduxit. quia donauit
illos sibi ip̄s. nā si p̄pue. i qui
ras. ip̄i se seduunt. qui em̄
putat se aliquid esse. cū nichil
est. seipm̄ seduat. Et seq̄t. Se
duxit ḡ eos dimitte do eos.

Et re vos

Et re vos autem
dei et vultis eius
nem sicut scriptae
vri amem disposi
ordinare. p̄m̄
placet. et de talibus
m̄s p̄cedis. dola
audo. de talibus. qui
ceze debent. et vol
p̄cedat. libis. auz
tate. cōt̄. dicit. et
con. i. si no est. ita i
lo. v̄. qui totuz p̄
a deo. auz. q̄. quod
facit. p̄bo. p̄. or. q̄.
tractat. lo. iuenietis.
ul. potest. cōt̄. dicit.
trinit. iura. et scripta.
Bene am̄e. dicit. q̄
leus. op̄m̄s. homo.
de. v̄. i. allegat. m̄. b̄.
p̄. t̄. no. trinit. i. v̄.
re. p̄. etiā. m̄. libis. p̄.
p̄. m̄. v̄. no. tractat.
m̄. de. p̄. m̄. p̄. p̄.
m̄. de. solus. est. p̄.
d̄. s. colis. p̄. m̄. ḡ. t̄.
leḡ. t̄. uis. eius. m̄.
d̄. p̄. p̄. p̄. p̄. p̄. p̄.
ep̄. om̄. et. sp̄. alu.
p̄. alu. Et. post. m̄. f̄.
re. p̄. m̄. p̄. m̄. m̄. m̄.
et. m̄. m̄. m̄. m̄. m̄.
p̄. p̄. et. ita. p̄. m̄. p̄.
p̄. p̄. v̄. t̄. m̄. p̄. p̄.
m̄. m̄. suo. m̄. m̄. m̄. m̄.
et. v̄. v̄. v̄. v̄. v̄. v̄.
f̄. v̄. no. p̄. v̄. v̄. v̄.
re. d̄. quā. longus. et
d̄. et. s̄. v̄. v̄. v̄. v̄.
et. hoc. ibi. loqū. de. x̄.
d̄. ip̄. f̄. f̄. v̄. v̄. v̄.
d̄. s. am̄. et. v̄. v̄. v̄.
f̄. m̄. m̄. m̄. m̄. p̄. m̄. f̄.

Et vere vos contenditis con
 deu et vicariuz eius con om
 nem sacre scripture. et sacro
 ruz amonuz disposicionez et
 ordinarionez paratis nichil si
 placet et de talibus ex inti
 mis precordiis doleo q talia
 audio de talibus qui patre fa
 cere deberent et vellem q pax
 predicta labijs auz ai volun
 tate concordaret xxiij. di. dya
 com. ij. si no est ita i conhabu
 lo vzo quia totuz puerfuz et
 a deo auersuz quod egistis q
 facitis probo p ea que in isto
 tractatulo inuenitis si qs vult
 ul' potest. cont' dicit p tot et
 tanta iura et scripta ut ego
 Bone amice dicit quidaz no
 leuis opionis homo uel do
 ctor. ut i allegacionibus suis
 patet no tantuz i vtroqz iu
 re. veru etia in libris philoso
 phie in vno tractatu que no
 minat de pncipatu papa vi
 carius dei solus est plenus
 dñs orbis p mulgator aute
 legis tuilis eius minister q
 dicit pncipatu papalez pnc
 ipatu om. et spualuz a cor
 poraluz Et post infert po
 testatez impialez msterialez
 et instrumetalez pncipatus
 papalis et ita pncipatus
 papalis vtitur impiali sicut
 ministro suo msteriali tati
 hec verba volui vobis noti
 ficare no potui vltra me ex
 tendere quia longus est tra
 ctatus et subtilis valde nisi
 et hoc ibi loquit' de xpo et
 dicit ipse fuit verus deus
 dñs amctoꝝ et vicariatu
 suuz trāstulit in petru simpli

ater Et vere subtiliter vadit
 in illa materia de supioritate
 et maiestate pape. Videatis
 rogo. s. sola. ix. q. ij. vbi dicit
 Sola romana emā sua aucto
 ritate valet iudicare de oi
 bus de ea vero nulli iudica
 re pmittitur et i. c. sequenti
 dicit sedis aplice auctorita
 te manus no est iudicanduz ne
 q de eius licet auq iudica
 re iudicio et. e. m. et. q. Vide
 tis. c. nemo. et glōz ibi que
 pulchra est et. c. alioz et glōz
 et. c. ipi sunt et. c. sequēs Et
 dicit fransiscus zabarellis
 Est em papa gubernator in
 soliduz vniuersalis emē au
 caput est emā romana i de
 mētia quia contigit. de re
 ligiosis domibus Et videat
 glōm i. c. i. istis. m. di. Et de
 maiestate et obediētia dr
 i. c. si quis Qui no obedierit
 pncipi morte moriat' Et vos
 erigitis vos cont' dei vicari
 uz in terris et. e. h. solite. Vide
 te verba illa nobis in beato
 petro sunt oues xpi comisse
 et alia que ibi subdūtur. Alō
 video q papa conalio sit cō
 missus uel emē s; econuerso
 excepta causa fidei dūtunt
 et ipse potest sup ius dispen
 sare. de cōtes. preben. c. pposu
 it et ibi videatis glōz. cū cō
 cordancis Et fransiscus zaba
 rellis i demē. duduz de sepul.
 dicit q potest tollere ius po
 sitiuuz et de hūslac. c. pncū vi
 deatis auz glō et. ij. q. v. men
 nam dicitur i glō plenissias
 debet habere vires qd' aucto
 ritate pape fit licet p se sit i

ty no

no

no

no

no

Et de fma et re iudicata ad aplice libro .xv. i pma glo. Et eodez libro. in pncipio p henui nichil hic de rcalio

ualiduz et ipe loaz dei tenet
 interris (ut dicit m. c. v. m. ut
 emastia beneficia ac nec ipe
 subdit legibus) de rez p mu-
 maapia i vltia glo. et legib
 solutus est. xxv. q. i. c. confidi
 m. i. glo. et est. s. ius dicit ar-
 chidiacon. i. c. si eo tpre de cler.
 li. vi. nichil video de conalys q
 autez aliud dicit ul' dicit on
 dat ul' ostendant de hoc ius
 expressuz et iun celestis et t
 rem impy petro a deo concessa
 sunt) et petrus vtriqz gladiu
 habuit) de iudic. nouit in glo.
 et i. c. licet. ij. i. glo. de foro cope.
 et ibi Innoc. Et zabarell' in
 dem. ad iun de rensi. dat ibi
 remissiones Et dicit idez za-
 barell' i dem. duduz de sepul.
 papa habet peminenzaz pasto-
 ralez peminet em' cetis) digita-
 te officio. et potestate. et est
 pnceps vniuersalis Et dicit
 glo. i dem. vna. de consang. et
 affi. que sunt simplicat' de iur.
 posituo reuocat x. Et i dem.
 prima de magis dicit zabarell'
 q' i ipo suffiat p rone volun-
 tas) et pro lege suanda est
 et dicit q' dei vice gerit iter-
 ris) Et idez zabarell' dicit in
 dem. vna. de iun. eale. q'
 papa arca ea que sunt de iu-
 re posituo) pt reuocare) vide-
 atis euz ibi) Et i dem. pma
 de religiosis domibus dicit
 zabarell' q' papa est guberna-
 tor i soliduz vniuersalis eme/
 au' caput est etia romana)
 Et i dem. vltia de sen. exto.
 dicit papa dicit sum' ponti-
 fex) quia i eo est omis sumitas
 et celsitudo) quia no puri ho-

Nec
habet
supiorem
de maledicis
c. pma. in glo.

110

110

110

minis. s. vez dei vices gerit
 itezris) et dicit papa a pape
 qd' est interiectio admiratiua
 q' admirabilis interris) aliis
 modis etiaz noiat' papa) quos
 pont. archidiacon' de constit.
 c. i. li. vi. et de amysac. i. c. ad pe-
 ticez. dicit glo. ipe mutat sub-
 stanciaz rei) Et aplius totius
 orbis est dñs. de p'ileg. c. ni
 de diuersis. li. vi. i glo. tuz rcor-
 dantijs) s. veze nichil iueno ibi
 nec alibi qd' faaat p supiorita-
 te rcali sup' papaz) excepto
 errore i fide. et ai corrigi nol-
 let) Tunc bone amice) euere
 et euemisse vobis i basilea.
 que scripta sunt. i. ad thio. m.
 i pncipio. et. ij. pe. ij. i pncipio
 et post pncipuz dnacionez
 q' contempnent) Et Judas i
 epla sua abi. dnacionez aute
 spernit x. Et ibi. In nouissio
 tēpore venient illuzores x
 sufficient ista) nisi q' vellem
 q' omis reddem' alter alteru
 et quilibet alti no faceret. qd'
 sibi fieri nollet) Et q' dicituz in
 nomis facem' quod est nobi
 le) et ante omia cont' me) vbi
 dicit) moderano em' ac pietas.
 soluz redituz nrm requirit) ac
 nos cupit. longa sua pietate
 saluaz) si no conuertim' si du-
 ri colli sum' si i pms vsqz ad
 mortez illiate p duram' affi-
 due peccantuz no miseret
 deus. xtm. di. c. dyaconi fut)
 et sic auilbet serualet' ho-
 nor suus) ut dñs nr' ihus x
 feat. e. di. c. dñs nr' et nullus
 trisgrederet' terminos antiqs)
 quos posuerunt patres de se-
 pul. c. i. nec pdicaret' contriuz

110

110

110

fiderit i glo. ibi et est
 tranquillus et cret
 scortas si quid m fia
 malefacti hom lau
 ferunt argent que
 debuerunt vly di. c.
 nullus est g' g'ous.
 mealy. c. ij. et ita
 arca q' dicit) Et t
 ve bene pagunt' fin
 que malo sunt mcho
 tpo. li. di. c. m' r' m
 de. c. et. di. c. p' m' u
 recte faat ad p'osi
 orbis scriptis meis
 in de m' p' a. duas e
 sit vobis deus mise
 r' et benedict nob
 lummet vultuz sui si
 et illimet oculos m
 v' q' obdormam' i me
 dicit m' m' m' m' p' o
 adu. esus eos) vltm m
 moz me extendi no p
 rebere nec metez nec
 et audir' michi ut beat
 deus) b' b' adus loq
 iteo smone v' g' h' e
 m' d' m' qui dicit) glo
 quod ille qui clausit cel
 ne clausit animuz a
 nome) ut frabus sit) cel
 se) et q' animaz) Et m
 semene de purificati
 quis dicit) leuis est m
 homis ad v' g' an du) e
 bene amec in hys reb
 deis dei) v' s' i) et eius v
 v' s' i) m' s' i) m' u) d' m' m
 p' m' s' i) c' m' p' m' i) n' o' d
 dicit) m' s' i) m' e' m' x' i) a' t
 i) c' o' n' s' i) d' e' a' t' i) p' e' d' i) t' e' l
 i) g' i) t' q' u' e' m' a' l' i' c' e' m' d' e' s' i
 et fuit) s' i) m' s' i) d' i) r' e' p' r' o

fiderunt i glo ibi/et esset pax et
 tranquillitas/et eterne vite
 securitas/si quid nisi qd illi qui
 malefacta homi laudibus ef
 ferunt/ augent que in repare
 debuerant: xliij. di. c. sunt no
 nulli. et est gregorius. xvij. lib
 moralium. c. iij. et ita actus est
 circa istos duces/ Et tunc q
 vix bono pagant sine exitu/
 que malo sunt nichilata prin
 cipio. lxi. di. c. mirantur et hoc
 idem. c. et. di. c. pnuiz. videatis
 recte faciunt ad ppositum/ i p
 ozibus scriptis meis/ vbi nota
 ui de impia duas/ et quid
 sit vdiota/ Deus misereatur
 nri/ et benedicat nobis/ et il
 luminet vultus sui sup nos/
 et illuminet oculos nros/ ne
 unq obdormiam/ i morte/ ne
 dicat inimicus nri/ preualui
 aduersus eos/ ultra intencioez
 meaz me extendi/ no possum
 cohibere/ nec metez/ nec vba/
 et amdit michi/ ut beatus ac
 deuotus bnhardus loquitur
 itezno simone vigilie natiui
 tatis dni/ qui dicit/ No puto.
 quod ille qui clausit celu orō
 ne/ clausit animuz a cogita
 tione/ ut fratribus sit/ reluz ob
 sezare q animuz/ Et in pmo
 sermone de purificatione vir
 ginis dicit/ leuis est animus
 hominis ad vaganduz/ et qd
 bone amice/ in his rebus/ vi
 dens dei iussa/ et eius vicari
 uz/ sanctissimuz dnm nrm eu
 genuz/ sic contempno/ no digne
 doleat/ tristat/ et anxiatur/ et
 ai considerat/ ppendit et itel
 ligit/ que mala exinde secuta
 et futura sunt/ i direptionem.

derisionez/ et desolatione. to
 tius status/ et honoris/ digni
 tatis clericali. ut s. aliquali
 dicit/ Et q genus electuz/ rega
 le sacerdotum/ gens sancti. p.
 petri. ij. sic p talia deturbat
 quis hoc sine omni animi ptur
 bacione/ medullitus non in
 gemisat/ ac dei iudicuz no co
 tremisat/ doleo et doleo/ a pu
 to q si semine lamentaciones/ i
 omiqz pphaz/ qui ppli peccatis
 casuz/ et ruinaz planxerunt/ po
 nezer/ nec durz ad hanc re/ satis
 dicere/ Et quid bone amice/ qd
 michi hinc/ nisi tantus labor/ a
 iudicia illoz/ qui dixerunt/ ul' di
 cent/ quis te constituit pncipez
 aut iudicem sup nos. exo. ij. et
 actui. vij. scio q no suz homo
 habens potestatem/ euasi i no
 mine dni/ illuz honore/ scens.
 q omne quod hic eminet/ x. xij.
 di. nez/ Et q honor habet
 onus an exum/ si qd homo
 sim peccator/ et p multitudie
 pccoz meoz/ no sim dignus al
 titudinez/ celi videre/ tamen co
 pacior/ sanctissimo dno nro
 Eugenio/ tonqz clericali statu
 ac milicie/ et consequeter to
 ti vniuerso/ et ppter hoc et
 ut s. circa pncipuz dixi/ me
 sic onero et occupo/ de diuino
 semp confisus adiutorio/ nullo
 mo. de aliquali mea scientia
 ul' eloquio/ sperans et confi
 dens in bonos viros/ q fide
 mea et affectuz videant/ no
 meuz ipfectuz/ quia et dñs
 cor interrogat no manu. xx
 ij. q vni occidit phinees/ et
 no soluz respiciant ad opera
 mea/ si ad tempus ad causas

no

no

no

no

et voluntatez) et potius con-
fidezabunt causaz facti xli. di.
c. i. i. glo. De malis no' auro/ sci
o emz q' omis iniquas bono-
ruz est inimicus. xxiii. q. iii.
hec autez vita. q' ex hys oib?
Et dicit beatus bñhardus in
xxv. omelia sua sup' cantica
Bona profecto consolatio/ cu'
blasphematur a malis/ et i' eade'
omelia sunt verba/ q' bene-
faceret ad p'posituz/ videat q'
velit/ **E**t dicit Seneca/ malis
displicere laudare est/ et ego
me bene possuz dicere bonuz/
de dei dono/ hac in re/ et omis
vellet esse tales/ et in tali sim-
plicitate mea/ ego semp' mei
scriptis meis/ sub i'co. directi-
oni emendationi. et determi-
nationi/ uniuersalis eme/ ex
vos i' basilea/ et vobis adhe-
rentes/ dicitis et eis hec on-
datis. **T**home Vode. et Bach-
enstain/ salutez et beneficen-
am meaz/ si saltez pro grato
dignabunt' acceptare/ et q' me
no' odiant/ q' nec ego eos/ ul'
aliquoz odio habeo/ s' p'ca. ut
dicit canon/ odio habeant'
p'ca. no' homines lxxxvi. di.
odio habeant' q' hec pauca
cōfideretis cu' priorib' si placet)

Dequit' responsio
officialis Basilen'

Licet. P. p. dñe mi semp' gra-
tiosissime/ apud pithagoram
discipulis quinqz annis tace-
duz erat/ statui tamen illos et
loqui et laudare existimez
aut Seneca i' epla ad lucalluz/
Propterea ego ut vez fatear i'
omni minim' nunc no' loquedo
s' frustra calamuz fatigando
cu' benigna v. P. p. sup'porta-
tione/ et humili subiectione/
que legi. et vris scriptis que
no' decisue/ s' argumentiue
posita censeo/ i' repugnare vi-
dent' ut vltiorem codices
reueluendi ac ymaginadi
dem occasionez/ audaciaz ex
sola benignitate. v. P. p. assu-
mens/ cu' correctione reser-
bo. **P**rimo emz loco/ de vestri-
quaz scribitis extenuatione/
vlt' q' exprimere valeo vehe-
mēter doleo/ et no' i' meo
vos em' me amiaz/ licet idig-
simuz/ i' quibus tamen possuz
fidelissimuz/ et ad seruēduz
p'p'issimuz/ repetitis appel-
latis viabus/ merito vobiscū
tristari et gaudere debeo/ **D**i-
cit emz aristoteles ethicoz
ix. amicus debet se habere
ad amiaz/ sicut genu ad ti-
biaz/ et sicut ad se ipm/ qui ē
alter ipse/ de factis autē ve-
nezabilis et egregij denre-
toz doctoris. dñi iohis bache-
stain. ex p'issimū p'curatoris/
mgn' thome Vode/ no' multū
me impedio/ etatez habent/ ex
se ipis loquatur/ i' vraz quaz
i' p'ncipio vltime michi dire-
cte epistole/ ponitis declinatuz
sentēnaz/ q' sume dolenduz
est/ q' status clericalis sic adeo

gloria et honore ex
et sublimatus et sup
ita miserabiliter lan
ter: riuose p'ndose
toze nris tēporib'
et minit' nūqz et
xiii' est et maxie m
p'nsipit' rē tamē n
aggre. dñi. In xpian
desia multa mala s
scandala ut patet a
ter filius homis an
es et colligent de re
omni scandala et co
aut' iniquitatez vbi
stuz reguz dei em
designatu' nreffe e
scandala sicut ve au
p' quez lue. xvi. et. A
Nexio autē her pat
qua p'curator' i' f'it
videntes angustiaz an
do de p'curator' et no'
n' dñi n' venit sup n
tolano. q' xli. quod o
menter hic addua pos
m' ali et maxime illi
are sacris tenetur mt
condis et de quibus h
textus i' c. ego. d. de iur
vobis ad synoduz ven
tam aus nre emāz
salem sicut basilen
bo representat' audiuiss
venissent et i' tanta tēpe
p'ntie emāz consuluss
si esset nre de aucte con
et quāuz et pape con
net venisset sup nos. tū
res egestas et tribula
d. i' dicit comēnter
at ad p'p'oz canon
n. xxi. q. i. q' transsezu
veteres sacras histori

gloria et honore exaltatus
 et sublimatus/et sup omnes/
 ita miserabiliter. lamētabili
 ter. ruinosē. p̄uolose. et desola
 toze/mis tēporibus patit^r
 et minat^r ruinas/et ruine p
 xim^o est/et maxie in hūit^rz
 iurispit^rz/rē tamē nō nouā
 aggredim^r. In xpiana enī et
 desia/multa mala sunt et
 scandala/ut patet c. xiiij. Aut
 tet filius homis angelos su
 os et colligent de regno suo
 omnia scandala/et eos qui fa
 ciūt iniquitates vbi p. augu
 stinu^z regnu^z dei etiā p̄is
 desiquatur/necessē enī est ut
 scandala fiant/ve autē illi
 p. quez luce xvij. et c. xvij.
 Aucto autēz hec patimur.
 quia peccauim^r i fratre n̄m/
 videntes angustiaz aūe eius
 dū dep̄aretur/et nō audim^r
 m^r idcirco venit sup nos tri
 bulatio. gen. xliij. quod conue
 nienter hic adducā possi/si e
 nim illi et maxime illi/qui de
 iure. sacris tenētur interēe
 conalys/et de quibus loquit^r
 textus i. c. ego. n. de iur. iur.
 vocatus ad synodu^z veniaz. fa
 ctam eius matrē etiāz vni
 salemim sacro basilien^z cōa
 lio representataz/audiuissent.
 venissent/et i tanta tēpor^z e
 gestate/etiāz consuluissent/
 nō esset nūc de aūcte conali
 oz gnāluz/et pape. contendē
 nec venisset sup nos. tanta
 rez egestas et tribulatio/vn
 de accidit conuēienter quod
 diat ad pposituz/canon. l. om
 ni. xxiiij. q. ij. transsevit
 veteres scrutans historiās i

venire nō possuz sandisse ec
 desiaz/et de domo dñi popu
 los seduxisse/preter eos/qui
 sacerdotes a deo positi fuerit
 et pphete/ist enī vertunt^r in
 laqueuz ruinosuz i omibus
 loas ponētes scandala/

CDemū magnuz hoc mare et
 spaciosuz aggrediens/et qñ
 tu^z nō ex meis/si quibusdaz
 alijs tractatibus repugnāā
 duaz conclusionuz i vris se
 phis positaz/i quibus magna
 pars totius vñ tractatus ex
 istit. iuemo/obmittens enī q
 ad laudez uel vitupiu^z vtri
 usqz p̄tinent p̄tis/quis res
 ipa grauissima sit aūz dicat
 lex. c. de sacrileg^r. disputare
 de aūcte p̄ncipis sacrilegiū
 est/cū correptione. nichil teme
 re cont^r aūctez emē et sedis
 aplice asserens rescribo/

Conclusio p̄ma talis est/catho
 lica fides/nō vult. q. papa ex
 errorez i fidei articulis ul' ar
 ticulo/debeat uel possit depoi/

Sed/etiā nō est sup papā/
Ad quaz cōclusionuz p̄barcōez
 v. p. multuz elegantē et p
 funde/sancto^z et sacroz cano
 nu^z adduat dicta/et quuz
 multa de hac materia/vrā
 legit patemitas/ut patet au
 ilibet tractatuz ipm iuenti/
 tamē dicitis vos nō inuenire
 q. papa ex casuz p̄missuz/pos
 sit depomi/ul' q. etiā sit supra
 papā/vnde. p̄supposita regu
 la cōi loyroz/q. cōsequēcia
 ab aūcte negatiua/nō va
 let/ut nō sequit^r nō inuēio
 hoc/g^o nō est/mala est cōse

quena videt^r pmo facere con
primaz conclusionem Et ad pro
banduz q papa i alio casu q
heresis deponi possit ab emā
videt^r quia nō soluz in causa
heresis s; alias q sibi ab emā
papat^r et ab ea iubet^r facere
tenet^r patet hoc ex eo quod
legit^r actuz. viii. vbi dicit^r q
audientes apli q samaria r
cepisset verbur dei misit ad
eos conaluz aplōz petru et
Iohem) et petrus absq; alia
dissensione statim iuncta
impleuit. Dissio autē de sui
rone significat auctoritatē
imittente respectu missi qd
videt^r etiaz facere con scdaz
conclusionem

Secundo q papa possit corrigi
a conalio et teneat^r ordina
ta p conaluz obseruare tñq
ex necessitate manifeste patz
ad galathas. ii. vbi apus te
statuz q pro eo q petrus dabat
occasione et alij fideles non
obseruabant decretuz factuz
i conalio tercio aplōz paulus
restitit sibi i facerē reddens i
causaz de pdicta resistētia q
ipē petrus reprehensibilis erat
eo q nō ambularet ad vita
tez euangelij ex qua aucte vi
dent^r quedaz singularissia pmo

Quod decretuz ipius conalij ab a
postolo reputabat^r tante au
toritatis ut diceret q veri
tas ipius est veritas euāge
lij (constat eniz q nō contine
bat^r saltez expresse i euāge
lio id sup quo paulus repre
hendit petru) s; continebat^r
i dicto decreto q forte ex hoc
verbo supsit ggo q quatuor co

alia sunt veneranda ut infra
circa scdaz conclusionem tenet^r
Secundo q vbi agit^r cont^r liber
tatez religionis xpiane nulla
tenus patienter ferenduz est
imo statim debet resisti patz
ex principio dicti capli

Tercio q ne duz quādo sumus
pontifex infringit decretū
s; quādo ex eius actione alij
sumunt occasionez q ea non
obseruant licet sibi resistere
patet quia petro auz adhuc esset
iudeus erat libertas vtendi
legalibus s; quia qn ipē vteba
tur pumbant gentiles q hoc
erat de necessitate etiaz ipis
ideo fuit reprehensus quia ex
ipius exemplo alij sumebat
occasionez nō se conformādo
decreto facto i tercio conalio
aplōz

Quarto q ne duz pro pō
mortali uel heresi s; etiaz pro
solo veniali quādo illud est scā
dalu subditoz licet redargu
ere sumuz pontifices patet q
post aduentuz spūs sancti i die
penthecostes apli fuerunt igni
confirmati nec peccauerunt
mortaliter vnde tūc nec petru
mortaliter peccauerat et tñ
pro solo veniali a paulo tam
dure reprehensus publice
si solo paulo licet declarare
cont^r actiones petri q nō am
bulabat ad vitatez euāgelij
quāto magis licet conalio cō
gregato respectu sumi pon
tificis quod est cont^r

Tercio facit cont^r pmissaz cō
clusionem canon dñicuz simo
nez i s. porro pars auus ha
betur xxii. di. diffinim vbi

dat^r q vniuersalis s;
ei conuenit reue
liber quoscunq; r
dis exortam laud
aut i eo proficere
chuz facere nō tunc
sentētia i romanū
re; dicit^r Et q lu
qōnez de scā apōsta
ozuz diffinit vni
aluz hoc tunc ob r
q; m pūis nō conue
uere sentētia dū
ere debet

Quarto facit cont^r
sionez dicti sancti
demerit ut habet
no demerit ad iac
dat petru sibi dicit
euz successorez consti
neq; em iudicez aut
teoz secularuz ite cō
voluit hodie xpō ne p
tū presentuz hōiuz
nō possit verbo dei v
i cō mūdialuz cur
nō occupatus te ipm
es et eos qui te aud
euz potius que ad s
piment deponens e
pū p ignoz miaz pe
re ab Ette manifestu
paz ex alia causa c
s; p negligētia dep
legit^r dicit deponerē
si papa ex sola m
deponi uel accusari po
nō adimplet dictuz
tūc ut illi pro etim
publiano habem qu
repietēz contingēt
ipseat nec etiaz illud
pe abbi aut d. v. sal
q si euāgelij ad nich

diat q̄ vniuersalis synodus /
 cū conuēienti reuerētia / qm̄
 libet questioneꝝ romane se
 dis exortam / audire tenet
 aut i ea proficere aut profe
 ctuz facere / nō tamē audacter /
 sentētiā i romanū pontifi
 rez dicere / Ette q̄ licet omēz
 qōnez de sede apostolice ex
 ortaz / diffinire vniuersale cō
 ciluz / hoc tamē ob reuerētia
 az capitis / cū conuēienti re
 uerētia / sentētiāz dicendo fa
 cere debet) :

Quarto facit cont' conclu
 sioneꝝ p̄ dicta sancti petri ad
 clemētez / ut habet i eplā ipi
 us clemētis ad iacobuz / vbi
 diat petruz sibi dixisse / duz
 euz successorez constitueret /
 neq̄ emz iudicez aut cogni
 torez seculariuz / te cōstitui
 voluit hodie xp̄c / ne puora
 tus presentuz hōiuz curis /
 nō posset verbo dei vacare /
 si em̄ mūdialiuz curis fue
 ris occupatus / te ipm̄ deapi
 es / et eos qui te audiūt / nō
 emz poterus que ad saluteꝝ
 ptinent deponere et disci
 puli p̄ ignozantiaz peant /
 hec ibi / Ette manifestuz esse
 papaz ex alia causa q̄ here
 si / s̄ p̄ negligētiāz depoi pos
 se / quia diat deponere q̄ ac

Pter si papa ex sola cā hēsis
 depoi uel accusari possit /
 nō adimplet dictuz xp̄i v̄
 xvij. ut illū pro ethnico et
 publicano habem / qui etiāz
 corripitēz corrigentēz cō
 tēpserit / nec etiāz illud quod
 ip̄e ahbi ait / v̄. sal teur
 q̄ si euauerit / ad nichiluz

valet ultra / nisi ut mittatur
 foras / et conuocet ab hōib /
 de omib / aplis loquēs etiā
 petro nō excluso / et p̄ consecꝝ
 nec successore / ut aperte imi
 it / om̄m̄ i. c. nō om̄s. ij. q. vii.

Deniq̄ videm̄ sumos ponti
 fices / causa heresis fasmatis
 et alterius armis / euocare /
 et ibi aliquādo se purgasse / nō
 nūq̄ absolutos fuisse / Aliqu
 etiāz legim̄ et vidim̄ eos p̄
 sacra concilia depositos fuisse /
 ut i. c. si papa cū glō xl. di. s̄.
 nūc autēz / xvij. di. s̄. hmc col
 ligit. et. ij. q. vii. s̄. Item /

Pter / om̄m̄ refert / et. ij. q. v.
 mandastis. et. c. audituz. et
 lxxix. di. si duo i glō ac etiāz
 p̄ sacra concilia obediētiā
 eis subtractā fuisse / ut mar
 cellino anastasio libezio / Iohi
 xij. benedicto. xij. et Iohi. xij.
 ut legit in libro concilioꝝ et
 de anastasio habet in. c. ana
 stasius xix. di.)

Pter i concilio pisano s̄tracta
 fuit obediētia Iohi. gregozio.
 et benedicto. et tandem ḡgōio
 renūciantē / depositi fuerūt
 benedictus et Iohes. et p̄mo
 tus fuit martinus papa / q̄
 nullo mō potuisset eligi / si il
 h p̄ sacroz concilioꝝ depoi mi
 nime potuissent / et p̄ consecꝝ.
 vaallaret electio v̄ri sumi
 pontifias / qui i locuz martini
 successit) :

Pter facit cont' conclusionē /
 glō singularis de papa. m. c.
 si papa xl. di. q̄ si notozū est
 crimē eius qd̄cūq̄ / et inde sc̄a
 dalizat etiā. et i corrigibilis

fit q̄ tūc de illo poterit accu-
sari crimine subdēns rōnem
quia cōtumacia heresis dī
infidelis xxxij. di. nullus n̄
constat s̄m illaz glōm q̄ p̄fi-
tuz. c. si papa xl. di. ponat ca-
suz spālez quia debet itelligi
de oculta heresi et tunc est
spāle quia de alio oculto cri-
mine accusari nō p̄t̄ scias in
crimine notorio scandaliza-
te emāz. :-

Cont̄ sc̄daz cōclusionēz q̄ ec-
clesia nō sit sup̄ papaz vide
p̄mo facere quia dñs n̄r̄ ih̄s
xpc̄ nō soluz dedit p̄tatez pe-
tro sūmo pontifici c. xvi. s̄
etiaz alijs aplis i quoz loco
sucesserūt ep̄i potestates f̄-
dite sunt quibus inquit xpc̄
i eos potestates h̄sferendo sic
misit me pater ego mitto vos
ut habet̄ i euāgēlio ioh̄is. ij.
Et clarius p̄ beatus Cypria-
nus ep̄m et martirez i. c. loq̄t̄
vbi tex. xxij. q. i. et i. c. in nouo
xxi. di. et alibi n̄. v. xpc̄ ad
eos dēz vos estis lux mūdi. Et
n̄. xvij. quecūqz ligaueritis
sup̄ terraz erūt alligata et i
celo. Itē ibidēz dicit si pecca-
uerit in te frater tuus dic ec-
clesie nomie autē emē nō so-
luz papaz itelligi voluit s̄
etiaz alios p̄latos ut aperte
inuit̄ hominē i. c. om̄ibus xx-
ij. q. i. Hinc ḡgorius papa in
eplā. cxxij. i registro vbi post
q̄ rēphendit p̄riarchaz scri-
psit i fine ut nos quedaz in
quibus p̄ ausuz temerariū
culpa cōmittit̄ sezuem q̄d
p̄cipit veritas dices vbi s̄
si peccauerit frater zc̄ si et

desiaz nō audierit sit tibi
sicut ethicus et publican⁹
ego itaqz p̄ r̄sales meos se-
mel et bis verbis huilibus
hoc qui i tota emā peccator
corripe studui p̄ me scribo
quintquid huiliter facere de-
bui nō obmissi s̄ i ea corre-
ctione despicior restat ut
emāz debeaz adire. her. ibi.
Ete ḡgorius papaz fate-
ri eo modo ad euz spectare
correctionē fraternaz quo
xpc̄ mandat s̄z ut vlt̄o ec-
clesia adeat̄ tanq̄ sup̄mū
iudicaz quod est cont̄ con-
clusionēz h̄nc etiaz ḡgorius
sanctitate et sciencia mir-
ficus ad patriarchaz alexā-
drinuz qui euz i p̄nacione
eplē vniuersalez papaz appel-
lauerat scripsit tale v̄bum
sup̄bus vlt̄ nō rescriberet di-
cens quia alijs detrahit vbi
alter plus q̄ ratio exigit
p̄betur submittēs honorez
meū esse nō deputo i quo
fr̄es meos honorez suū p̄dē
cognosco meus nāqz est ho-
nor vniuersalis emē meus
honor est si atz meoz soliti
vigor tunc ego sum honora-
tus cū singulariter quibusqz
honor debitus nō negetur.
Sinezo vniuersalez papā v̄a
sanctitas me dixit negat
se hoc esse q̄ me fatet v̄m-
uersuz s̄z absit i recedit v̄ba
que vnitates inflant car-
tatez vulnerant ut habet̄
her. i. c. etre xxix. di. Idēz be-
atus ḡgorius ad defensores
catholice qui turbabat ep̄oz iu-
risdictionēz sic inter cetera

inquit si manz su-
merito nō sezuat
alud agitur nisi ut
p̄ quos emāstus o-
sus iustitiaz debui
dicit :-
Itē fiat cont̄ con-
cl̄s cū cont̄p̄t̄ au-
torit̄ est manus su-
qui hoc negat nō e-
enduz s̄z au dubiū
p̄ nō est tota emā
euz et fluit̄ deo s̄
suo totū fiat regul-
continet̄ de reḡ iun-
p̄ma em̄ emā nō ez-
dati sup̄ petro dūt
cente dño om̄ibus
ne ego vos elegi et
his vnus est dyabo-
rebat de symone sch-
erat em̄ hoc traditu-
az est vnus de xij. apo-
st̄oloz continuz con-
vnis p̄sente puto iū-
m multos lons m̄sfe-
bz conuoz et etiaz
i et det̄ et aluz v̄m
actibus aplōz auct̄
fuerunt attribuit̄ cō-
sue emē et nō spāle
tro vbi dicit planit̄
colletis i vniuersaliū
beat̄is ḡgorius i. c. s̄
di. in qua di. multa d-
cl̄is qualibus dicit̄
si atz conuoz sicut
euāgēlij libros ven-
et subdit̄ op̄saz qui
et s̄z conuoz s̄z
i conuoz celebrato-
nis actuz xv. iacob
p̄p̄ i ioh̄annem i pe-
p̄re. protulit sentētia

inquit si vnanq; sua epoz
iurisdiclio nō seziat quid
aliud agitur nisi ut p nos
p quos emāstus ordo ille
sus custodiari debuit cōfin
ditur.

Quoz facit cōf' conclusionē
cōis ai contēptō/ai; omne
totū est manus sua pte;
qui hoc negat nō est audi
endus s; ai dubiū q; pa
pa nō est tota emā s; pars
eius et filius/ideo subest
suo toti/facit regula plus
continet de regi iur' h. vi.
Pma em' emā nō erat fun
data sup petro dūtaxat/di
cente dūo omibus aplis/nō
ne ego vos elegi/et ex vo
bis vnus est dyabolus di
cebat de symone schazioth/
erat em' hic traditur q; euz
ai; est vnus de xij. iohis. vi.

Pterea cōtinūz conclusi
onis prefate puto iueniri
in multis locis manifeste li
bri concilioz/et etiā de re
ti et decretaluz vnde in
actibus aplōz/ai;ctas dif
fimendi/attribuit cōalio
sive emē/et nō spāliter pe
tro vbi dicit placuit nobis
collechs i vnūz actū xv. et
beatus gregorius i. c. sicut. xv.
di. in qua di. multa de con
alijs gualibus dicit/di.
se qtuor concilia sicut facti
euangeli; libros venerai/
et subdit causaz/quia vni
uersali ^{consensu} constituta sunt.

Quoz i concilio celebrato ioso
limis actūz xv. iacobus e
piscop' iosolimitan' petro
pūte. protulit sentētiā/et

ibidez scripta est epla/ai; m
ai; est apli et seniores frēs/
hīs qui sunt anthiochie/et
ce q; hic auctoritas diffinē
di siue determinādi/nō attri
buit beato petro s; concilio
aploz et senoz/quo; con
sensu lata est sentētiā a pu
blicita/Concludit q; au
toritas et determinācio cō
ali; attribueda est determi
nāciōi spūs sancti/nā; ibi dī/
visuz est spiritu sancto et
nobis/idez xxv. q. i. c. igitur
vbi dicit leo papa/canones
sanctoz patruz/spū dei con
ditos/et totius mūdi reuerē
tia consecratos/et hinc tra
hitur q; cōaluz gualē/nō p
errare i hīs que fidei sunt/
quod etiā ut pmissuz est tra
hitur ex illo verbo xpi luce
xxij. petre rogam pro te/ut
nō deficiat fides tua/qd' ne
mo de psonali fide petri ra
tionabiliter intelligit/sed de
cōalio gualē siue emā/de q;
etiā dicit dñs i. c. xv. Et
porte inferi nō pualebunt
aduersus eaz/s; emā; non
dicit aduersus te s; petre/
qua ppter iudiciū emē ppo
nēdūz est iudicio pape.

Demq; q; epī in locis aplōz
sucesserūt/plenissime pbat
textus/et est sancti augusti
ni i. c. quoz vices lxviii. di.
inducens illud psalmiste p
patribus tuis nati sunt tibi
filij/constitues eos pncipes
sup omēz terraz/hinc Urban'
i. c. dñs xxij. di. epōs appel
lat aplos/et eos p xpm dixit
electos fuisse/Et fiat illud

Ite declaravit dicta synodus
 Constantien/ q' quicunq' au' ai
 q' status ul' dignitatis etia si
 papalis existat/ qui mandatis
 statutis/ seu ordinacionibus/ aut
 p'ceptis/ au' aliq' sacri concilii
 g'ualis legitime congregati/
 sup' p'missis/ seu ad ea p'tinen'
 factis uel faciendis/ obedire
 contumaciter contempserat/
 nisi resipuerit/ condigne pe
 nitentie subiacat/ etia ad alia
 si opus fuerit iuris subsidia
 recurrendu/ Ex quibus vide
 tur/ fundatuz et declaratz/
 sacri concilii auctoritate/ in
 predicto reformacionis casu/
 sup' summu pontifice/ quod
 etia est cont' conclusionem
 p'maz/ Et hoc ipm/ ante illud
 decretu/ visus est aperte sen
 tire archidiacon' solenis do
 ctor/ i. c. sicut. xv. di. p' illu te
 xtu/ dicit papaz no posse ve
 nire cont' concilioz statuta/
 in his que p'tinent ad fide/
 et animaz salute/ et ad v
 niuersalem statu/ eme/ naz
 talia statuta habent vim
 et auctoritate/ sicut q'tuor
 euagelia/ ut probatur i deo
 c. sicut/ in principio. et prope
 meduz/ ibi quia i his velut
 i quadzato lapide structura
 consurgit/ atq' cuiuslibet vi
 te atq' actionis norma ex
 istit etc.

Et licet olim de hac potesta
 te eme sup' papam/ forent
 inter scolasticos/ opiniones/
 hodie tamen ut dictu est/ ha
 bem' huius g'ualiu concilio
 ru/ deterrimacione/ Constanc
 ien/ Senen/ et Basilien/ ois

cessare debet hesitacio/ naz
 in declarandis sacris scriptu
 ris/ et fide p' catholicos tene
 da est disposicio eme/ et sa
 cri concilii p'feratur opinio
 nibus m'groz/ etia summi po
 tificis/ ut m. c. anastasius. xix.
 di. hinc Veronim' cont' lue
 ferianuz in fine sue disputa
 tionis inquit/ poterat omis
 tuaz disputacionuz riuulos/
 vno eme sole succuri/ de aucto
 ritate concilii g'ualis loquef
 Et au' p' hoc concilii auctozita
 tez sibi compant/ ut sicut sol
 suo ardore/ humores riuu
 loz defiant/ ita concilioz sua
 auctoritate omes cont'raz
 argumetaciones/

Et hec sunt reuende pater
 et dne mi semp g'raiosissime/
 que ad p'fens occurrunt/ quib'
 pensatis/ puto ego/ gesta per
 sacru concilioz Basiliense/
 saltem ad p'positu/ n' in fa
 cienza/ iuste et canonicè fa
 cta. Sed dicitur michi illico/
 fatue quid dicit/ multi sunt
 sapientes qui no credunt/
 Respondeo/ quedaz sunt que
 sapientes credere nequeunt/
 iusto dei iudicio/ quia p'na i
 mortalia obicere studuerunt/
 vnde augustin' in libro de
 fide ad petru/ Vere hec dici pos
 sunt. facile no credi/ videri au
 tez nisi puro corde/ omo no
 possunt/ Et habent' p' m'grum
 sententiaz libro p'mo dis. vi.
 Et q'uis multi sunt qui no
 credunt/ et se eme sacro sacre
 opponunt/ tamen ppter hoc dif
 fidendum no est/ etia si illi ad

notabile tempus pualetent
qm sepe deus vsq ad ultm
temptat suos quis tamen fi
naliter vnq derelinquet
sicut etiaz abraham actu e
ta imolacione filij sui aucta
disponens quousqz gladiu
extraheret et filiu imola
ret sic et Job et thobias a
malan temptati sunt et isua
pseuerantia gloriofuz sine
iuenerunt quoz nobis con
cedere dignetur ihus mari
e natus in secula seculozu
benedictus) ::

Nunc sequitur responsio
mea. cont. articulos of
ficialis Basiliensis

Venerabilis amice salu
tem. et si quid dulcius est
salute scripta vza recepi et
satis difficulter ppter scribe
tuz moduz quia curtant p
titellos et virgulas et m.
n. v. simili semp tractu po
nunt quod no intelligenti ut
michi laboriosuz est attamen
dus dedit intellectuz aliq
lez et sic visis et qntuz con
cessuz est michi intellectus an
te oia regnator vobis quia
condoletis michi de infirmi
tate mea et est satis mira
bile condoleze uel cogaude
homi ignoto p omnia et nullo
vnq precedente merito s in

signe est iudicuz pietatis
et bonitatis cordis vni et
suo ult vnuz uel duos quos
tpe meo enutruu et de do
mibus patz eoz tui qui nec
verbo uel facto tale quid
faciunt s; suo quia no sunt
condigne passionis hui
temporis ad futuraz gloriuz
z ad ronos vni. Det ille
medicus qui mortificat z
vniuat. Et i. ut vnq ei et
baculus eius sic me conse
tur. ps. xxij. ut futura glo
riaz post hui vite misiaz
acquirere valeaz dus me
et vr Basilien bene nouit
et potest vos in hac re ifor
mare qui michi fuit et talis
est z a amabilis ut forte
nostis. Et ego confido de il
la glo ofec pmo vbi dicit p
uidentia de sepe subtrahit
nobis qd cupim insup et
affligit ut sic ad euz ne co
gamur. vtiqz et ego sic me
Et iter ofec. iij. dicit qndy
misera vbi quia desperatur
emendatione adhibet cor
rectio de isto suffiat plun
possent dici s; no opus est
hic et offero me curati ve
stre et dilectione si aliquado
aliquid possem pro vobis ta
q amico dilecto

Nunc ad pnapale accedendo vi
dehret vris scriptis ruderet
noie eius in quo flecht ome
genus ad philippeij. ij. et ian
nomie omnia facere debem q
faciam ad colocen. ij. et xxvj.
q. v. c. no liceat ante omnia qz
homo suz sine hrs et vdeom a
ctuz. iij. et bene conueit ut

1. 2. ibi in 5. locis idore dicebant

dia possit ad me hoc
actu vni vbi dicit p
intelligis z peto ven
santendos si fete no
fmones iudao ps
no intendit na i proz
pas moe intendebam
meant aliquid dia
fiteuz veritate ostend
et hoc alios inuouest
et detestanduz nec ali
truz et si michi p dicit v
ant et fete illa pua
pua no intelligentes
loquimur naq de quib
firmanz amice no an
os loquentur in qua lo
dum tamen no recedat
mte veritatis de voto
Et de saluatore nro d
quidz dicebant quia
of ab ante dicebant n
p. iij. et v. dicebat
qz demomuz habes i se
z ps. lxxvij. et male loq
sunt de deo. Et suo quia p
no altus est et no habeo
hauraz iohis. iij. confid
tame in euz qui est sacri
dis pmo. Et i. in apio q
concessit ipe ad vni sa
aliquid dixeret ipa ver
tate ipugnare quia su
tuz qui a solo deo su
pofiter accepit. de sac
tione. c. vnto i glo e
sue cont petuz que di
tous orbis inromgauit
pognat dat glo sancti
ne iohis vbi et alia ibi
deze potestimo sue co
dne et iunat patet i se
pse meo dno et qz mu
alia essent se tme plun

dia possit ad me hoc verbuz
actuz vni. vbi dicit' putas ne
intelligis zc peto veniaz in
scribendis si forte no disponi
simones i iudicio ps. cxj. qz
no intendo nec i priorib' scri
ptis meis intendebam ai te
meritate aliquid dicere si po
sita nuz veritate ostende quia
et hoc alias inhouestuz foret
et detestanduz nec aliam ha
tuz. Et si michi pdicta verba di
ant' et forte illa pma ad thio.
pno no intelligentes neqz q
loquuntur neqz de quibus af
firmant. Amice. no curu qd
os loquetur iniqua loquat'
dum tamen no recedat a tra
mite veritatis de voto magie
Et de saluatore nro dicitur
quidaz dicebant. quia bon'
est alij autem dicebant no zc
Iohis. vii. et viij. dicebat' ad
euz demonuz habes i septu
est ps lxxvij. et male loanti
sunt de deo. Et scio quia pute
us altus est et no habeo vni
hauriaz Iohis. iij. confidens
tamen in euz qui est saeuiaz
dus pmo. Et i. inapio qntuz
concesserit ipse ad vni scripta
aliquid dicere et ipa veritate
comite. ipugnare quia sunt
cont' euz qui a solo deo suaz
potestate accepit. de saara
vinctone. c. vincto i glo et
sunt cont' petruz que dnis.
totius orbis inuozauit
mgi. ut dicit glo sancti tho
me Iohis vltio et alia ibiq
videre potestis imo sut con
tronez et iuruz patet i scri
ptis meis dato etiaz q nulla
alia essent que tamen plura

sunt semp tamen saluo pacis
et caritatis vincto ac mane
te caritate et societate qz so
cietas ius quodammodo frat
mitatis habet in se dicit lex
Dico emz bene verbuz apli ad
Romos. ix. tristitia est michi
magna et continuus dolor
cordi meo et triste est michi
valde quod loquor. vij. q. i. q
uis q tanta ceatas no i isrl.
si basilee contigit ut talia fi
cta sunt et demeritis nris a
scribo.

Antez in scriptis vris dicitis q
scripta mea no deasue sed
argumētatiue posita cense
atis fateor. me no esse tale
ex quocunqz etiaz capite q de
adere aliquid habeat aut
determinare scire tamen debe
tis q que vidi no argumē
tatiue si asseritue. et pro vero
notauit et sic puezaliter i vni
collegi si vos i basilea vmo i
ebuzati ut dicit canon xxxvij.
di. c. vmo et aliter q sac' scri
ptura et sacri canones sonet
et velint in reprobus sensu
et no abusiuz sim vrm. et
no dei placituz omia verituz
et conuertituz absqz diuino
ruz auctoritate verboruz quod
no licet neqz decet et vincula
sunt et fantasmata quia ali
ter scripturaz verba accipi
tis q spūs sanctus sonat et
vnam acerbam comeditis
ut i dicto. c. vmo.

Antez q dmi prelati germanie
no ab initio se aptauerunt
quis sane mentis possit
aliter q absurda ad hoc
dicere aut tamen res sit etiaz

absurdissima) q̄ tanti et tam
gloriosi principes et prelati
numerosi) p̄mittunt alienige
nas) in teum eoz) regere et gu
bernare) nulla natio tā pua
que sic admisisset) vos allega
tis. **E**t de sacrileg. l. ij. disputatē
de auctoritate principis sacrile
gium est) illaz) l. ut credo) i pu
ozibus meis notatis allega
uissis) vos nō aduertitis) et de
aucte sūm pontificis dispu
tatis) et cont̄ eaz) vos erigi
tis) et vobis ip̄s attribuitis)
contra om̄ia illa) que sup̄zano
taui) :.

Quē vos ponitis duas cōclūsi
ones) quas elias ex scriptis
meis) quaz) p̄ma est) catholi
ca fides nō vult) q̄ papa ex
eoz) in fidei articulis ul' ar
ticulo) debeat ul' possit depoi

Quē sc̄daz) dicitis) etiā nō est
sup̄a papaz) dilecte amice)
salua protestacōne mea quā
p̄missi) p̄sertim de pacis federe
conseruando) dico) q̄ potuissē
tis et alias conclusiones re
pisse si placuisset) ex notatis
meis) sc̄z) quia potestates eli
gendi) si et deponendi) habuis
setis) nō habuistis) et si habu
issetis) nō recte elegistis) s̄m q̄
nura) tūc) nec dignū aliqua
raone elegistis) si electio di
ci posset) s̄ de istis sit nūc) filē
tūz) quia i) p̄ozibus meis) sc̄
ptis notauī. **E**t ad v̄r̄s) cōclū
siones) dico) q̄ veritas est) v̄ssi
ma) q̄ ext̄) errozes) fidei) papa
nō potest depomi de iure) et
id) dicitū) posse face) quod

Quē q̄ etiā nō est sup̄ papam)

veritas est) hec) nisi velitis di
cere) concedere) et ponere) q̄ ul
la) que p̄ezuliter) concepi) et col
legi) falsa) sunt) et et) om̄io) nō
vera) nescio) si istaz) demētiāz
et amētiāz) intrare) velitis)
nō spero) nec puto) vos) rōez
et intellectuz) sic) amississe) quod
sic) asseze) velitis) condolerē) eiz)
vobis) de hoc) me) scripsisse

Quē vos dicitis) nō) inuenire) q̄
papa) ex) casuz) p̄missuz) possit
depomi) ul' q̄) etiā) sit) sup̄) papā)
bene) dicitis) scripsi) em) nec) in
q̄) dicendo) scribendo) loquēdo)
clamando) q̄ntuz) poterit) sp̄s
meus) cessabo) s̄) i) eteruz) can
tabo) quia) veritas) est) d̄m) et
veritas) d̄m) minet) in) eteruz)
p̄s) cxxi) et) illa) veritate) comite)
et) ip̄o) qui) dixit) ego) suz) via) vi
ta) et) veritas) ioh̄is) xiiii) con
fessus) ad) v̄r̄a) scripta) q̄ntuz) ip̄e
p̄miserit) aliquid) modū) di
cam) et) v̄r̄as) fuitas) v̄r̄s) oēs
refutabo) que) et) rōne) caret
et) iure) :.

Quē) p̄mo) dicitis) cont̄) me) pre
supponēdo) regulaz) laicoruz) q̄
consequētia) ab) aucte) nega
tua) nō) valet) ut) nō) sequit̄)
nō) inuenio) hoc) q̄) nō) est) aucte)
laicam) nō) noui) et) laicuz) euz)
nescio) s̄) puto) q̄) si) quis) pu
ruz) diceret) hoc) nō) est) uel) nō
iūciō) in) om̄i) sacre) scripturē)
ul' iuris) textibus) ideo) nō) est)
q̄) nō) male) diceret) quis) em)
qd' i) illis) textibus) nō) inueni
ret) nec) ibi) ponetur) et) ma
xime) i) fidei) causa) p̄sumeret
ponere) ul' diceret) illud) ul' hoc
est) uel) nō) est) credo) q̄) desipet)

Quē) vultis) ul' arguitis) q̄) pa

et beatus gregorius in suo
pastorali loquitur

pa i) alio) casu) q̄) hec) est
possit) ab) em) amice)
est) hic) sermo) ioh̄is) xiiii)
me) regni) iure) nō) d
go) nō) inueni) em)
et) alias) ab) em) papā)
ca) in) betu) face) tenē
legatis) actu) v̄m) vbi) d
dentes) apli) et) si) i) ill
p̄m̄) hoc) v̄r̄uz) con
q̄) actu) x) quod) c) c
gatis) v̄r̄uz) i) textu) me
hor) v̄r̄s) est) hic) dicit) ibi
te) l̄m̄) sup̄) v̄r̄bo) p
ioh̄em) qui) erant) colū
m̄) hoc) est) i) ualiduz) a
tuz) q̄) dicitis) missio) de
non) significat) aucte)
tenē) respectu) missi) qu
fuit) ad) rogatur) infer
ul' subd̄) sup̄) or) al
fuit) nō) tūc) sequit̄) q̄
gus) ul' consules) sit) r
co) u) consult) uel) que) r
et) factus) papa) scribit) e
n) q̄) mandatis) nō) tam
qui) q̄) fuit) minor) est)
das) gregorius) i) pluribus
nom̄) loquit̄) aliis) i) pl
et) de) se) in) singulari) p̄te
m̄) suā) multitate) q̄) d
nō) fuit) de) amice) falsi
ḡ) nō) erat) amice) tu
p̄) questio) de) talibus
m̄) i) sanctissimis) p
nō) ac) principibus) de) tal
p̄) tate) i) essent) sp̄) s
p̄) et) s̄) uerit) v̄r̄buz)
qui) dicit) i) qui) maior) est) i
b̄) s̄) fuit) minor) luc) x
et) nō) laussit) pedes) eoz)
exempluz) em) dedi) vobis
ioh̄is) xiiii) q̄) xpc) lau
eoz) pedes) sequit̄) q̄) m

pa i alio casu q' heresis) depoi
 possit ab emā. Amice durus
 est hic sermo. Iohis. vi. nec est
 mo reppari i iure/ nō dico qe
 go nō muenezim. Et dicitis q'
 ei alias ab emā papit' et ab
 ea iubetur/ facere tenet' et al
 legatis actuū. vii. vbi dicit' au
 dientes apli x'c' s' i illo. c. non
 ponit' hoc verbuz conalū/ ne
 qz actuū. xv. quod. c. etiā alle
 gatis/ vtiqz i textu meo/ nec de
 hoc vis est hic/ dicit ibi glō i
 terlimaris/ sup verbo petz et
 Iohem/ qui ezant colūpne. A
 mice hoc est i ualiduz argumē
 tuz/ q' dicitis/ missio de sui ra
 tione/ significat auctez i mit
 tente/ respectu missi/ quia sepe
 fit/ ut ad rogatur inferior
 ul' subditor/ superior aliquid
 facit/ nō tamē sequit' q' ro
 gans ul' consulens/ sit maior
 eo. au' consult' uel que' rogat/
 et sextus papa scribit ep'is
 ij. q. v. mandatis/ nō tamē se
 quit' q' fuit minor eis. Et s' a
 ctus gregori' i pluribus ca
 nom' loquit' alijs i plurali/
 et de se i singulari/ ppter exi
 maz suā hūilitatez/ qd' hodie
 nō fit/ ut de armie falsi. c. q'
 graui/ nō erat amice tuē tē
 poris/ questio de talibus nec
 curā istis sanctissimis patri
 bus ac p'ncipibus/ de tal' su
 p'ioritate/ aut essent spū s'cto
 pleni/ et sciuerūt verbuz xp'i
 qui dixit/ qui maior est i uo
 bis/ fiat sicut minor luc. xxij.
 et nō laussit pedes eoz dicit/
 exempluz emz dedi vobis x'
 Iohis. xij. s' quia xp' lauit
 eoz pedes/ nō sequit' q' minor

eis fuerit. Et petrus Blesens
 i epla sua. C. lviij. quā scripsit ce
 lestino pape/ ex pte regine di
 cit'. Nō multuz hūliasset sedis
 aplice dignitatez/ si i p'ua p
 sona/ ad tanti libezationez p'nci
 p'is i germaniaz descendisset/
 Ecce amice/ et si papa sic fecisset/
 nō igit' minor illo rege āglie
 fuisset/ de quo illa epla loquit'
 sufficiat de isto.
Quē dicitis/ q' papa possit cor
 rigi a conalio/ et teneat' ordi
 nata a conalio obseruare/ tū
 q' ex necessitate/ doleo et dolē
 ter. imo dolentissime si ille su
 platiuus g' matice admittit'
 talez i iuriā fieri deo xp'o nec
 cogitare possuz/ q' grauius pon
 deris sit istud dicere/ quia pia
 ruz et fideluz auruz/ est offē
 sionuz/ et maxime est dementa
 re/ i quocūqz etiā hoc tenente/
 sufficiat. motus emz sū i corde
 meo/ voluissem plura dixisse/
 Amice ostendatis michi ali
 quez textuz ul' glosaz/ i corpe
 bible uel iuris/ qui uel que hoc
 rotunde et plane ponat ul' di
 cat. Amice nō facio tibi i iuriā/
 scribendo vobis sic/ s' vos. faci
 tis/ et quicūqz alius hoc tenēs
 i iuriā deo/ et sacre scripture.
 et iuri. Vos allegatis pro m
 tentione v'ra/ istius articuli
 ad galathas. ij. et. c. paulus
 ij. q. viij. vsqz ad. c. nos si nichil
 ad p'posituz v'rm/ nec intencō
 nez v'raz confirmat. Videatis
 glōm ad galathas. ij. et illa
 recte vos docebit/ et videbitis
 intencionez v'raz/ frustrari ul'
 frustrari. Et ideo nō confida
 tis i iuriā.

Item. ij. q. vii. paulus. dicit tex-
tus hoc nō de officio emā-
stace dignitatis; s; de purita-
te et sanctitate conuersaco-
nis intelligitur.

Sup illo puncto q; paulus
petrus reprehendit ad galat
ij. de quo multuz cōfidit; q;
sit pro vobis. Ego dico q; nō
et videatis ibi glosaz; et vide-
bitis ibi quomō aug; et lo-
m; illa re dissectū; nec illa
dissensio; aliquid opatur p
ntentione vza; Et sanctus
gregori; omelia. vi. ptis ex-
treme. sup ezechielem; de ista
materia loquit; in huc mo-
duz dicens; Certe paulus q;
se legi mortuū p legem dicit; q;
ut in xpō crederet ei lex ipā
predicauit. magno fidei ardo-
re succensus; precepta legis
tenere carnaliter noluit; ar-
cūfionez i gentibus fieri ve-
tauit; et auz petrus aplus; f-
uari adhuc in arcūfione le-
gis consuetudinez vellet; ei
in facie resistit; eūq; hac in
re; reprehensibilez dicit; et hoc
eius studiu; discipulis loq;
nō soluz culpaz; s; quod magis
est vpoarism; et simulacōnez
nomiat dicens; auz veisset
petrus anthiochiā; i facie;
ei resistit quia reprehensibilis
erat; et paulo post; et simu-
lacionez eius consensant
ceteri iudei. Idēz vero aplōz
prim; ai multa discipulos ad-
monezet; atq; a quibusdāz
detrāhi pauli scriptis agno-
sceret; dicit; sicut arissim; fi-
noster paulus; scdm datam
sibi sapiētiā; scripsit vobis; sic

et in omnibus eplis loquēs
i eis de hys; in quibus sunt
quedāz diffinlia intellectu;
que in doct et instabiles de-
prouant; sicut et ceteras scri-
pturas; ad suaz ipōz pdicēz;
Ete paulus i eplis suis scri-
bit petru; reprehensibilez; Ete
petrus i eplis suis; asserit pau-
luz; i hys que scripserat admi-
randuz; certe em; nisi legiss;
petrus pauli eplāz; nō laudāz
set; si autēz legit; quia illic ipē
rephensibilis dicitur; inuēit;
amias g; veritatis; laudāz
et iam; q; rephensus est; atq;
ei et hoc ipm placuit; q; in
hys nō placuerat; que aliter
q; debuerat sensit; seq; iam
minoru fratri; ad consensuz de-
dit; atq; i eadez re; factus est
sequens minoris sui; ut iā
i hoc preteret; quatenus qui
primus erat i aplatus culmie;
esset prim; et in hūilitate; pe-
sate g; fratres km; sit quo-
mentis vertice stetit; qui illaz
eplāz laudauit; in quibus scri-
ptuz se vitupabilez inuenit;
que illa tanta esse māfuetudo
potuit; que quies animi; que
soliditas; atq; i pturbatio cogi-
tationis; Ete a minore suo re-
prehendit; et rephendi nō de-
dignatur; nō ad memorā re-
uocat; q; prim; i aplatu voca-
tus est; nō q; clauēs regni ce-
lestis accepit; nō q; peccata q;
aiq; i terra solueret; essent so-
luta in celo; nō q; i mari pedi-
bus ambulauit; nō q; pariti-
cos i ihu noīe crederet; nō q;
egros corporis sui vmbra si-
nauerat; nō q; mentientes;

verbo amant; nō q; o-
tios suscitabat; ne igit
pianis verbo dedign
audire; emā; dicit que
q; a memozū repul
fortiter hūilitatis dō
ret; Cui rogo m; m; si
tremū aliq; signū; fe-
neze fratre; more patu
pianis verbo pānen
dicit; m; em; signū; fe-
quis nos fecisse; actū
rephendat; statū; i hū
magis nos quide; m;
tam; hūilitates nobis a
dedam; et iam; quas
ben; sit cont; petrus
tutibus hūilib; i rep
ne pmanst; sunt vero
nulli; qui nō petru; apl
epē; q; quēdāz aliu; co
qui a paulo est rephē
acquit; qui si pauli ve
stidius legiss; ista
dicit; dicitur et em;
lusi veniss; petrus ai
chū; i facie; ei resisti
quo petro loqueret; off
ret; ipō; sue nazariōis n
pmiss; dicens; credidū; e
euāgeliz; ipū; sicut pe
circūfionis; qui em; q;
est petro i aplatu nazari
opitis est; michi int; gen
pet; q; de quo petro p
lū; loquit; que et aplm;
mā; et pmiss; euāgeliz
nazariōis nazari; et fuez
quid; qui scidāz petri
solū; q; em; eplē pauli lau
te sim; eius dicit; nō f
s; si; eius; eplē verba p
sue voluissent; longe ali
sentire potuissent; in ea q;

verbo ostendat nō q̄ orōne mor-
 tuos suscitabat ne igit̄ mare
 patiens verba dedignaretur
 audire omnia dona que prepat/
 q̄ a memoria repulit ut vni
 fortiter hūilitatis dōm̄ tene-
 ret. Quis rogo m̄m̄ si uel ex-
 tremū aliqd̄ signū fecisset ami-
 noze fratre mare patius mare
 patiens verba patienter au-
 daret ml̄ em̄ signū fecisset et si
 quis nos fortasse actione n̄m̄
 rephendit statim itumescit
 magnos nos quidez tracti cogi-
 tam virtutes nobis ad animū
 deducam et iam quas nō ha-
 bem at cont' petrus cū vir-
 tutibus humilis i rephensio-
 ne p̄mansit sunt vero non
 nulli qui nō petri aplōz p̄-
 cepez si quēdaz alii eo nōie
 qui a paulo est rephensus
 accipiūt qui si pauli verba
 studiosius legissent ista nō
 dicerēt dicitur etemz pau-
 lus cū venisset petrus antio-
 chiaz i facer ei resisti ut de
 quo petro loqueret ostende-
 ret i ip̄o sue narracōis mino-
 p̄misit dicens. creditū est in
 euāgeluz ip̄uā sicut petro
 circumāsiōis qui em̄ opat̄
 est petro i aplatu circūsiōis
 opatus est michi ut gentes
 patet ḡ. de quo petro pau-
 lus loquit̄ que et aplm̄ nō
 minat. et p̄fuisse euāgelio c̄
 cūsiōis narrat et fuerūt
 quidaz qui secūdaz petri epi-
 stolaz i qua eplē pauli lauda-
 te sunt eius dicerēt nō fuis-
 se si eiusdez eplē verba pen-
 sare voluissent longe aliter
 sentire poterant. In ea q̄ppe

scriptuz est voce ad eū delap-
 sa huiusmodi magnifica glo-
 ria hic est filius meus dilecty
 i quo michi cōplacui atq; sub-
 iūgitur et hanc voce nos
 audiuim̄ cū essem̄ effau cū
 ip̄o i monte sancto legim̄ ibi
 qz euāgeluz et protinus a-
 gnoscim̄ quia cū vox ista de
 celo venit petrus aplus i mō-
 te an̄ dno stetit. Ip̄e em̄ hac
 eplaz scripsit qui hanc voce
 i monte de dno audiuit hec
 sunt verba sancti ḡgorij que
 ponit i p̄dicta omelia de ista
 materia nō video q̄ aliqd̄
 ad hoc faciat q̄ conciliū sit
 sup̄ papaz. Et harmo. et huius-
 multuz late tractant hac ma-
 teriaz et hūc passuz. Dicit t̄
 aliqui q̄ illa dicta que ego vi-
 didim̄ petri de thazantasio a
 nō h̄re videat qui velit si neu-
 ter eoz ponit nec ḡgorij h̄re
 ut videtis q̄ paulus ex hac
 rephensione ul' rephendēdi
 mō fuerit par. ul' maior pe-
 tro et hoc etiaz apparet ex
 p̄dictis ḡgorij dictis qui b̄n̄
 considerare vult et quonēs
 beatus ḡgorius h̄re dicit pau-
 luz fuisse minorez petro ad
 uertatis bene quia bene nō
 bilis matia est. Eodez modo
 et glō sup̄ isto p̄cto et archi-
 dracon. n. q. vii. i. c. paulus.
 ij. etiaz tractat et e. m̄ et. q.
 c. q̄. ponit pulcre de q̄dru
 plia maiozitate et c sequēti
 i fine dicit rōne ordinis. pe-
 trus fuit par alijs si rōne ad-
 ministracōis fuit maior et. ij.
 petri. iij. dicit glō de isto p̄cto
 sic. Et c̄ p̄mus aplōz oblituz

112
sui puozatus/et datur sibi da
uuz/datur paulo. m. et sapiē
aaz/ quia mos est electoz/ ut
magis alioz/ q̄ suas munit
uirtutes/ et phas se ad proue
ctuz exatent. **N**ō dicit/ q̄ da
ues dote sunt conalio/ ul' q̄ i
paulus ideo maior ul' etiam
par fuerit petro/ quia euz re
prehendit/ quia sup' dicit ḡgo
rius/ **E**cce a minore suo repre
hēdit' zc. **E**t p̄ma petri. v. sup
verbo/ pascite. dicit glō. **S**icut
dūs petri totius gregis curā
habere iussit/ ita petrus seq̄ti
bus emē pastoribus/ iure mā
dat/ ut eū quisq̄ qui seruz est
gregis/ de soluta gubernacōne
tueat/ vbi iuenitis talia de cō
nlio uel emā. **V**os facitis ma
gnuz festuz/ de illa rephensio
ne pauli cont' petri/ dixi sup'
de tripha rephensione/ uidea
tis. ij. q. vii. testes/ vbi dicit m
s. paulus rephendit petri/
et sequit' ibi/ hoc exemplo/ nō
probant' prelati a subditis ac
cusandi zc. **Q**uid ḡo de plato
et capite platoz/ qui est ut vi
detis i collectis meis/ et. c. seq̄.
dicit' petrus potestates regē
di accipat/ et subdit' in fine/
euz ḡo petrus potuisset ex of
ficio/ repellere quezelas s̄z no
luit/ nō ḡo hoc exemplo/ plati
cogūtur/ suscipe rephensione
subditoz. **H**ec ibi/ dixi i quoda
loco/ vbi allegastis de sancto
gregorio/ nō fuit istis hoib' /
sancto spū plenis/ curā. ut ho
die est de talibus. sup'bie/ mo
dis et nodis/ s̄z sanctaz huili
tatez/ s̄mo affectu/ affectuo
sissime. xpi exemplo seq̄bant'

et venerabant' et ut reuer
tar ad puoza/ e. cā et q. scz. ij. nō
q. vii. i. c. nos sibi dicit' mul
ta tūc cōcedebant' que nunc
penitus prohibent' loquuntur
de veteri testamēto/ a quo pe
trus et alij sui t̄p̄is/ nō lōge
fuerunt/ reducat' ad memo
riaz illud. c. quia bene est pro
intentione mea/ **E**t vos scitis
quia p̄uilegia paucoz/ non
faciūt legez cōmunez. xxvi.
q. ij. nō exemplo. et xv. q. i. hū
est/ dicit' nō emz quod vni si
gillatim cōcedit' statz omib'
concedit' nescio p̄uilegiuz
pauli/ quod habuerit a deo/ i
hac rephensione petri/ in s̄q̄
vera et sincerissima caritas
et sanctitas/ inter istos sanc
tissimos v̄ros/ opabatur zc
sabat' et ideo. nō capiatis ista
rez sic gestaz pro vobis/ ul' de
fensione erroris v̄ri/ quia vul
tis esse sup' caput/ et platiuz
om̄ iterra caputuz et platoz/
et hoc ex largitione et dono x
dei/ nō conalioz ut s̄. sepe no
taui/ ul' an' cuiq̄ etiaz hois ul'
hoim/ vere i opione v̄ri/ vos i
mixi estis sup' baculo arūdic
o/ qui et confringetur et p̄fo
rabit manū i mitentis. ysaiē
xxxvi. et ezechielis. xxx. xxxij.
q. ij. s̄. i. **E**t dicit petrus de pra
to i remissio suo i v̄bo petri/
petrus a dño p̄nceps aploz
cōstituit' ut ab ip̄o uelut am
p̄te i mēbra/ et velut a fonte
i riuos/ om̄is vigor spūalis p
cederet ul' descenderet/ et sup
ip̄m/ velut sup' firmā petram/
totaz emāz oīno insepabilez
collocauit/ **E**t dat ibi remissio

nes ad unum et hoc id
Berengarius inuenit
sup verbo petrus de sp
rephensione habet
qui conepit si hoc uer
bū nec p̄o me p̄uile
m̄tu. **I**tem triplex est
h̄o s̄o iudicatus qu
maioribus cōcedit' et
nō et hoc debet fieri
uolentia x̄i. di. licet
di. q̄d. s̄. i. est et rep
zeli que minoribus
i maiores et hoc debet
reuerentia x̄i. di. nolite
i gl̄ia de tripha rep
one quā gl̄ia s̄. quod
notum s̄. est rephē
mentis et ista mala.
z. si quis sup' hys loqu
set subit se gregoz
ibi dicit archidiacon' q̄
huilitatis causa fecit ha
c s̄me huilis. **E**t sequit'
euz de hoc loquit' **E**t du
mon e. cā et q. scz. ij. q.
us que suo pastoz cō
iust' nec eū rephēdere
a fide exorbitauerit nec
tenus accusare possunt
facti pastozozus gladi
euz nō sunt q̄q̄ rephē
de recte uideant' **E**t m
h̄is similitas rep̄uā. ista
d̄p̄ iuribus nescio quid
p̄mitit' s̄bes i s̄ma cōf̄
i. x̄i. q. ij. n. xxxij. loqui
quos consistit maiorit
nichil loquit' de maiorit
nō sup' papaz nec ganfre
i s̄ma t̄ulo de maiorit
i obediētia vbi loquit' pular
maioritate et obediētia
chyl t̄ime de maioritate cō

nes ad uita. Et hoc idem dicit
 Beringarius in muetatio suo
 sup verbo petrus de ista etiam
 rephensione habetur. viij. di.
 qui contēpta si hoc nec pro vo
 bis nec pro me prout ibi po
 nitur. Itē triplex est repre
 hēſio auctoritatis. que solus
 maioribus cōcedit et conue
 nit et hec debet fieri cū beni
 uolentia. xlv. di. licet et lxxxij.
 di. quōdo. Itē est et rephēſio
 zeli que minoribus cōcedit
 i maiores et hec debet fieri cū
 reuerētia. xxi. di. nolite et ibi
 i glō etiam de tripli rephēſio
 ne quā glōm. s. quoda loco
 notat. Itē est rephēſio te
 meraria et ista mala. ij. q. vij.
 i. e. si quis sup hys loquit de
 se et subiat se gregoriū et
 ibi dicit archidiaconus q. hoc
 humilitatis causa fecit sicut fu
 it sume humilis. Et sequens. s.
 etiam de hoc loquit. Et dicit
 canon. e. cū et. q. scz. ij. q. vij. o
 ues. que suo pastoz cōmisse
 sunt nec eū rephēdere nisi
 a fide exorbitauerit nec vlla
 tenus accusare possunt quia
 facta pastoz. p. oris gladio fen
 enda nō sunt q. q. rephēde
 da recte videant. Et multa
 hys similia epūtur. ista cū
 alijs iuribus. nescio quid vos
 psumitis. Iohes i summa cōfesso
 ruz libro. iij. ti. xxxij. loquit. i
 quibus consistit maioritas
 nichil loquit de maioritate cō
 alijs sup papaz nec ganfredus
 i summa titulo de maioritate et
 obediētia. vbi loquit. pulare de
 maioritate et obediētia. ni
 chil tamē de maioritate cōti

ly sup papaz et hostieſis. i. su
 ma. e. ti. plura dicit nichil tñ
 pro vobis q. conciluz sit sup
 papaz si potius contrariuz. mior
 nec mirari sufficiat. vnde vobis
 talis audacia. protezua. et m
 sana. q. talia psumitis dicere
 et facere et vere miserabilis
 inſanie esse cognoscit si fili
 patre discipulus magis sibi co
 netur subiugare et iniquis
 obligacōibus. illuz sue pote
 stati subire a quo credit. nō
 soluz i tezuz et i rehs. se ligari
 posse et solui. xviij. di. quis
 dubitat. canon iste. v. sicut
 de vobis p omnia. excepta. clau
 sula. quia nō creditis vos de
 bere ul' posse a sumo pontifi
 ce ligari uel solui. alias alit
 fecissetis et adhuc faceretis.
 Solus em petrus i m. aplōs
 pmatuz tenebat et typū eme
 gerit. ut dicit glō. p. c. viij. et
 solus p fuit alijs. xxij. q. i. e.
 aliud. Et eadez causa et. q. tuz
 beatissimi. et totuz illā causa
 videte. et. xxi. di. i nouo loquit
 de petro et dicit textus hpi p
 mo pontificatus i emā xpi da
 tus est. hic go ligandi atq. sol
 uendi p tatez p m. accepit a
 dno. ceteri apli. tuz eodez pari
 conſozno honozet et p tatem
 accepunt. p m. q. pncipez eoz
 esse voluerūt. Et hic dicit glō
 q. omis epūs sit par apli cō
 qūtu. ad ordmezet rōne cō
 ſeracōnis. petrus tamē ma
 ior fuit alijs i administracōe.
 Et i. c. sequenti dicit. Romana
 emā euāgelica voce dñi a sal
 uatoris nrī pmatuz obtinet
 et in fine subdit. quito extel

siior gradus tanto maior au-
doutas iuenit in maiorib9
si quidez est regendi et iube-
di potestas in minoribus neces-
sitas obsequedi et i. c. sequenti.
scz mferior dicit in fine hys
ita ex diuina scriptura come-
moratis sole clarius exhibu-
im9 no posse queq9 qui mioris
auctis est eu qui maioris po-
testatis est iudicis suis adice-
aut pprijs diffincomibus sub-
iugare. Simile dicit e. di. c.
nunc auter et xxj. di. c. pmo
dicit bto eterne vite clauigo
terreni simul et celestis ipi-
iura comisit videte textu il-
luz et totaz illaz di. et marie
c. sacro sancta que oia faciut
cont9 vos Basihen9 nec iueie-
tis ut credo nisi michi onda-
tis textualiter et in glosis
q9 faciat pro aucte concilij
uel eme. sup9 papaz i corpoze
iuris scz omia cont9 vos faciut
et vos satis q9 pape potestas
no est ex homie scz ex deo de
iudic. nouit. Ego no nego
quin papa possit emere ut
loquit9 glo. m. c. a recta xxij.
q. i. et ibi loquit9 de eme scz ml
dicit de potestate uel aucte
eius uel concilij sup9 papam
Et multa etiaz habetis i pre-
dib9 distinctomb9 de ro-
mana eme ut i primis me-
is notatis patet. Vellem vos
adhuc conuerzi ad cor. psal.
lxxxij. et ibi glo. Qui a ro-
ne excesserant. Aut uisitat9
de vobis in basilea dicit9 ps
lxxxj. nescierut neqz mtellex-
unt in tenebris ambulant.
Et quia bone amice ml pfe

cti in humanis iuentionib9
reperitur. E. de veteri iure enu-
cleando. l. ij. s. quia diuine Et
om habere memoria et pe-
nitus i nullo peccare diuini-
tatis magis q9 mortalitatis
est. e. ti. l. ij. Et pma ad cor. x.
i glo dicitur. In nullo aliter
sape q9 res se habet angelica
pfecto est et diuine quidez
res pfectissime sunt. ut. E. e.
ti. l. ij. Et quia ego acurram
et futuri textus et glosas
no ad plenuz ponedo qz labo-
riozus fuisset michi nimis
etiaz si saena affuisset. **V**
ellem et desiderati desidio
desiderare q9 aliquo aliqui
magni viri illa mea puerili-
ter collecta et posita fundit9
et pfecte pspiceret viderent
et reuolleret et que no po-
sui que et multa sunt addent
et i melius reformarent et
opeza darent q9 omnibus tabb9
visis et consideratis vnu trac-
tatulu9 componerent et lucide
ordmate. et latius se extende-
rent et ordmarent. credo q9
laudabile hoc fieret et p ho-
nore dei et informacone etia
magnoz viror9 italia sic i vnu
iuenire quia sic nude audi-
ter et exiliter et maxime ab-
sistue et acurritatue poita.
scz q9 vix placere poterunt
aug9 legenti. spero in que oti-
li omi sperant. ps. cxliij. q9 a-
liquo ipse dignetur apire
oculos aliau9 ul' aliquoz et
q9 sic tale meuz desideriu9 in
hac re pfiat9 feliter a fiat
nam qui subtiliter factuz e
mendat laudabilior est co-

qui plus

qui plus mient. C
ure emendo. l. i. e
ca de mandatis pzm
pmanpo collacone
Drei sup9 aliquate
est illis sanctissimis
vmentibus ml quez
sionis erat inter ca
bus et multa post
finit. et aliter dispo
lus prout ex musa
et ut xxx. di. c. fact
et xxxij. di. finituz
de consang. et affir
debet et spenalter
calat9 i sperulo i pro
pmanpo demq9 em
chere estente qnd
ca. dibus nre in oi d
oi ad cor de remendo
v9 q9 lites durimedis
sufferec euangelia
afis q9 cor vicijs p
concali statutu plura
dm a. O amice si tal
facta recipim9 nobis i
pluz que ad supozit
no et alia que ad salu
ment auz que et ipi e
ca. i.
It9 dicit9 q9 ex illa au-
pisti viderit9 quod
qularissima omia fut
sup9 de q9ior conal
reandis ut. xvij. di. c.
facti no vido confid
de ill ex hoc cluz v
no vido q9 facit pro n
one vza uel mea.
It9 dicit9 q9 vbi agit9 co-
libetate religionis xp
nullaten9 pueter fece
est i me statim debet re
hor comendo vos q9 ve

qui prius inuenit. Et de veti
 ure emulcand. l. i. et i autem
 ca de mandatis pzinapuz in
 pzinapio. collatone .iiij. i glo/
 Dxi ſup aliquot et vitas
 est illis ſanctiſſimis pncipib'
 vuentibus ml quezele et q
 ſhoms erat mter eos) de tali
 bus) et multa poſt mutata
 ſunt. et aliter diſpoſita i me
 lius) prout ex cauſa ex loco.
 at ut xxix. di. c. ſcienduz est/
 et xxxiij. di. fraternitatis a
 de conſang. et affini. c. non
 debet) Et ſpenaliter dicit ſpe
 culator i ſpeculo i prologo) poſt
 pzinapuz) demq; emā deo au
 ctore) n eſtente qndibus ac
 ordmibus) rite in ea diſpoſituz/
 ai ad eos decernendos clerico
 ruz) q lites durimēdas lex nō
 ſufficeret euangelium) tam ab
 aplis q̄ eoz vicariis) p tēpoz
 curricula) ſtatuta plura ſunt
 edita at. **O** amice) ſi talia eoz
 facta recipim' nobis i exem
 pluz) que ad ſupioritatez) cur
 nō et alia que ad ſalutez) pti
 nent aiaz) que et ipi etiaz fe
 cerūt :

Pter diatis) q ex illa aucte a
 poſtoli) videant' quedaz ſin
 gulariſſima) omnia ſūt ſoluta
 ſupius) de q̄tuor conciliis ve
 nezandis ut. xvij. di. c. ſicut
 ſancti) nō video confidit) qd
 inde ul' ex hoc) elucere vultuz)
 nō video) q ſciat pro inten
 gone vza uel mea :

Pter diatis) q vbi agit' contra
 libertatez) religionis xpiane)
 nullaten' paaeter ferendū
 eſt imo ſtatim debet reſiſti
 hoc cōmendo vos) qz veritas

est) et vellem et optare ita
 fieri) ſi quis plus et deterius) nō
 infringat xpianaz) religionez)
 ſaan) ſcripturaz) et ſanos ca
 nones) q̄ vos i basilea) tuz v
 dolo vzo) qd' erexiſtis et ado
 ratis) cont' diuina) ſcriptura
 ruz) et ſanorū) canonuz) ordi
 nationez) et diſpoſitionez) et q̄ o
 tra dei mandata et voluntate)
Pter diatis) q ne duz) quādo ſū
 m' pontifex) infringat) detre
 ta) q̄ quādo ex eius) actione a
 li) ſumūt) occaſionez) q̄ eanō
 obſeruant) licet ſibi reſiſtere)
Pter ſalua) pteſtate mea) nō
 paratis) michi ſi obrupte lo
 quor) falſuz) hoc puto. et credo.
 et dico) et duz) hoc eſſet) niſi
 oſtendatis) michi ſacre) ſcriptu
 re ul' canonū) ſanorū) aliquē) lo
 cuz) de hoc) vos ſatis) q̄ xpc) ſal
 uator) nr) nō tranſiit) vallē
 hanc) lacrimaz) ſine) ſcandalo)
 ve) autēz) eis) qui ſcandalizati
 fuerūt) i eo) nō opus eſt) hic po
 nere) allegaciones) abſurdiſſim'
 autēz) eſt) ſermo) iſte) talia) dicit
 vos) noſtis) q̄ pnceps) nō ſubia
 cet) legibus) nec) ligat' eis) ut
 i) notatis) meis) plene) repitur
 que) collegi) videatis. ſ. hys) ut
 videtur) xxv. q. i. ad) finez) q̄ſti
 ons) et) ibi) videbitis) cont' vos)
 et) eſt) longus) pulcher) textuz)
 Et) videatis) gloſaz) ibi) amice
 ſi) ſic) vbi) aliquis) ſupiorū) pl
 toz) maneret) hodie) ſaluus) ab
 ſurditas) eſt) maxima) talia) co
 gitare) nō) dico) dicere) et) omi
 rone) obumz) :

Pter diatis) q ne duz) p) pccō) mor
 tali) uel) hereſi) ſi) etiaz) pro) ſolo) ve
 mali) at) q̄) magna) dicere) vba)

obprobriosa/in detestationem
huius articuli/ut dignum foret/
nil importaret/si dico eum falsum/
nisi ostendatis michi textum sa-
cre scripture ul' canonum/hic
articulus bene solutus est. s.
vbi allegastis ad galathas. 11.)

^{no} Ad hoc etiam satis/ q' triplex
est reprehensio/ ut glo' dicit. xxij.
di. nolite/ videte etiam textum
ibi/ et videte petrum de prato
in remissionis suo/ sup' vbo rep-
hendere/ et videte. 11. q. viij.
accusatores/ vbi manifeste di-
cit textus/ accusatores epoz
omni careant suspicionem/ quia
colupnas suas dñs firmiter
stare voluit/ nō a quibuslibet
agitari/ quāto plus et manus
hoc/ de epoz epō. et dñō/ qui
et dñs et mgr/ totius orbis
a xpō dñō mitronizatus est/ ut
s. dixi/ et vos videtis/ si ad un-
quem ppenditis et considera-
tis/ allegaciones meas quas
collegi/ et vere vos in basilea nō
caretis suspicionem/ s' est omnis
suspicio cont' vos/ que et ori-
tur ex factis vris/ et p'sup'io
iuris et de iure violenta/ et
nō est hic locus de p'sup'ione
dicere/ vos allegastis. xxij. di.
diffinim' nō in uicio i' det' eto
^{no} meo/ qd' vos dicatis/ ego nichil
dixi nec dico/ nisi qd' in uicio i'
sacra scriptura. ul' canonibus
et i' doctoribus quos ego hēo
ul' vidi/ et ex illa/ oīa alia re-
futo/ sic et eodem modo et eade
rōne/ de eplā clemētis quaz
ponitis/ quā nō credo contine-
ri i' corpore iuris/ q're talia pro
vobis sumitis/ nō est laudan-
dum/ et deberetis verendari

De talibus. vos in basilea. i.

^{no} **I**tem in illo puncto quez ponitis/
si papa ex sola rā heresis et
allegatis. 11. xvij. et. v. et nō
inuenitis ibi/ quomō papa de-
poni debent/ ul' si debeat/ et
an concilium sit sup' eum/ ul' nō/
nec i' textu nec i' glosa/ osten-
datis michi/ iste sunt adiuven-
tiones v're/ quas i' basilea so-
niatis/ et nō aduertitis illa q'
faciūt cont' vos/ q' notavi. i.

^{no} **I**tem multa ponitis i' illo artu-
lo/ qui incipit/ Deniqz videm' i'
sumos pontifices/ causa heresis
et alterius armis/ ad g'alia
concilia euocari/ nō indiget
ille articulus/ cui ibi allegastis/
aliqua solucione/ quia vacua
sunt omni rōne/ videre meoz
ut credo. ita est/ et allegastis
ibi concilium pisanum/ et amice
illud credo/ q' si fit/ et nō sit dis-
cordia inter duos electos/ qz
quilibet se credit ius habere/
ut xxij. q. 1. s. pmo i' fine glo.
q' tūc emā neutri obediat/ et
ip'i veniant ad determinandez
emē/ ibi ratio subest/ ne neut-
litas uel s'isma p'seuare possit/
et alia euemiant mala/ s' pro
ut vos intenditis/ et i' basile-
a factis/ certe vos fallim' s.
si papa. xl. di. quod vobis ml-
tuz placet/ et gloriā de hoc
pro intentione v'ra/ vidi etiam/
s' pax forte ut et alia intellexi/
cur nō alia que i' notatis meis
vidistis/ ita papas/ ista glo' a
liquūtiluz facit pro vobis/ i' aliq'
sui pte/ dico s'm tenuitatez i'
genij mei/ glo' ista nō loquit'
asseritue/ s' dicit credo/ nec di-
cit aut exprimit/ coraz quo

debeat papa amiseri/ a nichil loquit' de concilio/ ul' eius auctoritate/ et salua reuerentia glosatoris/ miror de ipso/ quomodo senserit/ quia videt' miranduz/ nec quomodo ego tunc valeo/ video sibi suffragari alia iura/ in intentione illa/ et satis obscure in se/ Et videtur michi/ q' p'ncipi um glose sit cont' euz/ ubi dicit papa a nemine potest iudicari/ Et textus dicit ibi/ huius culpa/ istuc redarguere presumit mortalium nullus/ quia auctos ipse iudicaturus/ a nemine est iudicandus/ et ipse est dñs orbis de privileg' c. n. l. vi. in glo/ et ipse vices ihu xpi tenet in teus/ de summa et re iudicata/ ad aplice l. vi. i glo/ et bto petro ipse comisit cura q' de hoi adio phumani e. l. i. et papa a nemine potest iudicari. xxv. di. de aetis i pma glo/ et n. q. v. c. mandatis i glo/ et ibi dicit' papa a nullo potest iudicari/ nec etiam ab vniuersali concilio/ et quod ipse approbat/ no licet alii i probare. xxiii. q. i. hec est. in glo/ cu concordant' ibi/ Amice/ papa facit aliquod notorium peccatum/ romae/ et vos et ego/ et decem honestiores me/ vide m' et inde scandalizant/ aut quod plus est/ tota vrbis scandalizatur/ igit' tota vniuersalis etiam in omni pte mundi/ ul' debet ideo vniuersalis etiam conuenire/ pro vno p'no/ hodie/ i papa coirexit se/ uel post octo dies/ iterabit tale peccatum/ ul' grandius faciet/ et iterum uult corrigi q' Credo q' ponam' re in infinitum/ ul' i possi

bile/ ul' nemo est qui velit euz amiseri/ quid tunc/ in auctoritate i vobis re ista/ et alia iura sunt cont' ista/ glosa/ illa pte/ ut videtis i allegacoi bus meis p'ncipis/ et s. In anno ne que allegam. m. q. viii. nec ista tenet i alijs p'ncipis/ ut vos vultis/ ul' ista glo/ aut tunc i summo pontifice/ no subest ratio/ O amice/ quocies ego depositus fuisse/ si semp' ppter scandalum malorum hominum/ qui faciunt' ~~atq'~~ scandalizant' depositus essey/ et hodie et semp' ut etiam sup' dixi/ nullus vnq' placit' fuisse/ uel hodie esset/ de statu suo securus/ res est contra naturam/ et ideo in iudicio sententia illius glose/ scz. xl. di. si papa no videtur michi securus/ cu' ut dixi/ omnia alia iura contrarietur sibi/ excepta causa heresis/ et i corrigibilitatis. Et ideo videt' michi/ standum/ alijs iuribus/ quia satis/ q' p' uilegiuz paucorum commune lege/ no facit/ et potius stat' ei/ qd' a pluribus/ q' qd' a paucioribus dicit' ut dicit' glo. n. q. vii. c. puto. et vii. di. i canonicis. De materia heresis/ satis notavi in p'ncipibus collectis meis/ q're hic obmitto/ et hoc de illo articulo/ vere videt' michi no leuis reputacoi esse iste articulus/ cu' et de impatore/ ut etiam glo/ ibi loquit' graue foret/ quia pono/ q' impator sit superbus/ inuidus/ et ita q' mortale sit peccatum/ nec corrigi vult/ nescio quid fieret/ si sepe deponi deberet/ diffiale negotium esset. imo i possibile/ eodez

no

no

no

no

mo et rone de ipso et alijs minoribus prelatis:

Item cont' scda' conclusionem qm dicitis me posuisse scz q' emā nō sit sup' papaz sic dicitis q' nō soluz dedit potestates petro s; enaz alijs aplis et plura allegatis satis iuenitis i p'zob' collectis meis si placet s; ad hunc articulu' qm' video dicit q' p'ncipaliter dedit pet' tanq' specialiori et sup'iori dicit em' d' xvi. Et ego dico tibi tu es petrus et sup' hanc petraz edificabo emāz meā et dicit tibi dabo clauēs regni celoz nō dixit vobis dabo et dicit glō. iemie xvi. sup' verbo et de aueris petraz aplis et petro donauit ut petra vocaretur hec ibi.

Et bene concordat cu' hys quod deuotus b'nardus in suo p'mo sermone in natali petri et pauli dicit cu' de sc'o petro sic ait. Quid illo potētus. au et terra obediunt. cum mortuos reddidit. et mare se sub pedibus eius calabile pbuit qui symonē maguz spū oris sui iacere attingit qui clauēs regni celoz t'ā singularit' accepit ut p'cedat s'nia petri s'niaz reli' nulli scriptura nulli scōz tale quid dicit de cōalio. Item in tertio sermone dicit sp'm manus omnipotētis petri regni celestis clauibus iuestit' au p' reuelat filij maiestates sup' que fundat emā au p'tas h' grandi ac soluēdi concedit qui celos claudit et apert' qd cherubim et seraphim h'z non legit. Ego dico q' hoc nullo vnq' cōualio cōcessuz est. Item q'ito sermone dicit Consummatus honor et dignatio glorioz hōiez m' terris posituz celis impare et m' angeloz choroz iudicazie p'tatis exte virtutez sedet d'nator d'ns. inter agmina lucidiori luce fulgētia et de thronis ad cherubim h'isuo laus voces sessionarias int' mutatur et admiranda sessioni mutatio. longe q' rōnis humane sup' ducta cōspectib' spūs assignata sibi m' steria fornicatur s; ligandi atq' soluēdi officiu' nullus eoz possidet. Adest petrus et ad eius arbitriuz orbis vniuersus soluit et ligatur et p'cedit s'nia petri s'niaz redeptoris qz nō quod xpc ligat. petrus s; quod potētia iudicabit petrus et petrus iudicia confirmat omnipotētis et i' manu petri est man' altissimi soluz ille efficit s'niaz xpi qui petri familiaritatez habuerit. Quid est q' angeloz et hōim agminib' exclusus solus petrus in cōsortiuz diuine maiestatis assumit et au' d'no residet presidente dulce colloquū s'ra cōuersatio cōsiliuz spāle dei et petri vbi secretoz m' differētia. mortalez hōiez deo copulat et cōiungit. Et sino alia cont' vos cōhabolizans posuisset ul' poneret nisi ista s'ra b'nardus admiranda et mira dulcedine plena verba sufficeret deberet ad r'p'mendam nō sanaz intentionez vraz et illius m' felias et dementis dicitis m' sanam.

reptit a dno. Et dicit ibi. Ceteri apli ipz p'ncipes eoz esse voluerunt et est pulcher textus nichil video de aucte cōualio ut vos in basilea autumatis et somnatis iura clare sonant et multipliciter cont' vos basilien' s; velamē est sup' cor vestruz. Vos allegatis d' xvi. veru est s; ante omīs petrus accepit ut dicit c. p'xime allegatis xxiii. cā pro maiori pte tradat et dicit cont' vos ut i p'zobus meis notatis videt' Vos allegatis c. omibus xxiii. q. i. cōcedo vobis et quis dubitat quin omīs fidelis qui nō est i p'ao mortali est in domo dei ut et ipē sit dom' dei quia dicit sapiētia delicia mee sūt esse au' filijs hōim s; nō sequit' q' talis et tales sūt sup' papā nec textus ille sic ostendit. Vos allegatis beatus gregozū xix. di. vbi scribit pat' i archie alexand' rino i. c. eaz. scribit ibi ut s. dixi ex vera hūilitate hoc c. ad p'posituz vrm q' emā sit sup' papaz et hoc idē c. nō consideratis i basilea q' honore vester esset reddere vniuz quod suū est s; queritis et h'z vultis quod nō vrm est s; soluz illius qui petri cathedraz tenet nec hoc dedens esse reputatis et factis vris nō moribus prosp'ari vultis et negatis debitu' honorez illi qui dei vices gerit in terris et et talis est ut i notatis meis videtur turpis res est et absurda. In eodē c. dicit glō. Romana emā nō est vniuersa s; de vniuersitate quid hoc ad rōnis humane sup' ducta cōspectib' et ad ministratoz adest petrus et ad eius arbitriuz orbis vniuersus soluit et ligatur et p'cedit s'nia petri s'niaz redeptoris qz nō quod xpc ligat. petrus s; quod potētia iudicabit petrus et petrus iudicia confirmat omnipotētis et i' manu petri est man' altissimi soluz ille efficit s'niaz xpi qui petri familiaritatez habuerit. Quid est q' angeloz et hōim agminib' exclusus solus petrus in cōsortiuz diuine maiestatis assumit et au' d'no residet presidente dulce colloquū s'ra cōuersatio cōsiliuz spāle dei et petri vbi secretoz m' differētia. mortalez hōiez deo copulat et cōiungit. Et sino alia cont' vos cōhabolizans posuisset ul' poneret nisi ista s'ra b'nardus admiranda et mira dulcedine plena verba sufficeret deberet ad r'p'mendam nō sanaz intentionez vraz et illius m' felias et dementis dicitis m' sanam.

no

no

no b7

posuisset vniuersa s; de vniuersitate quid hoc ad rōnis humane sup' ducta cōspectib' et ad ministratoz adest petrus et ad eius arbitriuz orbis vniuersus soluit et ligatur et p'cedit s'nia petri s'niaz redeptoris qz nō quod xpc ligat. petrus s; quod potētia iudicabit petrus et petrus iudicia confirmat omnipotētis et i' manu petri est man' altissimi soluz ille efficit s'niaz xpi qui petri familiaritatez habuerit. Quid est q' angeloz et hōim agminib' exclusus solus petrus in cōsortiuz diuine maiestatis assumit et au' d'no residet presidente dulce colloquū s'ra cōuersatio cōsiliuz spāle dei et petri vbi secretoz m' differētia. mortalez hōiez deo copulat et cōiungit. Et sino alia cont' vos cōhabolizans posuisset ul' poneret nisi ista s'ra b'nardus admiranda et mira dulcedine plena verba sufficeret deberet ad r'p'mendam nō sanaz intentionez vraz et illius m' felias et dementis dicitis m' sanam.

propositum vrm/q' emā sit sup pa
 panis inuenio. nō video sed
 vos arguitis. nō sequit' nō in
 uenio nō video/g' nō est/ostē
 datis g' vos michi/vbi iueiāz/
 vbi querere debet/ad pbatio
 nez vraz sinenna) in sacre scri
 pture uel sacroz canonū cor
 pore. Vos allegatis. c. xi. q. iii.
 puenit ibi dicit' si sua vman
 qz epō iurisdicho nō suatur/
 quid aliud agitur/ nisi ut per
 quos/ emāstaus custodiri ille
 sus ordo debuit/ confundat'
 videte amice (quis sumi pon
 tificis et epī/ ordinez confun
 dat. pueritat. et subuertat. qñ
 tuz i vobis est/ nisi vos i ba
 silea/ paratis michi qd' dico
 si vultis/ vos allegatis cont'
 vos et pro me/ nōne vos p
 uerteze nitim/ omnibus viri
 bus et conatibus/ statuz su
 m pontificis/ et p'consequē
 totus vnuersi/ mala res est)

Ptez pontis/q' omie totū ma
 nus est sua parte/ itez loca
 liter dicitis/ nō noui/ si scio q'
 totuz plus est q' pars/ quid ad
 hoc/ scio q' plures sunt cle
 a i dyoresi Constan. ul' vza/ et
 scio/ q' omis illi nō sunt tate
 auctoritatis/ sicut solus epūs/
 vultis autēz/ q' auctoritas m
 pitis/ ex pluralitate mēbroz
 minuatur/ ostendatis in ex
 iure/ ego puto/ si sic/ q' nulli
 supioris/ nec pape nec ipa
 tozis/ auctoritas valeat. uel
 aliquid sit/ et omis potestas
 euacuata esset/ uel in amiter
 posita et ordmata/ etiā a deo
 fuisset/ uel plures sunt ange
 li. et homies/ et magna ps

ul' i numerabilis/ g' illud to
 tur est sup vnu deuz/ nescio si
 ita affirmare velitis. nō spe
 ro/ et i eodez articulo dicitis/
 q' pma emā nō erat fūdata
 sup petro/ tē dico vobis aūc/
 hoc dicere et asserere. turbat
 acumē legētuz et audietū/
 s' ibi solutus est iste error/
 puto me nō male dicere/ quz
 illud dico errore/ mala res
 est)

Ptez dicitis. i articulo. qui in
 apit. pteza confirmuz tē et al
 legatis libz conuocab' nō vi
 di illuz/ et dearetuz qd' vidi/ nō
 ibi vidi/ ostendatis michi quo
 taz ul' vbi/ et i dea et aliis/
 vos etiā allegatis i eodez
 articulo. actū. xv. nō loqit'
 uel dicit textus. de conuocabo/

Ptez dicitis/ q' i conuocabo/ sol
 mis celebrato actū. xv. tē
 dixi vobis et audistis/ textus
 nō loquit' de conuocabo/ et ibi
 dicitis/ q' iacobus pūte pe
 tro protulit sentēnaz/ quid
 hor ad materiaz/ quid ibi di
 cit' de maiortate conuocabi/ su
 pra papaz/ nichil/ multi iudi
 ces pūte forte papaz/ plus
 absente. profereūt sentēnaz/
 et nōne ex eius mandato/
 sic et de epīs/ g' sequit' q' su
 maiores/ et si ut vos vultis/
 vos estis maior dno basi
 hen/ Ego semp fui maior of
 ficali meo/ absurditas est
 talia cogitare. nēduz dicere/
 salua ptestatōne mea/ vide
 atis glōm illius. c. actū. xv.
 Ibi dicit/ nōndus est ordo lo
 quētuz/ quia singulis loquē
 tibus/ tacent. p'muuz petro/ etc

q̄ bonus petrus/meus dñs
et custos/post virginez ma-
tre/ semp p̄ponit/ et xpc dñs
euz/ om̄ibus p̄sent et p̄tubt/
et sup̄iores ordinauit a h̄re
voluit/ ut patet i om̄i sc̄pture
sacre. et canonuz materia. q̄
de hoc loquit/ ut patet i scri-
ptis meis/ .

Item dicit gl̄o actiui. xv. aplō-
ru/ cōis titulus p̄ponit/ ne
aliqua dissensionis relinq̄t
om̄asio/ nichil videtis. de ma-
ioritate eccl̄ie sup̄ papaz/ i cō-
clusiones v̄re/ vere sunt iua-
lide/ nec rōne uel iure fula-
te/ salua p̄testacione mea/ di-
cit i eodez. c. act. xv. visuz est
spiritu sc̄o et nobis. **D**amite.
vbi sp̄s sanctus i vobis i ba-
silea/ et ibi gl̄o interlinaris/

nō nichil visuz sine sp̄u/ et gl̄o.
sp̄u sancto et nobis. huma-
no quidez sensu. s̄ sano/ vere
sensus v̄r i basilea/ nō est fa-
nus. nec planus. imo vanus/

nō **E**t dicit/ plana est via vita-
tis/ graue autez iter m̄dianj
Job. xv. i gl̄o/ .

Item allegatis xxv. q. ii. c. igitur/
et dicitis/ canones sanctorū pa-
trū/ sp̄u dei conditos/ et ton-
mūdi reuerētia conseruatos/
quis vellet hoc negare/ ruz
et leges diuinitus s̄nt p̄ ora
p̄ncipuz promulgate/ i hoc
est quod dico/ et dolenter re-
fero/ q̄ vos nō honoratis sac̄s
canones/ quia cont̄ eoz sta-
tuta/ i cur̄tibz frastis et
fractis. manifeste/ nec verēti-
dum/ nec verum sic agere/
et sc̄tis. q̄ conciliuz nō potest
pape legēz i ponere. xv. di. c.

xvi. q. iii. c. fi.

.i. i gl̄o et alijs q̄ pluribus iuri-
bus/ p̄ me allegatis/ et tamen
vultis ex illo. c. xxv. q. ii. igitur/
elicerē/ q̄ conciliuz generale
nō p̄t curare/ videte glosam
xv. di. c. i. vbi reprobata fuit
vna synodus/ et ita nichil p̄
vobis/ nec de maiozitate con-
ciliuz loquit/ ille canon xxv. q.
ii. igitur/ .

Item i articulo que ponitis. qui i-
cipit demq̄/ q̄ ep̄i i locū aplōz
sucesserūt/ verū est/ et qd̄ inde.
ul' ex hoc arguere velitis/ nō
sentio/ nichil ad p̄positū/ q̄ em̄a
sit sup̄ papam/ .

Item i articulo que ponitis qui
incipit p̄missa autē cōclusio/
x̄c ponitis v̄bz. c. om̄ibus. xx.
iii. q. i. dico ut. s̄ i eodez articulo
dicitis et allegatis. xxxi. di. c.
si qui sunt/ et dicitis. q̄ ibi di-
catur/ q̄ qui nō obediat eccl̄ie
x̄c salua p̄testacione mea/ mi-
ror de prudētia v̄ra/ talia po-
nere/ hoc. c. recte facit cōi vob̄.
et pro me/ quia clare dicit tex-
tus/ peccatur paganismus in-
aurit/ quisquis dū se xp̄ianū
asserit esse/ sedi aplice obedi-
re contēpmit/ nulla fit men-
tio/ em̄a de hoc. c. ul' de cōcilio/

Item i articulo quez ponitis q̄
incipit/ s̄ quid oportet/ ibi al-
legatis v̄nū doctozē/ qui dicit
vult/ q̄ papa nō possit v̄ntē
cont̄ concilioz statuta/ ego di-
co/ q̄ male loquit/ ille/ et papa
potest/ videatis ul' videant/
om̄s allegaciones mee/ et
ita iuuenietur/ **E**t allegatis cō-
cilioz constan. et alia/ nichil
ad hoc dico amplius/ q̄ que
dixi/ vos allegatis. c. anastasi/

xv. de nulla menao fit
nūte em̄a ul' concilioz
papa/ et gl̄o ibi dicit vbi
de agitur h̄c synodus
est papa/ i concilio
alij nō est h̄c est v̄ntē
aliquo argumētū a
v̄ntē et v̄ntē concilio
nū est de v̄ntē i
lecto i gl̄o nō opus est
ista materia quid loqu
si fuerit/ .
Item i articulo ponit
dicitis q̄ p̄ntis/ boni e
nō asserit ponit ul'
q̄ ḡra basile. vos nom
santū concilioz ego dico
dicit am̄em cōuētuali
concilioz. xv. di. c.
tū et illuz textuz confide
q̄ nō bene i me pessime q̄
cont̄ dem/ sac̄az scriptur
v̄ntē facta sunt/ et h̄c est
v̄ntē q̄ multū v̄ntē pone
nō opus est/ videtis/ que
legit i eodez articulo pon
q̄ multū sunt sapientes/ qui
ordunt/ v̄ntē est/ et v̄ntē
v̄ntē bene de vobis i basile
qui sac̄e scripturē et iur
nō creditis/ nec ista aduer
tēre vobis/ et qui nō a re
v̄ntē iudicatis/ dicit xpc/ s̄
i h̄c est querela mea
dicit et passio et cōpassio
om̄is habens et nō videt
et nō creditis/ quia qd̄ natū
est ex carne/ caro est/ et que
v̄ntē est ex sp̄u/ sp̄us est/ s̄
i h̄c dicit v̄ntē nati s̄ntis ve
et fr̄at̄is ostendit/ de vobis
s̄c̄e v̄ntē dicit qd̄ scriptu
est/ ps̄ xxxv. noluit itelligē

xix. di. nulla mentio fit ibi de
 aucte ecclie ul' concilioz sup
 papa (et glo' ibi dicit vbi de fi
 de agitur tuc synodus maior
 est papa) q' a contrario sensu
 alijs no' et her est veritas / s'
 aliquando argumētuz a contrario
 vanc et vtrūq' contrioz bo
 nuz est / de iure iurādo ic itel
 lecto mglo' no' opus est hic de
 ista materia quid loqui etiā
 si fuerit /

Item ultio articulo ponitis et
 dicitis q' putatis bonū est q'
 no' assertiue ponitis ul' dicitis
 q' gesta basilee. vos nominatis
 sacra concilia / ego dico ut
 dicit canon conuētiū ul'
 concionabuluz. xvii. di. c. mul
 tis. et illuz textuz considerate
 q' no' bene. imo pessime. quia
 cont' deuz. sacraz scriptura
 iura facta sunt / et her est ve
 ritas q' multa verba ponere
 no' opus est / videant' que col
 legi / et i eodez articulo poituz
 q' multi sunt sapientes / qui no'
 credunt / veritas est / et verifi
 catur bene de vobis i basilea
 quia sacre scripture et iurib'
 no' creditis / nec ista aduerbi
 tis ve vobis / et qui no' credit
 iam iudicatis / dicit xpc. iohis
 iij. / et her est querela mea
 dolor et passio et cōpassio q'
 oculos habetis et no' videtis
 et no' creditis / quia qd' natū
 est ex carne / mzo est. et quod
 natū est ex spū spūs est. iohis
 iij. / **V**idete vnde nati sitis vos
 i basilea / et opa que fecistis
 et factis / ostendūt de vobis
 Bene verificatur de qd' scriptuz
 est. ps xxxv. noluit itellige

ut bene ageret / ibi videntis
 glosaz pulcraz / **E**t dicit amon /
 sunt plerūq' / qui possunt qd' d' /
 si nolunt. recta nosse / et e. c.
 pont' noluit intelligere / et
 xi. q. ultia excellētissi' / et
 idē hēt ps xxxv. / obscurati sūt
 oculi vzi / ps lxxvii. et xxxvii.
 di. s. ut itaq' / **E**t in pluribus
 loas iuris / habetis de ignora
 na suffiat hic / nil ad pposituz /
Vos allegatis. vi. di. smāz p
 mo libro / no' video aliquid fa
 cere ad pposituz nec facit / **B**o
 ne amice sic habetis / q' michi mi
 nimo cōcessa uel pmissa sūt /
 cont' vza posita / ponere et di
 cere / que grāte et amice re
 tīpe velitis / vos satis / quia dif
 ficale est se ipm cognoscere / ego
 autez bene noui me ipm / q' n'
 sciētia. uel faciētia. aut itelle
 ctus i me viget / etiā in alia
 ualde minor / res / a quo bō
 aucta procedūt. et a q' omis
 sapia est / emāstia pmo' dig'ta
 est michi dare zeluz fidei / et do
 mus et ecclie eius / que vos i
 basilea no' estis / q' q' i aiāz ma
 huolaz no' introeat / sapia / sapi
 entie pmo' / et pro fidei exalta
 tione / pro sanctissimi dñi nri
 eugeni. sumi pontificis. dei ihu
 xpi vicari / et qui talis est loco
 dei / ut euz i scriptis ul' notatuz
 meis nominū / honore conser
 uando / talia collegi / et i vnuz
 viliter redegi / et fen qd' po
 tu / quod no' potui / deo cōmissi
 in que. et maxime in hac re
 speravi. xxii. q. ii. querit' / **V**ale
 te. **E**t paratis infirmitati in
 telligētie mee / et bonaz mte
 nonez meaz et volūtatez cō

nesciunt paulo attestante q
aut Si quis autem ignorat
ignorabit que nimirum pasto
rum sepe impericia meritis co
gruit subiectorum qui quibus lu
me scientie sua culpa exigē
te non habeant districto tam
iudicio agitur ut per eorum ig
nantiam hi etiam qui sequuntur
offendant. Hinc namque in euā
gelio per semetipsum veritas di
cit. Si cecus cecum ducatur p
beat ambo in foueam cadunt
Hinc psalmista non optatis a
nimosis prophetantis misterio
denunciat dicens Obscuratur
oculi eorum ne videant et dor
sus eorum semper marua Oculi
quippe sunt qui in ipsa honore
summi facie positi prouidendi
itineris officium susceperunt
quibus hi nimirum qui subse
quenter inhereant dorsa nomi
natur Obscuratis ergo oculis
dorsus flectit quia cum lumine
scientie perdunt qui perunt pfe
cto ad portanda patrum onera
curuatur qui subsequuntur
hec gregorius in suo pastorali c
pimo Consideret qui velit. Va
lete. etc. etc.

Sequitur missiva quam sepsi
consiliarius principis electo
rum qui ad Norimbergam con
uenerunt ipso festo ascensionis
quibus et collecta et nota
mea super scripta illis misi An
no. MCCCXLII.

Sacrorum principum sacri i
perii duorum electorum ve
nerabilibus inclitis et eximi
is viris doctoribus et magis
cordemque duorum secretariis
Otto marchio de hochberg
indignus olim episcopus Consta
nciensis salute humiliter aufer
recomendatione dilectissimi
mi patres et amici dolea
quod tacere non valeo quia timeo
satis imperfectus quod feci imo
imperfectus reputo et insuffi
cientissimus et inutilissimus
nouit qui sit cogitationes
hominum ad tale et etiam multo
minorum reuelationem
me sciam et reputam et sepe
ad me ipsum dixi custodiam
vias meas ut non delinquam
in via mea et recognitionem
talem talis insufficiencie mee
in istis collectis meis sepe co
fessus sum et non negavi non
potui tamen ponere custodi
am ori meo cum consisteret
peccator illud rationabile
basilienis aduersus diuini et
aduersus christum eius sanctis
simus diuini in diuini Eu
genius dei christi vicarius qui
est ut in notatis meis cum ut
in sacra scriptura sacrisque in
nombus reperi sepius nota
ui et vltima plus maior
est quia non omnia posui quia
nesciam quod et quantum po
tui feci sic scribendo que scripta
alias ad francfordiam re
uerendissimo patri et illustri prin
cipi domino Maguntini misi et
post cooperi quia vicio scriptorum
eadem scripta multum corru
pte et quibusdam etiam obmissis

ex eiusdem aduersus
gligentia positi fue
ego talia colligendo
nunc sicut sic scrips
tini propter quod ulte
bores addidi et per tale
scriptorum fideles et se
ut patet et spero sic p
gloria et negligente
reformationis propter sic
eis vris mittens obse
m domino et exhortans
sine quibus vstra mis
dei ihu christi requirens
ob amorem fidei cathol
tenationem et exaltationem
petri presbiteris fidei
quas et dare sibi fuerit
claves regni celorum
mea impia consider
quem non profecto sic
beate et aduertenter
et plegere que sic spaz
posita in vniuerso collegi
mitate vniuersa diuina ma
stas prospere successu
pollentem eterne beatitu
tudinis pmeretis cons
re dignet. Scripti Co
in festo apolo philippi
cobi Anno. MCCCXLII.

ex eiusdem iaduerterea et ne
 gligena/posita fuerunt/qz
 ego talia colligendo i redulis.
 nuc sic tunc sic scripsi (et no
 tui) ppter quod ulterius la
 borez addidi et p tales nuc
 scriptorez/ fidelez et scientez.
 ut puto et spezo) sic prius ne
 glecta/et negligenter scpta
 reformam/ ipaqz sic reueren
 tis vris mittens/ obsecrans
 in dno/et exhortans/ aumbilis
 sineqz p viscera misericordie
 dei ihu xpi requirens/ ut ei
 ob amorez/ fidei catholice re
 tentionez/ et exaltationez/ et
 petri piscatoris fidez/ ppter
 quaz et date sibi fuerunt a xpo
 claves regni celoz/ ista no
 mea impicia considerata/ di
 gnem no pfunctorie/ si deli
 berate et aduerteter vide
 et plegere/ que sic sparsim
 posita in vniuz collegi/ fiat
 nitatez vniuz diuina mane
 stas/ prospere successibus
 pollentez/ eterne bntudis
 gaudia pmeretez/ consuua
 re dignet. **S**criptu Constanz
 in festo aploz philippi et ja
 cobi. Anno d. m. ccc. xliij. .i.

Tempore quo fuit hic Dieta/
 inter illustrez pncipez/ Alb
 tuz duce/ Austrie/ Stirie/ et
 dnm et consanguineuz meuz
 dilectuz/ et istos Switezes
 ul' confederatos/ Anno d. m. ccc. xliij.
 fuit et hic Reuerendus pi
 dus et amicus meus singu
 larissim' dñs fridicus epus
 basilien/ cur et officiali suo. et
 eius notario. ostendi collecta
 mea/ que collegi cont' lectore
 ad pdicatorez hic/ i matn co
 ceptionis virginis matris/
 petens/ ut aliquos viros the
 ologos i basilea existetes
 maiores/ adirent/ scripta qz
 mea eis ostenderent/ et me
 tez eoz i hys/ qntuz valeret
 cognosceret/ qua petitionem/
 pdictus dñs epus/ p suu no
 tariuz expedite/ soletter/ et
 fideliter/ executioni dedit/ ut
 in subscriptis missiuis/ quaz
 michi pdictus notarius mi
 sit/ et manu sua/ prima scpsit/
 clare videt. Et ideo/ ipius no
 tarij missiua/ cu alijs quaz il
 lustru et dilecto fratri meo. v
 na. altera michi scripta fuit/
 hic scribi volui/ quia de eis plu
 rimuz letor/ ob reuerentiaz v
 ginis matris/ et exultat spuz
 meus. in hoc. de hoc. et p hoc.
 q inimici mei/ dederunt testi
 moniuz michi/ de veritate qm
 posui/ scripta qz mea sic appro
 bauert/ quia efficax est val
 de/ et robur magnuz/ habet/
 testimoniuz inimici a appbaco/

Sequit' nuc missiua nota
 ri. Reuerendi pns a dñi ep'i basl.
 in pua forma ut ip'e scripsit/

Noch würdiger hochgeborn/
guediger lieber herr/min ge/
horsam/vnd alles das/so ich v/
mag: si ulvezn gnaden/alle/
zit.mit ganzem vnuerdosse/
willen/berett vnd enbotten/
Als ulver gnad hür als ich v/
Costenz schiet/mir etwas cō/
cepta/de cōceptōne gloriofis/
sime vrginis marie gab/die/
etlichen geleerten lüten hie/ze/
geben vnd zebesehen lassen/
Sol ulver gnad wissen/das/
ich das zestunt/als bald ich her/
ab kam.tett vnd das register/
emem redelichen doctoz/i sa/
an scriptura de anglia.gab/der/
für darnach bald/in ambasi/
ata concilij entweg/vnd moch/
ten mir ulver concepta/mit w/
den/dem erst by sechs wüchē/
Also bat ich einen gelezte man/
der ist doctor vtriusq; iuris.vnd/
in theologia genant mgr tho/
mas de Corcellis/der i electōe/
mī pape/pter excellēciāz sue/
sienae/ix. vota hatt/Solichs/
zebesehen/vnd mir igeschufft/
zegeben/wie im ulver gnaden/
concept gefiel/dar by wazēt/
die zwen cardmeh/vdelz lud/
wicus Arlaten/vnd Iohānes/
sancti Kalixti cardinales/ouch/
epūs mozilien/vnd ouch xiiii.
doctozes/die das alles gelesen/
hant/vnd wazt zelezst von/
Inen allen entpfollen/dnō Jo/
hām Cardmah sancti Kalixti/
ulvezn gnaden darvmb zefar/
ben/vnd dar im zetund/als/
sich gepürt/der vast gelezt.
vnd ouch doctor sacre scripte/
ist/vnd da ich dar nach zu ym/
kam/im ze solliatzen.p expe

diaone/was sin erst antwort/
vnd red/so er mir gab. i her/
verba Bone fili/ego pspexi il/
lam mateziāz p istuz bonū pa/
trez.dnīm Ottonez/de cōceptōe/
beatissime vrginis marie cō/
ceptaz/que michi multū pla/
cet/qua bene et laudabiliter/
scripsit/et vere sume laudā/
duz est/q; talis illustris psona/
intantuz itelligit/et se in tal/
bus pt occupare/Attamē ipe/
michi i duobus azualis dis/
plicet/pmo. quia nomiāt si/
cruz cōaluz basilense/in scri/
ptis suis.cōaliboluz/poster.
vocat supposita sacri cōalij ba/
silienses ac si supposita essent/
ciues et laia de civitate spe/
tamē illud nō solus loquit/
aut scribit/sz habet valde ml/
tos et plures fortos/secū in/
codez equaliter cōazretes/
ita q; illo.nō est vis magna/
vnd lachet dar zu/dem er gar/
ein senfft tugenthafft man ist/
vnd versprach mir/mich wol/
len vszerichten/Dar nach gieng/
ich/ad cardmalez arlaten/der/
hat das/so n. concipiert hant/
ouch gelesen/ouch gelosen/vnd/
als bald er mich sach/vnd ee/
ich ye wort gerett/dō wart/
er so grimlich zornig vnd vbel/
vff ulver gnad/das n. vnser/
hailig cōaluz im solicher mäss/
vitupieren/vnd dar nach vff/
mich/das ich ulver gesufft/
im vnd andern i cōalio.hett/
geant wuztet/vnd meint/
ich hett es in despectuz cōalij/
getan/vnd clagt minē gue/
digen hzen von basel ab mir/
mit grosser bett/das er mich

darvmb sol straffen) d
meint er ulver gnad
Inne werden wer der
von arle wer vnd die
vnter getm hettē
rüngert dar nach die
vere delendū est q; ille
pater i illo erat quo a
conaluz qu tunc alia
et bene se intelligit/et
psona existit prout ex
peu collectis de concep
gloriofissime vrginis
clare apparuit imo ipe
genozositate tanq; illu
sona aluz vbi possēt
beret mhibere vnd yll
nach vil wort da hess
vnd schied von im i gr
gnaden vnd sprach kon
ulvezn gnaden tūm das
lieb wer er wolte wil
sin vnd hat ulver cōn
tūm abschreiben das ouch
merer teil/all geleert ha
wollen/Darnach gnen
lieber hre/hab ich min
gen dar im getm das
die cardmalis kñch kn
vszericht hat/vnd scrib
gnaden eine missiue/vnd
ich da by/historiaz p cō
de cōceptōne factū/de
ulver gnad als er meint
vnder das zu ulvezn cō
dene/ouch send ich ulve
gnaden ulver buch wider
vnd vna bullā exetozā
dar imē das den et w
ze wort geschriben stat/vn
nim guedig her von Coste
der Dechen vnd der apt vo
crünger/etnatores gefe
fint als ulver gnad sehe w

dar vmb sol straffen) Dar noch
meint er/ulver guad müst
hine werden/wer der cardinal
von azle wer/vnd das n. vast
vnter getan hetten/vnd sub
iungiert dar noch die wort/
vere dolendum est/q ille bonus
pater/i illo ezrat/quo ad sacry
conaluz/qui tamē alias/mltū
et bene se intelligit/et hāta
p̄sona existit/prout ex eius ar
p̄eū collectis/de conceptione
gloziosissime v̄rginis marie/
dare apparet i mo ip̄e p̄pter ei
generositatez/tanq̄ illustris p̄
sona/ahis vbi possit/taha de
beret m̄hibere vnd zelezst
nāch vil wort/da liess er ab/
vnd schied von ihm/i grossen
guaden/vnd sprach kōnd er
ulverz guaden tūn/das uch
lieb wer/er wolte willig
sin/vnd hat ulver concepta
tūn abschreiben/das ouch der
merer teil/all geleert haben
wollen) Dar nach gnediger
lieber h̄re/hab ich min v̄mo
gen dar ihm getan/das mich
dñs cardinalis sancti kalixti
v̄sgericht hat/vnd scribt ulv̄n
guaden eine missiue/vnd schikt
uch da by/historiaz p̄ cōaluz
de conceptione factuz/dar m̄
ulver guad als er ment/vil
v̄ndet/das zu ulverz cōcept
diene/ouch send ich ulverz
guaden ulver buch wider im/
vnd v̄nā bullā executoriale/
dar h̄me das dea et v̄o wort
ze wort geschriben stat/vnd
min gnedig hezn von Costenz/
der dechen vnd der apt von
cruczlingen/executores gesezt
sint/als ulver guad sehe wirt/

vnd das hab ich nach rat/vnd
im besten tun machen also
dar zu dñs cardinalis sancti
kalixti vast geholffen hat/vnd
ist so geflossen vnd ernstlich
dar im gewesen/von ulverz
wegen/das ich es mit geschri
ben kan/vnd ist ulverz qua
den vast holt/dar vmb gne
diger heze/so woll ulver n
guad by nit lassen/n̄schribet
im mit disem botten/et was
wider vmb/vnd danckent
im/als sich gepunt/da bit ich
ulver guad demütlich vmb/
dem ich bestund s̄st gar v̄bel
gegen h̄me/ouch schribt er
minem gnedigen heze dem
marzgrauen in emem b̄uf
den uch diser bot gibt den
wol ulver guad v̄ff brechen/
dem es ouch vmb disse sache
ist/vnd h̄me einen b̄rieff wi
der vmb lassen machen sub ti
tulo dñi mei marchois/ad
regracianduz sibi/et se sibi of
ferenduz z̄ als ulver guad
wol weiss/vnd laut den mit
ulverz Insigel besigeln/das
wirt vast gut vnd genem
in im/ouch redt dñs cardina
lis sancti kalixti zu mir/Ego vel
lem/q ad modicuz tēpus esse
Constantie/cū illo dño decano/
cū ille monachus se sibi oppo
nit/si vere/om̄s allegaciones
ip̄ius monachi/nō sūt p̄regi
tes/et sentio/q cor eius est
iduratur/Gnediger lieber h̄re/
die bull costet. ii. guldm vnd
v. cruczblaphart/mit neher
mocht ich sy v̄ffzwingen/so
hab ich xiiii cruczblaphart
geben abzeuiatozi/vnd soll

citatoribus) da wöl ulver guad/
die. ij. gulden vnd v. blaphart/
mit disem botten senden vnd
die. xij. blaphart wil ich vñ
ulver guade willen farē las
sen. Auch wöl ulver guad di
sem botten) den lon geben der
sach) trifft. j. gulden) dem ich
im allein vñb diss sach) vñd
sust nycrabimub) hñuff send
weim ulver guad) hat mir so
ernstlich by othm künig dar
vñb geschriben) das ich es mit
lenger getozst verziehen) dar
zu so möcht ein ganz jar v
gangen) sin) das ich sust dhey
ne botten gefunden möcht
haben) nach dem yegnot we
mant hñuff wandlet) vñd
hab das im besten tan) Gne
diger hezre) dis alles wöl u
wer guad von mir ze danck
haben) dem ich wöl bekem)
was ich dar im) vñd in allen
sachen mir möglichen) ulvern
guaden ze gefallen vñd dienst
werden möchte) dis ich des
schuldig bin) vñd ich gezñ
tun wolt) on alles vdrēssen)
des mir ulver guad) die der al
mechtig got behüten wöl) gez
lich sol getruwen) vñd gloubē
ulver guade wöl mir) auch et
was scriben) Datum sabbato an
dñicaz remiserē Anno rē xliij.)

Dem hochwirdigen hochge
born hren hñ Ott marggra
uen von hochberg. rē minē
guedigen lieben hezren.:

Ulver guad williger. Wune
waldus rē.

Magnifice princeps et dñe
graciose) puenit hys diebus
ad manus nās libellus) que
nobilis) et virtute preclarus)
germanus vester. dñs Otto) de
conceptu virginali) tam sacris
sentēns) q̄ verissimis rōnib)
copiosus) (cont̄ quedaz fratre
p̄dicatorez) optimo ordine edi
derat) quo tanto maiori leti
cia refecti sum) q̄nto ad glo
riose virginis marie exalta
tionez) p̄clarorez natalib) ortu
totis conatibus videm) mte
dere) Erubescere equidez debuit
aduersarius ille) qui nō contē
tus) de glorioza virgine ezone
a sapere) tam nobili genere ac
virtutibus et scientia ornatis
simo virose etaz opponere nō
formidauit) Nos autē) qui cū
ipō vzo germano) vñus ppōiti
in hac re sum) que ad suaz in
tentionez firmissime fundam
daz videm) vtilioza determina
tionez) videlicet sacri basilienf
conali) de conceptu virginali
factuz) sub plumbo eiusdez con
li) (cū executoria) officiuqz con
ceptōnis virginis) p̄ q̄m sacz
conaluz institutuz) et traditi
de miraculis) vñā cū consolato
ria lñā nā) sibi destinam) Ex
m) etem semp promptissimi) sū
ad omia vtiliter pagenda) que
vzē magnificēte) cui) virtutu
excellētiā) expmēto cogno
um) et germanam vestri exal
tationez) ac vzē nobilis dom)
vtilitatez) et conseruationez) cō
teznant) Nos vero demū) scām
mre) emā) et hui) sacri conli
veritatez) atqz p̄sonaz) nā) re
cōmendam) eidez magnificē

ne vze quā altissim)
instodire) Ex) basilei
decima marti Anno rē

Magnifico p̄ncipi et
wilhelmo marcom
berg) amico nro) m̄ssim)

Johes cardinalis

Post successum in di
Illustre dñe ac vene
vñ libellus que de co
virginali edidistis) ad n
nās puenit) tam sacra
nis et veris rāonibus
suis) q̄ suo ordine lñā d
Casu autē) fortuna ve
bis amisse nō credim
magna visū) quibusdā
hōmīes cōcessi) esse vide
em) dñi sapientiaz) simulā
i) omibus) casib) quezū
enter) in suis) inquisitō
defiant) modis) et dū) e
p̄p̄tū) nō valent) aut no
cogoscere) quoz) rōnes
nū) paleo) m̄sus) aut for
tegere) m̄tatur) neqz) adue
p̄p̄tū) t̄benillitate) vñā
m̄sus) esse) om̄) rez) sine
nec) m̄p̄llus) de) m̄p̄te) pe
nec) posse) vñus) cadit) i
hūc) g) q̄ntis) restam) i
sē) p̄) nā) disposicōnez) n
hōm) libellus) vñ) nobis
latis) sit) que) tanto) libē
vñ) dū) sū) q̄) antep̄m) q̄nt
p̄ctus) p̄) ipm) virtutez) cog
vñ) actoz) et) op̄is) scām
nō) hoc) em) laborāt) p̄m
affect) illud) vñ) imitandū
dñ) actoz) nullo) quippe) l

ae vze/ quaz altissim^o dignet^r
custodire/ **Ex Basilea** Iouis
decima marci Anno rē. xlvj.

Magnifico pncipi et dno dno
wilhelmo marchioni de hoch
berg amico nro carissimo.

Johes cardinalis s^ci kalixti

Post sinceram in dno salute/
Illustris dne ac venerabilis
vir libellus que de conceptu
virginah edidistis/ ad manus
nras puenit/ tam sacris sente
ntis et veris rationibus copio
sus/ q^o suo ordine bn digestus/
Casu autem fortuna ve hoc no
bis accidisse no credim^o/ quib^o
magna vis/ a quibusdam inter
homies concessa esse videt/ hu
cui du sapientiaz simulates/
i omnibus causaz querut in sibi
enter/ in suis inquisitib^o milis
deficiunt modis/ et duz errore
ppriuz no valent aut nolunt
cognoscere quoz rones igno
rant/ paleo casus aut fortune
tegere intutur/ neqz aduertut/
propozu i beallitate. vna sumna
causaz esse omi rez/ sine qua
ner capillus de capite perit/
ner passer vnus cadit i traz/
huic g^o gras referam^o i me
sas/ p cui^o disposicionez. no du
bitam^o libellus vir nobis ob
latus sit/ que tanto libentius
iocundusqz accepim^o/ qnto a
peritus p ipm. virtutez cogno
uim^o actoris/ et opis scz mte
nonez/ hoc em laborati pmuz
affert/ illud vo imitandu red
dit actoris. Nullo quippe loco

virtus melius sedet/ q^o inter
scienaz atqz nobilitatez/ q simul
in vobis iucta/ pulare virtute
comitant^r/ et virtus ipa/ vtz
qz clare illustrat/ sine qua neu
tru suaz retinet dignitate/ s^c
difforme manet et sine decore/
Menstruosuz quippe est/ claz
ortuz natalibus/ vicijs obtene
brari/ cuius stirps a virtute su
psit exorduz/ et sciencia pdituz/
p abrupta debacant^r vicioz/ qui
reteris vias planas facere tene
tur/ ut ambulent sine offensioe/
laudat^r certe sciencia que hone
stis moribus/ et nobilitas que
egregijs opibus ornatur/ hec
naqz orsi sum^o artenuzqz dixi
m^o ut ostenderet/ q^o oporteat
et pdaz sit/ hys qui a geneze
et ingenio sunt virtuti associa
ti/ no ut nos de moribus vo
bis pceptoz nistituerem^o et
de hys docerem^o que noduz ex
pientia attingistis. Nouim^o qui
dez pro vza industria/ qntuz me
riti nobilitati vze accesserit/
de vza optima exereatatione/
cui no satis fuit in paternis la
ribus educari honeste/ s^c dem
reps statuz mundi deserere/ ad
emastiaz euolare i eo statutz
moribus disciplinis proficere
omibusqz hys artibus optimis
abundare/ que hoiez dignu fa
ciunt/ presulare dignitate/ Et
qz dum estis adeptus in ipa
no conquestis/ s^c oneri cessistis/
et molestis curis/ que pontifi
ci intubunt/ et a quiete animi
pturbant/ elegistis qz vituz soh
tataz/ et contemlatuaz/ no mi
nus vtilez q^o suauet^r hinc em
custodia sensuuz/ vberes fructuz/

amplexus sponsi ebrietas spi-
ritus beatitudinis gustus et
quod omnibus maius est ze-
lus fidei et professio veritatis
In ipsa siquidem solitudine qui-
tus hauseritis de veritatis fo-
te libellus a vobis conscriptus
non obscure ostendit. In quo
non satis vobis fuit contra oppu-
gnantes veritatem constantem
asserere sed gloriosam dei ge-
nitricem mariam a patre originali
in suo conceptu penitus fuisse
immunem nisi omni presidio pro-
baretis esse munitam. Nunc iure
civilium nunc canonico nunc vtri-
usque glossis nunc sacro canone
nunc eius expositione nunc se-
tenciis sanctorum nunc rationibus
veris nunc exemplis variis
nunc mirabilis approbatione
ita ut nil pro humano ingenio
preter miseritis quod ad errorem
adversarium confutandum vel
ad veritatem pro vos assertam
probandam pertinuerit preter
auctorem universalem catholicum
que etiam atque determinationem
que in dubiis fidei veritatem
declarat et roboris dicit fir-
metur hanc vobis de esse ad-
versarius fingit et hoc vno
solo sinu se in fuga recepit
cum in ceteris auctis esset depre-
hensus. Sed nec hac parte esse
evadet quin caput intercedit
namque in hac re iam dudum dif-
finitio universalis etiam scilicet huius
sacri concilii determinatio que
tam diurna disputatione longa
discussionem varia discepta-
tione maturatione deliberatione
facta est ut vix gravius fac-
tus gestus quicquam inveniat

determinationem hanc atque dif-
finitionem per sacrum concilium ba-
siliense de conceptu virginali
factam sub plumbis eiusdem
concilii cum exequutoria officioque
conceptus virginis per ipsum
sacrum concilium institutum vobis
mittimus ut vincto radio solis
scilicet auctis universalis etiam om-
nes rivulos commentorum adu-
sarium exsiccetis. Nilque vobis
desit quod devotioni vestrae sancte
intentioni labori studio possit
confidere. Ex quibus ma-
ximam cepimus voluptatem quod
eos fructus pepererunt qui
venena erroris extinguunt
in devotione paruulos lactant
nutriunt perfectos infectos cu-
rant incedunt infirmis nosque
reficiunt dudum cupientes
in vobis labori studioque sonum
invenire. Suscepimus neque
hactenus opus laboriosum
vras vires penitus excedens
impositum nobis tamen per hoc sa-
crum concilium basiliense scilicet ut per-
testuere virginis matris
in quo certamine acerrime ad-
versarius vobis extitit assig-
tus. Iohannes scilicet de monte nigro
eiusdem ordinis cum vobis adu-
sario. Nam cum sic hoc sacrum con-
cilium voluit ut prius quam de con-
ceptione virginis quicquam de-
cerneret veritas per disputa-
tione publicam peribus omnibus
illucesceret in quo quidem ex-
eratio volumen ad modum pa-
ruis fide et diligenter confectum
componere summi coacti et pro-
tutus id ipsum querimus quod vos
vobis libello invenistis scilicet quod virgo
genitrix dei marie non fuit

concepta in patre originali
facto necesse est ut quod
uocato labori studioque
fuit et si loco disputationis
ritus coniungat. Quod
me patet maiore in
vobis postulamus. Matris
stra inter nos deinceps
da non sunt et illa non
que fidei auctoritatem
concernit et ad salu-
mentum animarum. De vobis
quod laude personarum ita
conferre dignetur. Ex
tempore longiori. Ex
vobis. Anno etc.

Religendo per et magis
dno dno Ottomio mar-
de Forthing et quondam
Consilio per vobis curis

Iohannes Cardinalis scilicet

Nemo putet vel existimat
me putare quod illis duo
tractantibus scilicet de Basile
alabulo et virginis ma-
tris conceptionis ma-
uilestosi tamen tractant
morum dicitur scriptum
et posuerim. Fateor et
serorde et ore quod ad hoc
sentissimum scilicet per omnia et
vobis etiam quocumque mater
multa enim sunt que facta
sunt ad has materias. Ego
apparentibus oculis solem
vobis in tantis materis au-
perius misteris respicere
vobis nec vobis et tamen
sunt in vobis tamen ne

concepta i pmo originali pro
fecto necesse est ut quos de
uotio. labor. studiu. vnamnes
feat et si loco disiuictos ca
ritas coniungat. Quare opti
me pater. maiore in moduz
vra postulam caritate. no
stra inter nos demceps stu
dia coia fiant. et illa maxime
que fidez auctoritateq. eme
concernit. et ad salute. pti
nent aiaz. De vra multa di
guaz laude psonaz icolumen
conseruare dignetur altissi.
tepoze longiori. Ex Basilea
vi. m. azo. Anno 7c. xlvj.

no penetrans. si nec etia ppe
athingens. her pauca. prout
valui. no ut volui de scriptu
raz puteo. qui et altus est. et
vnde haurirez no habuissic
pro debilitate intelligence i
mee coposui. et in his no so
lu lectorez benignuz. vez et
az libez desidez correctorez.
et emendatorez. prout et in
ahis que collegi. necessariuz
fore reputo. q. q. nichil cont
sare scripture. sacrozq. ca
nonuz. et sanctor. dicta. et sta
tuta. aliquo temeritatis au
su. psumpserim ponere.

Reuendo pzi et magnifico
dno. dno Ottom marchion
de Foltmgh. et quondaz epo
Constan. pzi nobis carissimo.

Iohanes Cardinalis sa. kaxti.

Nemo putet uel existimet
me putare. q. illis duobus
tractatulis. scz de Basihen co
aliabulo. et virgins marie
matris conceptois matia
uel festosi tamē tractatuli
merent. dicitatis scripseru
ul. posuerim. Fateor et cogno
sco. corde et ore. q. ad hoc i. suf
ficientissim. suz p omia. et i mi
nozi etiaz qualicunq. materia.
multa emz sup sunt. que faci
unt ad has materias. Ego em
hypientibus oculis. solem in
rota. in tantis materis aut
ponus misteris. cospicere no
valeo nec valui. et tamē mis
sum intueri. nec tamē. ne du

Expliaunt collecta diuersa. ex
diuersis sacre scripture textib.
et glosis. nec no sacroz. cano
nuz. atq. sanctor. doctor. dictis.
p reuendissimuz. p. m. allustre
q. p. m. p. et d. m. d. m. Otto
nez marchionez de hochberg.
olm epm Constanz feliciter.

In cruce. scptore ptege xpe.
Et tu virgo pia defende i. go. maria.

Cetera hinc
 distincte
 gister ag
 tate m
 gnis m
 sue ingenuis pedis q
 qthone. Inu ignee
 ac sue benedite pro
 illibati su pifus ab o
 sequati. Et arguit q
 Pmo sic. Maria fuit
 pro originali q no p
 ab omi pro ane pba
 maria aruit origina
 aruit merito morte
 iustia facta est ei a
 a est al dispensatue
 humani generis mor
 pmo. ficut ad contu
 qua nullus vez est
 est iustus retributor.
 ad contu. q xpi qua
 vez est xpi no est su
 redemptor q utaqz fuit
 xpi. Arguit sic. Maria
 ut imunis ab actuali
 no pbat p glom sup
 pmo spūs sctis supu
 que dat spūs sctis su
 inu. qz ea ab oī for
 ea iustificauit si hoc
 expone filij q no eaz
 ab omi culpa. Argu
 to xpi fuit infcti p
 se qua dat mgr in h
 lu. ante q vbo fuisse
 no fuit obnoxia i ma
 in qua vn. gnis m
 opofituz ar pmo sic h
 matris refectur ad fi
 dat dimascen. q omi
 debet filio virginis m
 quibz ad imunitatez p
 ad honorez filij spectat

Circa hanc etiam
distinctionem ubi ma-
gister agit. de q̄l-
tate carnis vir-
ginis matris ac
sue ingenie proles q̄ro talem
q̄stionez. Viru v̄ginee matris
ac sue benedite proles caro
illibata sit p̄sus ab omi p̄o p̄-
sezuata. Et arguit q̄ nō triple.
P̄mo sic. Maria fuit cōcepta i
p̄o originali q̄ nō p̄sezuata
ab omi p̄o. Ans p̄bat. quia si
maria caruit originali p̄o
caruit merito morte q̄ ul' m
iusticia facta est ei car mortu-
a est ul' dispensatue. p̄ salute
humani generis mortua est. s̄
p̄m̄z facit ad contuētiā dei
quia si illud vez est. deus nō
est iustus retributor. 2^m facit
ad contuētiā xpi quia si illud
vez est. xpc nō est sufficiens
redemptor. q̄o utiqz falsuz q̄re
t̄. 3^m arguit sic. Maria nō fu-
it imunis ab actuali p̄o q̄ t̄
ans p̄bat. p̄ glōm sup illd' luc
p̄mo sp̄s s̄s supueiet ite
que dicit sp̄s s̄s supueiens
i v̄ginez. eaz ab oī sorde via-
oz iustificauit. s̄ hoc fuit i cō-
ceptione filij q̄ nō erat imunis
ab omi culpa. 3^m arguit q̄ ca-
ro xpi fuit infecta p̄o. et hoc
sic quia dicit mgr in l̄a. Caro
illa ante q̄ v̄bo fuisse v̄nta
p̄o fuit obnoxia i maria sic
reliqua v̄ginez caro t̄. In
opposituz ar. p̄mo sic honor
matris refertur ad filiu ut
dicit damascen. s̄ omis honor
debet filio v̄ginez maxime
q̄ntuz ad imunitatez p̄o. s̄ q̄
ad honorez filij spectat habē

inre puraz et sc̄az sequit. q̄
m̄ xpi imunis fuit ab oī cul-
pa. 2^m sic. de nlla aīa potest cō-
gruentus dici tota pulchra es
anima mea et macula nō est i
te t̄. q̄ de v̄gine maria vbi
autē est macula et culpa ac-
tualis. de eo nō p̄t dici q̄ sit to-
ta pulchra. 3^m sic. de nā assūpta
dicit. sapiēne. vii. Candor ē
lucis eterne. et speculuz sine
macula. q̄o caro xpi. nūq̄ fuit
infecta. Pro declarōne huius
q̄stionis iuxta tria argumēta
facta i contrariuz erūt hic tres
articuli declarandi. p̄m̄ eit. de
v̄ginez miris a p̄o originali
p̄sezuatōne. 2^m de eius s̄ficiatō-
ne fomitisqz sui extinetōne
ac p̄o venialis vitatōne. 3^m
erit. de carnis xpi decimatōne
ac t̄ductōne. et dīna corpis
formatōne. Q̄ntuz ad p̄m̄z
articulu qui est de b̄ndite v̄-
ginez a p̄o originali p̄sezu-
atōne sit hec cōclusio p̄ma pu-
ritas carnis marie potuit de-
center. i conceptu ab imūdia
p̄seuari. Volo dicē. q̄ massa v̄-
ginea i actu mat̄moīali iocū
et āne nō fuit infecta. qz de
potuit hoc p̄seuari. p̄ba hec
cōclusio. Deus p̄t facere q̄dlibz
positiuū q̄d fieri. nō includit
cōductōez. s̄ massaz v̄ginez
s̄ficiari i conceptu dicit positi-
uuz. nō includens q̄dictōnez.
q̄ t̄ maior patet xliij. dist̄.
p̄m̄ s̄ficiari. m̄ior p̄bat. accipie-
do s̄ficiatōnez cōiter prout ē
dedicatō ad diuinuz cultuz sic
etia. altare et calices. s̄ficiat̄
patz. xxxvii. di. t̄. s̄ficiari. qz ad
eaz sic s̄ficiari ul' obuaret q̄l-

Declaratio q̄m̄z

Articulus p̄m̄z

Cōclusio p̄ma

v̄o

v̄o

tas morbida ul' passionis influ-
 xus ul' aliud contrariū factitati
 si hoc potuit deus totū suspen-
 dere et in hac massa velle nō
 esse g^o potuit i conceptu s^{an}cti-
 cari. **¶** Sic quicquid potuit ante
 conceptu patrib' sanctificari
 i conceptu potuit s^{an}ctificari si caro
 virginea potuit ante conceptu
 p^{ri}bus sanctificari g^o z^o ma-
 ior patet qz sanctitas nō ma-
 gis repugnat actu q^o potēte
 si g^o caro virg^{is} potuit s^{an}ctifi-
 ri ut i potētia ens potuit g^o
 ut i actu mior ar. qz nō inclu-
 dit q^o dictōnez nec repugnat
 potēte dei ponē penes v^{ir}ginis
 et suos vsqz ad ternaz ul' q^untaz
 g^uarōnez i statu quo adā plas-
 matus fuit et nō potētia dicit
 uādī originales iustiaz si em
 esset q^o dictio illos facere tales
 q^o dictio fuit adā i p^{ri}mo statu
 facere tales. **¶** Sic nō stat a-
 ctū cōiugales esse tales ex v^{ir}
 qz pte s^{an}cti p^{er}sonae et nature q^u
 conceptus sit s^{an}ctus si actus pa-
 rētur p^{er} p^{er}sonam t^{er}mine v^{ir}ginea
 potuit esse sanctus t^{er} p^{er}sona
 mouēte q^u natura g^o z^o maior
 p^{er} qz i mūdiana et culpa trahit
 a p^{er}sonaibus maxime ex pte
 nature corrupte et iordmate
 mouētis mior ar. quia sic actū
 cōiugalis p^{er} esse ex caritate et
 meritoz q^untū ad p^{er}sonam ut
 proles est actus p^{er}sonalis ita
 potuit esse sine corrupōe fōi-
 tis nā mouēte imo potuit eē
 cū dono originalis iustiae nā
 iustis p^{er}sonaibus mouēte licz
 nō in alijs suppositis g^uis hu-
 manū. **¶** Constat qz natura in
 āna nō fuit nō fuit realiter nā

no

elizabeth g^o potuit esse domi ou-
 gnis i natura āne cōpientis v^{ir}
 guez et nō esse i nā elizabeth cō-
 apientis. Et si nā esset eadē rea-
 liter q^u p^{er} multiplicatōez ut dicitur
 platonia potuit dicitur hic et
 nō illic. **¶** Sic nō m^o potuit
 spūs s^{an}ctus cōmisceri actu cōiuga-
 li vsqz ad remissionē culpe nē
 q^u p^{er}sonae s^{an}cti p^{er} cōmisceri vsqz ad
 remissionē culpe p^{er}sonae g^o et
 nature et p^{er} cōsequēs hō p^{er} m
 conceptu s^{an}ctificari maior p^{er}
 quia stat dare maiore culpaz
 et g^uioze p^{er}sonae q^u sit ista cul-
 pa nature ut patet exp^{er}se
 xxxij. di. s^{an}cti s^{an}ctaz mior ar.
 ex cōi d^{is}tinctōne qz q^udruplex
 est cōitus cōiugalis p^{er} p^{er}sonam me-
 ritoz ut qui sit causa susci-
 tande proles ad cultū dei sic
 motus est abrahā suscitare p^{er}
 lez dno gen. xv. Velsi fiat causa
 reddendi debitu p^{er} p^{er}sonam v^{ir}
 vxor vno reddat debitu s^{an}cti
 est liatus qui sit causa forma
 cōm^{is} vitande p^{er} p^{er}sonam v^{ir} s^{an}cti
 aus est p^{er}missus si fit solū cū
 delectacōnis in p^{er}sona vxore q^u
 nō quezet i aliena et ille nō
 fit sine culpa saltez venialis. **¶**
 est phibitus si fit cū libidinis
 cōplende et sic patet et sic p^{er}
 q^u est dare cōitus meritoz q^u
 fit caritate mouente et s^{an}cto
 spū se miscente nā vbi caritas
 et amor ibi deus est. **¶** Cōto
 sic in multis sanctis v^{ir}ginib'
 potuit olim potuit olim q^untū
 in se erat s^{an}cti totaz actiuitatez
 suā et v^{ir}gines moueri motu
 q^uo ut de agnete et multis
 alijs legim^{us} quibus p^{er} p^{er}sonam
 dētes roris refrigezū p^{er}stabat

no
 quā
 dupl
 ex rōne
 cōiugales

si nō est maior t^{er}mine
 libidinis g^o potuit nā
 i p^{er}sonaibus mouere
 cōiugales fōm^{is} e
 v^{ir}ginis cōiugales m^o
 sanctitas. **¶** Hoc est
 bus p^{er}sonis cōm^{is} u
 deus cōiugabat i cō
 erat i q^uo de gene s^{an}
 et qualitas si nō cō
 ad agere et pati i p^{er}
 s^{an}cti deū cōiugare i p^{er}
 nā sub esse cōiugale
 et cū qualitate m^o
 p^{er}sonis i fluxu
 et nō cōiugare ad ag
 p^{er}sonam massim cō
 i cōceptu v^{ir}ginis
 anhelat. **¶** Quod d
 p^{er}sonam cōiugale m
 s^{an}cti p^{er}sonam nō p^{er}
 hō s^{an}cti. **¶** Cōto sic v^{ir}
 p^{er}sonam ab op^{er}atione rō
 s^{an}cti p^{er}sonam stat cōiug
 cū s^{an}ctitate v^{ir}g^{is} op^{er}
 quā manēte s^{an}cti
 op^{er}atione realiter d
 q^u maior patet p^{er}
 et cōiugale p^{er}sonam
 q^uo cōiugale. **¶** Quoz
 s^{an}cti qui dē p^{er}sonam
 Constat autē qz i nā
 s^{an}cti op^{er} esse rō
 quā tōtus op^{er}
 s^{an}cti qz talis causa m
 dat a nā p^{er}sona g^o
 cōceptu v^{ir}ginis cōi
 ad massim esse s^{an}cti
 quā tōtus op^{er}
 s^{an}cti s^{an}cti p^{er}sonam
 hō cōiugale argu
 dē i epla ad timōcos
 nō p^{er}sonam quā nō stat
 pleris mat^{er}iales nō

no

si non est maior conditio in igne
 libidinis quod potuit non corrupta
 in procreantibus mouere secundum totam
 in ordinationem formis et massa
 virginem moueri motu proprio scilicet
 sanctitatis. Ad hoc est ex. in tra
 bus pueris in camino ignis ubi
 deus conseruabat in esse quod
 erant in igne de genere substance
 et qualitates si non conseruabat
 ad agere et pati in pueros quod
 stat deus conseruare in procreantibus
 nam sub esse corrupto existeret
 et cum qualitate morbida vel
 passionis influxu in procreantibus
 et non conseruare ad agere istorum
 in procreantibus massam et ita fuit
 in conceptu virginis ut dicit
 anshelmus. Si quid originalis
 peccatum in conceptione matris dei
 fuit in procreantibus non in procreante p
 lus fuit. Sexto sic. ubi aique o
 pus ab operatione realiter di
 stinguuntur stat conseruari op
 erum sanctitate in operatione ob
 liqua manente si hic opus ab
 operatione realiter distinguitur
 quod maior patet per aristotile
 et commentatores primo ethicorum
 quanto commeter. Quorundam sunt
 fines quidem propter operationes
 Constat autem quod in arte fabri
 listat opus esse rectum cum ob
 liquitate totius operacionis tunc
 scilicet aut talis causa magis pe
 deat a causa prima quod stabat in
 conceptu virginis conceptus quod
 ad massam esse sanctum cum obli
 quitate totius operacionis cau
 se scilicet in procreantibus. Et con
 hanc conclusionem arguit beatus
 Bernardus in epistola ad canonicos lugdu
 nenem primo quia non stat in am
 plexus maritales non inuenire

peccatum si virgo beata in amplexu
 maritales fuit concepta quod
 minor patet. maior autem quod non
 potest esse sanctitas absque spiritu
 sancti sanctificatione nec potest
 esse spiritus sancti societatis cum patre
 peccatum autem quomodo non fuit ubi
 libido non defuit quod. Et quic
 quid per excellenciam et progati
 uam dicitur vni soli conuenit si
 sanctitate conuenit christo si
 progatiuam quod sibi soli conuenit
 Quille conceptus est sanctus qui est
 de spiritu sancto si solus christus de spiritu sancto
 conceptus est. quod. Et per ista
 opinionem sunt alexander. scilicet
 parte summe et sanctus thomas
 contra dist. tertiam secundam quod nulla opa
 tio potest esse sancta que non pot
 esse meritoria si conceptio virginis
 non potuit esse meritoria quod non
 sancta maior patet. minor probatur
 quia licet coitus potest esse quantum
 ad actum persone meritorius non
 tamen quo ad actum nature quod
 non mouet secundum in ordinationem
 formis si conceptio sequitur ad
 coitum et respicit nam mouete
 quod et sic videtur hoc esse tene
 dum tunc propter auctores sanctorum tunc
 quod summa alexandri bullata est
 per dominum Gregorium nonum. Istis
 non obstantibus teneo quod dixi
 si quid sit dicendum ad Bernardum. per
 dicitur in conclusionem ubi rinde
 bo ad argumenta sancti thome
 Ad bullam vero alexandri dico
 quod bene dicit sue doctrine aucto
 ritatem sanctorum patrum si non auctores
 canonis. Et ad rationes eorum
 nunc rindebo. Ad primam bernardi
 dicitur arguit quia non stat in
 amplexus maritales et dico
 quod maior est falsa sicut patet in

arguit hic
 con
 clusio
 ne

no

arguedo et ad pbacionez dico /
 q stat. pām nō esse / et libidi-
 nez ad esse. imo sic est i totu
 meritozo / ut patet sup / licz
 i libidine sit causalitas pām
 ozugnalis / de coi lege / si cū ista
 lege. stat. aliquaz psonaz de
 puilegio eximi **Ad 2° cōre-**
 do totuz / nō em̄ probat illd
 argumētuz nisi maiore ḡduz
 latitudinis / an hoc em̄ p extel
 lencaz cōpetat xpō sūma sū-
 ctitas i cōceptu stat q matr
 sue cōpetat. minor sanctitaz
 i cōceptu **Ad 3° maior est**
 falsa si vniusaliter itelligat^r
 nā ut cōter. accipit^r cōceptuz
 de spū scō est ille qui nō ex cō-
 cursu virilis semis / si ex con-
 cursu sūme gr̄e. i rebus pte-
 pus ortis. ut dicit^r 2° dis. tōi
 sūmaz. q. si non. Conarsus
 autez scūs est qui fit ex cōar-
 su magne gr̄e i prolez / siue
 sit gr̄m gratis data / ul' gr̄m fa-
 ciens etiaz miserte se virili se-
 mine / sic em̄ fuisse istatu i
 nocēae cōceptus scūs ut dr̄
 xx. dis. scōi sūmaz **Ad 4° an**
 cedens est falsuz ut patuit i
 arguedo. et cōsequēa nō valz
Ad pbacionez antecedētis dico
 q nō potuit esse ante facta
 i actu / si potuit ut i causa / ul'
 ut i pūbus **Ad qūtarz nego**
 minore. loquēdo de cōceptōe
 actua / qz ista p̄ esse merito-
 ria / sicut cōtus / etiaz cōceptō
 passiva / pro ut actus tūsiens
 dicit^r meritozus **Ad pbacō-**
 nez qūdo dicit^r q talis cōcep-
 tio sequit^r naturaz mouētez
 fm i ordinaconez fomitis dic
 q stat. nāz sic mouere / et cō-

vio

ceptuz moueri / motu cōtrō /
 ut dicitur est ipbando **Aliter**
 possuz dicere q licet ita moue-
 at de facto nō arguit^r ex hoc
 negatio potēae / scz q nō pot-
 esse opposituz / qz ille cōceptus
 ipentibus sanctificari potuit /
 ut dicitur est **2° cōclusio. mas**
 sa virginea i esse carnis / non
 fuit culpe obnoxia / et itelli-
 go / p ut culpa ponit^r i carne /
 scz quo ad rōnez causalez **Alia**
 cōclusio patet / pmo aucte sa-
 ctōz / unde anshelm^o i libro
 de exordio mūdane salutis
 sic ait / **Si** quid ozugnalis pām
 i ppagacione miris dei / et dñi
 mei / extitit / ppagantuz / nō
 ppagante proles fuit **Sequit^r**
 Castaneaz nucē attende si de
 us castanee cōfert / ut i nfin
 spinas / a spinis remota / cō-
 apiat^r / alar^r / formet^r / potuit
 et sue mri conferre / potuit
 plane et voluit / si q^o voluit
 fecit / her ille q^o causalitas oi-
 ginalis / fuit i ppagatib^o / m̄
 nō i ppagata carne / similit^r
 caro eius fuit cōcepta / alita-
 et formata / i nfin spinas / si
 a spinis semota **Itēz venā-**
 bilis **Richardus de scō victo-**
 re / i s̄mone qui incipit / nō dū
 erat abissi / sic dicit / **Nō** de-
 it / ut caro beate marie / aliq^o
 mō. obnoxia culpe fuit / nā
 dei sapiēcie / idignū a redm^o
 esse / ut qd' ad lumē gentiuz
 pdestinavit / tenebris pūta-
 tis sinezet i uolui **Sequit^r**
Decent igratus pprie mri /
 qui pzi matricz / honozē p̄e-
 pit exhiberi / her ille **Itēz au-**
 gustin^o / i s̄mone assupcōis /

2° cōcl

nō bi

pulez et

Nō bene

sic ait Quis potuit
 ne uel nō esse locus
 reliq dñi est effecta
 dom de qua p salu
 supra edificauit sub
 omo digna esset ex
 nez assumeret i s̄ma
 saluts humane qui
 ne dignus quid san
 huma quis semē p
 rā her ille gē talis f
 cū ut est digna r
 gūtas est p spm san
 gē r **Itē** arguit rō
 aug^o i s̄mone assup
 cōis xp̄i erat caro v
 ne i mēdācōis / qua
 de carne virgins / si
 carne xp̄i manezari
 nez virgins sic arg
 g^o eadez decēna est
 qua nō deuit car
 esse carnis esse obnox
 g^o nez carne virgins
 ne i mēdācōis sup luā q
 deuit mēz dei fm cō
 ulteoz diffiniaz fi
 maluit dñs aliquos d
 ti dubitare ut dicent
 i s̄p q^o de matris p
 amoz suz / si grauior
 mo rōlis et volūis
 tūz q^o nō deuit m
 fuisse realiter corrupt
 nez sic volūter di
Itē arguit rōne a su
 nā fuit exempta a cō
 nō qua dicitur est pu
 et i puluerē reuēte
 fuit exempta a cō leg
 qua dicit^r om̄s petm
 rōs m / ul' deit dñs fū
 firmat^r / qua istud est
 tūz aug^o i s̄mone assi

sic ait Quis potuit i eius car-
 ne uel ai esse locus uicioru q
 celuz dm est effecta her e illa
 dom' de qua p salomone dr/
 sapia edificauit sibi domu q
 oino digna esset/ex qua ip'e ar-
 nez assumet/estimabile pauz
 salutis humane/quid hac vgi-
 ne dignus/quid sanctius/omi-
 humani gnis semie/potuit exo-
 rari her ille/g' talis fuit edifi-
 cata/ut esset digna r' h' talis di-
 gnitas est p spm sanctificatuz/
 g' r' **Ite** arguit r'one ad iduz
 aug' i smone assup'comis/qz
 caro xpi erat caro uirginis/r'one
 imediacoms/qua supra eat
 de carne uirginis/si no deant
 carne xpi manerari/g' n' car-
 nez uirginis/sic arguit aug'
 g' eadez decencia est i p'posito/
 quia no deant carnez xpi i
 esse carnis/esse obnoxiaz d'pe/
 g' nec carnez uirginis **Ite** r'one
 Ambrosij sup lucam quia no
 deant mirez dei sm carne de ad-
 ulteruo diffamataz fuisse/ideo
 maluit d'ns aliquos de suo or-
 tu dubitare/ut dicent eu filiu
 ioseph/q' de matris pudore/sz
 ambrosius si grauior est ifa-
 mia realis/et uocalis/q' uocal'
 tantuz/g' no deant mirez dei
 fuisse realiter corruptaz/sz car-
 nez/et sic uocaliter diffamari/
Ite arguit r'one a fili/qz ma-
 ria fuit exempta/a coi lege car-
 nis quia dictuz est/puluis es/
 et in puluerez reuertezus/g'
 fuit exempta a coi lege carnis/
 qua dicit omis peccauerunt/
 r'os m/ul' detur diu'sitas **Co-**
 firmat' quia istud est argumē-
 tuz aug' i smone assup'comis/

fuit exempta a maledictōe eue/
 cui dictuz est i dolore paries fi-
 lios/r' g' fuit exempta a ma-
 ledictōe ade an dictuz e pul-
 uis es/r' **Sz** cont' hac r'one
 clusione/arguit frēs p'dica-
 tores/p'mo sic Quicqd' cōpetit
 vni iduuduo i aliqua spē/r'one
 sue spē/cōpetit iduuduo ei/
 dez spē/ut qz petro cōpetit tri-
 sibilitas/r'one sue spē/ideo cō-
 petit oī hoī/Ado constat qz pe-
 tro ex hoc q' cōcipit' cōpetit s'
 cōtraxisse culpaz originalem/
 et causaz/b'ta uirgo isto modo
 fuit cōcepta/g' r' maior p'z/
 mior ar' qz hoc cōpetit petro/
 aut r'one qua petro/et hoc no/
 qz tūc petro no potuisset fuis-
 se positus i esse/insi p' cōcupisce-
 niaz et cōmichonez maris et
 femie/quod est falsuz/g' hoc
 sibi cōpetit/r'one ppagacois/
 scz quia cōceptus est p' cōcu-
 piscenaz cōmunez/cū hoc g' cō-
 petat marie uirginis/sequit'
 p'posito **Ite** r' sic q'ro an mū-
 diaa uirginis fuit equalis
 mūdicae xpi/ul' no si sic qz mū-
 diaa xpi fuit summa et maxima/
 possibilis/qd' no p't dia de uir-
 gine **Sz** no ai g' mūdicaa xpi
 tanta fuit q' exclusit oēz
 maculaz/tā originales q' actu-
 ales/qūtuqz ad effectuz et tūz/
 et mūdicaa uirgis fit at' mū-
 diaa xpi/oportet cōcludē/q'
 mūdicaa uirginis licet exclu-
 dit omēz maculaz actuales/no
 tamē originales/quo ad effm'
 ul' causaz **Da** opposituz/seqt'
 q' mūdicaa uirginis no sit sb'
 mūdicaa xpi **Ite** r'no sic/con-
 clusio ista est falsa que sic se hz/

Argumenta
 fratru p
 dictoz
 in r'one
 tra
 nu

no

Arguit a
 maone
 aug'

Ambrosij

Arguit r'one
 a fili

Confirmat
 p'dictoz

q ex rursione meliori q possit dari ad argumeta facta cont eam p̄t sustineri vnu magis i conuiciens s̄ sic est i pposito g^o r̄ maior p̄rior pbat nā rursio ad auctez pauli In quo omis p̄uenit et sic de alijs multis melior quā dāt illi qui tenet p̄tez contrarij est q vez est de lege rōi nō de p̄uilegio sp̄ali. **H**ō constat q ex tali rursione p̄t sustineri q āna fuit cōcepta sine p̄o originali qz si dicit q āna p̄uenit i adaz dicit q vez est si nō fuisset exempta et p̄uilegiata. **V**el dicit q āna fuit p̄uilegiata qd̄ debebat qz ip̄a erat futura m̄ m̄ris xpi qz nō plus q̄ dicit textu apli dicitis. In quo omis p̄uenit exapiedo ānaz q̄ exapiedo mariaz. **E**t si dicit q magis visile est de maria q̄ de āna tamē stante textu put iacet ita p̄t sustineri ānaz exap̄i sicut mariaz et hoc bene de cebat patet de rege cui maior est honor si dicit q est filius p̄ris regis cui p̄r fuit rex q̄ si dicit q est fili⁹ regis cui p̄r fuit rursus. **C**ōfir tur quia pono q petrus statuat se sustinere et velle defendere illaz cōclusiones. **A**nna m̄r marie fuit cōcepta s̄ originali p̄to ab adūsarijs p̄ quez moduz possit ipuḡre istaz falsitatez et constat q nō nisi p̄ auctes scripture s̄ s̄ōz videlz p̄ istos. **E**t i m̄qtatibus cōceptus s̄z omis p̄uenit r̄. **A** modo ille petrus qui obligauit se ad defendē

no

no

duz istaz dicit omis istas auctoritates esse intelligēdas nō de vniuersali simplr s̄ acomodati et de lege rōi et nō de lege p̄uata et de iure cōi nō de p̄uilegio sp̄ali. **D**e exceptōne aro moda nō de exceptōne simplr at̄ de radice p̄mazia nō de s̄ō ex quo patet q̄ p̄ d̄stictōnes q̄s fr̄es m̄iores adducit nō p̄t sustineri vna nō bilis falsitas imo heresis. **A**tez sp̄alis cōceptio habz sp̄alez effectuz g^o rōis cōceptio h̄t cōmunez s̄ cōceptio virginis fuit rōis g^o r̄. **A**d ista sic obiecta valde faul est r̄ndenduz. **A**d p̄mū dico q rō illa p̄uenit p̄mo exp̄sse p̄ fallaciaz accidens nā i maiori accipit modus p̄sentatis i m̄nozi mod⁹ accidens. **C**onstat em̄ q ista que cōpetit petro rōne sue sp̄ei sunt de p̄se p̄mo ul̄ s̄ō mō ut visibilitas ē s̄ō modi p̄sentatis s̄ ad cōceptōez cōm̄p̄sēnalez de qua ip̄e loq̄tur accidit sepabiliter ul̄ i se pabiliter culpa uel causa i prole. **A**tez 2° p̄uenit p̄ fallaciaz nō causaz ut causaz qz petru cōm̄p̄sēnalez cōm̄p̄ nō ē causa ul̄ p̄ncipuz formale ad prolez cōtrahere culpaz i aia ul̄ causaz i carne s̄ p̄ncipū s̄ōle est libidinosus influxus semis i carne ul̄ carnis i aiaz nō impedit ut m̄gr̄ iohes vitalis probat. **ii** lib^o collatōe w. i defensorio virginis s̄ ante istos influxus p̄uentā fuit aro virginis ul̄ semie exite i rōne sanguinis uel lactis ut videt̄ dice aug⁹ et m̄gr̄ t̄oā d̄s. **t**erzoi s̄m̄az. **V**el s̄m̄ viaz

De spon sio ad a gumenta p̄dicatōez

no

ans h̄m̄t̄ r̄ōne p̄ cōclusiones m̄az ip̄a cōceptio fuit p̄sentis fluxus libidinosus i p̄pagnib⁹ nō i m̄ta. **A**tez p̄ assignari figure d̄ctis qz ex m̄ozis ad maiores t̄phater d̄ndū r̄ d̄ctis q nō fuit tantū et r̄nā g^o licet nō h̄t habuit originē de s̄ō ul̄ m̄saliter ul̄ aliq̄ q ista rō uent ex i latitudinis formaz nō latitudines m̄tō m̄ōne a cōtrōio volunt q̄ iste t̄z m̄ ca nichil plus signis m̄ōne omis m̄az q̄s s̄ō et b̄ fuit s̄ō d̄ctis i quibus nulla s̄ loq̄unt̄ eis esse equas que tamē op̄mo c̄ r̄p̄d̄nt ut patet p̄ t̄z s̄ōtuz et h̄r̄nuz p̄m̄ s̄m̄az. **C**onstat nā albedo est intensi licet nulla sit eis adm̄ q̄ d̄ctis vni⁹ ignis m̄ alio nulla frigiditate m̄ta sic dico q̄ m̄ m̄ōne est d̄ctis vni⁹ r̄z alio nō p̄ q̄z adm̄ s̄ p̄ter graduz rem̄ et sic est i p̄p̄to de r̄ t̄z eius benedicta. **A**d d̄ctis p̄m̄ q̄ r̄ō est cōlatōez q̄m̄ oportet a lege puata crimi a l̄ b̄m̄ et nō sequit̄ m̄ōne ut i. r̄. due s̄it leg q̄ m̄. **A**d h̄c est cōtr̄ d̄ctis q̄ omis h̄o s̄it

anshelmi ut s. rone pma ad
 conclusionem miaz ipa massai
 conceptione fuit pseruata ut i
 fluxus libidinosus solu est
 iypagantib' no i massa ypa
 ta. **I**te pt assignari fallacia
 figure dictois qz ex similitudine
 minoris ad maiorem arguit ml
 tiphater claudimter. **A**d 2^m
 dico q no fuit tanta s; minor
 et citra q licet no habuerit
 habuit originale foziter hiet
 ul' misaliter ul' aliquo mo p;
 q ista ro venit ex ignorancia
 latitudinis formaz na ipite
 net latitudinem intendi p r
 motionez a contrario vnde ipi
 volunt q iste termin' mudi
 na nichil plus significat q r
 motionez omis macule et p
 qns si a et b sint **f**ut due mu
 diae i quibus nulla sit macu
 la sequit' eas esse eque inte
 sas que tamen opinio coter
 reprobat' ut patet p Bouen
 taz. scotuz et hericuz xvii di
 pmi smiaz. **C**onstat eni q v
 na albedo est intensior alia
 licet nulla sit eis admixta in
 gredo vnius ignis intensior
 alio nulla frigiditate vtriqz ad
 mixta sic dico q in latitudine
 mudiae est dare vna intesio
 rez alia no p qz admixtoez
 s; ppter graduz remissioez
 et sic est iypoito de xpo a ma
 tre eius benedicta. **A**d 3^m
 dico pmo q ro est cont' legis
 latoze qm oportet auctores
 lege puata eximi a lege pu
 blica et no sequit' inconueni
 ens ut i c. due sut leges xix.
 q m. **A**d huc est cont' spm san
 ductez q omis ho sit medax

qd' vez est de lege coi a qua
 exempta fuit beata virgo p
 uilegio nec sequit' q similit
 de beata et ana et sic dico ne
 gando minores. **A**d pbatoez
 patet q no ronabilis ita pt
 tenezi si electa augusta est p
 uilegiata q militissa mater
 eius sit puilegiata. **A**d huc
 gesta istaz similitudinez phibet
 quia matre dei fuisse exempta
 ab illa lege habet' ex mira
 culis p anshelmuz enaz ex ora
 culis sim alfontuz enaz ex coi
 opione naz ista opio est iam
 roior et videt' quodam mo to
 ti eme ronabilior a senior
 licet aliquib' antiquis opo.
 videat' anteq' de istis gestis
 sic constaret nec valet q dr
 q decebat anaz fuisse exem
 ptaz quia maior honor est
 regi ac vnde maioritas ho
 noris no arguit semp de ren
 aaz na honorabilibus eat x
 assupfisse corpus auz dotibus
 glorie q auz defechbus nris
 et tamen no fuit decenti ut
 doctores notat' v. dis. terni
 smiaz. **A**d huc patet error
 illoz quia hec ro procedit ex
 hoc q tenent q no sit magis
 cont' scripturaz eximere v
 ginez ab originali q si decez
 poneret' exempti. **A**d cofir
 mationez dico q ille casus e
 errorneus na p similitudine pt
 probari q beata virgo non
 fuit exim' i carne et q fuit me
 dix' probat' qz cont' sustinet
 hoc de bta vigne ul' ana non
 pt argui nisi p tales auctes
 ad cui' aduentuz omis hoies
 refugere habet' ul' omis ho

mobile

Spudatoz error

no

mendax. **E**t dico qd talis pe-
 trus tenet conclusionem collatam
 et tunc posset rationabiliter impu-
 gnari per tales auctores scriptos si
 non evidenter conuincatur/ul' tene-
 ret eam probabiliter/et tunc vide-
 da sunt prima motiva eius/ qd
 si probet rationes probabiles/
 et famosa miracula/et deuo-
 ta oracula/ posset sustineri co-
 clusio eius probabiliter/ et possit
 etiam impugnari per tales aucto-
 ritates/ si non euidenter conuincatur/
 quia diceret similitudinem nos-
 diam in ipso. **S**i autem illud
 probaret rationes firmas tan-
 tum/ et vellet eam tenere/ non so-
 lum collatam/ sed probabiliter/ cogē-
 dus esset reuocare/ non quod eu-
 denter conuinceret per tales au-
 toritates/ sed quod totaliter conuincere-
 ret/ cum ipse in probationibus
 deficiat/ nec habeat colore il-
 larum conclusionem taliter sustine-
 di. **A**d 2^m negat consequentiam/
 per enim quod non tenet de foris/ tunc quod
 si esset spiritualis/ seu corpus/ animus effi-
 vez/ et consequens flum/ vnde quia
 ista topica est/ non fortis/ sicut
 ista fortitudo est virtus/ ergo de-
 bilitas est viuarum/ tunc etiam quod
 stat spiritualiter conceptio esse
 actualis/ et passiuas/ et commu-
 nez/ actualiaz in pagantibus/ et
 non communes/ passiuas in pa-
 gant prole/ ut patet ex con-
 clusionibus dictis. **E**t 3^a conclu-
 sio est. **V**irginis caro illibata/ fu-
 it a fomite penitus preserua-
 ta/ probat hoc conclusio/ primo
 auctore scriptorum/ vnde augustinus lib^o de
 natura et gratia/ et huiusmodi rationa di-
 tior sententiarum. **S**i congregare-
 tur omnes sancti/ qui ab initio

Conclusio 3^a

Auctore aug⁹

fuerunt/ et querebant ab eis/ utrum
 peccatum haberent/ quid aliud di-
 ceret/ nisi quod iohannes ait/ si dixe-
 rimus quod peccatum non habemus/ etc.
Et intelligitur de peccato quo ad
 fomitem/ non scilicet thomas in ea-
 dem distinctione/ excepta virgine
 maria/ si puuli antiquorum in
 occasionem deridentes/ fuerunt
 sancti/ ergo si querebatur ab eis/
 responderet se peccatum habere/ a quo
 excipienda est virgo/ si non ha-
 bebant in deridendo/ nisi fomitem
 peccati/ ergo ab isto excipitur virgo.
Questio ad hoc est auctas ansthe-
 li/ dicens erant ut ea purita-
 te virgo niteret/ quia maior
 sub deo nequit intelligi. **E**t
 Richardus/ et augustinus in 2^a ad ro-
 manos. **E**t probatur ratione/ quia non
 stat fomitem/ et rebellionem/
 esse in aliquo pro statu isto/ si
 veniale peccatum/ si virgo non habu-
 it veniale/ nec aliquod actu-
 ale peccatum/ ergo nec fomitem/
 maior per quod talis rebellio/
 primos motus voluntatis ille-
 cebrosos/ qui non sunt in peccato
 in 2^a xxiii. dist. scilicet secundum magister
 etiam conceditur ab omnibus/ quod
 virgo/ nunquam habuit peccatum
 actuale. **E**t arguitur ad idem/
 non stat fomitem/ in parte sensitiva/
 esse quantumcumque ligatur/ quia in ea
 sit concupiscentia oculorum/ et con-
 cupiscentia carnis/ et cetera con-
 cupiscentie sensitivae/ si hoc est
 absurdum/ sententia de beata
 virgine/ ergo tunc maior per quod fo-
 mes/ eo quo fomes/ inclinatur
 ad propria desideria/ actu/ ul' ha-
 bitu/ per xxx. dist. scilicet secundum magister
 minor probatur/ quia ex hoc se-
 ipam habuisse inclinationes

Auctore ansthe

Auctore ro

et p... ad me...
 trales et form...
 gatus qd no bene sm...
 tanta sancta et im...
 sua virginitate. **E**t
 ne rez nobilior est m...
 chis sensu/ et sensus...
 aristotele 2° de anima/ et e...
 xime notu/ prout sen...
 fingit ab organo m...
 si no deat tunc virg...
 corripit per admixtione...
 qd nec deat sensu e...
 rumpi per admixtione...
 sequena patet/ si ma...
 mior qd sicut feditas...
 cer milititer/ nec per conseq...
 reger/ in qd maior est...
 pro fomite/ et suspio...
 rumpo carnis/ ergo si no de...
 rumpi/ nec suspio...
 in latitudine legu/ turp...
 dinabilior/ et fugibilior...
 ler fomite/ sicut carnis q...
 puenis dolorosi/ et lex ma...
 imozate/ consistit enim qd...
 rem ozozos a culpa/ qd...
 si virgo sancta fuit exem...
 qd et terza legibus...
 pma/ et deat/ dicitur...
 est consequena aug⁹...
 de aspone virginis...
 ut alamus lib^o de ant...
 ista spmeh/ florens ro...
 sua culpa. **E**t tunc han...
 chone/ arguitur p...
 et signat/ iohannes thom...
 suo tractatu/ que cont...
 nec edidit/ ubi probat v...
 habuisse originale/ ex p...
 fomite/ qd culpa origina...
 no est aliud qd carna iust...
 originalis/ tunc debito hab...
 ipam/ consistit qd bna virgo

et pmpntudines carnis/metricales/et fornicarias/si ligatas/qd'no bene stat/cum tanta sancta et immaculata sua virginitate/¶ Et sic i ordine rez nobilior est intellectus sensu/et sensus carne p aristotle 2o de ana/et est maxime notuz/prout sensus distinguit ab organo carnis/si no deant carne virginis corruipi/p admixtione carnis go nec deant sensuz ei corruipi/p admixtione fornicis/sequencia patet/cu maiori et minori/qz sicut feditas no decet militez/nec p cosequens regez/tu qz maior est corruptio fornicis/et turpior q' corruptio carnis/go si no deant min' nec turpius ¶ Quinto sic in latitudine leguz/turpior danabilior et fugibilior est lex fornicis/sive carnis q' lex partus dolorosi/et lex mortis i aneate/costat em q'ille sut remotiores a culpa/q' pma/si vgo sancta fuit exempta a scda/et tercia legibus/go a pma/uel detur diversitas/¶ Et est cosequencia aug' ysmoe de assupione virginis/¶ Deo aut alanus lib v. de antirufio/¶ Nescia spinet. florens rosa ne sca culpe ¶ Et cont' hanc conclusionem/arguit pdicatores et signater iohes thome i suo tractatu/que cont' vginem edidit/vbi probat vginem habuisse originale/ex parte fornicis/qz culpa originalis no est aliud q' carnea iusticie originalis/cuz debito habedi ipaz/si costat q' bta virgo im-

stanti sue conceptionis/no habuit istaz iustiaz originalez/qd' apparet quia iusticie originalis erat donu quo stante nulla rebellio erat possibilis/ i pte sensitua/ad ronez/seu qai qz fomes peccati/que ni fuit i virgine/ut pz p mginem tra dis. term. setenaz/et fere per omis doctores qui dicunt q' in sanctificatione i utero fomes ille fuit ligatus/et i conceptione filij dei/fuit totaliter extinctus/go ar' her ille ¶ Ad id arguit alius/2o sic. Ignorancia et concupiscencia sut due penes gntes originalez culpar/si ignorancia aliquoz fuit i virgine/go et concupiscencia et fomes ¶ Tertio sic. Beata vgo bona cofacta dicere potuit dimitte nobis debita m'ra/cuz sit communis oro omibus sanctis collata/¶ v. vi. et luce. xi. go no fuit sine debito/si no ex pte effectus/go ex pte cause/sz fornicis ¶ Quarto sic. Bn. i omelia dicit in proposito vginis erat omez frequenciaz viroz fugere/ne eius virginialis castitas teptaret/go habuit fornicem ¶ Quinto sic. Expresse dicit damascen' et mgr in lra/q' maria totaz puenies spuz sanctus/a pco p'fus purgavit/et hoc intelligit p tpe conceptionis filij/ut patet i textu go tuc erat i ea peccataz/si no formalit' go causaliter quo ad fornicem ¶ Ad ista valde leuiter rndetur/¶ Ad p'mu/ad maiorez p nuc nichil dico/sz ne go minorez/qz est falsa ¶ Nam p illo instanti erat i ea talis

no vsus
ad omis

do
luc
nes ad
arguuta
predicatoz

No optime

no

no

iusticia formaliter eminet.
 Et dico qd i ea no fuit tal' re-
 bellio nec fomes. **A**lego etiā
 qd illius opinionis fuit mgi-
 nā opinio mgi est qd tota
 maria spūs sūs pūciens fūz
 quo ad carnē et aīā a p̄tō
 purgavit et a fomite peccati
 tūq' fm istaz viāz ante istas
 purgatiōnis virgo est intel-
 ligenda ne dū in fomite fūz i
 p̄tō fūz nō imediate aī con-
 ceptūz filij quia tūc nō habu-
 it p̄cām distuctūz cont' fōtē
 nec morte eius ex vteroz p̄-
 idēz nec i ortu i vteroz qz tūc
 nō tota pūenta fuit fm cor-
 pus et aīā. **E**rgo ymagna-
 tio mgi fuit qd culpa et fo-
 mes fuit i ea i rōne causalī
 fūz lactis ul' sanguinis et tūc
 purgata fuit licet anhelmi
 melius ymaginet. **A**d 2^m
 dico qd i virgine nūq' fuit ig-
 rancia que est effectus cul-
 pe licet fuerit multoz nescia
 a. **A**d 3^m respōdet bōuētā
 qd ipā potuit illud dice nō rō-
 ne fūz alioz mēbroz xpī vñ
 oīo mite posita est dimitte
 nobis debita nā nō dicit di-
 mitte michi debita mea. **A**d
 4^m dico qd cōsequētia nlla est
 naz illud p̄pōitūz habuit ne
 tēptaretur ad ex' sicut ange-
 li i p̄mo statu et sic adā et
 eua i paradiso sic ipā nō habuit
 quid timeret ad mtrā si ha-
 buit demones ad ext'. **A**d
 qntūz patet ex rōsione ad p̄-
 mū. **Q**uarta cōclusio est pu-
 ritas carnis virginē abstrā-
 cta fuit a carne p̄cām. **S**z distm-
 guo hī de carne p̄cām qz cōter-

Conclusio. e.

caro p̄cām vocit' que est conce-
 pta i rōne semiali sub lege cō-
 cupiscēne et p̄cām p̄z in līā hui'
 distictōnis. **E**t sic quia caro v-
 ginis fuit cōcepta i rōne sei-
 nali sub lege cōcupiscēne dī-
 cūro p̄cām patet i textu p̄p̄eti
 caro p̄cām est que format' i v-
 tero sub lege p̄cām et isto modo
 dico qd nō fuit caro p̄cām. **Q**d p̄z
 p̄mo aūctē scōz fūz anhelmi
 aug' et Richardi sup' 2^m qdōne
 inductis. **S**z mgi i līā nōt
 duplitez pūentionez i v̄gine
 p̄māz i vteroz m̄is 2^m i cōcep-
 tu filij quia iustificata fuit ne
 labi posset et de p̄mā pūen-
 tione dicit qd ex tūc ab omī
 p̄cō imūnis fuit fm aug'.
Et de 2^a pūentione illud dictū
 aug' recte intelligi nō p̄t' qd
 caro eius lapsūz culpe nō ha-
 buit qd 2^a p̄bat' rōne an-
 helmi libro de cōceptu v̄ginali
 quia decens erat ut ea puri-
 tate qua maior sub deo neq'
 intelligi v̄go illa mteret i ma-
 ior sub xpō deo ut etiā adūsi-
 m dicit si caro xpī a p̄mō fuit
 abstracta a carne p̄cām gndu
 puritatis plus q' xx. et xxx.
 2^a qd et caro m̄is abstracta
 fuit a carne p̄cām gndu puri-
 tatis q' sub ista decet intelligi
 et ad hoc faciūt rōnes sup' cō-
 clusione 2^a. **S**z sic nō stat car-
 nez abstrahi a tota latitudine
 sanctitatis et esse p̄p̄ue car-
 nē p̄cām si caro v̄ginis fuit hui'
 q' 2^a maior p̄z quia i fomite
 est fomētūz et radix origi-
 nis et actualis p̄cām m̄or p̄z
 sup' cōclusione 3^a. **Q**uarto
 sic nō stat de lege carne esse

Quete
froz

Duplex
p̄cām
no v̄

carne p̄cām aīā ab
 li culpa p̄cām p̄cām
 aīā v̄gine fuit al
 li culpa p̄cām aīā
 ne qnta laus dī
 mior patet maior
 qd caro nō dicit m̄
 h̄p̄ter culpa foz
 i ea existēz si p̄t'
 m̄saliter i ea exist
 ter xxx. dī f̄cō
 bor ex m̄ia legis
 ceptūz angūstus i leg
 p̄nlequm angūstus
 ceptūz ff de l. et se cō
 xpī fuit soluta a leg
 de pure et de facto q
 angūstus h̄c nō de
 nō est caro p̄cām de p̄
 et de facto. **I**nde Co
 sup' lūā aīā v̄mā ne
 laz natura reliquit i
 ceptūz a planta h̄sū
 dem. **S**z cont' istoz
 ceptūz p̄m̄ores p̄m̄
 der cōclusio est rōn
 fm f̄cōz app̄atoz q
 ne posita s̄na p̄m̄
 dicit Aug' i de bap
 p̄m̄oz dicit Solus
 f̄cōz m̄m̄es deus
 nō habuit nec sup̄
 nez p̄m̄ q̄m̄s dem̄
 ne p̄m̄. **S**z angū lib
 Julia. **Q**uid restat
 ceptūz carne xpī m̄
 nōm̄ez reliquā m̄
 nez p̄m̄ et m̄f̄n. **Q**
 alia h̄m̄ caro p̄cām est
 quis hoc negat et m̄
 ta m̄m̄ compar nasce
 h̄m̄ cōp̄z ut asserit
 puritatis equalis detes
 h̄m̄is m̄m̄ez. **S**z i

carne pmi et aiaz ab origina
 li culpa/pemtus pferuari s;
 aia virgins fuit ab origina
 li culpa pferuata/ut glo
 ne qita laaus dicit qd x
 mior patet/mayor pbat
 qz caro no diat caro pem
 ti/ptter culpa formalis/
 i ea existeret/s; ppter culpa
 causaliter i ea existeret/pa
 tet xxxi. dis. scdi. **Q**uinto p
 bat ex maxia legis/quia p
 ceptus augustus i legib⁹ soluit/
 puilegiata augusta/ut i l. p
 ceptus ff. de l. et se. co. s; caro
 xpi fuit soluta a lege pmi
 de iure et de facto/g^o et caro
 auguste licet no de iure/hj
 no est caro pmi/de puilegio
 et de facto. **V**nde Comestor
 sup lucam ait. **V**na nec macu
 laz/natura reliquit iusta/ad
 caput a planta/tis uolat iste
 decur. **S**z cont^o istaz qdones/
 arguit pdiatores pmo sic/
 hec conclusio est cont^o dicta
 omi s^oz appbatoz/g^o no sa
 ne posita/ona pz/ans sic de
 dicit. **A**ug⁹ i de baptismo
 puuloz dicit. **S**olus iste ho
 sanctus manes/deus pmi
 no habuit/nec supsit car
 nez pmi/qms de materia car
 ne pmi. **I**ter aug⁹ lib. v. con
 iulia. **Q**uid restat/insi ut
 excepta carne xpi/intelliga
 m⁹ omi reliqua carne esse
 carne pmi. **E**t mfin/Omis
 alia homi caro pmi est/quis
 quis hoc negat/et carne xpi
 ita carni compat nascentuz
 homi cetoz/ut asserat vtiq;
 puritatis equalis/destand⁹
 heticus muem⁹. **I**te ider/sup

gen. c. v. **Q**uid conqnaaus
 illo vterzo virgins/au' caro
 si de pmi ppagine venit/no hi
 de pemti ppagine concepit/ho
 corpus xpi/qz no sic coceptuz
 est/quomo fuerat caro vgr
 cocepta/nec ipa erat caro per
 mti/s; similitudo carnis pmi. **I**te
 e. **S**i caro marie no fuit caro
 pmi/sequit⁹ q no soluz filii su
 um/misit deus i similitudine car
 nis pmi/cont^o aplm/et cont^o
 detezmacionez mgi/m hac
 dis. **A**d ista rudo/ad pmi/
 ans est falsuz/qm ad me
 ter sc^oz/quia istis auctibus/au
 gustin⁹ ipugnauit errorem
 juliani/et alioz pelagianoz/
 dicituz nulluz puuloz co
 isse pmi originale/s; omi a
 pmo i quo equalis inorene
 esse/qd heticuz est/et ideo lo
 quitur/vocando omi carne/
 carne pmi/ptter carne xpi/qz
 ois alia caro/ptter istaz fuit co
 cepta sub lege coarpiatene/q
 est lex pmi/et ideo coiter acci
 piendo carne pmi/solus xpc no
 habet carne pmi. **A**lter pt
 ad omi illas auctes dicit/q
 solus xpc/eximit⁹ a carne p
 mti/et de iure et de facto/s; v
 go m⁹/pt probabiliter eximi
 de puilegio et de facto/qd si pe
 titur puilegiuz/patet luce p^o.
Nue gratia plena. **E**t gre et
 puilegia sut amplada/ex. de
 puile. quia cura. **S**z cont^o
 hoc obicit/qz hoc puilegiu
 habuit vgo i conceptu filii/
 s; hoc nichil est/tuz ppter ar
 gumētuz fidei/qz iohes fuit
 i vterzo repletus spu sco/et
 habuit plenitudme redun

Responsores ad obiecta

Alia solutio

no

no

Supulan
vzba

Ar
gumē
in aduer
sarioz saluz
predicatoruz

dancia luce pmo. Et not bñi sermone/ si dona alijs concessa/ stante virgini maxime tribuenda/ ut tenet emā/ g^o r^o tū quia ante salutat/ q^o ipre gnatur/ g^o ante cōceptu filij/ erat iā grā plena. **¶** Atz qz de tens erat/ ut ea puritate mteret/ qua maior r^o. **¶** Atz qz rex/ eo quo rex/ est legibus solutus/ teste ambro/ lib^o de a pologia dauid/ et idēz est intelligēduz de regina suo mō/ ut sup qnta rōne/ ff. de legib^o g^o regina quo regina/ est legibus soluta/ vel g^o eo quo regina existens/ ul' eo quo pui legiata/ ul' eo quo electa/ et i scripta/ pzinu nō p^t dari/ qz tūc rex/ eo quo existens rex/ esset legibus solutus/ et nō aliter/ et ai esse nature/ pcedit esse grē/ et esse regē p^o ordi ne nature/ fuit rex subiecty legibus/ q^o solutus/ et sic rex xp^o p^o instans nature/ fuisse sub lege carnis/ et lege peccati/ quod est heretiz/ et p idē nō p^t dari scdm/ g^o dabit^o terau/ q^o rex et regina/ sūt legibus soluti/ eo quo sunt electi/ et inscripti/ p potētes hoc face/ et p cōsequens/ regina ante sui esse/ fuit legibus soluta/ vñ scriptura pūbioz vñ. **¶** Dñs possedit me i mīao viarū suarū/ Ex quāt^o ab eterno ordmata sūt/ et delectabor p singulos dies/ que oīa appūatū regine/ i signūz collati domini/ et solucōis a legibus tristib^o/ mortis/ de pūlegio et de facto/ hūz de lege cōi cōcupiscēcie/ esset legibus subiecta/ et ut sic/ caro

eius/ dicit^o caro p^o. **¶** Qz autēz sic intelligit aug^o p^o i terza aucte eius/ ai dicit/ corpus x^o qz nō sic conceptu/ quomō caro virginis fuerat concepta/ ideo nō erat caro p^o s^o silitudo r^o. **¶** Ad q^o dicit/ q^o solū filij misit deus i silitudine/ et apparenāz carnis peccatis sine existēcia/ cōiter. et pprie accipiēdo. existēciaz carnis p^o ul' soluz de iure et de facto/ vñ dicit/ q^o caro v^oginis fuit sub carne filij/ quedāz silitudo ul' apparenāz carnis p^o sine existēcia/ nec hoc est cont^o aplm/ qui nō solitarie loquit^o/ m^o autē loquit^o cōiter/ accipiēdo carnē peccati/ patet i eodez. cap. **¶** **¶** Qnta cōclusio est. Virgineā m^o ac virgo illibata/ ab originalis p^o contractione/ ē p^o sus p^osezuata/ hec cōclusio pbabit^o dupliciter/ p^omo auctoritatib^o scōz/ 2° rōmb^o doctorū. **¶** Nūctibus scōz pbat^o m^o dupliciter/ p^omo aucte aug^o m libro de nā et grā/ et tūc sūt a m^o g^o m textu hui^o d^o excepta saan virgine/ de qua ai de p^ois agit/ nullaz p^osus v^o lo h^oz qōnez/ s^o i causa original culpe de p^ois agit/ g^o r^o. **¶** Atz idēz lib^o cont^o quāz hereses/ ca^o m^o sic dicit. **¶** In p^osona filij dei/ Si potuit inquit m^o mea i quinari/ ai ipāz facere/ potui i quinari/ auz ex ea nasceret^o s^o 2° nō est possibile/ g^o nec p^omu. **¶** Ad has auctes dicit^o p^o dicit^o q^o p^oma intelligit^o de peccatis actualib^o/ q^o p^o ex textu sequēti/ **¶** Scdm^o q^o plus grācie fuit sibi collatuz/ ad vncēduz

Quinta cōclusio

Nūctibus sanctorū

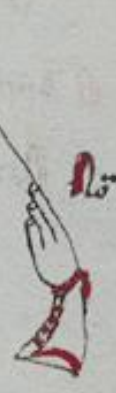
ex omi p^o p^o s^o con
 naz ad vncēduz p^o
 intelligit^o de p^o origi
 actualib^o. **¶** 2° nūct^o
 autē p^o aug^o nō dicit
 i h^o p^osona/ potui n^o
 f^ona q^o dicit^o aug^o
 filij f^o nō potui n^o
 auz ex facie r^o et q^o
 aug^o pbat^o rōne/ q^o
 est q^o simpliciter et
 filius dei est m^o com
 s^o g^o m^o nā sic nō p^o
 quinari originali/ s^o
 dens omi necess^o n^o
 ut et p^o cōsequēz n^o
 agit ad ex^o. **¶** 2° cō
 r^o siones est p^omo
 gl^o qui gl^o sūt p^o
 q^o dicit^o ex causa d^o
 dicit^o aug^o p^oter h^o
 dicit^o q^o nō sūt ai h^o
 m^oz sūt v^o q^o hab^o
 ctuale veniale/ g^o a f^o
 nō sūt auz honore d^o
 sūt habuisse origi
 tale. **¶** Atz 2° sūt ex
 aug^o est v^oza. Om^o
 sancte m^o p^omuēz
 p^ona b^ona virgine/ s^o s^o
 rētes fuerūt sancti g^o
 uerūt ex rēptū virg^o
 nō p^omuēzūt i ori
 g^o ab isto accipit^o v^og^o
 p^oterea. **¶** Notū est q^o
 loquit^o cont^o pelagū
 cōspūat^o de culpa ou
 ai g^o p^oter sūt ai de p^o
 q^o de virgine nō vult
 qōnez/ causa intelligit^o
 sūt de illo/ q^o arguit^o
 religēcia dicit^o ex m^o
 affūmēda dicit^o q^o
 p^omo lib^oz/ m^o s^o q^o p^o

Non bene mutuz

ex omni pte pami si conferre g
 naz ad vincendum pami no pt
 intelligi de pte originali si solu
 actuali. Ad 2^a auctoritate di
 cunt qd aug⁹ no dicit si potuit
 i tna psona si potui in pma p
 sona qd diceret aug⁹ i psona
 filij sicut no potui inquinari
 tuz ear facere x⁹ et q sic dixit
 aug⁹ pbat rone quia certu
 est q simpliciter et absolute
 filius dei est incomquinabilis
 si go maria sic no potuit in
 quinari originali sequit^r q
 deus eam necessario pserua
 uit et p rsequens necessario
 agit ad ex. **S** cont^r illas
 visiones est pmo urolis
 glo qui glosant pma audet
 qd patet ex causa dicit qd
 dicit aug⁹ ppter honorez
 dmi si go no stat cu hore dmi
 mrez suaz unq habuisse a
 ctuale veniale go a forozu
 no stat cu honore dmi mrez
 suaz habuisse originale mor
 tale. **A**te 2^a ista excepta sim
 aug⁹ est vera. Omis facti et
 sancte nri peccauerunt exce
 pta bta virgine si sancti mo
 cetes fuerunt sancti go pecc
 uerunt excepta virgine si illi
 no peccauerunt n originali
 go ab isto accipit vgo sac^r
 itez tercio. **N**otuz est q aug⁹
 ibi loquit^r cont^r pelagianos
 et spaliter de culpa originali
 cu go ptestet ai de pms loqt
 q de virgine no vult habere
 qonez causa intelligit de isto
 sicut de illo qua arguit qz i
 telligētia dicitur ex causis est
 assumenda dicendi quita dis
 pmi libri cap si quia pz go q

aug⁹ exemit virginez ab ori
 ginali licet ipaz in quibusda di
 ctis qalibus ppter hericos no
 exclusit. **A**te 2^a dicitur falsu
 est licet aliqui textus habeat
 sic aliqui sic si veritas patet
 tu quia textus imediate pre
 deus loquit^r in terna psona
 de virgine et silitur imedia
 te sequens dicit em Quaz
 despias manichee mr mea
 est si manu mea fabricata
 est. **S**equit^r Si potuit in qui
 nari x⁹. **S**equit^r imediate
 de eadez. **S**ic in tuitu meo
 illius no est corrupta virgi
 nitas sic mea ibi no est ma
 culata manestas. **A**te si aug⁹
 loquet^r in pma psona tunc
 ro sua est cont^r euz et pro
 maicheis quia maichei coe
 debant deuz inquinari ipaz
 faciendo et tenebat ipm ma
 gis inquinari ex ea nascendo
 quod patet i ca solet etia ab
 eis de. s. timet xxxvii. dis p
 mi libri et ca. 11. 11. dis. tm lib
 de inquinacone i faciedo pz
 p aug⁹ libro de heresib⁹ qz po
 nebant aias de essentia dei
 imediate misterij dei male
 nature ideo argumetu istud
 ex ignorantia istius heresif
 fuit quia licet dei filius sit
 simpliciter incomquinabilis no
 tamen sic fuit i opione ma
 cheoz. **I**deo dicta xpi no sut
 ibi absolute posita p aug⁹ si
 ad hoiez scz maicheoz qd si
 potuit inquinari mr mea me
 ear facere et pseruate po
 tui go inquinari me iarna
 te et nascere sicut tenes tu
 maichee. **A**te patet conclusio

bi
 Argumentuz
 forte a pluz

no
 no

no

Quæte alfoni

Non bene

no

Quæte homini

Non quæ pulch

ex dicto bñ alfoni ep̄i Toleti
 qui i libro de uirginitate ma
 rie cont̄ helinduz et Noum
 anū diat Constat maria ab
 ip̄o pat̄o ougnali imune fuis
 se p̄ qua nō soluz eue matris
 est soluta maledictio/uez m
 omibus donata benedictio/n
 ullis ḡo postq̄ nata est deli
 ctis s̄biauit/nec ougnale p̄
 catuz i vteroz sc̄ificata cōtraxit
 her ille/ **3°** p̄ cōclusio/ex dr̄o
 bñ Noum i epla ad custodi
 uz sic dicitur Nue gr̄a plena
 et bñ plene plena/ quia cet̄y
 p̄ partes pr̄atur gr̄a i maria
 simul tota se infudit gr̄e ple
 nitudo/ que fuit i xp̄o licet ali
 et aliter/ qz i xp̄o sicut i capite
 ifluete i m̄re sicut i collo t̄is
 fundente/ **4°** ad hoc dicit
 p̄dicatores/ q̄ her salutatio
 nō fuit sibi facta/ q̄ndo cōa
 prebat/ s̄ q̄ndo cōcepta erat/
 tūc em̄ bene fuit plena gr̄a/
 s̄ pro istanti sue cōceptōis/
 nō/ quia culpa ougnalis/ et
 gr̄a repugit/ **5°** hoc dicere
 est nichil/ qz dicitur Noum e
 i cōfirmuz/ qz i maria fuit ple
 nitudo totalitatis/ que fuit i
 xp̄o/ et intelligit de gr̄a ḡtu
 faete/ et imediate puenie
 te/ et nō de culpa subsequete/
 p̄ quia est i ea sicut i collo
 qd̄ est capiti imediatuz/ si au
 tē fuis̄ culpa p̄cedens hac
 gr̄a/ nō esset imediatio col
 li ad caput/ **6°** itez cōstat/ q̄ sa
 cia virgo habuit pleitudiez
 gr̄e/ ne dū q̄ndo ab angelo sa
 lutat/ s̄ i vteroz m̄ris sita/ qd̄
 probat ar̄ fidei/ quia iohes
 i vteroz matris situs/ fuit sp̄u

sancto repletus luce p̄mo/ s̄
 donū alius cōcessuz/ nō negat̄
 tante uirgin/ ḡo ip̄a fuit gr̄a
 plena i vteroz m̄ris sita/ **7°** **Vel**
 ista plenitudo extendit se vs
 qz ad p̄mūz instans inclusuz/
 ul nō si p̄mūz p̄posituz/ s̄ 2° ḡo
 nō tota simul se infudit gr̄e
 plenitudo/ qz sequit̄ her par
 nō fuit infusa/ ḡo nō tota p̄ter
 autez gr̄e gratū faete/ ul a
 ctuitatis sue/ sūt p̄seuare
 a malo/ et p̄ficere i bono ut
 p̄ i m̄ nō indigebat/ v. dis. sc̄i
 auz. ar̄ p̄mo/ xxv. dis. sc̄i **8°**
 quero ab istis/ vnde sc̄iat. q̄ be
 ata vgo/ ex vi pleitudinis ḡ
 ac/ nō fuerit p̄seuata ab ou
 gnali/ **9°** vident. ex hoc qd̄ di
 ctuz est **10°** Om̄s pecc
 uerūt ar̄ **11°** Tunc ego arguo sic/
 ḡo ex vi pleitudinis gr̄e nō
 fuit p̄seuata a mediatio/ qz
 scriptuz est om̄s hō medax/
12° Quarto p̄bat̄ cōclusio/ ex
 dicto bñ ambrosii/ mediolm̄ **13°**
 ep̄i/ qui i s̄mone p̄tractans de
 de gabaonitis p̄ fraudez ven
 entibus ad iohes/ de sacre vi
 gins mūdicia ait/ her est v
 ga i qua nec nodus ougnalis/
 nec cortex venialis culpe fu
 it/ **14°** Ete patet exp̄sse p̄ amb
 siuz/ **15°** Quinto p̄bat̄/ aucte bñ **16°**
 simi p̄sulis sancti gregozii/
 bñz uirginiez i quadaz prosa
 sic salutantis/ **17°**
 Salue aue sc̄a parens/
 om̄i p̄orsus labe carēs/
 Salue virgo nichita/ **18°**
 Nue virgo radix vesse/
 au' mūdus saluus esse/
 meruit p̄merita/ **19°**
 Salue mūdi lux a vita/

Quæte bene

no

sp̄iosa magnitud
 p̄ quā mors cōdu
 Nue mater glorio
 p̄ qua caput ven
 sc̄p̄entis cōterit
 Ex quo patet ip̄a
 cōuisse et om̄e ve
 pe ex vi gr̄e repul
 pie hū' m̄ris **Et**
 salutatis p̄m̄th
 gozuz v̄s̄onēz v̄n
 hac va **12°** Sexto p̄
 cluso ex tractatu b
 m̄ archep̄i cantua
 De hac mat̄a cōpo
 māfeste ip̄a p̄seu
 rens m̄ alia sic di
 mas p̄betu genu
 fuit i vteroz sancti
 hōnes i sp̄i et vir
 e d̄m̄ p̄ress̄o fuit
 repletus anteq̄ na
 aucte dicere singula
 sc̄ali ip̄atoruz a p̄
 m̄s̄ sue cōceptōis e
 diuina gr̄a destit
13° **14°** **15°** **16°** **17°** **18°** **19°**
 p̄ter i eodez tractat
 aucte pauli **20°** **21°**
 om̄s peccauerūt sic
 bñz uirginiez **22°**
 t̄is et a filio tuo ra
 p̄sidente/ vis elect
 grom̄atus/ om̄s hōi
 petisse fatet/ v̄za v
 et nū' adā nephas et
 nō s̄ t̄m̄e excellētia
 n̄ te cōsidera sic te n
 oū s̄ sup̄ oū que facta
 iōsm̄abilia nō contie
 te ab oī pat̄o libez im
 lege nature alioz/ te
 cōceptōne dem̄ta/ e
 mer **23°** **24°** **25°** **26°** **27°** **28°** **29°**
 f̄ca potuit/ ut ip̄a

spenosa margarita
 p quaz mors omdit
 Que mater gloriofi
 p qua caput venenosi
 serpentis conteritur
 Ex quo patet ipaz omi labe
 caruisse et omne venenu cul
 pe ex vi gre repulisse in pna
 pio hui arzmis Et ideo sic ea
 salutatibus pmittit btis g
 gozms vifionez virginis in
 hac via Sexto probat co
 clusio ex tractatu bi anshel
 mi archiepi cantuaruen que
 de hac matia coposuit i quo
 maifeste ipaz pferuatuz asse
 rens mit alia sic diat Si iere
 mas ppheta gentiuz futuru
 fuit i vteroz sanctificatus si io
 hanes in spu et virtute heli
 e dnm pcessiu fuit spu sco
 repletus anteq natus quis
 audet dicere singulare ton
 scali ppriatoruz a pze lumi
 nuzi sue coceptoms exordio
 diuina gra destitutuz hille
 Stez i eodez tractatu solues
 auctez pauli Fos. m In ada
 omis peccauerut sic diat ad
 btaz vrginez Assertor ille vi
 tatis et a filio tuo iam celis
 presidente vas electoms co
 gnomiatus omis hoies i ada
 peccasse fatet veza vtiq sma
 et cui qdia nephas esse pmu
 no si tunc excellenaz gre di
 m te considera sic te no mter
 oia si sup oia que facta sunt
 i estimabili mo contueor ut
 te ab oi pno liberrimaz ano
 lege nature alioz te in tua
 coceptone deuictaz esse opi
 ner Et post sequit Et quo
 fieri potuit ut ppriatio pna

vnū et idēz haberet eē nī per
 cato que sonetas lucis ad te
 nebras angelos alios peanti
 bus a pno suavit et femiaz
 mrez sua futuraz ab aliozuz
 pms exsortez seruare nō vo
 luit i eternitate consili sui
 Sixa ea statuit regnar et dna
 tritez fore angeloz et nuc
 ea in consortiuz acceptaz esse
 a redm hom ptoz estmet
 hoc qui vult argumētis suis
 probet qui vult hys dictis ad
 uerset qui vult ego donec de
 ostendat michi aliquid digni
 us excellēcie dne mee posse
 dia que dixi dico que scripsi
 nō muto ceterz me et mten
 onez meā filio eius et illi cont
 to her anshelm i tractatu que
 noiauit libz de coceptoe vir
 ginis marie Non duz audim
 quid pdicatores dicant ad
 has auctes Stez idēz anshel
 m libro de coceptu vrginali
 Derens erat ut ea puritate q
 maior sub deo nequit intel
 ligi vgo ista niteret ac Ad
 hanc diat aduersari vrginis
 illa auctas plus probat oppo
 situz qz pposituz si eni maria fuis
 set cocepta sine pno originali
 ia nō fuisset sub xpo imo quo
 ad hoc equalis xpo qd nō est
 dicenduz atz xpr venit nō
 ex virili semie si mystico spiri
 mine maria autez p viaz co
 munez et semialez licet adh
 satis pateat i vifione ad 2m
 argumētuz cont 2m coclusioez
 hui arthauli Dico tamē hic
 q male diat quia ul ponit
 latitudinez mūdicie et puri
 tatis ul nō si pmū habet ppo

no

no

no

no

no

situr quia stat xpm in primo
 instanti fuisse purissimu in su-
 mo et saanaz virginez i primo
 sui hze puritatez et mudia
 am si oia sumuz si sedm cre-
 atura no pt esse mudior ali-
 a quod est falsuz. **Item** poito
 q puritas intendet p recess-
 uz a quo adhuc no esset eq-
 litas puritatis quia licet vt
 qz esset suma qntuz ad actuz
 hz in vna esset potena ad p-
 canduz et no in alia fm do-
 ctorez eoz scz fm thomazem.
 Dis pmi smiaz qone penltia
Item hac opione data ita ha-
 beret dicere q latitudies qz
 oz se p talez recessuz mte de-
 rent et sic oporteret pone-
 duo qza formaliter se cōpa-
 ti i eodez subiecto adequato
 vnde et ista opio cōiter rep-
 bat in tractatu de caritate
 que intendetur p gradus
 no p maiorez ul minorez recess-
 uz admixtionis qru p xviij.
 Dis pmi smiaz. **Septimo** pba-
 rōclusio p dictu sancti **En.** da
 reuallen in smone assupro-
 nis sup verbo ex aromatib
 mirre et thuris sic ait. In
 mirra continētia in thure
 deuotionez intellige caro en-
 vginis ex adam supta ma-
 culas ad no admisit si singu-
 lazis cōtinētie puritate in
 candorez lucis eterne conū-
 sa est. **hec ille.** Adz sup miss
 est dicit q i maria tota grē
 plenitudo que i xpo est ve-
 nit. **Ad hoc** dicit aduersa-
 rijs q prima auctas intelli-
 git de maculis actualib no
 de originali que vnica ē nō

Quete bn.

No bene

istaz ponit bn. expsse i epla
 ad canoicos lugdunen. **Et**
 cont hoc est auctas 2^a qz tūc
 nō venit i maria tota pleitu-
 do grē que fuit i xpo ut quo
 ad preseruatōnez mal nec q
 ad pfectōnez omis boni. **Item**
 quia tūc sacra virgo aliquādo
 ascendit p hoc desertuz sic vir-
 gula firmi ex fetozibus cul-
 pe et pene et vniūsi puluis
 cōsequētis scz fomitis. laquo-
 ris ac cont bn. sup eodez smo-
 ne. **Sola** ista mī et filia crea-
 tozis i hoc deserto mud nec de-
 scendit nec recadit scz de v̄tute
 i virtutez ascendens cōsuma-
 tione virtutuz vestita ē. **Ad**
 dico q dicit maculas i pluzah
 ppter originale et actualē
 ppter sequelas originalis nec
 mīz si i epla ad canoicos lug-
 dunen dicit oppoitur qz sepe
 visuz est doctores aliq modo
 loqui fm opionez ppriaz et
 piā et hz nō rudent i public
 locis nisi fm cōmunez opionez
 et sic forte fuit de b̄o b̄n̄az
 do et sc̄o thoma ordīs pdim-
 toz ut infra dicit. **Octauo** p
 bat hec cōclusio p Richarduz
 de sc̄o victore in smone qui
 mapit i lūduz erant abissi
 vide s. i pbacōne adōnis.
Item pbat hec cōclusio p b̄m
 dicituz p̄ez et dicit p̄dicato-
 ruz qui in libro que fecit cō-
 tra hereticos albigen probat
 q sicut prim^o adam fuit i
 agro damasceno de terra
 virginea et imaculata for-
 tus ita sc̄dus adam scz xpc
 fuit de terra virginea et i
 maculata formatuz pullud

no

Quete Richard

Quete b̄m dicit p̄ez et dicit p̄dicato ruz

ambrosius. **Tota**
 amata molet mar-
 est in te. **Et** ad
 quidaz degeneres fi-
 both p̄is dicit scz
 q ista historia falsa
 est beatus dicit h
 ms fuit. **Et** cont
 le verdais dicit fi-
 cētus qui in speculo
 lu sub gestis libz. x.
 trā libz et eius m-
 fuit. **Ille** em idēz lib-
 hereticus ter in for-
 ti p̄oietus ter ille
 Cuid autēz hodie
 tores ad istuz libz
 sc̄o i infimile est. **ec**
 talez libz et si dicit
 habere male p̄supro-
 est. **Item** infimile est
 ut opo om catholic
 r̄ho albigenuz scz ma-
 esse sine originali qua
 ad dicit p̄babant al-
 xpm filuz marie nō
 v̄z xpm pmissuz i le-
 n̄m melius videbu-
 r̄ne ad eandēz cōcluz
Decimo pbat hec
 er dicit petri comest
 libro de laudibus vi-
 r̄m dicit sic. **Constm**
 q p̄t originali i mu-
 n̄e qz nō soluz iene
 fuit est maledictio
 omibz donata est b̄i
 vide in sine eiusdēz lib-
 mie herico sic dicit
 s̄ seu possit qz heren-
 us et vnde
 viduz quite rose gr̄m
 flōne
 Ethea. rehole. iix. gr̄m

canthoz. iij. Tota pulcra es
 amica mea et macula non
 est in te. **S**ed adhuc dicit
 quidam degeneres filii tanti
 beati patris dicitur scilicet motu somite
 quod ista historia falsa est. vñ
 quod beatus dicitur huius opinio
 nis fuit. **S**ed contra hoc est il
 le veridicus dicitur filius vñ
 ceterus qui in speculo historia
 li sub gestis libri xix. dicit de
 tali libro et eius mentionem
 facit. Ille enim idem liber coram
 hereticis ter in fornace arde
 ti proiectus ter illesus exiit.
Quid autem hodie p̄dicato
 tores ad istum librum dicit ne
 scio aut visum est eos habere
 tales libros. Et si dicit se eum non
 habere male presumptiois signum
 est. **A**ntes visum est quod ista e
 rat opinio omnium catholicorum in co
 nilio albiensium scilicet maria fuisse
 sine originali quia ex sua
 adictoria probabant albigensium
 christum filium marie non fuisse
 verum christum p̄missum in lege ut
 infra melius videbitur.
Ratione ad eandem conclusionem.
Decimo probatur hec conclusio
 ex dictis petri comestoris qui
 in libro de laudibus virginis
 cap. vi. dicit sic. Constat eam ab
 ipso patre originali in unum fuisse
 pro qua non solum eue miris
 soluta est maledictio verum in
 omnibus donata est benedictio.
 Unde in fine eiusdem libri car
 mie herouico sic dicit.
Si fieri posset quod haberet pul
 uis et unde.
Vndaz gūte rose gemelūha
 flāme.
Ethera celicole nix grando.

sexus uterque.
Ventorum pene volucrium petu
 dum genus omne.
Siluarum ramis frondes aut
 um quoque pene.
Pos. gramme stelle. pisces an
 gues. et aziste.
Et lapides motes. conualles.
 terre dracones.
Lingue aicta forent. mīme
 de promere possent.
Que sis. uel quita. virgo regi
 na maria.
Que tua sit puritas. vox lit
 tera. nec dabit etas.
Ex his concludo propositum. **V**n
 decimo probatur conclusio ex dicit
 petri libardi qui in textu huius
 distinctiois dicit. **M**aria to
 tū spiritus sancti in ea pueniens
 a patre p̄sus purgavit. et a
 patre formate libavit. et per quos
 qualibet eius parte pueniens
 a patre p̄sus purgavit. scilicet
 corpus et animam. **S**ed hec aucto
 ritatis non potest intelligi. imedi
 ate autem conceptum filium ut p̄di
 catores dicit. nec post ortum
 virginis quia statim ipse tunc non
 habuisse originale. nec ac
 tuale. ergo debet intelligi. in
 tero miris sue quia totum uirgine
 sine corpus et animam spiritus sancti
 pueniens a patre p̄sus pur
 gavit. a ratione causali patris
 sic loquitur beatus. **Q**uomodo pec
 catum non fuit. ubi libido non
 defuit. et per quos ante auaco
 nez sanctificata fuit. sanctificatio
 ne tali. sicut aliquid ad dimum
 usque sanctificat. ut infra
 ratione patebit. **D**ecim probatur
 auctoritate sancti thomaz qui sua p
 priaz. et pia opinione. relinquit. dis.

Quinte petri libardi no hoc

Secundi Quinte sancti thome hoc optime no

verba
apostoli
sancti thome
quod dicitur
virginis aduersione

Non duos modos
sive vias lo
quendi facti
thome

Probat qd
maioribus

pmi smaz / qone in / explicat
i rnsione ad terauz argumē
tur dicit q puritas intēdit
p recessuz a contiro / Ideo p ali
quod creatuz mueni / quo nich
il purius esse p m rebus cre
atis / sine vlla cōtagione pec
cati / et talis fuit puritas be
ate virginis / que a pto origi
nali / et actuali / immuis fuit h
sub deo / inqntuz erat i ea po
tētia ad peccanduz / her ille
Itez hoc idēz expresse dicit / xij
di pmi / qone penultima / q pu
ritas beate virginis / fuit ab
omī pto abstracta / ideo ad
sumuz puritatis puenit
Dico igit q sanctus thomas
loquit fm duas vias / scz fm
ppriaz / i pmo libro / et fm comu
nez tūc tpus curētez / et hoc
i loco cōs / i tercio smaz
Ado restat 2 hanc cōclusio
nez pbare / rōmbus multoz
doctoz / pma rō format sic
Quilibet existens i originali
culpa / est pro tūc / dign^o pena
eterna / p / xxx. dis / scd / smaz /
et de cōsecratioe
dis. iij. Ob hoc em est nata
re filius / mortiqz subiectus / a
ppetue pene damni / s / m / dei
nūqz fuit digna pena eterna
q nō habuit originale pccm /
maior patet / minor pbat / qz
nō erat decēs / m / rēz / dei / elcāz
esse i pena etna / et cont hē
talez effectuz / s / i compabilit
peior est causa / q / talis effe
ctus / quia peior est culpa / q
pena / ut sic / q nō decuit i ea
talis causa / hanc rōnez
nitūtur p dīctozes euagā
re / s / frustra / Dicit em pmo

vō

vō

q horrenduz est dicere / q m
dei / existens m / dei / sit obliga
ta ad quācuqz penaz / tamēn
nllm est m cōueniens dicere /
q ipā pro instanti cōceptoz
fuisset obligata ad penā / rōne
culpe originalis / quaz ab adā
contraxit / 2° dicit / q stat ali
quod supposituz esse obligatu
ad eternaz penā / et h / ipm ee
pdestinatuz ad eternaz vitaz / lūz
q sit horrenduz / aliquē obli
gati ad penaz eternaz / et ipm
nō esse pdestinatuz / s / repba
tuz / tamē aliquē obligati ad
eternaz penā / qui est pdestināz
ad eternaz vitaz / nō est horri
bile / sic est m pposito / Ex hoc
inferūt correlaz / q eligibi
lus est esse nūc pccōrez / tam
esse pdestinatuz / q / esse nūc
iustuz / s / tamē reprobatuz
S / cont / tales / multiplicat de
ficiētes / i replto / pmo qz desi
nūt m rīdēdo / dūcēdo ad
mīoz / et nichil dicit ad ei
pbatōnez / que tamē efficax
est / cū arguit / q nō erat decēs
m / rēz / dī / electaz / esse m pena
eterna / s / horribilior / erit cū
s / horribil culpa / 3° Conf / nō hoc
mat / quia i latitudine mali / bene
mā / maluz est / esse m offen
sa dei / p soluz instans / q / ppe
tuo dānari / pena sensus / si
q hoc nō decuit m virgine /
net pmi / Nec valet dicere /
q sic esse i offensa est min^o
maluz / et de veniali notūē
cuz pdestinatōne / q / ppetuo dā
nari / qz sic mortale peccatuz /
cū pdestinatōne esset min^o ma
luz / et de veniali notuz est / et sic
nō esset m cōueniens / m factū

nō hoc
bene

virgine pene ven
tate qd est falsuz
i appellatōne dicitur
em q horrenduz sit
dei existens m / dei
sit ad penā eternaz
i cōueniens dicere
instanti sive cōcepto
isset obligata / 2°
remitis dei est rō
iste horribilitatis se
instans m rīdētatis
horrenduz / q / mēdu
pnu / instans m qu
cōceptus nō erat m
cōueniens ipāz esse
ad penā eternaz / et
ne qd falsuz est / et
est dicere / figūdo a
cōceptōnis / p / tales / r
Deficit m cōpar
pbat electos / vna
lectuz / augustinuz / quā
pnao tenet / sequit q
est horrenduz / sicut
pccō veniali / et mort
pdestinatuz ad vitā
nō esset horrenduz
virginez post origi
buisse veniale / et mo
q / dūs / pccō / m / uer
m / quaz plenitudi
Et forte hoc volūt
m / qd / m / ferūt / qz / s
lus est nūc esse pccō
q / eligibilis est m
cōcept / h / pdestinatuz
et m cōparatōnis / esse
p / i / quonqz / recte / elig
er / rōne / boni / est / elig
sana / virgo / recte / po
gere se esse peccatuz
pdestinatuz / s / m / est
2° Conf / m / qz / aliq

De conceptione bte virginis

virgine/ponit veniale & mor-
 tale/qd est falsum. **2°** defiaut
 i appellacione dyalethca/ dicit
 emz q horreduz sit/ q mater
 dei/ existens mri dei/ obligata
 sit ad pena eternaz/ si no est
 i conuicenis dicere q ipa pro
 instanti sue concepcionis/ fu-
 isset obligata. **3°** Quia si ma-
 teritas dei/ est i rō causalis
 ista horribilitatis/ semp ante
 nstans mri nstatis/ no erat
 horreduz/ go imediate ante
 pmuz nstans/ in quo filius di-
 ceptus no erat/ no fuit m
 conueniens/ ipaz esse obligati
 ad pena eternaz/ et esse filiaz
 ne/ qd falsuz est/ et sic nichil
 est dicere/ fugiedo ad nstas
 concepcionis/ p talez rōsionez/
4° defiaut m copacione/ qz co-
 parat electos vniuersales/ ad e-
 lectaz augustaz/ quia si eoz co-
 parao tenet/ sequit q sic no
 est horreduz/ forte esse m
 pto veniali/ et mortali/ & ee
 pdestinatu ad vitaz eternaz
 ita no esset horreduz/ factm
 virginez post originale ha-
 buisse veiale/ et mortale/ p
 q deus pordinauerat ea ad
 magnaz plenitudinis gra-
 Et forte hoc volut p correla-
 ruz/ qd mferut/ qz si eligibi-
 lius est nuc esse ptozez/ ac
 go eligibilis est/ nuc ee pec-
 catozez/ h pdestinatu/ quia t-
 ex m copacionis/ si esse eligibile
 pot a quocunq recte eligi/ qz soluz
 ex rōne boni/ est eligibile/ go
 sacra virgo recte potuit eli-
 gere se esse peccatricem/ tamē
 pdestinatu/ si qns est fling-
 ac. **5°** Confirmitur qz aliquē esse

ptorez/ et tamē pdestinatu/ i-
 cludit rōnez mali/ et p qns ee
 fugibile/ et p qns tale cōplex-
 uz/ no est eligibile copulatiue/
 ul i copulato extremo/ go no
 est eligibilis. **6°** rō forma/
 Sacra virgo p filuz suū fuit
 pfectissime redēpta/ si pfecti-
 est redēpta/ a casu pseruando/
 q a casu eleuando/ go sac virgo
 fuit/ ab originalis culpe casu p-
 seruata/ maior pz/ qz xpc fuit
 pfectissim redēptor/ et me-
 diator mri gns/ ut pz infra di-
 xix. hui^o terz/ et dis sequenti/ et
 p qns habuit pfectissimū actū/
 et graduz siue moduz redēpti-
 di/ respectu oim redēptoz/ ul
 aliau/ singularis psonē/ qd ma-
 xime videt/ respai bte vgnis/
 mior pbat/ p quiq gradus re-
 dēptōis/ s m theologos/ quoz
1° pm^o est libatio a dyabolo/ et
 ab originali contracto/ pz mf-
 ca^o pmo/ xix. dis. hui^o terz/ q
 libatio fit p baptismuz/ i. eade
 dis/ ca^o m. et i hac libatio/ mi-
 nima gra confertur. **2°** qd
 est libatio a dyabolo/ & cul-
 pa mortali comissa/ patz i. ca-
 dez/ dis/ ca^o pmo/ et octauo/ q
 libatio p miaz fit. **3°** qd
 est libatio a pena eterna de-
 bita/ ut pz eadez/ dis/ infra. **4°**
 est libatio a pena eterna et
 tprali/ si hec no decet m hac
 vita/ sicut nec deant redēp-
 tozez/ infra. xv. dis. hui^o terz/
5° Quintus gradus est pfectis-
 sim/ si a pena eterna/ et ca/
 et sic fuerut redēpti ange-
 li/ teste bn/ sup cantica/ smax
 xxij. g^o ac. **6°** Ad hanc rōnez
 dicit pducatores/ rōcedendo

no argumētuz
forte a effimz

no quiq no
gdus re
depcō
m

maiorē negātes minorē simp̄
 qm̄ redēpno et p̄seuato di
 stinguūtur econt̄rio et ideo
 nec p̄fecte nec p̄fectus nec
 qualitercūq; eā p̄seuare a
 casu est eā redime qm̄ fm̄ le
 ges auiles redime aliqua
 rē est ip̄az p̄us venditaz nou
 ter emere. Et sic distiguetes
 m̄ redēpationē et p̄seua
 rionē dicit q̄ redēpno est
 a casu qui fuit ul' qui est p̄
 seuatio a casu qui fuisse. **S**
 sic dicitur est nichil dicit
 Constat em̄ q̄ homines redē
 pti sunt a pena et̄na ut p̄
 p̄mo ca' et t̄rio. xix. dis. hui'
 teraz si her redēpno nō est
 nisi q̄daz liberatio et p̄seua
 tio a pena et̄na. **C**onfir
 tur quia exites i lymbo fu
 erūt liberati a pena et̄na
 q̄ntuz ad reatu et q̄ntum
 ad penaz ut dicit sc̄s thōs
 eadē. sc̄. xix. dis. q̄one. t̄na
 si her est p̄seuatio a pena
 g' rē. **A**ter a pena t̄p̄ali re
 dēpti sum' sc̄. de futuro non
 quo ad sp̄em si fm̄ gradu
 similiter fm̄ aias redēpti
 sum' a culpa nō fm̄ sp̄em
 si fm̄ gradu ut nō dicitur
 p̄. xix. dis. hui' teraz. c. vii.
 qua pena g' rē. **C**onfir tur
 quia merito passionis xp̄i
 liberam' a multis t̄p̄alib'
 penis quas h̄em' nisi fuisse
 passio xp̄i fm̄ venabilez bō
 uenturaz eadē dis. q̄one. e.
 si her libatō est p̄seuatio g'
 rē. **A**ter in angelis fuit redē
 pno si nō nisi p̄seuatio g'
 rē maior et minor patet p̄
 b̄. sup cantica. sm̄one. xxii.

no bene

dicēte. xp̄c qui ante im̄na
 cōnez fuerat angelis redēp
 no post im̄na cōnez factus
 est homib' redēpno q̄ em̄
 erexit hoiez lapsuz stanti de
 dit angelo ne laberet sic istū
 de captiuitate eruens sicut
 hūc a captiuitate defendēs
 et hac rōne fuit eque utq;
 redēpno solūēs istuz et ser
 uans istuz her b̄. vbi p̄. q̄
 q̄ theologa b̄nhardi est q̄
 istuz stultilogia. **A**ter filij
 nō dūz exites possūt p̄pe
 dia redēpti i p̄ribus sic dicit
 p̄pheta se fuisse redēptuz a
 p̄thiuitate egypti. ps. xxx. re
 demisti me dñe deus vita
 tis fm̄ nicolaū de luna sup
 eūdez ps. **A**ter fm̄ leges ser
 uis r̄. r̄. et b̄. r̄. m̄. m̄. m̄.
 t̄. et postea proarent si
 hos isti filij possūt p̄pe dia
 m̄. m̄. m̄. et in p̄ribus libe
 rati ideo libertini vocant' ff.
 de m̄. m̄. m̄. et isti eadē
 ti. et ti. sequēt' de lib̄tini. Ex
 h̄is patet q̄ redēpno p̄pe
 est liberatio ab aliquo casu
 ul' a magna disposiōne eadē
 dicitur fuit i angelis bonis
 fm̄ b̄. posito q̄ nō hūerūt
 gr̄az p̄ficiētes ut tenet' q̄nti
 dis. hui' teraz ul' q̄ sit libatō
 ab aliquo casu sine a quada
 n̄. n̄. n̄. n̄. n̄. n̄. n̄. n̄. n̄. n̄.
 bus. **C** autē redēpno sit libe
 ratio p̄. b̄. xix. dis. hui' teraz.
S rō format' sic deus sacm̄
 uirginez ab origiāli p̄suare
 potuit her est maxie nota cū
 possit facē quicqd' fieri nō clau
 dit cōt̄dictionē ut p̄. xliij.
 dis. fm̄ libz. Et sic facē deant

no bene

no bene

g' sic feat

De reprobatione et perseverantia
 Deum faceret rōne
 deant q̄ est ip̄o
 em̄ r̄. m̄. m̄. m̄. m̄. m̄. m̄. m̄. m̄. m̄.
 s̄. b̄. de teste an
 p̄mo cur deus hom
 nor p̄. q̄. p̄. nō. d̄. r̄. a
 nor. p̄. b̄. q̄. nō. d̄. r̄. a
 v̄. q̄. n̄. e. i. o. f. f. e.
 et n̄. filij suoz n̄.
 fuisse r̄. m̄. m̄. m̄. m̄. m̄. m̄. m̄. m̄. m̄.
 nō sequit' ad d̄. r̄. a
 deant eā ab illa le
 p̄seuati. v̄. de anst
 cens erat ut ei pu
 illa m̄. r̄. e. q̄. m̄.
 deo neq̄t itelligit
 r̄. m̄. d̄. r̄. a. d̄. r̄. a. d̄. r̄. a.
 nō deant q̄ fuisse i
 n̄. filij suoz em̄ xp̄
 set quib' redēptor.
 demisset eā p̄. p̄. e. lo
 de redēpno. **S** r̄. a
 q̄. ex. h̄. o. r̄. q̄. nō.
 em̄ de r̄. m̄. sine origi
 n̄. q̄. t̄. xp̄. nō. fuit
 redēptor. q̄. n̄. p̄. e. r̄.
 m̄. q̄. nō. deant. q̄.
 q̄. h̄. m̄. r̄. e. d̄. r̄. a.
 m̄. q̄. n̄. e. i. o. f. f. e.
 n̄. filij pro aliquo t̄p̄
 de r̄. m̄. p̄. t̄. p̄. e. r̄.
S r̄. a. q̄. loquitur de
 r̄. m̄. b̄. n̄. d̄. r̄. a. et
 p̄. t̄. n̄. nō. deant. de
 d̄. r̄. a. obligatōez q̄
 nō. deant. solueze oblig
 n̄. r̄. e. f. i. n̄. a. v̄. q̄.
 n̄. de. r̄. m̄. nō. de
 h̄. e. p̄. m̄. aliq̄. p̄. t̄. e. r̄. o.
 n̄. n̄. a. l̄. e. z. que. est. p̄. o. b̄. l̄. i. ḡ. a. t̄. o.
 r̄. e. t̄. e. q̄. i. p̄. m̄. i. s̄. t̄. a. n̄. t̄. i. m̄.
 n̄. q̄. h̄. e. p̄. m̄. aliq̄. d̄. r̄. a.
 obligatōez q̄. ut.

sic fecit quia patet quod alias
 deus faceret contra illud quod
 deum quod est impossibile in
 enim inconvincens facere est impos-
 sibile deo teste anshelmo lib
 primo cur deus homo Et ma-
 ior pars quod si non dicitur ad dicto mi-
 nor probat quod non deum hanc
 virginem esse in offensa odio.
 et non filii sui quod non deum ea
 fuisse in originali nam ex ad dicto
 non sequitur ad dicto et per omnes
 deum ea ab illa lege culpe
 preservari. Unde anshelmus de
 cens erat ut ea puritate vgo
 illa interet qua maior sub
 deo nequit intelligi. Ad hanc
 rationem dicit aduersarius quod hoc
 non deum quod fuisse in reuer-
 entia filii sui tunc enim christus non fuis-
 set generalis redemptor quod non re-
 demisset ea proprie loquendo
 de redemptione. Sed contra ar-
 quod ex hoc sequitur quod non deum
 eam de costa sine originali for-
 ri quod tunc christus non fuit generalis
 redemptor quia per effectum ad
 causam quod non deum quod tunc. Et
 quod hinc conceditur quod deum hanc
 virginem esse in offensa odio et
 non filii pro aliquo tempore et ea
 de ratione per tempus et tempora.
 Et per per quod loquitur de redemptio-
 ne contra bishardum et magister m.
 Et tamen non deum dei filium
 dissolvere obligationem gratie quod
 non deum solvere obligationem
 nature sed cum sacra virgo erat
 mater dei realiter non deum ipam
 habere partem aliquid propter obligatio-
 nem naturalem que est proles ad pa-
 rentem quod in primo instanti non deum
 ut ipam habere partem aliquid propter
 obligationem gratie quod ut in fide

creditur nam deus erat filius vir-
 ginis. Et in format sic. Si
 sacra virgo fuit pro originali
 obnoxia filius eius non fuit
 verus christus in lege promissus quod
 est hereticum et fuit conclusio
 albigeni quod tamen quia probat quia
 si sacra virgo fuit originali
 obnoxia quod ipsa fuit terra
 maculata et maledictioni sub-
 iecta et filia reus que patet
 secundum aduersarios sed de nulla ta-
 li terra christus qui est veritas or-
 tus est quod tamen minor arguit ex
 argumento albigeni quod sic per
 adam de immaculata terra for-
 tus est ita secundum adam promissus
 in lege de immaculata virgine
 nascitur erat teste beato andrea
 ex gestis eius sed per adam
 fuit formatus de terra nunquam
 maculata nec maledictioni
 subiecta. 2. vero de virgine ma-
 ledictioni subiecta secundum istos
 quod iste non est verus christus. Hec
 ratio probat etiam per beati dionysii
 et similibus nona auctore. Ad
 hanc rationem dicit aduersarius vir-
 ginis predicatores quod sic argue-
 non bene sapit in fide quod ex hoc
 sequitur quod ista quia est bona si
 non fuit in pro originali quod christus
 non fuit verus messias in lege
 promissus sed dicit tales quia
 esse bonam non stat cum fide quod
 si quia est bona et quod hereticum
 cum quod et ante quod ex hoc argu-
 mento hereticum quod hereticum est di-
 cere beatus virgine non esse in pro
 originali quod est falsum. Sed
 hec ratio nulla est quia mul-
 tiplater deficit nam imaginat
 quod omnis condicionalis est
 quia bona quod est contra omnes

Aduersarius virginis

no hoc

no

loitur qz sola condicionalis va
 est qna bona. **I**te defiat no
 distinguendo int aptuz et eu
 dens na tenetes q de p fa
 cere supmaz spez infimituz/ar
 guit cont aduersarios/qz si
 deus hoc no p f go de no est
 oipotens qd argumetur habz
 experientia/ex hoc qz tale cre
 aturuz esse no videt claudē
 additōnez s no habz euidēnaz
 simpliatē sic em ppono istuz
 qnāz p dicatorib. **B**ea vgo no
 habuit origuale/g xpc fuit
 verus messias i lege pmissuz
 et vos p dicatores vndetis/du
 bitādo qnāz/qz no est simpliat
 euidens/qns sequi ex antecedēte
Velle audire quid ad hoc rē
 derent. **Q**uāta rō format
 sic. **N**o stat p m origuale esse
 i aliquo/qn sit i eo latitudo. vi
 tuperij infimita s no deant sa
 nāz virginez i tanto vitupio
 esse/g origuali. obnoxia no
 fuit maior pz qz tanta est i ali
 quo latitudo vitupij mortali
 qūta latitudo culpe s latitudo
 origualis culpe/est infimita qz
 puatōnes. qūtaficat p habituz
 s constat q talis culpa puat
 bono infinito/g r mōr ar qz
 no deant q ifamata m d m
 videret s m ambro. sup lucā
 libro. ij. g no deant ut ifimite
 ifamata et vitupata. **A**d hoc
 dicit p dicatores. q m d m nū
 q habuit vitupuz p actuz ppuz
 psonalez licet habuerit p actū
 alienuz s p actuz pmozz penitū
 et nalez hoc em vitupuz no ē
 psonē s potius nature ut dī
 ap lū. **E**ram nā omis filij ue
 et ideo qui dicit nos vitupare

No bene

723

virginez no bene dicit quia h
 no est vitupare eaz s psonā
 suā s naturā corruptā p adi
 au est nālis filia rōne ppa
 gatōnis cois. **S**z cont hoc
 est ambrosi vbi s. quia non
 deant ut saan vgo esset dif
 famata/infamia falsidica go
 a forozu/nec deant eā mfa
 mari infamia veridica qns
 est de culpa origuali. **I**te stat
 vitupuz nature ul gns/ē ma
 ius/q vitupuz simplex psona
 le. **C**onstat em q grauius ē
 vitupuz lese maiestatis q si
 plex mendacuz/uel fornicatō
 psonalis si go no deant ipam
 hze simplicez infamiaz psona
 lez/g nec deant ipā hze mfa
 miaz horribilez lese maiestatis
 nature. **A**ter falsuz dicit q il
 lud crime sit tantuz nature/et
 no psonē qz filij nāles ade/ne
 duz pcpuit reatuz s culpāta
 q ne duz sunt filij productoz
 m gne s spe s etiaz pductorē
 m se ppter ppuz culpāz origi
 nalez/quāz retinet/g nedū
 vitupat nā s psonā. **S**exta
 rō format ex dictis aug. m
 smone assūptōis. **B**ea vgo
 exempta fuit a maledictōne
 eue/ne i dolore pareret/et a
 maledictōne ade/ne i anera
 cōnez iāuzeret/g magis fu
 it exempta a maledictōne o
 riginalis p m qz mai est sm
 mētez maculari/et defozri q
 sm corpus. **A**d hoc dicit ad
 uersari q pma duo pūlegia
 habuit qz m d m s i mstati
 cōceptōis no erat m d m
 tercio pūlegio caruit. **C**ont
 hoc quia ista duo pūlegia ul

fuerit a deo ordin
 lata creauit ul no
 ante fuit pūlegat
 existētia facta et f
 si 2 sequit deuz al
 nate et aliquid vell
 ne noua qd est fals
 qualitatē erat m
 a maledictōne ex m
 legari s i pmo ista
 m iur i fide credita
 fone daza sōz go
 sta certam aduersi
 duo pūlegia que p
 re sine pō et terz
 tur qd magis pie est
 quia ex quo credit
 pūlegatuz ab mar
 qd pūleguz nec ost
 pbare possit ex fac
 qre no credit ipā
 pūleguz cont origi
 pe contritionez lic
 tate no pateat euid
Cepha rō format
 se dō stat aliqua nō
 medata d mētez al
 ferōm s et contruz
 mētez s saan vng
 medata xpo medio
 tis humane sm q h
 nāz contruz pūrt
 mōr maior pz qz al
 sum qui est mētez
 furōm alioz i aliqu
 esset i medatuz no gra
 est ipossibile tūc em m
 regularissim p m oz
 est mētez et mēfura o
 nū s metaphisic qm
 est i medatuz irregula
 qd est sm d m r taloz
 qd est mēfura alioz a
 s mēfura qmēto s est

Ad optie

fuerunt a deo ordinata, et vo-
luta eternaliter, ul' no' si primuz
ante fuit privilegiata, q' m' i
existencia facta, et sic p'p'ituz
si 2° sequit' deuz aliquid ordi-
nare, et aliquid velle, volu-
ne noua, qd' est falsuz. **Item**
qualit' q' erat m' debuit
a maledictione eximi, et pri-
legiari, si i p'mo istanti erat
m', ut i fide credita, ul' ut i vi-
sione clara sc'oz, q' 2°. **Item**
isti excenti aduersarij, allegant
duo privilegia, que possent sta-
re sine p'cto, et t'ozuz, omit-
tut, qd' magis pie est tenendu,
quia ex quo creditur vng'ez
privilegiataz, ab inanez arde,
qd' privilegiuz, nec ostende, n'
pbare possut, ex sac' scriptura,
q' re no' credit, ipaz habuisse
privilegiuz, cont' orig'ialis cul-
pe contractionez, licet i scrip-
tura no' pateat euidenter.
Septima r'o format' ex phia-
sic, **Ad** stat aliqua naz esse i
mediata, d' metro aliau' p'
fectoms, et cont'uz illi' ad-
mittere, s'z sacra vng'o fuit i
mediata, xpo medio purita-
tis humane, s'm q' ho' g'o ipa
nuq' cont'uz puritatis ad-
misit, maior p'z, qz als' g'duz
sum' q'm est metru, et me-
sura, om' alioz, i aliquo g'ue
esset i mediata, no' gradu, qd'
est impossibile, tuc em' motus
regularissim' p'mi orbis, qui
est metru, et mesura om' mo-
tuuz, x. methaphisic, q'meto e'
ess' i mediata, i irregularitati,
qd' est flm', **Sic** calor ignis,
qui est mesura alioz caloz,
i' metha' q'meto e', ess' i me-

Ad istuz excenti

Ad mag'

diatus frigiditati, et sic est
equipare sumuz m'imo, et i-
tensissimuz, reississimoz, s'm
spez, qd' est impossibile, mior p'
bat, qz i qualibet spe, est d'ac
latitudinez, graduu' mdiu
dualuz, s'm aristotlez, t'ozio
topicoz d'icetez, **Ad** optim'
hom', melior est optio equo,
simpliciter homo est melior
equo, **Et** constat q' de n'alib'
loquit'. **Et** p' q'ns sic aia xpi
est nobilior i n'alibus aie
iude, et om' alia aia, ita aia
virginis, o' alia aia aiaz xpi,
et p' q'ns est melior, metro
puritatis. **Ad** hoc dicit ad-
uersarij, q' q'ntuz aliqd' defiat
a p'fectione p'm'itatu, p' p'
apare de quo, ex' q' q'ntuz
sc'dus orbis stellaz, i mediata
p'mo, defiat a regularitate
p'm'itanto p'napat q'ndaz i
regularitatez, ut moueat'
cont' p'muz, centuz ams vno
gradu, et sic i p'posito p' poi
culpa. **Sz** cont' hoc, quia
si sc'dus orbis defiat a regu-
laritate p'm', hoc est r'one
au' daz mediatois, qz p'mo e'
i mediata, s'm motuz, s'z b'f' v'
go, nuq' fuit mediata p'mo
metro postq' i mediata fuit
effecta, alias ipa no' petat, s'
i exordio, s' i medio, ul' i fine,
sicut sc'dus orbis, qd' est flm'.
Item illud ex' est ad p'positu,
qz si sc'dus orbis, no' habet
nisi motuz, i n'p'to, semp' esset
i regularis, ai i metro moue-
ri motu quo, no' est defectus,
s' natura. **Octaua** r'o fo'z'
sic i ordine rez, au' est nobili-
or corpe, quia p'petua, et i cor-

ruptibilis/pater p aristotele
 et comētatores terzo de aia
 comento xliiii. et p qns/ite
 gritas et icorruptas et icor
 ruptio aie/est nobilior et
 piosior/integritate corpis/
 si sacra virgo fuit integra/
 et icorrupta/quantu ad aiaz/
 et p qns/nūq̄ p culpa cor
 ruptio culpe originalis ob
 noxia **C**onfirmat q̄ seq̄
 tur/fuit p culpa corrupta
 i aia/ḡ fuit simpliciter corru
 pta/qua patet/qz corruptio
 carnis ut viciosa est/pendet
 a mente/et nō eromueso/
 et p qns/virgo maria non
 fuit semp virgo/qd neplax
 est de demire dicere **A**d
 hoc dicit aduersarij duplr/
Pmo q̄ ista est falsa/pam o
 riginale dicit corrupcionem/
 qm̄ tale pam̄ est arēnaa in
 shae originalis/aut debito
 habendis/et tētia rei q̄ de
 bita est hū/nō est corruptio/
 quia pprie loquēdo sm phiaz
 nālez/corruptio est hūsitut/
 de esse ad nō esse **E**t dicit/
 q̄ nū dicit maria fuit cor
 rupta/intelligit de corrup
 tione/opposita corrupcionem
 virginalis pudiciae/quaz
 habuit i partu/et an̄. et post
 partu/et nō corrupcionem/op
 posita cōtractioi originalis
 culpe **S**z cont̄ hoc picti
 goras/et plato/in sua docēt
 phia/duplitez esse morte/v
 nā aiahs/alteza aie **D**icit
 aial/cū aia discedit a corpe/
 ipa vero aia morit̄/cuz a si
 plia et mdiuiduo fonte na
 ture i mēbra corpea distēdi

no bene

ut nōt macrobius/cont̄ Jo
 unianuz/pmo de somno sci
 pions/ḡ aia habz quidam
 corrupcionem/ex vniōne ad
 corpus/si nō nisi corrupcionem
 culpe/et pene/ut idēz macro
 bius infra dicit/ḡ ac **A**te
 nullus phs nālis dubitat/
 quin languor sit corrupcio
 sanitatis/et vultu integri
 tatis cōtinue/ut pz p aristote
 lez/et comētatores/pmo ph
 sicor/et 3° metha^o sz culpa
 originalis/est quida languor
 nature/ul' habet talez languore
 sibi anexuz/ḡ ac **A**te p m̄
 hō p pam̄ ne durz fuit spoli
 atus ḡ tuitis/sz etiaz vultu
 ratus i nālibus/ḡ pam̄ vul
 nerat et corrupit **N**ec valz
 glō illoz/si 2° dicto/qz si nō de
 cuit/sacra virginez mior
 corrupcionem damnan/a for
 noz/nec maior/et fedioz/
Nona rō foitur sic **S**i ali
 quis hō formaret a deo in
 puris nālibus/talis nullū
 originale aheret/nā q̄ dicit
 essz/q̄ sit pura natura/et sit
 culpe obnoxia/si nō erat mi
 noris puritatis/sacra virgo
 ab exordio/ḡ ac maior patz/
 mior ar̄ qz si esset mioris
 puritatis/ul' hoc esset rōne
 carēae originalis iusticie/ul'
 rōne debiti **N**ō pmuz/qz etiā
 creatū data/carezet originali
 iusticia/ex quo ponit̄ in puris
 nālibus **N**ec 2° qz debitu
 debitu/nec utzqz simul **R**e
 gina emz nō essz magis ul' mi
 nus pura/habēs fertuz qd de
 bet hū/q̄ hūis/nec dignū est
 magis uel min^o mūdus/nō ha

bens simul que d
 bens **D**enma rō
 et phia morali fo
 nō possit negare
 teste az/et comē
 et hūit amēto vlti
 sacra comētator au
 uniaz et excellēte
 fili nō p̄ negare
 neq̄ p̄ ul' m̄ si cō
 pa ad nō fuit m̄
 excellēte malicia
 malioz/migelo
 ter culpa ad nō d
 filuz negare auxil
 m̄ **C**onfirmat q̄
 maria mortua fuit
 filuz ul' euolassz i c
 ruisset i penas limi
 m̄ nō fuit i ea obst
 fone ul' nature/et p
 originale nec actual
 a p̄ diti fuisse sibi apo
 p̄ sionez xpi exhibi
 dit sequit̄ q̄ sine m̄
 excellēte malicia fi
 gnet auxiliaconez
 querec cā in tenebu
 ribus noctis vinctū
 aite et fetoz cont̄ lec
 tū **N**ec valet rōne si
 ad argumētū q̄ sacra
 i pam̄ m̄ fuit nō erat
 q̄ dicit si moreret̄
 erat m̄ **E**t rō forma
 p̄nceps augustus est
 solutis augusta licet leg
 solutū nō sit p̄nceps tu
 deq̄ pulega illi tribuit q̄
 ip̄e habet et ponit̄ ff deli
 et se cōsul. l. p̄nceps
 xp̄m sui hoiez esse augu
 lesis monarche si augu
 xp̄e p̄nceps fuit de iur

bens amuluz/que debet q^{re} ha
bens. **D**ecima rō ex legibus
et p^hia morali fo^ritur sic filij
nō possūt negare pentes/
teste az^{le} et cōmētatore vni
ethicorū/ qmētō vltiō vbi eu
stac^o cōmētator ait/ q^o ppter
nimiaz/ et excellētes malicia/
filij nō p^t negare/ auxiliaco
nez p^u ul' m^ri/ si constat q^o cul
pa ade nō fuit nimia/ et sup
excellens malicia/ qz citra
maliciaz angeloz fuit/ q^o p
ter culpa ade nō deuit dei
filij negare auxiliacoⁿem
m^ri. **C**onfirmat^r qz si virgo
maria/ mortua fuisse ante
filij/ ul' euolasse i celuz/ ul' cor
russit i penas limbi/ Si p^r
mū/ nō fuit i ea obstaculū p
sone/ ul' nature/ et p^r q^o nec
ougnale/ nec actuale/ si iam
a paradisi fuisse sibi aperta/ ante
passionez xpi exhibituz/ Si 2°
dat^r sequit^r q^o sine nimia/ et
excellenti malicia/ filij ne
garet auxiliacoⁿez m^ri/ a li
queret eā in tenebus/ et in
vmbra mortis vinctuz/ mendi
atate et ferro/ cont^r leges ethi
cis/ **N**ec valet rō si dicit^r
ad argumētuz/ q^o sacra virgo
i p^rmo instanti nō erat mater/
qz iā dicit^r si moreret^r post q^o
erat m^ri/ **T**er^o rō format^r sic/
p^rinceps augustus est legib^o
solutus/ augusta licet legibus
soluta nō sit/ p^rinceps tamē ei
dez p^rilegia illi tribuit/ que et
ipē habet/ et p^rom^t ff. dele. et
et se. cōsul. l. p^rinceps/ **S**z constat
xpm/ sin hoīez esse augustū ce
lestis monarchie/ si augustus
xpc/ exemptus fuit de iure/ titlo

nālis/ que habuit ex vi vmo
ms ypostance/ ad verbu/ ab oī
lege carnis/ et oī lege peccati/
q^o et augusta est exempta/
De p^rilegio/ licet nō de iure/
Ad hoc dicit aduersarij/ q^o
ipā aliquādo nō fuit augusta/
nec impat^rix/ postq^o autē ef
fecta est ipat^rix/ i conceptōe
augusti filij sui/ tūc habuit
i numerabilia p^rilegia/ **S**
z cont^r fateant^r saltez ne
cessario/ q^o i cōceptōe filij e
rat augusta/ pono q^o mortua
fuisse/ ante filij/ ul' q^o euolas
set/ ul' corrussit i captiuita
tez inferni/ **S**i p^rimū/ q^o nō
habuit obstaculuz nature/ ul'
psone/ et p^r q^o nec origi
le/ **S**i 2° q^o nō erat de p^rile
gio/ a lege captiuitatis solu
ta/ sicut augustus de iure/ qd'
est falsuz/ **A**stez augusta est
lege soluta/ nō eo qz augusta
existens/ nec eo quo p^rmulga
ta/ si eo quo electa et i scripta/
si eternaliter fuit electa/ et
i scripta/ q^o etnālit^r fuerūt
sibi augustaz p^rilegia cōces
sa/ **T**er^o rō est vbi est obscura
volūtas manumittētis/ siue
duz est libertati/ ff. de regul'
juris/ et hoc rōne libertatis/ q^o
maz libertas oībus rebus
fauozabilior est/ p^r eodez titu
lo/ si i hac mā est obscura rō/
an augusta fuit manūssa/
ul' semp libera/ q^o fauenduz
est libertati/ **A**d hoc sūt plu
res leges/ eodez titulo posite/
q^o i obscuris i p^ria solet/ qd' vi
similius est/ si verisimilius ē/
q^o augusta electa/ fuerit sep
libera/ q^o aliquādo serua/ a post

no

no

no hic

no

110 p̄seuataz. Vincenzus historio
 graphus i speculo libro. vii. ca.
 lxvii. et libro. viii. ca. cxxi. sa
 araz vrginez cu bto alonso to
 letano psule de puritate ab
 exordio sui esse comendante
 Nicolauz de lun sup lucu ca.
 pmo sup verbo spūs sanctus
 supueniet ite prius veniat
 spūs sup vrginez adhuc in
 vterio mris existentez eaz a
 p̄to p̄seuando diat tamē opi
 monez oppoitat coiozez fuisse
 Qz auter istaz sensu patet
 110 i arguendo q̄ in deuz d̄ nullus
 nasat̄ de filijs adā que non
 tangit sathan p̄ter maria
 et filiū eius. Geraldū odo
 nis p̄iarchar anthocenustra
 dis. terz. Ete sc̄a decades
 110 Itez Robertuz holcot ordmis p̄
 dicatorū i determinacōne oxoni
 ensi que incipit vtz doct̄na
 doct̄na venerabilis anshel
 mi debeat totaliter repbari
 qui finalit̄ diat b̄m anshel
 22o libro Cur deus homo argu
 itue loqui maria originale cō
 traxisse. Vel p̄t̄ diat diat q̄ anshel
 mi loquit̄ condicionaliter
 q̄ ex cōi arsu ita accidit nisi p̄
 suata fuisse. Petz chorice pa
 triarcha iherosolimitanuz ordi
 nis carmeli i tractatu de laudi
 bus vrginis idēz pbat multipli
 ater. Guilhelmuiz quazromiz
 2o dis. terz. E homā de argētā
 ordmis heremitaz i. y. dis. t̄n.
 Johānez duns qui et sc̄o seu
 doctor subtilis diat. Henr
 110 auz de hassia i epla cont̄ guar
 ruz pte terza ca. xi. probantez
 hoc de vrgine multipia rōne
 cōcludens q̄ si contingat i hac

matia deficere min⁹ malū est
 deficere p̄sup abūdanciaz q̄ p̄
 defectuz qz fm aristotilez p̄di
 110 gus est min⁹ malus q̄ p̄aroz
 Petru thome i epla directa p̄
 hām infanti arrogome. Guil
 helmū octanū in suo quodlibz
 Franciscuz maromiz in suo tra
 ctatu de hac matia facto et
 i 2o smāz dist̄na. Petru de m̄
 dia qui post alexander papa
 est vocat⁹ i scripto sup 2o smāz
 in quo totuz amonet mūdūz
 nō aliter credē nisi vrginez
 fore ab originali infectōne p̄
 sezuataz. Ete t̄na decades
 Adhuc ut veritas testimoio
 pateat adduco Seduhū ala
 nuiz Romanū et petz a retē
 petru lombardūz. Adā britoz
 et Nicolau monachū super
 magnificat. Enilluz p̄iarchā
 alexandrinuz qui i 2o concilio
 gnali ephesi celebrato t̄p̄e the
 odosii sumozis et Celestini pa
 pe cont̄ nestozuz scribens te
 mezaruz fore asserere in sac̄
 vrgine fuisse aliquaz macu
 laz. Richarduz de media villa
 qui licet i 2o teneat ip̄az obno
 xiam fuisse originali in semoti
 positus sup aue maria pulz
 tractatuz dictans expresse as
 seruit ip̄az fuisse p̄sezuataz.
 Dm̄ Johānez de basilea ep̄m
 ordmis heremitaz qui p̄ma
 qōne r̄nsione suaz tenet q̄ v̄
 go purissia concepta fuit sine
 originali culpa et ibidez poit
 quoz modos quibus solui p̄nt
 rōnes om̄m dicēnz cont̄ hanc
 p̄az opionez. Mandulsiuz archi
 ep̄m neopolitanuz ordis m̄oz
 franciscuz astensez ordis here

Nonobile valde

Istuz etaz bñ nō

nō b̄m f̄m̄ p̄m̄ p̄m̄
 b̄m̄

mitaxz^z smax dif tna huc
 pie opioni assentit. **C**etero de
 hilfmo abbate et Richardo
 de pago de quibus anshelm
 i epla. Cetero de multis 7 van
 is oraculis et miraculis. Ex
 quibus omnibus cōcludo que
 sponsio ista⁹ pdicatoris nulla
 est/et irōnalis. Est insupe
 fatua qz pcedit ex ignorācia
 legis qz i reus sm iura vocat
 ille cont⁹ que agit⁹ etiaz si sit
 iustus et bonus. Reus emz
 nō a reatu si de re de qua pe
 tit⁹ nūcupat⁹ m. c. for. de vbo
 ruz significacōne. Est insup
 rōsiso ista/et omi alioz adusa
 rōz fatua i eo qd dicit se vir
 guez defensare/et causaz ei⁹
 qz hoc est dicere eā fuisse a fi
 lio redēptaz qz nō fuit redēp
 tus adaz qui origiale filr nō
 habuit nec euat. hys igitur
 omnibus cōflatis/reliuq⁹ con
 clusionez mū/suffinēter pba
 taz/qua dixi/virginea m⁹ ac
 virgo illibata/ab originali p
 cato est penit⁹ psezuuta. **S**z
 cont⁹ hanc piaz opionez/argu
 unt pdicatores nilapl⁹ pmo
 sic. **V**os. vi. Stipedia pāi m
 orz. grā. g^o nec morte/si per
 cato/si beata virgo habuit m
 ortez/g^o et pām. **E**t sic. n. coz.
 v. diat. **S**i xpc p omib⁹ mor
 tuus est/g^o omis mortui fut.
Sz cōstat qd xpc pro omnibus
 mortuus est/g^o omis mortui
 sunt/sz hoc nō p^t mtelligi si
 pād/g^o bñ virgo/p qua mor
 tuus est fuit mortua p pād/
 sz nō actuali/g^o originali. **C**ō
 firmat⁹ quia si des pro oib⁹
 mortuus est/g^o omis mortui

et ille pro omnibus mortuus
 est/g^o ex oppoito gntis argu
 endo/sino omis mortui sunt/
 nec p omnibus xpc mortuus
 est qd est falsuz si g^o xpc pro
 omnibus mortuus est p vgc
 mortuus est ipā aliquido fu
 it mortua/nō morte penit
 actualis/g^o originalis. **S**ic
 qz fm aplm xpc exmanuit
 semetipm/formā serm ampli
 ens philipen. 3. si maior exi
 amio/et humilis est dice xpm
 fuisse incarnatuz de vgc/de p
 cato originali obnoxia qd de v
 gine scā g^o deant ut m⁹ dei
 obnoxia esset pād mortali. **T**
Quarto sic. **V**os. 3. Omis i adz
 peccauerūt/et formet⁹ g^o ista
 dōdico. Omis i adz peccauerūt/
 ul' nō omis i adz peccauerūt/
 quero que istoz est vera si pu
 ma/g^o maria i adam peccauit/
 si scā est vera/sz nō omis per
 cauerūt i adz tūc arguit⁹ an⁹
 libet dōdictōis si vna pars
 est vera/alia est falsa/g^o ista
 est falsa/omis i adam peccauit
 rūt/et ista est scāa scriptura/
 g^o scāa scriptura est falsa/
 omis i adam peccauerūt qd
 nō est dūeduz. **Q**uinto ps. l.
Ecce i iniquitatib⁹ cōreptus
 suz/et i peccatis cōreptus me ma
 ter mea. Et loquit⁹ ipha i pso
 na gntis humani/fm glōm. **V**i
 pillud ps. Omis declinauerūt
 siml/i utiles facti sūt/nō est q
 faciat bonuz/nō est vsqz ad v
 nuz/glō. i. xpm et pōnt⁹. **V**os
 11. g^o vgo declinauit. **V**i ps
 nō iustificabit⁹ m cōspectu
 tuo omis viuens. **V**ni. emā
 stia vñ/virū de mille vniū rep

In
 spōsio
 pdicatio
 ruz aduer
 sariorū vgnis
 irōnal' 7 fatua
 Nō bene

no

no

hec sunt argumen
ta pdicatorum.

antez de vna etia. Cur sic
nullus habet vna etia?

per... ex omib⁹
 nūc... **V**os. v.
 p vna hoie peccatuz m
 iquo omis peccauerūt/
 est de numero omi g^o
 ana ephes. 5. Etiam nō
 re glō aug. In hac ur
 homo nascitur. **S**ed
 dōdico ad dē. p vñ
 sic dōpōs cōreptio spā
 effectuz/g^o cōreptio
 cōmunez effectuz/ an
 tuz est de concepcōne
 fuit cōreptus de spū sc
 cōmūt originali culpa
 p regula topiaz de op
 subiecti ad opozituz pe
 put exemplat. azist
 fortitudo est virtus. g
 tas est vna. cōstat an
 xpi est cōrepti cōi cōre
 ptuz p cōreptuz vni et
 g^o a. **S**ic sicut se ha
 notia originalis ad pe
 cato ita culpa originalis
 esse mortu si sic erat. q
 gualis iustitiae ada n
 petram nō mortu/g^o nō
 mortales. hoc est rōne
 si virgo mortua fuit nō
 redēptua g^o morte qui
 pena nō pō pād actuali
 gualis. **S**ic xpc redēp
 tuz/g^o aliquido fuit obh
 pād si nō pād actuali/ an
 tūc alius xpc nō esset g^o
 dēptor. **E**t sic ponat⁹
 fūisset mortua in passio
 qd erat possibile absol
 notuz est qd ipi cōmissi v
 bōta/et cōstat qd ista ma
 fūisset sibi aliqua pena pe
 catorū nō actuali/g^o origi
 Quis sic virgo indignit

per mulieres ex omnibus non
 muem. **Alono** **1° s. v.** Sicut
 per unum hominem peccatum intravit
 in quo omnes peccaverunt. Si virgo
 est de numero omnium. **De**
 amo. ephes. 11. **Etiam** natu filij
 ure / glo aug. In hac uia omnis
 homo nascitur. **Sed** arguit
 predicatores ad idem / per rationes primo
 sic. **Spalis** conceptio / spalis habet
 effectum / ergo totis conceptio / habet
 communem effectum / antequam no
 tum est de conceptione xpi / qui
 fuit conceptus de spu sco / ideo
 currit originali culpa / quia pbat
 per regulari topiaz / de opposito
 subiecti / ad oppositum predicanti
 put exemplificat aristoteles /
 fortitudo est virtus. ergo debilitas
 est viciu / constat autem quod
 xpi est concepta cum conceptione
 scilicet per cohabitum viri et mulieris
 ergo sic. Sicut se habet in
 nocentia originalis / ad posse non
 mori / ita culpa originalis ad ne
 cesse mori / sic erat. quod ratione di
 gnalis iusticie si adam non peccasset
 poteram non mori / ergo cum sumus
 mortales / hoc est ratione culpe /
 si virgo mortua fuit / non morte
 redemptiva / ergo morte que fuit
 pena / non pro peccato actuali / ergo ori
 gnali. **2° sic** / xpc redemit vir
 gines / ergo aliquando fuit obligata
 pro peccato / si non pro peccato actuali / ante e no
 tum / alias xpc non esset gnalis re
 deptor. **3° sic** / ponat quod ipa
 fuisset mortua / ante passionem xpi
 quod erat possibile absolute / tunc
 notum est quod ipa curuisset visioe
 beata / et constat / quod ista carentia
 fuisset sibi aliqua pena / pro peccato
 inflicta / non actuali / ergo originali. **4°**
Quinto sic / virgo indignum xpo

tanquam medico / ergo ipa fuit infirma /
 ante notum est / quia pbat per xpm
 dicere / non est opus valentibus
 medicus. **6° sic** / Si
 bta virgo ponit concepta sine
 originali peccato / hoc non est nisi
 ut magis honoretur / si hoc non
 valet / quia eadem ratione dicitur /
 quod non fuit concepta per cohabitum
 viri / et mulieris / quia ista con
 diao / exaltat et honozat pu
 dianam virginalem / constat autem
 quod falsum est dicere / ipam non co
 ceptam fuisse per cohabitum. **7°**
sic / Illud est potius virgini at
 tribuendum / quod ipam magis red
 dit debitorum / ad gratiam debitas
 actiones / si constat / quod ipam nunc
 hanc tantam gratiam / quantum nunc habet
 et fuisse purgata a culpa / ma
 gis est inducendum ad maiores
 gratias referendas / ergo hoc est ma
 gis virgini tribuendum / quod suum op
 positum / quia patet / et maior / mi
 nor pbat per istam parabolam salua
 toris / Duo debitores erant / cui
 dam feneratorum / sequitur / qui
 plus donavit / plus diligit. **8°**
Octavo sic / Quicquid unum in
 diuiduo in aliqua specie ratione sue
 spei / competit / cuiuslibet in diuiduo
 eiusdem spei / ut quod petro competit
 visibilitas ratione sue spei / compe
 tit omni homini / non constat / quod petro
 ex hoc quod coepit ex cohabitum /
 competit sibi cohabitum / culpam
 originalem / vide. s. conclusionem 2.
Alono sic / Omnis pena alian
 iuste inflicta / arguit in eo fuisse
 se aliquam culpam / nisi pena sit
 voluntarie assumpta / ut in xpaulo
 ad accumulatum meritum inposita /
 ut in Job / vel ad virtutum custodi
 am / ut in paulo / vel ad glorie dei

ergo originali

hinc rōibus/et auctibus nō
 obstantibus teneo qd' dixi qz
 omīs rōnes adducte nichil co
 gūt/nec rōcludūt nō nō tā
 gūt bñz virginez/ Et ideo pro
 ipoz soluaone/et amchilato
 ne pmo pono vias et regu
 las/eas destruetes in gualu.
 2ª videbo ad quilibet i spali
 3ª prima q^o via soluedi omīs ta
 les rōnes/est distingūe inter
 vniūsale simplici/et vniūsa
 le accōmoduz/sicut distingū
 t^o xlvj. dis. pmi sūiaz/cā pmo/
 Nā vniūsale simplici/distri
 buit simplici/ut quecuqz
 deus voluit feat/vniūsale
 accōmoduz/distribuit sicut qd'
 ut deus illuāt omēz hoīem/
 qd' intellgit solū/de illuātis
 a deo/sim augmbidez/ Et ideo
 omīs tales auctes/ Omīs per
 cauezūt/ Omīs declinauezūt/
 firmissime tene/omēz hoīez/
 ac dicit vniūsale accōmo
 duz alias in se essent falseqz
 ista Omīs in adam peccau
 erūt/ul' est vera/ul' eius qd'
 doza sicut nō omīs i adam pecca
 uerūt est vera/ 2^a est vera/
 tūc habeo pposituz/qz hoc est
 maxie in sacra virgine ponē
 duz/ 3^a pma/ Et adaz fuit de
 nio om' et eua/g^o eua pec
 cauit i adam/et adam i se ipō/
 qd' est falsuz/g^o oportet q' sit
 vniūsale accōmoduz/ 4^a
 via est distingūe int solutiūz
 a culpa de iure/ul' de pūlegio/
 sicut nōtur i l. pnceps. ff. de
 le. et se. cō. Et i cā si papa/ de
 pūle. li. vi. Et ideo quōdo dicit/
 nullus excipit a pāo nisi xpc/
 intelligēduz est de iure/ut ibi.

omīs simul i vales facti sunt/
 nō est qui faciat bonuz/nō est
 vsqz ad vniūz/sz xpm/ Silitet
 az dicit/ Conceptio rōis habz
 effectuz cōmunez/debet intel
 ligi de iure/et nō de pūlegio/
 5^a via est distingūe inter
 rōnez causalez/et rōnez for
 lez sicut distingūit xxxi. dis.
 scdi libz/p ambrosiuz inā rācō
 causalez/nō includit formali
 rōnez formalez/nōtur nisi
 eadez dis. c. finali/vbi ponit i
 pmo/cōceptio puerpuz/habe
 rōnez causalez/culpe origialis/
 et nō formalez/et sic vident^o
 sonare/milte scōz auctes/sz
 Ambrosi/ gregoz/ augustini/
 Et hec videt opio mgn' i pū
 ti dis. q. sacra virgo qtraxit c'
 pam/quo ad rōnez semialem
 causalez/semis exētis. sub esse
 lactis/ul' sanguis/sz nō ut sub
 esse carnis/et p qm' nec aīa ei'
 habuit originale formali/ 6^a
 via est distingūe int legez
 cōmunez/et puataz/ut distn
 guit in cā xix. q. ij. Due sūt
 leges in decretis/vnde omīs cō
 cupiscētiā pagnā/ de lege cōi
 sunt originali obnoxii/nisi le
 ge puata ducūt/ Sili. si sacra
 virgo fūisset mortua an fili
 uz/ de lege cōi. iūisset ad limbū/
 si lege puata ducta/nō min^o
 fūisset nō min^o fūisset sibi ap
 ta ianua cel' q' tpe vici quo
 vidit deū clare p essentā/ah
 quōdo nō min^o q' moyses in
 monte/et paulus i raptū/ 7^a
 via est distingūe int lege
 cōcupiscētiā pagnā/et ppa
 gate prohis/sicut distingūit
 anshelm^o libro de exordio

hic pōnit
 ne p qz cū
 objecta ad
 usazoz vir
 gine amch
 ilant^o et
 solui
 tu

no

7^a via

3^a via

no
 optime
 hic opidez
 auctozis et
 magistri
 huius
 qd'
 no valde by

4^a via

no

5^a via

no

mūdane salutis/nā pmo mō/ta
 ro xpi/etaz fuit obnoxia culpe
 i ppagantibus/sicut reliqua v
 gnis azo/ut patet i pmo ca
 huius dicit sedo mō vtraqz azo
 sez xpi et virginis/fuit pferua
 ta/sim anshelmū. **vi.** via est di
 stinguere int supfinez scripturaz
 et medullaz/uel sensuz in q fit
 et sensuz que fiat/ut ic mar
 con. 1. q. 1. idea etis. Nā multa
 sūt expresse cont sacraz scriptu
 raz/quo ad supfinez/que tam
 sūt catholica et eoz opposita
 sūt heretica/sicut hic aliquoz
 horoz nō fuisse mendare/est ex
 presse cont supfinez scripturaz
 dicitis. Omis homo mendax
 tamē ista est catholica de xpo/za
 sua opposita heretica pzo eodez
vii. via est distingue int amo
 maz/et pbabile/sicut distinguit
 scūs thomas/pma pte sume
 qone pma. Et Nicolaus de lina
 sup vsa et sup **vii.** in pmo ca.
 et i multis alijs locis/ut meli
 infra dicit/ vnde nō sequit/ au
 gustin/ gregor/ ambrosi/ul/ iom
 in hoc dicit/ qd est tenēduz tā
 qd verū/ si sufficit ut pbabile su
 stinere/ qz doctores sepe qd dicit
 sibi i iucez/ ut infra patebit. **viii.**
viii. via est distingue int di
 ctuz ut i se dictuz/uel ut i causa
 dicendi/sicut distinguit qnta dis
 pmi/ca si quia. Et infra xxxv.
 Dis/nā sepe dicta scōz ut in se
 cōsiderata/essent falsa/misi ha
 beret veritas ex causa dicendi/
 sicut onditur i multis dictis
 scōz/que in se falsa essent/nā tā
 dicendi ea excusaret. Sic oīs
 pposio scōz/loquēs de culpa o
 riginali/et nō excusans/ul/ ex

apiens virginē/esset falsa/n
 excusaret ex causa dicendi/ qz
 hūc arguebant cont pelagra
 nos/ dicitis/ nulluz puulu tō
 traxisse pām/ideo excipe aliq
 cōter ppagatur/ erat eis fouē
ix. via est distingere inter
 dictuz pasuz/et ptestatur/sicut
 nōt augr i libro de nā et grā/
 nā mlte auctes augustini es
 sent false/ut paze/que tū sūt
 vere cū protestacōne stante/ q
 ptestatus est/ qz cū de pās agi
 ppter honorez dñi/ nullaz ptes
 menacionez de sacra virgine
 faceze velit. **x.** via est disti
 guere inter exclusiones notō
 nales/et essenciales/ut disti
 gutur 2. dis. pmi smaz/ cā fā
 li vnde/ nemo nouit filuz nisi
 pr/et solus pr nouit filū/ qñ
 tur nosabilis est/ si sit exclusio
 nononahs/uel psonahs/ falsa
 est/ quia tūc pr nouit filuz/ qñ
 tur nosabilis est/ et nullus a
 lius a pze sic nouit filuz/ et p
 gnīs nec filius/ nec spūs scūs.
 Si autē sit exclusio essencias/
 vera est/ quia sic pr nouit
 et nichil aliud a pze filius autē
 nō est aliud/ licet sit alius/ et
 sic multe exclusiue sanctorū sūt
 vere/ qñtur ad exclusionez esse
 nales/ stricte ul/ large suptraz/
 que notionalr sūt false/ nāz
 augr i mirabilibus sacre scri
 pturaz dicit/ qz de cōi morte/ mul
 lus ad vitaz reuertit/ nisi vs
 qz ad nouissimuz diez/ Et lib
 de emāstias dogmatibus/ c. viii
 om erit cōis refrectio/ manē
 te pūlegio i xpo/ Nō dabis scō
 tuū videre corrupcōnez/ qd cō
 ter exponit/ sim exclusionez

vi. via

nō de sacra scriptura

vii. via

nō hoc

doctores sac
ti sepe sibi
micez
cont
dic
ut

viii. via

xi. via

xii. via

xiii.

essentia ut pē nōt
 de pposioe quia m
 erit mo virginis/ et
 habuerit qdāz vni
 Alōnduz qz mo fil
 sūt idē quāz idē ph
 vnde nā est illud vno
 quo pullular pullula
 metha/ cōmō v. et
 tans maior est ante
 nez qz post/ quia ante
 nez nō est ubi disti
 post cōpōnez est
 sicut inter mnez
 tō. **xv.** via est disti
 mō redēpōnez pfer
 et redēpōnez/ eleuanti
 sup mntia/ sime. n.
 pmo mō/ nā angela
 beatorū/ redēpō fuit
 sic et vngō/ nō red
 dū publicē cōstric
 est distingue inter p
 nez ab i mādnā/ et a p
 potētiā/ sicut cōter d
 re. dis. scōi smaz/ de
 ne angelica/ que nō e
 mādnā/ si a puata po
 sic cōredū/ bñ vngō
 et purgāz/ et sancti
 imādnā/ si quia pū
 nature/ sūt pūano
 qz actus 2. ul/ pām.
 a est distingue int e
 mntia/ sime. n. ul/
 quo augr/ sime. n. de
 none/ qz mōis inōcē
 de factis/ sime. dōre/ et i
 none/ et talis fuit mō
 gūz/ et fūstet mōis fū
 pū mltos doctores/ si al
 qz pūstet. Alioz vero n
 sū mntia/ cōis qz pām
 talis inōcē/ sime. n. pū

essentiales/ ut ipse not in simoe /
 de assumptione / quia caro xpi /
 erat caro virginis / et p qns /
 habuerunt quidam unitatem /
X Alonduz qz caro filij et mris /
 fut idem quada idēptitate nā /
 unde nā est illud vno mō /
 quo pullulat pullulans / v.
 metha / comēto v. et illa idēp /
 titas / maior est ante cōceptō /
 nez q post / quia ante cōceptō /
 nez nō est ibi distinctio / sicut /
 post cōceptōnez est realis di /
 stinctio / inter carnez filij a ma /
 tris / **Xi** via est distinguere /
 mē redēptōnez pseruantem /
 et redēptōez eleuantem / s; bñ /
 sup cantica / simone .xxij / nā /
 pmo mō / nā angelica quo ad /
 beatos / redēpta fut sim bñ /
 sic et virgo / 2° mō redēpti fut /
 alij publice constricti / **Xii** via /
 est distinguere inter purgacō /
 nez ab imūdia / et a pūata /
 potētia / sicut cōter distinguit /
 ix. dis. scđi smāz / de purgacō /
 ne angelica / que nō est ab im /
 mūdia / s; a pūata potētia / et /
 sic cōcedit / btā virgo mūdata /
 et purgata / et sanctificata / ab /
 imūdia / s; quia pūas ordme /
 nature / fut pūatio lumis /
 qz actus 2° / ul' pūm / **Xiii** vi /
 a est distinguere inter epigta /
 mortis / s; innocētie ul' pūi / de /
 quo aug⁹ / si simone de assūp /
 tione / qz mors innocētie / ē solū /
 de facto / sine dolore / et icānera /
 none / et talis fut mors vir /
 gnis / et fuisset mors filij sui /
 sim mltos doctores / si aliā nō /
 assūpsisset / Alioz vero mors /
 s; maneracōis / est pūa / omīs /
 tales icānerant / et ī puluerēz

reuertitur / sicut etiaz / iohes /
 euāgelista / maneratus fut /
 sim aliquos / in an⁹ signū mā /
 na scaturiuit / licet forte po /
 stea resurrexit / sim ambro⁹ /
 isimone paschali / **Xiiii** via /
 est distinguere de solurōe de /
 cime / ex debito / ex grā pūā /
 te / ul' eleuante / ut multi doc /
 tores distinguūt / sup hac tñā /
 dis. / et sic sim aliquos / sac⁹ vgo /
 fut decimata / et soluit denāz /
 ppter grāz pseruātez tantuz /
Xv via est distinguere inter /
 penāz cōtractāz / ul' inflictāz /
 ex culpa / ul' ex causa / sic disti /
 guit / xv. dis. l. smāz / m. pmo /
 unde ex culpa pūa / nō mors /
 nec alia pena fut ī virgine /
 sicut nec ī xpo ex culpa mors /
 si semo mortuus fuisset / s; ex /
 causa tantuz / Caus em hō su /
 pbiret / ī statu magne pspere /
 tatis / sicut angelus pūi / ī celo /
Xvi via est distinguere inter /
 causas totales / et pūales / sicut /
 distinguit autor de causis / et /
 alphorabms ī comēto / pposi /
 none pūa / et mltis alijs ppo /
 sitionibus / nā lex cōcupiscētie /
 ppagatur / nō est causa tota /
 lis / ut pūa origiale / mfit / ppa /
 gate proli / Nec sequit⁹ / for⁹ h⁹ /
 hoc est ppagatur / sim lege cō /
 cupiscētie / q^o contraxit origi /
 nale / Unde nō sequit⁹ / Tres pu /
 eri sunt ī camino ignis / q^o pa /
 ciuntur ab igne / Sic nec seqt⁹ /
 a ppagatur igne cōcupiscētie / q^o /
 patit origiale / s; bene seqt⁹ /
 q^o h⁹ / causas pūales / origialis /
 culpe / Quia causa totalis ori /
 ginalis culpe est / nō tantuz /
 lex cōcupiscētie / aliter ppagata

Xiiii^a via

Xv^a via

Xvi^a via

Nō valde utile

Xi^a via

Xii^a via

Xiii^a via

Cxvii. via

uzsi etiaz quidaz spiritualis iflu
xus femialis ronis a carne i
ipaz aiaz fm Johes vitalez 2
libro defensorij vginis/collaco
ne. ix. **Cxvii.** via est Distingue
nt cathegozum et cathegozice
ul' ypotetice sicut distinguit a
holkot sup libz sapie lectione
lxxxvii. vnde fm eu ista ppo
hic habet naitatez mozedi
equiualeth ifi ypotetice scilicet
hic necessario mozet nisi p
uet. Et sic idem dicit auctez seu
istaz pposicionez anshelmi in
telligedaz scz saana vgo cotrit
originali ypotetice. i. cotraxiss
nisi psezuata fuisset. Vide sup
vbi allegat Robertus holkot

Cxviii. via

Cxviii. via est Distingue inter
pposicoez ypbolicez et adeqtaz
sicut dicit Nicolaus de lura in
Genesiz et exodu et i plurib
lonis saane scripture vnde ead
pmo dicit ypbolice. Stultoz
ifinitus est numerus solū ad
nonduz/maozez multitudinez
viciozoz/ q' virtuosoz. Et idē
vii. ca. **Dulcere ex omnibus no
muem/ scz virtuosaz/ no quia
nlla sit virtuosaz/ quia pau
ce respectu viroz/ ut ibi not.**
Nicolaus de lura **Cxix.** via est
distingue sensuz pfectu scripte
ul' sensuz diminituz. **Hugoz**
nez lib' drdastalicon/ pfectus e
totalis/ et diminitus est pna
lis/ qualiter est intellige tales au
ctoritates/ omis peccauerunt/ omis
declinauerunt/ na tales pposico
nes pter istuz sensuz/ aliu idu
dunt/ na omis peccasse fz aplm
de originali et actuali itelligi
qd' patet expisse i glo. **Ros. vii.**

Cxix. via

Cxix. via est Distingue condi
tionatur/ ul' affectur/ ut distm
gunt emastes pmo/ vbi salo
mon quiqz loquit' in psona i
proz/ quiqz i psona bonoz/ et
sic loquit' anshelm' lib' 2 an
dens ho in psona vezois dubi
tantis. **Sz** si quis omis has
xx. vias/ ppter plixitatez no
valet retinere/ retineat salte
quiqz alias regulas videndi
et defendendi adonez nra/
no quas petro thome i epla sua
de laudibus vginis/ in fanti ar
rogome directa ponit. **Prima**
regula est in omi pposicione/
que a patre xpm excipit/ intel
ligit' excipi vgo m. **hec regu
la pbat' p eundem ibi/ qz aug' i
fmone assupcomis dicit/ p v
go excipit a maledictioe eue/
qz ab illa excipit' de vigne su
pta natura/ q' si pbat' augu
stin' valet i omi pposicoe/ que
xpm a patre excipit/ intelligit'
excipi vrgo m. **Deo aug'**
ibidem concludit/ no merito ex
cipit' a quibusdaz dictis gra
libus/ vera estimacoe maia/
qua tanta seruat gra/ et attol
lit dignitatis p'rogatiua. **2a**
regla est. **Nulla pposico vnu
salis i qua subicit' aut p'dicat.
peccatur absolute/ vrguez ma
trez includit/ probat' qz nlla
taliz. i. cludit xpm/ q' nec vgi
nez/ ex p'denti. **Itez p aug'**
**Cuz de p'ns agit' nlluz de ma
ria tē i lra. **Itez p anshelmuz**
qz maria no est inter oia/ s' i
oia q' pposicoes vniuersales/
i ea locuz no habet. **3a regula**
**Nulla pposico singularis de sa
ana vrgine data ponit i ea au
par formaliter/ probat' quia********

Cxx. via

erap' debet ab omi
patet ex d'ctis. **Itez**
q' vrgo fuerit i patre
cotripa et quinq' p
trauerit nec vna q'
Prima em' ponit p'm
p'one actuali/ negn
ip'ona que cotripu
illu' semibus erat m
nois ad originalis p
ctioez/ de nre cot' qz
erit accepta i lege
ne et p' nre de iure
ibi disposico ad hoc
illis formata esset
pat' et p' q' nra eide
fusi et sic habuit cil
sicut si no formalit
regula. **Nulla scriptu
m' loquens de culpa
vrguez saana/ patet
Itez vbi dicitur saap
dul de vrgine com
m' quid est v' qu
at v' m' i' fiat q' p
auctas sine qua m
valet auctas p' aug
de assupnone. **Seq
viduz est videre si
tat' quic'at sanctita
p'rogatiue aule de
culpa i' ea expresse
et hoc conueniat tan
no m' q' carena i
n' sig' 2a. **Quia i
v' n' q' de illuz v' vrg
omis ab ea debet m
amoueri/ probat' p' a
sup lura/ m' h' l' auz
maueat. **Et p' m' a
dm' **Quia q' humani
v' d' m' m' est a lau
Itez ponit q' q' ab
des quos d'ns p'ns d'
no qu' no**********

hic ponit
tin. quinq'
gule ad hoc
p' de p'osicoe
humana
cluz
on

no vnde
p'ulcor

2a
regula

3a
regula

exapi debet ab omi culpa ut patet ex dictis. **A**tez q: stat q: virgo fuerit i pad pentuz cocepta/et q: nuq: patm con traxerit/nec vna q:diat ali/ **P**rima em/ponit patm i conce ptione actua/2^a negat patm i psona/que coapitur/vnde i illis semibus/erat ca disposi tiois/ad originalis patm attra ctionez/de iure coi/q: ista scia erat accepta i lege coapiscie ac/et p ois de iure coi/erat ibi disposicio ad hoc/q: caro de illis formata/esset obnoxia pad/et p ois/aiia eidez tunc i fusa/et sic habuit culpaz dispo situe/si no formaliter i se. **R**egula Nulla scriptura memo m/loques de culpa/cludit virginez saara/pater ex dca. **A**tez vbi diuina scriptura/ni hil de virgine comemorat/ inquit/da est ro/que couei at vitati/fiatq: ipa veritas auctas/sine qua nec est nec valet auctas/p aug⁹ i smoe/ de assupnone. **S**equit/ labo raduz est videre/si qd ro dic tat/queiat sanctitati/et tate progatue aule dei/si ai septa/ culpaz/ica expresse no ponat/ et hoc conueiat tante sntati/ no min⁹ q: carera ianezacō ms/g⁹ r. **Q**uinta regula v bicaq: de illustri virgine agi omis ab ea debet indecraa amoueri/probat p ambfuz sup lura/nichil curuu i otul mazi/te. **E**t Jonm⁹ ad custo chuz/Quint⁹ humanis pt dia verbis/min⁹ est a laude vgi. **A**d huc ponā quiq: alios mo dos/quos dñs iohes de basilea

no quinq: modos

ordinis heremitaz pont/ libro rñsionuz suaz/q: 1. **P**rim⁹ modus est q: saara septa loques de coceptone hoiz/ lo quit sm legez gñalez/si beate virgini fuit coressa grā/de pui legio spali/probat ex dictis op posite opionis/vnde egid⁹ i hac 2ª dis/pte pma. q: 11. du bio. n. sic inquit. **C**u de omib⁹ loqm/bta virgo intelligit sp exempta. **A**d hoc fiat aug⁹ i smone iohis baptiste dicēs/ Nullus hois natalē celebra m⁹/nisi sancti iohis/et certuz ē ex plurib⁹ smoibus suis/de celebraōne natalis virgins/ qre videt ipaz i suis gñalib⁹ locutomb⁹ no incluisse. **2°** modus est q: aliquēz conipi i pad/pf intelligi dupli. **V**el i se formaliter/et iprio effeul/so lu in suis causis radicalit/et dispositue i pprie/ul nullo istoz mo⁹ 2° mo solus xpc caruit ou gnali/2° mo bta nr fuit coce pta i originali/si no pmo modo/ si omis alii pmo mo. **E**t hic mo dus tangit a durado i pn. dis. q: 1. **3°** modus pt pom/que po nit egidus l. qdlibet. q: xx. q: aliquēz coapi i originali/pt tri phater itelligi/vno mo q: po tuit alere et qtrahit/de facto/ et illo sum⁹ omis. **2°** mo q: po tuit et no contraxit/et illo ē sola vgo nr. **3°** mo q: nec pt n⁹ conthit et illo est solus xpc. **4°** modus pt esse/q: dca aliquēz coceptuz ēē i originali/ul quo ad materiale/ul quo ad formale. **M**ateriale est massa/ cocepta ex comixtione libidio sa parentuz/ **F**ormale ē carera

itez ali quinq: modi p de fe sione hui opim omi

Secundus modus

3° modus

4° modus

regula

no bene

Quinta regula

no

Nō bene

Quinto modus

originalis iusticie/cū obligatōe
 ad ipaz/ **E**t sic p̄t̄ dia q̄ virgo
 beata cōcepta fuit ī p̄t̄o origi
 nali/quo ad suū esse materiale/
 nō quo ad formale/ **E**t iste mo
 dus accipit̄ ex oppōita opione/
 nā om̄s dicūt q̄ maria bzeu
 morula fuit ī originali/ q̄ ista
 massa fuit purgata/ et p̄ om̄s
 aiā nūq̄ fuit maculata p̄ ipaz/
 alias ipi hūt dicere q̄ stetit ad
 mm̄ lxxx. diebus ī originali/
 qd̄ om̄s negant/ **Q**uintus mo
 dus quez nō asserit̄ q̄ dicat̄
 b̄tā virgo cōcepta ī originali
 p̄t̄o/ s̄ nō ī culpa originali/ rō
 est/ qz p̄m̄ sepe fuitur p̄ peā
 p̄t̄i/ ul' causa p̄t̄i ī scriptura/
 et h̄j nō pro culpa/ **E**t p̄ hoc ē
 egidius/ xxxvi. dis/ s̄c̄di s̄m̄az/
 q. i. vbi adducit aristoteles/ q̄
 phisicorū dicētes/ In om̄ibus a
 gentibus/ p̄pter finez que ali
 quādo deficiūt a fine/ p̄m̄ esse/
 Ex quo patz/ q̄ nō s̄p̄ peccatuz
 dicit̄ culpa/ nec h̄j p̄t̄ silē dia
 de xp̄o/ qz licet xp̄c̄ assūpsit
 penaz/ nullaz t̄j assūpsit/ que sit
 pena simul et cā penessic au
 tez est ista pena/ q̄ t̄j her ille.
Allis ḡ. xx. v̄is/ quinqz quoz
 regulis/ et quqz modis p̄mis
 sis/ pro solucōne argumētōz
 ī quali/ **F**estat nūc ex h̄is m̄de/
 ad oia argumēta p̄dicatōz ī
 sp̄ali/ **A**d p̄mā auctēz addu
 ctaz/ rōs. m̄. dico/ ex xix. via/
 qz dimnute accipit̄ scripturā/
 qz ibi ap̄lus loquit̄ de vtqz
 morte/ corpis et iehēne/ p̄z
 ex textu/ et nōt̄ **N**icolaus
 de h̄uā/ eodez cō/ et sic argu
 mētuz est ī oppōituz/ qz q̄stat
 saan̄z virgez/ nō habuisse mor

Re
 sponsio
 nes m̄gr̄
 hui' q̄om̄s
 et op̄om̄s ad
 om̄ia argumēta
 aduētiaroz
 virgis s̄ch
 p̄dicatōz
 ī sp̄ali

tez iehenne/ **E**t p̄t̄ dia. ex t̄na
 via/ qz mors est s̄pendiuz p̄m̄
 contrach fōzliter/ uel causah̄/
 et hoc ī causis p̄m̄quis/ ul' re
 motis/ naz s̄m̄ aliquos/ xp̄s
 etiaz mortuus fuisse/ s̄mo
 licet nō ex p̄p̄a culpa/ etiaz p̄
 multas alias vias/ p̄t̄ solui
 tale argumētuz/ et filia/ et signi
 ter ex. xii. via/ **A**d 2. au
 ctōitatez/ s̄z si xp̄c̄ pro om̄ibz
 mortuus est/ ḡo om̄s mortui
 sūt/ t̄j p̄z ex eadez xix. via/ qz
 dimnute intelligit̄ saan̄z s̄
 pturaz/ vnde ap̄lus itelligit̄
 ibi/ om̄s mortuos/ morte cui
 liquo ad sufficiētiā/ ita om̄s
 mortui sūt m̄d̄ et p̄m̄/ et
 viuūt iusticie/ quo ad suffia
 etiāz/ ita viuere debent/ **E**t
Et ita nōt̄ **N**icolaus de h̄uā
 eodez. cō/ et p̄z p̄ textuz sequē
 tez/ auz dicit̄ p̄ om̄ibus mortui
 est/ ut qui viuūt nō sibi viuāt/
 s̄z ei/ t̄j et sic p̄z q̄ auct̄s ē cō
 eos/ qz sacra virgo/ maxie fuit
 mortua m̄d̄ et p̄m̄/ **E**t p̄t̄
 dia ex 2. via/ qz om̄s p̄ter xp̄m̄
 mortui sūt culpabiliter/ de
 iure ul' de facto/ **A**tez s̄m̄ ter
 auz via/ **O**m̄s p̄ter xp̄m̄ mor
 tui sic fuerūt formah̄/ uel
 causah̄ter/ causah̄tate p̄m̄q̄/
Atez s̄m̄ q̄t̄az vias/ qz om̄s p̄ter
 xp̄m̄ sic mortui fuerūt/ qui cō
 cupiscētiā/ et lege cō na
 scerent/ **A**d 2. de exniamō
 ne/ qd̄ argumētuz p̄dicatōz
 maxie extollit̄/ **D**ico qz habz
 magnā appētiāz falsitatis/
 imo heresis/ t̄j qz p̄bat suffi
 ciēter/ xp̄m̄ exiam̄i dēre/ vsqz
 ad ignorātiā/ uel p̄m̄ cont̄
 dicta s̄c̄oz. xv. dis/ hui' t̄em̄/
 hoc
 na
 by

Cū q̄ sufficiēter p̄o
 deat xp̄m̄ nāsa de n
 p̄m̄t̄ur/ imo de mez
 ne ex nā m̄t̄is/ que s̄
 fūdi/ et sic patet q̄
 est imo ad op̄om̄s q̄
 m̄o xp̄c̄ abstrah̄i deb
 p̄m̄t̄ur/ et p̄t̄o/ p̄z n
 d̄t̄ p̄ m̄o deat ip̄
 de v̄ḡne abstracti
 a p̄t̄o/ **A**d 2. p̄z ex
 qz dimnute ī hoc r
 s̄m̄t̄ur/ qz ille t̄em̄
 de originali et actua
 p̄m̄t̄ur/ t̄j iudei q̄
 geniles/ ut patet p̄
 p̄m̄t̄ur/ **O**m̄s declin
 Velares pedes eoz a
 duz sanguinez/ **E**t
 istis p̄m̄t̄ur/ **O**m̄s
 Et ideo cōcludit̄/ ex
 p̄m̄t̄ur/ origālit̄
 aliter/ ideo nō est disti
 de et gen̄ quod nō
 ordinata/ et ideo p̄
 auct̄ nō t̄m̄ḡi/ qz
 ab actuali p̄t̄o/ **E**t p̄
 dia ex p̄mā via/ qz
 h̄s actōm̄oda/ **A**d 2. p̄z
 p̄z ex t̄em̄/ **E**t t̄j q̄
 ista d̄t̄ōne/ que est
 ul' om̄s ī adz/ p̄m̄
 ista nō om̄s ī adz/ p̄
 dico p̄ s̄c̄oz/ vias/ qz
 p̄m̄t̄ur/ est vera i
 quo fit/ qui sensus est
 lege publicā d̄ct̄ p̄o
 p̄ter xp̄m̄ et v̄ḡez/ qz
 lo rago fuerūt solui
Et cōf̄ h̄nc soluc
 quī p̄dicatōz/ quā
 habet/ qz b̄tā virgo fuit
 p̄t̄o/ de p̄m̄le qz s̄m̄ḡ
 quāqz allegat̄ p̄m̄le qz

Tu qz sufficienter probat qz
 deant xpm nasa de maxima
 peccatrice/imo de meretrice/ro
 ne exinanitionis/que sunt ab
 surda/et sic patet qz ro nulla
 est/imo ad oppositum qz ex ma
 imao xpi/abstracti debuit ab
 ignorantia et pccato/pr mfinaxv.
 dis/et p qns/deant ipm nasa/
 de virgine abstracta penitus
 a pccato/Ad e^m p^{lex} xix. via
 qz dimnute in hoc intelligit
 scripturaz/qz ille textus intelli
 de originali et actuali/qz omis
 pccauerunt/ta iudei qz greci/ul
 gentiles/ut patet p illud qd
 p^{mittit} Omis declinauerunt r/
 Veloces pedes eoz ad effunde
 duz sanguinez/r/ Et p illd qd
 istis p^{mittit} Omis ho medax/
 Et ideo cōcludit/ex quo omis
 peccauerunt originaliter et actu
 aliter/ideo nō est distinctio iu
 dei et greci/quod nōtur i glo
 ordinaria/et ideo p^z vgrēz illa
 aucte nō tangi/qz in unis fū
 ab actuali pccato/2° p^z ad idēz
 dia/ex p^{ma} via/qz est vniūsa
 lis actōmoda/r/ Itē ex 2^a via
 Itē ex 3^a via/ Et cū querit de
 ista aditione/que est vera istaz/
 ul' omis i adaz peccauerunt/ul'
 ista nō omis i adaz peccauerunt/
 Dico p sextaz viaz/qz ista omis
 peccauerunt/est vera i sensu i
 quo fit/qui sensus est iste/omis
 lege publica ducti peccauerunt/
 p^{ter} xpm et virgēz/qui titu
 lo regio fuerunt soluti lege/
 Et cont^r hanc solucōez ar
 guūt p^{dicatores}/quia ex ea
 habet qz bta virgo fuit exem
 pta/de p^{uilegio} singulari/si
 quicūqz allegat p^{uilegium}/debz

ostende illud qd tū ostendi nō
 p^t/qz scriptura sacra/vbiūqz de
 hoc loquit vniūsa/ de omibz
 sine exceptōne profert finaz/
 Itēz petūt si nos mōres sam
 quōdo paulus dixit/Omis i adā
 peccauerunt/qz ipē intēdebat
 extipe b^{ta}z virgēz/ul' nō sci
 m^z Si p^{mu} dicam^z moduz/si
 2^m eaz extipe nō debem^z Dico
 ad hoc qz illa obiecto est valde
 cont^r eos/quia ipi tenēt nobā/
 virgēz fuisse exemptaz/a lege
 maneracōnis/de p^{uilegio} sin
 gulari/g^o doceant nos p^{uile}
 gūz/Itēz tenēt nobis/az/qz
 sacra virgo fuit exempta/ab
 omi actuali de p^{uilegio} singu
 lari. doceant qz tenēt aliqui
 oppositūz dicētes/eaz p^{uilegia}
 taz nō fuisse/si etiāz actualiter
 peccasse/ut postea i 2° ar^{do}
 cōclusiōe diaz/ Dico g^o qz p^{uile}
 gūz virgūis/habet^r ex po
 steriorū/ex q^{tuor} viis. p^{mo} ex
 desia p^{testante} sibi specialit^r
 attribuēs/que filio eius con
 uēiunt/ut qz creata fuit i mao
 viāz dei/ab eterno ordinata/
 Nonduz erant abissi/et egiaz
 cōcepta erā Et alia mltā filia/
 2° angelo nūante/Aue grā
 plena/r/ vide sup i rōmbus
 adductis/p cōclusiōis p^{barōne} /
 3° p^{pheta} reuelāte qz creata
 ut stella/et ut dom^z dei/stel
 la m^q nū. xxiii./quā nō stat
 esse tenebrosaz/et viciosa/ni
 nō sit pegrine ip^{ressiōis} susce
 ptua/Dom^z m^q dei/quā nō de
 cet possideri a spurcijs demo
 noz/ Nō em possēt dicē dñs/
 si dyabolus/ab imao possedit
 me/qz absurdūz est dicē/deret

De p^{uilegio} n° 57

110

110 110

g^o domū dei sanctitudo in lon-
 gitudine dicit. **E** deo affirmā-
 te sequētibz signis miraculis
 et oraculis multis et diuersis.
Ad aliud dico p^{mo} q^d ex miracu-
 lis et oraculis et tūtoz ingroz
 testimonys opinam^r ipāz p^{pa}u-
 luz voluisse exapi^r imo certe
 scim^r sciētia salte^r largo modo
 sūpta visis rōnibus et testibz
 allegatis p^{us} i p^{ncipio} adusi
 omis. **A**tez dico q^d rō eoz ē rō
 tm eos qz peto ab eis si sciāt
 q^d ap^lus voluit euaz exape
 ul' nō si sic ostendāt si nō q^{re}
 dicit ipāz exceptaz. **A**d q^u
 tuz dico q^d dauid iniquitatibz
 cōceptus fuit sicut cōqueut^r.
Glosa vero illa ingralis facit
 argumētuz pbabile nō rano
 auz p septiaz viaz et sic p^r re
 putari pbabilis sⁱ negari. **V**el
 aliter p^r dia q^d glō vult face
 talez vniūsalez. Omis peccauit
 rūt et tūc dicitur est sicut ad
 p^rcedens. **A**d vj^m dico q^d au-
 dōritas illa intelligit^r de origi-
 nali et actuali et sensus p^{nc}
 opalis est de actuali p^{nc} ut
 nōt glō ordinarū. **R**ōs. m. et
 ideo auctas est magis ad op-
 posituz cont^r eos. **A**d vij^m di-
 cēduz est ex xix. via qm̄ illa au-
 dōritas p^{ncipal}us itelligit^r
 de actuali culpa ut Nicolaus
 lra dicit. **V**el aliter fm̄ alias
 vias. **A**d viij^m dico p^r xvij. vi-
 am q^{ia} est dictuz p^{pbol}ituz
 ut idēz ibidēz declarat. **V**el ali
 fm̄ alias vias. **A**d ix^m dico
 fm̄ l^{ij} viaz sⁱ omis peccauit
 lege cōi cōstrich. **V**el alit^r sⁱ
 teznaz viaz ul' scdaz. **A**d x^m
 dico q^d illa auctas nō est vni

uersalit^r poita. **E**t glō nō fa-
 cit pbabile argumētuz nō ne-
 cessariuz p^r alias viaz sⁱ septiaz.
Vel facit vniūsalez aadmodū
 nō simpliciter ut in p^{ma} via ul'
 deductis lege publica nō p^{ua}
 ta. **E**t sic q^d auctes p^r p^{ncip}o
 adducte nō sūt cont^r virgiz
 imo potius pro ea. **D**em de
 restat rēdere ad rōnes eoz dē.
Ad p^{ma}z neget^r q^{ia} ut sup^r
 2^a adone ad e^m argumētuz
 dūuz. **A**lter p^r dia q^d credēdo
 q^{ia} sⁱ neget^r q^{ia} m^r xpi cōi
 cōreptōne fuit cōrept^r naz
 cōis cōreptō est ductoz lege
 publica. **S**pālis cōreptō est
 ductoz ul' ducte lege p^{ua}ta.
Spālistima vero fuit cōrept^r
 xpi que fuit cōi sūma grāia
 p^r tēpus ozis et sic cadit sub
 q^{ia}ta via. **A**d 2^a rōne rō
 cēdo q^d rōne talis est mors
 iuxta aplm̄. **R**ōs. v. sⁱ ex hoc
 nō sequit^r q^d sit ex culpa p^{nc}
 patz p^r via xv. q^{ia} sic opio
 ponēs xpm̄ semo defēsses
 set hētm̄ q^d falsuz est. **A**lit^r
 p^r dia q^d argumētuz est i op-
 posituz qz mors sine itēza
 cōne et dolore est de iure et
 de facto p^r statu isto illoz q^d
 nulluz traxerūt p^{nc} ut p^r
 i xij. via. **A**d 3^a patet ex xi.
 via qz xpc̄ eaz nobilioz mō
 redēmit sⁱ redēptōne p^rfer-
 uāte sic et angelos redēmit
 fm̄ bn̄ ut sup^r patuit scdā
 rōne p^r m^r adone. **A**d l^{ij}
 si fūisset mortua ante filii
 fūisset ducta lege p^{ua}ta
 i celuz et fūisset bn̄ et ianu-
 a fūisset sibi apēta de grā
 spāli vi passiois p^reuise

nō hoc

hic videt^r
rōnes eoz
de p^ro
m^r
u

nel iam ex hōie
 licet nō re de hoc
 Et sic de auct^r ut
 rōne x^o p^ro adone
 dia q^d nō videt^r
 rāz nec fūisset dū
 ante resurctōnē
 descendisset ad bn̄
 set i p^ro sū teze
 debuit tūto ozg
 sine et cōrept^r q^d
 vñone bn̄ p^r aliq
 neget^r q^d illa fūisset
 pena sicut nec p^rh
 his cōreptō emt pe
 statū nā pena est
 p^r p^r xv. d^r m^r i
 rāz debuit meriti
 m^r dicit^r glōia
 esset sibi p^rmu^r sⁱ
 quis bono ponēt
 nō nō esset sibi pe
 p^r tēnez ista p^ro
 omē maluz est cul
 ne sicut si non do
 aliqūdo sumat^r l^r
 prout est afflicto
 dicit^r xpc̄ sustinuit
 penē. **S**i cont^r ho
 p^rdicatores qz mors
 et alioz scdāz fuit
 m^r illis est pena
Dico negādo q^{ia} q^d
 rōnis fuit i xpc̄ et i
 p^r cōtractū sⁱ nō m^r
 p^r dia negādo m^r cō
 mors virginiē fuit
 nē a cōreptō m^r cōreptō
 i alioz p^r opposituz et
 fuit eiusdez rōnis sⁱ sal
 ad moduz. **A**d v^o p^r
 x^o viā sicut d^r p^r g^r
 depone p^rferuāte et
 tēim de medianā de n

uel iam exhibite voluntate /
 licet no re de hoc sup e^a via /
Et sic deussit ut sup patz /
 rone x^a pro adone **A**lit pt
 dia / q no vidisset deu p esse
 naz / nec fuisset ducta i rehu /
 ante resurrectione filij / nec
 descendisset ad limbu / s; iuis
 set i paradisu / tere est rez / sibi
 debitu / titulo originalis in
 shae / et tredit q misset
 visione bta / p aliqd tepus / s;
 neget q ista fuisset ei aliqua
 pena / sicut nec pthoplastha / tu
 lis mrena erat pena in pmo
 statu / na pena est debitu cul
 pe / p; xv. dis. infra sicut pmi
 uz / debitu meriti / tere si iude
 nur daret gloua bnficm / no
 esset sibi pmiuz / s; si ali
 quis beatus ponetur i mfer
 no / no esset sibi pena / et sic
 pt teneu ista pposicio / q no
 omne maluz est culpe ul' pe
 ne / strate sumendo pena / luz
 aliquido sumat' large pena /
 prout est afflicio rei / a sic
 diat xpc / sustinuisse defectu
 pene / **S**i tont' hoc arguit
 pdicatores / q mors virginis
 et alioz scz / fuit eiusdez ro
 nis / s; illis est pena / q i ea /
Dico negado qmz / qz eiusdez
 ronis fuit i xpo / et i alijs cul
 pa contracta / s; no i xpo **A**lit
 pt dia negado antecedens / quia
 mors virginis / fuit sepatio
 aie a coype / cu mrena doloris /
 i alijs p opposituz / et p qns no
 fuit eiusdez ronis / saltez quo
 ad moduz **A**d v^a patet ex
 x^a via / sicut distinguit' de re
 de patione pseuante / et eleua
 te / ita de mediana / a de medico /

pseuante ul' eleuate / unde co
 stat q medicus duos habet
 actus / p^m est pseuare / a mor
 bo / 2° est a morbo habito / m
 firmu curare / et vtruzq ha
 buit xpc / qui fuit pfectissi⁹
 medicus **A**d hoc diat adu
 sari / q virgo indiguit xpo /
 tanq medico vocate / q fuit
 infirma / ans est notuza qna
 patet / qz xpc no veit vocare
 iustos / s; pccozes **D**ico ad h^o
 q male accipiunt / et itelligit
 scripturaz / et dmmute / **C**o
 stat emz / q xpc venit omis
 vocare ad gloziaz sua / s; solos
 pccozes ad pmiuz / ut expsse
 p; luce v / et notur **A**d ix / **E**t
 hunc concordat aug⁹ / i de rōsen
 su euangelistaz / et sic p; q m
 cedens est falsuz / qz scia a vgo
 no eguit aliquo vocate / ad
 pmiuz **A**d v^a dico q ista no
 est tota ca / ut argumētuz ac
 apit / s; pccalis causa / na qm
 sa est / qz deuit electuz i mrez /
 dua lege puata / ut i 2^a et 3^a
 via diat / et p; q no est sile /
 i arguēdo / deuit eaz ee puris
 simaz sine culpa / q deuit ipz
 esse purissimaz sine ca / et sine
 concubitu nasa / sicut fili⁹ **A**d
 v^a patet / quid sit dicenduz
 ex solucōne / sup terne auctis /
 na ex isto argumēto pbaret /
 q deuit xpm esse filiu / pu
 rissie reza belis / ul' semiramis
 regine assuroz / ul' deo patre
 regine egypte / que fuerit ma
 xime peccatrices / ut Iuena
 lis de vltimis duabus spur
 cissimis feminis / not pmo sa
 tiraz / imo deuit sciaz vgi
 nez / esse illis similes / et post

no

No pulz

no

ab illis criminibus eleuari/ quia
 sic magis teneat ad gratia de
 bitas actiones. Ideo dico qd ma
 ior est falsa intellecta vniuersa
 liter. Ad octaua patet ex so
 lucione pmi argumeti/ qd 2°
 qd dicitur sup/ qd allegant tres
 fallacias/ vide ibi. Vel aliter
 potest dici/ ut i terna via/ qd minor
 est insufficiens/ qd pz ex hoc
 qd concipit concupiscenialiter/
 concipit sibi traxisse culpa ori
 ginali/ causaliter solu/ no for
 liter/ et sic no pbat/ scilicet v
 ginez contraxisse culpa/ nisi
 ut i causa. Tertio mo potest dici
 ex quinta via/ qd puz ut sic/ est
 i pms ppagantur tantu/ qd
 Quarto potest dici fm sextaz via/
 qd sic concipi concupiscenialiter/
 no est causa totalis/ s; pualis
 solu/ originalis culpe. Ad
 nona insuz est sup/ xv. via. Ali
 ter dici potest qd mors corporis no
 fuit sate virginis pena/ s; de
 sumedo penaz/ ut sup/ dictu
 est ad qd dicitur. Et sic potest dici qd n
 fuit sibi mors malu penenec
 culpe/ nec afflictio/ qd sine do
 lore/ et afflictione fuit n forte
 fuerit i ea timor quidaz/ qd est
 afflictione alterius ronis. 3°
 mo potest dici ex terna via/ quia
 mortua fuit no ex culpa/ s; ex
 causa/ qd qd traxit originale cau
 saliter/ et i causis ppinquis sic
 filia eius/ ut pbabilu potest tene
 ri/ qd semo defecisset/ si ista mor
 tez violene no assupfisset. Et hi
 qstus/ qd no ex culpa ppua/ s; ex
 causa/ qd obnoxius fuit culpe
 i pribus/ ut pz i lra pntis dis
 pmi. Et sic pz/ qd ista qua nulla
 est/ a mortu morte no rede

no

no

ptua/ qd contraxit originale/
 Similit ista ppositio est falsa/
 Omnis pena iuste inflicta/ argu
 it i eo fuisse aliqua culpa/ nisi
 pena sit voluntarie assupta/ qd
 na assupta a verbo habuit ne
 cessitate/ moied/ ex quo po
 tuit hie mortez/ que no dice
 tur assupta/ et tamen i ea non
 fuit culpa. Ad decima/ pate
 bit i solucione pmi argumeti
 cont conclusionem/ i 2° arti.
 de virginis demarone. Pro
 puz tamen potest dici/ qd maior est
 falsa/ qd no erat ista causa/ qd
 mater dei/ s; qd tuc et etnalr
 electa mri dei/ et augusta/ et
 p qns legibus soluta/ ex 2° via.
 Ad alia ut de puritate/ an fu
 erit equalis puritati xpi/ qd
 patuit. s. Deinde sic/ ronis
 aduersuoz virginis illibate
 eliniatis/ 3° restat breuiter
 rindere ad auctes scoz/ p eos
 dez adductas. Et pmo dico
 gualiter/ ad omis auctes au
 gustini/ qd aug⁹ ptestat⁹ est/
 qd cu de pms agit/ qd mēone
 no vult hie de virgine. Itē
 dico ex octaua via/ qd sensus
 est considandus/ ex causa dice
 di. Et ideo qd cont heticos di
 sputabat/ guali mo vsus est
 dicendi/ nemie/ extapiēs vbalr/
 licet hi virginez semp voluerit
 extapi/ ex sua ptestarone. Itē
 ipē locutus est i coi/ de coi lege
 ductis/ no pūlegans. Itē ipē
 loquit de originali et actuali
 simul. Vel posset dici/ qd sua da
 no sunt tante auctis/ quim ex
 possit qd dicit/ ut infra ad san
 thomaz dicit. Ad quinta/ tamen
 aug⁹ auctez/ qd virgo ppter p

Ad auctes aduersione

Valde qd non dicitur

causa mor

causa mor est
 loquit de morte
 ter pmtu/ psona
 formaliter habet
 na ut sepas dicit
 biliter tenet/ qd si
 mortuus fuisse
 nec hēdema vi
 go mortua fuerit
 bunt epistola mo
 notū. s. h. du
 qd no sunt tante
 es possit adu e
 hoc articulo/ qd v
 les canōicos/ co. a
 breuiter cōre p
 am p totu/ orbe
 Vel aliter dico fr
 tūti/ qd bharadus
 potius mten deb
 erroze/ ne quis
 ea et eius conre
 qd esset cont viti
 sacre scripture qd
 uordnez erga vi
 nullus. mms p e
 Vel aliter dico sic
 sectus/ i quoda/ fr
 ceptōne dicit/ qd
 habuit causaz di
 du/ hereticos lug
 pazulis nullu/ p
 cano. Et quia por
 ceptu/ pter xpm
 illis/ ideo scripsit
 opione/ licet ipē v
 situ/ teneat ut sup
 dicitur/ adduct
 conclusionē. Ad sep
 gregorij dico ex 2°
 solu/ vidit xpm de
 factu/ s; mri/ de fac
 de iure. Vel dicit/ qd
 cluso essentialis na

catuz mortua est / dico q non loquitur de morte virginis / ppter peccatum persone / nec uate formaliter habituz / s; causalit / na ut sepius dicitur est / pba biliter tenet / q; filius ei / seio mortuus fuisse / Aliter p; di a / ex tredecima via / q; licet u go mortua fuerit / no tamen ha buit epygta mortis p; / s; i nocent / Sili; duo ad dm bn / q; no sunt tante auctis / quin eis possit q; dia et maxie in hoc articulo / q; rephendit ta les canonicos / eo q; festuz cele bzarent concepciois / qd; tam iam p; totuz orbez celebrat / Vel aliter dico sim Bonauen turu / q; b; hardus in tali epla / potius intendebat exclude errozes / ne quis crederet de ea / et eius concepcioe aliqd; qd; esset cont; uitatez / fidei / sacre scripture / q; minueret de uocionez / erga uirginez / an d; nullus / minus p; esse deuotus / Vel aliter dico sicut Clemes sextus / i quodam sermone de co ceptione dicit / q; b; hardus habuit causas dicendi / cont; q; d; hereticos / lugdunen / q; in pazulis nulluz ponebat pec catuz / Et quia pone aliquo ex ceptuz / p;ter xpm / erat fauere illis / ideo scripsit sim comune opionez / licet ipe uideat; oppo situz tenere ut sup; patet / i au ctoritib; adductis pro ma conclusionem / Ad septiaz sacri gregorii dico / ex 2^a via / q; ubi soluz uidit xpm / de iure a de facto / s; mrez de facto licet no de iure / Vel dicat; q; est ibi ex clusio essentialis / no notional;

no ty

de dictis b; hardi

no hoc

ex decima via / Ad viij^m ans helmi patet q; loquitur rationa tozie / cu; ex iposito fecerit ali uz tractatuz / s; de concepcioe / i quo expresse dicit ipaz / p;ser uatuz / Ad ix^m / s; glosatores decreti / ex viij^a via patet / q; e adez / facultate qua ipe h; dicit / ego ipm nego / q; dimmune di at et infantiliter dicit / cu; sic / de festo concepciois nichil hic / dicit / q; celebranduz no est / Et ro est / q; i p;to concepta fuit / Quia eadez rone arguet; sic / amianio uirgis celebranda no est / q; nichil ibi de ea dicit; nec etia; p;tinuo / q; qd; est / fm / P;terea argumetu; format; cont; ipm / sic / iam celebrat; co ceptione uirginis / q; sine origi ni fuit / concepta / tenet / qua; ex suo dicto / q; dicit / q; ideo no celebrat; / q; i p;to fuit / q;cepta / s; celebrat; / q; fuit / p;seruata / Nec p; dicit / q; etia; celebrat; co ceptione; / pro sanctificatione / q; eque bene / et finaliter poss; dia / sanctificatio / sicut / co ceptio / qd; tamen etia; no facit / Et q; sanctificatio no fuit / fm istoz aduersarios isto die / s; lxxx^a die post / qm; aia fuit / ifusago tu; esset celebranduz / q; Ad ro nes vero om; alioz / mgroz / finaliter p; dicit / ex viis sup; habitis / Ad decimuz / s; sa tho me / mltaphat; dicit; a diuisis / S; ego dico / q; talis sanctus valde sobrie / et pie / i tali ma teria locutus est / Locutus est eni; sim / p;iaz / opioez / et p;iaz / i p;mo libro / xvij. dis; et xliij. / ubi uirginez / manifeste / p;serua taz / ab originali dicit / ut sup;

no validuz argumetu;

no

no bene

no q; fact; thomas p; dicit; q; fidei metuz / i hac ma sobrie et pie locutus no hit

. no hoc

xy. aucte patet. **S**z in terzo libro/vbi talis materia ptra ctari solet/locutus est sz co muniorez viaz/ut tpus sic coiter doctores prouidi face solent/sicut enaz deuoty. **B**o uentura/ibi sm coiozez viaz loquit. **S**z i hac dula rnsioe/ ^{no} pdicatores no contentat sed dicit sanctuz thoma/oid ist opiois fuisse/qua vbi diffi tatue illaz matiaz ptractat/ ibi diffinit ipaz originali fuis se obnoxiaz. **E**t ideo alij do ctorez/no tam ruraliter/ad talez sanctuz/et sua doctna rident/sz satis aruis/qua dicit sanctuz thoma ee ne ganduz/sicut et alij docto res possunt negari. **Q**uo nonduz/qz oia dicta sanctoz/ ita imitatur i fallibili vitate/ ut tanqz pbabilia/vbi a fide no demant/ai debita reue rena sint suscipienda/et no tanqz credibilia/misi sacre se pture/ul' determiacois eme habent auctez/pz p hominu i epla ad damasuz papaz di centez. **N**o credas michi/misi qd dixerz tibi/tinxero de no uo uel veteri testameto/gz no oia dicta scoz/fiant ac dulitatez/ul' fidez/sz opioez pbabilez. **A**ter 2° snt dicta scoz esse falsa/licet sint pba bilia/sz fides no subest falso/ g^o r maior pz/qua aug^o di at successionez sex diez/in creatone rez/no esse tpris/ sz cognocois angelice rez/ i ppo gne/et i verbo. **H**omin vero/gregoz/et beda/7 cois oim doctoz opio/diat oppo

No de dictis doctoz

... ..

Homin' gregor' beda et cois opmo doctoz/ contra aug^o snt

adictozum/patet xy. dis. scd finaz. **E**t ibidez dis. xv. **H**ic **H**omin' libro de hebraicis q thombus diat Job esse de gne nachor/fris abrahe/ex filio pmo genito hus/de quo gen. xxij. et q emnt dicetes ipm esse Jobab/de quo gen. xxxvi. **A**ter diat philo. sup gen. qz fuit Job tpre iacob/et habuit vxorez dmas filiam eius/qua sicheu filius emor ante stuprauit. **O**ppoituz di cut aug^o sup gen. Amb. sup epla ad R^{os}/et gregor' pmo moraluz. **E**t vsidor' libro de ortu et obitu scoz patz/qz Job fuit filius saze/de bofra qtz post esau rex idumcoz/de q gen. xxxvi. tane pma opio verior reputat. **S**ili' homi' ponit pmocone bigami na in epla ad oceanuz die qz bigam' an' baptismi/post baptismuz pt pmoueri duz ti post baptismuz/plures vx ores no habuerit. **C**eti aute doctores adiait/qz bigam' si ue ante baptismuz/sue post pmoueri no pt ut not aug^o libro de bono quagali. c. xij. **E**t ambro' lib' de officijs. **S**imiliter beda sup pmo reguz diat/qz samuel fuit si cerdos qd negat aug^o lib' de qstomb' noui et veteris testameti/qone xlvj/qz no fuit de filijs aaron. **H**omin' q Julianuz diat qz samuel fuit leuita/et no sacerdos/nec in ps. inter sacerdotes noiatu/ sz int eos/qui inuocat nome dmi/sz alterz adictozum vna ps est falsa/g^o r. **A**ter fno qz

Aug^o et brosius con homin'

Augustin' et homin' con ambrosiuz et beda

sancti dicit p...
tunc patet p...
dicitur qz...
falso qz...
dicitur qz...
falso qz...
tunc in fallibili...
fallibili et...
pbabili et opm...
qua sanctus do...
cere licet imul...
auctez creduli...
ais arguit qz...
dicitur nro laus...
nede totaz sac...
imlis et vitz...
et respndit...
dromuz et m...
luz azat si sola...
fendit pro quo...
hupozit/sz enaz...
ab omibus ing...
similibus tanqz...
Et sic refutand...
haz eozdez do...
os ppsis uauis...
rens eoz dicti...
mduz necess...
mduz g^o sequit...
reit oppoituz...
nbis sanctis g...
thoma. **S**z nec...
contemnt qz o...
sanctuz doctoz...
benedixisse le...
benit refutari...
mz est qz mduz...
ceze detmatio...
pna pte qoms...
vnt vbi dare det...
mz augustin' qz...
no finit nisi ag...
sile sic dicitis...
poetuz et phoz...

sancti dicta p[ro]p[ri]a re[n]u[n]cia[n]t
 r[ati]o[n]e patet p[er] aug[ustinu]m libro r[ati]o[n]e
 c[on]tra iudeos s[ed] r[ati]o[n]e d[icitu]r e[st] de
 falso g[en]o inter multa vera q[ue]
 dixerunt aliqua misceantur
 falsa g[en]o n[on] in omnibus i[n]t[er]
 tur in fallibili v[er]itate s[ed] aliq[ui]d
 i[n]fallibili et credibili aliq[ui]d
 p[ro]babili et opinabili. **Q[ui]t[er] e[st]**
 quia sanctis doctoribus q[ui] d[ic]i
 cere licet i[n] multis g[en]o n[on] h[ab]ent
 auct[orit]e[m] credulitatis q[ui]a p[ri]o
 r[um] arguit q[uo]d venabilis do
 ctor nicolaus de lina i[n] expo
 n[en]do totaz sacra[rum] scripturaz
 i[n] multis et varijs locis q[ui] d[ic]it
 et rephendit hominu[m] aug[ustinu]m
 dromisur et indiffer[en]ter nul
 luz arat s[ed] solaz veritate de
 fendit pro quo n[on] solu[m] n[on] vi
 tupezat s[ed] etiaz comendat
 ab omnibus ingris et vniuers
 sitatibus tanq[ua]m zelator v[er]itatis
 Et sic refutando doctores v[er]
 titur eor[um] doctor dicitur e
 os p[ro]p[ri]is iaculis feruendo. **Di**
 cens eor[um] dicta n[on] face[n]t argu
 mentu[m] necessariu[m] s[ed] p[ro]babile
 tantu[m] g[en]o sequit[ur] p[ro]positu[m] q[uo]d li
 ceat oppo[n]it[ur] sentire docto
 ribus sanctis g[en]o etiaz sancto
 thome. **S[ed] nec sic p[ro]dicatores**
 cont[ra]t[ur] q[uo]d o[mn]ino volunt
 sanctu[m] doctore[m] s[ed] thoma
 benedixisse et ideo n[on] de
 bent refutari sua dicta s[ed] mi
 ruz est q[uo]d indurati nolunt aspi
 cere det[er]minat[i]o[n]e[m] s[an]c[t]i thome
 p[ri]ma p[ar]te q[ui]o[n]is p[ri]me articulo
 vni[us] vbi d[icitu]r d[et]erminat p[er] di
 ctu[m] augustinu[m] q[uo]d auct[orit]e[m] sc[ri]ptu
 ra n[on] faciunt nisi argum[en]tu[m] p[ro]b
 able sic dicitur. **S[ed] a[n]t[er] scriptura**
 poetar[um] et p[ro]ph[et]ar[um] auct[orit]e[m] v[er]it[er]

q[ui] e[st] e[st] argum[en]tis et p[ro]b
 abilibus ut paulus actu[m] xpi
 v[er]it[er] verbo azati dices sicut
 et quidaz poetar[um] m[er]o d[ic]i
 unt Genus dei sum[us]. **S[ed] au**
 d[orit]atib[us] cano[n]ice scripte v[er]it[er]
 p[ro]p[ri]e et ex n[ati]uitate. **S[ed] auct**
 bus alioz doctor[um] v[er]it[er] q[ui] ar
 guedo q[ui] ex p[ro]p[ri]is s[ed] p[ro]babilit[er]
 i[n]mittit e[st] fides n[ost]ra reue
 latoru[m] aplis et p[ro]ph[et]is facte
 qui canonicos libros sc[ri]pse
 r[unt] n[on] aut[em] reuelatores s[ed]
 qua fuit alijs doctorib[us] s[ed] i[n]
 vni[us] aug[ustinu]m i[n] epl[ist]a ad rom[anos]
 lis e[st] e[st] scripturaz libris qui
 cano[n]ice appellant[ur] didici h[ab]ere
 honore[m] deferre ut nullu[m] au
 ctore[m] eor[um] scribendo errasse
 liquid firmissie credaz. **Alios**
 aut[em] ita lego ut q[ui]ntalib[us] s[an]c[t]i
 tate doctrinaz p[ro]p[ri]eant
 n[on] ideo v[er]o p[ro]p[ri]e q[uo]d ip[s]i ita se
 ferunt her thomas. **Ecce valde**
 catholice talis sanctus dicit
 n[ost]r[u]m p[ro]positu[m] q[ui]e r[ati]o. **Sed**
 cont[ra] hoc arguit p[ro]dicatores
 tanq[ua]m furiosi et amentes q[uo]d
 doctrina sancti thome tantu[m]
 est aut[orit]at[is] q[uo]d nullus sane
 m[en]tis ei p[otes]t adicere. **Et adh[oc]**
 dicit se h[ab]ere bullaz d[omi]ni apli
 a approbante[m] dicta ei. **Q[ui]t[er]**
 dicit se h[ab]ere h[ab]ere d[omi]ni stephan
 epi p[ro]p[ri]e etiaz confirmate[m]
 et auct[orit]ate[m] sua dicta g[en]o
 nullo m[od]o licet oppositu[m] tene
 dictis eiusdem sancti thome
S[ed] ex quo sanguis eliat q[ui]
 multu[m] i[n]iugit. **Dico ad hoc**
 dupli[ter] p[ri]mo de eor[um] falsita
 te. 2[do] de eor[um] temeritate. **fol**
 sitas eor[um] i[n] allegando bullaz
 patet q[uo]d sumi eor[um] ordinis

Doctozibus i[n] s[an]c[t]is adic[er]e licet

Nicolaus de lina rephendit augustinu[m] de om[n]i p[ar]te

Oppulenz

P[ro]dicatores tanq[ua]m furiosi et amentes

Sanguis eliat

no
no
vide

De conceptione bte virginis

credibiles / cura sacramentuz
 altaris / go 3° sic / Quia
 qz asserit illa. que sunt i cu
 ria romana / et apud solenes
 vniuersitates / p magros et epos
 condennata / no debet defendi /
 si scis thomas. multa talia
 condennata asserit / go 3° / ma
 ior p / cu qna / mior arguit / qz
 asserit articulu de vinitate for
 me subalis / m hoie / qui cont
 repbat a magris / et est xij.
 articulus / qute ptis / de euage
 ho sempino / dñatus / p alex
 andz / papaz / et expresse te
 net / pma pte sume / qoe lxx
 vii / articulo 3° / et articulo xij.
 et i qombus disputatis / qoe
 m xij / **E**cce ex hys apparet /
 eos m sua pñata fore ob
 stinatos / i predicis / et cogit
 alios doctores / her et hys si
 mha / no bene sonacia cont
 sanctuz thoma adduce / qui
 tm ipm pie hnt / i matia co
 ceptoms excusatur / quia lo
 cutus est fm piaz / et pzia
 opionez / i pmo / et fm comu
 nez / i tercio / **Q**uaz solucionez
 si prius gnaose recepisset /
 her mducta no fuissent / sic
 patet qz dicta scroz no faciunt
 argumētuz necessariuz / si tm
 pbabile / **E**x hys autez di
 ctis. nullus lectoris deuo
 tio. minus debet / erga tantuz
 sanctuz / qz ipē fuit et alij do
 ctiores / fm melius suū videre /
 locutus est / semp patius me
 liori cedere sine / ficut maife
 ste patet / nā vidēs se. pluri
 es. a veritate declinasse / scri
 bens sup qtuor libros smaz /
 post incepit sumaz i qua se

no

no

no

no
hoc

passime corrigat seipm / oppo
 sibiliz asserens pscriptoz sup
 smas / **E**x quo p / si hodie vi
 ueret / naus et pmpius re
 uocaret reuocanda / cōfidens
 pphetiaz dictuz / Omnis homo
 mēdax / aliqui etiaz alij scā
 ut Cyprian^o / et papias / lūz
 sancti fuerūt / et sūt dicta in
 eoz reprobatā sūt / i aliqb^o
 Cyprian^o .vi. dis. q^oti libri
 ca pmo / p aug^o / et magm no
 obstante qz ipē idēz cyprian^o
 ponat m denetis dis. xv / int
 doctores appbatos / ca scā
 romana / **I**ter papias mar
 tir / fuit patron^o secte mille
 nazoz / 3° / **E**t sic p / ista qdo
 scz benedicta / ac virgo illiba
 ta / a pmo origiali est pserua
 ta / **E**t tantuz de pmo articulo
 hui^o qoms / **Q**uātu^o ad se
 cūdu^o articulu^o qui est de
 hui^o sup excellentissie scāfima
 tione / pono qinqz cōclones
 pma est de scāfima^o mzm^o /
 et sit her. **C**azo v^ogms ma
 rie / ante finē aiari / potuit de
 center sanctificari. **H**ec cō
 clusio / inuitis dentibus ad
 uersarioz pbat^o / sic / pmo au
 dōritate sacre scripture / qz
 moyses vixit / et scāficauit
 tabernaculu^o / euz omibus
 vasis suis / altare / silr / et va
 sa eius / mii .xv. **S**i go ista / m
 quibus nec erat vita / nec
 disposicio ad vitam / potuerūt
 decēter sanctificari / q^o m^o
 dei / ut i semie ul' i carne / po
 tuit decēter sanctificari /
Iter bñdixit diei septime / et
 sanctificauit illuz / gen. 2° / si
 ere plus hie / q^o dies ul' annus /

no

no

Inuitis den
tibus aduer
sarioz pbat^o
hec cōclusio

Aucte scōz

caro virginea/g^o potuit an
 aīaonez sanctificari. Et p
 bat aucte sanctorū. Michiel
 in libro de cōceptu vīginali/
 cā vii. dicit decens erat ut
 ea puritate interet/qui ma
 ior sub deo nequit intelligi
 vīgo ista. Et intelligit cōit
 de xpo deo si caro xpi ut i san
 guinib/ ante aīaonez fuit sa
 ctificata/ut i hac līa dicit/et
 sic illa sanctificatio i gradu cōtēsi
 mo/et sanctificatio virgine car
 nis i gradu quāgesimo/g^o ac
Quēz ingi in hac līa Totam
 mariaz spūs sūs puenit/ā
 p oīs quilibet partez eius/
 scz corpus et aīa. Vide sup
 i decima aucte adducta/p
 quā ordōne. Et pbat rōne
 ipremōm qz bñficia pnci
 puz sūt latissime interpretādi/
 maxime que sūt pure gno
 sa/nec i alterius iūmāz re
 dūdāna/ut ff de le. et se. cō.
 de reg. iur. habet si istud fu
 it vniuz bñficiuz/sibi collatur
 a filio/ut esset sanctificata/āng^o na
 ta/qd pbat cōiter p illd/ps/
 sanctificavit tabnaculuz suuz
 altissim/et infra domū tuā
 decet scītudo dñe i longitu
 dine diez. Quia et ita tenz
 emā/g^o latissime est interpretādi/
 et p oīs/caro eius fuit sancti
 ficata/in totā longitudinez su
 oz diez/cōstat enī q caro v
 ginis fuit qddāz tabnaculū/
 et dom^o dei/nec valet dice
 q hoc fuisse i iūmāz filii/tū
 qz honor mris in filioz re
 dundat/sim damascē tū qz
 nulla est i iūria xpo/si post
 scītatez suā/in gradu suo/mr

eius/a suo pncipio sanctificata
 fuerit/gradu remissioz/tū
 qz nō sit i iūria regi/ut dom^o
 et aula eius/a pncipio semp
 mūda sit. Decet inquit psal
 mista domū tuā dñe scītudo/
 i longitudine diez/qd signā
 ter addit pphetā/ne opmet
 ab inicio talis dom^o a dyabolo
 fuisse possessa. Nec pōt dīa
 q caro an aīaonez/nō fuit
 mpax grē et scītatis/qz licet
 nō fuerit grē vitalis/quo ad
 mutacōnez vitales/q pmet
 ad spm/erat tū mpax quo
 ad redundāciāz/sicut i corp
 bus glōsīs. Et quia tūc ca
 pax erat mūdicie stellaz/
 itez tūc mpax erat/sancti
 tū altaris vetis testamēt/
 nec aliaz sanctitatez p mūc
 quero. **Q**uarto sic cōstat
 q de^o potuit absolute/car
 nez virgins ante aīaonez
 sanctificare/qz nō claudit cō
 tradicōnez/ut patet i pba
 none pnci ordōm/azīcū
 pcedentis/qd etiaz adūfāz
 cōcedunt. Si g^o potuit sul
 g^o decant ul nō si p mūz/pe
 fituz/si 2° hoc est ppter nega
 aonez mpacitatis/sul ppter ne
 gacōnez redēpōis/uel ppter
 negacōez honoris i xpo/uel
 alia rōne/p mūz nō pōt dīa
 qz licet caro/nō sit mpax grē
 vitalis/et g^o tūte/est tamen
 mpax grē gratis date/ut scz
 sit mūda/et sine rōne cū
 pōtāz/ut dicitur est hēc 2° qz
 stat pncipez ciuitatez sibi re
 bellez/p legez cōmunez subi
 tere cōpūntat/et cū hoc se
 creto/puellaz i eadez sibi notū

hor nō bene

isponsa dicitur
 omis sunt sub
 ti de iure. Cap
 tatez et sub
 vniuz cōpūntat
 vsq adūcēte
 ellaz/qui rep
 xus/cōstat t
 cōemptū et re
 cōpūntat/et
 et p oīs a fact
 redēpōis qz qū
 nō poterat libe
 est i pōtōz g^o a
 cōdūsiōez/ing
 p dicitur alex
 donauit et
 qz pphatē
 agentis pnci
 p mūc qz rem
 si aīa est p mūc
 q nō potuit de
 cōfiscādo agez
 quāz nisi med
 Et sic cōstat
 aīa idēz si grā
 ordōm sūlp
 opposita g^o nat
 idēz sic sū m
 illi sanctificata
 sub cōpūntate
 fuisse p xpm r
 est falsū/g^o ac
 pmet ad sancti
 nō pmet ad gl
 qz grā ordōm
 in aīaonez n
 glōsificātez/g^o ac
 ad p mūc dicit
 dicit est pfectōis
 dicit aīa est por
 pfectōis/si post
 nature/deus aīa
 nō semp sequit^o

isponsaz eligeze/quo posito/ o
 omis sunt subiecti captiuitati
 de iure/ Capiat princeps cum
 inter/ et subiacet quilibet a
 uinitu captiuitati singillatiz/
 vsqz aduocentz electaz pu
 ellaz/ qua recipiet i ample
 xus/ Constat tuc q her est
 exempta/ et redempta a lege
 captiuitatis/ et liberata a fro/
 et p qns a facto interpretate
 redempta/ qz qntuz erat ex se/
 no poterat liberari a facto/ sic
 est i pposito/ g^o r^o **S**ic concludit
 conclusionez arguit aduersarij/
 p dicitur alexandru de halis
 Bonauenture et sancti thome
 qd ruzphater **P**rimo sic/ Virtus
 agentis prius agit in sibi p
 pingua/ q^o remota/ ut patet/
 si aia est p^o quior deo/ q^o azo/
 g^o no potuit deo/ decenter san
 ctificando agere i carne vir
 ginis/ nisi mediate aia/ g^o r^o **E**t
 sic **C**ontra nata sunt fieri
 azo/ id est/ si gra sanctificans/ et
 originalis culpa sunt q^o r^o uel
 opposita/ g^o nata sunt fieri aia
 id est/ **S**ic/ **S**i an aiaonez fu
 issi sanctificata/ g^o nuq^o fuisse
 sub captiuitate peccati/ g^o no
 fuisse p xpm redempta/ qns
 est falsuz/ g^o r^o **E**t sic/ Nichil
 p^o tinet ad sanctificacionez/ qd
 no p^o tinet ad glorificacionez/
 qz gra ordinat^o ad gliaz/ si ca
 ro an aiaonez no p^o tinet ad
 glorificacionez/ g^o r^o **R**esponso
 ad p^o muz/ dico/ q^o puozitas q
 daz est pfectiois/ queda nate/
 Naz aia est por carne/ ordie
 pfectiois/ si posterior ordie
 nature/ deus autez i agendo/
 no semp sequit^o ordiez p^o r^o is/

alias p^o s^o fecisset hoiez/ q^o a
 sinuz/ **A**d 2° r^o credo maiore/
 et minore/ prout gra sanctifi
 cationis est habitus vitalis/ et
 et fatior/ q^o talis gra ante ai
 macionez/ no fuit i carne/ sed
 influxus talis/ quale faceret
 talis gra i carne/ potuit i
 carne esse ante aiaonez/ sic
 dicit basilus i exameron/ q
 lux p^o ma die facta/ erat sple
 dor/ qui nuc est solis/ si pen
 debat a solo deo/ no a sole/ si
 est miranduz splendor/ sine
 subiecto fuisse/ ut dicit/ sic po
 tuit i pposito esse/ **A**d 3° r^o co
 cedit^o qna/ q^o nuq^o fuisse sub
 captiuitate/ et neget^o alia
 qna/ scz/ g^o no fuisse redempta/
 ut p^o sup^o qnta adone/ **A**d
 q^o r^o tuz/ maior est verza/ de sa
 ctificacione gratuita/ si no est
 verza de gra gratis data/ de q
 est pposituz/ **2^a conclusio est/**
Tota maria fuit ante sancta
 q^o nata/ pbat^o her q^o r^o aucte
 scripture/ qz no stat psona ori
 ri i rone stelle/ et i ortu hze
 tenebras culpe/ qum potius
 radios gre/ si virgo oriebat^o
 stella ex iacob/ xxiii/ mii/ ex
 qua stella surrexit xpc ho/
 itez ipa est virga vesse/ de q
 flos xpc ascendit/ ysai. xi/
 itez ipa est dom^o sanctificata/ in
 longitudine diez/ itez ipa
 est terra imaculata/ ex qua
 veritas xpc natus est/ itez
 anticor. vi/ progredit^o q^o si
 auroza cōsurgens/ r^o **2^a ar**
guit^o rone fidei/ qz iohes et
 iemias fuerūt ante sancti q^o
 nati/ p^o iemie p^o mo Anteq^o ex
 ues de ventre/ sanctificatus

No puloz

2. conclusio

no

te Et luce pmo de Iohane spu
 sco replebitur adhuc ex utero Et
 de dauid ps lxx In te confirma-
 tus suz ex utero s; virgo m'r
 hys omibus maior fuit id
 qd alijs fuit collatur s; m bn-
 tante virgini no fuit nega-
 tur **¶** arguitur ex plenitudine
 gre quia no stat aliquo h're
 plenitudine gre redudatis
 et no esse sanctuz an q' nati-
 go r' **¶** auicte eme que na-
 tuitatez virginis solemizat
 si no nisi rone sanctitatis **¶**
 Quito auicte aug' lib' con qn
 qz hereses ca' m' **¶** Qua despi-
 cis manichee m'r mea est sed
 manu fabricata est mea vni
 fordes i aula dei vnde fordes
 i domo m qua nullus habita-
 tor accessit **¶** Dico q' pluz
 i scriptura sacra exp'sse no ha-
 beat b'nz virginez an sc'm
 fuisse q' natar h'z tamē p't p
 indubitanti ex hys que i scri-
 ptura leguntur **¶** Quare autē au-
 tēna scriptura de eius cōcep-
 tōne et natiuitate no dicat-
 rō est s; m Bonauētura qz no
 uuz testamētuz et euāgelia
 a Iohane mchoant' qui fuit
 s; m dictuz xpi cōsumatio i fi-
 nis et legis et p'phaz et incō
 legis noue et b'nz virgo nata
 et concepta fuit ante iohem
 ideo de eius natiuitate nich-
 il dicit i euāgelij nec de
 eius s'ificacōne habet t'nā
 ex veteri q' nouo testamēto
 vñ eius sanctificacō p't eia
 In veti hētur de sanctificacōe
 Iemie i nouo de Iohē Et ex
 hoc q' a m'oz colligit' hoc be-
 ate virginis cōcessuz fuisse ma-

no va =
fionem

xime cū sanctitas virginis
 puritate Iemie et Iohis vir-
 ginitatez qz i illis fuit virgi-
 nitas In hac vero cū v'ginita-
 te fecunditas Et si illi sancti-
 ficati fuerūt in vtero qz ad
 sanctuz scoz s; m exp'essioz
 p'phae magis accesserunt
 q'nto magis illa i vtero san-
 ctificari debuit que deū in
 vtero portauit Iohes em' m't
 ceteros de dno excellencius
 p'phetat qz de m'ris vtero ad
 aduentuz sum' regis velut
 ingenuus miles mēbra excu-
 tando exultauit et postmo-
 duz digito demōstrauit Iemie
 as etia exp'ssius p'phetauit
 cū dixit **¶** Nouū faciet dñs su-
 per terraz mlier curā dabit
 viz xxxi ca' **¶** In hoc nāq' di-
 at nouū faciet dñs datur
 itelligi q' no ex virili semie
 et i hoc q' iste que n'cū d'it
 no erat purus hō qz neutz
 esset nouū **¶** Et i hoc totū cōp-
 hendit qd' dicit v'sa m' **¶** Erat
 virgo cōcipiet **¶** In hoc au-
 tez qd' subiūgit **¶** Curā dabit
 virū dat' itelligi xpm ab m-
 stanti sue cōceptōnis fuisse
 p'fectuz grā et sapiā p'phaut
 nichilomin' facto q' em' oīa
 gesta sua signa fuerūt dūce
 passionis et p'pterea de hys
 duobus legit' spālter q' fue-
 rūt sanctificati et p' hos duos
 virgines dit' manifeste itel-
 ligit' s'ificacō b'te v'ginis **¶** Si
 quis autē velit dicere q' i
 alijs sanctis queit sanctifica-
 tio ex vtero qui dicit **¶** Ab m-
 fauna meaz creuit mis'atō
 et ex vtero egressa ē meaz

no

Et sic voluit quida
 de iacob et dicitur h
 certitudinē habet
 tū auicte m' quōs v
 p'nce f'ice volēti
 oide; finalitate cont
 pebat q' no alijs v
 esse m' virgibus h
 sanctificacōis contes
 cont' h'ic adonez az
 mo qz v' est p'mog
 ab h'z culpa et p'mo
 natus **¶** vñ i g
 g' r' **¶** Iohis m
 quis reuētus fuerit
 b'nz virgo an ortuz
 no erat renata ex
 spu sco q' crebat h
 te q' r' **¶** sic nulli
 desunt esse q' pen
 tūat' n'z m' s' h
 trahit a patribus
 desunt esse dūz pro
 p'ntez q' nūq' est
 nata **¶** Quarto sic
 est asserenduz esse a
 q' nati' m'si habeat
 i s'ana scriptura ul' t
 uident rōne ul' alia
 causa s; nichil hoz h
 talu virgine q' est s
 n' dūz no asserendu
 d'nduz ea ante scāz
¶ Ad p'muz dico q' ap-
 p'lo loquitur de p'm
 f'icōnis no de p'mit
 n' q' p'fectus est na
 q' p'mo **¶** Ad 2° dico
 est reginao s; p
 m'oz et hoc s; m le
 m'nez **¶** Alio est reg
 p' s; m sanctuz qui ter
 p'uatuz s; p' autē
 tur de regnacōne f

Et sic volunt quidam dicere/
 de iacob et dauid si hoc nec
 certitudine habet nec aper-
 taz aucter nisi quis velit se
 phize face violenciaz et ideo
 eadez facultate contempit q
 probat qz nec alijs videt si
 esse nisi virginibus her gra
 sanctificacōis concessa. **S**ic
 cont hac qdlonge arguit pu-
 mo qz xpc est primogenitus
 absqz culpa et pmo in pado
 natus. **S**os. viii. cu glo aug
 9o. **I**tem 2o. **J**ohis. iii. dr. **N**isi
 quis renatus fuerit etc. **S**ic
 bta virgo an ortuz ex utero
 no erat renata ex aqua et
 spu sco go crebat spu sancti-
 te go etc. **S**ic nullus effectus
 desinit esse qui pendet a co-
 tinuat tuz causa si pmi con-
 trahit a parentibus go nuq
 desinit esse duz proles e mi-
 pentes go nuq est scia anq
 nata. **Q**uarto sic. De nullo
 est asserenduz esse an factuz
 q natuz nisi habeat expsse
 i sacra scriptura ul trahat e
 uidenti rone ul alia euiden
 causa si nichil hoz habet de
 tali virgine go est soluz opi-
 nanduz no asserenduz nec cre-
 denduz ea ante scia q natuz.
Ad pmuz duo q aplus et
 glo loquuntur de pmitate p-
 fectōis no de pmitate tēpo-
 ris qz pfectus est natus abs-
 qz pado. **A**d 2o dico q dup-
 est regnatio scz p graz saan
 metoz et hoc fm lege co-
 munez. **A**lia est regnatio
 p spm sanctuz qui tenet lege
 priuataz. **X**pc aute ibi loqui-
 tur de regnacione fm lege

comunez no puataz. **A**d 2o
 credo maiorez de causa suffi-
 ceter approximata et no ipe-
 dita minor aute insuffiacōis
 est qz pmi contractio no oio
 confurgit ex parentibz et etia
 alijs causis ut abbi iscaido
 habet declarari et illa pnt
 p graz sanctificacōis impediri.
Ad qrtuz duo q licet no
 habeat expresse ex noie ppo
 habeat h ex noie feruato sic
 sup qz est domus dei stella
 iacob auroza cosurgēs et
 tota pulan. **A**ter trahit ex
 scriptura p locuz a maiori
 ut sup de iohane et semia.
Ater hoc habet aucte cause
 pro qua orat xpc ut no defi-
 ceret fides sua luc. xxii. **C**o-
 clusio ita copiosa gra xpc
 suaz mrez dotauit q actua-
 liter nuq peccauit volo di-
 re q vgo maria nuq peccauit
 nec venialiter nec mortali-
 huius ro est qz sic congruebat
 q aduocata humani generis
 nullm hret peccatuz qd ei ro
 factiaz remorderet. **V**nde di-
 cit Bonauentura q nuq re-
 phendit eaz cor suu in omi
 vita sua. **C**ongruu etia fuit
 ut beata vgo p qua auferet
 nobis obprobrium vinceret
 dyaboluz nec ei succubet
 ad modum vnde de ipa ppe
 expoint illud gen. iii. **A**pa
 conteret caput tuu fm au-
 gusti et bn. **S**ingit suggestio
 est caput dyaboli nulla sug-
 gestio locuz habuit i mente
 virginis. **C**ongruu etia fuit
 ut illa que a deo altissio pla-
 nit ut fieret eius sponsa

Conclusio

No bene

virginitate sui mater sic est
 immaculata mente sicut ite
 rata carne. **Q**ui igitur ipa bta
 virgo felix quoque mī est ad
 uonta p̄oꝝ gloria et corona
 iustoz sponsa dei et totius t
 nitatis tridimuz filij quoque
 dei sp̄nalissimuz reclinatori
 uz hunc est q̄ sp̄aligra dei n
 nullm oio p̄am i ea locuz ha
 buit et hoc venabilis alex
 ander tezaa pte siūe tali
 probat rōne. Non stat q̄ dū
 grē esse rep̄ssimuz/ an libet
 p̄am motus in se et i alijs
 et feruz cōpati veniale/ s; ta
 lis gradus fuit i virgine ab
 vtezo/ q̄ r̄ maior patz/ mi
 nor pbat qz ab vtezo fuit
 q̄ cedrus/ eā xxm/ quia sic
 cedrus/ mterfiat serpentes
 odore suo/ ita grā eius irā
 diabat vsqz ad alios/ ut omīs
 motus concupiscēcie carnis
 i carne extingueret/ et iō cō
 patur mirre/ s; eodez cā quia
 sicut mirra mterfiat vmes/
 ita sanctitas eius/ mterfiabat
 i alijs serpentinos morsus/
 corpalis concupiscēcie/ vnde
 et dicit infideles/ qz nū ma
 ria pulcherrima fuerit/ a nullo
 tñ vnq̄ potuit cōcupiscit her
 alexander. **C**oncordat Bona
 uetura. **S**anctus thomas ad
 duat talez rōnez. In maluo
 laz aiaz nō mtrouit sapiēcia
 i creata/ nec habitat i corpōe
 subdito p̄cis/ sapiē p̄mo/ s; i
 aia et i carne virginitatis/ habi
 tat sapiā mcreata/ q̄ nec ei
 aia fuit mala p̄ p̄am/ nec cor
 pus eius subdituz p̄cis. **C**ō
 firmat qz de ea dicit cāncōz

no

no

no

ff p̄duct9 thomas no

q̄to. **T**ota pulchra es amica
 mea r̄. **S**icut hanc cō
 clusionez. mōtisomste. i cōndē
 natione iohis de mōte sono/
 cum aiaz dūce i carnacōis/
 Mar xxxviij. i aula ep̄i pi
 sien/ feda protulerūt verba/
 s; qz ordo p̄dicatoz/ denuda
 ret turpissie mariaz vsqz ad
 nates/ si illa vniūsitat/ eos
 i sua opione nō p̄mitteret.
Sicut tales fetidissimos
 fuzros/ et execrabiles bestias
 ingi. **I**ohis vitalis sic ob
 iecat. **O** fetide stulte/ vbi q̄
 ris turpitudinez i tota pul
 chra/ vbi imūdiat/ i sancta
 immaculata/ discopias mar
 gantaz/ tanto pulchrior appa
 rebit/ denuda p̄ropū lapide/
 tanto ampl⁹ lucebit/ reuel
 ue ty namomū/ tanto odori
 bus me replebit. **E**t tū ob
 iectuz fuit ab eis/ qz denuda
 rent marā i fidei defectu/
 ut tenz aug⁹ sup illud luce
 11. **T**uā ipius aiaz p̄hisibit
 gladius dices i q̄ombus no
 ui et vetis testamēti/ qz illud
 significauit/ qz maria de mor
 te dñi dubitauit/ nō tñ i du
 bitacōne p̄mansit/ q̄ dubita
 uit. **Q**z denudarent eaz
 de rēphensiois effectuz/ s; i
 intencōnez iohis/ sup a7 p̄
 mo cā. dices. **N**ōnduz i gene
 alogia saluatoris/ nullaz sc̄az
 assumi muliez/ s; eas quas
 scriptura rēphendit/ r̄ q̄ nū
 de maria natus sit xp̄s/ sc̄it
 qz fuit peccatrix. **Q**z q̄ denu
 darent eaz vsqz ad culpaz
 aspectuz/ s; aug⁹ lib. v. cōn
 iulianuz cā. 3. sic dicit/ de xp̄o

no bene

perfecto potius ma
 ter si peccatus habuisse
 p̄p̄oꝝ nullus nullus ē
 p̄ter istuz qui p̄m nō
 p̄m dōz etatis a
 nullus est qui p̄m nō
 p̄m tūle etatis exo
 ad oia obiecta/ mter
 toz sufficiter dū
 p̄m alexander
 re siūe dicit qz fuit i
 bitano pietatis nūh
 siāo i fidelitatis
 dicit qz ea fuit dubit
 quo ad esse essēnal
 ad esse modale tūm
 modos tenit dubit
 i gemitibus dolozub
 chū. **M**ter p̄ dia qz
 nō est aug⁹ dicit
 tūa i har dī. **Q**z
 dicit iohis sc̄az po
 p̄sōnez suaz qz loq
 mulieribus/ quas se
 rēphendit/ sc̄az aut
 nulli rēphendit/ s;
 lous de lra i isto pass
 rēphendit. **Q**z dū
 quā aug⁹ nō valet a
 nō est v̄z sine an
 p̄oꝝ qz tenezet de l
 a qua soluta fuit re
 i decretis/ xij. q. 1. c.
 leges. **E**t nū dicit nū
 p̄ter q̄m dūo idē/ pa
 est mens aug⁹ qz loq
 peligranos/ c̄rimēta
 m̄fantes a lege pub
 q̄m ad originale p̄
 et sequelas p̄m/ s; f
 ignozānā/ quas dū
 v̄mū nature nō esse
 culpē nō tamē phor
 p̄legatos qu lege

profecto peccantur maior fecisset si parvus habuisset nam propterea nullus nullus est hominum propter istum qui peccatum non fecit grandioris etatis accessum nullus est qui peccatum non habuit infantilis etatis exortu. **S**ed ad omnia obiecta antiqui doctores sufficienter dixerunt. **A**d primum alexander tertia parte summe dicit quod fuit in ea dubitatio pietatis naturalis non habitatio infidelitatis. **A**lter per dicit quod in ea fuit dubitatio non quo ad esse essentiali sed quo ad esse modale tantum quia modos tenuit dubitationis in gemitibus doloribus et placentiis. **A**lter per dicit quod iste liber non est augustinus ut dicit bouventura in hac dicit. **A**d 2^m dico quod dicitur Jonam secum portat expositione suam quod loquitur de mulieribus quas scriptura reprehendit saan autem virgo nullibi reprehendit. **S**ed Nicolaus de luna in isto passu Jonam reprehendit. **A**d 3^m dico quod ista quia augustinus non valet de foris quia ans est verum sine quante casu poito. quod teneat de lege contra a qua soluta fuit regnabat in decretis xix. q. 1. c. due sunt leges. **E**t tunc dicitur nullus est propter ipsum dico idem patet quod est mens augustinus quod loquitur contra pelagianos eximetes omnes infantes a lege publica peccati quantum ad originale peccatum et sequelas peccati scilicet fornicationem ignoranciam quas dicebant virum nature non esse sequelas culpe non tamen per hoc intedit privilegiatos qui lege priuata

spiritus sancti dicitur excludi sicut in deo let forte iohannes baptista non habuit peccatum grandioris etatis accessu de privilegio. **E**t tunc oportet dicit quod fomes ideo extinctus fuit uel ligatus ut peccare non posset. **A**lter per dicit quod augustinus in libro de natura et gratia protestatur se nullam velle mentionem facere de virgine quando agit de peccatis. **V**el posset dicit dicitur augustinus argumentum facere probabile non necessarium. **Q**uarta conclusio est in virgine sacramenta potentia peccandi fuit ablata. **P**robat primo per ambrosium in libro de virginitate beate virginis sic dicens impossibile fuit uterque virginis quem filius dei inhabitando consecrauit a licentia copule coitu incestu si filius vero est de aliis peccatis. **Q**uod uterque vituperum esset christo si hret in peccatis si ergo in nullo potest christo fieri costume habere sequitur. **M**aria fuit dignior ex hoc quod fuit in deo quod aliquis angelorum si si boni angeli sunt in gratia confirmati multo magis et in deo. **U**terque si beata virgo potuit peccare potuit et in peccato perseverare et ergo dampnari si ergo regnat celorum et in deo si possibile est dampnari sequitur. **D**ico ergo quod beata virgo peccare non potuit non propter aliquam potentie amissionem sed propter potentie confirmationem et defectus ablationem. **E**t hoc ideo quod filio suo prodelecto a deo coniuncta fuit ut nullo modo premitteret eam a se ipso sequestrari

Quarta qdo

no
p virgo potuit peccare no

vnde nō sūm bōuenturaz/ Gra
 dus diuinoz bñficioz/ xpc̄ ex
 qui fuit sanctus scōz/ facultā
 tez habuit vitandi omē pec
 catur/ et ipossibilitatez cōtē
 di aliqd̄ peccatur/ Alij vero fi
 lij hōm̄ difficultatez habēt
 ad vitanduz pcc̄m/ et nōitate
 ad cōmittenduz/ Et hoc cōpe
 tit om̄ibus quātis/ de massa
 pcc̄m/ Ab hac autē virgo maia
 libata fuit/ i p̄ma sanctificā
 ne/ Liberata etiā fuit i sc̄da/
 s; i p̄ma/ fuit cōformis alijs
 sanctificatis/ s; i eūdez bōue
 turaz/ s; s; i mōdēnos ultra/
 ut patere p̄t/ ex p̄mis quāz
 q̄lombus/ In sc̄da sc̄ificā
 facta fuit cōformis filio/
 quē genuit/ nō tantuz ad ipō
 tenāz ad nō peccanduz/ s; i
 quātuz ad ipossibilitatez labē
 di/ i aliquod pcc̄m/ vnde sicut
 ipossibile fuit/ p̄pter honore
 filij sui/ ut aluz hzēt filij/ sic
 ipossibile fuit/ ut vnq̄ hzēt
 aliqd̄ pcc̄m/ Sicut etiā ipos
 sibile fuit/ ut carnis v̄ginitas
 violaret/ in qua filius dei ha
 bitauerat/ sic ipossibile fuit/
 ut mētis sanctitas aliq̄ cul
 pa macularet/ Ad au⁹ te
 stimoiz valet/ q̄ quidaz iu
 dei asserūt/ hoc miruz fuisse
 i virgine maria/ q̄ licet pul
 terrima esset/ a nullo vnq̄ vi
 ro fuit cōcupita/ Nec vilpē
 denduz est/ illud ifideluz te
 stimoiz/ oportet em̄ sc̄s hzē
 testio/ ab hys que fous sūt/
 Nōnduz etiā q̄ i eandē qōne/
 bōuetura distiguit t̄plūe q̄
 duz sc̄ificācōis differētez/ p̄
 m̄ est/ quādo dat̄ potestas/ et

Nobile

no
 est vi
 lpende
 duz testio
 nuiz ifideluz

facultas vitandi omē pcc̄m
 mortale/ sicut sanctificatio ke
 mie/ 2° qm̄ datur facultas vi
 tandi frequētiāz venialuz/
 sicut ioh̄is baptiste/ 3° qm̄ da
 tur facultas vitandi vnūsa
 liter/ et p̄nc̄aliter/ omē pec
 catur/ et sic data fuit virgini
 marie/ que plus accessit ad
 suū filij/ **Q**uinta conclusio de
 beret pcc̄m de fornicis ip̄i
 marie ablatione/ seu extincti
 one/ cum quaz bonauētura
 ponit tres dicēdi modos/ s; i
 sc̄da/ **P**rim^o dixit/ q̄ nec i p̄ma
 nec i secunda sanctificācōne/
 extinctus erat i ea fomes cō
 cupiscēcie/ s; soluz cōsopituz/ s;
 magis et miruz/ illaz opionē
 ibidez reprobatur/ 2° mod^o est/
 q̄ fomes i ea extinctus fuit/
 tā i p̄ma/ q̄ i sc̄da sc̄ificācō
 ne/ t̄m̄ aliter/ et aliter/ et ali^o
In p̄ma nāqz extinctus fuit/
 in quātuz respicit p̄sonaz/ In 2°
 in quātuz respicit naturāz/ s;
 quomō illud itelligibile sit/
 nō facile apparet/ 3° mod^o
 q̄ i p̄ma sanctificācōne fuit
 fomes i virgine cōsopituz/
 i sc̄da extinctus/ et eradicituz/
 et illū moduz ip̄e approbat/
 s; nec ille placet/ modernis de
 fensoribus virginitatis/ qz caro
 eius a fomite p̄seruata fuit/
 ut patet 3° conclusione/ p̄mi
 artich/ vide ibi/ **S**ic igit̄ quā
 ta conclusio de virginitatis decima
 none talis/ **P**uritas v̄ginitatis
 marie/ decimata nō fuit in
 lūbis abrahe. **V**bi nōnduz/
 q̄ decimare theolōice/ et fi
 guraliter capitur/ dupliciter
 fūtur/ sc̄z cōiter et p̄prie/ **C**o

Quinta

Cap. 96

ter ampt̄ sūm rōne
 cōceptuz patet i
 d̄sc̄p̄is autē vbi sic
 ponit decimāz l
 abrahe sicut etiā
 cent decimāz p̄prie
 sc̄da/ decimāz am
 qd̄ est a mocho ul
 tu/ **V**el sic cum p̄p̄
 sic loquit̄ auḡst̄n̄
 gen̄. c. v. In lūbis abra
 decimabat/ qd̄ a cul
 et isto mō virgo m̄
 nō fuit defacto/ qd̄ p̄
 se vna possessio
 possessioe sp̄aliss̄
 sacerdotis ad decimā
 ex. de decimis. c. no
 si virgo maria fuit
 s̄ma possessio sacer
 dotis/ s; i eandē r
 de h̄i p̄a testē p̄b̄
 d̄ns possedit/ ne/ i
 m̄ suaz/ q̄ v̄g m̄
 d̄a decimā decimā
Confirmat̄ qz v̄g
 suo instanti/ ul erat
 de i titulo gr̄e ul pot
 aboli. titulo talis/ s;
 p̄posituz/ qd̄ sic po
 vna titulo gr̄e ul ti
 nō decimā/ nōnduz
 n̄m̄s/ 2° videt̄ o
 p̄ns autē s; h̄ic v
 natū filia diaboli/ et
 p̄e diabolo esset/ s;
 virgo esset possessio
 lo fuit/ s; i emp̄
 pure filiar/ s; i p̄
 tā pura possessio filij
 sicut angeli sancti/ qd̄
Confirmat̄ vna p̄fectio
 nō s̄m̄ m̄m̄ decimā
 d̄z/ i decimā aboli/ quā

ter accipit^r fm ronez semiales
 correptione patet i m' t' nob'
 dis/ auz autez/ vbi sic dicit/ sic
 ponit^r decimatu leui i l'ubis
 abrahe/ sicut etiaz virgo m'
 extit^r decimata/ p'prie vero et
 stricte/ decimare accipit^r p' illo/
 qd' est a morbo ul' culpa cura
 tuz/ Vel sic/ curari p'figuratur/
 sic loquit^r aug⁹/ libro p'mo sup
 gen/ c. v. In l'ubis abrahe illud
 decimabat^r qd' a culpa curaba/
 et isto mo' virgo m' decimata
 no' fuit de facto/ qd' p'bo p'mo
 sic via possessionis/ qz no' stat
 possessionez sp'alissimaz/ sumi
 sacerdotis ad decimas obligat/
 ex. de decimis. c. nouu' gen'
 si virgo maria fuit specialis
 sima possessio sacerdotis sumi
 ietuniz/ fm ordinez melchise
 dech/ sp'a teste p'ubioz. viij. /
 Dns possedit me i' imacio via
 ruz suaz/ q' vgo m' tali stri
 cta decima decimata no' fuit/
 Confirmat^r qz vgo m' p'mo
 suo instanti/ ul' erat possessio
 dei/ titulo gr'e ul' possessio di
 aboli/ titulo culpe/ Si p'mu'.
 p'posituz/ na' qd' sic possidet de
 iuri/ titulo gr'e ul' titulo etne/
 no' decimat/ notur ex. de de
 cimis. c. 2. videt^r offendere
 pias aures/ qz tuc virgo/ est/
 nata filia dyaboli/ et sic ex
 p're dyabolo esset/ Atqz qz tuc
 virgo/ esset possessio de i'itu
 lo fuitutis/ et empronis/ a no'
 pure filiarois/ et p' qns/ no' est/
 ta pura possessio filij dei sicut
 sunt angeli sancti/ qd' est flm/
 p'bat^r via p'fectionis/ quia
 no' stat m'muz denariuz/ p'fe
 ctuz i' decimabilez/ quim co'heat

sub se aluz numerz p'fectuz i'
 decimabilez/ si i' hoc maxime
 virgo mater figurat^r g' r' ma
 ior patet qz decim' continet
 sub se senariuz/ qui est p'muz
 m'is p'fectus/ fm aug⁹/ l. lib'
 sup gen. ca. m. qd' p' arismetri
 cos co'iter p'batuz/ mior nota
 est de xpo/ qntuz ad decimaroz/
 et est actus moralis/ patz qz
 decime no' decimatur/ Et ista
 opinio b'uhardi est ronabilior/
 qz nec t'p're gr'e/ pape debet^r
 decime decimari/ p'pter p'fecto
 nez status/ licet t'p're legis/ su
 mo sacerdoti debebatur/ dec
 me decimari/ i' figuraz i' p'fecto
 nis legis/ Confirmat^r qz si dec
 ma figuralis/ rone sue p'fecti
 omis sub decima i' decimabilis
 est/ g' sexta figuralis rone su
 e p'fectoms/ sub decima i' decima
 bilis est/ qna' ai' qz ista est po
 tior ratio i' decimaroz/ i' de
 cima figurali/ Ideo thron' sa
 lonois sex gradus habuit/
 m. p. vi. et. ij. palup. ix. in quo
 throno hec virgo figurat^r Et
 illud p't dicit illud scabelluz/ qd'
 adorari iubet/ rone puritatis
 et p'fectionis/ p'bat^r rone
 sanctitatis/ qz no' stat r'e san
 ctissimaz a culpa decimari/ q'
 virgo m' fuit sanctissima/ a p'
 mo instanti/ g' r' maior p' qz
 qd' est sanctuz/ no' curat^r nec
 decimat^r a culpa/ mior patet/
 qz hec virgo est p'prie dom'
 dei/ qua' decet sanctitudo/ i' lo
 gitudine diez/ p'bat^r rone
 i' corruptois/ qz no' stat i' cor
 ruptibile/ et i' putrefactibile/
 corruptioe ul' culpa decimari/
 ul' curari/ hoc est euidens/ s'

Via possessionis

no' b'n

no' hoc

no'

Via p'fectionis

Vone sanctitatis

De conceptōe bñe vgr̃e

lege concupiscēcie concepta
 et de spāli oparōne spūs s̃i
 ul' qz redēptor vniūsalis et
 rex legibus solutus / **h**
 nō impediūt / qz stat sine q̃di
 chione / ipm̃ fuisse conceptū
 de virgine et sine lege con
 piscēcie et spāli oparōne sp̃
 sancti / et tūc hoc ī ipō ess̃i ca
 renaa originalis iusticie de
 bite / i esse / ex culpa p̃mi pen
 tis / nā ille tres condicōnes
 concupi de virgine h̃c nō in
 fezūt fōziter / ipm̃ habuisse
 ī p̃mo instanti originalē iu
 sticia / imo aū ei potuisset
 peccasse ī p̃mo instanti / si nō
 fuisset vniūsa verbo / nō obsta
 tibus illis q̃dicōibus / sicut
 potuit esse de angelo / ut pla
 bilit̃ p̃ multos tenet / **h**o po
 tuit esse cōceptus de virgine
 et sine concupiscēcia / et spāli
 oparōne spūs sancti / q̃ntū ad
 p̃tes virginit̃ / q̃ntū ad intel
 lectū et affectū / sūme eleua
 taz ī filio / sicut ī p̃mo ange
 lo et tūc hoc trahē p̃m̃ mor
 tale / ī parua mozula / et ori
 ginale ex utroqz influxu i
 materne carnis / et p̃pue nō
 mūdare / ul' ex alia cā / iuxta
 nōm̃ ī hac disticōne / **h**ic
 p̃t dia ad hanc rōnez negā
 do maiores / **h**ic m̃ores q̃redo
 q̃ ista nō impediūt / de lege
 absoluta / et potēna absolu
 ta dei / si īpediūt de lege or
 dinata / nō em̃ stat de lege
 esse tam spālez possessionē
 et m̃rez legis xix. q. ij. nec
 dyalectica quā adducat. valz
 qz licet stent simul / m̃r dei
 fuit / q̃ndo nō fuit m̃r dei.

regina fuit / q̃ndo nō fuit re
 gina / **h**ic tamē nō stat siml
 m̃r dei electa fuit / q̃ndo nō
 fuit m̃r dei electa / **R**egina
 celi ī scripta fuit / q̃n nō fuit
 scripta regina celi / **h**ic
 dico / qz maior est falsa / qz nō
 adam / nec eua / fuerūt den
 mati / qui tamē fuerūt redē
 pti / ut sup̃ patuit / **h**ic m̃ores
 dico / ip̃az p̃ p̃seruacōnez redē
 pti / nō aliter / **h**ic fateor
 qz sola decima est ī denābilis /
 de iure et de facto / senarius ī
 throno salomois oñsus / ī den
 mabilis est / de p̃uilegio a de
 facto / q̃ntū ad culpā / **h**ic
 dico / qz aug̃ et m̃gr̃ loquūt̃
 de decimacōne cōiter dicta /
hic p̃t dia qz ī hac matia /
 decimatio figuralis / de q̃ hic
 loquim̃ est quedā libano / ul'
 redēptio a culpa / si talis / q̃daz
 est subleuatiua a culpa / q̃daz
 p̃seruatiua / teste b̃nharzo sup̃
 cautia cantroz / nūc autē vgo
 sacra nō fuit decimata / q̃si
 a culpa subleuata / s̃z fuit de
 cimata / qz a culpa p̃suata / **h**ic
 tantū de sc̃do articulo / **h**ic
 ob honorez tante vgr̃is / ad
 huc breuiter tangaz q̃nqz
 cōclusiones / quaz declaracō
 nes m̃gr̃ iohes vitalis / ī suo
 defensorio / valde late decla
 rat / quas declaracōnes bre
 uiter trāsibo / **P**rima igit̃ cō
 clusio est talis / **M**ariaz dice
 sine p̃cō originali cōceptaz /
 nō est expresse cont̃ fidez /
 cui⁹ rō est / **I**llud est cōt̃ fide
 exp̃sse / quod ul' est cont̃ au
 dōritatez / etnē exp̃ssaz / uel
 cont̃ sacraz scripturā exp̃sse /

110

U
 virgi
 nis hono
 rez nō ad
 huc q̃nqz q̃does

Prima q̃do

no

ul' cont' aliquod evident' co-
 clufuz existis/ si p'mu' no' est
 hic/ qz etia' no' dicit aliqd' de
 terminavit cont' m'iores/ q'
 tamen publice ia' p' multos
 anos/ huc articulu' tenuerunt
 imo potius videt' eis
 consentire/ **Sec' 2^m** p' dicitur/
 qz no' est exp'sse/ et fo'zliter
 in scriptura/ ut patet/ **Sec' 3^m**
 quia si hoc daret' maxie' effi-
 illa auctas/ **Sec' 4^m** Omis ia'
 dam peccaverunt/ **Sec' 5^m** tñ eui-
 denter sequit' ex ista/ Omis
 homo medax/ q' ipa' habuit
 p'ccm' actuale/ qd' tamen no' dr-
 go' **Sec' 2^m** rō ad idēz est/
 qz valde consonuz est fidei/
 q' xpc' honoret' m'ri exhibu-
 it/ **Sec' 3^m** i' f'mone de assu-
 p'one/ qz si xpc' no' venisset
 obuia'z m'ri/ celos ascēdenti/
 no' impleset qd' ip'e in lege
 p'cepit honora' p'ez a m'rez/
 fm' eūde'z/ **Sec' 4^m** sicut i'
 p'posito/ si m'rez no' p'suavit
 no' implevit quod i' lege p'
 cepit/ si qd' sic consonuz est
 fidei/ no' est exp'sse cont' fi-
 de' **Sec' 5^m** cont' illaz a'ctone/
 arguit' ex dictis p'dictoz
 dupliat' p'mo sic/ fm' iohēz de
 mōte sonoz/ **Sec' 6^m** asserere sacra' v'
 ginez sine p'ccō originali/ est
 exp'resse cont' sacraz scrip-
 turaz/ go' cont' fidez/ qnā patet/
 qz scripturaz theologica' in
 corpe biblie contētaz eē ve-
 rā/ est vnus de articulis fidi/
 scz iste/ **Credo in spm' sōm** qui
 locutus est p' p'phetas/ qd' i'
 telligit' de scriptozibus sac'
 scripturaz/ a'ntedens p'bat' qz
 omie illud est cont' sacra' sac'

pturaz/ aut' opposituz eliatuz
 fo'zliter/ ex sacra' scriptura/
 si ita est i' p'posito/ qz sequit'
 Omis hō p'eter xpm' dicit
 originale/ b'm' maria est hō
 p'ter xpm' go' ipa' contraxit
 originale/ maior est apli/ m'
 nor no' **Sec' 2^m** arguit' idē
 p'dictozes/ **Sec' 3^m** quicquid est
 cont' declaracōez etia' est ex-
 p'resse cont' fidez/ si dicit vir-
 ginez sine originali g'ceptuz/
 est cont' declaracōez etia'
 go' cont' fidez/ maior patet/
 m'ior p'bat' qz etia' det'mian-
 do approbat/ oia' dicta scōz
 patz orthodoxoz/ qui i' nullo-
 a sancte etia' romane con-
 forno deviant/ p' i' m' scō' ro-
 mana/ dis. xv. i' decretis/ si ml-
 ti sancti/ dicit exp'sse v'ginez
 originali fedataz/ ut anshel-
 m' dicit et b'nhardus/ et
 sanctus thomas/ **Sec' 4^m** istis argu-
 mētis no' obstantib' / firmū
 teneo/ q' no' est cont' fidez/ be-
 ataz v'ginez a p'ccō originali
 dicit p'seruatuz/ maxie' quia
 vniuersitas p'ficiē' illa' adōez-
 tanq' falsaz dāpnauit/ **Sec' 5^m**
 dñi. **Sec' 6^m** **Sec' 7^m** **Sec' 8^m** **Sec' 9^m**
 respondeo/ ad p'muz/ nego an-
 redens/ qz sic dicere est con-
 sonuz sacre scripturaz/ et au-
 ctoritab' sanctoz/ ut sc'i ans-
 helmi/ ut sup' et sancti tho-
 me/ **Sec' 10^m** **Sec' 11^m** **Sec' 12^m**
 qui omis essent falsidia/ et
 cont' scripturaz/ imo est con-
 miracula/ et oracula nimis
 credibilia/ go' **Sec' 13^m** **Sec' 14^m**
 dia/ quomō sit eis euident'
 talez cōclusionēz esse cont'
 fidez/ ai' tamen magnis vni-

resistibus ne sit
 imo potius opposit
 dicit de fide i' p'z
 euident' q' dicit d
 formaliter trahu
 p' hoc q' omis hom
 xpm' dicitur orig
 na est homo r' tu
 argumētuz p'bat' et
 et eua' om'ezit
 quod est hereticuz
 ista maior no' est
 apli/ qz no' intend
 nere nisi lege' cō
 de aliis/ Omis decl
 Omis homo men
 ibidē adducit m
 Ad 2^m nego mino
 rene' dico q' illu
 romana/ eque fru
 sicut pro eis qz n
 dicit exp'resse ip
 buisse originale/
 dico q' illud cap'm
 dicitur auct'z
 no' no' auct'z/ stric
 tōz quales habet
 p'ua' nāz dicta scō
 argumētuz p'bab
 res'az/ nisi mag
 ter ex sacra' scrip
 tur' ut s' in r'fio
 thomaz et q' ista
 istus. c. sancti v
 patet p' illud qu
 quit' **Sec' 15^m** ai' her
 m'holicoz p'uen
 apli pauli s'ma p
 p'bare/ qd' bono
 Et ideo ad b'nha
 maz sufficit p' h
 dicit **Sec' 16^m** autē
 adducit p' mēd
 q'uz scripsit lib'

veritatibus non sit evidens /
 imo potius oppositum. **¶** p̄
 dia q̄ deficiunt i probacione
 evidencie / quid dicit q̄ hoc
 formaliter trahit ex scriptura
 p̄ hoc q̄ omnis homo preter
 xpm̄ / contraxit originale / ma
 ria est homo / t̄ / tu q̄ illud
 argumentum probaret q̄ adam
 et eua contraxerunt originale /
 quod est hereticum. **¶** Tu q̄
 ista maior non est ad sensum
 apli / q̄ non intendit ibi po
 nere nisi leges communes / sic
 de aliis. **¶** Omnis declinauerunt /
 Omnis homo mendax / quas
 ibidem adducit cum predicta.
¶ Ad 2^m nego minorez / ad pla
 nonez dico / q̄ illud in^m sc̄a
 romana / eque fuit p̄ nobis
 sicut pro eis / q̄ multi facti
 dicit expresse / ipaz non ha
 buisse originale / ut. **¶** **¶**
 dico q̄ illud caplm̄ / dicit factis
 doctoribus auctez / probabilita
 tis / non auctez / stricte / a redub
 tatis / quales habet sacra scri
 ptura / naz dicta sc̄oz habet
 argumentum probabile / non ne
 cessarium / nisi magis eunde
 ter / ex sacra scriptura / thom
 tur / ut. **¶** in r̄sione ad sc̄m
 thomaz / et q̄ ista sit inteno
 istius. **¶** sancta romana / ap
 paret / p̄ illud quod infra se
 quit. **¶** Si cu her ad manus
 catholicorū puenerunt / bti
 apli pauli sn̄a p̄cedat / dia
 pbate / qd bonuz ē tenete /
 Et ideo ad b̄nharduz a tho
 maz sufficit p̄ her a ante
 dicta. **¶** Quaez anshelmū
 adducit / p̄ medosuz / q̄ in
 q̄m scripsit libz de correp

tionem virginis. **¶** Est adufo /
 No est tantum cont̄ sacra
 scripturaz / illibataz / virgine
 ab originali eximere / q̄ntuz
 si dicit / alij hoies ponatur
 exempti / cu^m r̄o p̄ma est / q̄
 non est tantum cont̄ legem
 intensue / nec extensue / re
 ginaz electaz / exmissio / de
 seuos extensue / q̄ non est
 vna p̄sona / nec etiaz intesi
 ue / q̄ electa regina / titulo
 electois est abstractior / a re
 moior a titulo seruitutis /
 go non est tantum cont̄ lege
 vnu / et maxie vna / tale q̄
 dicitur tales. **¶** r̄o est / q̄ non
 est tantum cont̄ scripturaz / v
 nuz / hoiez / p̄ter xpm̄ / exime
 ab oi p̄o actuali / sicut exi
 mere dicit / patet / q̄ ista / Om
 nes declinauerunt / t̄ / et ois
 homo mendax / q̄ intelligit
 de actuali. **¶** Et ista / Omnis caro
 fenur / ab istis / coiter eximit
 virgo / et non alij dicit. **¶** Itē
 non est tantum / vnu / exime a
 lege maneracōis / sicut dicit
 go. **¶** **¶** cont̄ hanc q̄do
 nez arguit / p̄dicatores / q̄
 tenet / et dogmatizant ei⁹
 oppositum / sic arguetes / vnu
 salis affirmatiua / ita falsifi
 cat̄ ex vna p̄culari / sicut
 ex dicit / q̄uis sint i vna plu
 res cause falsitatis / q̄ i alia /
 si her est vlis affirmatiua /
 Omnis ho preter xpm̄ per
 cuit i aduz / go ista ita falsi
 ficat̄ ex vna p̄culari / sic
 ex dicit / go tantum est con
 scripturaz / t̄. **¶** Ad istud ar
 gumentum dico p̄mo / q̄ vltia
 q̄na non valet / q̄ arguit a

De d̄a q̄do

no

no

no 111

hinc inde dyalectica ad hinc
 tez politica vel amleul' q'p
 tuncleul' na' q'uctas i dyalectica
 i cont'is ul' adictoris que iste
 accipit vnu no copatit vitate
 alterius ut ista aliquis homo
 no currit negat et destruit
 totaz veritatez istius ois ho
 currit. No sic est i q'ietate
 politica q' lex p'vata no de
 struit totaz veritatez cois le
 gis qd' patet exp'sse hester
 xv. m' assuezo dicete. No p't
 te h' p'ter ois hec lex poim
 est. Et ideo q'ietas in legib'
 politias ul' diuinis caput lat
 tudinez no sic est de q'ietate
 dyalectica maxime i adictori
 is que faciunt opposicoez i qua
 sim se no est mediu' p'mo po
 steziore. 2° dico q' talis affir
 mativa in qua isti se fundant
 est falsa ut patet ex dictis
 et adhuc dicendis. 3° conclusio
 est. No est magis cont' sacra
 scripturaz virginez glorioza
 eximere a culpa originali q'
 asserere eaz ab instanti sue co
 repto'is fuisse viatrix pit
 et beatu'. Cui' ro est qz ex
 pressius clarus et distictus
 habet ex scriptura negatio
 beatific visionis marie a p
 mo instanti q' affirmaco per
 tati qz iohis p'mo ponit ex
 pressa exceptiva et explicita
 vbi dicit. Deu' nemo vidit
 unq' nisi unigenitaz. Sed
 ista ois p'annuerit no sic
 expresse ponit nec explicita
 et maxie ad sensuz pauli q'
 3° ro est na' captis istis
 p'posicoibus. Ois p'annue
 rit i adiaz. Et no videbit me

Terza ordo

homo et viuet scz b'nfice i hac
 vita viuendo. De p'ma excep
 tiua fuisse mariaz apparet
 ex miraculis oraculis et testi
 monijs et p' multa dca sc'oz
 et maxime qz consonet fidei
 pietate q' talis m'r no fuit
 peccato fedata s' no sic est de
 sc'da qz illud no arguit aliq'n
 forditatez i virgine q' hic no
 fuerit beata tuz de hoc non
 habem' nec oracula nec mi
 racula nec testimonioa. Sed
 hui' oppoitu' tenet p'dic
 tores qd' probat sic. No ita
 expresse apparet ex scriptura
 q' maria no fuit beata hic i
 via sicut expresse habetur
 q' ipa fuit i p'co originali q'
 magis est cont' scriptura be
 ataz virginez no esse cocepta
 i p'co originali q' asserere ea
 simul fuisse beatu' et viatri
 cez ab instanti coceptois. Ad
 hoc dico p'mo q' falsu' assu
 mit qz no habet expresse
 q' fuerit cocepta i originali.
 2° dico q' expressius habet
 i sacra scriptura q' ipa no fu
 it simul beata et viatrix ut
 dicitur est in p'bando. Posito
 etiaz sicut valde p'babile est
 q' ipa pro statu vie sepe deu'
 viderit clare et naz diuina
 sui dilecti filij no tamen p'e
 erat b'ntudo sine tenone
 continua sicut nec fuit i mo
 yse et paulo i raptu' s'm d'i
 colauz de lura. 3° dico q' de
 fiat i loia ideo coredo ans
 et nego q'iaz qz nulla est na
 ans p't coredi tanq' veruz
 qz adictoruz est falsuz sed
 ita expresse apparet ex scri

no

phasq' sicut virgo n
 hic i via sicut expre
 q' fuerit i p'co conre
 s'ca p'us istus copu
 falsa. Quam co
 illa conclusio p'dicte
 q' dicit no omes h
 xpm cont'axisse a
 quale est expresse
 falsitas ist' conclusi
 aduisione p'maz h
 subactuali h' qz ce
 traxit originali
 adu' a se p'o. Tuz
 alamus et vnce
 nolo historiali et
 i de laudibus vni
 frans thomas xh
 qone m' asserit h
 hoiez p'eter xpm
 cont'axisse ut s'
 s' cont' hoc p'd
 sic assumit. Qu
 p'esse adictoruz
 est expresse cont'
 ista no omis p'te
 adu' h'ntit origi
 p'esse adictoruz s'
 3° maior patet
 l'it probare p' illu
 et q' p' vnu hoie
 t'mit i quo omis
 ysue v. Ois nos
 eum. Ad illud
 phater dia p'mo
 maior q' si habeat
 no de
 sp'us sancti que i
 vbiq' no habet in
 scripturaz no est
 qd' docet si in sen
 phae s' i medulla
 ruz folijs s' i radia
 ste s'omno sup ep
 thas et h' sup'pue

Q. conclusio

ptura q; saan virgo no fuit bta
 hic i via sicut expresse hctur
 q; fuerit i pad concepta quia
 scda pars istius copulatiue e
 falsa **Q**uarta conclusio est
 ista conclusio pdicatoru est fla
 q; dicit no omes hoiez pter
 xpm contraxisse ab adaz ori
 ginale/ est expresse con fide
 falsitas ista conclusiois p; p
 aduisione pmar/ hui' scdi
 sub artiali/ tu q; eua no co
 traxit originale ab adan
 adaz a se ipo/ **T**uz q; beatus
 alanus/ et vnicentus i spe
 culo historiali et romestor
 i de laudibus virginis et
 scus thomas xliij. dis. pmi
 qone. m. asserunt no omes
 hoiez preter xpm originale
 contraxisse/ ut. s. patuit **S**
 z cont' hoc pdicatores
 sic assumunt/ **Q**uid est ex
 presse qd dicitur scripture/
 est expresse cont' fidez/ sed
 ista no omis pter xpm ab
 adaz traxit originale/ est ex
 presse qd dicitur scripture/ qd
 z maior patet/ minorez vo
 lut probare p illud rom. m.
 et go p vnuz hoiez mors i
 traxit i quo omis ptauerit/
 vsaie v. **O**ms nos sic oues
 erram **A**d illud possi mlti
 pliatet dia pmo concedendo
 maiorz si habeat intellctm
 spu' sancti/ que ista puicaces/
 vtiq; no habet/ na m v'bis
 scripturaz/ no est euageliu
 qd docet/ si m sensu/ no m su
 pficie/ si i medulla/ no m v'bo
 ru/ folijs/ si i radice roms/ te
 ste rommo sup eplaz/ ad gala
 thas/ et trisuptue. 1. q. 1. c. mar

no

no

no de
p dca
ton
69.

non si ista p opposituz tenet v
 ba scripture/ et amplectitur
 ipaz sup finaliter/ et i v'boz
 folijs fundant/ **E**t nego mi
 nozez/ tuz ppter falsitatez ex
 positoms/ qz talis exceptio/ de
 xpo no habet/ m scriptura ex
 presse/ vnde si aliquis hereticus
 vellet dice q; xpc traxit ori
 ginale ab adaz/ possi probare
 p istas auctes/ et ruderz ad ob
 iectm/ q; p xpm sum' liberati/
 qm ab originali fuit mudato/
 et q; pro se etiaz mortuus est/
 sicut dicit nestorius hereticus
Itez possi dicere q; hoc inuit
 aplus/ au dicit mortuus est
 pro omibus/ na si no fuisse sic
 mortuus/ ni semo defecisset/ **E**t
 nego minorez/ ppter erro
 neuz sensuz/ quez includit/ qz
 sic etiaz eua i adaz petisset
 originale/ **A**d pbaronez
 dico q; auctes ille loquitur
 de lege/ sicut etiaz i oi facul
 tate/ et scia p; q; eoz dicta mi
 q; tam plene sunt/ quim iuei
 ant' aliq; exceptioes/ ab e
 is no posite/ sicut finalit' i oib'
 artibus esset adducere/ suffic
 ti m gmatia vnu ul' duo/ qz
 regula gmatialis est/ ome no
 me neutri gnis/ habz sibi accu
 satiuuz similez/ si patet q; h
 nomen os ossis/ est neutus
 gnis/ et tunc fm aug' 2o de
 doctrina xpiana/ ca. 2o. poit'
 ossem i accusatiuo/ et no os/
Ite simile/ de hoc noie sal neu
 trus gnis/ p codimcto ozis/
 iuenit' hze salez i accusatio
 casu/ etia ista. xxij. et mfm
 xliij. ca. ex quibus patet q;
 nec gmatia/ nec alia scia/

no

no

no hoc

expresse ponit omnes suas excep-
 tiones. Et per hoc patet etiam
 quomodo sit eisdem predicamentis
 videndum quid obicitur quomodo
 debeant aliunde sciri scriptu-
 ras probare nisi ex sacra scrip-
 tura patet falsitas quia non po-
 nit omnia necessaria imo multa
 dimisit reuelationibus scilicet
 etiam determinacionibus. **Quinta**
conclusio est quod post tanta mi-
 racula ac oracula nec non te-
 stimonia nimis credibilia he-
 ticus est dicere virginem in origi-
 nali conceptam cum quatuor conclu-
 sionibus immediate premissis. **Pro-**
bat haec conclusio primo via in-
 tellectus quia heresis est contra sen-
 sus spiritus sancti sacras scripturas
 intelligere et pertinenter defe-
 sere patet xxxij. dist. quibus scilicet
 finalibus. Et in decretis xxxij. q. iij.
 licet si ista predicta sunt huiusmodi
 generalia maior pars probat quod
 illud apostoli 1. Cor. 1. Omnes pecca-
 uerunt in adam habent ista exponere
 omnis homo propter christum peccat
 in adam si sic exponere est contra
 spiritum sanctum quia eua non peccat.
Post eadem ratione ista. **Omnes** ho-
 mendax habent exponere. **Omnes**
 homo propter christum est mendax
 contra sensum spiritus sancti. **Post**
 illud sapientia edificavit sibi do-
 mum habent exponere de sacra
 virgine vel quia primo instanti
 erat dominus dei et hoc non faci-
 unt quod erat dominus dyaboli quod
 sapientia non edificavit ipsam.
Post habent dicere quod archa
 testamenti fuerit de lignis pu-
 trabilibus contra sensum spiritus sancti.
Probat via dogmatis quia
 omne dogma falsum in materia

fidei pertinenter assertum vel de-
 fensatum est heresis patet per
 augustinum libro vii. super geneseos illud
 dogma predicatum taliter se habet
 ut patet per supiora. **Probat**
 via fidei quia dicitur fides catho-
 licam errare in fide est hereticus
 quia contra sanctam matrem et contra
 scripturas luc. xxij. non desina-
 et fides tua si ex istis dicitur
 sequitur quod etiam errat in fide
 eo quod dicitur virginem originale
 non contraxisse nam diu sustinu-
 it et permittit imo fauet sic
 dicitur quia enim alios di-
 citur ab errore non reuocat se
 ipsum errare demonstrat ex
 de hereticis qui alios et in er-
 ror et in sequenti et in confen-
 ture. **Et** in decretis lxxxij. dist.
Quarto via iudicij. **Na** quod
 cumque propositio per episcopum dicitur
 cum consilio suorum clericorum et
 ratione iudicatur pertinenter dese-
 dit est hereticus ex de hereticis
 abolenda si dicere sacram vir-
 ginem esse originale fedatam
 per episcopum pisicem cum multis episcopis
 abbatibus et omnibus magnis
 vniuersitatis pisicem quasi he-
 ticus est iudicatus est sub istis
 verbis tanquam falsus scandali-
 losus et presumptuose assertus
 falsus autem in fide hereticus
 est. **Sicut** hereticus est qui fal-
 sas de fide opiniones gignit
 vel sequitur xxxij. q. iij. hereticus.
Quinto via temporis quia qui
 cumque suspectus et notatus in fide
 gladio anathematis feru-
 tur si per annum in excommunicatione perse-
 uerauerit ipso facto tanquam he-
 ticus condempnatur ex de hereticis
 excommunicatione si isti tales cum anno

no de pen-
 p[ro]p[ri]o s[er]uati

no

no

no

no by

Domini

Domini
 p[er] an[im]u[m] i[n] t[er]ra
 tes
 exco[m]m[un]icatus
 autem pro om[n]i
 confirmacione
 aila de hac ma-
 est de helmo
 dno Johanne fi-
 nos
 heretici tanquam
 epla concepro
 iprouia bolu
 ratione qu
 atoz ordms
 vnguez dicez
 h conceptu su
 statim portat
 taroms sue ob
 nulo mqr heri
 et hereticus de h
 de polonia mte
 vidisse i habon
 testat sunt
 alexander lucti
 sero vlreze ve
 vngum siliber
 pro conceptu p
 it valde mirab
 exhis lateris a
 integritate an
 ro protestat
 bilis doctor gna
 mmoz tuz seme
 vnguez prota
 suone missaz s
 me celebrans el
 p[er] xpi fructu
 p[er]ualiter appa
 pans ab altari
 i audeli onilo q
 mique finter co
 sup[er] sumere v
 verbas et factis

domini **D**at xxvij. plusq̄
 p̄ amuzi tali extoicōne stan
 tes **S**ecundū. p̄ sedez aplicā.
 extoicōni fuerūt go r̄ **L**ibet
 autēz pro om̄ haz oclusionū
 confirmacōne hic tangē mira
 cula de hac matia facta p̄mū
 est de helino abbate / 2^m de
 dno Johāne filio regis vngā
 ric / 3^m de Richardo de pago.
 hec tria tangit anshelm⁹ in
 epla concepcōnis. **Q**uartū
 ī prouīcia boheme / ciuitate ta
 racōne / tūz quidaz finter p̄di
 catorz ordinis / Tambone cōn
 vūginez diceret / eaz ī origā
 li conceptaz / subito corruit / 7
 statim portatz ad locūz habi
 tacōnis sue obiit / hūc mira
 culo m̄gr̄ hēricus de hassia /
 et hēricus de huta / et Johes
 de polonia interfuerūt / et se
 vidisse ī sabona paruis pro
 testati sunt. **Q**uintuz est /
 alexander **S**ickam / qui m̄tri
 seco vlcere vexatus / vouit
 vūginē si liberaret. ip̄az sine
 p̄cō conceptaz p̄dicaret / habu
 it valde mirabile somnū / ex
 exitus lateris / apturaz et re
 integturaz / acuz cū filo seri
 co protestat. **S**extuz venā
 bilis doctor gualdus / ordinis
 minor / tūz semel dicitus cōn
 vūginez protinaxiss / finito
 smone missaz suaz deuotissi
 me celebrans / eleuacōne cor
 poris xpi facta / eadez virgo s̄
 p̄ncialiter appazens / et sp̄eb⁹
 panis ab altari sublatis / toruo
 r. crudeli oculo / qua fronte m̄qt
 inque finter / corpus de me
 sūptuz sumere vis / quā hodie
 verbis et factis / volūtarie ma

culasti / p̄o autēz tūz gemitib⁹
 petente veiaz / eucharistia s̄
 reddita. missaz finuit / et ī
 mediate ascendens pulpiti /
 quod ī p̄mo smone cont⁹ v̄
 ginez p̄dicauerat reuocās /
 et miraculuz longe refens /
 valde solēnez sermone fent /
Septimū **C**ū in ciuitate ydo
 mi / quidaz p̄dicator / audam
 m̄gro coraz magno populo /
 in hac matēzia v̄ndere / auisi
 one p̄habita deberet / mira
 biliter ī choro / corā toto clezo
 et ip̄lo / tactus a deo / tenus. mu
 tus. et amens factus est / et
 ad lectūz reportatus / octauo
 die in tali amēcia mirabiliter
 exspirauit. **O**ctauū ī villa
 lemozecū dyocesi / quidā l̄cōr
 p̄dicator / hūc articuluz odio
 sūz habens a deo / ut nūq̄ ser
 monez faceret / quū v̄ginez
 ī origīnali conceptaz diceret /
Quidaz igit⁹ solēni die / tūz
 coraz fratribus ī choro / corā
 magno populo staret ī mis
 sa / lupus a siluis ueiens / vs
 qz ad conuētūz istūz / secūre
 accedens / dimissis paruis et
 magnis / vsqz ad choz ascedit /
 et dictuz lectozez p̄ guttur
 arripens interfect / sicut
 publici fūnia / p̄ totaz terraz
 p̄ficiēz testat. **A**lia pulcra mi
 racula breuitatis causa p̄t
 mitto / quia sufficiūt crebra
 scandala / que semp eis euēi
 unt quādo tales articuluz mo
 uent. **E**t tantuz de sc̄o articu
 lo. **S**i autēz p̄ntēz dictaz ma
 teriaz plenus habe volūis /
 vide Johes vitalez in suo de
 fensorio / qui hanc matēziāz

hassia 2
ata

No docto
 rem huc
 in hac ma
 teria concep
 tionis vir
 ginis val
 de eg
 gū

Artidi tui
pma adlo

no

longe et egregie valde porat /
 i quinqz libris **Q**uintus igit ad
 tertium articulum / sit hoc conclusio
 pma. **O**mnis qui ab abraham / sim
 ronez seminalez erat descensu
 ri / ipso melchisedech sacerdoti de
 amas dante / erat i eius liby
 decimati. **U**bi huiusmodi de
 claracione non dicitur / qz decimatio
 fuit actus moralis / sacramental.
 et figuralis. **S**ecundum qz fuit
 actus moralis / sic decimatio
 dicitur alicuius certe pms dona
 tio / ad sustentacionem eoz qz ser
 uunt dno / et hoc fieri dicitur
 ratio / qz scz aliqua portio tre
 nascetur / et alioz / ad vsu hu
 manuz necessariorum / detur ad su
 stentacionem ministrorum dei / sicut
 etiam aplos / pma cor. ix. dicit
Qui altari deseruit / ai altari est
 Ita etiam dno ordinauit / ut qui
 euangeliz amoniant / de euange
 viuunt / et hoc mo. decimatio
 pseuerat aliquo mo / vsqz nuc.
Secundum autem qz decimatio e
 actus sacramentalis / sic decima
 tio est alicuius ptis donatio / ad
 curacionem morbi originalis /
 qz sicut modo / cont originale
 est baptismus / et i lege scripta
 erat curacionis / sic i lege nate
 erat decimatio. **S**ecundum autem
 qz decimatio est actus figuralis /
 sic decimatio est pme ptis do
 natio / ad figurandum ipsefectio
 nez / i eo qui decimas dat / qz
 ipsefectio nez ab alio expectat.
In numero enim denario / est ali
 qua rō ipsefectio nis / sicut qz p m
 limes est nioz / vnde noue
 narius ipsefectio nez significat /
 qz a denario desinat. **E**t ille qui
 decimas dat / i eo qz sibi noue

retinet et decimam alii dat / co
 fitet se ipsefectio nez esse / et ipsefectio
 nez suaz ab alio expectare / p
 mis duobus modis decimatio
 tantum respicit pms qz no dicitur
 decima nisi de hoc qd habetur /
 nec curat originale / nisi quod
 quis iam habet / nullus enim
 curat nisi qui habet morbum.
Tertio autem modo decimatio ac
 cepta / no tantum est pms sicut
 futuri / pro eo qz decimatio est
 figuratio / et figuratio est signi
 ficatio / et significatio no tantum
 se extendit ad pntia / sicut etiam
 ad futura / et hoc mo filij ab
 he dicitur i eo decimati / qm de
 amas dedit melchisedech / qz
 pilla decimacionez pfigurati
 fuit / omis filij abrahę / curandi
 esse / p eoz qui significabat p
 melchisedech / i. p veru sacer
 dotez xpm ihm. **D**ico ergo / qz fi
 lii abrahę i eo fuerunt decima
 ti / decimacione figurali / i eo mo
 quo decimatio nichil ponit
 i actu / ita decimatos / sicut soluz
 sicut significacionez / que no est
 tantum pntia / sicut etiam futuroz /
 qz sic decimatio nichil aliud
 est / nisi pfiguratio curacionis.
Et ideo qm augustinus dicit / illud
 decimabat qd curabat / intel
 ligitur sic / qd curari pfigura
 bat. **E**t p hoc multe rones
 et auctes soluz possunt. **C**on
 conclusio est / xpc in abraham
 fuit decimatus / ubi non dicitur /
 qz omis illi qui ab abraham
 erant descensu / sicut lege
 nalis ipagacionis / i ipso fuerunt
 decimati / quando obtulit decimas
 melchisedech / gen. xiiii. **D**ena
 rius enim inquitur est limes

no

no

numeros
 et nouem
 desinat
 qd offeret
 figurabit
 dms ad hu
 pones et
 qui noue p
 et i omibus
 eozm lege
 significat
 firmas sicut
 p illuzm den
 g abraham
 qui figurab
 omas de om
 se et i suis p
 ab eozm leg
 ronez ipsefectio
 p illuz ipsefectio
 melchisedech
 desinat erit
 ho ipagacion
 decimati p
 quatu fore s
 nali pntia et a
 liberandi p
 qz xpc no est
 sicut legem na
 ul sicut contip
 desinat sine
 curacione m
 sicut mediana
 matis no fuit
 cont conclusio
 abrahę decim
 libis eius fuit
 hugo qz p dec
 xpc qz inquitur
 actus figurati
 respicit xpm
 co qz xpc fuit t
 abrahę no tam
 ubi fuit leui qz

numeroz/ figurat pfectionez/
 et nouenarius. inquitur ab eo
 defuit ipfectionez/ et ideo ph
 qd' offerrebat deo/ ps decima/
 figurabat i eo pfecto redun
 dans/ ad humani generis rede
 pationez/ et sanacionez. In eo at
 qui noue ptes sibi retinebat/
 et i omnibus descensuris ab
 eo/ fm legez nalis ppagandis/
 significabat impfecto/ et in
 firmitas spualis remouenda/
 p illuz/ cui decima offerrebat. Cu
 go abraham ipi melchisedech/
 qui figurabat xpm/ dedit de
 cimas de omnibus/ significauit
 ise et i suis posteris/ descensur/
 ab eo/ fm legez nalis ppaga
 tionis ipfectionez tollendaz/
 p illuz pfectoz/ que repntabat
 melchisedech/ et ideo qz ab ipso
 descensuri erant/ fm legez na
 lis ppagandis/ i ipso fuerunt
 decimati. p decimacionez fi
 gurati/ fore sinandi ab origi
 nali pto/ et a pte diaboli
 liberandi/ p xpi pfectionez/ qz
 qz xpc no erit ab abraham/
 fm legem nalis ppagandis/
 ul' fm concupiscenz semiales
 descensurus/ nec erat i eo sicut
 cunacione indigens/ si potius
 sicut mediana/ ideo i ipso deci
 matus no fuit. **S**z instat
 cont' conclusionez pmo sic/ quid
 abraham decimas dedit/ xpc in
 lubis eius fuit. 2 sic/ qz dicit
 hugo/ qz p decimaz significaba
 xpc/ go inquitur decimacio est
 actus figuralis/ pncipaliter
 respicit xpm. **A**d pzinu di
 co. qz xpc fuit tuc in lubis a
 brahe/ no tamen eo mo quo
 ibi fuit leui/ qui fuit ibi fz t'

ductonez originalis peccati/
 scz fm ronez semiales/ scz xpc
 soluz fuit ibi fm corpulenz
 substantiaz. **A**d 2^m dico/ qz sig
 ficabat p decimaz/ no ut cu
 randus/ si ut curator/ quia de
 cima ps no decimabat/ si po
 tius illud qd' remanet/ scz no
 ue ptes. Ablata em vntate
 que est pfectio denarij/ rema
 net denarius ipfectus/ vnde
 p illaz ipfectionez denarij/ sig
 ficabat futurum curato/ si p vni
 tatez significabat xpc/ tanq
 medius/ vnde sicut alij pfi
 gurabant curari/ sic xpc figu
 rabat curator/ vnde xpc no
 fuit decimatus/ qz no fuit cu
 ratus/ si fuit potius curator/
Co conclusio est/ Caro xpi sue qz
 mris benedicta/ i patrib' fu
 it obnoxia culpe. Volo dicere
 qz caro xpi/ ac etiaz caro vgis
 marie no fuit distincta i abra
 ham/ fm qualitatez puritatis/
 ul' iniquitatis/ a carne ali
 orz filioz/ qz ena fuit infecta
 in esse causal/ et virtuali. **E**t
 dico nonter/ qz i esse causal/ no
 i esse formal/ qz sic nec xpi/ n
 sue mris caro/ fuit inquinata
 ut sup' patuit/ adone pmi
 articuli. **H**ec conclusio pbat
 pmo aucte scoz/ qz fm scoz
 testacionez/ caro xpi fuit pus
 pto obnoxia/ sicut reliq' caro
 virgins/ ut pmo ca/ huius dis
 dicit. **A**te ca/ 3° dicit/ qz caro
 xpi excellentissima/ anteq' esset
 vnta verbo/ obnoxia fuit p
 tato i maria/ et i alijs/ a quib'
 ppagacione trducta est. **A**te
 hec videt' mes aug' sup' illud
 ps. Ego autez nuz michi molesti

Co conclusio

Co conclusio

no

no

Virginis

essent / tñ ubi sic dicit **M**adā ppter
 peccatum mortuus est / eua ppter
 peccatum mortua est / maria ppter
 peccatum mortua est / xpc mortuus
 est ppter peccatum delenda / et lo
 quitur quibus ad mortem crucis
 defacto / qua peccatum nra deleuit
 qua volūtate assūpsit / si de
 quodam iure habuisset aliam
 mortem / ut dicit augustinus libro 2o
 de baptismo puulorum / qd si xpc
 nō fuisset crucifixus / et mor
 tuus / iuuenis / semo defecisset /
 et mortuus fuisset / si constat
 qd nō ppter peccatum persone / qd xpc
 habuit i esse persone / qd ppter pec
 catum nature / cui i esse causali
 obnoxia fuit / tamen eius mort
 fuisset a dolore mortis ex neq
 sicut mortua fuit virgo maria /
Et arguitur via i distinctionis / qd
 quicquid est i alio p ratione / yde
 tiaz / nec realiter distinctoz /
 est obnoxiaz ydetitate / alio
 obnoxio existēte / si ratio xpi / a
 fuerūt i patribus p ratione / yde
 tiaz / nec realiter condistinctoz /
 go 2o maior patet rōne ydeti
 tatis / minor pbat / qd omne qd ex
 trahit ex aliquo / p generatione /
 necesse est / ut sit i eo aliquo
 modo / p aristotile 2o 2o metha
 et cōmētatoze / cōmētō. 2o / ibi
 dicit / si nō i esse formali / distictē
 tamen infra eodez cōmētō / go
 2o **E**t arguitur ex diuisione qm
 ponit cōmētator ibidez / qd omne
 qd fit ex aliquo / a conuenienti
 fit / et sic vtriqz ratio xpi / a v
 ginis / que ex pibus ducta ē /
 a conuenienti i eis ducta est /
Querit go / an istud esse cō
 ueniens / sit pure abstractuz /
 a causa / iux opionez platonis /

ul' esse latitans formale / fm
 anaxagoraz / ul' purz nō esse /
 fm iohānez gmatiaz / ul' esse
 causale / et virtuale / et pote
 tiale / fm aristotilez / p mū nō
 pōt dari / qd tū oportet pone
 hoiez sepatuz / et carne sepatā
 ex qua alia fiant / ut arguit
 cōmētator cōt' platonē / nō
 2o / qd sic qdlibet / esset i quo
 libet / i esse formali / et nulluz
 generans esset generāz / si ex
 trahens et distinguēs / res ad
 iūctuz / ut arguit cōmētator cō
 tra anaxagoraz / et sic i pōtō /
 xpc nō esset gemitus ex pū
 bus / si extractus / qd est hēta
 nec 3o pōt dari / quia esset cre
 atio et gēatio / ut arguit cō
 mētator / Ergo dat' qd tū iux
 aristotilez / et cōmētatoze / qd
 ratio xpi fuit i pibus / i esse
 causali et virtuali / si quicquid
 sic est i aliquo / pncipat puri
 tatez ul' ipuritatez / istuz / sic
 ignis i sole / vino / et fere /
 go 2o **C**onfirmat' qd quic
 quid recipit' i aliquo recipit'
 p moduz rei recipiētis / nō p
 moduz rei recepte / p auctore
 de causis / cā xij / sic enī crea
 turz pfectoz / nō sunt i deo /
 qd i pūo esse gēic / notatur
 xxxvi di pmi libri / **S**z ratio
 xpi et virginis / fuerūt aliq
 liter i pibus / scz ut i causa / go
 fuerūt p moduz recipiētuz /
 quo omis fuerūt obnoxiaz / ul
 pe **S**z cōt' istuz cōclōnez /
 sunt quatuor opiones / pma ē
 p dicator / qui dicit vtriqz
 carnez / scz xpi et virginis / fu
 isse obnoxiaz culpe i pibus /
 causaliter / Carnez autē vgrs

ne dicit p
 la proban
 dicit in t
 tiffimo
 culpe i m
 fuit i suo
 culpe
 ra mortu
 nō actuale
 opio falsa
 patet et co
 de pūna
 est ppter pe
 actuale go
 p dicit cōcl
 si semo defec
 vna xpc m
 canz / si p
 effectuz / q
 ctuz necesse
 tota nō hū
 habuit origi
 nā / anē est
 mō pōtō /
 et sine pōtō
 mō pōtō /
 pūo qd pate
 oia nulla et
 autē i possib
 terra fides est
 et ideo nō v
 lit ista sequi
 os cōmēdeze
 fuisset semo
 originale qm
 thomas dicit
 ex nātate m
 que nō subia
 litatis hū
 lū et cōstat h
 mō nature
 mortuus / p
 et ideo rōne
 ut i pūna

ne dicitur in patribus si in suo esse for-
 li probant primo per illud quod
 dicitur in tunc in libro. **E**xcelle-
 tissima caro christi fuit obnoxia
 culpe in maria. **E**t per quod maria
 fuit in suo esse formalis obnoxia
 culpe. **Q**uod per illud super augustinus ma-
 ria mortua fuit propter peccatum
 non actuale sed originale si ista
 opinio falsa est ut ex superioribus
 patet et eorum quia est error val-
 de propinqua scilicet maria mortua
 est propter peccatum et non propter
 actuale sed originale. **T**unc quod
 per idem conceditur originale in christo
 si semel defecisset. **T**unc quod ista est
 vera christus mortuus est propter pec-
 catum si hoc propter dicitur caritate
 effectiva quod peccatum fuit causa effe-
 ctiva necessitatis moriendi in
 tota natura humana christus tamen non
 habuit originale tunc quod in ista
 quia ante est vera et ante falsum
 casu posito quod filius innocens
 et sine peccato originali et actuali
 interficitur auliter pro peccato
 patris quod patet esse possibile quod
 quia nulla et sic impossibile. **D**e
 autem impossibile concessum in ma-
 teria fidei est propinqua errori
 et ideo non valet ratio. **S**ed si vo-
 luit ista sequi augustinus oportet e-
 os concedere quod si christus mortuus
 fuisset semel et christus tunc habuit
 originale quia probatur quod sanctus
 thomas dicit in 4. vi. dis. hoc esse
 ex veritate moriendi in christo
 que non subiacebat impio vo-
 luntatis humane sed diuine so-
 lu et constat hoc esse propter pri-
 mitiu nature et sic christus fuit
 mortuus propter peccatum nature
 et ideo rationes eorum non valet
 ut in principio huius conclusionis per

Quod opinio fuit martionis et eu-
 thymii quod christus carne celestis as-
 sumpsisset et ideo dixerunt de
 carne matris ut dicit alanus
 in quadruplito ideo dixerunt v-
 trumque minime vicatam probatur
 per hoc primo homo de terra f-
 renus qui de celo celestis si
 hec opinio est heretica ut per 2.
 conclusionem articuli secundi quod
 dicitur. **N**ec ratio eorum valet quod christus
 non dicitur celestis ratione carnis
 sed ratione suppositi vel ratione vite
 sue que celestis et plus quam an-
 gelica fuit. **S**upponitur etiam
 celeste dicitur sic de celo missum
 quod visibiliter incarnatum. **Q**uod opinio
 est quorundam ponitur quod quia
 tota massa in adam corrupta
 fuit per peccatum carnis ~~carnis~~ christi
 fuit preservata per presens usque ad
 virginem sine vicio est transmissa
 sicut dicit hugo in libro de sa-
 cramentis et illarum opinionum mul-
 tis rationibus munitur primo
 quod in sapientia genitrix nichil
 inquinatum incurrat sapientia vii.
Sed ad hebreos vii. **L**eu in
 libris abrahe decimatus est
 et non christus sed non nisi quod illa caro
 vitata erat christi vero caro non
Tertio nichil sanatur a corruptio-
 ne nisi in eo quod in corruptum per-
 mansit sed corruptio generis huma-
 ni fuit sanabilis quod in eis mansit
 si aliquid in corruptum reman-
 sit. **Q**uod quod christus assumpsit primam
 nature carnis per primo articulo
 huius dis. quod assumpsit carnes in
 primo statu preservatum. **Q**uinto
 quod in carne christi et virginis debu-
 it maxima esse puritas sed ma-
 ior est puritas que nunquam fu-
 it vitata quod que vitata est per

110

Sed hec opinio secundum bonaventuram
 erronea est. Item contra philosophum
 quod error anaxagore. Item sequitur
 tur ex ea quod christus non esset verus
 filius virginis quia virgo non
 generasset eius carnem nisi ex
 traxisset vel sepasset. Nec rationes
 adducte concludunt prima non
 quia si sapias generat accurrit ca
 ro christi per unionem que caro uti
 esse formalis nunquam fuit viata.
Ad 2m dico quod ista non fuit ratio
 de incarnationis leui et non christi ut
 per ex duabus precedentibus con
 clusionibus et ex quinta ratione
 scilicet articuli. Sed quod christus non fu
 it concupiscentialiter propagatus
 nec fuit cunari vel libari pfigur
 raturus. **A**d 3m maior est va
 sez quod maneat in corruptio in po
 tena vel in actu ergo sufficit quod re
 maneat potentia ad incorruptio
 nem. **A**d quartum dico quod assumpsit
 primicias nostre carnis quia carne
 innocua decoratur. Non statim
 primo preseruatur. Vbi non quod bo
 uentura pulchre declarat que
 modo christus dicit assumpsisse primi
 cias nostre carnis sicut dicitur x.
 primicias nostre carnis triplex ra
 ne dicit assumpsisse. Nam primi
 cia dicitur ab eo quod est primum p
 rimum autem dicitur aliquid dup
 ul secundum ordinem temporis vel secundum or
 dinem dignitatis. **Q**uoniam ad or
 dinem dignitatis non dubium quod
 christus assumpsit nostre carnis primi
 cias pro eo quod eius caro exce
 dit omnem dignitatem carnis
 humane secundum autem quod primicia
 dicitur a primitate temporis dicitur x
 assumpsisse primicias nostre masse
 non per prioritatem sed per conformi
 tatem et et similitudinem. **D**uplex

Non bñ

est autem ratio conformitatis ibi
 una quantum ad qualitatem alia
 quantum ad virtutem quantum ad
 qualitatem quia sicut caro que
 in principio fuit creata creuit
 omni viam corruptela sic et ca
 ro a verbo assumpta. **Q**uoniam vero
 ad virtutem est similitudo quia in
 his que primo nascuntur in
 tenior est nature vigor ut
 ad maturitatem pertingit et
 talia dicuntur primicias in primis
 fructus que debebant offerri
 domino talis autem fuit caro x.
Et sic per pro quantum dicitur pu
 miam autem propter dignitatem
 tum propter mundicie qualitate
 tum propter virtutis vigore
 propter que rectos preclit per
 pertingens ad maturitatem p
 fectionis et dulcedinis gloria
 et sic patet quod non cogit cor
 rario. **A**d quintum dico quod
 minor est falsitas caro primum
 qui surrexerit cum christo que
 fuit aliquando viata purior
 est nunc in celo quod erat caro
 ade in paradiso terrestri. **E**t o
 primo est fructus demarzo
 nis dicitur 3m libro quod deus
 in mundi principio cum creavit
 primam materiam aliquam det
 minatam portionem primordii
 auit ad christi corpus fundi
 ex ea. **E**t in 3 die quando de ma
 prima fecit elementa ista p
 ter posuit sub forma terre
 quia inde erat homo fundus
 et sexto die istam partem posu
 it in homine et forte aliquam por
 tionem in costa de qua erat
 formanda. **E**t sic ista portio
 ab adam in virginem fuit trans
 lata per patrum propagationem. **E**t

hoc no

ista portio
 nis christi
 gimus vir
 rissimo sa
 fuit form
 opino sit p
 det supflu
 diti matia
 in sanguib
 pararet sibi
 tales mate
 ordinasti ab
 dendi qd tr
 quod her illa
 nati hifisset
 dand equo
 a erat in libi
 i collo ul in
 a sit eiusde
 quod equo ez
 illa ad form
 tu quod videt a
 opione que
 atione ponit
 2m. **Q**uoniam
 fm propagat
 fuit in pentib
 hoi. **A**lo dicit
 fuit in pentib
 miales p p
 dicit augst
 apli hebreos
 i libris patre
 dicit emt ibi
 ibi leui fm ro
 miales fuit
 ne no fuit ibi
 ite si eadez mo
 fuit aliqua pe
 permitte fuit
 falsu qd ar
 actus homis non
 est loqui de m
 quoniam ad matia

ista portio in instanti conceptio
nis xpi fuit sub forma san
guinis virginis / de quo pu
rissimo sanguine / corp' xpi
fuit formatum / **S**ed licet ista
opinio sit pbabilis / tamen vi
detur supflua / tunc quia pfe
ctas matiaz habuit dei fili'
in sanguibus virginis / unde
ipazaret sibi corpus / sicut si
tales matiaz / detezmataz
ordinassit ab exordio / hinc
dendaz / q' talis supfluit / tu
q' licet illa materia sic ordi
nata / hincisset in caput seth / ul'
dauid / eque pfecta materi
a erat in lumbis dauid / sicut
in collo ul' in capite / tunc mati
a sit eiusdem rationis utrobi
q' / q' eque erat sume ista / ul'
illaz / ad formiduz corpus xpi
tunc q' videtur accedere ad triaz
opionez / que ymaginat' ext
ctionez ponit / q' quatuor
z' **Q**uarta conclusio. Caro xpi
fm ppagacionis lege / aliter
fuit in pentibus / q' caro alioz
hoiz / **V**olo dicere q' caro xpi no
fuit in pentibus / fm rationez se
minalez / p' ista conclusio / quia
dicit aug' tractans illud
apli hebreoz vii / **A**d huc erat
in lumbis patris / fm aliquem mo
duz erant ibi xpi / que no erant
ibi leui / fm rationez quippe se
minalez / fuit ibi leui / quia ro
ne no fuit ibi corpus xpi / **E**
stet si eadem mo fuisset ibi x'
sicut alij ita peccasset adam
peccante / sicut alij / **S**ed hoc est
falsuz / q' z' **P**ro declaracione
conclusionis nonduz / q' dupli
est loqui de carne xpi / aut
quintuz ad matiaz / aut quintuz

ad forma / fm qua anime xpi co
iuncta est / et a verbo in vnta
tez psone assumpta / si loquamur
de carne xpi fm matiaz / hoc
est de eo unde facta est / sic
concedit q' fuit pat' obnoxia /
q' tota massa humani gnis / cor
rupta fuit in adam / ut adone p
cedenti patuit / **S**i autem loq
mur de carne xpi fm forma
sic nunq' fuit pat' obnoxia /
q' sic semp fuit munda / et in
maculata / tamen in se q' in m're / s'
autem q' caro dupli' dicitur / sic et
de ppagacione dupli' conti
git loqui / Aut ratione materialy /
aut ratione formalis / **S**i ratione ma
terialis / sic ppagata fuit ab
adam / vsq' ad virginem / in tota il
la genealogia / et tota illa ppa
gatio fuit fm lege nature /
et concupiscentie / **S**i quintuz ad ee
actuale et formale / sic concep
ta fuit a virgine / p' ter comu
nez lege nature et concupie
 / **S**ed qui caro xpi / quintuz est de
ratione sui nois / no noiat ipaz
matiaz tantuz / s' matiaz sub
tali forma / et ppagatio a lex
ppagacionis additur ei / q' est
caro xpi / respicit eius educio
nez fm esse actuale / hinc est /
q' hec est yppua / caro xpi fuit
pat' obnoxia / et hec caro xpi
fuit ex pentibus semialiter
trahenda / **E**t hec / Caro xpi fu
it deamata / pro eo q' in omib'
quintuz est de vi sermois / p' di
catuz attribuit' subiecto / no
ratione materie tantuz / s' ratione
mattie / sub tali forma / Caro
enim est termin' substancialis /
et ideo quous supponat vbo
p' terito / oportet ad idem tempus

Q'nta q'

referri/forma p̄dicati cū sb
iecto. Et ideo om̄s p̄dicte
p̄posiciones t̄nq̄ false et ipe
sunt negande nisi p̄ferant̄
aiz determinacione. s̄z rōne
materialis p̄ncipi si autē
aliaibi absolute p̄ferant̄
sunt exponēde. Concedēdu
igit̄ est q̄ caro xpi alit̄ fuit
i pentibus q̄ caro alioz hoīz
nā caro alioz hoīz ortū ha
buit a pentibus s̄m scīalez
rōnez. Illud autē dicit̄ p̄e
dere s̄m scīalez rōnez qd̄
exit i esse s̄m vtutez a opa
nonez nature sicut sunt illa
i quoz productione natura nō
solū habet se p̄ modū obedi
entis et suscipientis i mo etiā
p̄ modū nature agentis et
dantis sp̄m ul' cōplectōnez et
hoc iportat hoc qd̄ dico rō se
minalis p̄ue loquēdo. Conti
git tamē p̄dicto vocabulo ex
tensiori modo vti. Illud autē
intelligit̄ t̄ndua s̄m legē cō
cupiscentie i au' p̄pagaōe cō
currit feditas delectacōnis
carnalis ex pte viri gūantiz
et mlicis concupiscentis neutz
hoīz i conceptōe xpi fuit.
Nā conceptio eius mirabilis
fuit sup̄ vtutez nature nō
enī fuit ex viri semīe p̄ eo
q̄ caro eius cōcepta fuit ex
sola muliere. Fuit etiā p̄ter
legē cōcupiscentie q̄ nō in
uenit delectacō ex cōmix
tione sexus q̄ cōceptus fuit
ex castissimis viscerib' v̄gīz.
S̄z cont̄ hanc q̄dōnez ar
guit̄ dupliat̄ p̄mo sic. Quid
quid descendit ab adā ad
seth descendit s̄m corpulen

taiz substantiaz et s̄m scīalez
rōnez. q̄ si caro xpi descendit
ab adā i seth et a seth i alioz
pentes videt̄ q̄ s̄m legē p̄a
gacōnis fuit i libis parētū
mō quo caro alioz. Et sic de
mē vnde formatū est corp' s̄
seth i totis pentibus habebat
rōnez scīalez q̄ nichil inde
fuit erat qd̄ nō esset ibi et
s̄m corpulētaiz sbaz et rōnez
scīalez et si caro xpi ex inde
facta est videt̄ q̄ ibi fuit ad
modū alterius carnis huā
ne. Ad p̄mū dico q̄ rō scīa
lis nō dicit̄ quid absolutū s̄z
quid respectū dicit̄ enī respe
ctū eius qd̄ p̄pagaōe ad illud
de quo p̄ducit̄. Cui q̄ arguit̄
Quid descendit ab adā
i seth descendit s̄m scīalez
rōnez dico q̄ vez est p̄ cōpa
nonez ad seth et ad hos qui
p̄ducēdi erant s̄m p̄pagaō
nez nature respectū quoz
om̄i semē de scīis a libis ade
habuit vtutez sufficiētez ad
rōnez scīalez respō autē
xpi nō habz vtutez pro eo
q̄ totū illud qd̄ s̄m legē na
ture ex illo semē p̄ducēdu
erat respō carnis xpi se ha
bebat i rōne possibilis a ma
tezialis q̄ nec potit̄ reduci
ad actū cōpletū nisi p̄ vtute
sp̄is sancti. Cū q̄ dicit̄. Et
quid fuit i seth s̄m scīalez
rōnez vez est si cōpazet̄ ad
adam s̄z si cōpet̄ ad xpm nō
habet veritatez. Ad 2^m qd̄ ob
icit̄ q̄ totū semen de scīis
ab adam habuit scīalem
rōnez dico q̄ vez est respō
eoz qui p̄ducēdi erāt s̄z legē

nature respectu
vtutez quoz i
s̄m rō scīalez
p̄pagaōe s̄z
aliquid possit̄
us aliquid fuit
ad quod nō hab
s̄m nature dicit̄
semē s̄m rōnez
s̄m rōnez semē
illud respectū
ad quod nō habet
actū q̄ s̄m
substantiaz rō
ez q̄ s̄m
retur ad subm
tere illuz rei
plantat̄ vni
ta q̄ de illo p̄o
bor magna au
materia esset a
magnū corpis
s̄m et i p̄posito
q̄ dicit̄ xpm fuit
retur s̄m rōnez
s̄m scīalez rō
s̄m rōnez xpi
s̄z q̄ erāt aliquid
p̄ rō scīalez p̄
et actū appo
mēto in ut rō
inde possent fū
illuz v̄i fuit corp
substantia excep
xpi q̄ substantia
te sup̄naz sicut
p̄tebit. Der a
de rōne scīalez
xxx melius det
sup̄ gen. s̄m libis
erāt caro xpi s̄z
s̄m s̄m rōnez
scīalez est vis
semē p̄s p̄ quoz

nature/respectu xpi/nō habet
 vitatez/q̄ius ī aliquo semine
 sit rō semialis/sim quilibz ei⁹
 partez/saltez formalez/ut ex eo
 aliquid possit fieri/tamē si de
 us aliquid faciat/ex illo scie/
 ad quod nō habuit ordinarēz
 sim naturaz/dicit⁹ fuisse ī illo
 semine/sim corpulētaz sbaz/nō
 sim rōnez semialez/qz semē
 illud/respectu illius qd̄ deus
 eduat/nō habet vi suffia eter/
 actua/si passua/sim quaz
 submīstrat corpalez sbaz/Est
 etiā q̄ ista semialis rō/coopa
 retur ad submīstratōnez ma
 terie illius rei facende/ut si
 plantaret⁹ vni semē paruū/
 ita qd̄ de illo produceretur ar
 bor magna/aut⁹ magnitudo/
 materia esset ad pductōnez
 magni corpis/alteius spēi/
 sic et īposito itelligenduz ē
 nūz dicit⁹ xpm fuisse ī lūbis pa
 retuz/sim corpulētaz sbaz/nō
 sim semialez rōnez/nō quia
 sba corpis xpi/ibi tota fuit/
 si qz erat aliqua materia/que
 p vi semialez poterat augē/
 et crescere/oppoito sibi ali
 mēto/ita ut corpa om̄ hoīz
 inde possent fabricari/et p
 illaz vi sūt corpa om̄ hoīm
 fabricata/excepto solo corpe
 xpi/qz fabricatur fuit p vtu
 tez supnaz/sicut m̄ fin meli⁹
 patebit. **H**ec autēz materia
 de rōne semiali/2º libro dis
 xxx. melius declarat. **A**ug⁹
 sup gen. In lūbis abrahe nō
 erat caro xpi/sz rōez seialez/
 si sim sbaz corpalez/Quia rō
 semialis est vis actua ī
 semē p̄is/p quaz de materia

mīstrata a m̄re/format⁹ cor
 pus puezi/q̄ius sim finaz a
 ristotily libro. ix. de animalibus
 semē p̄is conūtat⁹ ī spūs
 p̄is puezi. **V**is autēz actua/
 p quaz foztuz est corpus x/
 ī antiquis p̄ibus nō fuit/
 qz foztuz fuit p v̄tutez spūs
 sancti/nō ex v̄rih semē/sz
 qz materia disposita/de q̄ fuit
 corpus xpi formatuz/fuit
 ī antiquis p̄ibus/sicut ī cā/
 que est vnus modus esse
 di/m̄sim p̄im E phicoz/ideo
 fuisse dicit⁹ ī antiquis pa
 rētibz/sim corpulētaz sbaz/
Virgo emz maria/v̄tutez ad
 ministrandi matiaz ipazata/
 seu dispositaz/ad formāduz
 corpus filij/acceptit a p̄re suo/
 et ille a suo/et ille a suo/et
 sic deinceps/vsqz ad adam.
Et qz rō semialis/ī semē pa
 tris virginis marie/p quaz
 dedit v̄gin v̄tutez nālez/qua
 possi matiaz ad formacōez
 cōceptus admīstrare/seu p̄
 parare/sive dispoñe/fuit ife
 ctū. **E**t filij rō semialis ī auo
 virginis/et sic deinceps/vs/
 ad adāz/ideo cōcedit⁹ qz caro
 xpi/eo mō que fuit ī p̄ibz/
 fuit ifecta/si sic nō fuit caro
 xpi/esse foztuz materialis. **¶**
Quinta cōclusio. **A**debroz cor
 poris xpi formatio/et disti
 cho. facta est subito/et ī m
 stanti/tamē corpus eius suc
 cessiue ī q̄ntitate p̄ferat/
 ad p̄fectaz molez/p tēporz
 interualla puenit. **A**lla cō
 clusio duas habz ptes. p̄a
 dicit/qz xpc ab īstanti cō
 ceptōnis/habuit p̄fectā oīz

Quinta qd̄

no

mebroz organizacone. Cui
 ro sumit tripliter. scz ex p
 te verbi assumētis. ex pte
 virtutis efficiētis. et ex pte
 virginis cōapiētis. Ex pte
 verbi assumētis. qz nō dece
 bat verbur. assumere ptem
 humane nature. ut esset hō
 fm quid. s; tota humanā na
 turā. et ita carne. et aīā. ma
 xime aīā dat carni cōgru
 entia. ut vmat cū humana
 et diuina natura. sicut oīfuz
 est sup. Et qm aīā nō est na
 ta vni. nisi carni formate. et
 organize. qz actus actuozi
 sunt i pante disposito. ideo
 i pmo instanti cōceptōis. ne
 cesse fuit corpus ad pfrōis
 organizacone. p dūa. **F**ano
 etiā est ex pte virtutis. **v**
irtutis opantis. qz ibi virtus
 diuina opabat mirabilit.
 hoc em est miraculuz mira
 culoz. qz fecit cōcipiat deū. Et
 ideo ad sue mirabilis potē
 tie oīfionez. subito foziuit
 illud corpus. qd natura nō po
 tuit formare. nisi successiue.
Fano vō nichilomin⁹ est ex
 pte virginis cōapiētis. que
 statz ut consensit. repleta
 fuit spū scō. et mī. dei effe
 ta. iuxta illud qd angelus
 amūabat. et qm mī. dei
 nō erat. nisi deus vntus
 esset carni. quā concepat. et
 mo nec deo nec aīe congru
 eret vni. nisi hzēt mebro
 rum distictionez quementez.
 hinc est. qz ab instanti cōce
 ptiōis. corpus xpi debuit
 i mebroz distic. pfectuz esse. In
 alijs autez hoc distic ho me

broz. et formatio sumit suc
 cessiue. qz cōceptio nō pfiat
 nisi vsqz ad qdragesimū diē.
 ut dicit aristo. **l**. x. de aīā
 bus. femia autez vsqz ad no
 nagesimuz. **A**ug⁹ autez vi
 det addere sex dies. ut pa
 tuit sup. hīā. vltio mpla. v
 de ibi quomō isti dies se ha
 beant. vnde cōstant vsus. **S**ex
 ilacte dies. tibi sunt i sangne
 term. bis sem carne. ter sem
 mebra figurāt. **M**ateria hu
 mani corpis. i pmo instanti fi
 guratiōis. et aīā. s; suelē
 adeo pua. qz par ex credit qū
 titatez. formate. ut ibidez dicit
 aristoteles. vnde i qdragesimō
 diē. mliere faciēte abozfuz.
 iuentuz est corpus prolis.
 oīā mebra disticta habet.
 et fuit i qūtitate sic magna
 formica. **E**t ps adōnis est.
 qz corpus xpi. p tēpoz inter
 ualla. a reuit i pfectuz mo
 lem virilis status. et non
 subito. qz dicit luce 2. puer
 ihesus proficiebat etate. s; ad
 cōmētuz etatis. sequit⁹ a
 cōmētuz molis. **H** dū vō est.
 qz pfectio qūtitatis dūm cor
 poris. sicut oparōne nature.
 au⁹ est opari fm successiue.
 tēpoz. nō instantanee. Et
 licet potuissit. i instanti illud
 corpus eduxisse ad pfectū
 molez. voluit tū ipm deduc
 mediāte oparōne nature.
 et hoc fuit valde congruuz.
 tripla rōne. scz. **A**d cōfirmāduz fidei vitatez.
Ad cōmēdāduz hūilitatis vntū.
Ad cōfūādū vniūsitatis lege.
Dico pmo vntas fidei cōfūct⁹

no pulch
versus

de manifeste oī
 facere. dūm
 modū proficiē
 xpi nō fuit
 mēz. assūpsit
 fuit valde opo
 fidei vntate. m
 nature fructus
 hūilitatis vntū
 dicit. dū de filio
 regni. et dū de
 est parulus. et
 lo m dicitur. lūc
 sicut alij pūli p
 nis iudicabat. q
 hūilitatis vntū
 et hoc valde op
 qua pter hoc p
 de celo descēd
 exiit. parat. **Q**
 fuit etia. lex
 ut qz deus vnt
 concessit. p pū
 vntū. miraculuz
 neter. p se p op
 i pfectio suffic
 corpus xpi ad p
 ter. deducere. m
 regnat. eius dig
 noluit deus tēp
 re. ut tanq. iust
 fuit admittit
 qz vntū. vntū. s
 opari. sicut et
 comūtebat. qz n
 bit p mēte. s; re
 hoc insinuat. qz
 vsqz. m fūctioz. po
 debet absqz. m fū
 sic par. qz vntū. vntū
 corpus xpi ad p
 nō i instanti. s; si
 dū. debet. Et s
 fūctio. xxxv. vntū

De concepcione bte virgine

duz maifeste oñditur p conu-
 facionez duntiaz/et similes
 moduz proficiendi in etate qz
 xpc nō fantastiaz si veraz
 carnez assūpsit et hoc qdēz
 fuit valde oportunū qz sine
 fidei vitate nullus est i car-
 nacōnis fructus. **¶** Dico qz
 huilitatis virtus i hoc cōmē-
 dat^r duz dei filius qui ē rex
 regū et dñs dñantūz factū
 est paruulus et qui pūus nul-
 lo indigebat lacte materno
 sicut alij pūuli pascebat^r pā-
 nis inuoluebat^r gessit i quib⁹
 huilitatis vtilitas amēdat^r
 et hoc valde oportunū fuit
 quia ppter hoc potissime de⁹
 de celo descendit iut supbia
 extirparet. **¶** Dico qz vniū-
 sitatis etiaz lex et ordo cōser-
 uat^r qz deus vniūqz natē
 concessit p piaz opacōez nec
 vtit^r minialis vbi nā suffi-
 ciēter p se p̄ opari et qz nā
 i xpō satis sufficēter poterat
 corpus xpī ad pfectūz qñtita-
 tez deducere ita qz i nullo de
 rogabat^r eius dignitatē i deo
 noluit deus tēpus antiapa-
 re iut tanq̄ iustus vniūez
 sitatis admīstrator vniūqz
 qz iux⁹ virtutez sibi cōpetētez
 opari sineret et hoc quidez
 conuēiebat qz naturā nōle-
 bat p̄mēze s; repare et in
 hoc insinuat qz maior ptas
 vsuz infeziōris potestatis nō
 debet absqz causa p̄nuare. Et
 sic patz qz valde rōnabiliter
 corpus xpī ad pfectūz molez
 nō in instanti s; successiue de-
 dua debebat. Et si obiāt^r illd⁹
 Iemie xxxi vgo cōdabit vix

et alia
plura

Itēz i eadez aucte nouū finet
 dñs dūcedūz qz ibi vir xpī dñs
 nō a qñtitate corpis s; a vigōe
 nō qz plen⁹ fuit vtitib⁹ a sñā
 ab instanti cōceptōis. **¶** Illd⁹
 dñs nouū nō qz vgo pfectū vix
 i corpis qñtitate pezet s; qz ille
 cōceptū ēat de⁹ et hō in tanta
 p̄fōne qz nūq̄ vlti⁹ p̄fice po-
 tuit nūq̄ sile nūq̄ p̄cessat et
 ideo nouū dñs. **¶** Si etiā obiāt qz
 vtitus infinita opat^r i instanti
 dūcedūz qz vez est qñ virtus
 infinita opat^r s; totalitate sue
 potēte et opat^r p se i p̄fōe
 vero dñā corpis nō solūz di-
 uina s; a creatā virtus opabā.
¶ Et tñtz de 3° artido. **¶** Ad p^m
 pñapale patet ex diuisis loas
 i qñe quid sit dūcedūz s; ex
 xv^a ma ul^a xxi^a et ex alijs ml⁹
 tis. Et potissime ex rñsione
 ad pñū argumētūz factū cont^r
 3° adonez hui⁹ artidi. **¶** Ad 2° dico
 qz spūs sñs supuētes virgēz
 ab omī sorde vicioz castificā-
 uit. Ideo castificata fuit a sor-
 de vicioz quia amodo ad om-
 nez humanūz vsuz i p̄mbil⁹
 facta fuit et i habilis. **¶** Ad 3°
 dico s; bōuētūm qz p̄m dñs aliqñ
 ipā pena dico qz qz caro xⁱ nō dñs
 obnoxia p̄m i v̄e culpe s; rōne
 feditatis que est d̄pe m̄ rōe
 passibilitatis q̄est culpe pena.
 I solū illo mō fuit p̄m obnoxia
 i esse fozi s; a hōmō fuit obnoxia
 a i esse massali iut i 3° adone p 3°
 hui⁹ teziā artidi.

Deo gratias .:

133

1770

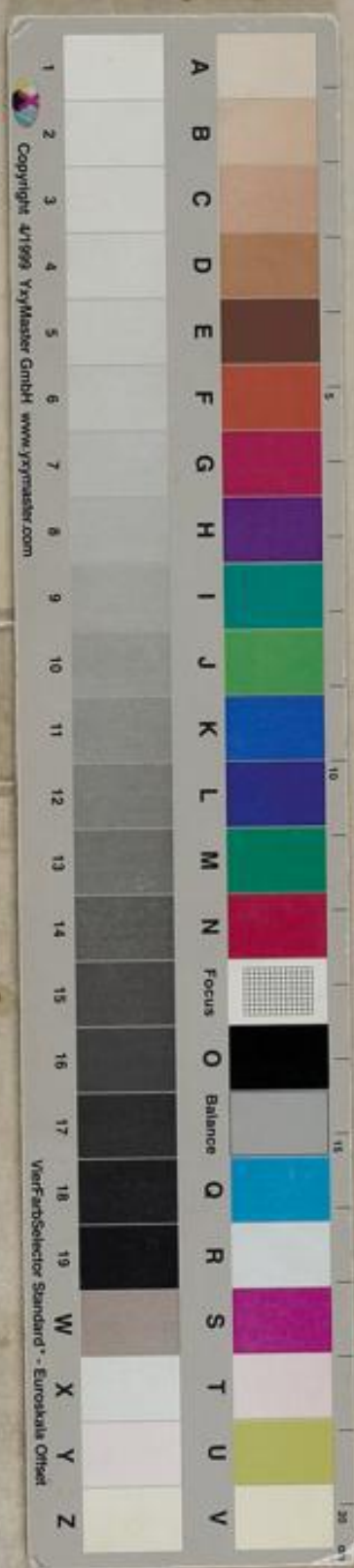

= Otto's schrift
 wie Ohn. I. 498
 folio. c. xli. vide
 de puncto tho.
 2 folio. c. li. vide
 10 folio. de. p.
 colu. qua. be. u.
 de. m. p.
 4 folio. c. x. p.
 in. vi. vide. 107

In isto volumine continentur diversi
tractatus. Sive materie. prout in
principio huius voluminis. notatum e
folio tertio ubi registrum e signatum.

= Otto's Schrift
wie Ohn. I 498

folio. copy. vide
de puncto tho.
2 folio. et bi. vide

10 folio. de p.
colu. qua. bene
benipet
4 folio. et xpp
in vi. vide. 107